HUKUK USÛLÜ

ve SÜNNET

(Kur'an'ı Anlama ve Uygulama Metodu)

SADIK TÜRKMEN

(Araştırmacı Fakih)

SADIK TÜRKMEN
YAYINLARI

Nisan 2012, İstanbul

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü
ISBN: 978-605-88698-3-7

◆

Kitabın Adı:

HUKUK USÛLÜ

ve SÜNNET

(Kur'an'ı Anlama ve Uygulama Metodu)

◆

◆

Yayına Hazırlayan :
Sadık TÜRKMEN *(Editör)*

◆

Dizgi :
Naim ÖZTÜRK

◆

Kapak :
Emir TALİ

◆

Baskı :
Umut Matbaası
Birinci Baskı: Nisan 2012, İst.

◆

SADIK TÜRKMEN YAYINLARI

Gsm: 0.532.281 84 07 ● www.mealci.com
www.sadikturkmen.com ● e-mail: info@sadikturkmen.com

Bu Eser'e emeği geçen herkese;
en içten sevgilerimi sunmayı bir görev bilirim.

İÇİNDEKİLER 5

Sunuş

Sunuş

S. 1- Kur'an'ın öğrenilmesi kötü bir iş midir? Hayır!..

S. 2- Sünnet'in öğrenilmesi kötü bir iş midir? Hayır!..

S. 3- İçtihat yapılması kötü bir iş midir? Hayır..

S. 4- Zamanın *(çağdaş)* bilimlerinin oluşturulması kötü bir iş midir? Hayır!..

S. 5- Evrensel *(yurtta sulh, cihanda sulh anlayışının hâkim olduğu)* bir medeniyetin kurulması kötü bir iş midir? Hayır!..

S. 1- Kur'an'ın öğrenilmesi iyi bir iş midir? Evet...

S. 2- Sünnet'in öğrenilmesi iyi bir iş midir? Evet...

S. 3- İçtihat yapılması iyi bir iş midir? Evet...

S. 4- Zamanın *(çağdaş)* bilimlerinin oluşturulması iyi bir iş midir? Evet...

S. 5- Evrensel *(yurtta sulh, cihanda sulh anlayışının hâkim olduğu)* bir medeniyetin kurulması iyi bir iş midir? Evet...

İlk beş soruya cevabınız HAYIR ise, ikinci beş soruya cevabınız EVET ise, ne yapmalısınız?

Bir iş yapacağımız zaman; Kur'an böyle söylüyor, Hadis böyle söylüyor dersek, olur ki hatalı anlamış ve hatalı uygulamış olabiliriz; dolayısıyla insanlar Kur'an ve Sünnet'e yanlış bakabilirler. Bu nedenle şöyle söylenmesi tercih edildi: "Bu benim

fıkhımdır, anlayışımdır, görüşümdür". Ben kendi fıkhıma göre hareket ediyorum. Benim fıkhım (anlayışım) hatalı da olabilir, doğru da olabilir. Zira herkes Kur'an ve Sünnet'i okur. Ve okuduklarından bir şeyler anlar. Anladıkları ile hareket eder. Hatalı anlayışlar kişiye maledilir. Güzel, örnek anlayışlar ve hareketler kaynağını Kur'an ve Sünnet'ten, Akıl ve Bilim'den alıyor olarak, insanların gündeminde yerini alır.

USÛL/METOD

Usûl arapça bir kelimedir. Asl kelimesinin çoğuludur. Asıllar, esaslar, temel bilgiler, temel kurallar, kolaylaştırıcı kurallar manâsına gelir. Kişi temel bilgileri öncelikle öğrenirse, detay bilgileri kolayca elde eder. Metod fransızca bir kelimedir. Metod: Belirli bir hedefe gitmek için yolculuğun başlangıç noktasından hedefine kadar gidilecek güzergâhı açık, net ve belirgin biçimde ortaya koyan yol haritası demektir. Yapılması çok zor olan işler, metod öğrenmekle kolayca yapılabilir hâle gelir.

Kur'an bizleri; "Evrensel *(Yurt'ta Barış, Cihan'da Barış doğrultusunda)* Bir Medeniyet" kurmaya yönlendirmektedir. Evrensel bir medeniyetin nasıl kurulacağının metodunu Kur'an bizlere bildirmektedir.

İçtihat ise her aşamada vardır. İlk inen beş ayeti (Alak Sûresi'nin ilk beş ayetini) okuyunuz. Burada "OKU" teklifi yer alıyor. Bu oku teklifi ile ilk kastedilenin "indirilen ayeti oku" olduğu su götürmez bir gerçektir. Ancak siz "Oku" teklifini daha detaya indirecek olursanız; kâinatı oku, kâinatı anlatan bilim kitaplarını da oku olarak detay bir anlayış elde edebilirsiniz. İşte bu anlayışınız demek, içtihat yaptınız demektir. İçtihadınız doğru da olabilir, hatalı da olabilir. Sizi bağlar. Ancak herkes oku teklifi ile "ayetleri oku" teklifi yapıldığına inanmak durumundadır. "Ayetleri oku" teklifine inanmaz ise, inkâr etmiş olur, lâkin sizin içti-

hadınıza inanmaz ise kâfir sayılmaz. Ancak daha sonra gelecek ayetlerde; kâinatı araştırma, bilim oluşturma ile ilgili açık teklifler geliyor. Bu teklifleri inkâr eden kâfir olur.

FAYDALAR

1- Kur'an'ı anlamak + Hükümlerini anlamak + Hüküm çıkarmak + İçtihat yapmak + Hükümler ve içtihatlar ile hareket etmek.

2- Sünnet'i araştırıp tesbit etmek + Sünnet'i anlamak + Sünnet'i örnek almak + Sünnet'i içinde yaşadığımız yüzyıla aktarmak + Sünnet'i Düşünce ve Davranışların gelişiminde 'Genel Metod' kabul etmek.

3- İçinde bulunduğumuz çağda ihtiyaçları karşılamak ve problemleri çözmek için içtihatlar yapmak.

4- Zamanın (çağdaş) bilimlerini oluşturmanın metodunu ortaya koymak ve her bilimin metoduna göre bilimleri geliştirmek.

5- Evrensel ilim, bilim, barış, haklar ve hürriyetler medeniyetini oluşturmak.

TÜM dünya ülkelerinin yetkilileri; insanların Temel Hak ve Vecibelerini içine alan Bir Anayasa hazırlayacakları zaman bu eserden de istifâde etmeleri bizi ancak mutlu eder.

Araştırma ve çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Sadık TÜRKMEN

Nisan 2012, İstanbul

SÜNNET

(Kur'an'ı Anlama ve Uygulama Metodu)

SÜNNET'İN YİRMİ AŞAMASI

Düşünce ve davranışlar yirmi aşamada (merhalede) gelişmektedir:

01. Aşama: İHTİYAÇLAR
02. Aşama: PROBLEMLER
03. Aşama: ARAŞTIRMALAR
04. Aşama: ASIL
05. Aşama: USÛL
06. Aşama: TERİMLER (KAVRAMLAR)
07. Aşama: HEDEFLER
08. Aşama: GÂYE
09. Aşama: ÖNERİLER
10. Aşama: UYGULAMALAR
11. Aşama: KONTROL
12. Aşama: HİKMETLER
13. Aşama: DÜZELTME
14. Aşama: HÜKÜMLER
15. Aşama: ALIŞKANLIKLAR
16. Aşama: KARAKTERLER
17. Aşama: HUKUKİ MEVZUATLAR
18. Aşama: KURUMLAR
19. Aşama: YARIŞLAR
20. Aşama: ÖLÜM VE HAYAT.

SÜNNET

SON RASÛL HZ. MUHAMMED SAV.'İN
DOĞUMUNDAN VEFATINA KADAR YAŞADIĞI HAYATIN
GENEL AŞAMALARI

01- İHTİYAÇLAR

Hz. Peygamber MS. 570 sularında doğdu. Süt, su, giysi vb. ihtiyaçları yakınlarınca karşılandı. Bir insan idi. Her insan gibi ihtiyaçları vardı. Büyüdükçe zaman içerisinde kendi ihtiyaçlarını karşılamak için çalışmaya başladı. Ticaret yaptı. Evlendi. Zengin oldu. Peygamberimizin hayatının bu aşaması, Sünnet'in birinci aşaması olarak kabul edilir.

02- PROBLEMLER

İçinde yaşadığı toplumun problemleri vardı. Kızlarını diri diri toprağa gömenler, ufak bir kızgınlık ile birbirleriyle savaşa tutuşanlar, yoksullar vs. gibi çeşitli problemler Peygamberimizi üzüyordu.

Toplumun problemleri konusunda elimizden geldiği kadar, problemi çözmeye çalışmak, Sünnet'in ikinci aşaması olarak kabul edilir.

03- ARAŞTIRMALAR

Peygamberimiz yaşarken iç ve dış problemler vardı. Araplar hem kendi aralarında zaman zaman savaşıyorlar,

hem de dış güçler tarafından zaman zaman rahatsız ediliyorlardı. İlk doğan kız çocuklarının toprağa gömülmesi, put yapılıp satılarak para kazanılması, kölelere kötü davranılması gibi problemler sürüyordu. Zaman zaman bir dağın yüksek bir yerine çıkarak tefekkür ediyordu. Ticaret için Güney'de Yemen'e kadar, Kuzey'de Şam'a kadar yolculuklar yapmıştı.

Önceki insanlardan kalan kültür miraslarını, yaşadığımız Dünyayı, bilimleri, tarihi, hadisleri, Kur'an'ı araştırmak, Sünnet'in üçüncü aşaması olarak kabul edilir.

04- ASIL

Peygamberimiz kırk yaşına kadar, İbrahim Aleyhi Selâm'dan miras olarak kalan, Allah'a şirksiz inanma, namaz, oruç, hac, zekat, teharet ibadetlerini yapıyor; haramlardan, suçlardan uzak bir hayat sürüyor, gücü elverdiğince ihtiyaçlarını temin, problemleri çözmek ve araştırmalar yapmakla uğraşıyordu. Kırk yaşında Alak Sûresi'nin ilk beş ayeti Allah katından, Melek Cebrail ile indirildi. Böylece Asıl (yol gösterici, rehber, doğru yol, hidâyet klavuzu) Peygamberimize indirildi. Kırk yaşından vefatına kadar, Peygamberimizin hayatına iniş sırasına göre ayetler yol gösterdi.

05- USÛL

Allah (cc) Kur'an'ı, Peygamberimize bir metod dahilinde öğretti. Peygamberimize Asıl (Kur'an) toptan öğretilmedi. Yavaş yavaş öğretildi. 23 senelik bir süreç içerisinde öğretildi. Öğrenmek sadece okumak değildir. Öğrenmek; işitmek, okumak, anlatmak ve gereklerini yerine getirmektir.

Bir insan kırk yaşında arapça öğrenmeye başlasa. Önce bir Sûreyi öğrense, Sûrenin gereklerini yerine getirse, anlatsa, bu işlemi Sûrelerin iniş sırasına göre yapsa, en kolay yoldan azami yirmi üç senede bütün Sûrelerin arapçasını öğrenebilir.

Bir insan Arapçasından veya Çevirisi'nden Kur'an'ı bir ayda okuyarak bitirebilir. Kişi isterse Arap olsun. En mükemmel Arapça bilsin. En mükemmel arapça bilen kişi Kur'an'ı öğrenmiş değildir. Kur'an'ı Peygamberimizin hayatını örnek alarak okuyan, anlatan, gereklerini yerine getiren, açıkça belirtilmeyen konularda içtihatlar yapan ve böylece Peygamberimizin 23 senelik hayatını örnek alarak yaşayan ve başarılı olan kişi öğrenmiş demektir. Eğer başarısız olmuşsa, gereği gibi anlamamış, gereği gibi uygulama yapmamış demektir.

Kur'an; kişileri, toplumları başarıya götüren bir yol haritasıdır. **Kişiler ve Toplumlar başarılı olamıyor ise, bu Kur'an'ın başarıya götüren yol haritası olmadığını göstermez. Kişilerin haritaya gereği gibi riayet etmediğini gösterir.** Kişi kendini suçlayacağı yerde; "Efendim başarmak benim elimde değildir" gibi mazeretler ileri sürüyor. Elbette senin elinde değil. Lâkin sen Allah'ın kitabına gereği gibi riayet edersen, Allah'ın sana yardım edeceğini vadetmesini neden unutuyorsun? Sen Allah'ın kitabına gereği gibi riayet etmezsen, elbette Allah sana yardım etmeyecektir. Başımıza gelen musibetler kendi yaptığımız yanlış işler yüzündendir.

Bir kişi hiç arapça bilmiyor olsa dahi, bugün başlasa, 23 sene içerisinde Kur'an'ı gereği gibi öğrenebilecektir.

Milyarlarca insanın bu metodu izlemesi hemen düşünülmeyeceği için, insanlar hiç olmazsa Kur'an Çevirileri'ni okuyarak istifade edebilirler. Bu nedenle Kur'an çevirilerinden istifade etmenin gerekli kolaylıkları da usûl olarak kabul edilir. Peygamberimiz Kur'an'ı arapça biliyor olduğu için mi öğrendi? Yoksa Sûrelerin gereklerini yerine getirerek/getirdiği için mi öğrendi? Hiç şüphesiz hem arapça bildiği için, hem de Sûrelerin gereklerini yerine getirdiği için öğrenmiştir. Demek ki, yalnız arapça biliyor olmak ile Kur'an'ın öğrenilmesi mümkün değildir. Pekâla bir kişi arapça bilmese Sûrelerin iniş sırasına göre Sünnet'e ittiba ederek yaşasa, yani Sûrelerin iniş sırasına göre, Sûrelerin gereklerini 23 senelik bir süreç içinde samimiyetle yerine

getirerek yaşasa, bu kişiye sen müslüman olamazsın, Kur'an'ı öğrenemezsin diyebilmeye kim cesaret edecek? Arapçayı iyi bilen ihlaslı kişilerin çevirilerinden okuyarak, yirmi üç sene boyunca Peygamberimizi örnek alarak gece demeden, gündüz demeden çalışsa bu kişiye sen mümin olamazsın, sen Kur'an'ı öğrenemezsin demeye kimin vicdanı el verecek?

Filânca bir şahsı İslâm'a çekmek için, akla hayale gelmedik kolaylıklar anlatılır. İhlâsla; Lâ İlâhe İllâllah, Muhammed'ur-Rasûlullah derse, gereklerini yaparsa Cennet'e gideceği propaganda edilir. **Lâkin bir ihlâslı kişi, yirmi üç sene boyunca Sûrelerin iniş sırasına göre Kur'an Çevirisi'ni okuyarak gece demeden, gündüz demeden Peygamberimizi örnek alarak Sûrelerin gereklerini yerine getirmeye çalışırsa...** ***"Yoo, hayır... Sen anlayamazsın, Çeviri'den (Kur'an Meali'nden) hüküm çıkaramazsın" denilerek bu kişilerin İslâm'a gelişleri zorlaştırılır.*** Dert nedir? Hesap nedir? Artık bu tartışmalara son vererek 2012 yılı itibariyle 7 milyarın üzerinde Arapça bilmeyen insanları nefret ettirmekten vazgeçilmelidir.

Güçleştirmeyelim, kolaylaştıralım. Nefret ettirmeyelim, sevdirelim. Umulur ki, kişiler içlerinden büyük bir arzu, istek, şevk duyarak Sûrelerin Arapçalarını da öğrensinler. Milyarlarca insan Kur'an Sûrelerinin Arapçalarını, Sûre Sûre öğrensinler. Acele etmeye lüzum yok. Kur'an çevirileri ile, Kur'an ile tanışmaya başlasınlar. Sûre Sûre gereklerini yerine getirmeye çalışsınlar. Zamanla kendileri, Arapçalarını öğrenmeye umulur ki istek duyabilirler.

Elinizdeki bu kitap Arapça bilmeyenler için kaleme alınmıştır. Kur'an Çevirileri'nden Allah'ın hitabını okumak, düşünmek, inanmak, ilk inen Sûre'den başlayarak Sûrelerin gereklerini yerine getirmek, Sûrelerin açıkça belirtmediği detaylarda içtihatlar yaparak yaşamak isteyenler için hazırlanmıştır. Çizgiyi şaşırmamaları için Alemlere rahmet (iyilik) olan son Rasûl Hz. Muhammed (sav)'in hayatının genel aşamaları yazılmaktadır. Böylece 'Sünnet'in

ana karakteristikleri sunulmaktadır. Peygamberimizin örnek hayat çizgisi aktarılmaktadır. **Kişi bu çizgiyi elden bırakmazsa, Meallerden sapıtma ihtimali ortadan kalkmış olacaktır. Kişi evvelden sapık ise, ister Arapça okusun, ister Meal okusun zaten sapıklığı artacaktır.** Kişi nasıl sapık olur? ***Dini, sömürü aracı yapar durursa, bunlardan da utanmaz ise bu kişi artık sapıtmıştır. Bu kişiyi Kur’an saptırmadı. Kişi kendi kendisine arzularının peşinde koştuğu için, zevklerinin peşinde koştuğu için sapıttı. Böylesi kişiler yaptıklarından pişmanlık duyup, tevbe edip, bir daha yapmamaya karar vermezlerse Arapça bilseler de bilmeseler de Kur’an okusalar da Meal okusalar da sapıklıkları gitmez.*** **Sapık bir vaziyette iken ne okurlarsa okusunlar, okudukları onların sapıklığını arttırmaktan başka işe yaramaz.** Sapıklar kurtulmaz mı? Bu kendilerinin bileceği iş. Bunlara yaptıkları kötülüklerden vazgeçme çağrısı yapılıp, nasihat etmekte fayda vardır.

Allah Rasûlünü örnek almada 2 genel hareket vardır:

1. Hareket: Peygamberimizin doğumundan kırk yaşına kadar olan hayatını örnek alarak; ihtiyaçlarımızı karşılamak, problemleri çözmeye çalışmak, araştırmalar yapmak; suç, haram işlememek, namaz, oruç, hac, zekat, teharet, kurban vb. ibadetleri yapmak, şirksiz Allah’a inanmak, Asl’a sahip çıkmak.

2. Hareket: Peygamberimizin kırk yaşından sonraki yaklaşık 23 yıl süren hayatını örnek alarak yaşamaya çalışmak.

06- TERİMLER

Peygamberimizin kırk yaş civarlarında bildiği, hafızasında mevcut Arapça kelimeler var idi. Ancak Sûreler ile daha evvelden hiç duymadığı yeni kelimeler de işitiyordu. Örneğin iman, kitap kelimeleri gibi. Bu yeni kelimeler daha sonra gelen ayetler ile izah ediliyordu. Kıyâmet Sûresi 19.

ayette belirtildiği gibi, ayetler birbirini tefsir etmektedir. Kur'an; Sûrelerin iniş sırasına göre bizatihi kendisi bir tefsirdir. Bir sonra gelen Sûre öncekileri; önceki Sûreleri, ayetleri, ayetlerde işaret edilen konuları enine boyuna, etraflıca, geniş geniş tefsir etmektedir. (Hem de ayrıca tefsir kitaplarına bile ihtiyaç gerektirmeden tefsir etmektedir.)

Bir sayıma göre Kur'an'da 77.936 kelime vardır. Birçok kelimeler birden fazla kullanılmıştır. Tekrar edilen kelimeleri bir kelime sayarsak farklı olarak 10.000 civarında kelime olduğu ifade ediliyor. Bu farklı kelimelerin de 1500 civarında kök kelimeden türediği belirtiliyor. Doğada elle tutulabilen, gözle görülebilen somut varlıklara verilen isimleri, somut hareketlere verilen isimleri kolayca anlamak mümkündür. Örneğin dağ, kum, rüzgar, çıkmak, gelmek, gitmek gibi. Soyut kelimeleri ise, bilinen somut kelimelerle açıklamak gerekir. Örneğin iman, takva, tevekkül, haşyet vb. kelimeler gibi. Bunlara kavramlar denilir. 200 civarında kavram geçmektedir. Bunlar diğer ayetlerle izah edilmektedir. Böylece terimlerin anlamlarını yine Kur'an açıklamaktadır.

Kur'an'da olmayan, Kur'an Çevirileri'nde olmayan kavramları Kur'ani göstermek için, Kur'an'dan delil aramaya girişilmesi ihlâssız, samimiyetsiz bâtıl amellerdir. Tasavvuf kavramı bunlardan bir tanesidir. Ne Kur'an'da, ne de İslâm'da böyle bir kavram; ne Peygamber tarafından, ne ashabı ve ne de tabiler tarafından böyle bir kavram zikredilmiş değildir. Tamamen sonraki yüzyıllarda putperestler tarafından İslâmiyete maledilmiştir. İslâmi motiflerle, namaz, zikir, ibadet vs. ile süslenilerek İslâm'dan gösterilmiştir. Bu kavrama inanan, bu sisteme uyan çoğu insan bunun İslâm dışı bir sistem olduğunu bilmez, onlar İslâm diye uyarlar... Onlar da bu durumlarından dolayı, bid'at olan bir sisteme uyduklarından dolayı; uyanlar da uyulanlar da hesaba çekileceklerdir...

07- HEDEFLER

Peygamberimizin başardığı işler gözlerimizin önündedir.

Acil olarak ihtiyaçların karşılanması, problemlerin çözümünü araştırmak, bâtıl inançları yıkmak, arkadaş aramak, Sûreleri yaymak, insanlara ulaştırmak... Evrensel Medeniyeti oluşturmak gibi beş (acil, ilk, orta, büyük, nihai) iş başarmıştı. Bu başarılar, Plan hedefleri olarak Sünnet’in yedinci aşaması olarak kabul edilir.

08- GÂYE

Peygamberimizin gâyesi neydi? Niçin yapıyordu bu yorucu çalışmaları. İnsanların çeşitli gâyeleri var. Örneğin; “Benim gâyem para kazanmaktır” şeklinde bir söz söyleyene insanlar alkış tutuyorlar. Para kazanmak! Ne ilginç ve büyüleyici bir gâye! Para kazanıyor. Bu sefer Parlementer olmayı gâye ediniyor. Ne cazip bir gâye! Velhasıl insanlar gâyeleri peşinde koşuşturup duruyorlar. Acaba Peygamberimizin gâyesi neydi?

Hedef ile gâye arasında ne fark var? Ne benzerlikler var? Gâye, ulaşılmaya sürekli çalışılan en nihai bir hedeftir. Bazı hedeflerinize ulaşabilirsiniz. Lakin gâyenize henüz varamamış olabilirsiniz. Örneğin gâyemiz ibadet olsun. Gerçekten ibadet ettiğimiz konusunda tatmin olmuş bulunuyor muyuz? Hayır! Öyle ise gâyemize ulaşabilmiş değiliz. Eğer bir gün: “(*Ölüp tekrar dirildikten sonra):* Kullarımın arasına gir, Cennet’e gir!” diye Allah’ın bir hitabını işitirsek, işte o zaman gâyemize ulaşmış olabiliriz. [Bkz. Fecir Sûresi son ayetleri].

Sünnet’in sekizinci aşaması olarak gâye, Allah’a kulluktur (gönülden itaat ederek ibadet etmektir). Peygamberimiz de Allah’a kulluğunu en güzel biçimde yerine getirerek vefat etmiştir. Ne güzel bir kul idi. Allah selâmlarımızı iletsin.

Hedefleri de bildiren Sûreler idi. Sûrelerde bildirilen hedeflere ulaşmak için gece demeden, gündüz demeden çalışıyordu. Kulluğun en güzel örneğini oluşturdu.

09- ÖNERİLER

Başlangıçta kompleks hükümler inmedi. Örneğin bir

miras hükmü kompleks bir öneri. Bunlar Medine döneminde inmişti. Mekke döneminde inenler daha ziyade bireye yönelik önerilerdi. Sûreler ile gelen Allah'ın önerilerinİ, tekliflerini Peygamberimiz yerine getiriyor, arkadaşları ile istişareler yapıyor, karar veriyor ve uyguluyordu.

Sünnet'in dokuzuncu aşaması Öneriler'dir. Sûrelerin iniş sırasına göre Sûrede yapılan her öneri, değerlendirilir, istişare edilir, karara bağlanır.

10- UYGULAMALAR

Sünnet nedir? Sünnet: Önerilerden farz, mendup olanların yapılması; haram, mekruh olarak bildirilenlerden kaçınılmış olmasıdır. Sünnet: Sunu, Kanun, Tatbikat gibi anlamlara gelir. Kur'an bir kitaptır. Samimiyetsiz bir kişi, Kur'an'ı tatbik ediyorum diyerek yanlış tatbikatları Kur'an adına yapabilir. İşte bunun için herkesin yaptığı değil, Peygamberimizin yaptığı tatbikatlar örnek alınır.

11- KONTROL

Abese Sûresi'nde belirtildiği gibi, Peygamberimiz zaman zaman ikaz edilmiştir. Peygamberimizin Sûreleri tatbik edişi konusunda yapmış bulunduğu hatalar bir sonraki ayetler ile bildiriliyordu.

Peygamberimiz insan idi. Elbette hatalar yapacaktı. Ancak hataları ayetler ile kendisine bildiriliyordu.

12- HİKMETLER

Hikmet Kur'an'da tarif edilmiştir. Hikmet: Sûrelerin uygulamalarının insanlara, topluma, çevreye verdiği faydalar ve genel olarak insanlığın ve çevrenin acı duyduğu zararların kaldırılması olmaktadır. Peygamberimizin uygulamalarının hikmeti, insanların çoğunluğu tarafından görülmüştür. Uygulamalar ilgili toplumlarda pek çok zararı defetmiş, pek çok yararlar sağlamıştır. Hikmet: Bilimsel-

liktir, aklı kullanmaktır, gerçekçiliktir, yararlılıktır, uygulandığında anında faydasını insanlar hissederler...

Tekvir Sûresi'ndeki bir ayetin işareti ile, Peygamberimiz kız çocuklarının diri diri toprağa gömülmesinin engellenmesini arkadaşlarına tavsiye etmiştir. Bilhassa kadınlar bu uygulamadan çok memnun kalmışlardır. Fayda sağlamışlardır.

Şimdiki İslâm aleminin, müslümanım diyen insanların faydasız işlerle uğraşmaları, hikmetten kopuk bir yaşantının ürünüdür. Eğer Sûrelerin gereklerini samimiyetle yerine getirselerdi, bütün insanlık uygulamalardan yarar görecekti. Bu yarar Kitab'a sempatiyi arttıracaktı.

Ancak şimdilerde İslâm adını kullanarak insanlar kendi kötü emellerine "İslâm"ı alet etmektedirler. Hele hele bombalama, adam kaçırma gibi eylemlerde bulunduklarını duymaktayız. Bu haberler yalan veya doğru, ancak; şurası bir gerçektir ki, Dünya bir kaos, bunalım geçirmektedir. Terör olaylarını tasvip mümkün değildir. Kim yaparsa yapsın hiçbir terörist eylem kabul edilmemelidir.

Terör ile bizzat fiili saldırı halinde meşru müdafaa birbirinden ayrıdır. Bir kişi fiili bir saldırıya uğrarsa, tam uğradığı anda meşru müdafaa yapması terör değil Evrensel Bir Haktır. Terör ise başkalarının yaptığı işler yüzünden, başkalarını cezalandırma eylemidir. Bu büyük bir zulümdür.

Hikmeti (faydası) görülen uygulamaları geliştirmek lâzımdır. Faydasız (hikmetsiz) işlerden kaçınmak lâzımdır.

13- DÜZELTMELER

Bazı işlerde hatalar olabilir. Lakin hemen özür dilemek, hatayı tamir etmeye çalışmak lâzımdır. Hatalarda ısrar etmemek lâzımdır. Nitekim Peygamberimiz hatalarını düzeltmekteydi.

Hatalarımızı hergün otokontrol ederek düzeltmeye çalışmalıyız. Hatalarımızı bildiren insanlara teşekkür etmeliyiz.

Bu aşamaya kadar düzeltme olmayacak mı? diye bir eleştiri yapılabilir. Bir tek hükmün gereklerinin yerine getirilmesi için dahi bu aşamalar yaşanacağı için, her iş için düzeltme olacaktır.

Örneğin: “Ey örtüsüne bürünen, kalk, inzar et/uyar!” önerisini ele alalım. Bu öneri uygulama, kontrol, hikmet, düzeltme aşamalarından geçecektir.

14- HÜKÜMLER

Tin Sûresi son ayetine bkz.: “Allah hâkimler hâkimi değil midir?” buyuruluyor. Tin, 28. inen Sûredir. Göklerde olanlar zaten Allah’ın hükümlerini, tekliflerini yerine getiriyorlar. İnsana ise bu konuda Dünya’da hürriyet verilmiştir. İsterse Allah’ın hükümlerini, tekliflerini, önerilerini tatbik eder, isterse etmeyebilir. Ancak Allah insana tavsiye ediyor, ‘tekliflerimi sen de yerde tatbik et; kazançlı çıkan sen olursun’, diye. Bir memlekette hâkim koltuğunda oturanlar, kendilerinin hâkimi, sahibi, yaratanı olarak nefislerinde, düşünce ve duygularında Allah’ın varlığını kabul etsinler. Bir memlekette idarenin başında oturanlar; nefislerinde, düşünce ve duygularında Allah’ın varlığını kabul etsinler, Allah’ın yaptığı teklifleri kabul etsinler. Kendi yararlarına olur. Allah’a senin tekliflerini kabul etmiyorum demek büyük bir saygısızlık olur.

Peygamberimiz; insanlar Allah’ın tekliflerini yerine getirsinler, hem Dünya’da hem Ahiret’te kazançlı çıksınlar, diye insanlara çağrıda bulundu. Kimi kabul etti, kimi kabul etmedi.

Öneriler/teklifler ile hükümler arasındaki fark nedir?

Hükümler gelecek için konulur. Hazır bekler. İlgili sebebleri şartları oluşmuş ise ve mani de yok ise uygulanır. Hükümler gelecekte kişinin ilgili sebeblerde, şartlarda maniler olmazsa neler yapacağı konusunda bilgi verir. Hükümleri öğrenmek demek, hemen şimdi yerine getirmek

değildir. Örneğin miras hükmünü öğrenmek, hemen şimdi miras uygulamasına girişmek değildir. Ne zaman miras kalacak kişi ölürse o zaman uygulanacak demektir. Öneriler ise hemen uygulanması gereken hükümlerdir. Bir kişi duyduğu anda hemen yapması gereken bir hüküm işitirse, bu hüküm o kişi için **bir öneri** niteliği taşır.

Mekki Sûrelerde var olan hükümler **öneri niteliği taşır.** Duyan her kişi hemen uygulayabilir. Mekki Sûrelerdeki hükümler itikad, ahlâk ve ibadetler ile ilgilidir. Her birey bunları acilen yerine getirebilir. Medeni Surelerdeki Hukuki hükümler ise resmi kurumlar eli ile yürütülür. Medeni bir ortamda, hukuki hükümleri yürütme görevini Allah millete vermiştir. Millet kendi arasından çıkardığı vekilleri eli ile hukuki hükümlerin tatbikatını yerine getirecektir.

15- ALIŞKANLIKLAR

Hükümler, hüküm konusu ile ilgili ne kadar insan varsa hepsine hitap eder. İnsanlar hükümlerin gereklerini yerine getirdikçe iyi alışkanlıklar artıyor, kötü alışkanlıklar azalıyordu.

16- KARAKTERLER

İyi alışkanlıklar arttıkça, kötü alışkanlıklar azaldıkça karakterler negatiften pozitife doğru gelişiyordu. Peygamberimiz baştan beri pozitif ahlâki karaktere sahip bir insandı. Sûrelerin tatbik edilişi ile en kâmil bir ahlâka, en pozitif ahlâki bir karaktere ulaşmıştı.

Sûrelerin gereklerini yerine getirerek yaşayanların ahlâki karakterlerinin pozitife doğru gelişeceği kuşkusuzdur. Ahlâki karakter pozitif olmayınca, kişi en müsbet kanunları dahi kendi çıkarları için yanlış uygular. Bu nedenle kişilerin pozitif ahlâki karaktere yükselmeleri mühim bir olaydır.

Negatif, pozitif ahlâki karakterlerin somut belirtileri (alâmetleri) vardır.

13 yıl süren Mekki Sûrelerin tatbikatında belirli bir sayıda pozitif karakterli insana ulaşılmıştı.

17- HUKUKİ MEVZUATLAR

Medine'de Muhacirler, Evs, Hazrec, Musevi kabileleri ortak bir hukuki sözleşmeye imza attılar. Bu sözleşmede(*) insanların insanlara karşı hakları, vecibeleri, kurumların durumları yer alıyordu. Bu sözleşmede; böyle inanılacak, böyle namaz kılınacak gibi maddeler yer almıyordu. Tamamen hukuki, yani insan ile insanın karşılıklı hakları, vecibeleri, kamu kurumlarının durumları belirtiliyordu. Taraflar bu sözleşmeye imza atarak, ortak bir hukuki sözleşme üzerinde ittifak etmiş oluyorlardı. (Buna anayasa diyenler de olmuştur).

(*) Bkz. Prof. M. Hamidullah, *İslâm Peygamberi,* İrfan Yy. 1966, Sh. 131-134, (47 maddelik sözleşme).

Toplumda pozitif karakterli insan sayısı belli bir düzeyde mevcut olduğu için, Peygamberimiz bu Hukuki Mevzuatın yürütülmesinden endişe duymamıştı.

18- KURUMLAR

Peygamberimiz, Medeniyet içerisinde aşağıdaki işleri yürütüyordu:

1- Hükümleri ilân etmek.

2- Temel eğitimi yürütmek. Açık öğretim yapmak.

3- Yargı işlerini yerine getirmek.

4- Genel Kurmay Başkanını atamak. Kabile başkanlarının seçimini disiplinli yaptırmak.

5- İhtilafları çözüme bağlamak.

6- Denetim hizmetini yapmak.

Museviler maddi ve teknik işlerini kendi başkanlarının koordinasyonu altında yapıyorlardı.

19- YARIŞLAR

Peygamberimiz Mescid'de spor müsabakaları yaptırmıştır. Sanat (şiir vb.) eserlerini dinlemiştir. Ahlâken yardımlarda bulunanları övmüştür. Fakirlikten kaçının, veren el olmaya çalışın, diyerek iktisadi yarışları teşvik etmiştir. Zamanın bilimlerini öğrenmeye: "Bilim Çin'de de olsa gidip arayın, bulun getirin" diye tavsiye etmiştir. Bilim geliştirmiştir. Hukuk tanımaz, saldırgan eşkiyaları en az kan dökerek, en az zayiatla en kısa zamanda dize getirmek gibi büyük bir muharebe, diplomasi, siyaset bilimi geliştirmiştir. İlmi (Kur'anî) yarışları teşvik etmiştir. Bir ordu komutanını seçecek iken; "Bakara Sûresi'ni ezberden (anlayarak) bilen var mı?" diye sormuştur. Aynı komutanlık yeteneklerine sahip olanlar arasından, Bakara Sûresi'ni bileni başkomutan olarak tayin etmiştir.

Peygamberimiz bütün bir toplumu iyi işlerde birbirleri ile yarışa teşvik etmiştir. Toplumun iç-dinamik güçleri birbirleriyle yarışlar yaparak, daha fazla harekete geçmiş. Daha fazla iş başarılmıştır.

20- ÖLÜM VE HAYAT

Peygamberimiz M.S. 632 sularında 63 yaşında iken vefat etti. Şimdi bizleri görmez, işitmez. Ruh olarak da Dünyaya gelmez. Geride örnek bir hayat (Sünnet), bir vatan, bir evrensel medeniyet, bir toplum ve 114 Sûre bıraktı. Peygamberimiz kıyamet gününden itibaren tekrar diriltilecek. Nasip olursa mahşer günü kendisiyle görüşebileceğiz. Sünnet'ine (Sûreleri iniş sırasına göre tatbik edişine) gerekli uyumu göstermez isek, Melekler şöyle söyleyecek: "Ya Rasûlallah, bunlar senin ümmetin değiller. Senden sonra neler yaptıklarını bilmiyorsun…" (Bkz. Tefhim'ül-Kur'an, Kevser Sûresi bölümü). Ve ayrıca; Furkan Sûresi 30. ayette, kıyamet günü mahşerde bizler-

den şikayetçi olacaktır: “(Kıyâmet günü Peygamber de) Şöyle der: Ey Rabbim! Kavmim; Bu Kur’an’ı terkedilmiş bıraktılar!”

Peygamberimiz güzelce bir hayat yaşadı. Doğumundan vefatına kadar bütün hayatı bir örnektir. En önemlisi bu örneğin Metodunu fıkhetmektir/kavramaktır. Bu metod anlaşılırsa/kavranılırsa, detayları insan çok kolaylıkla öğrenebilecektir. Umut ederiz ki Peygamberimizi (Allah ona selâm etsin) örnek alarak yaşamaya çalışan Allah’ın salih kullarından olalım. Dünya’da ve Ahiret’te en güzel biçimde yaşayanlardan olmak için gece demeden, gündüz demeden çalışalım.

SÜNNET'İN
KUR'AN'DAKİ DELİLLERİ

(Ayetler bizim Kur'an Çevirimizden alınmıştır)

01. Aşama: İHTİYAÇLAR

1. YARATAN Rabbinin adıyla oku/okuyup paylaş![*]
2. O insanı alaktan *(embriyodan/bir hücreden)*[**] yarattı.
3. Oku, Rabbin sayısız ikrâm edendir.
4. O, kalem ile öğretti.
5. (O), insana bilmediklerini öğretti. (Alak: 1-5)

[*] İkra/Oku: Bu ayette doğayı, çevreyi, kültürleri, insanları ve bilim dallarını yani; 'Yaratılan Ayetler' ile 'İndirilen Kur'an Ayetlerini'; "Akıl ve Bilim Işığında" doğru bir şekilde oku emri olduğu gibi; okuyup kavradıklarını bir başkalarına okuma/bir başkalarıyla paylaşma emri de olabilir…

[**] Bkz. http://tr.wikipedia.org/wiki/Embriyo (İnternet Ansiklopedisi).

Bu hitaplardan insanın okumaya, öğrenmeye, yazmaya ihtiyacı olduğunu kolayca anlarız. Burdan hareketle daha insanın pek çok şeye ihtiyaç hisseden bir yaratık olduğu anlaşılır. [İHTİYAÇLAR]

02. Aşama: PROBLEMLER

6. HAYIR HAYIR *(okumamaktan)* sakın!
Her insan;
(Kur'an'ı anladığı dilde okumaz
ve
Rabbini Kur'an'dan tanımazsa) azar/azgınlaşır,
7. kendini müstağni/yeterli görmekle! (Alak: 6-7)

Azgınlaşmak bir problemdir. Burdan hareketle insanın zaman zaman problemler oluşturan bir yaratık olduğu anlaşılır. Problemler insanların kendi elleri ile yaptıkları yüzünden oluşuyor. Karada ve denizde fesat, terör, kargaşa çıkıyor. İnsan kendisini müstağni (kibirli, büyük, kimselere ihtiyacı olmayan) görünce, yaptıklarını iyi sanarak yapmaya başlıyor. Herşeyin, her işin en iyisini yapmaya çalışıyorum diye düşünüyor; lâkin bozuyor, kötü işler yapıyor. Problemler oluşuyor. [PROBLEMLER]

03. Aşama: ARAŞTIRMALAR

"Oysa dönüş Rabbinin huzurunadır." (Alak: 8)

İnsan asırlardır araştırıyor. Ölümsüzlüğü araştırıyor. Nereden geliyor, nereye gidiyor? Araştırmacılık insanın doğasında mevcut. Ayetler teferruatlardan uzak, özgün hitaplardır. *"Şüphesiz, dönüş Rabb'inedir"* hitabının alt yapısını düşünelim. İnsanların "dönüş ile ilgili" araştırmalarına bir cevap niteliği taşıyor. İnsanlar araştırıyor. Ölünce nereye gidiyoruz?.. Bu araştırmanın cevabı sunuluyor. Ölünce gideceğin Rabb'indir. Rabbine dönüş ne demek? İnsan bunu araştırmak istiyor. Bu araştırmanın cevapları diğer ayetlerde veriliyor. Kalem Sûresi'nde muttakilerin cennete döneceği, Allah'a kulluk etmeyenlerin cehenneme döneceği bildiriliyor. Böylece dönüşün Rabbe ait cennet veya cehenneme dönüş olduğu açıklanıyor. Ve insan araştırmalara her sahada devam etmelidir. [ARAŞTIRMALAR]

04. Aşama: ASIL

9. ENGELLEYENİ gördün mü;
10. *(Kur'an okuyarak)* salât eden/ibadet eden bir kulu?
11. Gördün mü,
ya o *(engellenen/ibadet eden)* doğru yol üzerindeyse?
12. Yahut,
takvayı/kötülüklerden uzak durmayı emrediyorsa? (Alak: 9-12)

Sallâ; doğru yol, takvâ terimleri araştırıldığında, görülüyor ki; Asl, kök, dayanak, temel, yol gösterici, klavuz, Allah'tan gelen ayetlerdir. [ASIL = KUR'AN]

05. Aşama: USÛL

13. Gördün mü;
ya o *(engelleyen)* yalanlıyor
ve
yüz çeviriyorsa?!

14. BİLMEZ mi ki Allah,
kesinlikle herşeyi görüyor!
15. Hayır hayır!
Eğer vazgeçmezse,
onu alnından/perçeminden *(yaptıklarıyla)* yakalayacağız;
16. o yalancı günahkarın perçeminden/alnından.
17. O halde çağırsın adamlarını!
18. Biz de zebanileri *(azap meleklerini)* çağıracağız.

19. KESİNLİKLE HAYIR, ona *(engelleyene)* boyun eğme;
(sen yalnız Allah'a) secde/itaat et
ve
(secde ederek O'na) yaklaş/bağlılığını göster. (Alak: 13-19)

Yukarıdaki hitaplardan belirli usûl takip edildiği anlaşılıyor. Rivâyetlere göre ilk etapta Alak Sûresi 1-5. ayetleri inmiştir. Sonra 6, 7, 8. ayetleri inmiştir. Sonra Fatiha Sûresi'nin tamamı inmiştir. İnen bu ayetleri Peygamberimiz okumuştur. Bunları okuyarak namaz kılmıştır. Peygamberimizin bu ayetleri okuyuşundan ve namaz kılışından Ebu Cehil vb.'leri rahatsız olmuşlar ve Kâbe'de bir daha bu sözleri okumamasını, namaz kılmamasını söylemişlerdir. Ebu Cehil ve meclis arkadaşlarının bu tavırları üzerine Alak Sûresi'nin (9-19.) ayetleri nazil olmuştur. Yani inmiştir. Bu gelişmeler ayetlerin belirli bir usûl takip ederek indiğini göstermektedir. 23 yıllık bir süreç içinde in-

meye devam etmiştir. Peygamberimiz ilk inen ayetlerin gereklerini hemen yerine getirmeye çalışmış, bu çalışma bazı olaylara yol açmış, bu olayların üzerine ayetler inmeye devam ederek, Peygamberimize yol göstermiştir. Nitekim Alak 19. ayetinde buyurulduğu gibi, onlara itaat etme, boyun eğme, sen namaz kılmaya, ayetleri okumaya devam et. Böylece Allah'ın beğenisine, Allah'a kul olmaya yaklaş, ayetlerin gereklerini yerine getirmeye daha fazla yaklaş. Kur'an Peygamberimize iniş sırasına göre 23 yıl boyunca yol göstermişti. Bu yol göstermeye usûl (metod) denilir. [USÛL = SÜNNET: Kur'an'ı Anlama ve Uygulama Metodu.]

06. Aşama: TERİMLER

"Oysa dönüş Rabbinin huzurunadır." (Alak: 8)

Bu Çeviri'nin orijinali cümle olarak bir kalıptır. Bir deyimdir. Deyim olarak bir kavramdır. Bu kavramın manâsının tefsire (açıklamaya) ihtiyacı vardır. Tefsiri kim yapacaktır? Tefsiri yine ayetler yapmıştır. Kur'an, iniş sırasına göre bir tefsirdir. Ayetler ayetleri tefsir etmektedir.

Acaba Rabbe dönüş, Rabbin zatına dönüş, Rabbin zatında birleşmek midir? Yoksa Rabbin huzuruna, Rabbin katına, Rabbin yarattığı mekanlara mı dönüştür? Tasavvuf denilen cereyanlar, bu ayeti Rabbin zatına dönüş, Rabbin zatında birleşmek, nurlaşmak olarak tefsir etmişlerdir. Bu tefsir bâtıl bir tefsirdir. Eğer bir tefsir, Kur'an'ın hiçbir ayetine zıtlık, çelişki, tenakuz, aykırılık taşımıyorsa, bu tefsir bütün Kur'an geneli gözönüne alınarak objektif bir tefsir olur. Aksi taktirde bir tek ayeti çekip alıp, bunu istediği yöne çekerek tefsir etmek yanlış/bâtıl ve de zındıklık olur.

"Oysa dönüş Rabbinin huzurunadır" deyimini ele alalım.

Kalem Sûresi'nde muttakilerin cennete ve suçluların cehenneme döneceği buyuruluyor. Müzzemmil Sûresi'nde, suçluların ateş azabına döneceği buyuruluyor. Müddessir Sûresi'nde suçluların sekara döneceği buyuruluyor. Tebbet Sûresi'nde suçluların alevli ateşe döneceği buyuru-

luyor. Tekvir Sûresi'nde suçluların hesap yerine döneceği anlatılıyor. Âlâ Sûresi'nde suçluların ateşe atılıp, orada ne ölecekler, ne de yaşayacaklar şeklinde sonsuz azaba dönecekleri buyuruluyor. Leyl Sûresi'nde takva sahiplerinin kurtulacağı, diğerlerinin ateşe yaslanacakları anlatılıyor. Fecr Sûresi son ayetleri şöyle hitap ediyor:

"Ey mutmain olmuş nefis;
Rabbine dön,
Rabbin senden razı,
sen de Rabbinden razı olarak!
Kullarımın arasına dahil ol.
Cennetime dahil ol."

Bütün bu hitaplardan anlaşılıyor ki Rabbe dönüş, Rabbin huzuruna, mahkemesine, cennetine, cehennemine dönüş demektir. Tıpkı bir hâkimin: *"Suç işlemeyin, bana dönersiniz"* hitabı gibi. Suç işlersen yargılanmak için hâkimin huzuruna getirilirsin, sonra hapse gönderilirsin. Böylece deyimlerin ifâde ettiği manâları yine Kur'an'ın ayetleri tefsir eder. Kavramları, ayetler izah eder. [TERİMLER-KAVRAMLAR]

07. Aşama: HEDEFLER

Alak Sûresi'nde okumak, ihtiyaçları karşılamak, problemleri çözmek; Kalem Sûresi'nde yoksulların durumlarını iyileştirmek, Bâtıl inançları yıkmak; Müzzemmil Sûresi'nde gerek doğuda gerek batıda tüm ilâhları inkâr ederek, yalnız Allah'ın İlâh'lığını tanımak, yalnız ve yalnız Allah'ın İlâh kabul edildiği evrensel bir medeniyete doğru ilerlemek; Müddessir Sûresi'nde insanları inzar etmek, uyarmak gibi Dünya'da yapılabilecek somut hedefler gösterilmektedir.

Sûrelerin gösterdiği hedeflere doğru niçin çalışılacak? Fatiha Sûresi'ni inceleyelim. Gâye'nin ne olması gerektiği Fatiha Sûresi'nde açıklanmaktadır.

Hedefler için çalışılması, Gâye'den sebep olacak. Gâye unutulursa, hedefler için çalışmanın bir anlamı kalmıyor. Gâye ve hedef arasında benzerlik vardır. Gâye sürekli ulaşılmaya çalışılan, sonsuz bir hedeftir. Bu ne olabilir? Allah'a kulluk olabilir. Zira cennette de Allah'a kulluk edilecektir: *"O, doğunun ve batının Rabbidir. İlâhları kabul etme, reddet, yalnız Allah'ı ilâh olarak kabul et. O'nu vekil edin."* (Müzzemmil, 9)

Müzemmil 9'daki hitab (ayetin çevirisi) dünyada yapılacak bir işi belirtiyor. Zira Ahiret'te Allah'tan başka ilahları reddetmeye çalışmak, eğer Dünya'da etmemiş ise bir manâ ifâde etmez. Gâye ise hem Dünya'da hem de Ahiret'te sürdürülecek olan hedeftir. Öyle ise Müzzemmil 9 hitabına hedef diyebiliriz. Eğer yeryüzündeki insanlar, İlah olarak Allah'ı tanımış olsalar, sahte ilâhları reddetseler ne olur? İşte o zaman Evrensel bir Medeniyet oluşur. Böylece hitabın işaretinden Evrensel bir Medeniyet'e yol alınması gerektiği bildirilmiş olmaktadır. [HEDEFLER]

08. Aşama: GÂYE

"Yalnız Sana kulluk ederiz. Yalnız Senden (dua ederek) *yardım isteriz."* Fatiha Sûresi'ndeki bu hitab ile Gâye'nin ne olması gerektiği anlaşılmış oluyor. [GÂYE]

09. Aşama: ÖNERİLER

"1. EY SEN;
kendi kabuğuna çekilip yalnız kendisiyle ilgilenen!
2. Artık kalk, uyar!" (Müddessir, 1-2)

Bu bir öneridir. Hemen yapılabilecek pratik bir öneri. İnzar edilecek. Kime, nasıl, ne zaman, nerede, ne kadar inzar edilecek (anlatım, uyarı). Bu soruların cevapları ise detay işlerdir. Ayetler detay işleri insanın aklına bırakmıştır. Akıl ile bu detay işlere karar vermeye içtihat etmek denilir. [ÖNERİLER]

10. Aşama: UYGULAMALAR

Peygamberimiz, kendisine ayetler ile yapılan önerilerin gereklerini yerine getirmişti. Detaylarda içtihatlar yapmıştı. Ayeti işitmek + Anlamak + Detayları düşünmek + İstişâre etmek + Karar vermek zihnî çalışmalardır. Zihnî çalışmanın hemen arkasndan amelî (fiilî) çalışma gelecektir. Bu fiili çalışmalara uygulamalar denilir. Peygamberimizin uygulamalarına SÜNNET adı verilir. Peygamberimizin Sünneti'nin kaynağının Kur'an olduğu, iniş sırasına göre Kur'an olduğu anlaşılmaktadır. *"Bir işi bitirdin mi, diğer bir işe giriş".* İnşirah Sûresi son ayetinin çevirisi böyle hitap etmektedir. Burdan anlaşılıyor ki, sadece düşünmek yok. Düşünüp karar verdikten sonra iş yapmak var. Bir işi bitirince, diğer bir işi yapmaya çalışmak lâzımdır. [UYGULAMALAR]

11. Aşama: KONTROL

Duha ve İnşirah Sûreleri'ni inceleyiniz. Sûreler inmeden önceki ortamı, Sûrelerin ifadelerinden anlamaya çalışınız. Allah sebebsiz, hikmetsiz iş yapmaz. Allah'ın her yaptığının sebebleri, hikmetleri vardır. Duha Sûresi'nde Peygamberimize;

1. ANT OLSUN kuşluk vaktine!
2. Örtüp sakinleşen geceye!
3. Rabbin seni bırakmadı
ve
sana darılmadı.
4. Şüphesiz senin için ahiret, dünyadan daha hayırlıdır.
5. Rabbin sana verecek sen de memnun olacaksın.

6. O SENİ YETİM BULUP barındırmadı mı?
7. Seni şaşkın bir vaziyette bulup yol göstermedi mi?
8. Seni fakir bulup zengin etmedi mi?
9. Öyleyse sakın yetimi ezme!
10. İhtiyacından dolayı birşey isteyeni/soranı azarlama..
11. Rabbinin nimetini anlat.

Rabbinin nimetini anlat/ yâdet. (Kadrini bil, hatırla, an, birşeyler yap)*"* buyurulmaktadır.

Rabbimiz, Peygamberimizi kontrol etmekte ve kontrol sonuçlarını bildirmektedir. Vahiy ile bildirmektedir.

Peygamberimizin vefatından kıyâmete kadar hiçbir insana vahiy gelmez. Biz insanların uygulamalarını kim kontrol edecek? İnsanlar insanları kontrol edecektir. Müminler birbirini yıkayan eller gibi olacaktır. [KONTROL]

12. Aşama: HİKMETLER

Tekvir Sûresi'nin 8, 9. ayetlerine bakınız. Kız çocuklarını toprağa gömenlerden hesap sorulacağı işaret ile anlatılmaktadır. Rivayetlere göre, Peygamberimiz arkadaşlarına, çocukların diri diri gömülmesini fiilen men etmelerini tavsiye etmiştir. Sahabeler bu tavsiyeye uymuşlardır. Gömülmek üzere olan çocuklar, babalarının ellerinden alınmıştır. Bu durumu gören anneler ve kamuoyu nezdinde Sahabeler yükselmiştir. Toplum genel olarak fayda sağlamıştır. Engel olunan kötülüklere ve sağlanan yararlara hikmetler adı verilir. [HİKMETLER]

13. Aşama: DÜZELTMELER

"Artık sen, Bizim zikrimizden (Kur'an'ın okunması, özümlenmesi) yüz çevirenden ve Dünya hayatından başkasını dilemeyen kimselerden iraz et (vazgeç)*."* (Necm, 29 hitabı)

Necm Sûresi iniş sırasına göre 23. gelen Sûredir. Bu Sûrede yukarıdaki gibi bir öneri yapılmaktadır. Peygamberimizin bu öneriye dikkatle uyması söz konusudur. Lakin bazı düşünceler nedeni ile Peygamberimizin o tür kişilere tebliğ yapmakta devam etmesi sürmektedir. Bunun üzerine 24. gelen Sûre olan Abese Sûresi ile Peygamberimiz düzeltilmektedir. Bkz. Abese Sûresi. [DÜZELTMELER]

Peygamberimizden sonra, kimseye vahiy gelmeyeceği için, sürdürülen hataları kim düzeltecektir. İnsanlar insanları düzeltmelidir. Düzeltiyorum sanarken bozgunculuk yapmamak için, Düzeltme usûllerine riayet etmek gerekmektedir.

14. Aşama: HÜKÜMLER

"Allah hâkimler hâkimi değil midir?" (Tin Sûresi son ayetinin hitabı). Ahkam: Hükümler demektir. Hüküm kelimesi Arapça bir kelimedir. Belirli bir konuda, sebebleri, şartları, manileri bildirilen teklifler demektir.

Daha evvel belirtildiği gibi ayetler teferruatları akla ve bilime havale etmiştir. Allah, hiç kimseye zulmetmeden gereği neyse ona göre hüküm verilmesini ister. [HÜKÜMLER]

15. Aşama: ALIŞKANLIKLAR

Önerilerin, hükümlerin gerekleri yerine getirildikçe kötü alışkanlıklar azalıyor, iyi alışkanlıklar artıyordu. Adam öldürmekten korkmayan bir Ömer, karıncayı bile haksız yere incitmekten çekinen bir Hz. Ömer haline geliyordu. [ALIŞKANLIKLAR]

16. Aşama: KARAKTERLER

Yusuf ve Lokman Sûreleri'ni inceleyiniz. Sûrelerdeki örnekler niçin anlatılıyor? İnsanlar örnek edinsinler diye anlatılıyor. Hz. Yusuf'un ahlâkı, Hz. Lokman'ın oğluna öğütleri insanlara bir şeyler hatırlatıyordu. Evvelde yaşamış bütün Rasûllerin hayatları anlatılıyor ve her birisinin karakterlerinden övgü ile söz ediliyor. Rasûllerin örnek karakterlerini, örnek alan insanlar onlar gibi ahlâk sahibi olmaya gayret ediyorlardı. Böylece pozitif ahlâki karakterlere sahip insanlar çoğalıyordu. [KARAKTERLER]

17. Aşama: HUKUKİ MEVZUATLAR

"Ey iman eden kullarım! Şüphe yok ki, Benim arzım (yeryüzü) *geniştir. Bana kulluk ediniz."* (Ankebut, 56. ayetinin çevirisi).

Ankebut Sûresi 85. gelen Sûredir. Bu ayetin işareti Mekke'den hicret edilebileceğini anlatmaktadır. Ve hicret edilmiştir. İniş sırasına göre 86. Sûreden sonra Mekki Sûreler artık bitmiş, bundan sonra Medeni Sûreler gelmiştir. Medine'de hukuki mevzuatlar dönemi başlıyordu. Bakara 282. ayetini inceleyiniz. Noterlik yasasının temel esaslarını bulacaksınız. Bu temel esaslar her çağda; çağın maddi ve teknik durumlarına göre içtihatlar yapılarak hukuki mevzuat haline gelmiştir. [HUKUKİ MEVZUATLAR]

18. Aşama: KURUMLAR

"Sizden hayra davet eder, iyilikleri emreder, münkeratı nehyeder bir topluluk bulunsun". (Al-i İmran 104. ayetinin çevirisi).

Bir teklifin yerine getirilmesi için gerekli araç, gereç, bina vb. şeyleri temin etmek de otomatikman teklif edilmiş demektir. Yukarıdaki teklifi yapacak olan bir topluluğa, resmi görev, yetki, bütçe, denetim, gerekli araç, gereç, eşya ve binaları sağlamak lâzımdır. Bu teklif milletin tamamına yapılmıştır. Millet bu teklifi vekilleri eli ile yapabilir. Vekiller de kurumlar oluşturarak kurumlar eli ile yukarıdaki teklifi yerine getirmeye çalışabilir. [KURUMLAR]

19. Aşama: YARIŞLAR

"Yeryüzünde fitneden eser kalmayıncaya ve din yalnız Allah'ın oluncaya kadar onlarla mücadele edin. Artık şirkten vazgeçerlerse, zalimlerden başkasına hiçbir husumet yoktur." (Bakara, 193 hitabı).

Bu mücmel bir hitaptır. Bunu tefsir edici (müfessir) hitaplar bütün çeviriden aranır. Fitne nedir? Din nedir? Mücadele nedir? Şirk nedir? Zalim nedir? Husumet nedir? Bu kavramların manâsı, çevirinin tamamından birbiri ile çelişki arzetmeyecek şekilde anlaşılmadan bu mücmel ayetten hüküm çıkarılamaz. Yani uygulamaya ilişkin kararlar verilemez. (Bu hususlar ileriki sayfalarda açıklanacaktır.)

Kur’an bir İlim’dir.

Yukarıdaki hitabın (Bakara 193’ün) gereklerini yerine getirebilmek için sanatsal, sportif, ahlâki, iktisadi, bilimsel yarışlar yapılmalıdır. Kelime-i Şehadet getirmek, namaz kılmak, oruç tutmak, hacca gitmek, zekat vermek, temizlik vb. ibadetler insanı hazırlayan, yetiştiren, olgunlaştıran eğitimlerdir.

Fitneler varsa, yani;

Yeryüzünde cehalet varsa, acısı duyulmalı…

Yeryüzünde yoksulluk varsa, acısı duyulmalı…

Yeryüzünde cinayetler varsa, terör varsa, acısı duyulmalı…

Yeryüzünde erkeklere ve kadınlara şiddet uygulanıyorsa, acısı duyulmalı…

Yeryüzünde uyuşturucular ile insanlar perişan oluyorsa, acısı duyulmalı…

Yeryüzünde iffetli kadınlara iftira atılıyorsa, acısı duyulmalı…

Yeryüzü imar edilmiyorsa, pislik içindeyse, acısı duyulmalı… Velhasılı yüzlerce olumsuzluğun (fitnenin) acısı hissedilirse ve yeryüzünü gerçekten huzurluca yaşanılır bir mekâna çevirmek istiyorsak; gece demeden, gündüz demeden herkesin elinden geldiği kadar birey ve toplum olarak yarışırcasına çalışmalıdır. [YARIŞLAR]

20. Aşama: ÖLÜM VE HAYAT

"Onlar bir ümmettir ki (topluluktur ki) gelip geçmişlerdir. Onların kazandıkları kendilerinedir. Sizin kazandığınız şeyler de size aittir. Ve siz onların yapmış oldukları amellerden (işlerden) sorumlu olmayacaksınız". (Bakara, 134. ayet çevirisi).

"Muhammed ancak bir peygamberdir. O'ndan önce de nice peygamberler gelip geçti. Şimdi o ölür veya öldürülürse siz ardınıza dönüverecek misiniz? Her kim ardına dönerse elbette Allah'a bir zarar verecek değil. Fakat şükredenlere Allah, mükafaatlarını verecektir." (Bakara 144. ayetin çevirisi).

SÜNNET KONUSUNDA BAZI YORUMLAR

KALBİN (VİCDANIN) SESİ

Vicdan (Consciene): Kişinin niyet ve eylemlerini ahlâken iyi veya kötü bulması ve iyiyi yapma yükümlülüğünü tanımasıdır.

Bir insan çok zeki olabilir. Zekâsını kötüye de iyiye de kullanabilir. Kişi karar veremediği noktalarda bir de kalbine (vicdanına) danışmalıdır. Hangisi iyi? Hangisi kötü?

DOĞADAKİ YASALAR, MADDİ KANUNLARDAN ÖRNEKLER

Maddenin tabi olduğu yasaları (Allah'ın doğa kanunlarını) araştırınız. Bakalım maddenin uyduğu yasalarda Sünnet var mıdır?

Allah öyle yasalar koymuştur ki, madde bunlara uyar. İnsan bu yasaları keşfettiği sürece madde üzerinde halife (kullanıcı) olacaktır. Madde ne demektir? Madde; dağ, taş, deniz, yağmur, hava, rüzgar gibi şeylere madde deriz.

01- Allah maddeyi insanın ihtiyacı için yaratmıştır. Her madde bir ihtiyaç içindir. [İHTİYAÇLAR]

02- Maddeyi kullanılabilir hale getirmek istememiz, bazı problemlere yol açıyor. Maddenin kendisinden doğan bazı problemler vardır. Örneğin ağaçtan koltuk yapmak istemeniz, beraberinde problemleri de getiriyor. [PROBLEMLER]

03- Maddeyi kullanmak için, bazı araştırmalar yapmak zorundasınız. [ARAŞTIRMALAR]

04- Her maddenin bir aslı (cevheri, hammaddesi, atomları vs.) vardır. Bu aslı veren, yaratan Allah'tır. Nasıl ki aslı (Kur'an'ı) gönderen Allah ise, maddenin aslını yaratan da Allah'tır. [ASIL]

Suyun aslı başkadır, demirin aslı başkadır. Su hidrojen ve oksijen moleküllerinden oluşmuştur; demir, demir atomlarından oluşmuştur.

05- Madde bir usûle göre hareket eder. Gelişigüzellik yoktur. Su, yükseklerden alçaklara (Denge Profiline) doğru akar. [USÛL]

06- Her madde cinsi, kendisini kaderi (özellikleri) ile tanıtır. Başka başka isimler vermemize yol açar. [TERİMLER]

07- Maddenin bir hedefi vardır. Dünya döner. Su alçaklara doğru akar. Yağmur yere inmek ister. Maddenin varmak istediği nokta onun hedefidir. [HEDEFLER]

08- Maddenin bir gâyesi vardır. Her madde bir gâye için kullanılır. Altın ile kömürü aynı gâye için kullanmazsınız. Kömürü vitrine koyup altını sobaya atmazsınız. Zira her maddenin bir gâyesi vardır. O gâye için yaratılmıştır. [GÂYE]

09- Madde önerilere imkân tanır. Bir maddeyi birbirine zıt öneriler için dahi kullanabilirsiniz. Demirden faydalı veya zararlı şeyler imal edebilirsiniz. Maddenin kullanılması önerilere açıktır. [ÖNERİLER]

10- Maddenin günlüğünde, yıllığında, nice uygulamalar vardır. Maddenin sanıldığı gibi durağan olmadığı anlaşılmıştır. Madde hâl değiştirir. Uygulamalar ile durum değişir. [UYGULAMALAR]

11- Madde kontrol edilebilir. Suyun kaynayıp kaynamadığını kontrol edebildiğiniz gibi, 100 dereceye ulaşıp

ulaşmadığını (nicel olarak) göz ile veya cihaz (termometre) ile kontrol edebilirsiniz. [KONTROL]

12- Madde aslında faydalıdır. Fayda için yaratılmıştır. [HİKMETLER] Yasaklar maddenin kendisi için değil, yanlış kullanımı içindir. Bazı maddelerin zararlı olma özelliği de vardır. Bu zararlı özellikler "uyarı = ikâz" faydası sağlar. Gerekirse insanı yeniden KONTROL safhasına yönlendirir, böylece faydalı olmuş olur.

13- Sular çarpar, bazı yerleri düzeltir. Yağmurlar yağar kirlenmiş yeryüzünü temizler. Maddede düzeltme/düzeltilme olayı vardır. [DÜZELTME]

14- Madde hükümlere uyar. Sebebler, şartlar, maniler (engeller) hep Allah'ın hükümleridir. Aynı sebepler, aynı şartlar altında, aynı maniler olmadan aynı sonuçları meydana getirir.

52 gr demir, 76 gram kükürt sebebi ile, bir potada belirli bir ateş üzerinde (yani gerekli şartlarda) biraraya geldiğinde eğer mani yok ise Demir Sülfür meydana gelir. Bu Allah'ın bir hükmüdür. Kur'an'daki her hükmün de sebepleri, şartları, manileri vardır. Sebep var, şartlar var, mani yok ise; hüküm sahih olarak (aynen) yerine getirilmiştir. Madde Allah'ın hükümlerine uymak zorundadır. Madde istese de istemese de uymak zorundadır. İnsana ise; isterse uyma, isterse uymama hürriyeti, bir ecel müddeti içinde yine Allah tarafından tanınmıştır. İnsan ile maddenin farkı budur. İnsan hükümlere uyarsa çok şereflenecek; uymaz ise maddenin en çirkini, en pisinden daha da aşağıların aşağısına inecektir. [HÜKÜMLER]

15- Alışkanlıklar. Maddede bir alışkanlık özelliği vardır. Motor silindiri içindeki pistonların bir alışma süresi vardır. Bunun gibi her madde yeni durumuna bir müddet içinde alışır. [ALIŞKANLIKLAR]

16- Maddenin alışkanlıklarından sonra uzun müddet kalıcılık taşıyacak bir karakteri vardır. [KARAKTERLER]

17- Maddenin uyduğu bir hukuk vardır. Hakları vardır, vecibeleri vardır, kurumları vardır. Hukukun dayanağı ise hükümlerdir. Otomobil maddesinin hakkı, zamanı geldiğinde bakımını yapmak, benzinini koymak, yıkamak gibi hakları vardır. Vecibesi ise insanı taşımaktır. Kurumların özellikleri belirlidir. [HUKUKİ MEVZUATLAR]

18- Maddenin kurumları vardır. En yüksek kurum Enerji Kurumu'dur. Enerji kurumu ile alt kurumlar ve diğerleri hareket eder. Alt kurumların da alt kurumları vardır. Maddenin bizzat yapısında bu farklı nitelikler mevcuttur. Madde bunlara göre hareket eder. [KURUMLAR]

19- Maddenin arasında yarışlar vardır. Işık ile ses yarışır. Çeşitli rüzgarlar yarışır. Lodos, Meltemi geçer. [YARIŞLAR]

20- Her maddenin bir ölümü vardır. Ölümünden sonra bir başka hayatı vardır. Gazete kağıdı ölür, kese kağıdı olabilir. Veya bir başka kağıt. Bir köprünün bir ölümü vardır. Bir binanın bir ölümü vardır. Demirin bir ölümü vardır. Ölenler ölür. Hayat sürer. [ÖLÜM VE HAYAT]

Bu yirmi aşamaya maddenin kanunları denir. Bu kanunları yaratan Allah'tır. Maddeye bu hareket izinlerini Allah vermiştir. İnsana düşen, maddenin bu özelliklerinden ve hareketlerinden yararlanmaktır.

BİLİM ÜRETMEKTE YENİ METOD

(Fizik Bilimi Üzerinde Bir Örnekle Sunulmuştur.)

01. Merhale: Fizik bilimine duyulan İHTİYAÇLAR.

02. Merhale: Fizik biliminin çözmeye çalıştığı PROBLEMLER.

03. Merhale: Fizik bilimi konusunda yapılan ARAŞTIRMALAR.

04. Merhale: ASIL (İlk hareket noktası ile ilgili ayet no.ları), hitapları.

05. Merhale: USÛL. Fizik biliminin kendine özgü özel metodu.

06. Merhale: TERİMLER. Temel fizik terimleri.

07. Merhale: HEDEFLER. Fizik biliminin genel hedefleri.

08. Merhale: GÂYE. Fizik biliminin gâyesi.

09. Merhale: ÖNERİLER. Fizik bilimi için bir araştırma önerisini ele almak.

10. Merhale: UYGULAMALAR. Öneriyi uygulamaya, deneylemeye çalışmak, sonra birden fazla, seri kontrollü deneyler yapmak.

11. Merhale: Deney sonuçlarını kontrol etmek. KONTROL.

12. Merhale: Sonuçların insanlara faydalarını düşünmek. HİKMETLER.

13. Merhale: Uygulamalarda olan hataları bulmak, düzeltmek. DÜZELTME.

14. Merhale: İlgili konuda bir fiziki hükme ulaşmaya çalışmak. HÜKÜMLER.

a) Maddenin özellikleri (kaderi).
b) Olayın sebebleri.
c) Olayın şartları.
d) Olayın manileri/engelleri.
e) Olayın sonuçları.

15. Merhale: ALIŞKANLIKLAR. Fizik hükmünün elde edilmesinden sonra kullanılması sonucunda hayatta olan alışkanlıklar.

16. Merhale: KARAKTERLER. Fizik konusunda karakterler.

17. Merhale: HUKUKİ MEVZUATLAR. Fizik konuları ile ilgili hukuki mevzuat. Çevre yönünden vs. kısıtlanmış fiziki çalışmalar.

18. Merhale: KURUMLAR. Fizik bilimini geliştirmek, kullanmak için kurulmuş kurumlar. Nükleer Araştırma Merkezleri gibi.

19. YARIŞLAR. Fizik konusunda yeni hükümler keşfetmek için yarışmalara teşvikler. Araştırmaların yayınlanması sonucu fiziksel yeni keşiflere özendirme.

20. Merhale: ÖLÜM VE HAYAT. Bu çalışmaların öldükten sonra insana faydaları.

Zamanın Bilimleri; SÜNNET kullanılarak yeniden kitaplar haline getirilmelidir.

Burada zikredilen bilgileri de bu çalışmalardan bir tanesi olarak anlayışla karşılamanızı ümit ederiz. Ve bu bilim dallarında uzman olan, bilim adamlarından ricamız; Kur'an'ı eğer biliyorlarsa Arapça orijinalinden, yok bilmiyorlar ise Kur'an Çevirileri'nden okuyarak, kendi sahalarına hitabeden ayetleri iyi düşünüp, iyi araştırıp yayınlarlarsa insanlığa büyük bir hizmet sunmuş olurlar.

BİRİNCİ BÖLÜM:

HUKUK USÛLÜ

BİRİNCİ AŞAMA:

İHTİYAÇLAR

(İhtiyaçları Tespitte Metod)

İnsan yaratılır (doğar). Bebek ağlar. İhtiyacı vardır. Çevresinde olanlar ihtiyaçlarını temin etmeye çalışır. Süt, su, mama, bez, giysi gibi ihtiyaçları ile birlikte sevgiye, şefkate de ihtiyacı vardır. Öğrenmeye ihtiyacı vardır. Sık sık sorar. Bunun adı nedir? Ne demektir? Çevresindekiler bildikleri kadar cevap verirler. Çocuklar belirli bir yaşa kadar her söyleneni doğru sanar.

Belirli bir yaşta "evlilik" duyguları oluşur. Bu oluşum ile birlikte zekası doğru ile yanlışı muhakeme edebilecek bir düzeye gelmiştir. Artık her duyduğuna inanmaz. Düşünür, araştırır ve kendi kararlarını kendisi verir. İhtiyaçlar devam etmektedir. İhtiyaçların neler olduğu konusunda farklı kararlar oluşur. Bir karara göre sigara ihtiyaçtır. Bir karara göre değildir. Bir karara göre esrar ihtiyaçtır. Bir karara göre değildir. Bir karara göre polis, ihtiyaçtır. Bir karara göre değildir. Bir karara göre devlet ihtiyaçtır. Bir karara göre değildir. Bir karara göre din ihtiyaçtır. Bir karara göre değildir. Ve insanlar binlerce yıldır nelerin ihtiyaç olduğunda, nelerin ihtiyaç olmadığında ittifak etmiş değillerdir.

Her insan kendi kararına göre ihtiyaçlarını temin için çalışır. Kararlar farklı olduğu için, bu farklı kararlar, bazen insanları karşı karşıya getirecek çatışmaya yol açar.

Toplumların da toplum olarak ihtiyaçları vardır. Bir toplum kendi ihtiyacı için, başka bir toplumun ihtiyaç duyduğu maddelere göz dikince, savaş kaçınılmaz hale gelir.

İhtiyaçlar doğadan elde edilmektedir. Nüfus artmakta, doğadan ihtiyaçları temin etmekte meşakket oluşmaktadır. Bazı insanlar fazla çaba harcamadan ihtiyaçlarını temin etmek isteyince, fazla çaba harcayan insanları sömürmeye yönelmektedir. Bu zıtlaşma beraberinde bir çok problemlere yol açmaktadır.

Doğada kadın sayısı ile erkek sayısı arasında genel bir denge vardır. Bu denge savaşlar ile bozulunca beraberinde yeni problemler de gelmektedir.

Güzel ve çirkin kavramı subjektif olmasına rağmen genel bir sınıra kadar objektiftir. Güzellerle dolaşmak isteyenler arasında zaman zaman paylaşım kavgaları olmakta, her iki taraf da kendi ihtiyaçlarını öne sürmektedir.

İnsanları harekete geçiren en önemli etken ihtiyaçlardır. İnsan bir şeyi ihtiyaç olarak kabul edince, elde etmek için peşine düşmektedir. Bazen bu yolda istismarcılar da görülmekte, ihtiyaç peşinde koşan insanlara vaadlerde bulunarak, aldatma olayları oluşabilmektedir. İnsanın aldatması da aldanması da ihtiyaçları konusunda sağlıklı, doğru, iyi, güzel, faydalı, haklı anlayışlara sahip olamayışından kaynaklanıyor. İnsanlar “gerçek ihtiyaçlarım nelerdir” konusunda haklı bir anlayışa sahip olsalar, problemlere yol açan temel sebepler de ortadan kalkmış olacaktır.

A- FERDİN İHTİYAÇLARI

(**İhtiyaç:** Allah’ın yasak olarak bildirmediği, eksikliğini hissettiğimiz her türlü malzeme ve işler.)

a) Zekânın İhtiyaçları.

1- Beş duyu organının sağlığı.

2- Kur'an ve sahih çevirileri.

3- Bilimsel kitaplar.

4- Okullar (İlkokul, Meslek Okulları, Yüksekokul vs.)

b) Kalbin (Düşünebilen Duyguların) İhtiyaçları.

1- Allah'ı sevmek ve mutluluk içinde cennette sonsuz yaşamak arzusu.

2- Allah'tan korkmak ve sonsuz azap cehennemden kaçınmak arzusu.

3- Şefkat, merhamet ve bunlardan doğan sevgi, acıma, fedakârlık vb.

4- Allah'a ibadet, moral, helâl eğlenme vb.

c) Bedenin İhtiyaçları.

1- Beslenme, Giyinme, Korunma, Çalışma, Dinlenme vb.

2- Konut.

3- Aile (Eş ve çocuklar).

4- Binek (Araba vb.)

B- TOPLUMUN İHTİYAÇLARI

a) Vatan: Sınırları belirlenmiş, Hukuk gereğince üzerinde yaşanılan yeryüzü parçası.

b) Hukuk: İnsanların birbirlerine karşı hakları.

c) Kamu Kurumları.

1- Yüksek Adalet Kurumu

2- Devlet

3- Belediyeler

4- Güvenlik Kurumu

5- Seçim

6- Para Kurumu

C- ÇEVRENİN İHTİYAÇLARI

a) Temizlik.

b) İmar: Alt yapı (kanal, su, yol, elektrik vb.), köprü, baraj, otobanlar, demiryolları, uluslararası yollar, plânlı kentler, plânlı işyerleri vs.

c) Bakım: Çevrede bulunan ağaç, hayvan, imal edilen şeyler bakıma muhtaçtırlar.

İKİNCİ AŞAMA:

PROBLEMLER

(Problemleri Tespitte Metod)

Aslında problem, ihtiyacın temin edilmemesinden doğar. Nüfus durağan olmayıp arttığı için, artan nüfusa oranla ihtiyaçlar temin edilememiş ve bunun sonucunda medeniyet sarsılmıştı. Nüfus artacağına göre, toplumlar da durağan olmadığından ihtiyaç maddeleri problem oluşturacaktır. Problemi çözmek demek; ihtiyaçları nüfus oranına göre yeterli düzeyde karşılayabilmek demek olacaktır.

Şimdi (2012) birçok ülkelerin Avrupa Topluluğu'na girmek istemesi gibi, geçmişte birçok ülkeler İslâm Medeniyeti'ne katılmak istiyorlardı. Katılmalar artınca, nüfus da aşırı bir şekilde artmış oldu. **Medeniyetin içinde yaşayan insanların ihtiyaçları gereği gibi karşılanamadı. İspanya'dan Çin'e kadar yayılmış bir medeniyet. Her eve verilecek bir Kur'an yok idi.** ***Bu boşluktan istifade edenler çıktı. Ellerine bir Kur'an geçirerek kazalara, köylere dağıldılar. Kur'an Arapçasını bilmeyen insanlara din adamlığı yaptılar. Kur'an kelimelerine arzularınca manâ verdiler. Kur'an'ın şöhretini kullanarak insanları kendilerine kul, köle yaptılar. Bu adamlar kerâmet hikayeleri ile de şöhret kazandılar. Böylece anlayış bozuldu. Anlayış bozulunca, davranışlar da bozuldu. İslâm Medeniyeti tarihe karıştı. Doğuşundan iki asır sonra İslâm Medeniyeti vefat etti.***

21. yüzyıldayız. İhtiyacın ne olduğu konusunda gerekli anlayış belirtildi. Ortada problemler duruyor. Problemler; karşılanmamış somut ihtiyaçlardır.

A- DİL PROBLEMİ

Kur'an Arapçasını Öğrenme Problemine Genel Bir Bakış

Bir grup psikolog, insanoğlunun konuşma içgüdüsüyle doğduğunu savunur. Bir diğer grup psikolog, küçük bir çocukken büyükleri taklit etme özentisi içinde konuşmaya başladığımızı savunur. Önceleri bir oyun olarak kabul ettiğimiz konuşma çabası, daha bilinçli yaşlarda bir ifade biçimi olarak gelişir.

Her iki düşüncenin ortak noktası, ana dilimizi büyükleri taklit ederek öğrendiğimiz teorisidir. Bu taklit sonucu, istediğimiz bir şeyi ifade edip karşılığını alabilirsek, o ifade ettiğimiz sözcük ve ifade biçimimiz hafızamıza yerleşir ve bilinçsizce sözlük hanemize eklenir. Artık onu kolay kolay unutmaz, gerektiği zaman kullanma alışkanlığı elde ederiz.

Diyelim çikolatayı çok severdiniz. Çikolata bir ürün, bir madde. Bunu göz ile görüyorsunuz. Ayrıca her çikolata dediğinizde/istediğinizde, size bir çikolata verilmiş olsun ve işte o zaman, çikolataya sahip olmak için bu sözcüğü tıpkı büyüklerin söylediği gibi söylerdiniz. Ve böylece hafızanıza (belleğinize) yerleşmiş oluyordu. Burada teleffuz etmenin nasıl oluştuğunu ve önemini görebiliriz.

Peki sözcüklerin anlamını nasıl öğrendiniz? Yalnızca gözlemleriniz ile tabii. Çikolata sözcüğünün ne anlama geldiğini çikolatayı görerek öğrenmiştiniz. Burada insanoğlunun GÖRME-ANLAMA yeteneğine dayanarak ana dilinin manâlarını öğrendiğine dikkat ediniz.

Büyüdünüz. Artık "çikolata" demiyorsunuz. Cümle kuruyorsunuz: "Çikolata istiyorum" diyebiliyorsunuz. Böylece isteğinizi, düzgün cümlelerle ifade etmeye başlıyorsunuz.

Ancak kullandığınız fiilin "İSTEMEK" kökünden geldiğini bilmiyordunuz bile.

Burada özellikle dikkat edilmesi gereken bir nokta; **kişinin cümle kurmaya hiçbir zaman dil bilgisi kurallarını uygulayarak başlamadığıdır.**

Ana dilimizi, algıladıklarımızı birbirine bağlayarak, adım adım geliştirdiğimiz kesindir. O halde yabancı bir dil öğrenirken de aynı aşamaları geçirmek gerekir.

GELENEKSEL YÖNTEM, DİL ÖĞRENMEYİ ZORLAŞTIRMIŞTIR

Dil bir ifade biçimidir. Bu nedenle dili öğrenmek, o dili konuşabilmek oranında başarılı olur. Geleneksel dil öğreniminde, kişiye yetenek kazandırmak yerine, o dilin yapısı üzerine eğilerek, gramer kuralları ile doldurulmuş bir beyin, işte böylesi bir beynin sahibi anlamaktan, konuşmaktan sıkılan bir insan olur çıkar. Gramer kurallarını bu denli öğrenip, dili anlamamak, konuşamamak kişiyi yıldırmıştır. Artık yirminci yüzyıl sonlarında, yirmibirinci yüzyıl başlarında modern yöntemler gelişerek, dilin öğrenimi kolaylaştırılmıştır. Yöntemin doğru olması ile zor olan dil öğrenme işi kolaylaşacaktır.

Arapça öğrenmek istiyorsanız hiç kuşkusuz;

1- Arapça konuşulan bir ülkeye giderek,

2- Özel dersler alarak,

3- Bir kursa yazılarak,

4- Kendi kendinize çalışarak başarabilirsiniz.

Mali güçlükler sizi dördüncü şıkkı tercihe itebilir. Bunun için ana dilini öğrenme yöntemini izleyerek, kolayca öğrenebilirsiniz.

- Dilin tanımı sadece sözcükler midir? Hayır!
- Dilin tanımı dil bilgisi kuralları (gramer) mıdır? Hayır!
- Dilin tanımı yazmak mıdır? Hayır!

Öyle ise dil nedir?

Ana dili gibi öğrenmek bilimine göre her dilin kendine özgü bir kalıbı vardır. Önemli olan sözcükleri bu kalıplar içinde, hayatta kullanılış biçimleriyle öğrenmektir. Cümle kuruluşlarına, anlama ve konuşma rahatlığına alışan kişi, yeni öğrendiği sözcükleri alıştığı kalıplar içinde geliştirir. Öyleyse sözcükleri tek tek ezberlemek olumlu bir yöntem değildir. Olumlu yöntem cümleleri bir bütün olarak ezberlemek ve manâsını öğrenmektir.

Örnek: *“Ellezi alleme bi’l-kalem.”*
“O ki, öğretti kalem ile.”

Dil bilgisi kuralları gerçekte alışılagelmiş ve konuşulan dilin ta kendisidir. “Konuşulan dil” öylesine uzun süredir yerleşmiştir ki, “kullanılış biçimi” olarak kabul edilmiş ve bu bizim de dil bilgisini oluşturmuştur. Bu biçimi kavramak lâzım iken, önce kuralları öğrenip sonra kuralları biçime uygulamak değildir. Ana dilimizi konuşurken, önce kuralları düşünüp sonra bu kurallara göre mi cümle kurarsınız? Tabii ki hayır! Duyduğunuz, kullandığınız, alıştığınız kalıp içinde otomatikman kendinizi ifade edersiniz. **Burdan anlaşılır ki, dil bilgisi kurallarını ezberlemektense konuşma rahatlığını elde etmek önemlidir.**

Bugüne kadar yazılı olarak öğretilen dilin, artık konuşularak kullanıldığı gerçeği kabul edilmiştir. Dilin öğrenilmesinde esas olan önce dinleme ve tekrarlama ve tekrarlama ile anlama, sonra okuma ve en son olarak yazma ile mümkündür. Tekrarlanan doğru telaffuz, zamanla anlam kazanacak ve yazılışı öğrenilerek kişinin kendine maledeceği bir sözcük olacaktır. Ana dilinizi öğrendiğinizde sözcüklerin yazılışını biliyor muydunuz? Hayır! Öyleyse dil öğreniminde yazma en son geliştirilmesi gereken bir yetenektir.

GELENEKSEL DİL EĞİTİMİNİN ELEŞTİRİSİ

1- Geleneksel dil eğitimi, dil bilgisi kurallarına dayanır. Onun için de kişi kendisini ifade edememenin zorluğunu yaşamaktadır. Çünkü konuşurken, öğretilen kuralları uygulamanın şartlandırılması içindedir.

2- Geleneksel dil eğitimi, sözcükleri sıralayarak, lûgatlar halinde ezberleme esasına dayanır. Sözcükler, kullanışları içinde verilmediği için, kişi cümleyi anlama ve cümle kurma güçlüğü ile karşı karşıya bırakılır.

3- Geleneksel dil eğitimi, yabancı dilin ana dile çevrilmesi esasına dayanır. Bu kişinin öğrenmekte olduğu dilin kalıplarına alışmasını güçleştirir.

4- Geleneksel dil eğitiminde, öncelikle yazma yeteneği üzerinde durulur. Yazılış, çoğu dillerde telaffuzu yanılgıya götürebileceği için kişinin anlama, konuşma yeteneğini engeller.

Kısaca artık bugün teoriden çok pratiği ön plâna alan modern bir dil öğretim yöntemi uygulanmaktadır. En son gelişmelerin ışığında ana dili gibi öğrenme yöntemini izlerseniz, kendi kendinize, kolayca Arapça öğrenebilirsiniz

ANA DİLİ GİBİ ÖĞRENME YÖNTEMİ

Ana dili gibi öğrenme yöntemi şu aşamaları izleyecektir:

1- Duyma, doğru telaffuz etme, tekrarlama.

2- Cümleleri ezberleme, anlama, anlatma.

3- Cümlenin kelimelerini anlama, anlatma.

4- Arka arkaya gelen cümleleri veya bir Sûreyi ezberleme anlama, anlatma.

5- Yazma.

Bu işlemler devam ederken sizde şu yetenekler oluşur:

1- Duyma (İşitme), Telaffuz Etme.

2- Okuma, Telaffuz Etme, Anlama.

3- Okuma, Anlama.

4- Anlama, Anlatma, Konuşma.

5- Yazma.

Böylece dördüncü aşamada konuşabilecek ve bundan sonra yazma yeteneğine kavuşabileceksiniz.

Zaman olarak ana dilimi öğrendiğim süre kadar, bir süre mi gerekecek?

Bu soruya cevap vermek, sizin uygulamaya ayıracağınız zamana bağlıdır. Az zaman ayırırsanız anadilini öğrendiğiniz kadar zaman gerekir; çok zaman ayırırsanız bütün Kur'an'ı beş sene içerisinde telaffuz etme, ezberleme, anlama, anlatma, konuşma, yazma yeteneklerine ulaşmış olarak öğrenebilirsiniz. Böylece Kur'an Arapçası olan EDEBİ ARAPÇAYI öğrenmiş olursunuz.

Günde bir ayet (çoğu ayetler birer satır kadardır) öğrenenler için 18 yıl sürer. Yönteme devam edileceği için, namazlarda tekrarlanacağı için, öğrenilenler kolay kolay unutulmaz.

Günde beş ayet öğrenilmiş olsa üç buçuk yıl sürer.

Nice yıllar akıp gitmiştir. İnsanoğlunun önünde duran en büyük hazine olan Kur'an'dan istifade etmenin zamanı gelmiş ve geçmektedir. ***Geriye dönüp baktığımızda, nice yıllar boşa geçmiş olmasın...*** Üstelik öğrendiğiniz Sûreleri iniş sırasına göre öğrenirseniz, Sûreden bilgileri öğrenmiş olup, şöyle bir vicdanınıza sorarsanız, gerçekten bu Sûre ile Allah benden neler istiyor? Bu konuda vicdanınızın sesine samimiyetle kulak verirseniz, Allah'ın emirlerini de öğrenmiş ve gereklerini yerine getirme imkânını bulmuş olacaksınız.

MANÂLANDIRMAYI KİM YAPACAK?

Kur'an'ın bugünkü manâlandırılması 14 asırlık bir sü-

reç takip etmiştir. Hicri birinci asırdan bugüne kadar her asırda tefsirler yapılmıştır. Hicri birinci asır müfessirleri, Peygamberimizin (sav) tatbikatları istikâmetinde kelimelere manâ vermişlerdir. Böylece Kur’an’ın şu anki mealleri; yaşanmış, tatbik edilmiş bir Kur’an’dan anlaşılana, yani Sünnet’e dayanmıştır. Zaten Kur’an kelimelerine, Peygamberimizden başka birinin manâ kazandırmasına itibar edilmez. Bugünkü mealler de Peygamberimizin Tefsirine dayanmaktadır. Örnek: ***“Ya eyyühel müddessir, kum fe enzir”*** bu cümlenin manâsı Peygamberimizin yaşadığı dönemde oluşmuştur. Sıra ile nesilden nesile geçerek bugüne gelmiştir.

Bu manâyı birinin tersine çevirmesi için samimi olmaması, itikadı ve ahlâkı bozuk olması gerekir.

Yayına hazırladığımız Kur’an’ın Türkçe Çevirisi nasıl oluştu: Arap Dili uzmanı arkadaşlarımız önce kelime kelime tercüme ettiler. Yaklaşık A/4 ebadında ikibin sayfalık bir çalışma ortaya çıktı. Sonra; “Cümle Meali” haline getirildi. Daha sonra en son aşamada Çeviri, kelime kelime kontrol edilerek orijinal metin ile karşılaştırıldı ve Kaynakça’da verilen meallerle kendimizi kontrol ettirme aşamasıyla da son buldu. Yani yaklaşık olarak 40’a yakın Meal ve 5-6 adet Tefsir ve Lûgatlerden yararlanıldı. İlk Sûreden son Sûreye kadar; Sûrelerde geçen ayetlerin birbiriyle anlam olarak asla çelişki arzetmemesi gerekiyordu. Bu çok önemliydi. Kur’an kelimelerine arzularınca manâ vererek, kelimelerin içini (anlamlarını) boşaltan, anlam kayması yapan, yani; kelimelerin yerlerini değiştirerek farklı anlamlar veren kötü niyetli insanların tuzaklarını bu Yayına Hazırladığımız: “Kur’an’ın Türkçe Çevirisi”nde, -Allah’ın lütfuyla- ‘anlam olarak’ yerli yerince oturtup onların tuzaklarını boşa çıkardığımıza inanıyorum. Ümit ediyorum ki; sizler de okuyunca ve başka meallerle karşılaştırınca bunu çok açık olarak göreceksiniz. Bir “evliya” kelimesi: Dostlar, demektir. Evliyaullah, deyince: Allah’ın dostları, olarak anlaşılır. Kur’an bütünlüğünde görürsünüz, gördünüz ki: Her

müslüman, mümin Allah'ın dostudur, dostu olmak zorundadır! Ya ne olacaktı? Şeytanın dostları mı olacaktı?! Onun için bu kavram asla özelleştirilemez, kurumsallaştırılamaz. Evliyâ = bütün müslümanlardır, müminlerdir!.. Ama bu 'evliya'yı siz alıp, özel bir anlam yüklerseniz yani; Allah'ın evliya kulu, diye... Bugün olduğu gibi: "Kurumsallaştırmış" olursunuz. Yani bazı kulları; "Allah'ın özel dostu" yaparsanız haddi aşmış ve kelimenin asli manâsını böylece tahrif etmiş olursunuz. Kur'an'a göre DİN'DE TAĞUTLUK yapmak böyle birşeydir. Aynı şekilde; "Dönüşünüz Allah'adır" derken Allah'ta bütünleşmeyi kastetmişlerdir. Oysa; "Dönüş Allah'ın huzurunadır/katınadır". Yaptıklarınızın hesabını verme, görme O'nun huzurunda olacaktır.

Burası çok önemlidir! Toparlayacak olursak; oysaki Allah azze ve celle hazretleri: Özellikle tüm müminlerin; "Allah'ın evliyası/Allah'ın dostları" olduğunu vurgular... Bir tek kişiye has değildir. Bir mümin olsun ki, Allah'a değil de haşa şeytana dost olsun, bu düşünülebilir mi? Asla! Onun için "Evliya" kavramı bütün müminlerin özelliğidir. Tekil olarak kullanıldığında "veli", Allah'ın dostu mümin... Çoğul olarak kullanıldığında ise: "Evliya", Allah'ın dostları müminler olun, manâsında kullanılır. Yani Allah'a dost olan müminler olun... Düşman olanlar ancak inkarcılardır, şeytanın dostlarıdır Allah'a düşman olanlar!..

Tekrar konumuza dönecek olursak; bir başka örnek ile de şöyle örneklendirelim: *"Ya eyyühel müddessir, kum fe enzir"* de olduğu gibi, aynı şekilde; örneğin: Fatiha Sûresi'nin manâsını onlarca kişiye sorunuz. Birbirine paralel anlamlarla size anlatırlar. Öyleyse korkmaya gerek yok. Ya bütün Arapça bilenlerin yanlış bildiğini iddia edeceksiniz, ya da asırlardır gelen manânın bu olduğuna karar vereceksiniz. Bu nedenle en az 5 Meali karşılaştırmalı olarak okumakta yarar vardır.

Birbirini tutuyorsa şu kararlardan birini seçeceksiniz.

1- Bu bilim adamlarının tamamı üçkağıtçı?

2- Umulur ki; affedilir ufak tefek hatalarla, birbirini tutan anlamlar doğrudur. Orijinal cümlelerin manâsının bunlar olduğuna karar vererek orijinal ve manâyı birlikte takip edeceksiniz.

3- Ana dili gibi öğrenme yöntemini benimsiyor iseniz, bir ekip oluşturarak, buna göre Kur'an Arapçası öğrenme yöntemine göre, iniş sırasına göre ayetlerin kelimelerinin tek tek manâlarını ayetlerin kelimelerinin arasını açarak altına yazacaksınız. (Biz bu şekilde bir Meal hazırlamayı plânlıyorduk, ancak; son günlerde bu şekilde çok güzel eserler verildi).

Konuyu özetleyecek olursak: İniş sırasına göre İkra, Kalem, Müzzemmil, Müddessir, Fatiha, Tebbet, Tekvir, Ala, Leyl, Fecr Sûreleri bir bantı dolduruyor. İyi bir okuyucu bu banta okuyacak ve bunu dinleyerek telaffuzunu ezberleyeceksiniz. Veya bugün bütün Sûreler CD'lerde sesli, görüntülü, hatta yazılı kayıtlıdır ve bir buton ile de harf harf, kelime kelime ayetlerin üzerinden geçilmektedir, takip kolaylığı açısından. İniş sırasına göre bulup bu uygulamayı yapabilirsiniz. Sonra siz, orijinal Kur'an'dan okuyarak, ayetlerin manâsını mealden alarak kalıp olarak öğrenmiş olacaksınız. Ve size bir tavsiye daha (ki ben de böyle çalıştım/halâ da çalışmaktayım) büyük, orijinal ve kelime araları çok açık Arapça Kur'an'lar var onlardan elde edip, kelime kelime altlarına bizim "Türkçe Çeviri"yi esas alarak çok rahatlıkla anlamları kelimelerin altına yazabilirsiniz. Tabi Arapça okumayı az çok biliyor ve Lûgat kullanma alışkanlığınızın da olması gerekmektedir. (Tabi bunu çok arzu edenler yapabilirler.)

Bundan sonra kelimelerin manâsını tek tek öğreneceksiniz. İnsanlara hem orijinalini, hem manâsını anlatacaksınız. Namazlarda okuyacaksınız. Orijinali okurken, manâsını zihninizden geçireceksiniz.

Sûredeki bilgileri düşünüp, İslâm düşüncesini oluşturacak, Sûredeki emirlerin gereklerini yerine getirmeye çalışacaksınız. Böylece ana dili gibi öğrenme yöntemini

takip etmiş olarak, Kur'an Arapçasını kendi kendinize öğrenmiş olacaksınız.

Şunu unutmayınız ki; hiçbir çocuk, dil öğrenirken, konuşurken, yazıları okumasını bilmiyordu. Kur'an'ı okumasını bilmiyorum diyerek üzülmeyiniz.

Bu yöntem size okumayı da öğretecektir.

Bu yöntem insanın 'Yaratılış Kanunlarına' paraleldir. Bir yöntem, insanın tabiatındaki özelliklere uyuyorsa insana sevimli gelir; uymuyorsa, ayağı sıkan ayakkabı gibi güçlük verir. Ve bir gün atılır.

Peygamberimiz (sav)'de okuma yazma bilmiyordu. Cebrail (as) okuyor, Peygamberimiz okunuşunu takip edip ezberliyor, telaffuz ediyordu. Sonra, Peygamberimiz namazlarda açık sesle okuyor. Namaz kılanlar, Peygamberimizin okuyuşundan dinleyerek ezberliyorlardı. Böylece namazın hikmetlerinden birisi ortaya çıkmış oluyordu. Ana dilleri Arapça olduğu için manâsını da anlıyorlardı. Daha sonra, Kur'an sahifelere yazılmaya başlandı. Okuma bilenler okuyarak ezberliyorlardı. Anlamı bilinerek yapılan ezberleme ile insan bilgiyi sahiplenmiş oluyor ve kendine maledebiliyordu. ***Manâsı ile hafızalarda olmayan, gerekleri yapılmayan Kur'an bilinmiş sayılmıyordu.***

Yöntem için asla (esasa) bakmak, ilk günlere inmek, ilk günlerden yöntemi alıp bugünlere getirip uygulamak gerekmektedir. **Ve bu yöntem aynı zamanda insanın yaratılış özelliklerine uygundur. İnsanîdir, ilmîdir, evrenseldir.** Ve uygulanabilir bir yöntemdir.

Kur'an Çevirilerini (Meallerini) Anlama Problemi ve Sûrelerin Diziliş Sırasında Doğan Sorunlar

Çeviri okumaya yeni başlamış bir kişi, Bakara Sûresi'nin bazı ayetleri karşısında anlama güçlüğüne düşüyor. Savaş ile ilgili ayet anlamlarını anlamakta güçlük çekiyor. Ne savaşı? Nasıl bir savaş? Kiminle savaşmalıyım? gibi

tereddütlere kapılıyor. Bu düşülen durum gayet normaldir. Zira, Bakara Sûresi'nin bir alt yapısı vardır. Alt yapısı *(ya da o konuların yani Sûrelerin alt katı Mekkî Sûreler'de anlatılan yaşanmış olayları var)* Bakara Sûresi'nden evvel gelen 86 civarındaki Sûredir. Bu Sûreler anlaşılmadan, bu Sûrelerdeki doğal gelişim anlaşılmadan insan Bakara Sûresi'ni nasıl anlasın?! *(İşte bu ve benzeri sebeplerden dolayı Kur'an-ı Kerim'i Mekki ve Medeni olarak İKİ BÖLÜM'de yayınlamayı uygun gördük. Daha sonra ayrı bir baskı yaparak iki bölümü tek ciltte birleştirdik.)*

Bazıları diyor ki; Kur'an'ı indiren Allah, Sûrelerin dizilişini hiç yapmaz mı? Elbette Allah'ın gücü herşeye yeter. Bunun soru olması dahi gülünç. Ancak insan hikmetlerden kaçını anlayabiliyor ki? Kur'an'ın iniş sırasına göre dizilmesi veya bugünkü sırada tertip edilmesi çeşitli hikmetleri olan olaylardır. Hikmetlerinden ikisi şunlar olabilir: İniş sırası anlamak içindir, mevcut sıra ise Hukuki hükümleri çıkarmak içindir. İnsanlar her iki sıradan da istifade etmelidir. Her iki sıraya göre de çeviriler (mealler) olmalı. İsteyen iniş sırasını okuyarak istifade etmeli, isteyen de mevcut sırayı izleyerek istifade etmelidir.

B- BATIL İNANÇLAR PROBLEMİ

İnanç demek; insanların kesin olarak var ve gerçek kabul ettiği şeylerdir. Bir insan bir şeye bu kadar bağlanırsa, gerçek sanırsa elbetteki bu bağlanış her türlü düşünce ve davranışına etki edecektir.

Bâtıl demek, gerçekte var olmayan şeylerdir. Kur'an bâtıl inançların en büyük düşmanıdır. **Zira insanda bir tanecik dahi bâtıl inanç olsa, bu kişinin Kur'an'ı anlaması mümkün değildir.** ***Zira bu kişi, Kur'an okurken dahi, bâtıl inancı istikâmetinde yorumlar üretecektir.*** Bu yüzden, Kur'an "La İlahe" diyerek tüm bâtıl inançların atılması için, zihnin tamamen boşaltılmasını, zihinde inanç adına hiçbir şeyin kalmamasını istiyor. Her bilgiden şüphe-

lenme, her bilgiden uzaklaşma, zihnin boşaltılması, (Bkz. burada okuyunuz Müzzemmil 1-10) tertemiz olması. Temizlenen bir beyin, daha sonra "İllâllah" kapsamını anlayabilecektir.

Bâtıl inançlar bir tane değil, bin tane değil, milyon tane değil, milyarlarca bâtıl inanç vardır. Hangi birisini sayabiliriz. Saymakla meşgul olacak zamanımız mevcut değil. Öyle bir kâide yazılsın ki; bu sanatı öğrenen kişi, nelerin bâtıl inançlar kapsamına gireceğini kendisi anlayabilsin.

Bâtıl inançların oluşmasının sebebleri pek çoktur. Bunlardan bir tanesini örnek olarak yazalım.

Bu örnek: Arif b. Sa'd, S. 99, Kaynak Prof. Hasan İbrahim Hasan, Kayıhan Yayınları; "İSLÂM TARİHİ", Çevirenler: Yard. Doç. İsmail Yiğit, Yard. Doç. A. Turan Aslan. Yard. Doç. Sadrettin Gümüş, Hamdi Aktaş, Cilt 4, Sh: 144, Paragraf 2. Şunlar yazılıdır:

"Hallac"ın özellikle Hindistan'da öğrenmiş olduğu hokkabazlık ve anlaşılması güç bazı şeyleri yapma sanatı, etrafında toplanan ve onun aşırılığa boğulan görüşlerini kabul eden cahil halkı son derece etkilemiştir. Hatta bazıları Hallac'ı, o dönemde Ebu Tahir el-Cennabi sayesinde güçlenmiş Karamatilik mezhebinin propagandistlerinden olmakla itham etmişlerdir. Rivayete göre, Hallac işin başlangıcında halkı Muhammed (sav)'in soyundan olanların etrafında toplânmaya davet ediyordu. Üstün maharetiyle avam tabakasını kendisine çekmeyi başardı. Bazı yol kenarlarında çukurlar kazdırır ve buralara su tulumları yerleştirirdi. Bunların biraz ilerisinde başka çukurlar kazdırır, buralara da yemek kordu. Sonra taraftarlarıyla suların bulunduğu yere giderdi. Abdest almak ve içmek için suya ihtiyaç hissettiklerinde bastonuyla yeri açar, suyu çıkarır, ondan içer ve abdest alırlardı. Sonra yemeklerin bulunduğu yere gider, oradan da yemek çıkarır ve taraftarlarına bunların "Evliyâ'nın Kerâmeti"nden olduğu vehmini verirdi. Halkı kendisine çekmek için, sadece bu uslûbu kullanmakla iktifa etmeyip, mevsimlik meyveleri

saklayarak diğer mevsimlerde çıkarma usûlünü de kullandı.[*]

[*]**GENİŞ BİLGİ İÇİN Bkz.** (Bu vb. uydurma ve Dine atılan İftiraları araştırınız):

01- Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, *Mistizmin Ana Hatları,* Dr. Cavit Sunar. Not: "Bu eserin son sözü şöyle bitiyor: "İşte Tasavvuf'un Allah'ı budur!" Sh: 148, Ankara Üniversitesi Basımevi, 1966.

02- Diyanet İşleri Reisliği Yayınları. Sayı: 81, *Kur'an-ı Kerim'in Tetkikine Giriş* (Eser; Kur'an, İncil ve Tevrat'ı, Alıntılar ile Mukayese ediyor). Ankara 1960.

03- *Hadis Usûlü,* Doç. İsmail Lütfi ÇAKAN.

04- Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, *İslâm (İslâm-İslâm Dışı) Mezhepleri Tarihi.* Dr. Neşet Çağatay, Dr. İbrahim Ağah Çubukçu, 1965.

5- İstanbul, Sağlam Kitabevi, 1980. *Mevkufat, Mülteka Tercümesi,* Tercüme, Ahmet Davudoğlu (2 Cilt).

06- *İslâm'da Aile Eğitimi* (2 Cilt). Uysal Kitabevi, Dr. Abdullah Nasıh Ulvan.

07- *Fıkhu's-Sünne,* Seyyid Sabık, Pınar Yayınları, İstanbul.

08- *Şeyhu'l-İslâm İbn Teymiyye Külliyatı.* Tevhid Yayınları, İstanbul.

09- Diyanet İşl.Bşk.Yy., *Hadis İlimleri ve Hadis Istılahları.* Dr. Subhi es-Salih, Ankara.

10- *Mevzu (Uydurma) Hadisler,* Dr. Yaşar Kandemir. Diy.İşl.Bşk.Yy. Ankara.

11- *Dine Karşı Din,* Dr. Ali Şeriati, Işâret Yy. 1990.

12- *Hac.* Dr. Ali Şeriati.

13- *İnsanın Dört Zındanı,* Dr. Ali Şeriati.

14- *Anne, Baba Biz Suçluyuz,* Dr. Ali Şeriati.

15- *Muhammed Kimdir?* Dr. Ali Şeriati.

16- *Petrol Fırtınası,* Raif Karadağ.

17- *İşte Tevhid,* Ziyaeddin El-Kutsi, Hak Yy.

18- *Esbabü'n-Nüzûl,* Abdülfettah El-Kadi, Fecr Yy.

19- *Seyyid Kutub Külliyatı,* Kur'an'ın Mesajı (Mekke Devri), Hikmet Neşriyat A.Ş. İstanbul, 1987.

20- *Seyyid Kutub Külliyatı,* Kur'an'ın Mesajı (Medine Devri), Hikmet Neşriyat A.Ş. İstanbul, 1988.

C- AHLÂK PROBLEMLERİ

Ahlâk kelime manâsı olarak huylar demektir. Bugün ahlâk kelimesi terimleşmiştir. Bir bilim olarak doğuda ve batıda okutulmaktadır.

Bilet almak için sırada bekleyen insanların önüne geçmek ahlâk kuralları açısınan olumsuz bir davranıştır. Ahlâk, hayatın her sahasında geçerli kurallar taşıyan bir bilimdir. Ahlâki davranışlardan bazıları hukukun sahasına alınmıştır. Örneğin hırsızlık, ahlâk açısından olumsuz bir davranıştır. Aynı zamanda hukuki işlem gerektiren bir eylemdir.

D- HUKUK PROBLEMLERİ

Hukuk: Arapça bir kelime olap HAKLAR demektir. Onbinlerce kanun olması ve aralarında çelişki bulunması huzursuzluğa yol açmaktadır.

E- BİLİM OLUŞTURMA PROBLEMLERİ

Bilimin teorilerinin, bilimin verileri olarak sanılmasından dolayı pek çok problem ortaya çıkmaktadır. Bu gösteriyor ki, bilim adamları ile öğrenciler arasında yeterli anlama iletişimi kurulabilmiş değildir.

Bilim oluşturmak için ortaya atılan teorilere, varsayımlara peşin bir karşı çıkış kişileri şaşırtmaktadır. Zira varsayımı, teoriyi ortaya atan kişi, bunun ispatlanmış bir veri olduğunu söyleyemez. Lâkin bu durum yeterince anlaşılamıyor.

Bir şeyi ispatlamak için önce, zihinde bir varsayım (teori) oluşur. Yoksayılan bir şeyin araştırılması, ispatlanması diye zaten bir şey söz konusu olmaz.

Allah'a inanç bilimsel midir? Bunun için evvela varsayım (teori) ortaya konulur. Eğer yok sayılıyorsa, yok sayılan bir konuyu nasıl araştırıp ispat edeceksiniz? Allah'ı var sayan ile yok sayanın durumunu düşünelim. Yok sayan nasıl bilim yapacak, nasıl bilim adamı olacak. Bir şeyi yok sayarak, yok olan şeyin ispatını nasıl yapacaksınız. Eğer bir şeyi var sayarsanız, bundan sonra ispata

çalışırsınız. İspat ederseniz bilim olur. İspat edemezseniz bilimin teorileri olarak kalmaya devam eder. ***Öyleyse varsayım, yoksayımdan teori düzeyinde daha bilimseldir.***

Allah'ı var sayanlar, Kur'an'ı ilk hareket noktası alarak, Kur'an'dan yola çıkarak, kâinatta olan, lâkin insanoğlunun henüz bilmediği var olanları (reel gerçekleri) ispat ederek bilim haline getireceklerdir. Kur'an birşeylere yok demişse bunlar yok sayılır. Var demişse var sayılır. Var sayılanlardan hareket edilerek, var sayılanlar(ın özellikleri) bilinmeye çalışılır. Bilim kitapları hazırlanarak okutulur. Böylece insanın, toplumun, çevrenin ihtiyaçlarının karşılanmasında, problemlerinin çözümünde bilimden istifade edilir.

Kur'an'ın özel bir ismi "İlim"dir. İlim'de hata yoktur. İnsanların anlayışında hatalar olabilir. Uygulamalarında hata olabilir. Bilimler ise gelişkendir. Her bilimin belirli bir hata toleransı mevcuttur. **Kur'an ile Kur'an'dan hareket ederek oluşturulanları ayırmak için Kur'an'a İLİM, Kur'an ilk hareket noktası alınarak oluşturulan şeylere ise BİLİM adı verilir.**

Bilgilerin bilimleşmesi için asgari dört şartı taşımalıdır:

1- Bilimin konusu olmalı.

2- Mevcut malûmatları bulunmalı.

3- Metodu olmalı.

4- Teorileri bulunmalıdır.

Bilimler; nüfus arttıkça, toplum geliştikçe, zamanın şartlarına göre, aslında doğada var olan, lâkin henüz bilemediğimiz gerçekleri bularak insan ve toplum hayatının sağlıklı olarak sürmesine hizmet edeceklerdir.

F- EKONOMİK PROBLEMLER

a) Değişim aracı problemi.
b) Plânlama problemi.

c) Üretim problemi.
d) Dağıtım problemi.
e) Tüketim problemi.

"Malûmu ilân gerekmez". Bu bir kâidedir. Ekonomik problemler, en çok konuşulan konular arasındadır. Bu nedenle fazla izahata lüzum görülmemiştir.

Problemler Kur'an yüzünden çıkmış değildir. Problemler, insanların Kur'an'ı gereği gibi anlayamayışından doğmuştur. Problemler insanların yaptıkları işler yüzünden doğmuştur. Problemlerin doğuş sebebini tespit etmek fevkalâde önemli bir çalışmadır. Zira bu tespit, gidiş yolunu belirlemede son derece önemli kararlara ışık tutacaktır.

Dil, bâtıl inançlar, ahlâk, hukuk, bilim, ekonomik problemlerin olduğu su götürmez bir gerçektir. Bu problemleri bizler icat etmedik. Bu problemleri 21. yüzyılın insanları da icat etmediler. Bu problemler yüzyıllardır süregelen derin problemlerdir. Ve onlar ölmüş gitmişlerdir. Ölenlerin eleştirisi ile kaybedilecek vakit te yoktur.

İhtiyaçları karşılamak için çalışmalar gereklidir. Bu bir yandan sürerken, bir yandan da problemleri çözmek için çalışmalara ihtiyaç vardır. Zira problemler karşılanamayan ihtiyaçlarımızdır. Problemleri çözmeye çalışmak bir nevi ihtiyaçlarımızı karşılamaya çalışmak olacaktır.

Problemleri çözmeye çalışmayanlar bir gün daha büyük problemlerin altında ezilerek tarihin tükenmiş toplumları arasına katılmaktadır.

İhtiyaçları dengeli olarak karşılamak, problemleri çözmek, problemleri çözerken çözümlerimizin ileride başımıza daha büyük problemler açmaması için gelişigüzel kararlar vermemek gerekir. Gelişigüzel kararlar vermemek için de araştırmalara girişmemiz lâzımdır.

ÜÇÜNCÜ AŞAMA:

ARAŞTIRMALAR

(Araştırmaların Yapılmasında Usûl)

A- GÜNÜMÜZ ARAŞTIRMALARI

Sayısal Bilimler

1- Fen Bilimleri: Fizik, Kimya, Biyoloji vb.

2- Alet Bilimleri: Matematik, Mantık vb.

3- Pratik Bilimler: Mühendislik, Tıp, Mimarlık, Güvenlik vb.

Sözel Bilimler

1- İnsan Bilimleri: Psikoloji, Tarih vb.

2- Toplum Bilimleri: Sosyoloji, Hukuk, İktisat vb.

Yaşayan Toplumlar

1- Kuzey Amerika.

2- Güney Amerika.

3- Avrupa ve İskandinav.

4- Asya.

5- Afrika.

6- Avusturalya.

7- Büyük adalar.

Eldeki bilgilerin doğru veya yanlış olması mümkündür. Bu nedenle bu bilgilerin bilgi kontrol metotları ile kontrol edilmesi lâzımdır.

BİLGİ KONTROL METODLARI

1- Tahkikat (Evrensel İnsan Olmalıyım)

Annemin, babamın, akrabalarımın, çevremin, okulumun bana öğrettikleri acaba doğru mudur? Tüm bunlardan şüphelenip evrensel bir insan olmak. Böylece aile, çevre, eğitim, tarih zindanından kurtulmak.

2- Gözlem (Şartlanmış Olmamalıyım)

Dünyada yaşayan başka insanlar da doğruyu biliyor olabilir?! Öyle ise bütün insanlarla mümkün olduğu kadar konuşmalıyım, gezmeliyim, görmeliyim, dinlemeliyim...

3- Haberleri Tahkik ve Kontrol (Her Duyduğum, Her Okuduğum Doğru olmayabilir)

Okuduğum her kitap, başkalarından bana gelmiş bir haber demektir. Doğru da olabilir, yanlış da olabilir.

4- Analiz ve Sentez

Öğrenmek istediğim büyük bir konuyu ayrı ayrı parçalara ayırmalıyım, sonra bu ayırdığım parçaları tek tek incelemeliyim. Daha sonra incelediğim bu parçaları tek tek birleştirip (sentez) bütünü anlamaya çalışmalıyım. Unuttuğum nokta var mı, yok mu kontrol etmeliyim. Öyle ki, mümkün olduğu kadar gözden kaçırdığım nokta kalmasın.

5- Bütüne Ulaşım (Tümevarım)

Bir kitabın paragraflarını ayrı ayrı düşünmeliyim. Yanlış olup olmadığını etüt etmeliyim. Eğer bu kitabın bütün paragraflarını tek tek yaptığım bu etütlerim sonucu, doğru olduğuna kanaat getirirsem; artık bundan sonra bu kitapta yazılı olan bilgileri, başka başka kitaplarda olan bilgilerin ve duyduğum şeylerin doğru olup olmamasında ölçü olarak kullanabilirim.

6- Bütünden İlk Hareketlere Geçmek (Tümdengelim)

Eğer bütüne ulaşım metodu ile kendime 'doğru bir kitap' bulmuş isem bu kitaptaki bir noktadan ilk hareketime başlamalıyım. Bu ilk hareketimin sonucu olarak hayatı yaşarken başka başka bilmediğim şeyleri öğrenmem daha kolay olacaktır. Her konuda ilk hareketi bu doğru kitaptan yaparsam son derece kompleks olaylar ve bilgiler elde etmemde zihinsel çelişkiden mümkün olduğu kadar uzak kalabilirim.

7- Deneyi Yasak Olmayan İşleri Deneyerek Öğrenmek (Deneme-Yanılma, Deneme-Başarma)

1, 2, 3, 4, 5 ve 6. metod ile 'kendime ölçü sayılacak doğru bir kitap' bulabilmiş isem bu kitapta yapılması yasak bir iş varsa, bunu yaparak birşeyler öğrenmeme gerek yoktur. Adam öldürmenin nasıl birşey olduğunu öğrenmem için adam öldürmem gerekmediği gibi!..

Deneyi yasak olmayan bir işin esasını daha iyi öğrenmem için zihnen kavramış olmam yetmez, aynı zamanda yapmam gerekir. Böylece deneyler ile doğruları daha iyi anlamış, bilgilenmiş olurum.

8- Araştırma Teorileri

Aslında var olduğuna kanaat getirdiğiniz, lâkin bir türlü

çözemediğiniz olaylar olabilir. Bunun için bir teori ortaya atılır. İspat edilemez ise teori bilimin kanunları arasında yer almaz.

B- TARİH ARAŞTIRMALARI (BİLGİ OLARAK)

a) Konu: İlk insandan günümüze kadar olan tarihin genel çizgileri.

b) Malûmatlar: Eldeki tarihi bilgilerin doğru veya yanlış olma ihtimali mevcuttur. Bunun için tarih metoduna göre kontrol edilmesi lâzımdır.

c) Tarih Araştırmalarında Metod:

1- Tarihçinin kişilik tahlili.

2- Tarih kitaplarında anlatılan olayın aynı sebebler, aynı şartlar altında, aynı engeller olmadan günümüzde de olabilirliğini tahlil etmek.

3- Tarihi; yer, zaman, sanat eserleri, kalıntılar ile denetlemek.

4- Bilgi kontrol metodlarını kullanmak.

5- Kur'an'a aykırı olup olmaması ile denetlemek.

d) Tarihte Araştırma Teorileri:

Bugünümüz genel olarak tarihten gelen bir yaşantıdır. Ancak ölmüş kişilerin yaptıkları kendilerine aittir. Bizler sorumlu değiliz. Günümüzdeki problemlerin tarih içindeki doğuşunu, gelişmesini nasıl bileceğiz. Her sonucun önceki gelişmesi ve başlangıcı vardır. Bugünkü sonuçlara bakarak problemin tarih içindeki gelişmeleri ve başlangıcı ile ilgili teoriler üretilir. Bu teoriler ispatlanabilirse bilim olur. İspatlanamaz ise tarih kitabı içerisine alınmaz.

İnsanlık tarihi ile ilgili yazılmış olan eserleri, beş maddelik tarih araştırma metodundan geçirerek, yeniden yazmak gereklidir.

C- SÜNNET ARAŞTIRMALARI (BİLGİ OLARAK)

a) Sünnet'in Konusu: Son Rasûl Hz. Muhammed Aleyhi Selâm'ın, Allah'ın Rasûlü olarak yaptığı davranışlar, konuştuğu sözler, verdiği olurlardır.

b) Araştırılacak Eserlerden Örnekler:

01- Muhammed Hamidullah'ın hazırladığı *İslâm Peygamberi* Hayatı (2 Cilt).

02- Osman Keskioğlu, A. Himmet Berki'nin hazırladığı, *Peygamberimizin Hayatı* kitabı.

03- *Fıkhu's-Siyre,* Muhammed Gazali.

04- İzzet Derveze, *Kur'an'a Göre Hz. Muhammed.*

05- Diy.Başk.Yy. İrfan Yücel, *Siyer.*

06- İmam Malik, Hicri 179, *el-Muvatta.*

07- İmam Hanbel, Hicri 241, *el-Müsned.*

08- Darimi, Hicri 255, *el-Müsned*

09- Buhari, Hicri 256, *Sahih.*

10- Müslim, Hicri 261, *Sahih.*

11- Ebu Davud, H: 275, *es-Sünen.*

12- İbn-i Mace, H: 275, *es-Sünen.*

13- Tirmizi, H: 279, *es-Sünen.*

14- Nesei, H: 303, *es-Sünen.*

15- Dare Kutni, H: 385, *es-Sünen.*

16- Küleyni, H: 4. asır, *el-Kafi* (17 Cilt)

17- el-Kumni, H: 4. asır. Me.Le.Y.F

18- Cafer Tusi, H: 4. asır Et.Teh.El.İst.

19- Beyhaki, H: 485, *es-Sünen.*

20- *Mülteka,* (Hanefi İlmihali).

(Hicri tarihler, eseri hazırlayanların ölüm tarihlerini gösterir.)

c) Rasûlullah'ın Sünnetini Araştırma Metodu:

1- Rasûl'ün doğumundan vefatına kadar olan hayatı için önce 63 adet boş kağıt dizesi hazırlamak, kağıtların üstüne her yılı sıra ile yazmak.

2- Her yıl için tarih kitaplarında yazılı olan bilgileri kağıdın üst tarafına yazmak. Uzun olayların genel karakteristiğini yazarak bu konu ile ilgili kitabın sahife numarasını belirtmek.

3- Tarihi bilgilerin altına bu bilgiler ile ilgili olan ve hadis rivayet kitaplarında yazılı olan hadis rivayetlerini yazmak.

4- Kur'an'ın nüzûl sırasına göre hadis rivayetlerinin hangi ayetler ile bağlantısı olduğunu tespit etmek. İlgili ayetleri hadis rivayetlerinin altına yazmak.

5- Yıl, olay, hadis rivayeti, ayetler bağlantısını kontrol etmek. Ve kontrol sonucu birbirine paralellik arzediyor ise ilgili değerlendirme notlarını yazmak, arzetmiyor ise ayetler hariç diğerlerini elemek (Peygambere sav. aidiyetini reddetmek).

Kısa başlıkları ile;

1- Yıl.

2- (Tarihi) olay.

3- Hadis rivayetleri (Peygamber [sav]'in söylediği iddia edilen sözler).

4- Ayetler.

5- Değerlendirme notları.

d) Araştırma Sonuçlarının Yayınlanması:

Araştırmacılar, araştırmalarının sonuçlarını bir araya getirir. Sonuçlar birbirleri ile karşılaştırılır. Bir fakülte öğrenimi müddeti (dört yıl) bu araştırmalar için gerekli bir zamandır. Araştırma müddeti sonunda elde edilen sonuçlar istişâre edilir ve bundan sonra ortak sonuçlarda ittifaka gidilir. İttifak edilen sonuçlar, araştırmacıların müşterek imzaları ile yayınlanır. Yabancı dillere çevirileri denetim altında tutulur.

Bu işlerin neticesinde aşağıda yazılı olan külliyat, okumak isteyenlerin hizmetine arzedilmiş olur.

1- Günümüz (coğrafi, itikadi, ahlâki, hukuki, siyasi, medeni, bilimsel, iktisadi).

2- Tarih (coğrafi, itikadi, ahlâki, hukuki, siyasi, medeni, bilimsel, iktisadi).

3- Mütevatir hadisler, meşhur sözler, ahad sözler, yaşayan sünnet.

4- Gerek normal tertibe göre, gerek Sûrelerin nüzûl tertibine göre Kur'an-ı Kerim'in muhtelif dillerdeki çevirileri (1. Cilt Mekki, 2. Cilt Medeni Sûreler).

5- Bütün çağdaş bilimler.

DÖRDÜNCÜ AŞAMA:

ASIL

İnsanın aslı topraktandır, insanın aslı bir damla sudur. İnsanın aslı zihindir, gibi günlük hayatta cümleler kullanılır. Bu kullanımların ortak noktası, **Asl** sözcüğünün başlangıç, öz, esas, dayanak, çıkış noktası, kaynak gibi anlamlarda kullanılmış olmasıdır.

Zihnin en büyük zorluğu çelişkiler içinde bocalamasıdır. Çelişkiler içinde bocalayan zihin, otomatikman çelişkili kararlar verecek, çelişkili davranışlar ortaya çıkacaktır. Bu nedenle zihne, asl yol göstermesi gereken bir kitap olması gerekir. Bu yol gösterici, rehber; ancak ve ancak içerisinde çelişki bulunmayan bir kitap olabilir.

İçerisinde çelişki bulunmayan kitap hangisidir?

Araştırmacılar yeryüzünde mevcut bütün kitapları inceleyerek, içinde çelişki bulunmayan bir kitap bulmaya çalışsınlar. Yaptığımız araştırmaların sonucunda içinde çelişki bulunmayan bir tek kitap bulabildik. Bu kitap ise; "ORİJİNAL ARAPÇA KUR'AN" ismindeki kitaptır. Kur'an çevirileri akla ve bilimsel kanunlara aykırı değilse ve içinde çelişki yoksa istifade edilecek kitaplardır. Ve inancımız odur ki, çevirilerde de çelişki olmamalıdır. Çelişkili bir çeviri, insanların zihnini olumsuz yönde etkiler. *(Biz çevirimizde çelişki olmamasına büyük özen gösterdik, umarız bunu başarmışızdırır: "İniş Sırasına Göre Kur'an, Akıl ve Bilim Işığında Türkçe Çeviri; Sadık Türkmen Yayınları, 4. Baskı, İstanbul 2010.)*

Asl olarak Kur'an kabul edilir.

Kur'an'a zıt, aykırı, çelişkili, tezat her türlü anlayış yanlış bir anlayıştır. Kur'an'a zıt olmayan, aykırı olmayan, çelişkili olmayan, tezat arzetmeyen her türlü anlayış ise doğru bir anlayıştır.

Kur'an'a zıt, aykırı, çelişkili, tezat her türlü davranış kötü davranışlardır. Kur'an'a zıt olmayan, aykırı olmayan, çelişkili olmayan, tezat arzetmeyen her türlü davranış iyi davranışlardır.

Hukuk'ta kaynak Kur'an olmakla birlikte, Kâinattaki varlıkların doğal hayatları da kaynak olarak gözlemlenir. Ve Bilim üretilir. Akıl ile gerekli analiz ve sentezler yapılarak Kanun Tasarı ve Teklifleri hazırlanır.

Kur'an'ı Allah göndermiştir.

Kâinatı Allah yaratmıştır.

Aklı Allah vermiştir.

O halde Hukukun kaynağı Kur'an + Kâinat (Bilim) + Akıl'dır.

Ve gerçekte, bunlar arasında çelişki yoktur.

BEŞİNCİ AŞAMA:

USÛL

Usûl kelime olarak; aslın çoğulu (asıllar), gidilen yol, esaslar, temel ilkeler, kolaylıklar, prensipler, temel kurallar, kâideler gibi anlamlarda kullanılır. Usûl terimi ile; **"Aslı anlama yolu"** kastedilmiştir.

Günlük hayattan bir örnek verelim: Pirinç pilavını hayatta hiç yapmamış bir kişiye usûl öğreterek lapa olmamış, yenilebilir bir pilav yaptırtabilirsiniz. Eğer usûl öğretmezseniz, bu kişi deneme-yanılma metodu ile öğrenecek, zaman ve imkân (pirinç, su, yağ vs.) israfına yol açacaktır. Asl olan pirinç pilavı yapmaktır, lâkin bir de bunun usûlü vardır. Usûller birbirine zıt olmamak kaydı ile birbirine paralel usûller, farklılıklar arzedebilir. Asl olanın pirinç pilavı yapmak olduğu da usûlcüler tarafından hiçbir zaman unutulmamalıdır.

Usûl: Hz. Muhammed Aleyhi Selâm'ın anladığı gibi Kur'an'ı anlamaktır. Hiçbir usûlcü, bu asıldan taviz vermemelidir. Hz. Muhammed sav. Kur'an'ı anlamaya ne zaman başladı, bu sırada nasıl bir durumda bulunuyordu. Çevre şartları nelerdi? Kur'an'ı birden bire mi anladı, uzun bir süreç içerisinde mi anladı? Bütün bu sorular usûlcülerin cevaplaması gereken sorulardır.

Dilleri Arapça olan bazı kişiler, niçin Hz. Muhammed'e sav. karşı çıktılar. Kur'an'ı anladıkları için mi karşı çıktılar,

anlamadıkları için mi karşı çıktılar? Kur'an'ı herkes anlar. Ancak herkes iman etmez. Her iman eden de gereklerini titizlikle yerine getirmez. Titizlikle yerine getiren olur, getirmeyen olur.

Kur'an "Ağrı dağının zirvesine çık" diye yazmış olsa, bu sözü Arap rahatlıkla anlar, Arap olmayan da çevirisini rahatlıkla anlar. Lâkin Ağrı dağına çıkılabileceğine kim iman eder, kim etmez. Bu belli olmaz. Kim çıkmaya çalışır, kim çalışmaz bu belli olmaz. Kur'an'ı zekâ düzeyi en alt seviyede olan bir insan dahi anlar. Çeviriden de olsa anlar. Çevirilere (bu Kur'an'ın orijinali gibi) Kur'an denilemez. Lâkin çevirilerden de Kur'an anlaşılabilir.

A- KUR'AN ÇEVİRİLERİ YAPMAKTA USÛL

a) Konu: Kur'an'ı gerek mevcut tertibine, gerekse Sûrelerin nüzûl sırasına göre 14 asır evvel kullanılan dilin özellikleri gözönüne alınarak bugünkü çeşitli ana dillerde ifade etmek.

b) Eldeki Mevcut Malûmatlar

1- Çağdaş Bilimler

2- Tarihi yayınlar

3- Kur'an.

c) Kur'an Çevirisi (Meali) Hazırlamada Metod

1- Şahitliği muteber dil uzmanı olmak.

2- Bir kavram için Kur'an'ı okuyarak, kavramın tefsirini bulmak.

3- Bir ayet için bütün Kur'an'ı zihinden geçirerek, o ayeti hiçbir ayete zıtlık arzetmeyecek biçimde manâlandırmak.

4- Verdiği manâları başka uzmanlar ile istişâre etmek.

5- Kâinat (Bilim) ve Akıl ile çelişmezliğini sağlamak.

d) Çeviri Hazırlamada Uyarılar

1- Çeviri hazırlayacak kişi diğer şartlarla birlikte, aynı zamanda Sûrelerin nüzûl sırasına göre bütün Kur'an'ı kısa aralıklarla en az 20 kez okumalıdır. Böylece kelimelerin ifade ettiği manâları daha iyi kavramış olacaktır.

2- Çevirilere konu fihristleri koymak okuyucuyu yanlış yönlendirebilir.

3- Çevirilerde gerek nüzûl, gerek normal tertib sırası konulmalıdır.

4- Çeviri yapılacak dilde karşılığı olmayan kelimelerin orijinalleri aynen yazılmalıdır.

5- Kur'an Arapçası öğrenmek isteyenler için, ana dili gibi öğrenme yöntemine göre kelimelerin arası açılarak, kelimelerin altına çeviri yapılan dildeki anlamı yazılmalıdır.

6- Çeviri yapan kişi, Sûrelerin gereklerini yaşıyor olmalıdır.

7- Çeviriler Kâinat'a (Bilim'e) ve akla aykırı olmamalıdır.

B- KUR'AN ÇEVİRİLERİNDEN YARARLANMADA USÛL

a) Konu: Çeviri sahih yapılmış olabilir. Lâkin okuyucu nasıl okumalı ki, kendi ana dilinde dahi olsa çeviriden gereği gibi istifade etmiş olsun.

b) Eldeki Mevcut Malûmatlar

01- Büyük Boy, Diyanet tarafından yapılan Çeviri.

02- Ömer Nasuhi Bilmen, Kur'an Çevirisi.

03- Bekir Sadak, Kur'an Çevirisi.

04- Talat Koçyiğit, Kur'an Çevirisi.

05- Osman Keskioğlu, Kur'an Çevirisi.

06- Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır (Atatürk'ün talimatı üzere yapılan), Kur'an Çevirisi.

07- Ahmet Ağırakça-Beşir Eryarsoy, Kur'an Çevirisi.

08- Hasan Karayaka ve arkadaşları, Kur'an Çevirisi.

09- A. Fikri Yavuz, Kur'an Çevirisi.

10- Süleyman Ateş, Kur'an Çevirisi.

11- Seyyid Kutub Tefrisindeki Çeviri.

12- İbn Kesir Muhtasarındaki (5 Cilt) Çeviri.

13- Mevdudi Tefsirindeki Çeviri ve Mevdudi'nin Dört Terim'i.

14- Hicazi Tefsirindeki Çeviri.

15- Merağı Tefsirindeki Çeviri.

16- Yaşar Nuri Öztürk, Kur'an Çevirisi.

17- Ali Bulaç, Kur'an Çevirisi.

18- Sadık Türkmen, Kur'an Çevirisi.

19- Bilimler.

c) Kur'an Çevirilerini Okumada Metod

1. Hareket

Sûrelerin iniş sırasına göre ilk Sûreyi (İkra) okumak.

a) Defalarca okumak.

b) Rabbimizin bizden neleri istediğini tefekkür etmek ve gücümüzün yettiği kadar gereklerini fiilen yapmaya çalışmak.

c) Hiçbir ayetin bir başka ayet ile ZIT (Çelişkili, tezat, aykırı) olmadığını hiçbir zaman unutmamak. Şayet zihnimizde bir aykırılık oluşmuş ise bu aykırılığın gitmesi için Yüce Alah'a (cc) dua etmek.

d) Anlamadığımız veya bize aykırı gibi gelen bir manâ olursa, bu; "Müteşabih bir manâdır, Allah ne kasdetmiş ise ben ona iman ettim" diyerek hiçbir şekilde bu anlam üzerinde yorum yapmamak.

e) Öğrendiklerimizi başkalarına da anlatmak.

f) Bazı zamanlar arkadaşlarımızla ayetleri topluca okumak.

2. Hareket

Bu işlemleri bitirdikten sonra Sûrelerin iniş sırasına göre ikinci (Kalem) Sûresine geçmek. Ve aynı (a,b,c,d,e,f) işlemleri bu Sûre için de yapmak. Ve sonra aynı işlemleri üçüncü Sûre için yapmak ve böylece günü yaşamak. Ve size ölüm gelinceye kadar devam etmek.

Mekki 86 Sûrenin okuma metoduna riayet ederek okunması halinde, Medeni 28 Sûrenin de anlaşılması için gerekli alt yapı oluşmuş demektir. Böylece Mekki Sûreler okunup anlaşılmadan Medeni Sûreler gereği gibi anlaşılamaz.

Allah Rasûlü de benzer bir metod ile öğrenmişti. Benzer bir metod ile Allah Rasûlü'nün arkadaşları da öğrenmişlerdi.

Bakınız, Kur'an'ın tertibi yapılırken, bizzat Evrensel İslâm Hukuk Medeniyeti tahakkuk etmişti. Böyle bir ortam içinde insanların Medeni Sûreleri gereği gibi anlamaları gayet doğaldı. Zira hayatın bütün alanlarında uygulamalar göz ile görünüyordu (Gözlem Metodu).

ALTINCI AŞAMA:

TEMEL KAVRAMLAR

(KAVRAMLARI ÖĞRENMEDE USÛL)

Doğadaki görünen, alet ve araçlarla görülebilecek olan varlıklara verilen isimlere müşahhas (somut) isimler denilir. Kompleks olayları içeren kelimelere ise mücerret (soyut) terimler denilir. Bunları somut terimlerden ayırmak için kavramlar denilmesi uygundur. Kur'an'da ikiyüz civarında kavram vardır. Bu kavramları Kur'an, denklemin bilinmeyen tarafı yapmış. Diğer kelimelerle bu denklemleri çözmüştür. Kur'an'ın gerekleri yerine getirildikçe daha geniş biçimde insan zihninde ve kalbinde kavramlar idrak edilir. (İyilik, takva, iman, tevekkül vb. kavramlar).

a) Soyut Kavramlarda Tarif ve Tasnifler Bilimi.

b) Eldeki Malûmatlar.

Bir önceki aşamada adı geçen eserler.

c) Metodu

1- İniş sırasına göre Kur'an Çevirisi okunur. Kavram ile ilgili ayetler üzerinde tefekkür edilir.

2- On dört asır evvelki (Kur'an'ın nâzil olduğu) şartlarda bu kavramın nasıl anlaşıldığı, kavramla ilgili uygulamaların nasıl yapıldığı araştırılır.

3- Kavram ile ilgili düşünceler, hiçbir ayete tezat (zıtlık) arzetmeyecek şekilde netleştirilir.

4- Herkes kavramlar konusunda kendisi çalışmalıdır. Bir kişi kendisi çalışma yapmamış ise başkalarının çalışarak çıkardığı sonuçlardan okusa dahi, kavram; gerektiği şekilde zihninde oluşmayacaktır.

Kur'an'daki kavramları, kavram öğrenme metodu gereğince 14 asır öncesine giderek anlaşılan mahiyetini bulmak lâzım. Bunu bulduktan sonra günümüze taşımak ve günümüz insanının ondört asır önce kastedilen manâyı anlayabileceği düzeyde anlatmak lâzımdır. İnsanların kavramlardaki kastı yanlış anlayabileceği cümleler kurmaktan kaçınmak gereklidir.

KUR'AN'DA ASLI OLMAYAN KAVRAMLAR KUR'AN'A SORULAMAZ...

BU KAVRAMLARIN KUR'AN'DA OLUŞUNA DAİR DELİL ARANAMAZ...

Örneğin; Tasavvuf kelimesinin aslı Kur'an'da yoktur. Bu nedenle "Kur'an'da Tasavvuf" gibi araştırmaların yapılması usûle aykırıdır. Usûle aykırı hareketler, birtakım kişisel düşüncelere Kur'an'dan delil arama çabasına yol açar. Böyle çabalar bâtıldır.

"Tasavvuf aslı Kur'an'da vardır" gibi iddialar Allah'a iftiradır. Kur'an'ın tamamlanışı ile birlikte DİN tamamlanmıştır. Kur'an'ın tamamlanışından sonra, Kur'an'da olmayan hiçbir kavram dinî kavram sayılamaz. Din ile ilgili kavramların Orijinal Kur'an kavramları olması şarttır.

YEDİNCİ AŞAMA:

PLÂN HEDEFLERİ

(Plân Hedeflerini Tespitte Metod)

Plân kelimesi niyet kelimesi ile ilişkilidir. Niyet son derece kompleks bir kavramdır. Bir iş konusunda niyetlenebilmek için yapılacak işi, sebeblerini, şartlarını, manilerini, gâyesini zamanını bilumum vecibelerini önceden bilmek gerekir. Her kim iyi bir işe niyet eder, lâkin yapmaya ömrü kafi gelmez; niyet ettiği konuda samimi ve bütün gücünü kullanarak çalışıyorsa, umulur ki Allah; o işi yapmış gibi karşılığını versin.

İslâmiyette hükümler gelişigüzel değildir. Yapılmadan evvel niyetlenir. Niyetlenmek ilgili hükmü yerine getirmeden evvel hükmün sebeblerini, şartlarını, manilerini velhasıl bütün vecibelerini bilmeyi gerektirir. Örneğin namazda niyet etmek farzdır. Farzın yerine getirilmesi için gerekli işleri yapmak ta farz olduğu için, niyet etmeden evvel gerekli bilgileri öğrenmek te farz olur. Böylece bir iş yapılmadan evvel işin nasıl yapılacağının vecibeleri öğrenilmeye çalışılır. Bu ise bugün anlaşılan modern plânlı, programlı çalışma disiplinlerinin gerekli olduğunu ifâde eder. Bir plân için öncelikle plân hedeflerini belirlemek lâzımdır.

Namazın hikmetlerinden birisi, insanlara başarılı işler yapma sanatını öğretmektir. Allah Rasûlü'nün görevlerinden birisi kitabı ve hikmeti öğretmek idi. Son Rasûl

gereği gibi, oniki asırdır anlaşılmadığı için namazdaki nice hikmetler adeta unutulmuştur. Hikmet; Allah'ın hükümlerinden faydalanma sanatıdır. Hayatın bütün sahalarında insanlara zarar vermeden, kendi yararlarını temin ile birlikte, başkalarının da yararlanmasını sağlama sanatıdır.

Niyet edebilmek için işlerin sebeblerini, şartlarını, manilerini, vecibelerini bilmek, öğrenmek icabetmektedir. Bu işlere plân işleri adı verilir. Plân yapanlar ömürlerinin sonuna kadar samimiyetle, güçlerinin sonuna kadar çalışırlar. Plân hedeflerine ulaşamazlarsa dahi umulur ki, Allah ecirlerini zayi etmeyecektir. Ferdi plân vardır, toplu plân vardır. Ferdi plân ferd olarak namazın nasıl kılınacağını öğrenmeye benzer. Toplu plân, cemaat olarak nasıl kılınacağını öğrenmeye benzer. Bu aşamada yazılacak olan plân hedefleri toplum olarak yapılacak plândır. Toplum olarak yapılacak plânın uygulaması halinde ecrinin daha fazla olması umulur.

Plân hedefleri beş civarında olmalıdır. Daha fazla plân hedefi akılda tutulmasını zorlaştırabilir. Nihai hedef, büyük hedef, orta hedef, ilk hedef, acil hedef gibi.

Plânlamada en ileri (nihai) hedeften başlanır. Kişi buna göre konsantre olduktan sonra, ilk hedefler kolay gelmeye başlar.

A- NİHAİ HEDEF: Evrensel Medeniyet

Hukuk insanların insanlara haklarıdır. Hukuk düzeni içinde temel insan haklarına saygı vardır. Bu hukuk düzeni içinde kişiler inançlarında, ibadetlerinde, fikirlerinde, teşebbüslerinde hürdürler. Bir iş bir başka insana zarar vermemek için yasak ise bu hukukun sahasına girer. Başörtüsü ibadet için yapılıyor. Bunun için hukukun sahasına girmez. İslâm hukuk medeniyetinde insanlar baş örtüsü takıp takmamakta zorlanamaz. Çünkü bu olay hukukun sahasına girmez, ibadetin sahasına girer. Baş

örtüsü takan, bir başka insana zarar verdiği için mi takar. Takmamak bir başka insana zarar mı veriyor. Öyle ise insan haklarına zarar vermeyen şeyler hukukun sahasına girmez. Cinayet, hırsızlık, hamr (uyuşturucular), iftira, zina; elbette insanlara zarar veren işlerdir. Bunlar hukukun sahasına girer.

a) Konu:

Temel İnsan Hakları

01- Yaşama.

02- Miras.

03- Bakılma.

04- Konut.

05- Sözleşme.

06- Seyahat ve yerleşme.

07- Fikir, konuşma ve ifade.

08- Teşebbüs.

09- İbadet.

10- Evlenme.

11- Boşanma.

12- Haberleşme.

13- Seçme.

14- Seçilme.

15- Kamu memuriyeti.

16- Dava açabilme ve vekil tutma.

17- Meşru müdafaa.

18- Fakih olma, Hukukçu olabilme.

19- Öğrenim ve eğitim.

20- Çalışma.

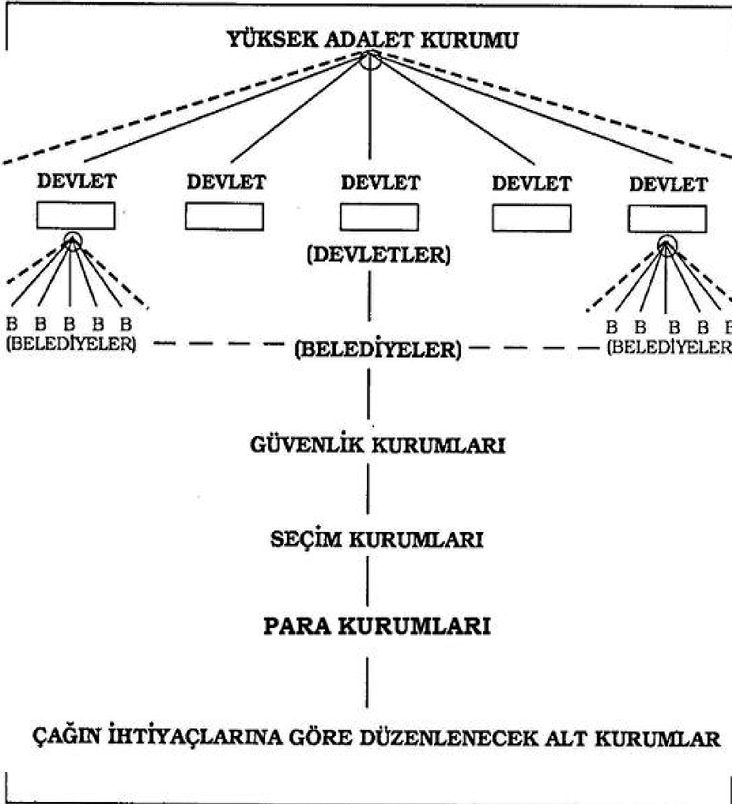
Temel İnsan Vecibeleri

1- Kamu masraflarına gücü nispetinde katılma (vergi).

2- Ülke saldırıya uğradığında gücü nispetinde müdafaa (Seferberlik).

3- Okuma, Yazma, Mesleki Öğrenim ve Eğitime katılmak.

4- Evrensel suçları işlememeye, işlediği takdirde belirli olan cezalarına katlanmayı kabul ettiğine dair sözleşmeyi imzalamak. Evrensel suçlar beştir (1- Cinayetler, 2- Hırsızlıklar, 3- Zina, 4- Hamr [uyuşturucular], 5- İftira).

Temel Kamu Kurumları

1- Yüksek Adalet kurumu.
2- Devlet.
3- Belediye.
4- Güvenlik.
5- Seçim.
6- Para (Değişim Aracı) Kurumu.

b) Evrensel Medeniyet ile ilgili Eldeki Mevcut Malûmatlar

İslâm medeniyeti olmasaydı, bugünkü ilerleme olmazdı. Kur'an olmasaydı, İslâm medeniyeti olmazdı. Öyleyse bugünkü yaşantılar Kur'an'a çok şey borçludur. Bugünkü teşkilâtlanma modellerinden seçerek, Kur'an'a aykırı olmamak şartı ile yararlanmak, aslında Kur'an'ın yol açtığı meyvelerden yararlanmak olacaktır.

c) Evrensel Medeniyete Gitmekte Metod

1- Son Rasûl'ün 63 yıllık hayatını örnek bir hayat olarak görmek.

2- Kur'an'ı (ilmi) iyi öğrenmek.

3- Zamanın (çağdaş) bilimlerini genel olarak bilmek,

4- Sûrelerin iniş sırasına göre insanları bilgilendirmek, (tebliğ).

5- İniş sırasına göre Sûrelerin yol gösterdiği işlerin gereklerini yerine getirmek.

B- BÜYÜK HEDEF

a) Konu: Her Eve Bir Kur'an Çevirisinin Hediye Edilmesi

Dünya Nüfusu 7 Milyar civarındadır. Ortalama bir evde

yedi kişinin yaşadığı varsayılsa 1 Milyar civarında konut olduğu tahmin edilebilir. Bir konuttaki bir kitabı, konut sâkinlerinin ortaklaşa okuyabileceği düşünülürse, her konuta bir adet hesaplânarak Kur'an çevirilerinin hediye edilmesi, bir farz-ı kifâyenin yerine getirilmiş olması demektir

b) Eldeki Mevcut Malûmatlar

Dünyanın çeşitli bölgelerinde çeşitli dillerde yapılmış Kur'an çevirileri mevcuttur. Bütün bunlardan örnekler alınarak, bunlar değerlendirilmelidir. İniş sırasına göre, her ana dil için yapılacak çeviriler hazırlanıncaya kadar, herkes mevcut çevirilerden hediye kampanyasını sürdürmeye özen göstermelidir.

c) Metodu

1- Bir müessesenin kurulması.

2- Müesseseye her müslümanın aylık gelirlerinin % 2.5'unu hibe etmesi tavsiye edilmesi.

3- Uzmanlardan müteşekkil çeviri komisyonları oluşturularak kitapların hazırlanması. *("İniş Sırasına Göre Kur'an, Akıl ve Bilim Işığında Türkçe Çeviri" adlı eser, Sadık TÜRKMEN tarafından Yayına Hazırlanmış ve insanlığın hizmetine sunulmuştur. Kısa zamanda inşaallah İngilizce, Çince vb. global dünya dillerine çevirisi yaptırılacaktır).*

4- Kitapların dağıtılması. Verilen her kişiye; "Bu kitabı parasız olarak aldım" şeklinde bir kağıda imzası alınarak, bu kağıtların müessese merkezine gönderilmesi. Hibe yapan insanlara alındı kağıtlarının fotokopilerinin gönderilmesi.

5- Yıllık hesapların hibe yapanlar tarafından denetlenmesi.

Kitabın gerçekten verilip verilmediğinin denetlenmesi için kitabı alan kişinin isim, telefon no, telefonu yoksa adresinin alındı kağıtlarına not edilmesi gerekmektedir.

Hibelerin en acil iş neyse bu sıraya göre yapılması lâzımdır. İnsanlar ölmekte. Hiç olmazsa her insana ölmeden evvel bir Kur'an Çevirisi ulaştırmak en acil bir iş olsa gerekir. Belki okuyacak, belki öğüt alacak, belki arınacak...

Bu iş (Bir milyar eve Çeviri hediye etme işi) çağın imkânları içinde yapabileceğimiz bir iştir. Bu işe çok büyük bir değer vermek lâzımdır. Zira insanlar ölüyor, hiç olmazsa Kur'an Çevirileri okuyarak inançlarını düzgün edinme imkânı bulabilirler. Hiç olmazsa şirk, küfürden kurtulma imkânını bulabilirler. Bize düşen bu çevirileri ulaştırmaktır, onlara düşen okumaktır. Hidayet rehberi ise Allah'ın kitabıdır (Kur'an'dır).

Eğer bu iş yapılmazsa insanlara kitabı gizlemiş olmaktan dolayı bütün müslümanlar hesaba çekilecektir. Bakara Sûresi Ayet no: 159'u inceleyiniz;

"159. GERÇEKTEN indirdiğimiz açık ayetleri
ve
hidayeti *(doğru hayat tarzını),*
kitapta insanlara açıkladıktan sonra gizleyenlere,
işte onlara Allah da lânet eder
ve
tüm lânet edebilenler de onlara lânet ederler."

Bakara Sûresi ikinci ayeti ise Kur'an'ın hidayet rehberi olduğunu beyân eder.

C- ORTA HEDEF

Nüfus/100.000 kadar, hem de asgari bu kadar sayıda hukukçu olması lâzımdır? Saffat Sûresi 147. ayete bakınız. Allah'ın Rasûlü Yunus aleyhi selâm sayıları yüzbin, biraz

fazlası olan bir kavme tebliğ yapmaktaydı. Bir Hukukçunun gücü Allah'ın Rasûlü Yunus aleyhi selâm'dan daha mı fazla? Hayır. Öyle ise bir insan nasıl olur da milyonlarca insana tebliğ yapabilir. Tebliğin başlı başına şartlan vardır. Bu şartlardan birisi de dinleyen insanın, anında soru sorma hakkının olmasıdır. Soru soracak ki, şayet anlatanın kastettiği manâdan başka bir şey anlamış ise anında cevap verilsin. Kişi yanlış bir şey anlamasın. Bundan dolayı Kur'an'ın motamot sunulmasından başka hiçbir şey yazılı tebliğ içerisine girmez. Ya insanlar sizin yazdıklarınızdan yanlış bir şeyler anlarsa, yazanın hali ne olacak? Bu din adına tebliğ görüntüsü verilerek yapılırsa suali korkunçtur. **Yazdığımız bütün eserleri Bilim olarak sunuyoruz. Din adına tebliğ olarak sunmuyoruz. Din adına Kur'an'ın sahih çevirileri yazılı tebliğ sayılabilir.** Sözlü tebliğ ise anlatan kişinin dinleyicilere soru sorma imkânı tanımasına bağlıdır. Bir kişi ömrü hayatı boyunca kaç kişi ile sohbet edebilir. Bunu insafla düşünmek lâzım.

Olaylarda o kadar çok hikmet var ki, insan kaçını anlayabiliyor. Allah Rasûlünün ömrü boyunca çalışmaları sonucu Veda Haccına gelenlerin sayısı 114.000 civarında. Allah Rasûlü yaşarken Bizans'ta, İran'da, Çin'de, Avrupa'da, Afrika'da nice yığınlar var idi. Neden koşup gelmediler. İnsanlar koşup gelmezler, sen gideceksin ayaklarına... Allah için gideceksin. Kovulsan da yine gideceksin. **İyilikle, güzellikle Allah'a çağıracaksın. Kendine değil... Allah'ın kitabına çağıracaksın.** Bir insan ömrü hayatında kaç kişinin ayağına gidebilir. Gitse gitse azami yüzbin kişinin ayağına gidebilir, soru sorma fırsatı bulabilen azami yüzbin kişi. Karşı karşıya konuşabileceği yüzbin kişi. Üstelik azami bir rakam. Yedi Milyarlık insanlık nüfusunu yüzbine bölerseniz, yetmişbin olur. Yetmişbin kişi, arzın her yüzbin kişinin yaşadığı bölgelerine dağılacak ki, insanlarla sohbet edebilsin... İnsanlara tebliğ yapabilsin. İnsanların sorunlarını dinleyebilsin. Sorunları için çözüm önerileri söyleyebilsin. İnsanlığa hizmet edilebilsin.

Nüfus/100.000 kadar Hukukçu yetişmesi ve bunların her yüzbin kişinin yaşadığı bölgelere giderek tebliğ yapmaları, insanların sorularına cevaplar vermeleri, sorunlarına çözümler önermeleri, hizmet etmeleri.

Bugün yeryüzünde (7 Milyar/100.000) yetmişbin civarında Hukukçu olabilecek insan mevcuttur. Daha fazla da olabilir. Ancak bunların birbirlerini tanıması ve sohbet etmeleri gerekmektedir. Bir milyar adet Kur'an Çevirisi basımı ve yetmişbin Hukukçu ile dağıtımı için yaklaşık on milyar dolarlık bir imkâna ihtiyaç vardır.

D- İLK HEDEF: Bâtıl İnançların (Yalanların) Yıkılması

Bütün güçleri etkileyen bir faktör vardır. Bu hak veya bâtıl da olsa inanç faktörüdür.

Bâtıl inanç demek; aslında olmayan, uydurma, reel bulunmayan, yalan, hurafe, hiçbir gücü bulunmayan şeylerin gücü varmış gibi sanılan konulardır. Bâtıl inanç konu olarak çürüktür. Lâkin inanç olarak zekâya, kalbe girdiği zaman ferde tesir eder. Fert topluma tesir eder ve zincirleme bağlarla tesir sürer.

Yeryüzündeki bütün kötülüklerin ana kaynağı bâtıl inançların insanlarda hak inanç gibi sanılmasındandır.

İnsanlar sadece hak inançları bilmekle, bâtıl inançlardan kurtulamazlar. Bâtıl inançlar zararlı olan mikroplar gibidir; zihnin içinde, kalbin içinde gizlidir. Uzman bir doktor, hastanın dış görünüşüne aldanmaz. Mikrobu bulmaya çalışır. Hastayı konuşturur, testler yapar. Mikrobu bulursa, reçetesini yazar.

Bir bilim adamının bir sözü vardır; "Bana bir kaldıraç verebilecek olsanız, dünyayı yerinden oynatırım". Bu söz kaldıracın gücü için söylenmiştir. Tıpkı bunun gibi bir söz; "Dünyadaki yalanları, bâtıl inançları insanların zihin ve kalplerinden söküp atabilseniz, dünya güllük ve gülistanlık olur".

Bâtıl inançlar; zihin ve kalplerden kovulmadıkça, ne Hukukçu olunur ve ne de Evrensel Medeniyet oluşur. İnsanlar kıyâmete kadar birbirleri ile çatışır.

Kur'an'ın en büyük düşmanı bâtıl inançlardır, yalanlardır. Kur'an binlerce ayetini bâtıl inançları yıkmak için seferber etmiştir. Özellikle Mekki Sûreler bâtıl inançların, yalanların yıkılması için yoğun bilgiler ihtiva etmektedir.

Kur'an'da 6000'den fazla, bir sayıma göre 6666 ayet vardır. Bir sayıma göre 6236 ayet vardır. Ayet numaraları Kur'an'ın aslından olmadığı için bazıları birkaç ayeti bir ayet saymıştır. Kur'an'ın bütün kelimeleri aynen eksik ve fazlası olmadan günümüze gelmiştir. Kur'an'da 2 bin civarında ayet bâtıl inançları, yalanları yıkmak üzere Allah'ın verdiği bilgileri ihtiva etmektedir.

Ayet; işâret, delil, ölçü, gösterge, pusula gibi anlamlara gelir. İnsan ayetleri düşünecek ve nelerin bâtıl inançlar (yalanlar) olduğunu anlayacaktır.

Allah'tan daha iyi öğretmen kim vardır?.. Allah'tan daha iyi öğretme metodunu bilen kim vardır?.. Öyle ise ne oluyor da Allah'ın öğretim metodunu alıp uygulamıyoruz. Allah, Rasûlüne Kur'an'ı nasıl öğretmiştir? Bunu bilmiyor muyuz? Bu muazzam gerçeği bilip duruyor iken neden başka yollar arayıp durulur?

Hayatta en hakiki mürşid ilimdir (Kur'an ve Kâinat Ayetleri'dir). İnsandan hiç mürşit mi olur? İnsandan hiç mürşid-i kâmil mi olur? Bkz. Duha Sûresine. Son Rasûlün mürşidi kimdir? Son Rasül arayış içinde bulunarak, hidayet yoluna nasıl sevkedilmiştir. Mürşid Allah'tır. Allah ile Kitabı'nın arasını ayırmak isteyenler. Kitabı ile Rasûlünün arasını ayırmak isteyenler araya kendileri mi girmek istiyor? Utanmadan kendilerine mürşit denilmesini nasıl hazmedebiliyorlar. Hiç edep yok mudur?

Mürşit (irşad eden) Allah'tır. Allah'ın kitabıdır. Allah'ın Rasûlünü dahi irşad eden Allah'ın kitabıdır. Allah ile

kitabının arasını ayırmak isteyenler şeytanın uşaklarıdır. Öyle ise herkese, Kur'an'ı ve Sahih Çevirileri'ni iniş sırasına göre okumaları tavsiyesinde bulunmak en acil bir hedeftir. İnsanlar çevirileri okuyarak, araştırarak öğüt alsınlar. Sonra anlamadıkları bir yer için soracak adam arasınlar. Ve sen alimsen (bilen biriysen), işte o zaman sorulara cevap vermekle mükellefsin. Senin yerin işte orasıdır. Sorulara cevap verme makamıdır. Ancak "İkra" teklifini herkes yerine getirecektir. Zakir (mukaddes kitapları okuyanlar), Rasih (bilim sahibi), Fakih (hukukçu) olabilirsin. Ve bütün bu oluşumlar insanları Kur'an'a yönlendirmek için ve işlerin disiplinli yapılması, birbirlerine hakkı ve sabrı tavsiye etmeleri içindir. Yoksa senin ondan ne üstünlüğün var. İmkân bulamamış bir kişinin hesabı az, imkân bulmuş bir kişinin hesabı çoktur. Adalet terazileri kurulduğunda insanlar neyin ne olduğunun farkına varacaklar, lâkin o gün öğüt almak istemenin, insana hiçbir faydası olmayacaktır.

"Bilenlerle, bilmeyenler bir olur mu?" ifadesinden, neden hep kendini üstün görenlerden oluyorsun?! Elbette bilenlerin hesabı da bilmeye imkân bulamayanların hesabından çok daha fazla olacaktır.

23 yıllık bir süreç içinde; "İniş Sırasına Göre Kur'an" Allah Rasûlüne nasıl yol göstermiş ise bugün de insanlara yol gösterecektir. Yeter ki samimiyetle, ihlâsla okunsun.

Şüphesiz ki en yüce öğretmen Allah'tır. En iyi öğretim metodunu gösteren de Allah'tır. Zira insanın öğrenme yeteneklerini mutlak olarak bilen yalnız kendisidir. Ve insanın öğrenme yeteneklerine göre iniş sırası metodunu veren de yine Allah'tır.

SEKİZİNCİ AŞAMA:

GÂYE

(ULAŞILMAK İSTENEN YER)

Kitabın bu sahifesine kadar birçok konuya değinildi. Bu kadar çok konu insanın zihninde bir dağınıklığa yol açabilir. Bu dağınılığı toplamak için gâyenin hatırlanmasına ihtiyaç duyulur. Gâye nedir? Bu kadar çok iş niçin yapılacaktır?

İnsan hayatın problemleri ile uğraşarak, ihtiyaçlarını karşılamaya çalışarak yaşayacaktır. Araf Sûresi 24, 25; Bakara 36'ya bakınız. Göreceksiniz ki dünyaya indirilişin gâyesi ihtiyaçları karşılamak, problemleri çözerek yaşamak, sonra ölerek tekrar gelinen yere dönmektir. Gelinen yerde ise sual vardır. İlk insanın iki oğlundan biri bir problem çıkardı. Kardeşini katletti. Allah mı dedi katlet diye? Hayır! Peki kim dedi? Başkaları dedi. Peki insanın üzerinde başkalarının zorlayıcı bir gücü var mı? Hayır! Öyle ise aldanan da suçlu, aldatmaya çalışanda suçlu? Yeryüzünde binlerce problem var. İnsanları başkalarının aldatmasına karşı uyarmaya çalışacaksın. Ve bunu yapmakla da mükellefsin. Sakın gâyeni unutma! Gâyeni unutursan problemler karşısında çabucak ümitsizliğe kapılırsın. Dünyada bulunuşunun gâyesi; problemleri çözmek, ihtiyaçları karşılamak ve böylece imtihan edilmektir (insanın gerçeğinin açığa çıkarılmasıdır).

Gâye noktasından ne kadar sola kayarsan problemler fazla olacak, ihtiyaçlar az karşılanacaktır. Sağa saparsan problemler az olacak, ihtiyaçlar fazlaca karşılanacaktır. Orta yolda gitmek ise normal bir insanın başaracağı bir noktadır. Bu bölümde bu konu üzerinde çalışılacaktır.

Gâye: İhtiyaçlarımızın en büyük olanıdır. En şiddetli ihtiyaçtır. En fazla elde etmek istediğimiz ihtiyaçtır.

Allah insanı kendisine ibadet için yaratmıştır. Allah'ın hiçbir şeye ihtiyacı yoktur. İnsan cennette ebedi yaşamayı hak edecek iman, amel ve samimiyette olmalı ki Allah'a ibadet etme gâyesine kavuşabilsin.

Öyle ise Orijinal deyimi ile Gâye Allah'a ibadettir. Bu ibadetin dünyadaki oluşumları, Kur'an'a uygun olarak ihtiyaçları karşılamak ve problemleri çözmeye çalışmaktır. Kur'an'a uygun olmak şartı ile insanın, toplumun her türlü düşünce, duygu ve davranışları ibadettir. Kur'an'a uygun olmak şartı ile her türlü problemi çözme çalışması, ihtiyaçları elde etme çalışması ibadettir.

İhtiyaçları karşılamak, problemleri çözmek, araştırmalar yapmak, aslı idrak etmek, usûlü öğrenmek, terimleri kavramak, hedeflere doğru ilerlemek; bütün bunların Allah'a kulluk olduğu hiçbir zaman unutulmamalıdır. Bunlar unutulursa, gâyemiz ibadettir gibi soyut bir ifade biçimi ile insan tatmin olur. Lâkin işler yarım bırakılır.

DOKUZUNCU AŞAMA:

ÖNERİLER (TEKLİFLER)

(ÖNERİLERDE METOD)

Öneri iki kısma ayrılır. Birincisi Allah'ın insana yaptığı öneriler. İkincisi insanların insanlara yaptığı öneriler. Allah'ın insanlara yaptığı önerilere **teklifler** adı verilir. Günlük hayatta da insanların insanlara yaptığı önerilere bazen teklifler denilir. Örneğin; "Ahmet bana maça gitmeyi teklif etti" gibi.

Yani insanın gücünün haricinde bir teklif olmaz. Allah insanlara; kendisini görmedikleri halde, varolduğunu kabul etmeyi teklif etmiştir. Bu teklifi kabul etmeye herkesin gücü yeter. Bu bir tekliftir. İnsan kabul eder veya reddeder. İnsanın kendi bileceği bir iştir. Bir karardır. Allah insanlardan ölümlerinden sonra dirileceklerini kabul etmelerini teklif etmiştir. İnsan ister kabul eder, ister red eder. Bütün bunlar tekliflerdir.

Allah tekliflerini dünyada her insana ayrı bir mektup göndererek değil, başka bir yol dileyerek göndermiştir. Önce insanlardan bir görevli seçmiştir. Bunlara Rasûl denilir. Bu Rasûllere tekliflerini bildirmiştir. Rasûllerine insanlara teklifleri olduğu gibi aktarmalarını emretmiştir. Emir yerine getirilmiş olup Allah'ın teklifleri bütün insanlara ulaşmıştır.

Allah'ın tekliflerini herkes Allah'ın kitabından okuyacak ve öğrenecektir. Teklifleri anlamama diye bir olay sözko-

nusu değildir. Teklifleri insanların kabul veya reddetmeleri söz konusudur.

A- ÖNERİ

a) Allah'ın Tekliflerinin Öğrenilerek Gereklerine Riayet Edilmesi

b) Eldeki Malûmatlar

Namaz, oruç, hac, zekat, abdest, gusûl ibadetleri konusunda teklifleri Allah Rasûlü uygulayarak göstermiştir. Bu konularda artık hüküm çıkarmaya, içtihat yapmaya gerek var mıdır? Namazlar nasıl kılınır, oruçlar nasıl tutulur, hac nasıl yapılır, zekat nasıl verilir, abdest ve gusûl ile ilgili meseleler konusunda oldukça fazla elde malûmat vardır. (Bkz. *Mülteka, A.* Fikri Yavuz *İlmihali,* Medine halkının ameli gibi.)

c) Allah'ın Teklifleri Konusunda Metod

1- "İkra" (Oku) teklifine karar verilmesi ve yerine getirilmesi.

2- Allah'a meleklere, kitaplara, Rasûllere, ahirete, kitabın içindekilere inanıp inanmama konusunda insanın karar vermesi.

3- İnsan, Allah'ın 1 ve 2'deki teklifine olumlu karar verirse bundan sonra Allah'ın teklifilerini öğrenmeye devam etmeli ve gereklerini davranış olarak ta yerine getirmeye çalışmalıdır (Kur'an bu konuda insana yol gösterecektir).

4- Allah'ın diğer teklifleri konusunda olumlu karar vermiş başkaca insanlara rastlarsa, bu insanlarla teklifler üzerinde düşünerek birlik ve beraberlik içinde uygulamaya çalışmalıdır.

Hayatın her sahasında ilk hareket noktası Allah'ın teklifleri olmalıdır. Hayatın her sahasında ilk hareket noktası

Allah'ın teklifleri olursa, evrensel birlik ve beraberliğe ulaşmak kolaylaşacaktır.

B- ÖNERİ DEĞERLENDİRME

a) Konu: Allah'ın teklifleri konusunda insanların anlayışlarının değerlendirilmesi. Allah'ın kitabını bir kişi değil, milyonlarca kişi okuduğuna göre insanların teklifleri farklı farklı anlaması mümkündür. İnsan kendi anladığını 'bu benim Allah'ın teklifinden anladığım', şeklinde sunmalıdır.

b) Eldeki Malûmatlar

Bu konu üzerinde yeni çalışılacaktır. Zira bu konu yaşanılan günün konusudur. Bugün ne yaptın? sorusuna cevap verecektir.

c) Metodu

1- Evrensel suç ve haram(yasak)ları yapmak konusunda bir teklif getirmemek.

2- Namaz, oruç, hac, zekat, abdest, gusûl tekliflerini yerine getirmeye çalışmak.

3- Allah'a ve kitabın (Kur'an'ın) içinde Allah'ın şüphesiz inanın dediği esaslara inanmış olduğunu açıkça belirtmek.

4- İlk gelen (İkra) Sûresindeki ameli (fiili) teklifleri araştırmak. Bu teklifler konusunda anladıklarımızı yazmak. Bu anlayışın Kur'an'ın hiçbir ayetine zıt düşüp düşmediğini kontrol ederek değerlendirmesini yapmak.

Sıra ile diğer Sûreler için de aynı metodu uygulamak.

C- ÖNERİ İSTIŞÂRE

a) Konu: Önerilerin (Allah'ın tekliflerinden insanların anladıklarının) istişâre edilmesi.

b) Eldeki Malûmatlar

Bu konuda günü yaşayan insanların hazırladıkları tezlerin ortaya konulması.

c) Metodu

1- İstişâre yapılacak mekânın tespiti.

2- İstişâre saatinin belirlenmesi.

3- İstişâre süresinin belirlenmesi.

4- Sürenin/zamanın istişâreye katılacaklar arasında pay edilmesi.

5- Sûreden anladıklarımıza dair yazdığımız kağıtların dağıtılması. Sözlü olanların süre içinde anlatılması.

6- İkinci turda herkesin kanaatlerinin alınması.

D- ÖNERİ KARAR

a) Konusu: Önerilerin (Allah'ın teklifleri konusundaki anlayışların) karara bağlanması.

b) Eldeki malûmatlar: İstişâre sonucu ortaya çıkan kanaatler.

c) Metodu

1- İkra/Alak Sûresi'ndeki öneriler karara bağlandıktan sonra yerine getirilip bundan sonra bir sonra gelen Sûreye geçilmesi ilkesinin kabulü.

2- İkra/Alak Sûresi'nden ...Mutaffifin Sûresine kadar (toplam 86 Mekki Sûre) teklifler konusunda tavsiye kararları alı-nabileceği ilkesinin kabulü.

3- İstişâreye katılanların tamamının benimsediği anlayışın karara esas olması.

4- Verilecek kararda ittifak oluşmaz ise bir başkan seçerek başkanın karar vermesinin istenmesi. Başkanın tavsiye kararı alması.

5- Medeni Sûreler'deki Hukuk ile ilgili teklifler ise ileride belirtileceği gibi Devlet (Kamu Kurumları) eli ile yerine getirilmektedir.

ONUNCU AŞAMA:
UYGULAMALAR

Öneri, karara bağlanmış ise veya karar verilmiş ise bu karar nasıl uygulanacaktır? Kararın uygulaması dört ana işlemi gerektirir. Plân, niyet, ara kararlar, iş.

Bakınız Ankebut Sûresi 56. ayeti. Burada Allah, ayetin işareti ile Rasûlüne bir teklif sunuyor. Bakalım Rasül bu teklifi nasıl uygulamıştır. Hz. Ebubekir'e iki deve almasını söyler. Yol kılavuzu bulmasını ister. Mağarada saklanma ve bu esnada yiyecek ve haber getirilmesi gibi bütün işleri tefekkür ederek plânlar. Birgün, gece niyet eder. Niyet etmeden evvel plânı hazırdır. Niyet, plânın uygulamaya ilk başlandığı noktadır. Ara kararlar verilir. İş yerine getirilmiştir. Her iş Allah'ın yardımları ile başarılı olacaktır.

A- PLÂN

a) Plân Konusu: Günlük, haftalık, aylık, mevsimlik, yıllık, beş yıllık, on yıllık, yirmibeş yıllık, elli yıllık, yüz yıllık plânlar ve plân tadilatları.

b) Eldeki Mevcut Malûmatlar.

Bunlara alâmetler denilir. Siyah bulutların görülmesi yağmur alâmetidir. Yağmurun kesin yağıp yağmayacağı insanlarca bilinmez. Ancak alâmetlerinden tahmin edilir. Bu tahmine göre tedbirler alınır. Bu tedbirler plân için eldeki mevcut malûmatları teşkil eder. Deprem bir yerde görülmüştür. Bu deprem bir daha görülebilir. Bir yerde

görülmesi bir alâmettir. Bu alâmetlere göre tedbirler alınır. Böylece yeni şeyler öğrenmiş olunur.

c) Plânlama Metodu

1- Alâmetlerin görülmesi ve tefekkür edilmesi.

2- Tedbirler alınması için araştırmaların yapılması.

3- Kur'an'da bu alâmetlerin tarih içinde görülmüş ve ne gibi sonuçlara yol açmış olduğu ile ilgili bilgilere müracaat edilir.

4- Olaylardaki esas sebeb, olayların sebebleri, şartları, manileri (engelleri) Kur'an'dan öğrenilir.

5- Gelecek için şu şu sebebler görülürse, şu şu şartlar yerine getirilmesi halinde, şu şu maniler (engeller) olmazsa, şu şu işler yapılacaktır, seklinde plânlama esasları ortaya konulur.

6- Plânlama esasları kağıtlara geçer. Grafiklerle gösterilir. Projeler şeklinde ifade edilir; öyle ifade edilir ki, bu projelere bakan zekâ seviyesi en düşük bir kişi dahi uygulamanın nasıl olacağını proje üzerinde görebilsin ve anlayabilsin.

B- NİYET

a) Konu: Plânın bütün detaylarının bilinmesinden sonra (projelerin iyice incelenmesinden sonra), projenin ilk başlangıç noktasına adım atmaya niyet denir. Müslüman her işini Allah'ın rızası (beğenisi, hoşnutluğu, teklifleri gereği) yapacağı için, nasıl yapılacağı bilinen bir projeyi uygulamaya ilk adımını Allah rızası için atıyorum, denilir.

b) Niyetin Malûmatları

Öğrenilmiş olan proje, niyetin eldeki mevcut malûmatındandır.

c) Metodu

1- Niyet ettiğini içinden geçirmek.

2- Gerçekten projeyi uygulamaya gönüllü olmak.

3- Gerçekten Allah'ın rızası için (beğenisi, hoşnutluğu, teklifleri gereği) yapmış olmak.

4- Başkalarının gözüne girmek duygusuna kapılmamak.

Hiçbir insan, hiçbir insanın niyetini kesin olarak bilemez. Bu nedenle benim niyetim şu diyen insanın sözüne aksi sabit olmadıkça itibar etmek zorundayız.

"Ayinesi (göstergesi) iştir kişinin lafa bakılmaz" bu kural uyarınca, kişinin niyetinde samimi olup olmamasını projelerin gereklerini yerine getirmedeki çalışmasından sezebiliriz. Bu da sezgi düzeyinde kalmaya devam edecektir. Projeyi baştan kabul eden bir kişinin, projenin gereklerini yerine getirmedeki savsaklaması bir alâmettir.

C- ARA KARARLAR

a) Konu: Proje gereği uygulamalar yapılırken verilecek olan ara kararlardır.

b) Eldeki Malûmatları

1- Ortam şartlarında ruhsat ve azimetlerin bilinmesi.

2- Olağanüstü hallerin çıkması (Maniler: Engeller)

3- Olağandışı hallerde ne yapılacağına ilişkin bilgiler.

4- İş'teki verimliliğin durumu.

c) Metodu

1- Gece vakti: Uygulama öncesinde kararlar. (Ertesi gün için).

2- Gündüz vakti: Uygulama esnasında kararlar.

3- İkindi vakti: Uygulama sonrasında kararlar.

4- Hergün bu ‘ara kararlar döner sistemi’nin devam ettirilmesi.

İnsan, toplum, çevre, teknik imkânlar ile yeryüzünde yapılabilecek ne varsa bütün bu güçleri seferber ettikten sonra, işin başarılı olması için Allah’a dua edilmelidir.

D- İŞ

a) Konu: İşin sıhhatli veya bâtıl olarak yapılmış olması.

b) Eldeki Malûmatlar

1- Plân ve projelerin varlığı.

c) Yapılan İşi Değerlendirme Metodu

1- Teklifin sebebleri görülmüş mü, ortaya çıkmış mı? Sorulur.

2- Teklifin şartları yerine getirilmiş mi? Sorulur.

3- Teklifin manileri (engelleri) olmuş mu? Sorulur.

4- Sebeb var ise, şartların tamamı yerine getirilmiş ise, mani de olmamış ise, bu durumda iş sıhhatli olarak yapılmış olur.

5- Sebeb yok, şartların tamamı yerine getirilmemiş ise, iş bâtıldır (geçersizdir).

Kur’an’da bin civarında şu ameli yap konusunda teklif bildiren ayet vardır. Oniki asırdır müslümanım diyenlerin dikkat ettikleri sadece 56 ameli yap konusundaki tekliflerdir. Kalan kısımları nerede? Kalan kısımları maalesef ilmihal kitaplarında yer almamıştır.

Kur’an’da bin civarında şu ameli yapma konusunda teklif bildiren ayet vardır? Düşünen nerede? (Bkz.: Dr. Osman Keskioğlu. *Nûzulünden Günümüze Kur’an-ı Kerim Bilgileri* Shf: 129.)

Bazıları Allah Rasûlü'nü (afedersiniz) bir postacı gibi vehmetmişlerdir. Her ne yapmış ise güyâ Kur'an'da olmayan vahiyler ile yapmış?.. Halbuki Allah Rasûlü insanların en iyi huylusu, en ileri zekâ sahibi, en ileri yetenekler sahibi bir insan idi. Allah'ın indirdiği vahyi (Kur'an ayetlerini) herkesten çok daha iyi anlamaya çalışıyordu. Anladıklarını istişâre ediyor ve karar haline getiriyordu. Ayetlerin ibâresinden, işaretinden, delâletinden, iktizasından hükümler çıkarıyordu. Tekliflerin sebeblerini, şartlarını, manilerini, ruhsat ve azimetlerini birbirleriyle bağıntılıyordu. İçinde yaşadığı ortamı çok iyi tanıyordu. Teklifler konusunda plânlar yapıyor, niyet ediyor, ara kararlar veriyor, işler sıhhatle ortaya çıkıyordu. Rabbimiz de ayrıca yardımlarını lütfediyordu. Böyle çalışan herkese yardım edeceğini Rabbimiz vadetmiş ve vaadini yerine getiriyordu.

Kur'an ayetlerini gereği gibi düşünmeyen, hüküm çıkarmasını bilmeyenler, kendi tembelliklerini örtbas etmek için Gayr-i Metlüv Vahiy meselesini tartışma konusu yapmışlar ve asırlardır ümmeti oyalamak suçunu işlemişlerdir. İster metlüv olsun ister gayr-i metlüv, uygulamalar Sünnet'in ta kendisidir. Uygulamalar, Kur'an ilk hareket noktası alınarak yapılmıştır. Kur'an'ın nüzûlu Sünnet'in kaynağı olmuştur. Kur'an'a uymak ile Sünnet'e uymak arasında hiçbir fark yoktur. Kur'an'a uyan Sünnet'e uymuş olur, Sünnet'e uyan Kur'an'a uymuş olur.

Bu aşamaya kadar nasıl gelindiğini bilmeyen kişiler elbette, şu şu Kur'an'da var mıdır? diyerek Kur'an ile Sünnet'in arasını ayırmaya kalkmışlardır. Evet Kur'an'da olmayan Sünnet'te yoktur. Sünnet'te olmayan da Kur'an'da yoktur. Kur'an'da olan Sünnet'te vardır. Sünnet'te olan da Kur'an'da vardır. Sünnet'teki her uygulamanın Kur'an'da bir aslı vardır.

Kur'an herkes tarafından bilinen mütevatir bir haberdir. Sünnet ise araştırmalar yapmak Sûretiyle tespit edilecek Kur'an uygulamalarıdır.

Ne Kütüb-i Sitte, ne de Şia kaynakları ve diğerleri mutlak Sünnet'i aktarmış kitaplar değildir. Sünnet araştırılarak bulunacaktır.

Ne Buhari, ne Müslim, ne el-Kafi ve ne de diğerleri mutlak Sünnet'i yansıtan; % 100'ü son Rasül Peygamberimiz Aleyhi Salâtu Vesselâm'a ait sözler, davranışlar, takrirler değildir. İçinde Peygamberimize ait olanlar da olmayanlar da olabilir.

Sonuç olarak Allah'ın (Kitabı Kur'an ile) bir teklifi öneri haline getirilip, karara bağlandıktan sonra; plânlanır, projelendirilir, niyet edilir, ara kararlar verilerek iş (amel) ortaya çıkar. Sıhhatli yapılmış işler ise Sünnet'e ittiba etmek, Sünnet'e uymak demektir.

Faraza, bir ülkede veyahut bütün Dünya'da; Alak, Kalem, Müzzemmil Sûreleri "UYGULAMALAR" aşamasından geçmiş olsun. Yine iş bitmiş değil. Uygulamaların ardından Kontrol aşaması gelir. Kontrol, Hikmetler, Düzeltme aşamaları yaşandıktan sonra Hükümler bölümüne gelinir. Böylece Alak, Kalem, Müzzemmil Sûresindeki Hükümler gereği gibi idrak edilmiş olunacaktır. Bu işler bittikten sonra Müzzemmil, Fatiha, Tebbet, Tekvir, Â'la, Leyl, Fecr gibi iniş sırasına göre Sûreler Öneri aşamasına alınacak. Her Sûre için Öneri, Uygulamalar, Kontrol, Hikmetler, Düzeltme, Hükümler aşaması yaşanır.

ONBİRİNCİ AŞAMA:

KONTROL

(KONTROL ETMEDE USÛL)

Allah şüphesiz rasat etmektedir. Gözetlemektedir. Kur'an ayetlerini, Rasûlünün uygulamasını kontrol etmektedir. Eğer uygulama hatalı ise, uygulama esnasında veya sonrasında Rasûlüne haber vermektedir. Şayet uygulama uygun ise yeni yeni teklifler göndermektedir. Bakınız İnşirah Sûresi. Bir işi bitirdin mi yeni bir işe girişmek teklif ediliyor.

Teklifler iniyor. Allah Rasûlü gereği gibi uygulamak için çalışıyor. Uygulama sıhhatli ise yeni teklifler geliyor. Uygulamada hatalar var ise yeni ayetler ile hatalar bildiriliyor. Şimdi hiçbir insana vahiy gelmeyeceğine göre kontrol işi nasıl yapılacaktır?

Kontrol metodu.

1- Bir uygulama Kur'an'ın tamamı ile kontrol edilir. Böylece Son Rasûl'ün uygulamalarında yaptığı hatalar, ayetler ile bizlere de bildirilmiş olduğu için, Kur'an'ın tamamına aykırı olup olmaması açısından uygulama kontrol edilir.

2- Akla ve bilimsel kanunlara uygunluk ile kontrol edilir.

3- Uygulama yapanlar adına bir kontrolör, uygulamanın amirleri adına bir kontrolör seçilir. Kontrolörlerin ortak tu-

tanakları ile uygulamanın hatalı yapıldığına karar verilerek uygulama hataları uygulayanlara bildirilir.

4- Uygulama plânlara, projelere göre gidiyorsa zaten sorun yok demektir.

Kur'an'ı uyguladıkları, yani Sünnet'e ittiba ettikleri konusunda ince bir hassasiyet taşıyanlar, kendilerinin başkalarınca kontrol edilmesi için bütün kapıları açık bulundurmalıdır.

Allah Rasûlünü her isteyen bulabiliyor gidip soru sorabiliyordu. Şimdi ne oluyor ki, Sünnet'e uyduklarını iddia edenler kapalı kapılar ardında, belirli kişilerin dışındakilere kontrol imkânı tanımıyor. (c) Şıkkında yazılı olan zorunlu olarak olması gereken kontroldür. Ahlâki olarak kontrol kapıları bütün insanlara açılmalıdır. Eğer kapatılırsa insanlar zaten dıştan kontrollerini yapmakta, lâkin bu kontrollerin uygulama yapanlara hiçbir faydası olmamaktadır. Faydasız işten ise kaçınmak lâzımdır.

Kontrol edilmek faydamıza bir iştir.

Kontrol etmek isteyenlerden Allah razı olsun denilmelidir.

Topluluk amirleri/önderleri umuma açık yerlerde (mescid gibi vb. yerlerde) öğleden ikindiye kadar oturmalı, her gelen insanın sorusuna cevap vermelidir.

Gece karar verilmeli. Sabah namazından sonra öğleye kadar çalışmalı. Öğleden ikindiye kadar önderler/amirler sorulara cevap vermeli. İkindi vakti uygulama sonrası kararlar alınmalı. Bu kararların ve plân projelerin doğrultusunda gece uygulama öncesi kararlar verilmelidir. Ve gün böylece yaşanmalıdır.

Bkz. Müzzemmil Sûresi:

"1. EY SEN; kendisine ağır bir sorumluluk yüklediğimiz!

2. Geceleyin kalk/gecenin büyük bir kısmında ayakta/uyanık dur;

3. gece yarısında
veya ondan biraz eksilt
4. ya da onun üzerine biraz ilâve et
ve
Kur'an'ı ağır ağır/üzerinde düşüne düşüne oku,
(tabiat ayetleriyle çelişkisiz biçimde) anlamaya çalışarak!..

5. GERÇEK ŞU Kİ *(Açıkeğitim ve Öğretime yönelik faaliyetler için);*
Biz sana sorumluluk yükleyen ağır bir söz bırakacağız.
6. Şüphesiz gece *(kalkışı, Kur'an'ı okuma/anlama bakımından),*
tesirce şiddetli *(anlayışça daha uygundur)*
ve
özümleme *(kavrayış)* bakımından da daha etkilidir.
7. Çünkü,
senin için gündüz vaktinde uzunca bir meşguliyet vardır."

İşte Teheccüd ibadeti budur. Çünkü Allah Rasûlü Kur'an'ı kendi ana dili olduğu için rahatça anlıyordu. Okurken teklifleri öğreniyordu. Kararlar alıyordu. Plân, proje yapıyordu. Sabah namazında uygulamaya başlıyordu. Öğle sıcağına kadar çalışıyordu. Öğlen istirahete çekiliyor. Gelenler olur ise onlarla sohbet ediyordu. İkindi vakti durum değerlendirmesi yapıyor. Gece yine aynı işleri yaparak günü yaşıyordu. Kur'an onu dosdoğru bir geleceğe götürüyordu. Buna olan imanı tamdı.

Karı koca arasındaki özel durumlarda gizlilik esastır. Burada gizliliğin sağlanmasını kontrol gerekir. Karı-koca arasındaki özel sırları başkalarına vermemek konusunda kontrol yapılır. Yoksa vermesi yönünde kontrol yapılmaz. İstenilen nedir? Bunu iyi anlamak gerekir.

Böylece her işte bir kontrol yönü vardır. Kontrolsüz işler iş yapanları telafisi çok zor zararlara sürükler. Zorunlu kontrol ve ahlâki kontrolün gereklerine riayet etmek lâzımdır.

Zihin ameli vardır, kalp ameli vardır, beden ameli vardır.

Her amel bir iştir.

Düşüncelerimizi açıklamak ile (dil ile ikrar) düşüncelerimizi kontrol ettirebiliriz.

Duygularımızı açıklamakla kalbimizi kontrol ettirebiliriz, beden ile Allah'a kulluk etmeye çalışmakla beden amellerimizi kontrol ettirebiliriz.

Kontrol, kontrol ettiren kişi için en faydalı işlerden biridir. Kontrol eden ise bir hizmet yapmış sayılır.

Böylece inançlar, duygular ve davranışlar kontrol edilmiş olur. Allah'ın rızasını kazanmak isteyen, kendisini kontrol ettirsin.

Kişinin kendisini kontrol etmesi zaten doğal bir iştir. Malûmu ilân gerekmez. Esas olan kişinin başkalarına kendisini kontrol ettirmesidir. Bu ise yüce bir ahlâktır.

Bir beyinde şirk (bir tür yalan, gerçek dışı varsayımlar) olduğu nasıl bilinsin. Şirk beyninin içinde gizli bir zararlı mikrop gibidir. Dil inançlarını söylemeli ki, bunu duyan birisi; "Dikkat, kardeşim bu inancın şirktir" diyebilsin ve bu kişi bundan, araştırdıktan sonra öğüt alabilsin. Bilakis iyi bir şeydir. İnancını, düşüncelerini, fikirlerini açıklaman suç değildir.

Bir insan neye inanırsa inansın, bu inancından dolayı ölüm cezasına çarptırılamaz. O kişi inancını böyle açıklıyorsa, birisi de bunun bâtıl olduğunu söylüyorsa, kavga etmeden konuşmaları, temel bir insanlık görevidir. Kontrol işinin bir çeşididir.

İnsanlar ne zaman birbirlerini yıkayan eller gibi olurlarsa, kontrol ilkeleri anlaşılmış ve yerine getiriliyor olur.

Kur'an'ı en iyi anlayan Peygamberimiz Hz. Muhammed'i Allah kontrol ediyor, hatalarını bildiriyordu. Hâl böyle iken Kur'an'ı uyguladıklarını iddia edenler, nasıl olur da kontrolden kaçarlar. Şimdi kimse Vahiy almadığına göre,

kıyâmete değin de alamayacağına göre, kontrol işini insanlar birbirleri için yapmaları lâzımdır.

"Ben Kur'an'ı doğru uyguluyorum, kontrole ihtiyacım yok" demek korkunç bir hastalıktır.

İnanmak ayrı şey, iftira atmak ayrı şeydir.

İftira: Yapılmayan bir davranışın, söylenmeyen bir sözün birisine isnad edilmesidir.

Örneğin: "Allah'a inanmıyorum" diyene dünyada ceza verilmez, lâkin Allah'a iftira atana iftira cezası uygulanır.

Kezâ; ölmüşlere ve yaşayanlara da iftira atılması iftira cezasını gerektirir.

ONİKİNCİ AŞAMA:

HİKMETLER

(HİKMETLERİ GÖZETMEKTE USÛL)

Allah'ın tekliflerinde hikmet yoktur demek yalandır. Rasûllerin uygulamalarında onları Allah kontrol ediyordu. Rasûller vefat ettiler. Kıyâmete kadar da bir Rasûl/Nebi gelmeyecek. Peki insanlar kontrol konusunda anlaşmazlığa düştükleri zaman bu anlaşmazlığı gidermede bir ip ucu yok mudur? Vardır. Bu ise hikmetlerdir.

Hikmet: Bu işin faydası ne? sorusuna verilebilecek cevaplardır. Hikmetlerin akıl ile anlaşılabilecek kısmı var, bir de görünmeyen kısmı var. Bütün hikmetleri ise bilen Allah'tır.

A- GÖRÜNEN HİKMETLER

a) Uygulamaların Faydalı Sonuçlarını İnsanların Görmesi

b) Eldeki Malûmatlar

1- Tarihi olaylar.

2- Günümüzdeki olaylar ve uygulamaların görünen sonuçları.

c) Metodu

1- Gözlem.

2- Soru sorarak kanaatleri almak: Röportaj.

3- Anket.

4- İstatistik.

B- GÖRÜLMEYEN (GİZLİ) HİKMETLER

a) Allah'ın Tekliflerinde Görülmeyen Hikmetlerin Oluşudur.

b) Eldeki Malûmatlar

Kehf Sûresi. Hz. Musa ile o (salih) kul arasında geçen olaylar ile Allah'ın görünmeyen hikmetleri öğretmesi.

c) Metodu.

1- "Son Rasûl'den kıyâmet gününe kadar, Allah'ın hiçbir insana "VAHİY" indirmeyeceğinin bilinmesi lâzımdır."

2- Bir kimsenin; "Ben Allah'tan emir aldım" şeklinde bir iddia ile insanların arasında uygulamalar yapmasına; "YALANCILIK" olarak bakılması gereklidir. (Peygamberler hariç! Peygamberler böyle söylemişler, yaşamışlar ve vefat etmişlerdir.)

3- Allah'ın teklifleri Kur'an'da yazılıdır. Kaynağını Kur'an'dan almayan hiçbir teklifin din adına muteber görülmemesi... "Hz. Musa ile o (salih) kul olayından kıyas yaparak, hiçbir kimsenin kendisine ledünni ilim verildiğini iddia etmemesi lâzımdır."

Herhangi bir teklif uygulanamıyor ise bütün imkânları bir araya getirdiğiniz halde uygulanamıyor ise öneri aşamasına geri dönmek lâzımdır. Öneri yanlış anlaşılmıştır. Allah'ın bütün teklifleri uygulanabilir tekliflerdir. Uygulanması mümkün olmayan teklifler ise tekrar öneri aşamasına döner. Üç kez dönünce bu teklifin mecazi bir teklif olduğuna karar verilir.

Teklifler uygulanabiliyor ise görünen hikmetler görünmüyor ise uygulamada bazı noktalar atlanmış demektir.

Geri dönülerek öneri, plân, projeler, niyet, ara kararlar ve iş kontrol edilir. Ve uygulamadaki hatalar giderilmeye çalışılır. Hatalar nasıl giderilir, bunun usûl kâideleri nelerdir? Bundan sonraki aşamada yazılacaktır.

ONÜÇÜNCÜ AŞAMA:

DÜZELTMELER

(DÜZELTMELER YAPMAKTA USÛL)

Bazen; “Düzeltmeye çalışıyorum kardeşim” denilerek, işler düzeleceğine daha da berbat olmuştur. Bu düzeltme metodunun olmayışından ileri gelmektedir.

A- DÜZELTİLMESİ MÜMKÜN OLAN İŞLER

a) Konu: Müslümanım diyen kişilerin hikmetsiz (faydasız) uygulamaları.

b) Eldeki Malûmatlar

1- Allah’ın Kitabı.

2- Rasûl’ün Sünneti. (Kur’an’ı tatbik edişi/uygulaması)

c) Düzeltme Metodu

1- Kişiye müslüman olup olmadığını önce sormak. Şayet müslümanım derse;

2- Okutmakla düzeltme. Kişiye Kitabı ve Sünneti okuyup okumadığı sorulur. Okuması tavsiye edilir.

3- Okumakla düzeltme: Kitab ve Sünnet okunur. Kişi dinler.

4- Ezberletmekle düzeltme: Bazı Sûreleri anlayarak ezberlemesi istenir.

5- Ortak amel yapmayı teklifle düzeltme. Gel şu işi beraber yapalım denilir.

6- Göstererek düzeltme: İlgili iş yapılır. Kişi bunu seyreder.

7- Hakeme havale ile düzeltme: Denilir ki; sen bir hakem seç, ben bir hakem seçeyim, senin şu davranışın konusunda hakemlerin müşterek kararına uyalım.

8- Uyarı ile düzeltme.

9- Konuşmama boykotu ile düzeltme.

10- Kişinin bulunduğu mahalli terketmek ile düzeltme. (Not: İşlerin sırasına dikkat edilmelidir.)

B- DÜZELTİLMESİ MÜMKÜN OLMAYAN İŞLER

a) Konu: Cinayetler, açıkta yapılan bilfiil yapılan zinalar, kadınlara yapılan ırza geçme ve tecavüzlerde (gerek açık yerlerde gerek kapalı yerlerde olsun) yapanların Vatandaş olup olmadığına bakılmaksızın bu gibi fiillerin önlenmesi.

b) Eldeki malûmatlar.

Gözlem, görebildiğimiz işler.

c) Metodu.

1- Gördüğümüz anda bu fiillerin durdurulması için harekete geçmek.

2- Fiili yapan kaçarsa, durumu ilgili mercilere haber vermek.

Düzeltilmesi mümkün olmayan işleri görüp te ***bizzat*** elleri ile düzeltmeye çalışmayanlar Allah'ın lânetine maruz kalırlar.

Bir rivâyet yanlış anlaşılmıştır: "Her kim bir kötülük görür de elleriyle düzeltmeye gücü yeterse düzeltsin, yetmezse diliyle düzeltsin, yetmezse kalbiyle buğzetsin". Bu rivayette geçen kötülük kavramı yanlış anlaşılmıştır. Cinayet, açık zina, ırza tecavüz kötülük değil evrensel suçlardır.

Her kim bir adamı kasten öldürürse bütün insanlığı öldürmüş gibidir. Her kim bir kadına tecavüz ederse bütün

kadınlara tecavüz etmiş gibidir. Her kim açıkta bir zina yaparsa bütün değerleri alaşağı etmiştir. Bunlar kötülük kavramı içinde mütalaa edilmez. Bunlar suç kavramı içinde mütalaa edilir.

Zira bir adam öldürüldükten sonra, bir azası parçalandıktan sonra, bir kadına tecavüz edildikten sonra, açıkta bir zina yapıldıktan sonra bunları gerisin geriye nasıl düzelteceksin?!..

Bir sarhoşluk düzelebilir. Bir iftiracı vazgeçebilir. Bir hırsız malı geri getirebilir. Peki ölen insanı, çiğnenen namusu geriye nasıl getireceksin?!..

Öyle ise; ister müslüman olsun, ister gayri müslim olsun: Bütün insanların canları, ırzları, namusları hürmete lâyıktır. Her türlü cinayet, zina, tecavüz olaylarını her kim görürse derhal elleri ile düzeltmeye, olayı durdurmaya çalışması lâzımdır.

Bu üç grup olay dışında kalan bütün işler düzeltilmesi mümkün olan işlerdendir.

Müslümanlar; bütün insanların canlarını, ırzlarını, namuslarını korumak için kendi hayatlarını seve seve risklere sokan insanlık hizmetlileri olmalıdır. Bırakın kâfirlerin can, ırz ve namuslarının helâl olmasını; bilâkis bunlar bir emânettir. Yanlış anlayışlara son verilmelidir. Filân filân mezheb imamının verdiği fetvalar mutlak doğru kabul edilmemelidir.

Evrensel savaş hukuku bölümünde bu konuda ayrıca izahat yapılacaktır.

Her bozguncu bozuyorum demez. Düzeltiyorum der. Peki nasıl anlayacağız; kim bozuyor, kim düzeltiyor. Düzeltme aşamasındaki kurallara riayet edilirse; kişinin düzeltme bilimini bilen bir kişi olduğuna, riayet edilmezse cahil veya bozguncu biri olduğuna karar verilir.

Allah’ın yolundan insanları alıkoyma günahı: Düzeltme metodunu bilmeden düzeltmeye; din adına, günah adına, ayıp adına, İslâm adına, Kur’an adına, töre adına yanlışlıkla yapmaktır.

ONDÖRDÜNCÜ AŞAMA:

HÜKÜMLER

(Hükümleri Uygulamada Metod)

GENEL BAKIŞ

Mekke'de 13 yıl, Medine'de 10 yıl: "İniş Sırasına Göre Kur'an" Peygamberimize yol göstermişti. Gelen Sûrelerin gerekleri yerine getirildikçe yeni yeni gelişmeler oluyor, Sûreler toplumu geleceğe doğru sevk ediyordu. Sûreler onların arkalarında değildi. Onlar Sûrelerin peşine takılmışlardı. Kur'an arkalarında değil önlerinde idi. Önlerinde bir rehber, bir klavuz, bir yol gösterici idi.

Medine'de yaşanılan on yıl içinde, temel insan hakları ne ise, hukuk ne ise, hukuka uygun olarak hareket edilmiştir.

Usûlcülerin bir sayımına göre Medine'de, hukuk (haklar) ile ilgili 300 civarında ayet inmiştir. Konularına göre dağılımı şöyledir?

1- Aile hukuku: 70 ayet
2- Medeni (Borçlar, eşya vb) hukuk: 70 ayet
3- İdare hukuku: 10 ayet
4- Ceza hukuku: 30 ayet
5- Devletler hukuku: 25 ayet
6- Usûl hukuku: 13 ayet

7- Miras hukuku

8- Maliye hukuku: 10 ayet

Allah Rasûlü, insanlara hukukun gerekleri ne ise ona göre davrandı. Kendisi ise yüce ahlâkını yaşayarak 63 yaşında bu dünyadan göçerek vefat etti. Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi üzerine olsun.

EL-HÂKİM

Bkz. Prof. Muhammed Ebu Zehra. "İslâm Hukuku Metodolojisi", Shf. 63: «Hüküm kimden gelmektedir? Yani El-Hâkim kimdir? Şüphesiz ki, hükmün tarifini yaparken Hâkim'e işâret etmiştik. Çünkü usûlcülerin ıstılahına göre hükmün tarifi: "Allah'ın talep, tahyir veya va'z bakımından mükelleflerin fiillerine ilişkin olan hitabıdır" şeklindedir. İşte bu tarif İslâm hukukunda Hâkim'in Allah Tealâ olduğuna işâret etmektedir. İslâm dini, vahye dayanan semâvi bir kanun, sistem, nizâm ve düzendir. Ona göre Hâkim de yani: "Hükmün asıl kaynağı" da yalnız Allah'tır. Hükmü açıklayan bütün tarifler, Allah'ın hükümlerini ve O'nun yüce dinini öğrenme yollarıdır. Bütün Müslümanlar bu gerçek üzerinde birleşmişlerdir. Kur'an-ı Kerim de bunu şu ayetlerle açıkça beyân buyurur:

"Hüküm ancak Allah'ındır". (En'am 57);

"O halde, aralarında Allah'ın indirdiği ile hükmet". (Maide 49);

"Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler, işte onlar fâsıkların ta kendileridir". (Maide 47).»

HÜKÜM

Hüküm: "Allah'ın talep, tahyir veya va'z bakımından mükelleflerin fiillerine ilişkin olan hitabıdır, teklifidir".

Talep: İsterse bir işin yapılmasını talep olsun, isterse bir işin menedilmesini talep olsun.

Tahyir: Muhayyer bırakmaktır. Belirli işleri seçmede mükellefi serbest bırakmaktır.

Vad'/Vaz': Kelimesinin mânâsı; yerine koymak, kılmak, ikâme etmek, bırakmak, birşeyi vaz'etme, ilkesini koyma, yapılması için kural tesbit etme gibi anlamlara gelir. Vaz' da denilir. Mükellefin fiillerine ilişkin olan iki şeyin birbirine bağlanmasını ifâde eder. Birinin ölümü ile birine miras kalması gibi. Mirasçı mirasa hak kazanmakla birlikte, mirası alması diğerinin ölümüne bağlanmıştır. Birinin ölümü diğerinin miras almasına sebep olur. Sebep, şart, mani, sıhhat, butlan, ruhsat ve azimetler bu bölüme dahil olur.

HÂKİMİYET (EGEMENLİK)

El-Hâkim olan Allah; hükümlerini insanlara nasıl bildirir? İnsanlardan bir Rasûl (Görevli/Elçi) seçer. Bu görevliye bildirir. Bu görevli ise olduğu gibi aynen insanlara aktarır. Gücü yettiği kadar kendisi de hükümlerin gereklerini yerine getirmeye çalışır. Son Rasûl vefat etmiştir. Vefat edeli 14 asır geçmiştir. Bir daha Rasûl gelmeyecektir. Bu nedenle El-Hâkim'in hükmünü bildirme yolu kıyâmete kadar Kur'an ile olur.

Ve kamu görevlerini ise millet kendi fertlerine emânet edecektir. Böyle bir millete müslüman millet denilir. Millet Kur'an hükümlerinin uygulanmasını istemiyorsa böyle bir millete gayr-ı müslim millet adı verilir.

HÂKİM (YARGIÇ)

Hâkim (yargıç) insanların hukuki ihtilaflarını çözüme bağlamakla görevli insanlardır. Hâkimler bağımsız olarak görev yapar. Hâkimlerin kararlarına hiçbir devlet kurumu müdahale edemez. Allah hâkimlerin en hâkimidir (Tin Sûresi, Ayet 8). Yani bütün hâkimler insanların ihtilaflarını Allah'ın kitabı olan Kur'an'daki hukukî hükümlere göre

çözümlemekle görevlidirler.

Hâkimlerden bazıları Kur'an'ı istismar ederse ne olacak? Bunun için Yüksek Adalet Kurumu bünyesinde: "Mahkeme İşleri Dairesi" kurulur. Bu daire hâkimleri denetler. Hâkimlere kolaylık olması açısından Genel Hukuk, Yüksek Adalet Kurumu tarafından düzenlenir. Yasa haline getirilir. Böylece yargıçlara kolaylık sağlanmış ve hukukta birlik ve beraberlik sağlanmış olur.

Yasalarda açıkça belirtilmeyen işlerde hâkimlerin kendi fikirlerince karar verme hakları vardır. Buna içtihat adı verilir. Ağır davalarda 4-5 Hâkim'in müştereken iş görmesi câizdir. Hâkimlerin verdikleri kararlara itiraz hakkı vardır. İtirazlar üst mahkemelerde sonuca bağlanır. Herkesin kendisine Avukat tutma hakkı mevcuttur. Hâkimler, Hukuk Mahkemeleri usûlüne göre davaları yürütmek ile görevlidirler.

Evrensel suçlardan dolayı Savcılar kamu ve insanlık davası açarlar. Kişilerin açtığı davalara mahkemeler bakar. Ve yasalara göre işlem yaparlar. Evrensel suçlara verilecek cezalar Genel Hukuk'ta yazılacaktır. Evrensel suçlar haricinde kalan suçlara hâkimler ağır ceza veremez. Hafif cezalar, yasalarda belirtilecek sınırlarda hâkimlerin inisiyatifinde bulunur.

300 civarındaki hukuki ayetler, bütün insanlar için temel insan hürriyetlerini, haklarını, vecibelerini, kurumların durumlarını bildirir. Ve değil 14 asır önceye hitap, 14 asır sonraya da hitap eder. Bir hukuk prensibi yazalım: "Bir kişi bir davada kendi Hâkimi olamaz" Bu prensibin çağı olur mu? Bu hukuk prensibi bütün çağlarda geçerli evrensel bir prensiptir. Kur'an'ın hukuki hükümleri bunun gibi evrensel prensipleri ihtiva eden hükümlerdir. Evrensel hükümleri; Arapça bilmeyen hukukçular, politikacılar, avukatlar, hâkimler, bilim adamları Kur'an'dan nasıl çıkaracaklardır. Bunun yolu bu kitapta anlatılacaktır. Bu yola dikkat edilirse evrensel hükümler kolayca öğrenilecektir.

Evrensel hükümler hiçbir ırk, din, dil, sosyal sınıf, aile mevki farkı gözetmeksizin bütün insanlara eşit haklar, eşit vecibeler bildiren temel hukuk hükümleridir. İnsanlığın aradığı lâkin çoğunluğun farkına varamadığı hazine Kur'an'ın içindedir. Bu hazinenin elde edilmesinde izlenecek harita **Hukuk Usûlü**'dür.

Evrensel hükümler.

Evrensel hükümlere dayanan ülke şartlarına göre yapılmış iç anayasa.

Anayasaya göre kurumlar. Yasama, yürütme ve yargı hizmetleri, içtihatlar.

Vecibeler, haklar ve hürriyetlerin ortaya konulması lâzımdır. Yüksek Adalet Kurumu oluşturulmalıdır.

Ve yeryüzünde her insan Yüksek Adalet Kurumu'nun doğal üyesi sayılmalıdır.

Devlet ve belediye başkanları seçimle olmalıdır (halkın seçimi).

Devlet ve belediye meclisi üyeleri seçimle olmalıdır (halkın seçimi).

Güvenlik kurumu ve seçim kurumu başkanlarını Yüksek Adalet Kurumu Başkanı seçmelidir.

Tarikatlar, tasavvuf, Allah'ın adına halife, mehdi, Hz. İsa'nın yeniden gelecek iddiası, şeyh, kerâmet iddiası, mürid menkıbeleri, yatır kültürü gibi yalanlar milyarlarca insanın İslâm'a yanlış bakmalarına sebep olmuşlardır.

Almanya, Fransa, Avusturya, Japonya, Amerika, Çin, Arjantin gibi milyarlarca insanın yaşadığı yerlerde de Allah'a inanılmaktadır. Öyleyse Allah, neden hükümlerin asıl mercii olarak kabul edilmesin... Kendilerine Müslüman adını verenler; insanlar ile Allah'ın kitabı (Kur'an) arasından çıkarak, insanları Allah'ın Kitabı ile başbaşa bırakırlarsa, insanlar hür iradeleri ile ne yapacaklarına kendileri karar vereceklerdir.

FARZ-I KİFÂYE ÖRNEKLERİ (Haklar ile ilgili)

1- Yaşama Hakkı: Herkesin yaşama hakkı vardır. Bu hak teminat altına alınır.

2- Miras Hakkı: Miras hukukuna göre miras kalacak kişilerin miras hakkı teminat altına alınır. Kız kardeşe Allah **tavsiye** etmiştir. Mirastan oğlan kardeşinin evleneceğini gözönüne al ve oğlan kardeşini karı-koca olarak düşün. Zira karı-koca bir bütündür. Bir ailedir. Kız bu tavsiyeye uyarsa bu istikâmette uygulama yapılır. Kız tavsiyeye uymaz ise hukuk önündeki eşitlik ilkesine göre taksim yapılır.

3- Bakılma Hakkı: 16 yaşına kadar çocukların ve 65 yaşından sonraki ihtiyarların bakımlarının yapılıp yapılmadığını teminat altına al. Bunlar aç kalmasın, ezilmesin, itilip kakılmasın.

4- Konut Hakkı: Her aileye asgari bir sosyal konut. Konutu olmayıp ta konut için başvuranlara bir adet sosyal konut verip tapusunu kadının üzerine yapmak zorundasın. (Devlet ve Belediye Başkanlarının dikkatine!.. Bütün hakları Devlet ve Belediyeler bilfiil somut olarak tahakkuk ettirmek zorundadır).

5- Sözleşme Hakkı: İnsanlar sözleşme yapabilmeli, bunun için gerekli noterlik hizmetleri verilmeli, harçlar kaldırılmalı, insanlar her işlerini sözleşme ile yapmaya alışmalıdır.

6- Seyahat ve Yerleşme Hakkı: En az yılda bir defa anne-babası uzakta ise ve yol masraflarından dolayı ziyaret edemiyorsa, durumunu kanıtlayanlara bilet paralarının bilfiil tahakkuk ettirilmesi.

7- Fikir, Konuşma ve İfade Hakkı: Belediye gazetelerinde fikirlerini gönderen kişilere sansür uygulamadan sıra ile her yazının ücretsiz olarak neşredilmesi hakkı.

8- Teşebbüs Hakkı: Evrensel suçların kapsamına girmeyen sektörlerde herkes teşebbüs yapabilir. Para kurumu teşvik borçları vermek ve vatandaşa eşit olarak uygu-

lamak zorundadır. Veya ortaklık borçları verecektir.

9- İbadet Hakkı: Kilise, havra, cami, sinagog, mabed gibi umuma açık yerlerde hertürlü ibadet serbestliği hakkını teminat altına alacak bu yerlere, sekizer saat ara ile hırsızlığa karşı bekçi (güvenlik görevlisi) tutacak, su ile elektriği bedava olacak ve 24 saat açık tutulacaktır.

10- Evlenme Hakkı: 16 yaşından itibaren evlenmek isteyen her kadın ve erkek evlenebilmelidir.

11- Boşanma Hakkı: İsteyen her erkek veya kadın boşanabilecektir.

12- Haberleşme Hakkı: Basın, yayın, iletişim cihazlarından yararlanma hakkı. Şöyle ki; iletişim cihazlarından fikirlerini sunmak isteyenlere eşit olarak, sıraya konulmak şartı ile hak tanınacaktır.

13- Seçme Hakkı: 18 yaşında herkes devlet başkanını, parlamenterleri, belediye başkanlarını ve üyelerini seçme hakkına sahip olacaktır.

14- Seçilme Hakkı: 25 yaşında herkes parlamenter, belediye başkanı, meclis üyesi seçilme hakkına sahip olacaktır. Kırk yaşında herkes devlet başkanı seçilme hakkına sahip olacaktır. Devlet sınırları ve belediye sınırları içinde en uygun, en insani adil seçim sistemini seçim kurumu kararlaştıracak, insanların önüne suni engeller konulmayacaktır.

15- Kamu Memuriyeti: Ehil olan ve gerekli şartları taşıyan herkes kamu memuriyetinde çalışabilecektir.

16- Dava Açabilme ve Vekil Tutma: Herkes sözleşmelere, evrensel hukuka, anayasaya, kanunlara aykırı hareket ettiğini iddia ettiği herkes hakkında dava açabilir. Avukat tutacak parası olmadığını kanıtlarsa Avukat tutulacaktır.

17- Meşru Müdafaa Hakkı: Saldırıya uğrayanın meşru müdafaa hakkı vardır.

18- Hukukçu Olma Hakkı: Hukuk fakültelerinde okumak açık öğretim şeklinde serbest olup fakülteden mezun

olan herkese hukukçu diploması verilir.

19- Öğrenim ve Eğitim Hakkı: 3-16 yaş arası okuma, yazma, yabancı dil, meslek eğitim ve öğretimi parasızdır. Hukuk fakülteleri ücretsizdir.

20- Çalışma ve Mülk Edinebilme Hakkı: İş bulamayanlara devlet ve belediyeler üç iş göstermek zorundadır. İş gösterilemeyenler işsizlik sigortasından yararlandırılır. İsteyen meşru yoldan mülk edinebilir.

....

Hürriyetler İle İlgili Farz-ı Kifâye Örnekleri

1- Yaşama hürriyeti.

2- Miras hürriyeti.

3- Bakılma hürriyeti.

4- Konut hürriyeti.

5- Sözleşme hürriyeti.

6- Seyahat ve yerleşme hürriyeti.

7- Fikir, konuşma ve ifade hürriyeti.

8- Teşebbüs hürriyeti.

9- İbadet hürriyeti.

10- Evlenme hürriyeti.

11- Boşanma hürriyeti. İsteyen kadın ve erkek boşanabilir. Evlenme sözleşmelerinde yazılı olan haklarını mahkeme teminat altına alır.

12- Haberleşme hürriyeti (basın vb. hürriyetler).

13- Seçme hürriyeti.

14- Seçilme hürriyeti.

15- Kamu memuriyeti hürriyeti.

16- Dava açabilme ve vekil tutma hürriyeti.

17- Meşru müdafaa hürriyeti.

18- Hukukçu olma hürriyeti.

19- Öğrenim ve eğitim hürriyeti.

20- Çalışma ve mülk edinebilme hürriyeti.

....

HAK İLE HÜRRİYET ARASINDAKİ FARK

Hak zorunlu olarak resmi kurumlar tarafından somut olarak insanlara verilmesi gereken imkânlardır. Hukukun uygulaması bütün insanlara eşit uygulanır. Örneğin bir evi olmayan ailenin belediyeden sosyal konut hakkı gibi. Belediye bu hakkı vermek zorundadır. Bunun gibi. Hürriyetler ise isteyenin, çalışanın, kazananın istediği kadar serbestçe yapabileceği işlerdir. Örneğin bir kişinin lüks bir villa yaptırması, villalara sahip olabilmesi gibi. İslâm Medeniyeti haklar ve özgürlükler (hürriyetler) sistemidir. Ve bu konuda samimi bir sistemdir. Hak, hürriyetten aşkın bir kavramdır. Haklar verilmiyorsa o ülkede hürriyetler ancak belirli kesimlerin istifade edebildiği samimiyetsiz bir hürriyet anlayışını doğurur.

Vecibeler İle İlgili Farz-ı Kifâye Örnekleri

İnsanlar resmi kurumlara karşı sadece dört vecibe ile sorumludur.

1- Kamu masraflarına gücü oranında katılma. (VERGİ)

2- Ülke saldırıya uğradığında savunma.

3- Okuma, yazma, yabancı dil, mesleki eğitim-öğretim vecibesi.

4- Evrensel suçları (cinayetler, uyuşturucular, hırsızlıklar, açık zina ve ırza tecavüzler, iftiralar) işlememek ve işlendiğinin ispatı yapıldığı takdirde verilecek cezaya razı olmak.

Kamu kurumları bu dört vecibeden başka hiçbir vecibe konusunda vatandaşı zorlama hakkına sahip değildir.

Temel Düzenleyici Kurumlar ile ilgili,
Farz-ı Kifâye örnekleri

1- Yüksek Adalet Kurumu.
2- Devletler Kurumu.
3- Belediyeler Kurumu.
4- Güvenlik (Ordular) Kurumu
5- Seçim Kurumu.
6- Para Kurumu.

Örneklerde görülen haklar, hürriyetler, vecibeler, kurumlar, Farz-ı Kifâye örnekleridir. Bütün insanlardan şunlar isteniyor. Birbirlerinizin haklarına saygı gösterin. Hürriyetlere hoşgörü gösterin. Vecibelerinizi yerine getirin. Bu işleri resmi kurumlar organize etsin. Allah'ın bütün insanlardan istediklerine Farz-ı Kifâyeler denilir. Öyleki bu işler gerekli ve yeterli derecede yapılıyorsa kâfi derecede yapılmış demektir. Yani kâfi derecede farz (Allah'ın emri) yerine getirilmiş olacaktır. Böylece Allah'ın hükümleri (istekleri) bütün insanlığa hitap etmiş oluyor. Yani hükümler Evrensel olmaktadır. **Kur'an'da ayrıca; "Ben Müslümanım" diyenlere Farz-ı Ayn (bireysel farz) olarak hükümler bulunmaktadır. Bunları müslümanım demeyenlerin yapma zorunluluğu yoktur.** Bu nedenle bunlara Evrensel Ahlâkî (resmen yapma zorunluluğu olmayan) hükümler denilir. Kur'an'da ayrıca özel hükümler vardır. Bunları kısaca tasnif edelim.

ÖZEL HÜKÜMLER

Rasûller ve tarihte yaşamış bazı kişiler ile ilgili hükümler.

EVRENSEL AHLÂKÎ HÜKÜMLER

Resmi kurumların görev sahasına girmeyen, kanunî müeyyidesi olmayan hükümler.

1) Farz-ı Ayn: Kesin yap istikâmetinde. (EMİR)

2) Mendup: Tavsiye istikâmetinde. (TAVSİYE)

3) Haram: Kesin yapma istikâmetinde. (YASAK)

4) Mekruh: Kınama istikâmetinde. (KINAMA)

EVRENSEL HUKUKÎ HÜKÜMLER

1- Farz-ı Kifâye: İnsanlığın tamamına yapılmış olan teklif. Bütün insanların içinden ihtiyaçları karşılayacak, problemleri çözecek yeterli sayıda kamu görevlisi bu işleri yapıyor ise bütün insanlık yapmış sayılacaktır. Yapmıyor ise, bütün insanlık teklifi yapmamış sayılacaktır.

2- Evrensel Suç: Evrensel suç. Bunlar beştir: Cinayetler, tecavüz (ve açıkta zina), hırsızlıklar, uyuşturucular, iftiralardır.

Söz konusu olan 300 civarındaki ayet işte bu iki teklif grubunu gösterir. Farz-ı kifâyeler ve evrensel suçlar. Evrensel hükümler; farz-ı kifâyedir, evrensel suçtur diye belirtilir.

Örneğin “yeryüzünü imar edin” teklifi bir evrensel yap istikâmetinde bir tekliftir. Yani farz-ı kifâyedir.

EVRENSEL HUKUKÎ HÜKÜM İLE AHLÂKÎ HÜKÜM BİRBİRİNDEN NASIL FARKEDİLECEK?

Bu konu çok zor bir konudur, asırlardır bu farkedilmede anlayış hataları olduğu için, Kur’an adına yapılan bazı uygulamalar yüzünden insanlar Kur’an’dan soğutulmuşlardır.

Bu konu bilimleşirse geriye kalan hükümler ahlâkın sahasına girecek ve resmi uygulamada bir karışıklık doğmayacaktır. Özel hükümlerin ise ilgili kişiler için olduğu ve tarihte kaldığına inanılacaktır.

EVRENSEL HUKUKÎ HÜKÜMLERİN BİLİMLEŞTİRİLMESİ

a) Konu: Evrensel Hukuk Hükümleri.

b) Eldeki Malûmatlar

1- Kur'an'da belirtilen temel insan hakları, vecibeleri, kurumlar ile ilgili bilgiler.

2- Medine uygulamaları.

3- İçtihatlar.

c) Metodu

1- Sûrelerdeki temel insan haklarının aranması.

2- Sûrelerdeki temel insan vecibelerinin aranması.

3- Sûrelerdeki düzenleyici kurumlar ile ilgili hükümlerin aranması.

4- Bütün insanlara dört vecibenin yüklenmesi;

a-) Okuma, yazma, yabancı dil, mesleki eğitim, öğretim vecibesi.

b-) Ülkeleri saldırıya uğrarsa, seferberliğe katılma vecibesi.

c-) Kamu masraflarına gücü nisbetinde katılma vecibesi (Vergi).

d-) Evrensel beş suçu işlememeye ve işlediği takdirde yazılı belirli cezalara razı olacağına dair sözleşmeye imza ve uyma.

5- Temel insan hakları konusunda günün şartlarına göre yazılı beyanların yapılması.

6- Yeryüzünde her insanın katılabileceği Yüksek Adalet Kurumu oluşması, devletlerin olması, belediyelerin olması, seçimlerin olması, güvenlik kurumlarının, hür teşebbüsü desteklemek için para kurumlarının olması ile ilgili hükümler yazılır.

7- İsteyen her ülkenin, bu (1,2,3,4,5,6. maddelerde yazılı olan) hükümlere aykırı olmaması şartı ile kendi vatanında bir anayasa hazırlayarak halk oyuna sunabileceği belirtilir.

Not: Halk oylaması demek, halkın içtihadî konularda görüşüne başvurmak demektir. Halk reddederse içtihatlar yeniden yapılarak halk oyuna sunulur.

8- Her hukukçu, avukat, hâkim, politikacı, bilim adamı, isteyen her insan EVRENSEL HUKUK HÜKÜMLERİ konusunda tez hazırlamalı, tezler biraraya getirilmeli, bu bilim geliştirilmeli ve bilim olarak bütün insanlığa arz edilmelidir.

Not: Her bilgi bilim değildir. Bilgilerin bilim olması için asgari dört şartı taşıması gerekir.

a-) Bilimin konusunun belli olması.

b-) Bilimin eldeki malûmatları olması.

c-) Bilimin gidiş yolu, işlem sırası, yani metodu olmalı.

d-) Bilimin teorileri olmalı.

Bir teori, bilimin metodu izlenerek ispat edilir veya reddedilir.

Arjantin’den Çin’e kadar her konuta kendi ana dilleri ile Sûrelerin iniş sırasına göre birer Kur’an Çevirisi hediye edildiği gün; insanlar Arapça bilmeseler dahi Evrensel hukuk hükümlerini Kur’an Çevirileri’nden çıkarabileceklerdir. Bu kitaba (elinizdeki esere) düşen görev; bu süreçte önceden dünyanın bütün hâkim, savcı, avukat, politikacı ve bilim adamlarını, bütün insanları bu konularda bilgilendirmektir. Kendi halklarına, evrensel birlik ve beraberlik için li-derlik yapmalarını tavsiye etmektir. Onlar öğrensin, onlar karar versin, onlar istifâde etsin.

HÜKÜMLERDE MÜKELLEFİYET DURUMLARI

İnsan hayatı yıl itibariyle altı Evreye ayrılır.

1. Evre: Cenin Evresi: Doğumdan evvel

2. Evre: Bebeklik Evresi: 0-6 yaş arası

3. Evre: Çocukluk Evresi: 6-16 yaş arası

4. Evre: Gençlik Evresi: 16-40 yaş arası

5. Evre: Olgunluk Evresi: 40-65 yaş arası

6. Evre: İhtiyarlık Evresi: 65 yaştan sonrası

Bu evrelere göre mükellefiyet durumunda değişiklikler olur.

1. Evre: Hakları var. Vecibeleri yok.

2. Evre: Hakları var. Sadece malından vergi vecibesi var.

3. Evre: Hakları var. Sadece malından vergi ve temel eğitim vecibesi var.

4. Evre: Hakları var. Vecibeleri var.

5. Evre: Hakları var. Vecibeleri var.

6. Evre: Hakları var. Vecibeleri var.

MÜKELLEFE ARIZ OLAN HALLER

a) Kendi elinde olmayan arızalar.

1- Delilik: Hakları var. Vergi vecibesi, malından var. Suç işlerse denetim altında tutulabilir. Haklarını velisi eli ile kullanır.

2- Mecnunluk: Hakları var, vecibeleri var. Haklarını velisi eliyle kullanır.

3- Unutkanlık: Hakları var, vecibeleri var.

4- Uyku: Hakları var. Uyku halinde olanlardan dolayı vecibesi yok.

5- Bayılma: Hakları var. Baygın olduğu zamanlarda olanlardan dolayı vecibesi yok.

b) Kendi elinde olan arızalar.

1- Sefeh (Malını saçıp savurma): Hakları var. Vecibeleri var. Hâkim kararı ile malının kullanımı için vasi tayin edilebilir.

2- Sarhoşluk: Hakları var, vecibeleri var.

3- Cehalet: Hakları var, vecibeleri var.

4- Hata (doğruluğun zıddı olan hata değil, kasten yapmadığı halde olan işler): Hakları var. Evrensel suçları, hataen işlemiş ise ağır ceza verilmez.

5- İkrah (bir şeyi zorlanma karşısında yapmaya mecbur kalma): Hakları var. Vecibeleri var. Cinayetlerde ve ırza tecavüzlerde zorlama ile yaptım demek geçersizdir. Reddedilir. Zorlama karşısında kalsa da hiçbir insan cinayet işlememeli, ırza tecavüz etmemelidir. Velevki ölüm ile tehdit edilse dahi zorlamaya boyun eğmemelidir. Ölümle tehdit edenlerin niyetleri ciddi olsa dahi ölmeyi göze almalı, lâkin zorlama karşısında boyun eğerek hiçbir cinayet işlememeli, kadınlara tecavüz etmemelidir. Şayet ederse zorlayan da zorlanarak yapan da aynı yasal işleme tabi tutulur.

MÜKELLEFİN FİİLLERİ

a) Şahsi fiiller: Yasalara aykırı olmayan sözleşmeler mahkemelerde geçerlidir. Mahkeme veya hakemler bu sözleşme şartlarına göre, taraflar arasında karar verir. Evrensel suçlar haricinde kalan bütün fiiller şahsi fiiller olarak değerlendirilir.

b) Kamu fiilleri: Cinayetler, hırsızlıklar, uyuşturucular, ırza tecavüz (ve açıkta zina), iftiralar; bütün insanlara, bütün millete, bütün halka yapılmış sayılır. Hiç kimse dava açmasa dahi savcı kamu davası açar.

ALLAH'IN TEKLİFLERİ, İNSANLIĞIN YARARI İÇİNDİR

Mükellef: Teklifin yapıldığı insandır. Evrensel hükümleri çıkarmak için Kur'an'ın sahih çevirilerini araştıranların aşağıda Kur'an'dan çıkarılmış hikmetleri bilmeleri bir kolaylıktır.

1. Yarar: Teklifler insanların güçlerinin üzerinde değildir. Hiçbir hüküm bir insanın gücünün üzerinde bir vecibe getiremez.

2. Yarar: Tekliflerde dayanılır bir sınırda meşakkat vardır.

3. Yarar: İnsanlık hayatında normal bir insanın yapabildiği gözlemlenen tekliflerin dışında bir teklif insana yapılmamıştır.

4. Yarar: Yerine getirilmesi imkânsız bir teklif mevcut değildir.

5. Yarar: Tekliflerin gereklerini yerine getirmek için tekliflerde belirtilmeyen detayları (teferruatları) belirlemek görevini Allah, bilimlere uygun düşünen akla vermiştir. Akla verilen bu görev de bir tekliftir. Bu teklifin doğal sonucu olarak İÇTİHATLAR yapılır.

6. Yarar: Birbirine zıt teklif olmaz.

7. Yarar: Mali tekliflerde vekalet geçerlidir.

8. Yarar: Birşey evrensel suç ise, hem kişilere, hem de kurumlara yasaktır. Örneğin evrensel suçlarda kişiye yasak devlete serbest diye bir şey sözkonusu olamaz.

9. Yarar: Hükümler, anayasalar, kanunlar; bunlardan doğan hukuki mevzuatlar bütün vatandaşlara eşit ve adaletle uygulanır.

10. Yarar: Teklifleri yapan Allah olduğu düşünülürse, Allah'ın insanlara verdiği temel haklar ve hürriyetleri hiçbir insan tarafından, millet tarafından, kurum tarafından kısıtlanamaz.

11. Yarar: Hiçbir vatandaşa zorunlu olarak dört vecibe

(vergi, savunma, temel eğitim, evrensel suçları işlememek) dışında hiçbir vecibe yükletilemez.

12. Yarar: Bunların haricinde kalan bütün işlerde, hiçbir baskı ve zorlama altında kalmadan insanların, kurumların birbirleriyle Evrensel Hukuk hükümlerine aykırı yapmadıkları tüm sözleşmeler kişi ve kurumlarca geçerli sözleşmeler olarak işlem görür.

Böyle bir sistemde Farz-ı kifâyeler *(insanlığa yapılan teklifler)* yerine getirilmeye ve evrensel suçlar engellenmeye çalışılmış olur. Her iş bir mevzuat ile yürür. Kaynağını evrensel hükümlerden almayan hiçbir resmi yetkiyi hiçbir kimse kullanamaz. Evrensel hükümler de Allah'tan geldiği için resmi yetkiler Allah'ın teklifleri uyarınca kullanılmış olur. Bu kullanım yeryüzüne mahsus olduğu için insan yeryüzünde yeryüzünün halifesi sayılır; insanlar ölür, resmi makamlar bir başka insanlara geçer. Böylece insanlar insanların halifesi olmuş olur. Halife kavramının içinde ölme, öldürülme olsa gerektir ki, melekler; "Yeryüzünde kan dökecek bir halife mi yaratacaksın?.." diye endişe etmişlerdir. İnsanlar ölecek, resmi kurumlar gelişerek devam edecek, insanlar birbirinin yerine geçerek, kıyâmete kadar hayat sürecektir.

13. Yarar: İslâm Medeniyeti; Evrensel Barış, Hukuk (Haklar) ve Hürriyetler Medeniyeti'dir.

14. Yarar: Bütün insanlar kendi ana dilleri ile Kur'an Çevirilerini okuyarak evrensel hükümler konusundaki çıkarımlarını Yüksek Adalet Kurumu'na gönderebilirler. Bu çıkarımlar değerlendirilmelidir.

15. Yarar: Dünyanın her yerinde müslüman olsun olmasın bütün hâkimler, savcılar, avukatlar, politikacılar, bilim adamları, insanlar; araştırmalar bölümündeki araştırmaları yaparlarsa arayıp ta bulamadıkları evrensel barış, birlik ve beraberlik medeniyetini en az masraf ile oluşturmak mümkün olabileceği gibi ve mümkün olduğu kadar kimseleri kırmadan incitmeden başarabileceklerini görürler.

Bunun için Arapça bilmek de gerekmiyor. İnsanların kendi ana dillerinde Sûrelerin iniş sırasına göre Kur'an çevirilerini okumaları büyük bir kolaylıktır.

KUR'AN ÇEVİRİLERİ'NDEN HÜKÜMLER NASIL ÇIKARILIR?

A- Hitapların (Ayetlerin Çevirilerinin) İbâre, İşâre, Delâle ve İktizâları.

B- Hitapların Umumi veya Hususiliği.

C- Tekliflerin Genel özellikleri.

D- Tekliflerin bütün Kur'an Çevirisi'nin tamamındaki Sebebleri, Şartları, Manileri, Sıhhati, Butlanı, Ruhsatı ve Azimeti.

E- Tearuz ve Tearuzun Giderilmesi (Zihindeki Çelişkinin Giderilmesi).

F- Hükümlere Karar Verilmesi.

G- Hükmün Hukuk Kitabına Yazılacak Şekilde Kaleme Alınması.

Ayet: Işâret, delil, yol gösterici, klavuz, rehber manâlarına gelir. Istılahta Allah'ın insanlara hitapları için kullanılır. Bir örnek olarak kutup yıldızı da bir ayettir. Ayete bakmasını bilenler kutup yıldızı ile yön bulurlar. Kâinat ve doğadaki yaratılmışlar Allah'ın sözsüz ayetleridir. Bunlar da insanın aklına, gözüne, kulağına, kalbine, burnuna, diline, derisine, organlarına birer işarettirler. Sözlü ayetlerin bildirdiği istikâmette, sözsüz ayetlerden de insanlar istifade edeceklerdir. Allah'ın en son sözlü ayetleri Arapça Kur'an'dır. Bu ayetlerin manâsı da Allahtan'dır. Kur'an manâ olarak ta Arapça lâfızlar olarak ta Allah'ın

hitabıdır. Çeviriler ile orijinal ayetlerin karışmaması için Kur'an çevirilerine bir isim vermeliyiz. Yazı dersek başka şeylerle karışır. Söz dersek başka şeylerle karışır. Çeviri dersek bir tek çeviriye mahkûm kalınır. Hitap diyebiliriz. Kişi değişik çevirileri okuyacak ve kendi ana dili ile Allah'ın kendisine ne hitap ettiği konusunda samimiyetle bir kanaata varacaktır. Hitap denildiği zaman herkes kendi ana dilinde yapılmış Kur'an çevirilerinde yazılı manâyı kastettiğimizi baştan bilmelidir.

A- HİTAPLARIN İBARE, İŞARE, DELÂLE VE İKTİZALARI

HİTABIN İBÂRESI

Hitabın İbâresi: Kurulmuş olan cümle ve cümleler demektir. Cümlenin içinde özne vardır, fiil (yüklem) vardır, zamir vardır, tümleç vardır. Hitabın ibâresinden anlaşılan demek; cümlenin öznesinden, fiilinden, zamirinden, tümlecinden anlaşılan manâ demektir.

"Sonra Allah, Arş'ı istiva etti." Bu hitaptan ne anladınız? Bu hitabın insan hakları, vecibeleri, kurumlar ile ilgili bir anlamı var mı? Yok. Öyle ise bu hitab konumuz ile ilgili değildir. Benzer hitaplara: "Müteşabih (teşbihi, mecazi)" ifadeler denilir ki bunların kastettiği manâyı yalnız Allah bilir. İnsanlar bu hitaplara olduğu gibi, yani Allah ne kastetmiş ise iman ile mükellef kılınmışlardır. Bu hitaplardan ameli (uygulamaya yönelik, evrensel) hükümler çıkarılmaz. Bu hitaplardan ameli hükümler çıkarılamayacağının delili için Al-i İmran Sûresi 7. ayetine bkz.

"Onların işleri aralarında şûra (danışma) iledir." Şûra 38. Bu hitap sarih (açık) bir hitaptır. Yani muhkem bir hitaptır. Muhkem (açık, sarih) hitaplardan hükümler çıkarılır.

Bu hitap konumuz ile ilgili mi? Evet. Öyle ise üzerinde düşünelim. Hitabın ibâresini anlamaya çalışalım.

Özne kim: Özne (işi yapan, yapacak olan): Onlar.

Fiil (yüklem): Şura, danışma, istişâre yapmak.

Tümleç: Yardımcı eşyalar, yerler.

Zarf: Zaman ve konum bildiren ifadeler.

Zamir: Gizli işâret zamiri vardır. Onlar derken kime işâret ediyor? Aralarındaki derken kimlere işâret ediyor?

Bu hitaptan önceki hitaplara göz atalım, sonraki hitaplara göz atalım, işâret zamirlerini bulalım. Baktığımız zaman; "onlardan" kastın Rablerine itaat edenler olduğu, işlerden kastın da infak, zulme karşı yardımlaşmak, kötülüklere karşı durmak gibi işler olduğu anlaşılıyor. Bu anlayışa **lafzın ibâresinden anlaşılan** denilir. Bundan hemen bir öncül hüküm çıkar.

Öncül Hüküm 1: Bir iş yapmadan evvel istişâre etmek farzdır.

HİTABIN İŞARETİ

Bir şeyin başka bir şeyi hatırlatması vardır. Bir sözün başka bir sözü hatırlatması vardır. Bir sözdeki normal anlam ile anlaşılan isteğin haricinde bir de işaretle istenilen bir iş vardır. Bunlara sözlerin işaretleri denilir. Söylenen sözleri biraz derince düşünürsek işaretlerini de anlarız; *"Onların işleri aralarında şûra iledir"* ayetini biraz düşünürsek işaretini anlarız. Bu işâret ile anladığımızı bir hüküm olarak ifade edelim.

Öncül Hüküm 2: Devlet Başkanı da halk ile istişâre etsin. Devlet Başkanı'nın halk ile istişâre etmesi farzdır.

HİTABIN DELÂLETİ

Delâlet; delil olma, yol gösterme, cel-i kıyas gibi anlamlara gelir. Bu hitab (ayetin çevirisi) yüzlerce, binlerce işimize delil olabilir. Yol gösterebilir. Cel-i kıyas (açık ve be-

lirli kıyas) yaparız. Örneğin; bir Devlet dairesinde amir ile memur istişâre etmelidir. Bir evde eşler istişâre etmelidir. Bu örnekleri çoğaltırsak, bu hitap yapmamız gereken yüzlerce binlerce işimizin delili olur, yani işimize delâlet eder.

Öncül Hüküm 3: Devlet Başkanı'nın referandum yapmasına, içtihatlarımızdan oluşan anayasanın halk oyuna sunulup, halkın görüşünün alınmasına *"Onların işleri aralarında şûra iledir"* hitabı delâlet eder.

HİTABIN İKTİZASI

İktiza, gereklilikler demektir. *"Onların işleri aralarında şura iledir"* hitabının bizlerden istediklerini yerine getirebilmemiz için gereklilikler (iktiza) nelerdir? Neler gerekiyorsa yerine getirmemiz isteniliyor demektir. Gerekli olan binaları temin, araç ve gereçleri imal etmek, satın almak, gerekli duyuruları yapmak, gerekli yazışmaları yapmak velhasıl bütün gereklilikleri yapmak ta istenilmiş olmaktadır.

Öncül Hüküm 4: *"Onların işleri aralarında şûra iledir"* hitabının iktizası olarak Seçim Kurumu'nun kurulması gerekli araç ve gereçlerin gerekli işlerin yapılması farz-ı kifâye'dir.

B- HİTAB UMUMÎ MİDİR VEYA HUSUSÎ MİDİR?

Öncül hükümlere vardık. Ancak iş bitmiş değil. Bazı işler daha yapacağız. Kontroller yapacağız. Daha sonra hükümler konusunda karar noktasına geleceğiz.

Okuduğumuz bir hitap umumî bir hitap mıdır, yoksa hususî bir hitap mıdır?

Umumî (amm); Ammeye, herkese, genele yönelik hitaplardır. Hem kadınlara, hem erkeklere ve tüm insanlığa hitap eder.

Hususî ise; hedef bir kitle seçer. Ve hedef kitleye hitap eder.

"Onların işleri aralarında şûra iledir" hitabı umumî mi, yoksa hususî mi? Biraz düşünürsek kolayca karar veririz.

Evet umumi bir hitap olduğuna karar verildi. Bu hitap herkese yapılmıştır. Öyle ise hem farz-ı ayn, hem de farz-ı kifâyedir. İnsanlar kendi hayatlarında istişâre etsinler, resmi kurumlarda kendi çalışmalarında istişâre etsinler.

TAHSİS

Riba umumi bir hükümdür. Lâ İlâhe İllâllah demeyenler için istisna edilerek riba alıp vermek konusunda teklif söz konusu olmaz. Evrensel hükümler umumi hükümlerdir, bu hükümler içindeki ahlâki (itikat, ibadet, ahlâkî siyaset) hükümler Lâ İlahe İllallah demeyenler için tahsis edilir. İstisna edilir.

Hırsızın elinin kesilmesi umumi bir hükümdür. Eğer yoksulluk hüküm sürüyorsa istisna tutulur. O ülkede hırsızlık cezası uygulanmaz. Zira Kur'an'ın genel ilkeleri içinde yoksulluğun önlenmesi vardır. Yoksulluk önlenemiyorsa, hırsızın elinin kesilmesi Kur'an'ın ilkelerine aykırı düşer.

Bir ekmek çalanın elinin kesilmesi, Kur'an'ın ilkelerine aykırı düşer.

Çaldığı malı 24 saat içinde geri getirenin elinin kesilmesi Kur'an'ın ilkelerine aykırı düşer.

Malı çalınan hırsızı affederse elinin kesilmesi Kur'an'ın ilkelerine aykırı düşer.

Açığa atılan bir malın alınması hırsızlık sayılırsa Kur'an'ın ilkelerine aykırı düşer.

Adil dört şahit tarafından kılıcın kınındaki gibi cinsel uzuvların faaliyetinin görülmediği bir işin zina sayılması Kur'an'ın ilkelerine aykırı düşer. Zira: "ŞÜPHE İLE AĞIR CEZA VERİLMEZ" ilkesi Kur'an'ın ilkesidir.

Demek ki, Kur'an'daki ilkeler ile umumi hükümler tahsis edilir. Kur'an ayetleri Kur'an ayetlerini tahsis edebilir. Hiç kimse kafasından tahsis yapamaz. Tahsis iki şey ile yapılır:

a) Muhassıs (tahsis edici) bir hitap bulunmalıdır.

b) Hitapların anlattığı problemlere somut çözümlerden çıkarılan ilkeler ile.

Hüküm çıkaracak olan umumi bir hüküm konusunda düşünceleri yavaş yavaş oluşurken bütün çeviriyi okuyarak nerelerde tahsis olup olmadığını araştırmalıdır. Ve bulursa hükmün istisnaları diyerek hükmün en sonuna istisnaları yazmalıdır.

İstisnalar belirtilirken hangi hitaplardan ilkeler çıkardığını, hangi muhassıs (tahsis edici) hitaba dayandığını yazmalıdır.

Aksi takdirde kafadan umumi hükümleri tahsis etmek bâtıldır (geçersizdir).

HUSUSİLER VE UMUMİLERİN TESPİTİ

Çevirileri okurken göreceksiniz: "Ey Muhammed, Ey Rasûlüm, De ki gibi hitapları okuyacaksınız. Acaba bu hitaplar bize mi yapılıyor, yoksa sadece Rasûl'e has olarak mı yapılıyor? Kadınlara yapılan hitaplar yalnız onlara mı has, yoksa umuma mı yapılmış oluyor. Bunlar nasıl bilinecek? Geçmiş tarihi olaylar anlatılıyorken sadece o Rasûllere mi hitap ediliyor, yoksa bizlere de mi hitap ediliyor bunu nasıl anlayacağız. Bunları anlamak için hususilik nerelerde var bunları tek tek yazalım.

Hass'tır: Hususidir, aynı manâya gelir.

Amm: Umumi, genel, herkese ait demektir.

1- a) Vahy gelmesi,

b) Allah'tan direkt emir gelmesi,

c) Ledunni ilim verilmesi,

d) Mucize için dua edebilme,

e) Belirli sayıda evlenebilme,

f) Hatalarının Allah tarafından düzeltilmesi,

g) Tartışılmaz genel başkanlık.

Bu yedi iş sadece ve sadece Rasûllere aittir. Bu konulardaki hitaplar umumi/genel değil, hususidir. Yalnız Rasûllere hastır/özeldir. Bu yedi konuyu unutmaz iseniz bu konular ile ilgili bir hüküm çıkarmazsınız. Zira bunlar yalnız ve yalnız Rasûllere aittir. Bunlar dışında kalan bütün hitaplar, bütün insanlara yapılmış demektir. **Başlarında; *Ey Rasûlüm, Ey Muhammed, De ki,* şeklinde hitaplar olsa dahi bu hitaplar bütün insanlara yapılmış demektir.** Aynı şekilde yedi husus dışında kalan ***bütün tarihi olaylar ile ilgili hitaplar, bütün insanlara yapılmış demektir.*** Örneğin; **Firavun'a yapılan hitap Firavun gibi olan bütün insanlara da yapılmış demektir.**

2- Erkeklere yapılmış olan bütün hitaplar, aynı zamanda kadınlara da yapılmış demektir.

3- Kadınlara yapılmış olan hitaplar, kadınların özel (ay hali, emzirme, annelik gibi) durumları hariç, erkekler için de yapılmış demektir. Örneğin; iffetli kadınlara zina atanlar için yapılmış hitap, aynı zamanda iffetli erkekler için de yapılan zina iftiralarını kapsar.

4- Nüzûl sebebleri hükümlerdeki umumiliği kaldırmaz. Tahsis etmez. Yani sırf o olay için gelmiştir. Artık o olay olmadığına göre ilgili hitaplar da tarihte kalmış denilemez. O toplumun değişim enerjisi Kur'an idi. Tabiri caiz ise durağan, kendi halinde yaşayan bir toplumun içine ansızın Kur'an indi. Kur'an söylüyor, onlar yapıyorlardı. Eğer bu yaptıklarında bir yanlış olmaz ise Kur'an müdahale et-

miyordu. Ancak uygulamada bir yanlış olursa Kur'an müdahale ediyordu. İlgili verdiği talimatlar yapılıp bitirilince sonuç doğmuş oluyordu. Bu sonuçlar hakkında tıpkı faaliyetten sonraki karar gibi Allah hitaplarını bildiriyordu. Nüzûl sırasına göre inceleyenler nüzûl sebeblerini kolay anlarlar.

C- TEKLİFLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ

Tekliflerde meşakkatler vardır. Ancak bu meşakkatler dayanılacak sınırdadır. Bazılarının: "Canım istemiyor, o halde niçin yapayım" gibi sözleri bir kuruntudur. Eğer Allah'ın tekliflerini kabul etmişsen bu takdirde canın istemese de gereklerini yerine getirmek lâzımdır. Bazıları; "İslâm dini kolaylık dinidir" diyerek insanların bazı şeyleri yanlış anlamasına yol açmıştır. Halbuki, iki şey arasında tercih ile serbest bırakıldığımız işlerde İslâm dini kolaylık dinidir; bunun haricinde farzlarda kolaylaştırma söz konusu değildir.

Allah'ın bütün emirleri kulların gücü dahilindedir. İnsan lüzumsuz mazeretler aramaya kalkışmamalı. İnsanın gücü Allah'ın bütün tekliflerini yerine getirecek bir kapasitede yaratılmıştır.

Bir teklif hem emir, hem de nehiy olmaz. Ya emirdir, ya nehiydir, ya serbestliktir.

Teklifler birbirine zıt değildir. Birbirine zıt teklif olmaz.

İnsanlara teklifler Rasûller vasıtası ile bildirilir. Son Rasûl vefat ettiği için, bütün teklifler tamamlanmıştır. Kıyâmete kadar yeni bir teklif gelmeyecektir.

Ticari işlerde, maddi ve teknik işlerde şayet bir şeyin üretimi, bir şeyin kullanımı konusunda bir yasak (haram) yoksa, artık bunların dışında kalan ne kadar konu varsa helâl (serbest) olur. İnsanlar helâl olan konularda, kendi fikirlerince istediği gibi hareket özgürlüğüne sahiptirler.

EMİR VE NEHİYLER

Emirleri yerine getirmek için gerekli vasıtaları da temin etmek, emrin içinde otomotikman bulunan şeylerdir. Örneğin zekat ver, emri beraberinde para kazanma emrini de getirir. Para kazanmazsan nasıl zekat vereceksin? İnsan zekat vermek için para kazanmaya çalışır, lâkin muvaffak olur veya olamaz bu ayrı mesele. Önemli olan çalışmaktır.

Haccet emrini ele alalım. Bunun için ayrıca Mekke'ye git diye bir emir verilmesine gerek yoktur. Emrin içinde otomatikman Mekke'ye git emri de verilmiş olmaktadır. ***Kaynağı Kur'an'da olmayan birşey (bir uygulama) Sünnet'ten değildir.***

Diyebiliriz ki, emirlerin yerine getirilmesi için gerekli zaruri işleri yapmak da emredilmiştir. Allah Rasûlü bu işleri yaparak göstermiştir.

Nehiyleri çiğnememek için nehye götüren yolları açık bulundurmak da nehyedilmiştir. Allah nehye götüren yolları da nehyetmiştir.

Nikâh düşen bir kadınla, nikâh düşen bir erkek, açık olmayan kapalı bir mahalde kendi başlarına ikâmet ederlerse bu durum bunları fesada (nehye, kötülüğe, harama, suça, mekruha) götürebileceği için nehyedilmiş olduğu anlaşılır.

Kırmızı trafik lambaları bu kâide gereği konulmuştur. Maksat adam öldürmenin önüne geçmektir. Ancak her kırmızı ışıkta geçildiğinde adam ölecek değildir. Böylece kırmızı ışıkta geçme yasağı koymak kuralı kaynağını Kur'an'dan almaktadır. Bunun için uyulması gereklidir. Kırmızı ışıkta geçme yasağını dinleyen bir kişi Allah'a itaat etmiş sayılır. Böylece Kur'an'ın yeryüzündeki bütün olaylar hakkında bir hüküm verdiği anlaşılmaktadır. Bu hükümlere uygun hareket edenler kazanacaklardır. Hem dünyada, hem de ahirette.

Eğer kırmızı ışıkta geçme yasağı koymasak; bu takdirde adam öldürmeyiniz, nehyinin çiğnenmesine götüren yolu açık bırakmış oluruz. Bu açık bırakma davranışımız dolayısıyla yasak olur. Öyleyse açık olan bu yolu kapatmalıyız. Bunun için kırmızı ışık konulur. Akıl bunun için vardır. Aksi takdirde aklın ne ehemmiyeti kalırdı...

Trafik hareketleri yoğun olan yolları genişletmek Allah'ın teklifi olur. Bu teklif, istinbat yolu ile anlaşılır. Trafiğin yoğun olduğu yollarda, gerekli genişlik çalışmalarını yapmayanlar günah kazanmış olurlar. Hesabı ahirette sorulur.

İnsan gelecekte başına ne geleceğini bilemez. Bunun için Kur'an'dan teklifleri öğrenip, istinbat edip, gereklerini yerine getirmek için çalışmalıdır. Bütün toplum veya insanlık böyle yaptığında evrensel medeniyet, göz kamaştırıcı bir muhteşemlikle ortaya çıkacaktır.

Emir ifâde eden hitaplar çeşitli şekillerde belirtilmiştir.

1) "SİZDEN BİRİNİZE ölüm gelip çattığı zaman,
eğer geride bir hayır (mal) bırakmışsa;
anaya,
babaya
ve
yakın akrabaya meşru bir tarzda o vasiyette bulunması;
-Allah'a karşı gelmekten sakınanlar üzerinde bir hak olarak-
size farz kılındı. (Bakara: 180)

2) "İÇİNİZDEN ölenlerin geride bıraktıkları eşleri,
kendi kendilerine dört ay on gün *(iddet)* beklerler."
(Bakara: 234)

3) "Artık kalk ve uyar." (Müddessir: 2)

Bütün bu ifâde şekilleri emir niteliği taşır.

Bir insan Arapça bilmese dahi sahih çevirileri okurken nelerin emir, nelerin nehiy olduğunu kolayca anlayabilir.

Çeviri yapanlar, emir ve nehiy kiplerini; çevirdikleri dillerin emir ve nehiy kipleri ile ifade etmek zorundadırlar.

EMİR İLE NEHİY ARASINDAKİ FARK

Nehyedilen işlerin, nehyedilmiş olduğu süreklilik arzeder. Emredilen işlerde, bir defa yerine getirmekle emir yapılmış olur. Şayet devamlı yapılması gerektiğine dair veya zaman aralıkları içinde yapılması isteniyorsa, ilgili zamanlarda tekrarlanır.

Örneğin: Adam öldürmek haramdır (nehiydir). Sürekli bu işin yapılmamasını teklif eder.

"Rasûle salat ve selâm edin." Bu bir defa yapıldığında emir yerine getirilmiş olur. Fazla yapılırsa nafile ibadetlerden sayılır.

EMİR VE NEHİYLERDE İYİLİK, KÖTÜLÜK. TEMİZLİK VE PİSLİK

Allah'ın emrettiği her iş iyidir. Kimler için nehyetmiş ise bu kişilerin bu nehiyleri çiğnemeleri hem kendilerine, hem de insanlığa yapılan kötülüklerdir.

İnsanın değişimi, insanın düşüncesindeki;

İYİ NEDİR?

KÖTÜ NEDİR?

Bu kavramların değişmesine bağlıdır. Bu kavramlar değişirse insan da değişmiş olmaktadır.

İslâm düşüncesinin insan zihninde oluşması da bir emirdir. Bunun için BİLGİLENMEK, Kur'an'ı ve Sahih Çevirilerini okumak gereklidir. Tüm pis şeyler haram kılınmıştır.

İnsan aklı ile; zararlı, pis, iğrenç şeyleri bilebilir. Dolayısı ile pis, iğrenç şeylerin tamamı haram kılınmış olur. Örneğin dışkı gibi, dışkı yemek haramdır denilmesine gerek olmadan insanın bunu anlaması lâzımdır.

Faydalı olanları tam tespitte ise insan aklına Kur'an yol göstermiştir. Eğer bu yol gösterme olmaz ise insan nice faydalı şeyleri bana zararı olur diye yapmayıp kaçınacaktır. Tıpkı uzman doktor tedavisinden kaçan hasta gibi kendine yazık etmiş olur.

D- TEKLİFLERİN SEBEB, ŞART, MANİ, SIHHAT, BUTLAN, RUHSAT VE AZİMETLERİ.

Teklifin sebebleri, şartları, manileri, sıhhati, butlanı, ruhsatı, azimeti konusunda neler var acaba? Çevirinin tamamı okunmaya başlanır. Ve bu konu ile ilgili ne kadar hitap varsa bulunmaya çalışılır.

SEBEB

Sebeb: İki türlüdür. Birincisi insanın elinde olmayan sebebler, ikincisi insanın elinde olan sebebler.

İnsanın Elinde Olmayan Sebebler

Bir insanın bir anneden doğmuş olması, doğan insanın elinde olmayan bir iştir. Anne onun doğumuna sebebtir. Bu sebeb ile anne-evlat hukuku oluşur. Akrabalık hukuku oluşur.

İnsanlar doğmakta nüfus artmaktadır. Artan nüfus bazı problemleri getirmektedir. İnsanlar toplu yaşayarak ortak bazı ihtiyaçlarını ortaklaşa temin ederler. Yol, su, kanal, hastane gibi. Bu hizmetlere kamu hizmetleri denir. Kamu hizmetlerinin yapılması için kamu görevlileri seçilir. Bu sebepler Şûra (danışma) teklifinin insanın elinde olmayan sebeblerini teşkil eder.

Eğer bir adada; bir başka insan olmadan veya bir insan yaşıyor ise şûra (danışma) teklifine sebeb yok demektir. Bu takdirde Allah'ın hitabındaki teklif, sebeb olmadığı için yürürlüğe konmaz.

İnsanın Elinde Olan Sebebler

Evlenmeye karar vermek gibi insanın elinde olan sebebler vardır. Evlenme sebebi ile karı-koca (eşler) hukuku doğar. Taraflar bu hukuka riayet etmek zorundadır.

Bir kişinin devlet başkanı seçilmeyi istemesi, kendi elinde olan bir sebebtir. Seçilirse otomotikman şûra (danışma) ile ilgili hükümlerin kendisine düşen tekliflerini yerine getirmesi gereklidir. Sebeb yok ise teklifin yürütülmesi istenmiyor demektir.

Sebebler yok ise teklifin yürütülmesi de istenmiyor demektir. Allah bütün hükümlerini sebeblere bağlamıştır. Sebeblerini ise Kur'an'da bildirmiştir. Kur'an'ın tamamı aranarak ilgili hükmün sebebleri bulunarak biraraya getirilir.

ŞART

Allah tekliflerini şartlara bağlamıştır. Şartları tek tek bildirmiştir. Bu şartlardan bir tanesi dahi yerine getirilmez ise iş yapılmış sayılmaz. Şartların tamamı yerine getirilmelidir.

Şartlar da ikiye ayrılır:

1- Allah'ın İstediği Şartlar.

2- Allah'ın, İnsanlarca Konulmasını Serbest Bıraktığı Şartlar.

Allah'ın İstediği Şartlar

Evlenmek için nikah sözleşmesi, nikah tazminatı, iki şahit şartları konulmuştur. Bu şartların tamamının yerine getirilmesi gereklidir.

Şûra (danışma) için de bazı şartlar konulmuştur. Bu şartların tamamının yerine getirilmesi lâzımdır. Danışılacak konunun belirtilmesi fikrini söyleyenlere yumuşak davranılması, fikrini söyleyenlerin fikrini söylemelerinden dolayı cezaya çarptırılmaması, gerçekten faydalanmak için danışılması, fikirlerin dikkatle dinlenmesi gibi şartlar Kur'an'ın muhtelif yerlerinde bulunmaktadır. Bütün bu şartlar Kur'an Çevirisi'nin tamamı araştırılarak bir araya getirilir.

Allah'ın İnsanlara Konulmasını Serbest Bıraktığı Şartlar

Yasak (Haram) olmayan her şart sözleşmelere konulabilir. Yeter ki taraflar; karşılıklı rıza, hoşnutluk, hürriyet içinde sözleşmeyi okuyarak imza etmiş olsunlar. Bu şartlar günün şartlarına göre oluşur. Yasaklar (haramlar) az ve sınırlıdır. Serbest bırakılan işler ise oldukça çoktur. Yasak (haram) olmayan her iş serbest demektir.

MANİ (ENGEL)

Yasaklar bir mani*(engel)*dir. Örneğin iki erkeğin evlenmesi yasaktır. Dolayısı ile nikah sözleşmesi yapmalarına mani vardır. Aynı zamanda yasak olmayan lâkin hükmün konuluş sebebine aykırı olan bazı olağanüstü durumlar olabilir. Bu durumlarda hükmün yürütülmesi ertelenir. Örneğin namaz kılan bir kişinin bir saldırıya uğraması gibi. Bu anda namazın devamına engel vardır. Uygulama iptal edilir. Olağanüstü hâl geçince devam edilir.

Savaş hukuku uyarınca şayet savaş çıkmış ise amirin (komutanın) olağanüstü bir durumda istişâre edecek bir zamanı olmayabilir. Bu durumda hükmün yürütülmesine mani vardır. Bu maniden dolayı istişâre edemeyen komutan teklifi yapmamış sayılmaz.

SIHHAT

Hükmün yerine getirilmiş sayılması için, yani sıhhatli olması için, sebebler ortaya çıkmış olacak, bütün şartlar yerine getirilecek ve mani (engel) bulunmayacak. Böylece;

Sebebler var.

Şartlar yapılmış.

Mani yok ise hüküm sıhhatli (geçerli) şekilde yapılmış olur.

Her sıhhatli (sahih) iş, iyi bir iş demektir.

BUTLAN (Bâtıl, Geçersiz)

Sebeb yok ise hükmün yapılması bâtıldır.

Şartlardan biri dahi yerine getirilmemiş ise hüküm yapılmış sayılmaz.

Yani bâtıl (geçersiz) olur.

Sebebler doğmuş, şartlar yerine getirilmiş, lâkin mani var ise yine hüküm yapılmaz. Yapılırsa hükmün yapılmış olması bâtıldır (geçersizdir).

Görüldüğü gibi Allah'ın hükümleri gayet titizlikle yerine getirilmesi gereken tekliflerdir. (Emir, nehy, serbestliklerdir).

RUHSAT

Zorlanma karşısında kalan, aşırı derecede güçlük içinde

kalan bazı kişilere bazı işlerde hükümleri uygulamama izni tanınmıştır. Bunlar hep belirli işlerdir.

Hiçbir zaman, hiçbir zorlama karşısında, hiçbir güçlük karşısında dahi adam öldürülmesine, ırza geçilmesine asla ruhsat verilmemiştir.

Ruhsatlar genelde yiyecek ve içeceklerde vardır. Su bulamayıp ölüm tehlikesi geçiren bir kişi şarap içmesi gereklidir. Buna ruhsat verilmiştir (orada şarap var ise).

Şûra (danışma) hitabı konusunda ruhsat var mıdır? Bütün Kur'an Çevirisi okunarak araştırılır.

AZİMET

Azimet iki türlüdür. Birincisi, azimet istenmeyen işler. Açlık, susuzluk, tehlike karşısında kalan kişiler; bazı pis şeyleri yemek, içmek konusunda ruhsat sahibi olur. Bu durumda ruhsatı kullanmak gerekir.

İkincisi, öyle bir durum olur ki; ruhsata izin verilen bir yer olabilir. Örneğin fanatik bir grubun içinde bir hakikati söylersen, insanı öldürecek kadar fanatikleşirler. Bu biliniyorsa burada gerçekleri söylememeye (lâkin yalan da söylenmeyecek), susmaya ruhsat vardır. Lâkin kişi azimeti tercih ederse, gerçekleri söylerse Allah katında sorumlu olmaz. Öldürülmüş olsa bile sorumlu olmaz.

Ruhsat ve azimetlere olağanüstü hâl hükümleri denilebilir.

Örneğin; şûra (danışma) hitabı içinde azimet gösterilmesi gereken yerler bildiriliyorsa, bütün Kur'an Çevirisi okunarak bulunmaya çalışılır.

Bu noktaya kadar yaptığımız araştırmaların sonuçlarını genel olarak birleştiririz. Sonra bu sonuçları Kur'an Çevirisi'nin tamamı ile karşılaştırırız. Acaba herhangi bir ayete çelişki arzediyor mu?

E- TEARUZ VE TEARUZUN GİDERİLMESİ KOLAYLIKLARI

Müddessir Sûresi 2. ayetinde *"Kalk ve inzâr et/uyar"* buyuruluyor. Bu ilk bakışta şûra (danışma) işi ile çelişki arzediyor görünebilir.

Tearuz: Aslında (hitabın orijinalinde) çelişki olmayan, lâkin okuyucunun zihninde çelişki varmış gibi görünen şeylerdir. Tearuz'u gidermek için 13 kolaylık sunuyoruz.

Tearuz'un Giderilmesi Kolaylıkları

1. Kolaylık: Sûrelerin Nüzûl Sırası. Nüzûl sırasına göre doğal gelişim süreci izlenirse tearuz giderilir. Müddessir 2 geldiğinde, Allah Rasûlü etrafında organize bir topluluk yoktu. İkincisi, ayetleri kendisi açıklayacağı için; ayetleri açıklamak başka bir konu, ayetlerin teklif ettiği süreç içinde belirtilen işleri yapmak ayrı bir konu. Konu farklı olduğu için tearuz giderilir. Nuzûl sırasına göre en son gelen ayet tercih edilir.

2. Kolaylık: Bir konuda iki hitap tearuz ediyorsa delâlet-i kat'i olan delâlet-i zanni olana tercih edilir.

Delâlet-i Kat'i Ne Demektir?

Yoruma imkân bırakmayan, herkes tarafından aynı şekilde anlaşılacak olan sarih, apaçık hitaplardır (Apaçıklık kuralı).

Delâlet-i Zann'i Olan Ne Demektir?

Yoruma imkân tanıyan hitaplar demektir.

Not: İş, amel esasları; hem delâleti apaçık, hem de delâleti zanni hitaplardan alınır. İman esasları zanniyet kabul etmez.

Yorum, tevil demektir. İki türlü tevil vardır.

a) Bâtıl Tevil: Delalet-i kat'i olan ayetlere aykırı tevillerdir

b) Düzgün Tevil: Delâlet-i kat'i olan ayetler istikâmetinde tevillerdir.

3. Kolaylık: Yapma istikâmetinde bir iş ile aynı konuda yap istikâmetinde bir iş var sanmış isek, yapma istikâmetindekini seçmek.

Ve şüpheli şeylerden uzak durmak lâzımdır.

4. Kolaylık: Dil ile ilgili aşağıdaki kuralları unutmayınız.

MÜŞTEREK KELİMELER

Bazı hitaplarda aynı kelimeler farklı manâlarda kullanılır. Örneğin,

Deniz Ankara'ya gitti. Deniz öfkelendi. Deniz çalkalanıyordu. Deniz'in nüfusu çoğalmış.

Dört tane; "Deniz" kelimesi kullanıldı, lâkin hepsi aynı manâya gelmiyor. Böyle kelimelere müşterek kelimeler denilir.

Din, fitne, secde, sallâ, kuru gibi kelimeler müşterek kelimelerdir.

Bu kelimelerin hangi manâda kullanıldığı tearuz oluşturabilir. Genelde cümlenin gelişinden, gidişinden; müşterek kelimenin hangi manâda kullanıldığı anlaşılır. Anlaşılamıyor ise tearuzu giderme kuralları kullanılarak tearuz giderilebilir.

MUTLAK-MUKAYYED KELİMELER

Bir yerde adil şahitler isteniyor, bir yerde şahitler isteniyor. Şahitlik ile ilgili bir meselede bu konu tearuz oluşturabilir.

a) Mutlak Kelime: Şahit kelimesi gibi kayıtsız ve şartsız şahit.

b) Mukayyed Kelime: Adil şahit kelimesi gibi, kayıtlı ve şartlı şahit.

Şahitlik ile ilgili bir hüküm çıkarılacağı zaman, her ikisinin yeri ayrıdır, adil şahitlerin olmadığı bir yerde şahitlere başvurulabilir. Tearuzu giderme kuralları ile mutlak ile mukayyed kelimelerden hangisinin seçileceği konusunda tearuz giderilir. Onun kullanım yeri başkadır, onun kullanım şartları başkadır. KUR'AN'DA ÇELİŞKİ YOKTUR. Eğer Kur'an Çevirileri'nin birinde bir çelişki var ise çeviri yanlış yapılmış demektir. **Kur'an'ın bu özelliği çevirilerin de korunmasını sağlayacak en önemli özelliktir.**

MÜTEŞABİHAT

Uygulamaya yönelik olmayan, sadece bilgi sunan ve verilen bilginin kesin olarak ne anlama geldiği açıkça anlaşılmayan hitaplar müteşabih demektir. Bu hitaplar konusunda yorum, tevil yapılmaz: "Allah ne kastetmiş ise ona inandım" diyerek geçilir. Müteşabih hitapları anlamaktan, uygulamaktan hiç kimse sorumlu değildir. Bilgi sunan ve gayet rahatlıkla anlamadığınız her hitap müteşâbihtir.

Sûrelerin başındaki; Elif, lam, mim gibi harfler herkes için müteşabih ayetlerdendir. Allah'ın yaratıklara ait bazı şeylere benzetilmesi; "Allah'ın eli" gibi deyimler müteşabihtir. İnsanların eli değildir. İnsanların eline benzemez. Allah hiçbir yaratığa benzemez. Bu ifadelerin bulunmasının bir hikmeti, kalbinde hastalık olan kişiler, bunlarla bâtıl yorumlar yaparlar, böylece bu kişiler insanlara tanıtılır.

Müteşabih ayetlerden evrensel hukuk hükümleri çıkmaz. Uygulamaya dönük ahlâkî, özel hükümler çıkmaz.

HAKİKAT-MECAZ HİTAPLAR

"O zaman meclisini çağırsın" hitabı. Meclis bir bina olduğuna göre, bina çağırılmayacağına göre bu kelime mecâz demektir. Kastedilenin meclisin içindeki adamlar olduğu anlaşılır.

"Güneş, ay; yörüngelerinde dönerler" bu söz hakikat bir sözdür. Buradan kastedilen hitabın kelimelerinin ifade ettiği manâdır.

SARİH-KİNAYE HİTAPLAR

Söylenen sözden kastedilen açık ise buna sarih denilir. Birşey başka bir şeyi hatırlatırsa buna da kinaye denilir. "Filanın kapısı açıktır" demek misafirperver bir kişi demektir. Böyle sözlere kinayeli söz denilir.

CİNS İSİM, ÖZEL İSİM

Ağaç ismi cins bir isimdir. Ağaç cinsini gösterir. İstanbul özel bir isimdir.

İlâh kelimesi cins bir isimdir. Lâ İlahe denilince; ilâh ve ilâh cinsinden karşına ne çıkarsa kabul etme manâsına gelir.

Hüküm çıkarmaya çalıştığımız konular ile anlayışımız; çevirinin tamamında bulunan hitaplar ile çelişki arzetmemeliydi. Bu çok mühim. Bunun için çevirinin diğer kısımlarını okurken karşımıza çıkacak kelime ve cümleler için genel dil kurallarını bilmek gerekliydi. Bunlar anlatıldı. Özetleyecek olursak çevirinin tamamını okurken tearuza düşmemek için tearuzu giderme kuralları, hitapları anlarken müşterek, mutlak, mukayyed, müteşabih, hakikat, mecaz, sarih, kinaye, cins isim gibi kelimelere dikkat

edilmesi gerektiği belirtilir. Daha iş bitmedi. Bütün bu çalışmalar bir konuda hüküm çıkarmak için.

5. Kolaylık: İlim, bilim, akıl ve duyular birlikte kullanılmalıdır. Şöyleki, sağlıklı duyu organları ve hisler ile elde edilen bilgi örneği "güneş" hakkındaki bilgilerimizdir. Güneşi görürüz, ısınırız böylece bilgilenmiş oluruz.

İstanbul'un 1453 tarihinde Türkler tarafından ele geçirildiği bir haberdir. Bu haber ikinci yol ile bilgilenmeye örnektir. İnsanlar doğarak çoğalmaktadır. İnsanlar baba ve annelerinden dedelerine, dedelerinden daha gerilere doğru düşünerek, ilk anne ve babaya kadar düşünmüşlerdir. İlk anne ve babanın yaratanı kim? Hammaddesi ne? Mahiyeti nasıl? Niçin yaratılmış şeklinde tefekkür etmişlerdir. Bu tefekkürün sonucu olarak ilk anne ve babayı yapan bir yaratan olduğunu fıkhetmişlerdir (anlamışlardır). Böylece tefekkür yolu ile bir bilgi daha elde etmişlerdir.

Elektriğe dokunan kişi çarpılmış ve bu çarpılmadan dolayı bazen ölmüştür. Bu deneme-yanılma yeni bir bilgi oluşturmuştur. İnsan bu bilgi ile elektriğe nasıl dokunulup, nasıl dokunulmaması gerektiği konusunda bilgilenmiştir. Başkalarının elde ettiği bilgiler bilim haline gelince, objektif bir mahiyet kazanarak diğer insanların da istifadesine lâyık görülmüştür.

Son Peygamber Hz. Muhammed'den bugüne kadar, Allah (cc) hiçbir insana bir haber indirmemiştir, kıyâmete kadar da indirmeyeceğine söz vermiştir. Allah sözünde durandır.

Allah'tan (gerçek ilah'tan) haber alma yolu Kur'an'ın nüzûlünün tamamlanması ile kıyâmete kadar son bulmuştur.

6. Kolaylık: Haram olmayan şeyler helâldir. Bakara 29; "Yeryüzünde ne varsa hepsini sizin için yaratan O'dur." Öyle ise yeryüzündeki eşyaları, madenleri, hayvanları, bitkileri vs. şeyleri Allah insanın kullanması için yaratmıştır.

Eğer bu kullanımda bir kısıtlama (haram) yoksa, bütün şeyleri kullanmak helâl olur. Başlangıcından bugüne kadar, hayvanlar, eşya/bitkiler vb. şeyler insanın kullanımı için yaratılmış. Bu hâl üzere devam ediyor. Aksi bir delil oluncaya kadar devam edecek. Aksi delil ise haramlardır. Haram olmayanlar helâl demektir.

7. Kolaylık: Örf. "Örfe göre onlara *(çocuklarınızı emziren süt annelerine)* bir şey verirseniz sizin için günah yoktur." (Bakara 233). Kezâ bir ayakkabı tamircisine ayakkabı verdiniz. Önceden fiyat sormadınız. Sonra geldiniz, tamirci hoş olmayan bir fiyat söyledi. Düşünüyorsunuz, acaba bu durumda Allah benim nasıl hareket etmemi istiyor. İşte burada "ÖRF"e göre ayakkabı tamir piyasasındaki rayiç bedel ne ise buna göre işlem yaparsınız.

8. Kolaylık: Tercih kuralı. Bir konuda hüküm verirken, ilk zamanlarda yorulmak mümkün, zamanla bu alışkanlık olacak ve iş kolaylaşacaktır. Kolaylaşınca, hüküm çıkaranın zihninde, müteşabih olan hitaplar belirlenmiş olacak. Çeviri okunurken bu hitaplar hemen geçilecek, geriye kalan hitaplar ise zihninizde yedi dereceye ayrılacaktır. Muhkemin yedi derecesi. Bu derecelerden dolayı hitaplar üzerinde ne kadar düşünmeniz gerektiği ortaya çıkacaktır.

1. Derece: *Muhkem.* Hemen anlaşılır, kolayca hükme bağlanır. Apaçıktır.

2. Derece: *Müfesser.* İzah edilmiş hemen hükme bağlanır. Apaçıktır.

3. Derece: *Nass.* Açıktır.

4. Derece: *Zahir.* Açıktır.

5. Derece: *Hafi.* Biraz açıktır.

6. Derece: *Müşkil.* Az açıktır.

7. Derece: *Mücmel.* Çok az açıktır.

1- MUHKEM

Allah'tan başka ilâh olmadığına, meleklerine, kitaplarına, Rasûllerine, ahiret gününe iman, itikad esasları, temel ibadetler, adalet ve ahde vefa, şûra gibi prensiplere ait ayetlerin hepsi muhkemdir. Ihtimaliyât, te'vil, tahsis kabul etmez.

Yargıç mahkemede hüküm vereceği zaman, şahitlik yapmak üzere gelmiş bir kişinin dosyasında, bu kişinin daha evvelden bir kadına zina iftirası atıp ispat edememiş birisi olduğunu tespit ederse aşağıdaki muhkem ayete dayanarak hiç tereddüt etmeden bu kişinin şahitliğini reddedebilir.

Nur 4:

"4. İFFETLİ kadınlara zina isnat edip,
sonra da dört şahit getiremeyenlere seksen değnek vurun.
Artık onların şahitliğini asla *(ebediyen)* kabul etmeyin.
İşte bunlar fâsık kimselerdir."

Burada *"Artık onların şahitliğini asla (ebediyen) kabul etmeyin"* ifadeleri hemen şu kanıya götürür: Bu lâfızlarda ihtimaliyât, tevil, tahsis olmaz. Dolayısı ile başka ayetleri araştırmaya dahi gerek kalmadan bu hüküm uygulanır. Zira Yüce Allah, bir yerde şahitliklerini asla/ebediyen kabul etmeyin deyip başka bir yerde şu şartlarda kabul edebilirsiniz demez.

2- MÜFESSER

"Ağaçtaki meyve ve hurma gibi şeylerde el kesme yoktur" ve; "On dirhemden az olan şeylerde el kesilmez". Bu hadisler müfessir lâfızlardır. Artık bu lâfızlar tevil, tahsis kabul etmez, ihtimaliyât kabul etmez.

Bakara 234:

"234. İÇİNİZDEN ölenlerin geride bıraktıkları eşleri,
kendi kendilerine dört ay on gün *(iddet)* beklerler."

Bu lâfızlarda kocaları ölmüş kadınların bir başkasıyla evlenmesini kabul için dört ay on gün geçmesi gerektiği müfessir (tefsir edilmiş, açıklanmış) olmaktadır. Bu açıklama da tevil, tefsir, ihtimaliyât kabul etmiyor.

3- NASS

Maide 38:

"38. YAPTIKLARINA bir karşılık
ve
Allah'tan caydırıcı bir ceza olmak üzere,
(karşılıksız para basan) hırsız erkekler ile hırsız kadınların
ellerini kesin.
Allah mutlak güç sahibidir, doğru hüküm/karar verendir."

Bu lâfız ihtimaliyât kabul etmiyor. Lâkin tahsis ve tevil kabul ediyor. Şöyle ki:

Soru 1: Hırsızlık nedir? Bunun tevili mümkün.

Soru 2: "Ellerini kesin" de bir elini anlayarak tahsis mümkün.

Tevil ve tahsis mükelleflerin yararı istikâmetinde yapılır. Hem hüküm yerine getirilecek, hem de mümkün olduğu kadar mükelleflerin yararına uygulama gözetilecek. Bu yarar gözetme hiçbir zaman hükmü savsaklama şeklinde yapılamaz.

Ayette hırsızlığın tarifi yapılmış değil, öyle ise hırsızlıktan neyin kastedildiği tevil ile (kastın ne olduğunu araştırarak) anlaşılır.

Akıl, bilim, insaf, vicdan doğrultusunda tevilleri nass kabul eder. Ve sonunda hırsızlığın ne olduğu konusunda bir tarif ortaya çıkar. Bu tarif yasa haline gelerek herkese eşit olarak uygulanır.

Bu cezanın nass olarak belirtilmesinin hikmeti çoktur. Bir hikmeti, suçtan caydırmak ve mümkün olduğu kadar

az ceza vermek olabilir. Teviller hüküm koyucunun (Allah'ın) diğer ayetlerinde belirttiği ilkelere dayanmalıdır.

Bir kaşık suda fırtına koparmayı adet edinmiş bazı bilinçsiz kişiler, İslâm'ın hadleri olan (Ağır cezaları olan) beş evrensel suç ve cezalarının Nass olduğunu bilmezler. Tevil ve tahsis kabul ettiğini bilmezler. Bilmeyince kamuoyuna yanlış bilgi aktarırlar. Bu beş ağır suç şunlardır. Cinayet, hırsızlık, uyuşturucu, zina, iftira suçlarıdır. Bunlar ile ilgili tüm ayetler nasstır.

Zina nedir? Zinanın ne olduğu bir tevil konusudur. Hukuki yasalar için geçerli olan zina tarifi şudur: "Cinsel organların, kılıcın kınından çıkarılma örneğinde olduğu gibi, en az dört adil şahit tarafından aynı anda görülmüş olmasıdır." Böyle bir tarifle zina olayının tespitinin ne kadar güç olduğu açık bir husustur.

Hataen adam öldürme, cinayet sayılmıyor.

İftiraya maruz kalan bir kişi davacı olmadan iftira için harekete geçilmiyor, öyle ise; İslâm ağır ceza yasaları hakkında hukukçu olmayanlar ileri geri sözler söylememeli. Söylerlerse, kamuoyunu aldatmış olurlar.(*)

(*) Seyr, ilham, rüya gibi yollardan bilgi aktaranlar (Peygamberler hariç olmak üzere) hak ile bâtılı birbirine karıştırarak insanları ilâh adına aldatmışlar, binbir çeşit zulme sebep olmuşlardır.

4- ZAHİR

Bakara 275:

«Riba yiyenler,
ancak şeytanın çarptığı kimsenin kalktığı gibi kalkarlar.
Bu onların; "Alışveriş de riba gibidir" demelerinden dolayıdır.
Oysa Allah alışverişi helal, ribayı haram kılmıştır.»

Bu ayet ribanın haramlığını bildirmek için gönderilmiş; fakat lâfzın zahiri, alım satımın helâl oluşunu açıkça göstermektedir.

Zahir lâfızlar ihtimaliyât kabul etmiyor. Tevil, tahsis kabul eder. Lafzın manâsını anlamak için öncesi ve sonrasını iyi araştırmak gerekir. **Araştırma sonucu görülüyor ki; altın, gümüş, buğday, hurma gibi mallarda riba olayı oluşmaktadır. Bir kişiye bir kg altın verilir, bir yıl sonra 1 kg 1 gram alınırsa, bu bir gram riba sayılır.** Bunun gibi örnekler çoğaltılır. ***Herhangi bir kağıt parayı altın cinsinden ifade ederek borçlanmalar, alıp vermeler riba sayılmaz.*** Bir hukukçu, bir ekonomist gözüyle bakmadan, hemen her türlü olaya riba hükmünü verenler, dinde aşırı giderek insanları Allah yolundan men etme suçunu işlemiş olurlar. Dikkat edilmesi gerekir.

5- HAFİ

"Katil mirasçı olmaz". Buradaki lâfız hafidir. Tevil tahsis kabul eder. Ihtimaliyât kabul etmemekle birlikte "katil" lafzının ne kastettiğini araştırmak gerekir. Araştırma sonucunda, hataen ölümde katil lafzı kullanılmadığı; kasıtlı, plânlı bir cinayette katil lafzının kullanıldığı ortaya çıkmaktadır.

6- MÜŞKİL

Bakara 228:

«BOŞANMIŞ kadınlar kendi kendilerine üç kur/ay hali *(hayız veya temizlik müddeti)* beklerler.»

Bu ayetteki kur'u lafzı müşkil bir lâfızdır. Tevil, tahsis, ihtimaliyât kabul eder. Kur'u kelimesinin geldiği ihtimal ikidir.

Âdet süresi veya iki âdet arasındaki temizlik süresidir.

Hukukçu yapacağı araştırma sonucunda bir kanaate vararak, her iki ihtimalin birini tercih etmekte özgürdür. Ve tercih ettiği ihtimale göre amel (uygulama) yapmak için kararını verir.

7- MÜCMEL

Uluslararası hukuk, devletler hukuku, savaş hukuku ile uğraşan bir Hukukçuyu düşünelim. Şu ayete rastladığında nasıl hareket edecektir. Bakara 193: *"Ve fitne kalmayıp din yalnız Allah için oluncaya kadar onlarla savaşa devam edin. Eğer onlar son verirlerse artık husûmet ancak zalim olanlara karşı olur."*

Bu ayetin mücmel bir ayet olduğunun ilk bakışta anlaşılması lâzım. Tevil kabul eder, tahsis kabul eder, ihtimaliyât kabul eder. Fitne lafzı müşterek bir lâfızdır. Dört, beş, altı ihtimale gelir. Din Allah için oluncaya kadar ifadesi tevil gerektirir. Savaşa devam edilip edilmeyecekler tahsis gerektirir. Üstelik bu ayet içinde birçok hüküm mevcuttur. Böylesi ayetlere mücmel ayetler denilir. Mücmel ayetlere dayanılarak uygulama yapılmaz. Öncelikle mücmel ayetler, diğer ayetlerle tefsir edilir. Sonra hüküm çıkarılır.

a) Muhkem müfessere tercih edilir.

b) Müfesser nassa tercih edilir.

c) Nass zahire tercih edilir.

d) Zahir hafiye tercih edilir.

e) Hafi müşkile tercih edilir.

f) Müşkil mücmele tercih edilir.

Muhkem > Müfesser > Nass > Zahir > Hafi > Müşkil > Mücmel

9. Kolaylık: Nüzûl sırasına göre ilgili bütün hitapları bulma, bunları alt alta getirerek sentez etme, bu sentezin hitaplarını tekrar ayrı ayrı analiz etme, sonra bu anlaşılanları tekrar zihinde bir bütünselliğe kavuşturma ve tearuzu giderme.

10. Kolaylık: Tevfik. Kur'an'ın geneli konusunda Kur'an hakkında bir fikriniz vardır. Kur'an'ın genel ilkelerini elde etmişsinizdir. Zihninizde bulunan çelişkiyi, Kur'an'ın açık

ilkeleri doğrultusunda yorumlamaya çalışınız. Namaz kılarken Fatiha Sûresinde: «İyyake na'budu ve iyyake nestain = Yalnız Sana kulluk eder ve yalnız Senden yardım dua ederiz, derken zihnindeki tearuzun gitmesi için yardım dua ediniz» Sabır ve namazla yardım dileyin, teklifi bunun bir delilidir. Buraya kadar olan çalışmaları azimle yapmak bu konu üzerinde aktif sabır (dayanıklılık, sebat, çalışma) göstermek demektir. Bundan sonra yardım isteyeceksiniz.

11. Kolaylık: Etrafınızdaki insanlarla istişâre, danışma, fikir alıp verme.

12. Kolaylık:: Halâ tearuz gitmedi ise; aslında Kur'an'da çelişkili olmayan, lâkin sizin zihninizin bir türlü anlayamadığı size çelişkili gelen konuyu; "Ben anlayamıyorum" diyerek terk etmek.

13. Kolaylık: Veyahut bu müteşabih bir hitaptır; "Allah ne kasdetmiş ise ben kasdettiği manâya iman ettim" diyerek, bu hitap konusunda hiçbir tahsis, tevil yapmamak. Bu hitap ile amel etmemek, bu hitaptan ilke çıkarmamak, bu hitaptan hüküm çıkarmamak.

Böylece herhangi bir konuda, çeviride gördüğünüz bir hitaptan dolayı bu hitabın bir başka hitap ile çeliştiğini görürseniz, bir başka, bir başka, bir başka, bir başka çeviriye bakacaksınız. Hepsinde genel olarak aynı ise bu durumda tearuzu giderme kolaylıklarının birincisinden işe başlayacaksınız. Gele gele 13. kolaylığa kadar geleceksiniz; inşaallah göreceksiniz ki, zihninizdeki fırtınalar dinmiş, deniz sükûnet bulmuş, zihinsel çelişkiniz gitmiş ve: "Yaşamak ne güzel" diyebiliyorsunuz. **Zira insanların iç-itici dinamik güçlerini yok eden, pasifleştiren, miskinleştiren, tasavvufa iten en önemli konu budur. Zihinsel tearuzdur. Yani zihinlerde oluşan çelişkilerdir. Bu kolaylıkları sıra ile tatbik edenler, inşaallah tearuzdan kurtulacak, aydınlık, apaydınlık zihinlere ulaşacaklardır.** *Kâfirin zihninde ise kâfirliği konusunda çelişki yoktur. Bu nedenle bütün enerjisi ile üretmeye, kazanmaya çalışır. Ve çalışmasının karşılığını bu dünyada alır. İç-itici*

dinamik güçleri yerindedir. ***Müslümanım diyenlerin, ekonomik hayatta kâfirleri (gerçeği bildiği halde gizleyenleri) geçmesi için, öncelikle tearuzlarını (zihinsel çelişkilerini) yok etmeleri gerekmektedir. Hüküm çıkarmak için de bu gereklidir.***

F) HÜKÜMLERE KARAR VERİLMESİ

1. Çalışma: Hukuk Usûlü'nün 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13. aşamalarının gereklerini yerine getirdiniz.

2. Çalışma: Haklar, hürriyetler, vecibeler, düzenleyici kurumlar ile ilgili olarak genel başlıkları öğrendiniz.

3. Çalışma: Herhangi bir ayetin manâsını yani hitabını, bir kağıdın ortasına yazarak ilk hareket noktası olarak kabul ettiniz.

4. Çalışma: Hitabın ibare, işâret, delâlet ve iktizasını tefekkür ettiniz

5. Çalışma: Umumi veya hususi olduğunu buldunuz. Tahsis olup olmadığını bütün çeviriden arayarak öğrendiniz.

6. Çalışma: Tekliflerin genel özelliklerini unutmadınız.

7. Çalışma: Teklifin bütün çeviri içindeki sebebi, şartları, manileri, sıhhati, butlanı, ruhsatı ve azimetini aradınız.

8. Çalışma: Zihninizde tearuz olmuş ise tearuzu gidermek için gerekli kolaylıkları sıra ile uyguladınız.

9. Çalışma: Şimdi hüküm çıkaracak düzeye geldiniz demektir.

Hükümleri çıkaracaksınız. Bir hükmü nasıl yazmalı? Zihnimizde genel bütünlük içinde oluşan hükmü öyle bir

yazmalıyız ki, bu hükmü Hukuk kitaplarından okuyan kişiler yanlış anlamasın, yanlış anlamaya sebebiyet vermeyelim. Böylece gelecek nesiller dahi kitabı okuduğu zaman, hükmün bir bölümüne rastlayarak yanlış davranışlara itilmesin.

G- HÜKMÜN HUKUK KİTABINA YAZILACAK ŞEKİLDE KALEME ALINMASI

BİR HÜKÜM HUKUK KİTABINDA NASIL YAZILIR?

A- İlk hareket noktası olan hitabın ibâresindeki hüküm.

....

....

B- Hitabın işaretinden çıkarılan hüküm.

....

....

C- Hitabın delâletinden çıkarılan hüküm.

....

....

D- Hitabın iktizasından çıkarılan hüküm.

....

....

• Hükmün sebebleri (insan elinde olan, insan elinde olmayan).

• Hükmün şartları (Allah'ın koyduğu ve insanların belirtmesine izin verdiği şartlar).

• Hükmün manileri (engelleri).

• Hükmün gereklerini yerine getirmenin sıhhati (geçerliliği).

• Hükmü uygulayanların düşeceği durumlar ile butlanı (geçersizliği).

• Hükmün azimetleri.

• Hükmün ruhsatları.

• Hükmün istisnaları.

• Hükümdeki hedef kitle.

• Hükmün yapılıp yapılmaması halinde dünyada ve ahirette karşılıkları.

• Hüküm ne zaman yapılacak?

• Hüküm nasıl yapılacak?

• Hüküm ne kadar yapılacak?

• Hükmün kesinlik veya tavsiye derecesi.

• Toplu mu yapılacak, tek mi yapılacak?

• Mal ile mi yapılacak, beden ile mi yapılacak?

• Gerekli araç ve gereçler.

• Birkaç şeyden birini tercih edip etmeme durumu olacak mı?

• Resmi kurumlar mı yapacak, vatandaşlar mı yapacak?

• Hüküm yeni bir kurum gerektiriyorsa, kurulacak kurumun nitelikleri.

• Hükmün gereklerinin yerine getirilmesi için teşvikler izah edilir.

Böylece bir tek hükmün binası inşa edilmiş olur. Dıştan görenler bu binayı rahatlıkla görür ve anlarlar. İçinde dolaşarak kullanırlar.

Allah Rasûlü Peygamberimiz, hem Rasûl ve hem Hukukçu idi. Bu hüküm çıkarma kurallarını en iyi uygulayan da yine Peygamberimiz idi. Bunlar bilinmediği için Sünnete başka kaynaklar aramaya gidilmiştir.

Hukuki hüküm çıkarmak isteyenlere kolaylık olarak;

Haklar: 20 hak belirtildi. 20 hürriyet belirtildi *(örnek olarak).*

Vecibeler: 4 vecibe belirtildi.

Kurumlar: 6 düzenleyici temel kurum belirtildi.

Hukuki konular ile ilgili bir ayetin çevirisini ilk başlangıç noktası alarak kağıdın ortasına yazacak, hitabın gelişini üstüne, hitabın gidişini altına yazacak. Bundan sonra başlıkları atacak. Bu başlıkların altını doldurmak için Ondört Aşama kat edecek hükümleri anlama ve hüküm çıkarma kurallarını tek tek izleyerek genel bütünlüğe ulaşacak. Bundan sonra Allah'ın ilgili ayetinin çevirisinden ve kitabın genelinden ulaştığı anlayışı: "Benim Allah'ın hükümlerinden anlayışım bunlardır" diyerek yazacak. İşte bu işe hüküm çıkarma adı verilmiş olmaktadır. Tearuzu giderme kuralları ile zihinde oluşması mümkün çelişkileri yok edeceği için de her Hukukçu buna dikkat ederse, ülkenin neresinde olursa olsun Hukukçular'ın çıkardığı hükümler birbirine (siyah-beyaz gibi) zıt olmayacak. Beyazın tonları gibi paralel nüans farkları olacak. İşte bu paralel nüans farklarda iç dinamiği ateşleyen bir rahmet olacaktır. "Ümmetimin ihtilafı rahmettir" rivayetinin olsa olsa manâsı böylece ortaya çıkmış olacak. Demek ki, ümmetin ümmet olabilmesi için, tamamının hukukçu olmak için çalışması gereklidir.

Bu kolaylıklar nedeni ile Arapça bilme şartı da aranmadığından, insanların artık Hukukçu olabilmeleri için herhangi bir mazeretleri kalmamış olmaktadır. İnsanlar Hukukçu olmak için birazcık gayret göstermezlerse, elbette

bu yüce din, cahillerin istismarına kalacaktır. İster inanın, ister inanmayın. Bir gün ölüm gelecek ve herkesin sorgusu en ince detaylara kadar yapılacaktır.

Herbir hitaptan böylece onlarca, yüzlerce hüküm çıkarılabilir. Kur'an'ın her çağa hitap eden bir kitap oluşu böylece kanıtlanmış olmaktadır. Kur'an gibi böylesine ilginç bir kitabı, hangi insanın yazmaya gücü yetebilir. Çıksın ortaya... Üstelik bu hükümler Kur'an'ın çevirilerinden, Arapça bilmeyenler tarafından çıkarılacak. Arjantin'den Çin'e kadar, milyarlarca insan Rablerinin hitabı ile serinleyecek. Kendileri okuyacak, kendileri çıkaracak, kendileri yaşayacak.

Hukuki (insanlarla insanların karşılıklı hakları ile ilgili) hükümler bir disiplin içinde koordine edilecek.

EVRENSEL HUKUKİ HÜKÜMLERİN İLÂNI...

Arzu eden insanlar, kendi ana dillerinde çevirisi yapılmış "İniş Sırasına Göre Kur'an Çevirileri"ni okurlar. Temel insan hakları, vecibeleri, kurumlar ile ilgili hükümleri öğrenir ve hüküm çıkarırlar. Bu hükümleri Yüksek Adalet Kurumu'na gönderirler. Yüksek Adalet Kurumu'nda hükümler tasnif edilir ve Yüksek Adalet Kurumu Yayınları ile ilân edilir. Böylece hukuki (insanlarla insanların karşılıklı hakları ile ilgili) hükümlerde birlik ve beraberlik sağlanmış olur.

Her insan hukukçu olmak için çalışabilir. Hiç kimseye sen hukukçu olamazsın denemez.

Bütün insanlar Kur'an çevirilerinde açıkça var olan hükümleri kolayca öğrenebilir.

Hüküm çıkaranlar, çıkardıkları hükümleri Yüksek Adalet Kurumu'na göndermelidir. Burada değerlendirilen hükümler Yüksek Adalet Kurumu'nca son şekline getirilerek, EVRENSEL HÜKÜMLER ilân edilir.

Evrensel Hukuki Hükümleri benimseyen ülkeler, Yüksek Adalet Kurumu hizmetlerinden yararlanır.

Her insan Kur'an'ı okur, anlar. İtikadını edinir, ahlâkını edinir. İtikad ve ahlâk, kişinin kendisine özgüdür. İtikad hafızasındadır. Ahlâk ise kişinin kimselere zararı olmayan bireysel davranışlarıdır. Bu konularda hüküm çıkarma çalışmasına gerek kalmadan, herkes itikadını ve ahlâkını Kur'an'dan veya Çevirileri'nden edinir. Okumakla bunlar sağlanır.

İbadetler, ukubat, muamelât, bilimlerin oluşturulmasında, medeniyet kurulmasında hüküm çıkarma çalışmalarına ihtiyaç oluşur. Zira bu konulardaki hükümler, birden fazla insanı ilgilendirmektedir. Hükmü çıkaran sadece kendi için çıkarmıyor. Zira hükmün konuları otomatikman başka başka insanlarla ilgilidir. Hem kendisini hem de bir başkalarını ilgilendiriyor. Yanlış bir hüküm çıkarıldığında yol açacağı zararlar olabilir. Bu nedenle çok dikkatli hareket etmek gerekmektedir. Öyle bir yazılmalı ki, kimsenin yanlış anlayacağı belirsizlik olmasın.

Temel insan hakları nelerdir, hürriyetler nelerdir, vecibeler nelerdir, kurumlar nelerdir, keza ibadetler nasıl yapılır, bilimler nasıl oluşturulur, medeniyet nasıl kurulur? Tüm bu konular, birden fazla insanı ilgilendiren ve süreç içinde açıklığa kavuşacak konulardır. İşte bu tür konularda Allah'ın insanlardan istedikleri nelerdir? sorusuna aranacak cevaplara HÜKÜM ÇIKARMA FAALİYETLERİ adı verilir. Zira aranan biz insanların istekleri değil Allah'ın istekleridir. Bu istekler ya bir şeyin yapılmasını ister, ya yapılmamasını ister, ya iki veya ikiden fazla şeyden birinin seçilmesini ister, ya da serbest bırakır. Çıkardığımız hükümler acaba % 100 mutlak, kesin olarak, Allah'ın kastettiği istekleri midir? Hayır! Elimizden geldiği kadar cehdederek, çalışarak Allah'ın kitabından hatalı anlamış olmak her zaman mümkündür. Yazılan usûl, yazılan kolaylıklar mümkün olduğu kadar hataları aşağıya çekmek için yazılmaktadır. Yoksa, bu usûle uy-

mazsanız, bu kolaylıklardan yararlanmazsanız, siz hüküm çıkaramazsınız diye bir iddia yapılamaz. Bu kolaylıklardan isteyen istifade eder, isteyen etmez.

Hüküm çıkardıkça, geleceğe doğru kararlı adımlarla ilerlemek mümkün olur. Zira nice hükümler, gelecekte uygulanmak üzere şimdiden çıkarılır. Hükümlerin gereklerine uyuldukça iyi işler çoğalır, kötü işler azalır.

BİR KUR'AN ÇEVİRİSİ'NDEN

HÜKÜM ÇIKARMADA ÖRNEK BİR ÇALIŞMA:

ZEKÂT HÜKMÜ VE AÇILIMI

01- Zekat Hükmüne Duyulan İhtiyaç.

İnsanların zihinleri vardır, duyguları vardır ve bedenleri vardır. Duygular bazen çok katılaşır, bazen yumuşar. İnsan duygularının yumuşaması; zarif, nezih, şefkatli, acıyan bir insan tipinin oluşmasına yol açar. Aslında insanın bu zerafet ve bu yumuşaklığa ihtiyacı vardır. Sert ve sinirli insanlar, kendilerinin bu durumundan şikayetçidirler. Neden çok sertim, neden çok sinirliyim diye, ara sıra kendilerini sorgularlar. İnsanın aşırı sertliğini gidermek, aşırı sinirliliğini önlemek, yumuşamasını sağlamak için, kendi öz kazancından başka insanlara mal veya para vermesi gerekmektedir. Bu eylemin adına zekat denilir. Zekat veren insanların duygularında yumuşaklık olur. Zekat veren insanlar yumuşarlar. Zekat veren insanlar rahat ederler. Zekat veren insanlar şefkatli ve merhametli olurlar. Zekat veren insanlar huzur duyarlar. Zekat insanı mutlu eder. Bu mutluluğa da insanın ihtiyacı vardır. Bu sözlerin doğru olup olmadığını zekat vermeyenler nerden bilsin. Zekat vermek lâzım ki, bu duyguların doğru olup olmadığı anlaşılsın. İlk bakışta zekat vermek insana zor geliyor. Bunun sebebi kendilerine iyilik yapılan insanların, bu iyiliği istismar ederek, iyilik yapanlara nankörlük etmeleri

olagelmiştir. Hep iyilik ettim kötülük buldum sözü çok kullanılmaktadır. Bu oluşumun sebebi zekatın gereği gibi verilmeyişinden doğuyor. Zekat, zekat veren kişi tarafından direk verildiği zaman, bu nankörlüğün doğması kaçınılmazdır. Ancak zekatı toplayan resmi bir kurum tarafından verilirse; zekat alan kişiyle, zekat veren kişi birbirini tanımazsa, bu takdirde; zekat alan kişinin, zekat veren kişiye nankörlük etmesi ortadan kalkmış olacaktır. Bu ve buna benzer birçok mesele aşağıda izah edilecektir.

02- Zekat Hükmünden Önceki Problemler.

Eğer yeryüzünde mutluluk rüzgarları her yanı sarmış olsaydı, uzun zahmetler çekerek bu kitabı hazırlamama gerek duyulmazdı. Yaşadığımız çağda herkesin görebildiği somut problemler; cehalet, din istismarı, yoksulluk, işsizlik, plânsızlık, düşmanlık, kaynakların reel değerlendirilmeyişi vb. şeylerdir. Bu problemlerin çözümlenmesi için iyi niyetli binlerce insanın çalışma yaptığı bir gerçektir. Biz bu çalışmamızda, bu problemlerin çözümü için, herkesin Rabbi olan Allah'ın önerdiği hükümleri gereği gibi araştırmak ve insanlara sunmak istedik. Problemler yok idi de biz icat etmedik. Madem ki problemler var, madem ki bu problemler, zekatın gereği gibi uygulanmadığı bir dünyada var, öyleyse Allah'ın hükümlerini gereği gibi anlamaya ve uygulamaya hep beraber çalışalım. Umulur ki; yolumuza ışık tutacaktır. Bu sahifelerde zekat hükmünün gereği gibi uygulanmayışından önceki problemleri ayrı ayrı belirtmemize lüzum görmeden açıklamalara geçmek istiyoruz.

03- Zekat Hükmünü Çıkarmadan Önce Yapılan Araştırmalar.

İlk insandan günümüze değin insanlık tarihi araştırıldı. Kısaca değinelim: Hz. Adem ile başlayan insanlar ilk çağlarda yiyecek cinsinden rastladıkları şeyleri toplayarak,

avlayarak geçiniyorlardı. Muhtemelen birtakım insanlara toplamak ve avlamak faaliyeti zor gelmeye başlayınca; ben başkalarının topladığı ve avladıkları şeyi yiyerek rahat geçinebilirim şeklinde düşünmüş olabilirler. Bu düşünceleri uygulamaya koymuş olsalar gerek ki, insanlar arasında ihtilaflar çıkmış olabilir. Bu insanlar neden başkalarının topladığı, avladığı şeylere göz dikmiş olabilirler? Neden çalışmayı değil, çalışmadan geçinmeyi düşünmüş olabilirler? Günümüzde de aynı türden insanlar görmüyor muyuz? Bugünkü insan karakteri neyse, o günlerde de öyle olabilir. Bu kitap insanların neden böyle yaptığının felsefesiyle uğraşmayı konu edinmemiştir. Bu kitap somut sorunlara, somut çözümler ile uğraşmayı konu edinmiştir. Düşünmeye devam edelim... İnsanlar böyle yapınca, doğal olarak ihtilaflar çıkar. İhtilafın sonunda birileri birbaşkalarını öldürmeyi düşünebilir ve bu düşünceyi eylem haline getirebilir. Böyle bir olayı gerçekleştirmişse korkup kaçabilir. Derken kendisine ceza verilmesini önlemek için etrafına adamlar toplayabilir. Ve böylece emperyalist bir güç doğar. Bu güç teker teker insanları köleleştirerek, yığınları çalıştırıp kendileri geçinmek isterler. Cenab-ı Allah bu oluşumun yanlışlığını elçileri vasıtasıyla insanlara haber verir. Tarih; Hz. Muhammed (sav)'e kadar emperyalist güçler ile Allah elçileri arasında oluşur. Emperyalist güçler; Hz. Muhammed (sav.)'den sonra, Tasavvuf adında, tarikatlar şeklinde kılık değiştirir. Zira son Rasûl Hz. Muhammed (sav.), emperyalist güçlerin, güce dayanan hâkimiyetine yine güç ile son vermiştir. Peygamberimiz sav., önce insanlara en güzel şekilde nasihatlar etmiş, insanlar Peygamberimizi (sav.) siyasi iktidarın baştacı yapmışlar, ekonomik durum iyileşmiş, emperyalist güçler bu iyileşmeyi güç ile yok etmek istemişler ve Allah güç kullananlara karşı Peygamberimizin (sav.) de güç kullanmasını emredince, tarihin en büyük harb stratejilerini, plânlarını, taktiklerini Peygamberimiz (sav.) kullanarak emperyalist güçleri yok etmiştir. Peygamberimizin (sav)

nasihat, siyaset ve ekonomi ve kıtal günlerinde, zekat hükmü hep işleyedurmuş ve toplumun iyileşmesinde gereken fonksiyonunu icra etmiştir. Peygamberimizin (sav.) vefatından sonra, bir müddet daha bu güzel durumlar devam etmiş, daha sonra emperyalist güçler insanları aldatabilmek için dini istismar yoluna gitmişlerdir. Herşeyi istismar; kelime-i şehadeti istismar, Kur'an okumayı istismar ki, bu ibadetler gâyesinden, maksadından uzak, birtakım çıkar çevrelerinin işine yarayan eylemler haline dönüşmüştür. İsim vermek istemiyoruz, maksadımızdan okuyucunun anlamasını ümit ediyoruz. İstismarlara son vermek için, istismar yapanları da kırmadan, incitmeden, onların da vazgeçmelerini talep ediyoruz. Bunlar kendilerini çok iyi bilirler. İstismarcılar da hükmün gereklerine riayet ederlerse, kendileri için de çoluk çocukları için de mutlu bir dünya oluştuğunda, kendileri de bundan yarar göreceklerdir. Umulur ki Allah günahlarını affetsin.

04- Hükmün Aslı.

"Zekatı veriniz. Güzel bir borç ile Allah'a borç veriniz. Her ne takdim ederseniz, hayırlarınız nefsiniz içindir." (Müzzemmil Sûresi, 20. ayet)

05- Usûl/Yöntem.

"İniş Sırasına Göre Kur'an, Akıl ve Bilim Işığında Türkçe Çeviri" adlı eserimizin Kaynakçası'nda verilen tüm Kur'an Mealleri/Çevirileri okundu.

06- Hükümde Geçen Terimlerin İzahları.

Zekat nedir? Zekatın lûgat manâsı: Temizlik, bereket ve artıştır. Zekatın uygulama olarak manâsı: Allah'ın memnun olması için, maldan bir kısmını Allah'ın belirttiği yerlere kayıtsız ve şartsız vermektir.

07- Zekat Hükmünün Hedefleri.

a) Acil Hedef

Kur’an-ı Kerim’in Türkçe Çevirisi’nin, yani bizim yayına hazırladığımız; “İniş Sırasına Göre Kur’an, Akıl ve Bilim Işığında Çeviri” adlı eserin; -inşallah öyle bir zaman gelmeli ki- kesinlikle bir lira ücret almadan her eve bir adet dağıtımı yolunda, fisebilillah (Allah yolunda) çalışma yapmak için gereken işlerin yapılmasıdır.

b) İlk Hedef

Yetimlere ikrâm edilmesi, miskinlerin doyurulması ve teşvik tedbirlerinin uygulanması için gerekli çalışmaların yapılması.

c) Orta Hedef

Alak Sûresi’nden Mutaffifîn Sûresine kadar 86 Mekki Sûre’nin her eve bir adet dağıtımı için gerekli çalışmaların yapılmasıdır.

d) Büyük Hedef

Dünyadaki her eve/konuta kendi dillerinde bir adet Kur’an Çevirisi’nin hediye edilmesi.

e) Nihai Hedef

Evrensel Medeniyet içinde yaşayan yetim, fakir, miskin, resmi zekat toplayıcıları, müellefe-i kulûb (kalpleri İslâm’a ısındırılmak istenenler), ihtiyaçlarını karşılayamayan memur ve işçiler, borçlular, yolcular ve Kur’an’ın yayılması için yapılacak çalışmalara mali kaynak temin etmektir.

08- Hükmün Gâyesi.

Hedeflere niçin gidilecektir? Hedeflerin ulaşmaya çalıştığı odak noktası nedir? Hedeflere gidilirken gâye hiçbir zaman gözönünden uzak tutulmamalıdır. Zekat hükmünün gâyesi nedir? Şu an yeryüzünde yaşayan tüm insanları düşünelim. Kalbi katı olanı var yumuşak olanı var, merhametli olanı var merhametsiz olanı var, fakir olanı var zengin olanı var, bir eli yağda bir eli balda olanı var, mücbir sebeblerle ekmek bulamayanlar var, velhasıl çeşit çeşit elemanlardan oluşmuş bir insanlık toplumu! İşte bu toplum içinde katı kalpli olanların yumuşaması, çalışmaya istek duymayan insanların zekat verme arzularının kamçılanarak çalışkan hale getirilmesidir. Yani yumuşama ve tembelliğin önlenmesidir. Zekat öylesine anlaşılmalı ki, herkes zekat vermek için kıyasıya bir yarışa girmeli. Öyle çalışmalı, öyle plânlamalı, öyle üretmeli, öyle dağıtmalı, öyle tüketmeli ki yeryüzünde yoksulluk son bulsun. Yetimler itilip kakılmasın. Zekat vermek için yarışalım sloganı üretimi kamçılasın. Tembelliği yok etsin. Katı kalpli olanlar, bu yarış içerisinde zekat verme eğilimi duyarak yumuşayabilsin. Böylece yeryüzünde yumuşama ve zenginlik her yanı sarsın. İşte zekat hükmünün gâyesi noktasında bizim fıkhımız (anlayışımız) budur! Hata etmiş isek Rabbimiz affetsin.

09- Hükmün Çıkarılması Öncesindeki Öneriler.

a) Öneri

Allah, Müzzemmil Sûresi 20. ayetinde zekat verilmesini önermektedir.

b) Öneri değerlendirme

Bu öneri Allah tarafından yapılmaktadır. Allah öneriyi her insana ayrı ayrı melek aracılığıyla değil, insanlardan bir insanı, en son olarak Hz. Muhammed (sav.)'i Rasûl (elçi) seçerek, öneriyi melek Cebrail as. vasıtasıyla Peygambe-

rimize (sav.) bildirilmiştir. Peygamberimiz bu önerileri uygulayarak gereklerini yerine getirmiştir.

c) Öneri istişâre

Peygamberimizin (sav.) zekat önerisini nasıl uyguladığı istişâre edilmiştir.

d) Öneri karar

Peygamberimizin (sav.) zekat uygulamasının günümüze transforme edilmesine karar verilmiştir. Şöyle ki, Peygamberimiz sav. Mekke'de üç sene içerisinde 131 civarında Allah'a inanan, Allah'tan indirilenlere uyacağına dair söz veren insanların çeşitli durumlarına göre, çeşitli uygulamalar yapmıştır. Bu 131 kişiden 5 tanesi erkek köle, 3 tanesi kadın köle, 123 tanesi tüccar ve varlıklı kişilerdi. Peygamberimiz (sav.) bu kişilerle birlikte devlet olmanın şartlarından birisi olan nüfusa sahip olmak şartını taşıyordu. Siyaset bilimciler yazarlar ki, devlet olmanın üç şartı vardır: Birinci şart, nüfusun bulunması. İkinci şart, hükümetin ve hükümetin uygulayacağı hukukun bulunması. Üçüncü şart, toprağın bulunması. Toprağın bulunması konusu sınırları belirli olan toprak mı, sınırları belli olmayan toprak mı bağımlı bir toprak mı, bağımsız bir toprak mı gibi hususlar tartışmaya açık olmakla birlikte diyebiliriz ki; ilk iki şart Peygamberimize sav. risalet gelişinin üçüncü yılında ortaya çıkmıştı. Yani Peygamberimize sav. risalet gelişinin üçüncü yılında meşru ve resmi bir devlet mevcut olup bu devletin hukuku Allah'tan gelenler ve Peygamberimizin sav. arkadaşlarıyla birlikte istişâre etmesinden sonra verdiği kararlardan oluşuyordu. Bir hukuk, sevgi ve saygı devleti. Peygamberimiz sav. kesinlikle zekat almıyordu. Zekat işlerini Hz. Ebu Bekir ra., Peygamberimizin sav. talimatıyla uyguluyordu. Nice yoksullar Peygamberimize sav. başvurduğunda, Peygamberimiz sav., Hz. Ebu Bekir'e ra. gönderiyordu. Gelen Sûreler çeşitli şeylere yazılarak çoğaltılıyor, okumak isteyenlere dağıtılıyordu. Zekat hükmünün uygulanmasında ilk saha-

biler belli bir orana bağlı kalmaksızın birbirleri ile yarışırcasına zekat veriyorlar, bu zekatlar gerekli yerlere sarfediliyordu. Medeniyetin bütün Arabistan'a yayılması ile birlikte, asgari zekat oranı kırkta bir olarak uygulanmış idi. Azamisi ise kişinin ve bakmakla yükümlü olduğu ailesinin zaruri ihtiyaçlarına kadar idi. Zaruri ihtiyacın dışında herşey zekat olabiliyordu. Zekatın sanki kırkta bir imiş gibi dondurulması; üretme azmine, çalışma azmine, kazanma azmine darbe indirmiştir. Asgari olarak uygulanan bu oranın dondurulması yanlıştır. Yani bir insan, en az kırkta bir verirse hükmü yerine getirmiş sayılır. Ancak daha fazla verirse bu da zekât sayılır. Daha fazla vermek ise çalışmayı ve kazanmayı teşvik eder. Yaşadığımız çağda, çağdaş araç ve gereçleri kullanarak Peygamberimizin sav. yaptığı gibi zekat ibadetinin yapılmasına karar verilmiştir.

10- Zekat Konusunda Uygulamalar veya Gözlemler.

Geçmiş yıllarda (1970'lerde) bir işadamı, bir cemaat liderine malının zekâtı olarak 1.470 Lira vermiş. Sonra bu cemaat lideri İslâmi çalışmalardan uzaklaşarak, verilen bu paralarla şahsi servet yapmış. Yine bir başka cemaat tarafından toplanan zekât paralarıyla gazete kurulacağı söylenmiş, bu paralar da toplayanlara şahsi servet yapılmış. Sonra bu işadamı 1977 yılından itibaren zekat vermek için yine çalışmaya başlamış, 10 yıl içinde ayrı ayrı kişilere önemli miktarlarda Zekât vermiş. Bu kişilerin çoğunda Zekât veren bu işadamına karşı, çeşitli şeyler bahane edilerek tepkinin oluştuğu görülmüş. Para ile bu olmuyor denilerek, bu işadamı tarafından ekonomik faaliyetlere son verilmiş ve ilmi araştarmalara geçilmiş. 5 yıl ilmî araştırmalarda bulunulmuş. İlmî araştırmaların sonuçları insanlara anlatıldığında, insanların çoğunun ilme rağbet etmediği; ilmi sunan kişinin sürekli olarak hangi ekonomik işle uğraştığı sorulmuş. Sorulan ilk soru ne iş yapıyorsun, oluyormuş. Bu durum, ne kadar ilmî çalışma yapılırsa yapılsın, bu işler ilim ile de olmuyor sonu-

cuna yol açmış.

Önce samimiyet. Samimiyet ile birlikte kişinin çalışması, kazanması, ilim öğrenmesi vb. işler.

Netice itibariyle; gözlemlerimizle ve yaşantımızda görüldü ki, ne kadar uygulama yapılırsa yapalsın, aslında Rabbimiz sırasıyla ne yapılması gerektiğini en güzel şekilde emir buyurmuş. Bkz. önce Kelime-i Şehadet'in kabulü, Hz. Adem gibi bir imana sahip olmak, samimi olmak, kötülüklerden uzak durmak, sonra Rabbimizden gelen Sûreleri sıra ile neredeyse her gece okumak, okuduğumuzu ailemize ve başkalarına anlatmak. Namazı gereği gibi kılmak ve Zekât vermek için gereği gibi çalışmak, kazanmak, iş yapmak ve bu şekilde yaşayanlar çoğalınca iş bölümü yapmak. Rabbimizin Müzzemmil Sûresi 20. ayetinde buyurduğu gibi, herkes farzları yerine getirecek, iş bölümü yapılarak vacipler de yerine getirilmeye çalışılacak. Bir kısmı ticaret yapacak, bir kısmı hasta olup bir kısmı hastalar ile ilgilenecek, bir kısmı kıtal edecek. Ancak herkes kolayına geldiği kadar mümkünse her gece Kur'an okuyacak. Günde beş vakit namaz kılacak. Zekât vermek için çalışacak ve Zekât verecek. Ve tüm bu uygulamalar ve gözlemler bizleri bu kanaate getirmiştir. Bu kanaatlerde hatalar varsa Rabbimiz bizi affetsin!..

11- Kontrol.

Zekât hükmü ile ilgili edindiğimiz bilgileri, ilim ehli arkadaşlarımız sürekli kontrol etmişlerdir.

12- Hikmetler.

Uygulamanın sağladığı faydalar. Bu tür fikirleri okuyan kişilerde, terörist duyguların ortadan kalktığı görülmüştür. Öyle ki; fakirlere, zenginlere karşı oluşan terörist duygular ortadan kaldırılmıştır. Fakir; zengin olmak için çalışma azmi duymuştur.

13- Düzeltmeler.

Tebliğ yapan kişinin, insanlar tarafından sağılan bir inek gibi görülmesi, bir çok menfaatperestin çıkar sağlamak için bu kişiye dalkavukluk yapması, düzeltilmesi gereken bir iş olmuştur. Bu nedenle tebliğ yapan kişinin, zekat dağıtımında uzak olması gerekiyor. Hatta tebliğ yapan kişinin elinde böyle bir yetkinin olduğunu, ilk defa tebliğ alan kişilerin bilmemesinde yarar vardır. ***Kişi birtakım çıkarlar temin etmek için değil, dinlemek ve düşünmek için bir şeyin doğruluğunu veya yanlışlığını irdelemek için, tebliğe muhatap olmalıdır.*** İnsanlara Kur’an anlatıldığı zaman veya kitap verildiği zaman, kişiye şu söylenmelidir: Bu anlatılanların veya kitapta yazılanların doğru ve yanlışlığı konusunda lütfen düşününüz. Karar verip vermemek te özgürsünüz. Bu şekilde yaklaşılmaz ise, insanlara önceden birtakım çıkarlar sunularak, sonra Kur’an-ı Kerim sunulursa yanlış olur. Böyle yapılan çalışmalar düzeltilmelidir. Zekatın çeşitli kişiler tarafından toplânarak istismar edildiği görülmektedir. Böyle işlerin de düzeltilmesi gerekmektedir. Buraya kadar yapılan çalışmalarda hasıl olan genel anlayış ondördüncü aşamada sistematik olarak sunulacaktır.

14- Hüküm.

Hüküm: Zekat farzdır.

a) Hükmün Sebebleri.

Birinci Sebeb: Yeryüzünde cahilliğin, yoksulluğun, istismarın, düşmanlığın, düzensizliğin olması; zekat hükmünün ortaya çıkmasına sebeptir. Cennette cahillik, yoksulluk, istismar, düşmanlık, düzensizlik olmaması nedeniyle hüküm ortadan kalkacaktır.

b) Hükmün Şartları.

Birinci şart: Müslüman olmak şartı.

İkinci şart: Akıllı olmak şartı.

Üçüncü şart: Büluğ çağına ermiş olmak şartı.

Dördüncü şart: Hür olmak şartı. (Esirler, köleler zekat veremezler).

Beşinci şart: Zengin olma şartı. (Zenginlik için asıl kabul edilen en düşük varlığa nisab denir, bundan az bir mala sahip olana fakir denir.)

Altıncı şart: Nisab miktarı mal üzerinden bir yıl geçmiş olmak şartı.

Yedinci şart: Zekat verilecek mala tam bir mülkiyet ile sahip olmak şartı.

Sekizinci şart: Kazanç getiren bir varlığın olması şartı.

c) Hükmün Manileri.

1- Kişinin borcunun varlığından fazla olması.

2- Zekatı toplayacak meşru ve resmi bir kurumun ve kurumun başında ehil birisinin olmayışı.

d) Hükmün Gereklerinin Yerine Getirilmesinin Sıhhati.

Eğer sebeb var ise; şartlar da tamamen yerine geliyor ise; mani de bulunmuyor ise; hükmün uygulanması sıhhatlidir (geçerlidir).

e) Hükmü Uygulayanların Düşeceği Durumlar İle Butlanı (Geçersizliği).

Sebebler olsa, şartların tamamı yerine gelse, lâkin mani bulunuyorsa hükmün uygulanması butlandır, yani geçersizdir.

f) Hükmün Azimetleri.

Azimet, kişinin zaruri ihtiyacı dışında her türlü mal ve para varlığını zekat olarak verebilmeye azmetmesi.

g) Hükmün Ruhsatları.

Yüzde ikibuçuk (kırkta bir) olarak yılda bir defa zekat vermeye ruhsat vardır. Ruhsatı kullanan kişi de zekat ibadetini yerine getirmiş sayılır.

h) Hükmün İstisnaları.

Meşrû ve resmi zekat memurları, bir kişiden zekat istemeye gittiğinde, bu kişi zekat vermezse, bu olay üç defa tekrar ederse, daha sonra bu kişi zekat vermek istese de bu kişinin zekatı kabul edilmez. Böylece hüküm uygulanmaz. Hükmün uygulanmaması, hükmün ortadan kalktığına delil değildir. Bu istisnai bir durumdur.

i) Hükümdeki Hedef Kitle.

Zekatı kimlerin vermesi isteniyor. Zekatı zengin ve müslüman olanların vermesi isteniyor. Ben müslüman değilim, diyen kişilerin zekat verme mecburiyeti yoktur.

j) Hükmün Yapılıp Yapılmaması Halinde, Dünyada ve Ahirette Karşılıkları.

Dünyada zekat verenler, mutluluk hissederler. Zekat vermeyi ibadet olarak kabul eden kişiler zengin olmak için çalışırlar ve böylece içlerindeki tembellik duyguları gider. Çalışmanın, üretmenin, kazanmanın zevkini tadarlar. Zekat nedeniyle cehaletin, yoksulluğun, istismarın, düşmanlığın asgariye inmesi gerçekleştiğinde, dünyada büyük bir barış ve zenginlik medeniyeti doğar ki, bundan da bütün insanlar yarar görür. Zekatın dünyada uygulanmaması halinde cehalet, yoksuluk, düşmanlık, istismar nedeniyle o kadar çok suç ortaya çıkar ki, bu suçları önlemek için milyarlarca dolar kaynak sarfedilir ve bütün dünya ekonomisi bundan zarar görür. Yoksullaşan ülkeler, kolay ve ucuz kazanç yolu olan uyuşturucu üretimine sürüklenir ki, bu uyuşturucular zengin ülkelere satılarak, zengin ülkelerin gençliğini perişan eder. Bu da zekatın uygulanmamasının dünyadaki acı sonuçlarından birisidir. Ahirette ise zekat verenlere verdiklerinin onlarca, yüzlerce, binlerce katı ve daha fazlası Allah tarafından sonsuza değin verilecektir. Tabii ki kişide şirk, küfür, münafıklık, bâtıl inançlar olmazsa. Kişi herhangi bir bâtıl inanca inanıyorsa zaten müslüman sayılmaz. Bu kişinin zekat vermesinin kendisine ahirette hiçbir faydası yoktur. Zekat vermeyenlerin

ahirette azabı çok elim, acıklı bir azaptır. Dünyadaki bütün mallarının kat kat daha fazlasını vermek isteseler de bu duyguları hiçbir zaman azabı hafifletmeyecektir.

k) Hükmün Teferruatları.

k1- Hüküm ne zaman yapılacak?

Ramazan günlerinde zekat ile ilgili hesaplar yapılır. Ramazan bayramı çerçevesinde zekatlar toplanır. Ramazan bayramından Kurban bayramına kadar geçen süre içerisinde mahalli sarf yerlerine harcanır, artanlar Kurban bayramında genel zekat fonuna teslim edilir. Bu fondan Kurban bayramından bir sonraki Ramazan bayramına kadar olan harcamalar sarf yerlerine yapılır.

k2- Hüküm hangi yerlere yapılacak?

Hüküm, her belediye sınırları içerisinde yerine getirilecek, her belediye sınırları içindeki zekat ile ilgili resmi ve meşru memurlar hükmün gereklerini yerine getireceklerdir. Sarf yerlerine kendi belediye sınırları içerisinde, Ramazan bayramından Kurban bayramına kadar sarfedecekler. Artan miktarı, hesap kitapları ile birlikte Kurban bayramında Merkezi Fon'a teslim edecekler.

k3- Hüküm nasıl yapılacak?

Kişinin beyanı esas alınacaktır. Bir kişi, kendi zekatını kendisi hesaplayacaktır. Aksi sabit oluncaya kadar beyan esas alınacaktır.

k4- Hüküm ne kadar yapılacaktır?

Asgari kırkta bir, azami ihtiyaçtan fazlası sınırına kadar.

k5- Hükmün kesinlik veya tavsiye derecesi.

Zekat hükmü kesindir. Yani Allah bu emrinin yerine getirilmesini kesinlikle istemektedir.

k6- Toplu mu yapılacak, tek mi yapılacak?

Zekat toplu bir ibadettir. Yani hep birlikte yapılacak. Bu toplum içerisinde istismarcılar olması istisna bir durum-

dur. Bu toplum içerisinde herkes zekat vermek için çalışacağına göre, ekonomik olaylarda bu kişilerin birbirini desteklemesi doğal bir olaydır. Çünkü kim kazanırsa kazansın vermek için kazanacaktır. Böylece çok canlı bir işbirliği doğacaktır. Birbirini aldatmak için değil, yardımlaşmak esas olacaktır. Kıskançlık asgariye inecektir. Bu nedenle, bu ibadeti toplu yapılacak ibadet olarak görüyoruz.

k7- Mal ile mi yapılacak, beden ile mi yapılacak?

Zekat mal ile yapılacak bir ibadettir.

k8- Gerekli araç ve gereçler.

Zekat ile ilgili işlemlerin yerine getirilmesi için her türlü çağdaş araç ve gereç temin edilecektir. Bilgisayarlar, kasalar vb.

k9- Birkaç şeyden birini tercih edip etmeme durumu olacak mı?

Zekat ibadetinde tercih durumu vardır. İsteyen asgari oran olan kırkta biri tercih edecek, isteyen daha fazla bir oranı tercih edebilecektir.

k10- Resmi kurumlar mı yapacak, vatandaşlar mı yapacak?

Zekatı müslüman vatandaşlar verecek. Resmi ve meşru bir kurum toplayacak ve dağıtacaktır. Müslüman olmayan vatandaşlardan zekat alınmayacaktır.

15- Hükmü Uygulamada Alışkanlıklar.

a) İyi alışkanlıkların artması.

Çalışkanlık, plânlamacılık, üreticilik, dağıtımda kolaycılık, tüketimde dengelilik gibi iyi alışkanlıklar artacaktır.

b) Kötü alışkanlıkların azalması.

Katı kalplilik, tembellik, başkalarının mallarını sayıp

dökmekle vakit geçirmek gibi kötü alışkanlıklar azalacaktır. Zekatın uygulandığı iddia edilen birtakım ülkelerin, geri ülkeler oluşu, bu ülkelerde zekatın gereği gibi anlaşılmayışından doğmaktadır. Zekat ibadeti gereği gibi anlaşılmazsa, gereği gibi uygulanamaz. Bu durumda suçlu olan, zekat hükmünün yer aldığı Allah'ın kitabı değil, Allah'ın kitabını gereği gibi idrak etmeyenlerdedir.

16- Hükmü Uygulamada Gelişecek Karakterler.

Zekat hükmü gereği gibi uygulanırsa; sözünde duran, borcunu ödeyen, yalan söylemeyen, emanete hıyânet etmeyen, komşuları memnun olan, fedakâr olan, pozitif karakterli kişiler çoğalacaktır. Hukuki, iktisadi, askeri, sanatsal, sportif, bilimsel konularda iş başaran insanlar çoğalacaktır.

17- Hükmün Hukuki Mevzuat Haline Getirilmesi.

Hukuk; insanların birbirine karşı olan hakları demektir. Zekat, bir angarya değil bir haktır. Zekat'ın insanların birbirine karşı hakkı olduğunu Allah söylemektedir. Ancak, bazı memleketlerde anayasa adındaki kitaplarda dine dayandırılan kanun teklifi sunulamaz yazmaktadır. Bu dinden kasıt; insanların uydurduğu demokrasi, laiklik, tasavvuf, tarikatlar gibi dinler ise bu anayasa maddesi doğrudur. Ancak, buradaki kasıt Allah'ın indirdiği din ise bu anayasa maddesi yanlıştır. Zira Allah doğruyu, gerçeği, bütün insanlar için yararlı olanı söylemektedir. Zekat hükmünün hukuki mevzuat haline getirilmesi için gerekli içtihatlar, gerekli çalışmalar yapılır.

18- Hüküm Yeni Bir Kurum Gerektiriyorsa, Kurulacak Kurumun Nitelikleri.

Zekat hükmü yeni bir kurum gerektirmektedir. Bu ku-

ruluş Evrensel Yüksek Adalet Kurumu'na bağlı olacaktır. Bu kuruluş meşruiyetini Müzzemmil Sûresi 20. ayetinde Peygamberimizin sav. bu ayeti uygulama örneğinden almaktadır. Resmiliğini ise Evrensel Yüksek Adalet Kurumu'nun resmen kuruluşundan sonra kazanacaktır. Bu kitabın yazıldığı 2012 yılında Evrensel Yüksek Adalet Kurumu resmen kurulmamıştır. Evrensel Yüksek Adalet Kurumu Başkanı, Hukukçuların oybirliğiyle seçilecektir. Bu kurumun merkezinin nerede olacağı, çalışma esasları açık biçimde, kurumun resmen kuruluşundan sonra basın ve yayın organları ile insanlara duyurulacaktır. Bu kurum, bütün insanlığa hizmetkârlık yapacak bir kurum olduğu için, bu kurumdan yeryüzündeki hiçbir insanın veya devletin rahatsız olmasına gerek yoktur. Bu kurum, aynı zamanda yeryüzündeki devletlerarası ihtilâfların çözüme bağlanmasında somut öneriler de sunacaktır. Bu kurum, yeryüzünde Evrensel Medeniyet'e hepbirlikte ulaşmak için, inşaallah hizmetkârlık görevini en iyi biçimde yapmaya çalışacaktır. Evrensel Yüksek Adalet Kurumu'nun oluşmasında görev yapacak olan Hukukçular biliyorlar ki; yeryüzündeki insanlar hangi din, hangi ırk, hangi sosyal konumda olurlarsa olsunlar, insanlara din ve inançlarından dolayı, fikirlerinden dolayı kimseye baskı yapılamaz. Bir insan dünyada müşriktir, kâfirdir, münafıktır diye ölümüne fetva verilemez...

19- Hükmün Gereklerini Yerine Getirmek İçin Teşvikler.

Her Ramazan bayramında belediye sınırları içerisinde, zekat verenlerin listesi yayınlanır. Böylece zekat verenler teşvik edilmiş olur. Her Kurban bayramında, her belediye sınırları içindeki en yüksek zekat verenler Basın Yayın yoluyla Haberler'de ilân edilir. Böylece yüksek zekat ve dolayısıyla yüksek kazanç teşvik edilir.

20- Hükmün Gereklerini Yerine Getirmenin Ölümden Sonraki Umulan Faydaları.

Zekatı gereği gibi yerine getirmenin ölümden sonra insana ne faydası olacaktır? Bazı kişiler; "Efendim zengin olmayayım ki, cennete zenginlerden önce gireyim" şeklinde, güyâ fakirler zenginlerden önce cennete gireceklermiş şeklinde bir yanlış anlayışa kapılmışlardır. Bu işin aslı nedir? Bu işin aslı, Hz. Ebu Bekir (ra.) gibi fakirleşenlerden sözedilmektedir. Hz. Ebu Bekir (ra.) o kadar çok çalışmayı, kazanmayı, paylaşmayı seven bir insan idi ki, çok büyük bir miktardaki servetini zekat olarak vermekten kaçınmazdı. Sonra tekrar çalışırdı. Tekrar kazanırdı, tekrar yine zekat verirdi. Böyle böyle, yaşaya yaşaya ömrünün sonlarına doğru toplumun içerisinde fakirlerden sayılır hâle gelmişti. Zira toplum medeni bir ortam içerisinde zenginleşmiş bir toplumdu. Fakirlik, yoksulluk, cehalet, düşmanlık, din istismarı son bulmuştu. Böyle bir medeni toplumda yaşıyordu. Ve bu toplumda ise toplumun ekonomik seviyesine göre fakir düşmüştü. Elbette böyle fakirlerin o ortamdaki diğer zenginlere göre daha önce cennete girmesi umulur ki, gerçekleşecektir.

BİR KUR’AN ÇEVİRİSİ’NDEN
HÜKÜM ÇIKARMADA ÖRNEK BİR ÇALIŞMA:

TİCARET TAVSİYESİ’NİN AÇILIMI

TAVSİYELER

TİCARET YAPMAK

a) İlk hareket noktası olan hitabın ibâresindeki hüküm.

«(...) Bir kısmınız *(iş yapmak üzere ithalat-ihracat yaparak);* Allah’ın fazlından aramak için yeryüzünde dolaşacak *(yeryüzünün çeşitli kentlerine/ülkelerine iş gezileri düzenleyecek)*. (Müzzemmil Sûresi, 20. ayet)

Hitabın ibâresinden insanların bir kısmının ticaret yapmak için yeryüzünde seyahat edeceği belirtiliyor.

b) Hitabın işaretinden çıkarılan hüküm.

Ticaret yapmak ve ticaret yapmak için yolculuk yapmak tavsiye ediliyor.

c) Hitabın delâletinden çıkarılan hüküm.

Ticarete ehil insanların, ticaret yapmak üzere teşvik edilmesi tavsiye ediliyor.

d) Hitabın iktizasından çıkarılan hüküm.

Ticaret yapmak için gerekli sermayenin ve bilgi birikiminin, çevrenin, tecrübenin, haberleşmenin sağlanması. Gerekli araç ve gereçlerin temin edilmesi tavsiye ediliyor.

01- Hükme Duyulan İhtiyaç.

İnsanlar üretim yaparlar. Bu üretimin miktarı kendi ihtiyaçlarından fazla olabilir. Kendi ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra fazla olan üretimi başkalarına satmak isterler. Satış ve alış gerçekleştiğinde bu işleme *Ticaret* denilir. Üretim yapan kişilerden üretilen malları alıp başkalarına götürüp satan kişilere Tüccar denir. Yeryüzünde o kadar çok farklı mal üretilmektedir ki, kişiler kendi ürettikleri ihtiyaç fazlası malı satıp elde ettikleri paralar ile başkalarının ürettikleri malları satın alarak çeşitli ihtiyaçlarını giderirler. Dolayısıyla insanların ihtiyaçlarının çeşitli olmasından ve çeşitli üretimler yapılmasından ticaret yapma gerekliliği ortaya çıkmıştır.

02- Hüküm Çıkarılmadan Evvelki Problemler.

Yeryüzündeki ticari hayatta pek fazla bir problem yoktur. Belki de yeryüzünün en iyi çalışan sistemlerinden birisi Ticaret sistemidir. İthalat ve ihracat güvenceli kurallara bağlanmıştır. Ancak dünya ticaretinin daha çok gelişmesi için yeni birtakım düzenlemelere ihtiyaç vardır. Örneğin; protestolu senetlerin sayısının artması ticareti olumsuz yönde etkilemektedir. Karşılıksız çıkan çeklerin yol açtığı zararlar ve sıkıntılar herkes tarafından bilinmektedir. Gümrük konusundaki birtakım düzenlemeler problemler çıkarmaktadır. Kötü niyetli; aldığı malın parasını ödememeyi alışkanlık haline getirmiş kişiler, ticari canlılığa darbe indirmektedir. Bu ve benzer problemlerin bulunması

ticaret konusundaki hukukun geliştirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

03- Hüküm Çıkarmak İçin Yapılan Araştırmalar.

1962 yılında beş tanesini bir kuruşa keskin nane alıp, beş tanesini beş kuruşa sokaklarda bağırarak satan küçük bir çocuğun, 30 yıllık ticaretle ilgili araştırmaları dinlenmiş/gözlenmiştir. Keskin naneyi üreten bu çocuk değildi. Bu çocuk ne yaptı? Başkasının ürettiği malı aldı, bir'e aldığını beş'e satarak para kazanmış oldu. Sonra simit sattı. Fırıncının ürettiği simidi alarak ihtiyaç sahiplerine simit satarak para kazandı. Sonra gazete sattı, gazete üretenlerin gazetelerini alıp ihtiyaç sahiplerine satarak para kazandı. Bu şekilde çeşitli dallarda ticaret yaparak üniversiteyi bitirdi. Ve ailesine yük olmadı. Üniversiteyi bitirdikten sonra başkalarının ürettiği malları alarak, bunları monte ederek, monte edilmiş şekilde sattı ve bu şekilde para kazandı. Burada hem üretim, hem ticaret olayı gerçekleşmiş oldu. Bu durum yıllarca devam etti. Ve aynı zamanda dünya ticaretinin çeşitli sahalarında gerekli araştırmalar ve gözlemler yapıldı. Örneğin, İsveç'te bir tüccardan mal alındığı zaman faturasının kesildiğinde, faturanın altına hangi tarihte ödeneceği yazıldığında, o tarihte ödemeyen kişilerin ticari iş yapma ruhsatlarının iptal edildiği bir gazetede okunmuştur. Doğru veya yanlış olabilir. Ancak ilginç bir sistem. Bundan sonraki satırlarda izah edileceği gibi dünya ticaretinde, çeşitli sistemlerden de ilham alarak ticaret konusundaki hukuk üretilmiştir.

04- Hükmün Aslı.

Müzzemmil Sûresi, 20. ayet.

05- Usûl/Yöntem.

Konuyla ilgili kitapların çoğu taranmıştır.

06- Hükümde Geçen Terimlerin İzahları.

Fadlullah/fazlullah; Allah'ın fazlı. Allah'ın fazlında kâr aramak, ne demektir? Madenleri yaratan Allah'tır. Havayı veren Allah'tır. Suyu yaratan Allah'tır. Güneşi yaratan Allah'tır. Taneyi yaratan Allah'tır. Allah'ın yaratmış olduğu bu mallar kullanılarak yeni mallar elde edilir. Böylece nihai merci olarak veren Allah'tır. Allah'ın verdiği bu malları insanlar çeşitli şekillerde işleyip, başkalarına satarak kâr elde ederler. Böylelikle bütün kâr edenler, Allah'ın fadlından/fazlından kâr etmiş olurlar. Kâr elde edenlerin bunu unutmaması gerekir. Yeryüzünde yol tepmenin de günümüzdeki adı; iç ve dış ticarettir. Dış ticaret de ikiye ayrılır; dış alım, dış satım. Dış alıma, ithalat denir. Dışa satmaya, ihracat denir.

07- Hükmün Hedefleri.

a) Acil Hedef.

İnsanın zaruri ihtiyaçlarını satınalabilmesi için para kazanmasıdır.

b) İlk Hedef.

Kişinin ailesinin ve yakınlarının ihtiyacını karşılamak için para kazanılır.

c) Orta Hedef.

Ticaret yaparken evrensel ticaret hükümlerine uygun hareket ederek; dürüst tüccar, emin tüccar sıfatına hak kazanmaktır.

d) Büyük Hedef.

Ticaret yaparken ilişki içinde bulunduğu insanlar üze-

rinde müspet bir etki bıraktıktan sonra, sıra ile Alak'tan başlayarak Sûreleri okumak ve tebliğ etmektir.

e) Nihai Hedef.

Ticareti yeryüzünün her sahasına yayarak; çeşitli uluslarla, çeşitli insanlarla ticari ilişkiler kurarak, Sûrelerin dünyanın her yanına yayılmasını sağlamaktır.

08- Hükmün Gâyesi.

Hedeflere niçin gidilecektir? Hedeflere gidilirken bu nokta gözden uzak tutulmamalıdır. Gözden uzak tutulmaması gereken nokta kişinin imtihanı başarmaya çalışması olmalıdır. İnsan eline çeşitli mallar, çeşitli paralar, çeşitli imkânlar geçebilir. Bu ele geçenler kişiyi şımartabilir. Şayet kaybederse çok üzülebilir. Kazansa da kaybetse de kişi ne şımarmalı ne de üzülmelidir. Tİcaret bir açığa çıkarılmadır. Allah insanları yeryüzünde yemeye, içmeye, çeşitli ihtiyaçları temin etmeye, büyük gayret etmeye ihtiyacı olmadan da yaşatabilirdi. Tıpkı kuşların yaşadığı gibi. Ancak Allah; insanı üreterek, alıp satarak, dağıtım ağı kurarak, tüketerek, plânlama yaparak yeryüzünde yaşamasını diledi. Bu faaliyetler içerisinde kişinin hukuka uygun hareket edip etmeyeceğini, kişinin kendisine ve diğer insanlara göstermek istedi. Ve buna fitne/imtihan (açığa çıkarma, çıkarılma) adını verdi. Sonunda bu imtihanı başaranların hakkıyla başardığını da diğer insanlar görecek, imtihanı kaybedenlerin de gerçekten kaybettiğini diğer insanlar zaten görmüş olacaklar. Böylece Allah'ın hiçbir kuluna zulüm yapmadığı, insanlara dünyada yaptıklarının karşılığını verdiğini herkes anlamış olacaktır. Kulların imtihan edilmesi; Allah'ın, kulların ne yapacağını bilemeyişinden değildir. Allah, kulların ne yapacağını elbette biliyor. Ancak insanlar bilmiyor. Aldığı bir malın parasını bile bile gücü olduğu halde ödemeyen insanlar vardır. Bunlara insanlar dolandırıcı derler. Yeryüzünde dolandırıcılık yapan

insanlara Allah cehennemde azap ettiği zaman, bu azabı gören insanlar Allah'a ne diyebilecekler. Derlermi ki, "Ya Rabbi, sen zulmediyorsun". Hayır! Kimse bunu demeyecek. Dolandırıcı, yaptığının karşılığını buldu denilecek. Böylelikle yerlerin ve göklerin tek hâkiminin Allah olduğunu, gerçekten Allah olduğunu, yerleri ve gökleri adaletle idare ettiğini ve herkesin yaptığının karşılığını bulduğunu herkes görecektir. İşte ticaretin gâyesi budur. Kişinin imtihan olduğunu anlamasıdır. Faraza, yazıhanenize gelen bir kişi, içinde bir milyon dolar olan çantasını unutmuş olsun. Üç gün sonra döndüğünde bakalım bu çantayı adama iade mi edeceksiniz veyahutta inkar mı edeceksiniz. Allah bütün yaptıklarımızı görüyor. Burada insan nefsinin kesinlikle iyi şeyler emretmeyeceğini/istemeyeceğini göstermek adına bizzat yaşadığım, nefsimle adeta gelgitler oynadığım 1993 yılında başıma gelen bir olayı anlatmak istiyorum: Bir A.Ş.'de, Personel Servis Hizmetleri verilen bir firmada Servisler Müdürü iken, İstanbul Avrupa yakasında olan şirket muhasebesine talimat veren patronumuz, Anadolu Yakası'nda görev yaptığım sırada, günlük servis açıkları için bankaya adıma havale çıkartırlar. Saat 16.00'dan önce gidip almam tembih edilir. Gittiğimde banka memûresi 120 Bin TL.'yi bana öder. Ancak patronum bana telefonda 12 Bin TL. gönderdiğini söylemiştir. Bu arada karşı tarafa muhasebeye telefon açarım. Muhasebe müdürümüz patronun 12 Bin TL. yatırılmasını emrettiğini söyler. Ben anladım ki, karşı tarafın banka çalışanı 12 Bin yazacağına 120 Bin yazmıştır. Yanımda çalışan benim yardımcım olaya bizzat şahit olmuştur. Israrla sakın bu yanlışlığa müdahale etme, parayı iade etme demiştir. Bununla bir araba, bir de ev ediyor. Bir yakınının üzerine gidip bunları al, onlar dava açarlar falan filan bir sürü şeyler söyleyip duruyordu. Ben ise nefsimle büyük mücadele verip, içimdeki biri, bir yandan onun dediğini yap, ne bir evin var ne bir araban. Bu gidişle alamazsın da vs. Bir yandan inancım bana emrediyordu: Hayır kesinlikle böyle bir şey olamaz, yapamazsın. Çünkü gerçeği ve herşeyi bilen, gören Allah var.

Sonunda inancım ağır bastı, nefsim bana kötülük işlemeyi hoş gösterse de imanım/inancım buna asla müsaade etmedi. Şimdiye kadar ufak tefek şeyler ile çok denendim. Örneğin alışveriş yaptığım bir dükkanın kasiyeri 5 lira verdiysem para üzerini 10 liradan; 10 lira verdiysem 20 lira üzeri olarak ödemeler yaptığında, yine aynı şekilde denenmiş: Fazla ödeme yaptığını, açığın çıkarsa cebinden/maaşından ödeyeceğini, biraz daha dikkatli olmasını öğütlerdim; o kişi de bana müteşekkir bakışlarla, ‘Allah razı olsun’ derdi, ben de çok duygulanır, mutlu olurdum... Aklıma hep bunlar geldi: Sanırım bu kez bunun çok daha büyüğünü yaşayacağım, diyerek bankaya gittim... Ve dedim ki: “Şirketi aradım, bana 12 Bin gönderilmiş. Sanırım sizin karşı şubedeki arkadaş 12 Bin yazacağına, hataen 120 Bin yazmış. Lütfen düzeltir misiniz?” Banka çalışlanları anında birbirlerine bakıştılar. Hepsi minnet duyguları ile bana bakıyor, kimi de bizzat gelip elimi sıkarak teşekkür ediyordu. Karşı taraftaki görevliden ise yine aynı şekilde minnet duyguları geldi, telefon ile. Burası çok önemli: Peygamberler hariç, hiç kimse masum değildir. İnsanın illâ ki aklından kötü düşünce ve duygular geçebilir: Önemli olan hangisini uygulamaya geçireceğimiz? İyi olanı mı, kötü olanı mı? Elimize böyle fırsat geçtiğinde kötü olanı değil de iyi olanı yaptığımızda, biliyor musunuz ne büyük bir iş yapıyoruz? Onu ancak Rabbimiz ölçebilir, değer ve kıymetini? İşte tam burada yıllarca benim içimde dert olan: Yusuf as. kıssasını da anmak istiyorum. Biliyorsunuz, Vezirin karısı odasının kapısını kilitleyip Yusuf’a; “Haydi gelsene!” dediğinde, kendilerini izleyen Allah’tan başka hiç kimse yok iken, işte böyle bir zamanda kendisini arzulayan kadına gitmemek önemlidir, büyük olay budur! Anılmaya değer olan! Uzun zamandır hep diyordum, meallerde: Kadın onu arzulamıştı, Yusuf da onu arzulamıştı, diye tercüme yapanlara; bir peygambere bunu nasıl yakıştırırlar, diye de kızardım. Allah’ın o olayı böyle ifade ettiğine ihtimal vermezdim. Yani, bana göre Meal sahiplerinin kullandıkları bazı kelimeler problemliydi.

Düzgün seçilmiş kelimeler değildi. Fakat kimi meal sahibi uygun manâyı verebilmişti. Arzulamıştı, bu uygun kelime değildi meselâ. Ama;

«24. Gerçek şu ki,
kadın onu arzulamıştı.
Rabbinin kesin delilini yakinen görmeseydi,
o (Yusuf) da meyledebilirdi.» [Yusuf Sûresi, Bizim Meal'den]

Bu anlam daha uygundu bir Nebi için. Yani kadın için arzulamıştı kelimesini, bir Peygamber için de 'meyledebilirdi' kelimesini kullandık. İşte Yusuf as.'ın bu güzelliği, böyle uç noktada bir örnekleme ile anlatılmıştır; mü'minlere ibret olsun diye. Onun için Rasulullah sav. Peygamberimiz: İçinizden geçirdikleriniz küfür/inkâr dahi olsa, lisânınıza bunu dökmediğiniz sürece hesabınıza bir günah yazılmaz/kötülük sayılmaz, şeklinde müminleri rahatlatan güzel bir sözü vardır. Çünkü şeytan sürekli Felak ve Nas Sûrelerinde ifade edildiği gibi, vesvese vermek ve bizleri dosdoğru yoldan alıkoymak için kesintisiz mücadelesini sürdürmektedir. İhlâs sahibi müminler de sürdürmektedirler…

Onun için öyle 1 Milyon Dolar ile imtihan edildiğimizde, bizi daha sağlam bir imana sahip kılması için, Yüce Allah'a ibadette sürekli olalım ki, imanımız her daim artsın, güçlensin… Bu dünyada nasıl hareket edersek Allah, ahirette karşılığını öylece verecektir. Bu nedenle Allah ticareti nasıl yapmamızı istiyorsa o şekilde yapmaya çalışmalıyız. O halde ticaretteki gâye; Allah'ın, ticareti nasıl yapmamızı istediğini öğrenerek yapmaya çalışmaktır. Kur'an Allah'ın kitabıdır, Allah nasıl ticaret yapılması gerektiğini kitabında bildirmiştir.

09- Hükmün Çıkarılması Öncesinde Öneriler.

Allah'ın nasıl bir ticaret yapmamızı istediğini daha iyi anlayabilmek için bir öneri daha ortaya atıldı. Denildi ki,

bir fabrikanın ürettiği bir sanayi mamulünü satın alarak iç ticaret yapalım. On kişi bu işi beraberce yapmaya karar verdiler. Bir yıl uğraşıldı. Bir yıl sonra içlerinden bir kişi ben diğer dokuz kişi ile bu ticareti beraber yapmak istemiyorum. Yalnız başıma yapmak istiyorum diyerek ayrıldı. Başka bir zaman iki kişi bir araya gelerek başka bir ticaret yapmak için yola çıktılar. İş yüksek bir kâr sağlamayacak düşüncesiyle birisi diğerinden ayrıldı. Tek başına yola giden kişi daha sonra yüksek bir kâr sağladı. Birçok öneriler gündeme getirildi, bu önerilerden pek çoğunun yapılmasına karar verildi ve bu işlerden birtakım sonuçlara varıldı.

10- Yapılan Uygulamalar ve Gözlemler.

Bir kişinin bir oto galerisine mercedes arabası alması için telefon ettiğini gözlüyoruz. Galeri sahibi 130 Bine bir mercedesin olduğunu söylüyor ve diyor ki, sen almazsan bu arabayı ben alacağım diyor. Bu söz üzerine telefonla iş bitiriliyor. Alıcı gidip parasını ödüyor, arabayı alıyor. Arabayı aldıktan sonra arabayı birbaşkasına satmak istiyor. Satın alacak kişiler arabanın motorunun orijinal olmadığını, değiştirildiğini söyleyerek fiyatı düşük tutuyorlar. Arabayı alan kişi, ilk arabayı satan galeriye durumu söylediğinde, adam ben de bilmiyordum diyor. Burada ticaret olmuştur. Ama tatsız bir ticaret olmuştur. Buna benzer onlarca yüzlerce ticari uygulama gözlenmiştir.

11- Hüküm Çıkarmak İçin Yapılan Uygulamaları Kim Kontrol Etti?

Bu uygulamaları ilim ehli kişiler kontrol etmiştir.

12- Uygulamaların Hikmetleri.

Ticari faaliyetlerde insanların düşe kalka tecrübe kazandığı bir gerçektir. Küçük yaşlardan itibaren 40 yaşına

değin ticaretle uğraşan kişilerin, bu kazandığı tecrübeleri toplumun iyileşmesi için kullandıkları takdirde, pek çok fayda elde edilmektedir. Ticaret, Allah'ın istediği gibi yapılırsa, Allah'ın insanlara ne gibi yardımlarda bulunduğu, insanın duyguları tarafından hissedilmektedir. Artık, Allah varlığına veya yokluğuna şüphe ile bakılan bir zat değil, görülmeyen ama gerçekten var olan, insanları gören, bazen yardım eden, bazen de ceza veren bir Zat'tır. İnsanlar yanlış yaparlarsa Allah birçok yanlışı affetse bile, birçoğunun da cezasını dünyada tattırmaktadır; umulur ki insanlar yanlışlardan dönsünler.

13- Uygulamaların Düzeltilmesi.

Ticari çalışmaların sonunda para ve çevre kazanılmamışsa, bir yerlerde düzeltilmesi gereken bir nokta var demektir. Düzeltmek için insanın deneme yanılma metodlarında büyük yararlar olmaktadır. Kâr neden olmuyor? İnsanlar işin başında iyi hesap yapmazlarsa, ihtirasla hareket ederlerse, yanlış yapmış olurlar. Bu nedenle çevredeki tüccarlara sorarak kendilerini düzeltmek için çalışma yapan tüccarlar, yanlış uygulamaları düzeltirler. Ayrıca son Rasûl Hz. Muhammed Peygamberimiz'in sav. ticaret metodundan örnekler alarak, tüccarlar kendilerini düzeltebilirler.

14- Hüküm.

a) Hükmün Sebebleri.

İnsanın elinde olan sebebler. İnsanın birşeyler satın almak istemesi ticaret hükmüne sebebtir. Birşeyler satın almak için, satın alacak paraya ihtiyaç vardır. Bu paranın kazanılması için, insan ticaret yapmaya karar verebilir. Önce ne yapacağını düşünür. Sonra istişâre eder, sonra karar verir ve azimle çalışır. İşin zorluklarına göğüs gererek yoluna devam eder. İnsan elinde olmayan sebebler vardır.

Örneğin, başkalarının birtakım şeyler üretmesi bizim elimizde değildir. Onların ürettiklerini satın almak isteriz. Tabii ihtiyacımız varsa. Dolayısıyla ticaret yapmak için sebebler çoktur.

b) Hükmün Şartları.

Allah'ın koyduğu şartlar:

Birinci şart: Alan ve satanın birbirinden razı olma şartı.

İkinci şart: Alanın veya satanın, birbirinin cehaletinden istifade ederek aldatmama şartı.

Üçüncü şart: Ne yaptığını bilmez bir durumda olmama şartı.

Dördüncü şart: Peşin olup hemen teslim edilen mallar dışında kalan ticari işlemlerde yazılı akitlerin ve belgelerin yapılması.

Allah'ın insanların belirlemesine izin verdiği şartlar.

Allah yukarıdaki dört şarta aykırı olmamak koşuluyla, insanların kendi mantıklarıyla ticarete konu olan mallar ve yöntemler konusunda birbirlerine çeşitli şartlar koymalarına izin vermiştir. Örneğin malın rengi ne olacak, cinsi ne olacak, ne zaman teslim edilecek, fiyatı ne olacak gibi durumları insanlar karşılıklı olarak belirleyeceklerdir. Eğer peşin alış veriş olup, hemen mal teslim ediliyorsa yazılı akid yapmalarına gerek yoktur. Bunun dışındaki ticari faaliyetlerde yazılı akitler yapılmalıdır.

c) Hükmün Manileri.

Mani; cinayet işletmek, terör, zina, hırsızlık, iftira, uyuşturucular haramdır. Bunları kullanarak kâr elde etmek ticaret sayılamaz. Eğer bu evrensel suçlar vb. ticaret adı altında yapılıyorsa bu ticarete mani vardır. Allah mani koymuştur. Yani Allah bu tip işlemleri ticaret saymamaktadır. **Fuhuş yapılan yerlerden vergi almak uygulamasına son**

verilmelidir. Allah'ın ticaret saymadığı işlemleri ticarettir diye iddia eden kişilerin ne duruma düşeceğini herkes düşünmelidir.

d) Hükmün Gereklerini Yerine Getirmenin Sıhhati.

Eğer bir ticarette sebeb var, şartların tamamı yerine getirilmiş, mani de yok ise bu ticaret sıhhatlidir. Yani Allah katında geçerlidir. Sebeb var, şartlardan birisi yerine getirilmemiş ise bu ticaret fasittir. Yani eksik olan şartın yerine getirilmesinden sonra sıhhatli olur. Sebeb var, şartlar da yerine getirilmiş, fakat mani var ise böyle bir ticaret butlandır. Yani Allah katında geçersizdir.

Böylece anlaşılıyor ki, evrensel suçlar vb. dışında kalan ne kadar iş varsa, bu işlerden para kazanmak ticaret sayılır. Böyle işlerin yapılmasında hiçbir İslâmi engel yoktur.

e) Hükmü Uygulayanların Düşeceği Durumlar İle Butlanı.

Sebeb var, şartların tamamı yerine getirilse bile herhangi bir mani varsa hükmün uygulanmış olması butlan durumu ifade eder. Allah katında böyle bir ticaret geçersizdir.

f) Hükmün Azimetleri.

Dürüst ticaret yapmak ne kadar zor olursa olsun, dürüst ticaret yapıldığında para kazanmak ne kadar zor olursa olsun, azimeti tercih ederek, dürüst ticarete çalışılmalıdır.

g) Hükmün Ruhsatları.

Herhangi bir belediye sınırları içerisinde dürüst ticaret yapmak imkânsız hale gelmiş ise, başka bir beldeye gitmek imkânı da yok ise, geçinebilecek miktarda o beldede geçerli kurallara göre evrensel suçları işlememek şartıyla ticaret yapmaya ruhsat vardır. Örneğin, rüşvet vermeden hiçbir ihale alınması mümkün olamıyorsa, başka bir yere hicret

de mümkün değilse, başka bir iş yapmaya da kişinin ortamı uygun değilse, başkaları gibi rüşvet verilerek ihale alınabilir. Ancak bu durum bir ruhsattır, genel bir hüküm değildir.

h) Hükmün İstisnaları.

Riba ile ticaret arasındaki farklılık birbirine karıştırılmamalıdır. Bu karışıklık kişilerin ticari hayatında olumsuz etki yapmaktadır. Bu nedenle herhangi bir belediye sınırları içindeki yasalar Kur'ani değilse ve belediye sınırları içindeki resmi hukuka göre riba serbest ise, ribalı işlem yapılabilir. Bu ticarette istisnai bir durumdur. O sınırlar içerisinde genel yasama ve yürütme Kur'an'a uygun ise, bu takdirde riba ticaretten sayılmaz.

i) Hükümdeki Hedef Kitle.

Hükümdeki hedef kitle; akıl baliğ olan, bütün insanlardır. Kadınlar da erkekler gibi ticaret yapabilirler.

j) Hükmün Yapılıp Yapılmaması Halinde Dünyada ve Ahirette Karşılıkları.

Ticaret bu esaslara uygun yapılırsa, böyle bir ticaret aynı zamanda ibadet sayılır. Dünyada kişi için mutluluk verir. Ahirette ise büyük mükafatlar vardır. Şayet yapılan ticaret bu hükmün gereklerine aykırı yapılırsa dünyada emperyalizm doğar, ahirette ise acıklı bir azap vardır.

k) Hükmün Teferruatları.

k1- Hüküm ne zaman yapılacak?

Hüküm için zaman sınırlaması yoktur. Sadece Cuma Namazı vaktinde, yaşanan belediye sınırları içinde en yüksek mülki ve idare amirin veya vekilinin yapacağı açıklamaları dinlemek için toplântı yerine gidilmesi gerektiğinden, bu vakitte ticaretle uğraşılması hoş bir davranış değildir.

k2- Hüküm hangi yerlerde yapılacak?

Yeryüzünün her yerinde ticaret yapılabilir.

k3- Hüküm nasıl yapılacak?

a-) Peşin ticaret.

b-) Veresiye ticaret.

c-) Selem akdiyle ticaret yapılabilir.

Yani önce parası alınan bir taahhüdün daha sonra yerine getirilmesi

k4- Hüküm ne kadar yapılacak?

Ticarette belli bir sınır yoktur. Bir kişi başarabildiği kadar ticari hacmini yükseltebilir.

k5- Hükmün kesinlik veya tavsiye derecesi?

Ticaret hükmü bir tavsiyedir. Herkesin kesinlikle yapması sözkonusu değildir.

k6- Toplu mu yapılacak, tek mi yapılacak?

Ticaret hem tek, hem topluca yapılabilir. Topluca yapılacak ticaret için çeşitli şirketler kurularak ticaret yapılır.

k7- Mal ile mi yapılacak, beden ile mi yapılacak?

Ticari faaliyetlerde mal ve para transferi esastır. Mal ve para ile ticaret yapılır. Mal ve para değişimi olmazsa, ticaret değil başka isimler verilir. İşçilik, memurluk gibi.

k8- Gerekli araç ve gereçler.

Ticaretin iyice yapılabilmesi için, gerekli olan her türlü araç ve gereç kullanılmalıdır.

k9- Birkaç şeyden birini tercih edip etmeme durumu olacak mı?

Evet herkes kendisine en uygun ticari işi tercih edip etmemekte özgürdür.

k10- Resmi kurumlar mı yapacak, vatandaşlar mı yapacak?

Resmi kurumların ticaret yapması sözkonusu değildir. Ticareti vatandaşlar yapacaktır.

15- Hükmü Uygulamada Alışkanlıklar.

Çocukları 7 yaşından itibaren ticarete alıştırmak, son derece faydalı bir davranıştır. 7 yaşında ticarete alışan bir kişinin 40 yaşına kadar süper tecrübeler kazanacağı ümit edilir. Ticaretle uğraşmak kötü alışkanlıklardan uzak durmasına da yol açar.

16- Hükmü Uygulamada Gelişecek Karakterler.

Tüccar sözünde duruyorsa, borcunu ödüyorsa, yalan söylemiyorsa, emânete hıyânet etmiyorsa, çevresi memnun ise, yolculukta fedakârlığa katlanıyor ise, bu tüccar pozitif karakterli bir tüccardır. Böyle bir tüccar hukuki, iktisadi ve askeri işlerde de başarılı olabilir.

17- Hükmün Hukuki Mevzuat Haline Getirilmesi.

Ticaret hükmü hedefleri ve gâyesi, sebeb, şart ve manileri dikkate alınarak, hukuki mevzuat haline getirilir ve gümrük ticari kısıtlamaları bütün yeryüzünde ortadan kaldırılmasına uluslararası çağrı yapılır. Bütün ulusların işbirliği ile yeryüzünde ticari kısıtlamalar ve gümrük kaldırılmalıdır.

18- Hüküm Yeni Bir Kurum Gerektiriyorsa, Kurulacak Kurumun Nitelikleri.

Hüküm, insanlar arasında hür ticaretin, hür teşebbüsün gelişmesi için belediye Para Kurumu oluşturmalıdır. Bu kurum iç ve dış ticaretin geliştirilmesi için gerekli hizmetleri koordine eder.

19- Hükmün Gereklerinin Yerine Getirilmesi İçin Gereken Teşvikler.

Ticaret teşvik edilmelidir. En büyük teşvik ticari malların ulaştırılmasını, nakledilmesini kolaylaştırmaktır. Bugün dünyanın birtakım bölgelerinden nakliye zorlukları nedeniyle ticaret yapılması zor görünmektedir. Nakliye kolaylıkları sağlandığında ticaret hayatı büyük teşvik görecektir. İkinci olarak, dünya güvenliği arttırıldığında, yine ticaret otomatikman teşvik edilmiş olacaktır.

20- Hükmün Gereklerini Yerine Getirmenin Ölümden Sonraki Umulan Faydaları.

Ticaret hükmünün gereklerini yerine getirerek yapılan ticaret; insana mal ve para kazandırdığı gibi, aynı zamanda Kur'an'ın yayılmasını da sağlayacağından, ibadet üzeri ibadet sayılır. Umulur ki bu ibadetlerin karşılığını Allah ahirette fazlasıyla verecektir.

İÇTİHATLARDA KULLANILMAK ÜZERE İLKELERE DAİR YORUMLAR

01- EĞİTİM İLKESİ

Bir ülkenin kalkınabilmesi için maddi ve manevi teknik eğitimin fevkalâde iyi düzeyde yapılması şarttır. Dağdaki odunu, evdeki mobilya haline getiren eğitimdir.

02- ÇOCUK, İHTİYAR VE YOKSULLARIN KORUNMASI İLKESİ

Anne karnından başlayarak 15 yaşı dahil 0-15 yaş arasında olan insanlara çocuk denilir. 65 yaşından ileride olanlara ihtiyar denilebilir. 16-65 yaş arasında olanlara yetişkin denilir. Hastalık, deprem, yangın, sel felaketi, trafik kazası gibi mücbir sebeblerle ekonomik durumu bozulmuş kişilere yoksul denilir.

Bir ülke çocuk, ihtiyar ve yoksullara gereği gibi bakıyorsa, kalkınmanın bir prensibine daha uyuyor demektir.

Yetişkinler; çocukların, ihtiyarların, yoksulların sefaletinden fazlaca üzüntü duyarlar. Bu üzüntü, yetişkinin bedeni, zihni ve psikolojik güçlerini zayıflatır. Bu ise ülke için büyük bir kayıptır. Çocuklara, ihtiyarlara, yoksullara gereği gibi bakılan ülkelerde yetişkinlerden daha iyi verim alınır.

03- YETİŞKİNLERİN ÇALIŞMASI İLKESİ

Her insan, tükettiği kadar üretmeye gayret etmelidir. Ayrıca her insan, kendisine aşağıdaki ekonomik idealleri asgari ekonomik idealler olarak edinebilir.

a) 15 yaşına kadar temel ve mesleki eğitim ideali.

b) 25 yaşına kadar hem çalışıp, hem okuyup, evlenecek imkânları elde etme ideali.

c) 40 yaşına kadar bir konut, bir araba ve devamlı gelir sağlayacak akar elde edebilme ideali.

İnsan bu ideallerine ulaşırsa, kendisini ekonomik otomatiğe bağlamış olur. Bundan sonraki hayatında hiç kimseye yük olmadan, çalışmasa dahi, hayatını sürdürebilir.

04- LÜZUMSUZ İŞLERDEN KAÇINMA İLKESİ

Piyangodan, lotodan, totodan, iddiadan, kumardan bir milyar kazanmış olunsa; insan bu para ile işadamı olabilir mi? Hayır olmaz! İş adamı olmak uzun yıllar süren iş tecrübesi ile mümkün. Bu iş tecrübesi olmadan kişinin eline geçen büyük bir sermaye kişiyi iş adamı yapamaz.

Birkaç kişi kazanacak diye, milyonlarca insanın umutları piyango, loto, toto, kumar gibi şeylere bağlanarak düşünsel emekler israf edilmektedir. Bunlara umut bağlayan insan; “Nasıl üretebilirim, nasıl satabilirim, nasıl iş başarabilirim?” gibi ciddi faaliyetlerden yoksun kalmaktadır.

Aklını, bir define bulmaya şartlayan bir kişi iş adamı olamaz. Aklını böyle şeylere bağlayan bir toplum kalkınamaz.

Ekonomik hayatın gerçek düzlemleri üretimdir, dağıtımdır, plânlamadır ve tüketimdir. Bir insan ya üretim

yapacak, ya dağıtım yapacak, ya da plânlama yapacaktır. Kazandığını ise tüketecektir. Bunların haricinde kalan ve para kazanmaya yönelik olduğu iddia edilen tüm faaliyetler boştur. Boş faaliyetlerden para kazanmaya çalışmak aptallıktır. Kısa vadede insana cazip gelse dahi, uzun vadede hiçbir şey kazandırmadığı anlaşılacak, lâkin o zaman iş işten geçmiş olacaktır. Kaybedilen zamanlar bir daha geri gelmeyecektir.

Gelecek bugündür. Bugün birşeyler başaranlar geleceği de başarmış demektir. Gelecek bugün hizmet verenlerindir. Büyük başarılar hergün kazanılan küçük başarıların birikmesi ile oluşur.

05- İNSANLARDAN BİRŞEYLER DİLENMEME İLKESİ

Çocuklarınızı iş adamı yetiştirmek istiyorsanız, çocuklarınıza kimseden birşey istememeyi aşılayınız. Çocuk istek duyacak. İsteyecek birilerinden. İstekleri verilmez ise çocuk üzülecek, lâkin çalışıp para kazanmanın gerekliliğini idrak edecek.

Bir anne ve babanın çocuklara göstereceği çok aşırı merhamet, aslında çocuklara yapılmış bir kötülüktür.

Özellikle 15 yaşında, artık bir çocuk başkalarından birşey istemeyi terk ederek, kendi ihtiyaçlarını kendisi elde etmeye gayret etmelidir. Başkalarından birşeyler dilenmemek ilkesi yetişkinlerin hayatında da oldukça önemlidir.

İnsanlardan birşeyler istemeyince; örneğin acıktın, karnın zil çalıyor, kimseden ekmek de istemiyorsun, ya öleceksin ya da çalışacaksın. Ölmeyi kimse arzu etmeyeceğine göre, insan çalışmayı tercih edecektir.

Bazıları ölmüşlerden birşeyler dileniyor. Ölmüşler, yaşayanlara ne verebilir ki? Bunlar bâtıl/yalan inançlardır.

İnsanlar, ne ölülerden ne de yaşayan insanlardan birşeyler dilenmemelidir.

Arz ve talep bir şeyler dilenmek değildir. Arz ve talep ekonominin temel bir kanunudur. Eski elbiseni pazara götürerek arz edebilirsin. Bir başkası bu elbiseyi talep ederse, karşılıklı rıza ile ticaret gerçekleşmiş olur. O almış, sen de satmış olursun. Bir malı arz etmek, bir emeği arz etmek insanlardan birşeyler dilenmek değildir. Göğsünü gere gere arz ediyorsun. Satışa sunuyorsun. İhtiyacı olan talep edecektir. Başkalarına arz edecek mal üretenler, başkalarına arz edecek emeği olanlar, başkalarına muhtaç olmadan yaşama imkânını elde ederler. Maydanoz ürettiğinizi varsayalım. Bunu pazarda arz edersin. Talep edenlere satarsın. Eline geçen para ile ihtiyacın olan başka bir malı ararsın. Bu malı arz edenleri bulursan, pazarlık ederek satın alırsın. Böylece ticaret yolu ile mallar el değiştirir. İnsanlar çeşitli ihtiyaçlarını temin ederler.

Zengin olmak isteyen bir insan öncelikle şunu düşünecek: Başkalarına ne arz edebilirim? Ben de ne var ki, bunu arz edeyim. Beden gücünü (iş gücü), zihin, duygu, emeğini arz eder. Satar. Kazandığı paranın bir kısmı ile acil ihtiyaçlarını satın alır. Bir kısmını biriktirir. Birikim ile sermaye oluşur. Sonra bu sermaye ile hammadde satın alır. Emeğini kullanır. Mamûl madde haline getirir. Ürettiği mamûl maddeyi arz eder. Talep edenlere satar. Tekrar hammadde alır, üretir satar. Böyle böyle devam eder. Atölye kurar. Atölye zamanla büyür. Fabrikaya dönüşür. **Zengin olmak sabır ister. Sabırla, düzenli olarak çalışmayı ister.** ***Arz eden eller, her zaman için, insanlardan birşeyler dilenen ellerden üstün olur.*** Üstün olmak istiyorsanız dilenmekten vazgeçerek, arz eden eller olmaya gayret ediniz. Zengin olmak, kalkınmak istiyorsanız; üretim yaparak, ürettiklerinizi arz ediniz. Kalkınabilmenin yolu insanlardan birşeyler dilenmemekten, plânlamadan, üretimden ve ticaretten geçer.

06- İNSANLARA ZARARLI FAALİYETLERİN ÖNLENMESİ İLKESİ

Avrupa'nın kalkınmış ülkelerine, Amerika'ya, Japonya'ya teşekkür etmek lâzım. İnsanların yaşantıları artık TV ekranları yolu ile gözlerimizin önünde. Çok şeyi TV ekranlarında seyrederek görebilmekteyiz.

İnsanlar artık maddi ve teknik alanda yükselmenin gerekli olduğuna inanmış durumdadırlar. Bunun anlaşılması güzel bir olay. Amerika, Avrupa, Japonya buna öncülük ettiler. Bu güzelliklere yeni güzellikler ilâve edilebilir. Yeni güzellikler: Bütün insanlara zarar veren faaliyetlerin önlenmesi olabilir.

Evrensel zararlar vardır. Birincisi cinayetler, ikincisi hırsızlıklar, üçüncüsü zinalar, dördüncüsü uyuşturucular, beşincisi iftiralardır. Bir evrensel sözleşme hazırlanır. Bütün insanlara sunulur. İnsanlar bunları imzalayarak, birbirlerine söz verebilirler: "Bir daha cinayet işlemeyeceğime, hırsızlık yapmayacağıma, zina etmeyeceğime, uyuşturucu kullanmayacağıma, iftira atmayacağıma, sözümde durmazsam şu şu .... cezalara razı olacağıma söz veririm". Bu beş evrensel kötülük önlenirse, bu kötülüklere akan paralar; beslenme, barınma, giyinme, ulaşım gibi sektörlere kayacak, üretim artacak, bütün dünyada aç sefil, perişan insan sayısı böylece minimuma inebilir.

07- GENEL PLÂNLAMA İLKESİ

Japonya'da nüfus çok, toprak azdır. Japonya nüfusunu geçindirmek için sanayileşmek zorundadır. Nüfusu az, toprağı çok olan ülkeler tarım yolu ile nüfuslarını rahatlıkla geçindirebilirler. Her ülkenin şartlarına göre kalkınma plânları değişiklikler arzedebilir.

Devlet Plânlama Teşkilatları bir birlik oluşturmalı; hem ülkenin kalkınması, hem de evrensel kalkınma için plânlar üretmelidir.

Hong-Kong'tan başlayan, Hindistan'tan geçen, İran'dan, Anadolu ve İstanbul'dan geçen Paris'e uzanan üç geliş, üç gidiş bir otoban plânlanabilir. Güney Afrika'dan İngiltere'ye kadar bir otoban plânlanabilir. Kıtalararası yollar, ülkelerin katılımı ile yapılabilir. Kıtalararası otobanlar, Asya, Afrika, Avrupa arasında yakın işbirliğini ve üç kıtanın da birbirine destek olarak kalkınmasını kolaylaştıracaktır.

İnsanlar artık ilk çağlardaki ekonomik felsefelerden kurtulup, 21. yüzyılın şartlarına göre ekonomik felsefelere yönelmelidir. Acıktığın zaman avcılık, toplayıcılık yaparak geçinmenin devri artık geçti. Plânlı, programlı bir yaşantının içerisinde olmak zorundayız. 21. yüzyılın ekonomisi bunu gerektirmektedir.

Bugün artık, bir Anonim Şirketin dahi 1, 2, 5, 10, 15, 20, 25, 50, 100 yıllık plânları vardır. Şirketin Yönetim Kurulu Başkanı ölse dahi yerine gelen kişi, yani halifesi (halef-selef), plânları kaldığı yerden devam ettirebilmektedir. İnsanlar ölse de işler devam etmektedir.

08- DAĞITIM KOLAYLIĞI İLKESİ

Üretilmiş malınız var. Yolunuz yok ise nasıl nakledeceksiniz, nasıl dağıtacaksınız? Şahıslar yol yapmaya kalkarsa, bunun altından kalkamazlar. Yollar vergilerle yapılır. Firmalar kazanır. Kazançlarından vergi öderler. Bu vergilerle yollar yapılır. Bu yollardan herkes istifâde eder. Yolların iyi yapılması, dağıtımı kolaylaştırır. Başka bir dağıtım alanı kâr dağıtımıdır.

Şirketlerde elde edilen kârlar, sermaye oranlarına göre dağıtılır. Bankalar da bir şirkettir. Bankalar elde ettikleri kârları ortaklarına dağıtırlar. Öyle ise banka bu işlevini halka yaymalıdır. Para yatıran herkesi kendisine ortak kabul etmelidir. Bankalar, kendilerine para yatıran herkesi ortak kabul ederse, buna göre düzenlemesini yapacaktır. Riba (reel faiz) sorunu böylece çözülecektir. Reel faiz enflasyon oranının üzerinde verilen artış demektir. Enflasyon

%70 ise banka %60 faiz, bu RİBA DEĞİLDİR. Ribanın oluşumu itibari kıymetlerde değil, gerçek kıymetlerdedir.

1 kg altın verip, bir yıl sonra 1 kg 1 gram altın alınırsa; bu 1 gram ribadır. 1 kg altın kıymeti kadar kağıt para verip, bir yıl sonra bir kg altın kıymeti kadar kağıt para almak RİBA DEĞİLDİR.

Bugün bankaların uyguladığı faiz ile, İslâmiyet'in tarif ettiği riba farklı şeylerdir. İktisadi deyim olarak Riba: Reel faizdir. Yani enflasyon oranının üzerinde paraya verilen ilâvedir. **Enflasyonun oranında verilen faiz riba değildir.** Enflasyon oranında yapılacak yanlışlıklar dolayısıyle hakların birbirine geçmesi söz konusudur. Bu nedenle iyi bir yöntem bankaların, kendilerine para yatıranları da ortak kabul etmesidir. Bankalar mevduatları istihbaratını iyi yaptığı müteşebbislere aktarır. Bankadan para alan müteşebbis, serbest bir anlaşma ile kârın % kaçını bankaya vereceğini, % kaçının kendisine kalacağı konusunda anlaşabilir. Öyle işler olabilir ki, kârın yarısı bankaya, yarısı müteşebbise; öyle işler olabilir ki, kârın %90'ı bankaya, %10'u müteşebbise kalabilir. Bunu o günkü şartlar ve tarafların hür iradesi ve karşılıklı rızası tayin eder. Bankalar kâr ettiklerinde, ortaklarına kâr dağıtırlar. Müteşebbisi iyi seçen, müteşebbise çeşitli imkânlar ve hizmetler aktaran bankalar iyi kazanacak ve iyi mevduat çekecektir.

Her ülke, en büyük havaalanı yanında bir Ticaret Merkezi oluştursa, yanında da bir lüks otel. Dışarıdan gelen ithalatçılar o ülkede üretilen malların çoğunu bu merkezde, bir nevi açık fuarda görse, bu faaliyet dahi dağıtım kolaylığı ilkesinin uygulaması sayılır. Dağıtım; hammadde ve mamûl maddelerin taşınması, ulaşım, ticaret kolaylıkları, kârların paylaşımı gibi birçok ekonomik faaliyeti ifade eder.

Dağıtım kolaylaştırılmalıdır. Devlet ve belediyeler bu kolaylaştırmaya öncülük etmelidir.

09- TÜKETİM AYARLAMASI İLKESİ

Tüketim olmazsa, ekonomik faaliyetler durur. Tüketim de önemli bir olaydır. Tüketim ayarlanması gereken bir olaydır. Üretilen mallar insanlığın ihtiyacından çok fazla ise tüketim teşvik edilir. Böylece üretim yerleri kapanmaz. Şayet üretim, insanlığın ihtiyacına yetmiyorsa, tüketimin kısılması tavsiye edilir. Böylece diğer insanlara da tüketilecek birşeyler kalabilir.

Tüketimin arttırılmasını, kısılmasını kim tavsiye edecek? Bunu tüm insanların beslenme, giyinme, korunma gibi ihtiyaçlarından sorumluluk duyan kişiler yapabilir. 2012 yılı itibariyle böyle bir sorumluluğu üstlenmiş insanlar mevcut değildir. Ancak bu sorumsuzluk bir gün bitmeyecek manâsına gelmez.

İletişim araçları, bütün dünyayı adeta bir tek ülke konumuna getirmiştir. İnsanlar ne yapıyor. Hergün haber alabiliyoruz. Birbirine böylesine yakınlaşan bir dünyada şartlara göre tüketimin kısılması veya arttırılması tavsiye edilebilir.

Amerika'da, Hindistan'da çeşitli yerlerde ekmek, giysi bulamayan insanların hesabı öncelikle ben müslümanım diyenlerden, sonra da bütün insanlardan tek tek sorulacaktır.

Müslüman olduklarını iddia eden ülkelerin geri olduğu su götürmez bir gerçektir. Bunu kabul etmek gerekir. Ekonomik kanunlar, müslümana, kâfire bakmaz. Her kim ekonomik prensipleri iyi uygularsa, ekonomik olarak, maddi ve teknik olarak yükselir. Allah'ın kanunlarında bir değişme bulamazsın! Bu kanunlara kâfir de uysa yükselecektir, müslüman da uysa yükselecektir. Allah'ın ekonomide ve diğer bilim dallarında kanunları vardır. Bilimler bu kanunları keşfetmeye çalışır.

10- ÜRETİM ARTIŞI, TİCARET YARIŞI İLKESİ

"Para iyi, kaliteli, sağlam ve ucuz mala doğru akar". Bu ekonomik bir kanundur. Bu kanunun tefsiri için ciltler yazılabilir. Dünyanın neresinde olursa olsun bir mal; kaliteli, sağlam yapılıyorsa ve estetik ise; alımı, maliyeti kişiye ucuza geliyorsa, kişi o malı almayı tercih eder. Parasını o mala yönlendirir.

Herkes birşeyler üretiyor. Tüm üretimler iki ana dala ayrılır.

a) Emek üretimi: Beden emeği, zihin emeği, duygu emeği üretimleri gibi.

b) Mal üretimi: Ham mal, ara mal, yedek mal, mamûl mal gibi üretimler.

Herkes ürettiğini arzeder. Talep edenler bu üretimi seçerler. Talep edenler iyisini, kalitelisini, sağlamını, ucuzunu almayı severler.

Bir iş adamı, bir müdür talep ediyorsa; müdürde beden, zihin, duygu, emeklerinin süper olmasını tercih eder. Fiyat buna göre oluşur.

Üretim artmalıdır. Herkes gerek emeğini, gerek malını daha iyi, daha bilinçli, daha sağlam, daha kısa zamanda, daha ucuz olarak üretirse pazar payını arttıracaktır.

Üretimimiz çok iyi, lâkin ticaretiniz iyi değilse olmadı. Pazarlamanızı da iyi yapmak zorundasınız. Ticaret bir yarıştır. Yarışı kazanmaya çalışmalısınız.

Nelerin üretilip, nelerin üretilmeyeceği konusu hukukçuların işi. Hukuken bir üretim yasak değilse, üretmekten, ticaret yarışından hiç çekinmeye gerek yoktur. Bir şey yasak değilse, yasak olmayan üretim ve ticaret bütün insanların faydasına demektir. Kimseye zararı yok demektir.

Üretim artışı, ticaret yarışı ahlâk ve hukuk yapısını tamamlamış bir toplum için sözkonusudur. Hukuk tamamlanmıştır. Üretim artışı ve ticaret yarışı yapanlar şunu bilmektedirler: Şu şu malları üretmek ve satmak yasaktır, cezası şudur. Bunları bilen ekonomistler, bunları yapmayarak, yasak olmayan bütün işlerde büyük bir yarışa girerler. Zaten yasaklar çok azdır. Bir insanın hafızasında rahatlıkla unutmayacağı kadar sınırlıdır. Yasak olmayanlar ise milyonlarcadır.

Yeri gelmişken belirtmekte yarar vardır. Milyonlarca üretim çeşidi vardır. Bunlar serbesttir. Üretilir, arzedilir, satılır, para kazanılır. 10 grup yasak grubu içinde yasakları toplayabiliriz. Bu on grup yasak bilinirse, ekonomistler rahat bir nefes alarak, kendi işleri ve güçlerine bakacaklardır.

01- Kitle imha silahları. Cinayet üretmek.

02- Her nevi zihni uyuşturucu maddeler.

03- Zina. (Evlilik ve suç olmayan birliktelik dışı cinsel ilişkiler).

04- Dolandırıcılık ve hırsızlık aletleri. Sahte para gibi. Riba gibi.

05- Sahibinden yazılı izin almadan kitap ve her türlü telif eserlerini bastırmak.

06- Sihir, cincilik, muskacılık, fal, kumar, şans oyunları, yatırlardan çıkar sağlamak, din sömürüsü yapmak.

07- Kadın, erkek ve hayvanat heykelleri, resimleri gibi işler. Resmi evraklar için çekilen fotoğraflar bundan müstesnadır.

08- Kadın ve erkeklerin cinsel duygularını istismar eden işler.

09- İnsan zehirlemek için üretilen zehirli maddeler.

10- Zararlı hayvanların (akrep, yılan gibi) üretimleri. (İlaç yapımı veya tıbbi amaçlar müstesna).

Bu 10 grup şeyleri üretmek yasak olmalıdır. Heykeller bir zamanlar, puta tapıcılığın sembolleridir. Bu kötü anıları insanlar yaşamasınlar. Lütfen Allah'a karşı yapılan bu saygısızlığa son verelim. İnsanlar bir zamanlar bunlara tapıyordu. Yine tapınmasınlar. Bunlar unutulsun. Bir daha puta tapıcılık, hayvan totemlerine tapıcılık gündeme gelmesin. Bazıları bu işten para kazansa dahi, Allah'a saygı gereği terketsin. Başka başka işlerden para kazanmaya gayret etsin.

Bu 10 grup dışında, ne kadar üretim çeşidi varsa yapmak serbest olmalıdır. Bir değil, on değil, bin değil, milyonlarca serbest üretim çeşidi vardır. Bunları üretelim, bunları üreterek kazanmaya gayret edelim. Yarışırcasına üretim ve ticaret faaliyetleri ile meşgul olalım.

11- TARTMA, ÖLÇME, FİYAT BİLME ARAÇLARINDA HİLE YAPMAMAK İLKESİ

Tartma ne demektir? Ölçme ne demektir? Fiyat bilme ne demektir?

Tartma, ölçme ve fiyat bilme insanların ortak kabulleridir. Sen, ben, onlar belirli bir ağırlığı kilogram kabul ettiğimiz için kilogramdır. Belirli bir uzunluğu metre kabul ettiğimiz için metredir. Belirli bir kağıdı malı almada, satmada değişim aracı kabul ettiğimiz için kağıt para bir kıymet taşımaktadır.

İnsanların kabulü neticesinde bir kıymet ifade eden herşey insanların ortak değerleri demektir.

Bir hipermarket tartı cihazını yanlış ayarlayarak, bir kilogram görünen gösterge ile aslında 950 gram mal tartmış olsa, belki de uzun süre kimseler bunun farkına varmayabilir. Bu elli gramlar birike birike öyle bir noktaya gelir ki, ekonomik denge bir kesimin lehine, bir kesimin aleyhine haksız bir yoldan bozulmaya başlar.

Bir gün önce 9.50 kuruşa aldığımız malı, bir gün sonra 10 liraya almak zorunda kalıyorsunuz, elli kuruşunuzu bir gün içinde kaybetmiş olursunuz. Elli kuruşunuzu niçin kaybettiniz? Bunu araştırıyorsunuz. Tarım sektöründe ilk ürünler pahalı olur, ürünler çoğaldıkça fiyat düşer. Herkes bunu normal karşılar. Lâkin ilk üretilen domateslerin kg'ı 5 lira olsa, ürün arttıkça, tarla domatesleri çıktıkça fiyatlar 6 lira, 7 lira oluyorsa bir terslik var demektir. Bu tersliğin adına enflasyon denir. Üretim arttıkça fiyat düşmesi gerekirken, ekonominin bu kanunun tam tersine üretim arttıkça fiyat da yükselmektedir. Öyle ise bu yükseliş kağıt paranın alım gücünün düşmesinden kaynaklanmaktadır. Birgün önce piyasada dolaşan para hacmi 5 milyar ise, bir gün sonra yeni basılan paraların piyasaya sürülmesi ile 6 milyar liraya çıkarsa, kağıt para %20'ye yakın değer kaybetmiş olur. Beş liralık domates 6 liraya çıkar. Enflasyonun sebepleri sadece kağıt para hacimlerinin artması değildir. Başka başka sebepleri de vardır. Karaborsa, ihtikâr, aşırı kâr hırsı, tekelleşme, firmalar arasındaki gizli fiyat anlaşmaları, aşırı ücret zamları, lüks ve israf bütün bunlar enflasyonu davet eden faktörlerdir.

Bazen enflasyonu iyi gören kişiler de çıkmaktadır. Lâkin genel olarak insanlar enflasyona iyi gözle bakmamaktadırlar. Enflasyon ile zenginleşenler iyi gözle bakmakta, enflasyon ile fakirleşenler iyi gözle bakmamaktadırlar.

Enflasyon bir kesimin parasını çalmak sayılırken, diğer bir kesimin parasını arttırmak olmaktadır. Bu açıdan bakıldığında enflasyon bir devlet terörü yanında aynı zamanda bir devlet hırsızlığı olmaktadır. Bu devlet hırsızlığı bizatihi devlete yarar sağlayan hırsızlık değil, devlete yakın güçlere yarar sağlayan bir hırsızlık olmaktadır.

11. ilke olarak ölçme, tartma, fiyat bilme araçlarında hile yapmamak gerektiğini kabul etmek lâzımdır. Ölçme ve tartma araçları malûmdur. Fiyat bilme araçlarından bugün en yaygın olarak kullanılan kağıt paralardır. Kağıt para, bir fiyat bilme aracıdır. Fiyat bilme aracında hile yapılma-

malıdır. Hile yapılmaması için kağıt para nasıl oluşmalıdır. Kağıt paranın oluşması öyle esaslara bağlansın ki, fiyat bilme aracında hileye olanak kalmasın. Hilenin yolları kesilsin. Ölçme ve tartma araçlarında hileyi anlamak kolay. Lâkin kağıt para olayında hileyi anlamak çok zordur. İnsanlar kağıt para olayını yeteri kadar bilmiyor. Kağıt para olayını öyle esaslara bağlamalıyız ki, hile yolu kapanabilsin...

ONBEŞİNCİ AŞAMA:

ALIŞKANLIKLAR

(HÜKÜMLERİ YAŞAMAYA ALIŞMAKTA USÛL)

Kur'an Çevirileri iki cilt olarak yapılacak. Müslüman olmayanlara evvelâ birinci cildi verilecektir. Birinci cildi (86 Mekki Sûreyi) iyice okuyup gereklerini yapanlar, bundan sonra ikinci cildi okuyacaklar. İkinci cildi anlamak için birinci cilt kendilerine yol gösterecektir.

A- İYİ ALIŞKANLIKLAR

a) Konu: İyi alışkanlıklar nelerdir ve nasıl alışılır.

b) Eldeki malûmatlar

İkra/Alak Sûresi'nden başlayarak Mekki Sûreler.

c) Metodu

1- İkra'dan itibaren Mekki Sûrelerin iniş sırasına göre çevirileri okunur.

2- Kişi Allah'ın kendisinden ne gibi şeyler istediğine dair anlayışı ile hareket eder.

İnsanı değiştirecek Kur'an'dan başka kitap yoktur. İnsanın değişimi önce Mekkî Sûreleri okuyarak, kendi kararlarını kendisinin vermesi ile başlar. Böylece iyi alışkanlıklar oluşur.

Her insan Mekki Sûreleri iniş sırasına göre çevirilerden de olsa okumalı; inanç ve ahlâkını edinmelidir.

B- KÖTÜ ALIŞKANLIKLAR

a) Konu: Kötü alışkanlıklar nelerdir ve nasıl azalır.

b) Malûmatları

İniş sırasına göre Mekki ve Medeni Sûrelerin tamamı.

c) Metodu

1- Mekki Sûrelerin yardımı ile Medeni Sûelerin anlaşılması.

2- Hukuk ortamı içinde hukukun gereklerine riayet edilmesi.

İnsanlar ani değişikliklere karşı çıkan bir yapıya sahiptirler. İnsanın bu kaderinden (özelliğinden) hareketle Evrensel Hukukun tatbikatı için insanlara en az 10 yıl süre tanınmalıdır. İlân edildikten itibaren en az 10 yıl süre. Bu on yıl içinde konuşulacak, tartışılacak, düşünülecek, kamuoyu oluşacak ve insanlar kitleler halinde kötü alışkanlıklarını ancak bu şekilde bırakmaya başlayabilirler.

İnsandaki kötü alışkanlıkların azalması, iyi alışkanlıkların çoğalması ondört aşama boyunca bir uğraş vermesi ile mümkün olabilmektedir. İnsanlar fert fert kendilerini değiştirince toplum da iyiye doğru değişmiş olur.

ONALTINCI AŞAMA:

KARAKTERLER

(KARAKTERLERİ TESPİTTE USÛL)

Hangi hukuk sistemini yürütürseniz yürütünüz, yürütmenin başındaki insanlar karaktersiz ise hukuku kendi çıkarları için yorumlayacaklardır. Bu yüzden ahlâk sahibi olan kişilerin aynı zamanda hukukun yürütücüsü olmaları gerekir. Ancak ahlâk sübjektif bir konudur. Kimin ahlâk sahibi olduğu nasıl anlaşılır.

A- POZİTİF AHLÂKÎ KARAKTERLER

a) Konu: Pozitif ahlâkî karakterlerin alâmetleri (belirtileri).

b) Malûmatlar: Görülebilen davranışlar (konuşma ve eylemler).

c) Metodu

1- Sözünde duruyor mu? Sözde durma ilkesi.

2- Borcunu ödüyor mu? Borç ödeme ilkesi.

3- Yalan söylüyor mu? Yalan söylememe ilkesi.

4- Emânete ihanet ediyor mu? Emânete ihanet etmeme ilkesi.

5- Komşuları memnun mu? Komşularla iyi geçinme ilkesi.

6- Yolculukta nasıl? Yolculukta fedakârlığa katlanıyor mu? Fedakârlık ilkesi.

Metod uyarınca olumlu çıkan kişinin dosyasına pozitif ahlâkî karakter yazılır.

Pozitif ahlâkî karakterde olan kişilerin seçimi tercih (arzu) edilmelidir. Millet tercih ettiği idarecilere lâyıktır.

B- NEGATİF AHLÂKÎ KARAKTER

a) Konu: Negatif ahlâkî karakterin alâmetleri (belirtileri).

b) Malûmat: Görülebilen davranışlar (söz ve eylemler).

c) Metodu: Pozitif ahlâkî davranışlar biliminin metodunun aynısıdır.

Metod uyarınca olumsuz çıkan kişilerin, hatta bir aşamada dahi olumsuz çıkan kişilerin dosyasına negatif karakter yazılmalıdır.

Negatif ahlâki karakter taşıyanların (karaktersiz kişiliğin) seçimi tercih (arzu) edilmemelidir. Millet tercih ettiği gibi idarecilere lâyıktır.

C- İDARÎ KARAKTERLER

a) İş adamı karakterinde olan kişilerin alâmetleri.

b) Malûmatları: Başardığı işler.

c) Metodu

1- Başardığı iş hukukî mi?

2- Başardığı iş iktisadî mi?

3- Başardığı iş askerî mi?

4- Başardığı iş sanatsal mı?

5- Başardığı iş sportif mi?

6- Başardığı iş bilim oluşturma işi mi?

Pozitif karakterli olup; başardığı iş hukukî olanlar yargıç, savcı, vb. görevlere seçilmelidir.

Pozitif karakterli olup; başardığı iş iktisadî olanlar devlet, belediye başkanlıkları ve meclis üyeliklerine seçilmelidir.

Pozitif karakterli olup; başardığı iş askeri olanlar güvenlik kurumlarına atanmalıdır.

Pozitif karakterli olup; sanatsal iş başaranlar sanatsal işlere atanmalıdır.

Pozitif karakterli olup; sportif iş başaranlar sportif işlere atanmalıdır.

Öyle bir medeniyet düşününüz ki: Hiç kimse, hiç kimse hakkında zanlara göre karar vermiyor; kesin kanıtlara, somut alâmetlere göre karar veriyor. Şeffaf bir medeniyet. Dıştan baktığınız zaman içi görünüyor.

İstisnalar:

1- Askeri sırlar (Bütün milletlerde sırdır).

2- Aile sırları (Bütün milletlerde sır olmalıdır).

Böylece kamu görevleri (emânetleri) ehil ellere teslim edilmiş demektir. Bir millet emanetlerini hangi ellere teslim ediyorsa, o şekilde kamu hizmetlerinin görülmesine lâyıktır.

"Bir millet içinde bulunduğu durumu değiştirmedikçe, Allah o milletin durumunu değiştirmez." (Rad Sûresi'nden).

Millet (Vatandaşlar) Nasıl Oy (Rey) Kullanacak!

Bir millet; devlet, belediye başkanlıklarına kimleri seçe-

ceğine; parlamentoya, belediye meclislerine kimleri seçeceğine artık karar verebilecek esaslara kavuşmuş demektir.

Bu aşamadan itibaren Hukuki Mevzuatlar aşamasına geçilebilir.

Karakterli kişiler hukuku kendi çıkarları lehine yorumlamayacaklar, kanun ve kararname çıkarma yetkilerini yandaşlarına menfaat sağlamakta kullanmayacaklardır. Hatta öyle ki, erken öğrenme ile menfaat sağlanabilecek kararnameleri, kendi en yakınlarından dahi gizli tutacaklar. Kararname yayınlanınca zaten bütün millet aynı anda öğrenmiş olacaktır. Allah korkusundan tir tir titreyenler ancak böylesi fedakârlığa katlanabilir. Aksi takdirde hangi ahlâk anlayışı insanın bal tuttuğu parmağı yalamasına zemin hazırlamayacaktır. Sadece pozitif ahlâk sahibi olması yetmiyor, aynı zamanda idari karakter sahibi olması da gerekiyor. Her ikisi birleştiği zaman yapılabilecek seçimlerin en iyisi yapılmış demektir.

Pozitif karakterli bir insana ancak 16. aşama sonrasında ulaşılıyor. İnsanın değişimi yıllar alıyor. Onaltı aşamanın gereklerini samimiyetle yerine getireceksiniz ki, karakteriniz pozitif olabilsin. İşte Mekke dönemi bu demektir. Pozitif karakterli insanların oluşumu dönemi. Evrensel Medeniyet ancak ve ancak böyle uzun bir çalışmanın sonucunda oluşan insanların önderliği ile kurulabilecektir. Yüce Allah yardım sözünü, Mekki Sûrelerin gereklerini samimiyetle yerine getirenlere vermiştir. Ve Allah sözünden dönmeyendir. Yeryüzünde Nüfus/100.000 kadar bu aşamaları samimiyetle yaşayarak olgunlaşan insan olsun. Evrensel Medeniyet yaklaşmış demektir.

ONYEDINCI AŞAMA:

HUKUKÎ MEVZUATLAR

(EVRENSEL HUKUKÎ HÜKÜMLERİN
HUKUKÎ MEVZUAT HALİNE GETİRİLMESİNDE USÛL)

Prof.Dr. Muhammed Hamidullah'ın *İslâm Peygamberi* adlı kitabında (İrfan yy. 1966. shf: 131, 134) 47 maddelik bir Anayasa örneği kayıtlıdır. Bu anayasanın başında Rahman ve Rahim olan Allah'ın adına yazılmış; Allah Rasûlü ve taraflar (muhacirler, ensarlar, museviler) imza atmışlardır. Bu anayasa taraflara ibadet zorunluluğu getirmedi. Temel insan hak ve hürriyetlerinin korunması için, tahakkuku için; somut, açık, net maddeler taşıyordu. Allah Rasûlü bu medeniyetin başkanı olarak tanınmıştı. **Böylece Kur'an'ın anayasa olmadığını, anayasaya kaynak olduğunu anlamış oluyoruz.**

Hükümler bölümünde görüldüğü gibi, evrensel hükümler Kur'an'dan çıkarılacak. Bu hükümlerden insanların hakları ile ilgili olarak EVRENSEL HUKUK HÜKÜMLERİ; Haklar, Vecibeler, Kurumlar ile ilişkin olarak tasnif edilecekti.

Her bir devlet sınırı içinde yaşayan insanlar, Evrensel Hükümlere aykırı olmayan anayasalar hazırlayacaklar. Anayasalar Evrensel hükümlere aykırı olmayınca hem Evrensel olacak, hem de ülkenin şartlarına göre yapılabileceklerin en iyisi düşünülmüş olacaktır. Kanunlar çıkarılacak. Kanunları Bakanlıklar yorumlayarak, uygula-

masını gösteren yönetmelikler yayınlayacak. Genelgeler, tebliğler neşredilecek; böylece, en aşağıda bulunan bir kamu görevlisi dahi somut, açık, net ifade edilen uygulamanın nasıl yapılacağını gösteren hukuki mevzuata kavuşmuş olacaktır. Kanunlara aykırı olmayan vatandaşların yaptıkları sözleşmeler ise mahkemelerde geçerli olur.

HUKUKÎ MEVZUAT

Evrensel Hukukî Hükümler; Anayasa, kanun, tüzük, kararname, yönetmelik, genelge, tebliğ, sözleşmelerin tamamını içerisine alır.

Anayasa, kanun, kararname, tüzük, yönetmelik, genelge, tebliğ, sözleşmelerin klasik ismi içtihatlardır. İçtihatlar evrensel hukuk hükümlerinin gereklerini yerine getirmek için detaylarda yapılan sistematik çalışmalar demektir. İçtihat büyük bir çalışmadır. Dayanağı Evrensel Hukuk hükümleridir. Bunun dayanağı Kur'an'ın hukuki hitaplarıdır. Kur'an'ın hitaplarının dayanağı lâfızlarıdır. Kur'an lâfızları Allah'tan gelmiştir. En son dayanak (merci) Allah olmaktadır. "Bismillâhirrahmânirrahîm" cümlesinin anlamı bu demektir.

Anayasa: Milletin çoğunluğunun içtihadı (Cumhur içtihatları).

Kanun: Anayasada belirtilen resmi kurumların içtihadı.

Tüzük: Meclis iç tüzüğü vb.

Kararname: Bakanlar Kurulu içtihadı veya üçlü kararname. (Kararı)

Yönetmelik: Bakanlığın içtihadı.

Genelge, Tebliğ: Bakanlığın acil içtihatları.

Sözleşmeler: Vatandaşların içtihatları.

Böylece kimlerin hangi aşamalarda, hangi konularda

içtihat edebilecekleri ortaya çıkmış olmaktadır. Bu içtihat yapma iznini veren Allah olduğu için, içtihatlarında insanlar hata dahi yapmış olsalar, yine sevap kazanırlar.

Not: Hata; doğruluğun zıddı olan yanlışlar demek değildir. Hata; farkında olmadan oluşan uygunsuzluklar demektir.

A- HAKLARIN KANUNLAŞMASI

a) Konu: Temel insan haklarının kanunlaşması.

1- Yaşama hakkının kanunlaşması.

2- Miras hakkının kanunlaşması.

3- Bakılma haklarının kanunlaşması.

4- Konut hakkının kanunlaşması.

5- Sözleşme hakkının kanunlaşması.

6- Seyahat ve yerleşme hakkının kanunlaşması.

7- Fikir, konuşma ve ifade hakkının kanunlaşması.

8- Teşebbüs hakkının kanunlaşması.

9- İbadet hakkının kanunlaşması.

10- Evlenme hakkının kanunlaşması.

11- Boşanma hakkının kanunlaşması.

12- Haberleşme (Basın vb) hakkının kanunlaşması.

13- Seçme hakkının kanunlaşması.

14- Seçilme hakkının kanunlaşması.

15- Kamu memuriyeti hakkının kanunlaşması.

16- Dava açabilme, vekil tutma hakkının kanunlaşması.

17- Meşru müdafaa hakkının kanunlaşması.

18- Hukukçu olma hakkının kanunlaşması.

19- Öğrenim ve eğitim hakkının kanunlaşması.

20- Çalışma haklarının kanunlaşması.

....

b) Kaynağı: Evrensel hukuk hükümleri (bunun da kaynağı Kur'an'daki hukuki hitaplar).

c) Malûmatları.

Bu konular ile ilgili yeryüzündeki bütün malûmatlar.

d) Metodu

1- Haklar ile ilgili ayetler tespit edilir.

2- Hakları bilfiil ülke şartlarına göre tahakkuk ettirmek için anayasa hazırlanır.

3- Anayasa; Yüksek Adalet Kurumu, Anayasa Kurulundan geçtikten sonra halk oyuna sunulur. Halk kabul etmez ise işlemler tekrarlanır. İkinci defa halk oyundan geçmez ise, anayasasız direkt evrensel hükümlere göre idare sistemine geçilir.

4- Kanunlar evrensel hükümlerden veya anayasadan doğar.

5- Kanunlardan tüzükler, kararnameler, genelgeler, yönetmelikler, tebliğler doğar. Halk hukuki mevzuata aykırı olmayan sözleşmeler yapabilir.

Bütün dünyada hukukçular ve bilim adamları bir araya gelerek şimdiden Genel Hukuk çalışmalarına başlamalıdır. Bu çalışmalar için Kur'an çevirilerinden yararlanılabilir. Arapça bilmek şart değildir.

Evrensel hukuk hükümlerinin haklar (hak tahakkuk ve hürriyetler), vecibeler, düzenleyici kurumlar ile ilgili genel esaslar Kur'an'dan ve Uygulamasından istinbat edilmiştir.

Bütün dünyanın dahi gıpta edeceği umulan bu çalışmalar, bütün dünya bilim adamlarınca başlatılmalıdır.

Evrensel Medeniyet, bütün insanların genel zararlarını önlemek, genel yararlarını sağlamak hikmeti ile dopdoludur. Zira Allah bütün insanların yapılarını bilir. Ve hükümlerini Kur'an ile bildirmiştir. Arapça bilmeyenler dahi, Kur'an Çevirileri'nden hukuk veya ahlâk hükümlerini öğrenebilirler ve hükümlerde açıkça yazılı olmayan işler

için içtihatlar yaparak en güzel şekilde bu dünyada yaşayabilirler.

İnsanlara Kur'an Çevirileri'nden hüküm çıkarma yolu gösterilmiş, kitabı hazırlayanların kültür hizmeti yerine getirilmiştir. İster yapın, ister yapmayın. Dinde zorlama yoktur. Yapan da yapmayan da karşılığını Allah'tan bulacaktır. Evrensel suçlar, Batı ve Doğu ülkelerindeki insanları hayattan bıktırıyor. Bir çözüm getiriyorlar, lâkin getirdikleri çözüm yarım yüzyıl sonra başlarına daha büyük problemler açıyor, böylece ne için gelip gittiklerini dahi anlamadan göçüp gidiyorlar. Yazık değil mi?.. Kendinize acıyın. Kendinizi düşünün. Kendinize merhametli olun. Kendine merhametli olmayan başkalarına da merhametli olamaz.

B- VECİBELERİN KANUNLAŞMASI

Şu örnek üzerinde düşünelim.

Eserin bu satırları yazılmadan birkaç saniye evvel caddeden bir fren sesi duyuldu. Araba adama fena çarpmıştı. Kanlar akıyordu. İşte hukuki bir olay. Kişi öldü. Faraza kimsesi olmasın. Hakkı kime vereceksiniz. Çarpanın vecibesi ne olacak? Bunu düşünürken hiç Allah'ın Kitabına bakmak insanın aklına gelmez mi? Allah mutlak Âlim iken, bu kadarcık bir meseleyi bilmez mi? Bu nasıl saygı? Bu nasıl anlayış? Allah her türlü hukuki olay için bir dayanak hüküm koymuştur. Araştırıp bulmuyorsan kitabın suçu ne?

Efendim ölenin kaderi bu imiş? Eceli yetmiş? Bu konular İslâm hukukunu ilgilendirmez. Hukuk ayrı şey, ecel ayrı şey. Böyle bir olay olduğunda Allah nasıl hareket etmemizi teklif ediyor. Bu tekliflerden hukuk doğar.

İslâm Evrensel Hukuk Medeniyeti'nde dört zorunlu vecibe olur. Vergi, savunma, temel eğitim, evrensel suçları işlememek ve işlenirse cezasına razı olmak.

a) Konu: Zorunlu vecibelerin kanunlaşması.

b) Kaynağı: Evrensel Hukuk Hükümleri. (Bu da kaynağını Kur'an'ın dört vecibe ile ilgili hitaplarından alır).

c) Malûmatları

Bu konular ile ilgili yeryüzündeki bütün malûmatlar.

d) Metodu

Vecibe 1- Evrensel hukuk hükümleri, vecibeler bölümü ile ilgili hükümler Kur'an Çevirileri'nden araştırılarak, devletin alabileceği maksimum vergilere sınır getirilerek, daha azı ilgili devlete bırakılarak vergi hükümleri çıkarılır.

Vecibe 2- Gönüllü veya paralı askerlik ve savunma hükümleri çıkarılır.

Vecibe 3- Okuma, Yazma, Yabancı Dil, Meslek Eğitim ve Öğretimi vecibeleri.

Vecibe 4- Evrensel suçlar ile ilgili olarak.

a) Her türlü cinayetler ile ilgili hükümler çıkarılır.

b) Her türlü hırsızlıklar.

c) Açıkta zina ve ırza tecavüz ile ilgili hükümler.

d) Uyuşturucular ile ilgili hükümler.

e) İftiralar ile ilgili hükümler çıkarılır.

Hükümlere uygun yürütme için gerekli kanunlar, gerekli hukuki mevzuat hazırlanır.

C- YASAMA (Kanun, Tasarı ve Teklifleri) HİZMETLERİ

1- Maddi ve teknik konularda ülkeyi kalkındırmak için yasama hizmetleri, Millet Meclisi tarafından yapılır.

2- Güvenlik hukuku mevzuatı ile ilgili yasama, Güvenlik Kurumu tarafından yapılır.

3- Seçim ile ilgili yasama, seçim kurumu tarafından yapılır.

4- Para Kurumu ilgili yasama, Para Kurumu tarafından yapılır.

5- Geri kalan işler ile ilgili Yasama Hizmetleri, Yüksek Adalet Kurumu tarafından yapılır.

İÇTİHATLAR (YASAMA HİZMETLERİ)

A- RESMİ İÇTİHATLAR (KANUNLAR)

1) Yüksek Adalet Kurumu'nun içtihatları. (Hukukî içtihatlar)

2) Devlet içtihatları. (Ekonomik içtihatlar)

3) Belediye içtihatları. (Ekonomik içtihatlar)

4) Güvenlik Kurumu içtihatları. (Güvenlik içtihatları)

5) Seçim Kurumu içtihatları. (Seçim ile ilgili içtihatlar)

6) Para Kurumu içtihatları. (Parasal içtihatlar)

B- BİREYSEL (ÖZEL) İÇTİHATLAR

1) Bilimlerin konularında yapılacak içtihatlar. (Bilim oluşturma içtihatları)

2) Kişilerin kendi aralarında yapacakları sözleşmeler. (Sözleşme içtihatları)

3) Kişinin kendi problemini çözmek için yaptığı içtihatlar.

4) Kişinin başkalarının problemlerini çözmek için ileri sürdüğü içtihatlar.

5) Kişinin gelecekte çıkması muhtemel problemler için ileri sürdüğü içtihatlar.

6) En az 11 kişinin müştereken hazırladığı, müşterek içtihatlar.

ONSEKİZİNCİ AŞAMA:

KURUMLAR

(HUKUKÎ MEVZUATIN YÜRÜTÜLMESİNDE USÛL)

Hukukî Mevzuat resmi kurumlar eli ile yürütülür. Altı temel kurum vardır. Evrensel Yüksek Adalet Kurumu, Devlet, Belediye, Güvenlik, Seçim ve Para Kurumları'dır. Bu temel kurumların haricinde, her çağın ihtiyaçlarına göre çeşitli alt kurumlar oluşturulabilir. Örneğin bankalar, şirketler, vakıflar vb. kurumlar.

Bu aşamada temel kurumların tarif, görev, yetki, bütçe ve denetimlerinden söz edilecektir. Bir önceki aşamada belirtilen hukukî mevzuatlar bu kurumlar eli ile yürütülerek, insanlara hizmetler sunulur.

TEMEL KURUMLAR

A- EVRENSEL YÜKSEK ADALET KURUMU

Yeryüzünde ne kadar insan varsa katılımı ile oluşan; devletlerüstü, evrensel bir hizmet kurumudur.

E.Y.A.K.'NUN GÖREVLERİ

1) Temel insan hakları, temel insan vecibeleri, temel düzenleyici kurumlar ile ilgili Evrensel Hukuk Hükümleri'ni ilân etmek.

2) Her ülkenin hukuki mevzuatının, Evrensel Hukuk Hükümleri'ne uygunluğunu denetlemek.

3) Devletlerarası ihtilâflarını çözüme bağlamak.

4) Yargı hizmetlerini koordine etmek.

5) Temel eğitime müfredat hazırlamak. Açık öğretim hizmeti vermek.

6) Dünya güvenliğinin, barışının sağlanmasına yardımcı olmak.

E Y.A.K.'NUN YETKİLERİ

1) Görevleri ile ilgili işleri yapmak.

2) Güvenlik ve Seçim Kurumu Başkanları'nı atamak.

3) Protokolde Devlet Başkanı'ndan önde bulunmak.

E.Y.A.K.'NUN BÜTÇESİ

1) EYAK Üyeleri az veya çok hiçbir şekilde maaş, ücret, sadaka, zekât alamazlar. Kurum Üyeleri aş, iş, ev, eş, binek ve akarlarını temin etmeleri gereklidir. Temin edemezlerse, hem kendi işlerinde çalışırlar, hem de Adalet Kurumu'na yardımcı olurlar.

2) Kurumun; bina, elektrik, su, araç ve gereç gibi giderleri ilgili Devlet ve Belediyeler'ce karşılanır.

3) Kurumun; Eğitim Hizmetleri için isteyen her insan, her yıl zarurî servetinin dışında kalan kısmının % 2,5'unu Kurum'a verebilir. İsteyen verir, isteyen vermez. Kimse zorlanamaz. Bu gelirler ile Eğitim Hizmetleri yapılır.

EVRENSEL YÜKSEK ADALET KURUMU'NUN DENETİMİ

Her isteyen insan gelip hesap sorabilir. Denetleyebilir. Böylece denetim bütün insanlarca sağlanır. İster resmi bir

şahıs olsun, ister özel bir şahıs olsun; her şahıs, kurumu ve kurum çalışmalarını denetleme hakkına sahiptir. 70 yaşına gelen bir E.Y.A.K. Üyesi, Üyelikten ayrılır.

B- DEVLET

Sınırları belirli bir kara parçasında nüfusu ve hukuku olan, çeşitli hiyerarşik teşkilatlardan oluşan, ülkenin maddi ve teknik kalkınması ile görevli organize kurumdur.

DEVLETİN GÖREVLERİ

1) Ülkenin maddi ve teknik olarak makro plânlamasını gerçekleştirmek.

2) İleri, yüksek, büyük teknolojik yatırımları gerçekleştirmek.

3) Maddi ve teknik olarak ülkenin kalkınmasını sağlamak.

4) Maddi ve teknik sahada okul ve üniversiteler kurmak.

5) Çok büyük kapasiteli elektrik ve sulama yatırımlarını yapmak.

6) Otobanlar, şehirlerarası yollar, doğal gaz, petrol boru hatları, büyük kanalizasyon tesisleri, hava alanları, limanlar, demiryolları gibi alt yapı hizmetlerini gerçekleştirmek.

DEVLETİN YETKİLERİ

1) Görevleri ile ilgili işleri yapmak.

2) Devletlerarası maddi ve teknik anlaşmalar imzalamak.

3) Belediye sınırlarını belirlemek.

4) Sahipsiz toprakları, halk yararına kullandırmak.

5) Vergi toplamak.

6) Dış Devletlere karşı ülkeyi temsil etmek.

DEVLETİN BÜTÇESİ

1) Devlet peşin bütçe ile çalışır. Bir yıl içinde toplânan vergiler ve sağlanan gelirler ile gelecek yıl kullanılmak üzere bütçe oluşturulur.

2) Devlet kendi yatırımlarından sağlanan gelirleri de bütçeye aktarır.

DEVLETİN DENETİMİ

Devlet'in denetimi, parlamento tarafından yerine getirilir.

C- BELEDİYE

Sınırları Devlet'çe belirlenmiş bir beldede; belediye sınırları içinde yaşayan insanların, temel insan haklarını bilfiil tahakkuk ettirmekle görevli hiyerarşik bir kurumdur.

BELEDİYENİN GÖREVLERİ

1) Seçim bildirgesinde yazılı gelirleri toplamak.

2) Alt yapı hizmetlerini, temizlik hizmetlerini yerine getirmek.

3) Şehir içi ulaşımı sağlamak.

4) Yeşil alanlar oluşturmak.

5) İmar plânları yapmak. İmar uygulamalarını denetlemek.

6) İnsanların yaşama, miras, bakılma, konut, sözleşme, seyahat ve yerleşme, fikir, konuşma ve ifade, teşeb-

büs, ibadet, evlenme, boşanma, haberleşme, seçme, seçilme, kamu memuriyeti yapabilme, dava açabilme, vekil tutabilme, meşru müdafaa, hukukçu olma, öğrenim ve eğitim, çalışma gibi temel insanî haklarına imkânları elverdiğince yardımcı olmak, hizmet etmek.

7) Sağlık tesisleri kurmak.

8) Evlenmeye gücü yetmeyenleri evlendirmek.

9) Kimsesiz, mücbir durumlarda kalmış kişilere maaş bağlamak.

10) Temel mesleki öğrenim ve eğitim okulları kurmak.

11) Maddi ve teknik mesleki okullar, üniversiteler açmak.

12) İş sahaları oluşturmak.

13) Belediye Gazetesi çıkararak, her isteyenin yazısını sansür koymadan sıra ile yayınlamak.

14) Radyo, TV istasyonları kurarak, her isteyenin fikirlerini açıklamasına sıra ile müsaade etmek.

15) Sınırları içinde emlâk alım-satım, nüfus kayıtları gibi işlemleri yerine getirmekle birlikte, birer nüshalarını Devlet Arşivlerine göndermek.

16) Sınırları içindeki yargı personelinin maaşlarını ödemek.

17) Trafik hizmetlerini yürütmek.

18) Gıda maddelerini denetlemek.

19) Suç işleyenleri yargı kararı gereği; hapse koyma, cezaları infaz etmek, icra takip işlemlerini yapmak.

20) Hafif silah taşıyan iç güvenlik hizmetlilerini, halkın seçimi ile işe alma ve maaşlarını ödemek.

21) Devlet ile koordinasyon içinde, kamu hizmetlerini yerine getirmek.

BELEDİYE'NİN YETKİLERİ

1) Görevleri ile ilgili işleri yapmak.

2) Sınırları içindeki halkı resmi törenlerde Belediye Başkanı (aynı zamanda Vali) olarak temsil etmek.

3) Belediyeler arası maddi ve teknik anlaşmalar yapmak.

4) Güvenlik Kurumu'ndan zor durumlarda yazılı yardım isteyebilmek.

5) Belediye gelirlerini toplamak.

6) Sınırları içinde bulunan sahipsiz toprakları halk yararına tasarruf etmek.

7) Borçlanmadan yabancı Belediyeler'den hibe almak, karşılıklı yardımlaşma yapabilmek.

8) Evrensel Hukuk Hükümlerine, Hukuki Mevzuata aykırı olmayan iç yönetmelikler yapabilmek.

BELEDİYE'NİN BÜTÇESİ

1) Belediye peşin bütçe ile çalışır.

2) Bir yıl önce toplanan gelirlerden, öncelikle personelin ücretleri ayrılır, kalan paralar ile çeşitli hizmetler yerine getirilmek üzere bütçe oluşturulur.

BELEDİYELER'İN DENETİMİ

Belediyeler'in denetimi, parlamento tarafından yapılır.

D- GÜVENLİK KURUMU

Başkanı Yüksek Adalet Kurumu tarafından atanan; Devletlerarası Güvenliği sağlamak üzere orduların ittifakı ile oluşan bir Kurum'dur.

GÜVENLİK KURUMUNUN GÖREVLERİ

1) Dünya güvenliğini sağlamak.

2) Devletlerarası savaşa giden yolları kapatmak.

3) Savaşa sebebiyet veren saldırgan haksız güçlerin aleyhine, tüm barış yolları tıkanmış ise Yüksek Adalet Kurumu'ndan yazılı olur almak suretiyle fiili müdahalede bulunmak.

GÜVENLİK KURUMUNUN YETKİLERİ

1) Bütün silah fabrikalarını satın almak.

2) Mevcut silahları satın almak.

3) Silah üretimini tekelinde tutmak. Silah satmak.

4) Her kadına, bir savunma silahı satmak.

5) Profesyonel askerî güç bulundurmak.

6) Herhangi bir ülke saldırıya uğradığında, o ülke halkına savunma için seferberlik ilânı yapmak.

7) Saldırıya uğrayan ülkelere yardımcı olmak isteyen gönüllüleri eğitmek.

8) Askerî tatbikatlar yapmak.

9) Askerî okullar açmak.

10) Barış zamanlarında personeli yarı-ekonomik, yarı-askerî işlerde istihdam edebilmek. İnsanlardan yoksul olanlara yardım yapabilmek.

GÜVENLİK KURUMUNUN BÜTÇESİ

1) Devlet'in gelirinin % 10'unu Güvenlik Kurumu'na aktarmak.

2) Silah satışından sağlanan gelirler.

3) Bağış ve yardımlar.

4) Yarı-askerî, yarı-iktisadî işletmelerden sağlanacak gelirler.

GÜVENLİK KURUMUNUN DENETİMİ

Kişilerin dava açması üzerine sivil mahkemelerce yapılır.

E- SEÇİM KURUMU

Halkın; Devlet ve Belediye Başkanları'nı, Parlamento ve Belediye Meclis Üyelerini seçmesi, referandumların yapılması vb. konularda seçimleri yaptırmak üzere, başkanı Evrensel Yüksek Adalet Kurumu'nca atanacak bir kurumdur.

SEÇİM KURUMU'NUN GÖREVLERİ

1) Azami beş yılda bir Devlet Başkanı seçimini yaptırtmak.

2) Azami dört yılda bir Parlamento Üyelerinin seçimini yaptırtmak.

3) Azami iki yılda bir Belediye Başkanı ve Meclis Üyeleri'nin seçimlerini yaptırtmak.

4) Devlet ve Belediye Başkanları'nın yazılı istekleri ile referandum yaptırtmak.

5) Seçimi kazananlara; "Kazandı Belgesi"ni vermek. Referandum sonuçlarını ilân etmek.

6) Dünya Birleşik Devletleri kurulursa, azami 10 yılda bir Dünya Birleşik Devletleri Başkanı seçimini yaptırmak.

SEÇİM KURUMUNUN YETKİLERİ

1) Adaylara aday kartı verip süresiz propaganda imkânı tanımak.

2) Seçimlerin güvenliği için, iç güvenlik güçlerinden yararlanmak.

3) Görevleri ile ilgili işleri yerine getirmek.

SEÇİM KURUMU’NUN BÜTÇESİ

Her seçimin masrafını ve personel giderlerini hesaplayarak, giderleri seçim yapılması ile ilgili beldelerin güçleri oranında fatura etmek. Bir vakıf gibi kâr gâyesi gözetmeden çalışmak.

SEÇİM KURUMU’NUN DENETİMİ

Seçim Kurumu’nun Denetimi, dava açılması üzerine mahkemelerce yapılır.

F- PARA KURUMU

İnsanlar arasında hür ticaretin ve hür teşebbüsün gelişmesi için, Banka Başkanlarının oluşturduğu kurumdur.

PARA KURUMU’NUN GÖREVLERİ

1) Gümrüklerin kaldırılmasına çalışmak.

2) Vizelerin kaldırılmasına çalışmak.

3) İthalat ve İhracat kısıtlamalarının kaldırılmasına çalışmak.

4) Müteşebbislere Evrensel Kağıt Para basarak faizsiz kredi açmak veya ortak olmak.

5) Nakliye hizmetlerini eşit olarak sunarak, nakliye ve dağıtım kolaylığı sağlamak. İdeal aşamada malını satmak isteyenlerin nakliye giderlerini sıfıra yaklaştırmak.

PARA KURUMU'NUN YETKİLERİ

1) Görevleri ile ilgili işleri yapmak.

2) Evrensel kağıt para basabilmek.

PARA KURUMU'NUN DENETİMİ

Ticaret Kurumu'nun Denetimi Devlet Başkanları Birliği tarafından yapılır.

BÖYLECE;

Bir Tek Evrensel Yüksek Adalet Kurumu

Yüzlerce Devlet

On Binlerce Belediye

Bir Tek Güvenlik Kurumu

Bir Tek Seçim Kurumu

Bir Tek Para Kurumu

Binlerce Banka

Milyonlarca Şirket

Milyarlarca Müteşebbisten meydana gelen;

EVRENSEL BİR MEDENİYET OLUŞABİLİR...

İnsanlar arasında ırk, inanç (din), dil, sınıf, sosyal konum, imtiyaz farkı gözetilmeksizin hizmet sunulabilir. Böylece bireysel ve toplumsal hayat en iyi biçimde yaşanabilir.

ONDOKUZUNCU AŞAMA:

YARIŞLAR

Önceki aşamaların tahakkuk ettiğini düşünelim. Bir tek Yüksek Adalet Kurumu, yüzlerce devlet, binlerce belediye, binlerce güvenlik alt kurumu binlerce seçim alt kurumu, binlerce hür teşebbüsü destekleyen para alt kurumu gerekli ihtiyaçları karşılamak, problemleri çözmek için kurulan kurumlar, bankalar, gazeteler, şirketler, vakıflar vs. kurumları ile hiçbir inanış, ırk, mezhep, aile, sosyal konum farkı gözetmeksizin hizmet sunan uygar bir hukuk düzeni, hakları tahakkuk eden, hürriyetlere sahip, vecibeleri yerine getirmeye çalışan insanlık aleminin elbette gülmeye, eğlenmeye, dinlenmeye ve birbirleriyle iyi işlerde yarışmaya da ihtiyacı olacaktır. Kur'an; içinde inanç bilgileri de bulunan, aynı zamanda hukuki bilgiler de bulunan, aynı zamanda bilimlere yön veren, teşvik eden, insanın aklını kullanarak içtihat etmesini de tavsiye eden bütün insanların Rabbi olan Allah'ın bir hediyesidir.

Dünyayı Darü'l-İslâm, Darü'l-Harp diye ayıranların gâyesi, bugünkü anlaşılan dar kavramı değildir. Kavramları ilk defa ortaya koyan kişiler bugün hayatta olmadığı için, insanlar onların gâyelerini çoğu zaman yanlış anlıyorlar. Bu nedenle hayatta olmayan, ölmüş olan insanların değil, yaşayan insanların beyânlarından buna benzer kavramlar öğrenilmelidir.

Kimi müziğe haram der, kimi futbola haram der, kimi başka bir şeye haram der. Ey Allah'ın kulları ölçünüz ne? Neye dayanarak hemencecik haram veya günah diyebiliyorsunuz? Ölçünüz ne?

Artık hukukun sıcak olan haklar ve hürriyetler bölümünü, soğuk olan vecibeler bölümünü geride bırakarak; nasıl eğlenelim, nasıl dinlenelim, nasıl gülelim, nasıl moral bulalım ona kafa yoralım. Bu konularda bilimler geliştirmeye çalışalım. Bilimsel yarışlar bilimi, iktisadî yarışlar bilimi, ahlâkî yarışlar bilimi, sanatsal yarışlar bilimi, sportif yarışlar bilimi ve bu bilimler geliştikçe, düzen içinde uygulanacak ve insanların gülme, eğlenme, dinlenme ihtiyaçları da böylelikle karşılanmaya çalışılır.

Bazılarının sandığı gibi spor, sanat vb. işler gâyesiz, hedefsiz gelişi güzel olarak çıkmış işler değildir. Teşvikler medeniyete katılmak isteyen insanları, gönüllü olarak seve seve medeniyete katılmaya teşvik eder. Derler ki; ne güzel yaşıyorlar, ne güzel gülüyorlar, ne güzel duygulanıp ağlıyorlar, ne güzel dinleniyorlar, ne güzel eğleniyorlar, ne güzel centilmenlik yapıyorlar. İşte böylece kişi Alemlere Rahmet Peygamberimiz Hz. Muhammed Aleyhi Selâm'ı örnek alarak gereklerini yerine getirmiş olur. Peygamberimizin örnek ahlâkı ise Kur'an ahlâkı idi. Şimdi yarışları teşvik bilimlerinin nasıl geliştirileceğini belirtmeye çalışalım.

A- SPORTİF YARIŞLAR

a) Konu: Spor.

b) Eldeki malûmatları

Tarihte ve günümüzde yapılan bütün sporlar.

Futbol milletleri birbirine yaklaştıran bir oyun olarak kullanılmalıdır.

Futbol maçlarından önce, sahaya toplanan kalabalıklara azami onbeş dakika Kur'an'ın orijinali en güzel seslerle

okunmalı, azami onbeş dakikada da anlamı okunmalıdır. Bu okunacak Sûreler, Mekki Sûreler olmalıdır.

İkra/Alak Sûresi'nden başlayarak sıra ile futbol maçlarından sonra evlerine dönenlere A-5 kağıdı büyüklüğünde kağıtlara yazılmış Sûre anlamları hediye edilmelidir.

Her semte, her kazaya, her köye bir futbol sahası yapılmalıdır. Cuma namazları en büyük futbol sahasında; yağmurlu olmayan, soğuk olmayan günlerde kılınmalıdır. Hukukçu olmayanlar Cuma Hutbesi vermemelidir. Vaaz yapmamalıdır. Hatta camilerde namaz dahi kıldırmamalıdır. Böylece ahlâken cami görevlileri bilim adamı olmaya teşvik edilmiş de olacaklardır. Dikkat edilirse kıldıramaz denilmiyor, kıldırmaya cesaret etmemeli deniliyor. İster cesaret etsin, ister etmesin. Camilerde imamlık ve müezzinlik kadroları iptal edilmelidir. Camiler, kiliseler, havralara belediyeler sekizer saat ara ile temizlik ve bekçilik görevlisi atayacak. Mabedler 24 saat açık tutulacaktır. İsteyen ibadetini yapar, isteyen yapmaz. Kimse karışamaz. İmam ve müezzinlere devletten verilen maaş kalkınca otomatikman devletin giderleri azalmış olacaktır. Temizlik ve bekçilik görevlilerine maaşlarını belediyeler verecektir.

Camilerde güreşler yapılabilir. Camilerin üst taraflarından ise kadınlar bu güreş müsabakalarını seyredebilir. Böylece güreş, Judo, Karate, Taekwon-do, Wing Chun Kung-fu gibi spor dalları müsabakaları için (camiler namaz saatleri dışında) değerlendirilebilecektir. Çünkü Allah Rasûlü bunu yapmıştır. Bu da bir Sünnet'tir. Müsabaka saatlerinde namaz için gelenler, son cemaat mahallerinde namazlarını kılabileceklerdir. Camilerde müsabakalar yapılırken insanlar birbirlerine küfür edemeyecekleri için, zamanla ahlâkları da iyileştirilmiş olur. Caminin manevi havası, ahlâken insanları küfür etmekten alıkoyar ve insanlar pazar günleri erkenden camiye gelir. Müsabakaları izler. Öğle vaktinde namazını kılar ve sohbet eder. İkindi

vaktinde evlerine döner. Bunları yapmaya kimse zorlanamaz, çünkü bunlar ahlâkın konularıdır. Ancak müsabakada birisi, kasten birinin bir uzvunu parçalarsa ve kasten olduğu ispat edilirse, bu durum ise hukukun sahasına girer.

B- SANATSAL YARIŞLAR

a) Konu: Sanat

b) Malûmatları: Tarihteki ve günümüzdeki sanatlar.

İçinde Allah'a şirk koşmayan, küfür kokmayan her türlü müzik geliştirilmelidir.

"İBLİSİN SANATI" adlı yeni bir akım geliştirilmeli. İblisin insanlara sağdan, soldan, önden, arkadan, üstten, alttan nasıl yaklaştığı, kan dökmeye, adam öldürmeye teşvik etmeye çalıştığı; sanatın her dalında gösterilmelidir. Böylece insanlara, İblis'in insana nasıl vesveseler (kötü düşünceler) verdiği gösterilmelidir. İblis, bütün insanlara düşmandır. İnsanı birbirini öldürtmeye çalışıyor. Bunun için ne gibi yollar izliyor. Bir misalle anlatalım. Faraza;

Birisi İsrail'e konferans vermeye gitse, bu olay üzerine bakınız İblis ne yapıyor:

1- Müslümanlara fısıldıyor: Vay be, görüyor musun, adam Yahudi ajanı.

2- İsraillilere fısıldıyor: Vay be, görüyor musun, adam bizi aldatmaya gelmiş.

3- İnsanlara fısıldıyor: Görüyor musun iki yüzlüyü.

4- Konferansçıya fısıldıyor: Yahu ne işin var senin buralarda. İnsanlar yanlış anlıyorlar, seni kimse sevmez...

5- İblis beşinci bir yaklaşım getiriyor. Gördün mü adam açık oynayan ajan. Böyle böyle söylüyor ki, kendisinin dürüst olduğunu göstersin. Hiç yutar mıyız?!..

6- İblis altıncı bir yaklaşım getiriyor: Vay be, sen neymişsin yahu? Kibirlendirmeye çalışıyor.

7- Bu da yetmedi: Yaşamanın ne anlamı var. Herkes alçak, diyerek insanı diğer insanlara karşı kışkırtıyor.

8- Bu da yetmedi: Git vur şunu da biraz eğlen diyor. Zaten Allah yapacağını senin elinle yapıyor. Vursan da aslında Allah vurmuş oluyor, diyor. Nasıl olsa herkes cennete gidecek diye vesvese veriyor. (Yalan söylüyor).

9- Bu da yetmedi: Allah, hiç kulunu yakar mı? Yaksa da az yakar, sonsuz yakmaz, diyerek yalan söylüyor.

10- Bu da yetmedi: Aman dikkat, sakın ha para kazanma, azarsın, diyerek meskenete teşvik ediyor.

11- Bu da yetmedi: Cinayete giden yol için; iftirayı, hırsızlığı, uyuşturucuyu ve zinayı teşvik ediyor.

İnsan zihnine öylesine değişik yollardan girerek, insana şunu şunu yapmak konusunda sürekli vesveseler atıyor.

İblis tanıtılınca insanlar, hukuka saygının ne olduğunu göreceklerdir. İblis insana yaklaşırken; "İyiliğine, güzelliğine, faydasına, doğruluğuna, haklı olduğuna" kişiyi inandırmaya çalışır. Ve kişi yaptıklarını böyle sanarak yapar. Halbuki aldandığının farkına geç varacaktır.

İblis'in sanatı dünya sinemalarında gösterildiği gün; insanlar hem eğlenecek, hem de düşüneceklerdir. Evrenselliği böylece öğreneceklerdir. İblis evrensel çalışmaktadır. Dünyanın her yerindeki insan kavimleri, insanlar arasındaki coğrafi, etnik, inançsal, hukukî, siyasî, iktisadî farklılıkları vesveseler haline getirerek insanı insana düşman edip, kan dökmeye teşvik ediyor.

İblis'in sanatını öğrenen kişi, İblis'in oyunlarına gelmemenin yollarını da araştıracaktır...

Sanat somut çözümler vermez... Verirse sanat olmaz.

Sanat araştırmaya teşvik edecektir.

İnsanlar gülecek, ağlayacak, dinlenecek ve düşünecek-lerdir.

Sanat insanın duygularına ve düşüncelerine hitap eder. Sanat şunu yapın yapmayın şeklinde bir telkinde bulun-maz. Bulunursa sanat olmaz, tebliğ olur. Sanat ayrı şey, tebliğ ayrı şeydir.

Sanatta evrensel düşman İblis olmalıdır. Seyreden kim olursa olsun hiçbir şekilde duygusal rencide çekmemelidir. Ne Müslümanım diyenler, ne Museviyim ve ne de İseviyim diyenler, yani; hiçbir duygu rencide olmamalıdır. Sanat başka şey, tebliğ başka şeydir.

Şu da unutulmamalı ki, İblis'in vesveselerinin insanlar üzerinde hiçbir zorlayıcı gücü yoktur. Sadece düşünce ilham eder. Bazıları da bu düşünceleri Allah'ın ilhamı sa-yarak sapıtır gider. Allah'ın ilhamı Kur'an'ın ayetleridir. Bundan başka ilham arayan yoldan sapmıştır. Şairin dediği gibi "Kur'an'dan alıp ilhamı, asrın idrâkine söylet-meliyiz İslâm'ı".

İnsan; Genel Hukuk'a saygılı olursa, şeytanın vesveselerinden mümkün olduğu kadar korunmuş olacak-tır. Zira; Genel Hukukun dayanağı Evrensel Hukuk hükümleridir. Bunun dayanağı ise Kur'an'ın hukuk ayet-leridir. Kur'an ise Allah'a aittir. Böylece şeytan ile Allah arasında meydana gelen olayda, şeytan kibrini ispatlamaya çalışıyor, insan ise verdiği sözü unutmaya çalışıyor. Ne kadar acı... İblis insanı kıskandığı için Allah'a isyan etti. Kibirlendi ve kâfirleşti. Bir daha iman etmeyecek, sonsuz azap içinde kibrini sürdürecek. Allah İblis'e zulüm etmedi. Sadece yarattığı bir türe (Adem'e) temettü (bir kazanç) lüt-fetti. Allah İblis'i azdırmadı. İblis kendi azdı. O da Allah'ın kulu, yeni yarattığı (insan) da Allah'ın kulu. İblis hür iradesini[*] kendi isteğiyle Allah'ın sözüne karşı ukelâlık için kullandı. Ukelâ İblis... Ancak İblis karşısında, Hz. Muhammed'in Sünneti'ni (Kur'an'dan ürettiği değerleri, uygulamaları) örnek alarak yaşayacak olanlar, İblis'in oyunlarına gelmeyeceklerdir... İster medeniyet kurulsun,

ister kurulmasın, hiç olmazsa İblis'in oyununa gelmeyeceklerdir... Bu ise İblis için bir hüsrândır, insan hür iradesini kullanmalı. Metod; hür iradeyi dağınıklıktan kurtarıp düzenli, sistemli kullanmayı öğreten bir mantık kılavuzudur.

[*] Cüz'i irade diye bir şey bâtıldır. İnsan iradesi ile Allah iradesinin kıyası söz konusu bile değil. Allah'ın ki külli, insanın ki cüz'i diye bir ayrım saçmadır, gayri İslâmi'dir. "Kul ile Rab hiçbir şekilde birbirine benzetilemez!.."

C- İKTİSADÎ YARIŞLAR

İktisad: Üretilen mal ve hizmetlerin değişim aracı (para) ile ifadesidir. Para kazanmak teşvik edilecektir.

a) Konu: İktisat.

b) Malûmatları: Günümüzdeki ve tarihteki malûmatlar.

Çocuklara istedikleri şeyleri almada kızmak yerine, insanlardan bir şey istememeyi öğretmek lâzımdır. Öğrenince içinden gelen duygular çocuğu itecek, çocuk bunları elde etmek için para kazanma yollarını arayacaktır. Kimse kimseden bir şey istememeye teşvik edilmelidir.

Kimse kimseden birşeyler istememeye teşvik edilmeli. Zanni bir rivayete göre birisinden Allah Rasûlü: "Kimseden birşey istememek üzerine biat alır." Bu kişinin devenin üzerinden sopası düşer. Bunu yerdeki bir adamdan istemez. İner kendisi alır. İnsanlar birşeyler istememeyi öğrenince, içlerindeki enerji kendi işlerini kendilerinin yapmasına yol açacak; dilencilik, dolandırıcılık azalacaktır. Sözleşmeden doğan hakların istenmesi ise bu konuya dahil değildir. Bu konu ile o konu karıştırılmamalıdır. Herkes sözleşmeden doğan hakkını istemeye teşvik edilmelidir.

Silah sanayi üretimlerini yapanlar, fabrikalarını Genel Kurmay Başkanlığı'na satıp, paralarını alıp, başka sahalara yatırım yapmalıdırlar. Böylece silah satıp para kazanmak için senaryolar hazırlamaya vesvese veren İblis, bir daha darbe yiyecektir.

Değişim aracı, plânlama, üretim, dağıtım, tüketim bilim haline getirilmeli ve teşvik edilmelidir.

Büyük şirket nasıl olunur? Örneğin, Sermayesi 10 Milyar Dolar olan, 100.000 ortağı bulunan bir Anonim Şirket oluşturmayı düşününüz. Bu şirketin ortaklarının, başkaları tarafından satın alınma problemini minumuma indirmek için, ortak olmadan evvel, ortak olmak isteyenleri Kur'an, Sünnet, Çağdaş Bilimler, İçtihatlar ve fiili iş adamlığı öğretim ve eğitiminden geçiriniz. Başarılı olursa ortaklığa kabul ediniz. Buna muvaffak olursanız, Dünya'da her yüzbin kişinin yaşadığı bir bölgeye bir büro açınız. Bütün bürolar arasında haberleşme sistemini kurunuz. Ve Uluslararası Ticaret yapınız. Mal nerede uygun fiyatta ise, bu malı kâr edecek başka bir bölgeye sevkediniz. Böylece Dünya Ticareti'nde önemli bir pay elde edebilirsiniz. Açtığınız her büroda en az bir ortağınız bulunmalıdır. Ve en az bir tane ticaret elemanı istihdam edilmelidir. Geleceği iyi tahmin edebilmek, geleceğe hazırlanmayı ve başarılı olmayı kolaylaştırır.

D- AHLÂKÎ YARIŞLAR

a) Konu: Ahlâkî yarışlar.

b) Malûmatları: Bütün Rasûllerin hayatları.

Hz. Musa'nın ahlâkı teşvik edilmelidir.

Hz. İsa'nın ahlâkı teşvik edilmelidir.

Hz. Muhammed'in ahlâkı teşvik edilmelidir.

Bütün Rasûllerin ahlâkı teşvik edilmelidir.

E- BİLİMSEL (İLMÎ) YARIŞLAR

Bilimlerde, yeni şeyler keşfedenler teşvik edilmelidir.

YİRMİNCİ AŞAMA:
ÖLÜM VE HAYAT

Çağımızda ihtiyaçlarımızı karşılamak, problemlerimizi çözmek, araştırmalar yapmak, asl olarak Kur'an'ı kabul etmek, Arapça bilmiyor isek Kur'an Çevirileri'ni okumak, hedeflerimizi belirlemek, gâyemizde samimi olmak, önerileri dinlemek, uygulamalar yapmak, kontrol edilmek, hikmetli (yararlı, bilimsel) işler yapmak, düzeltmelerde bulunmak, hüküm çıkarmak, hükümleri yaşamaya çalışmak, pozitif karakterli olmak, hukuk bilimini kanunlaştırmak, kurumları oluşturmak, faydalı işlerde yarışmak, öldükten sonraki hayatı da hesaba katarak yaşamak İYİ İŞLERDENDİR. Bu iyi işlerin terslerini yapmaya çalışmak ise KÖTÜ İŞLERDENDİR.

Devlet Başkanları, Generaller, Patronlar, İşçiler de ölecektir. Nitekim geçmişte yaşayanlardan geride kalan/ebedi yaşayan var mı ki? Bir alıntıyı burada sizinle paylaşmak çok isabetli olacak diye düşünüyorum:

//…Etkili liderler yetiştirmiş bir uzman olan Stephan R. COVEY:

"Sonunu düşünerek işe başlamak, varacağınız yeri iyice belirleyerek başlamak demektir. Şu anda bulunduğunuz yeri ve attığınız adımların her zaman doğru yönde olduğunu anlamanız için, nereye gittiğinizi belirlemektir" diyor.

"SONUNU DÜŞÜNEREK İŞE BAŞLA"nın anlamını düşününce de aklıma, Joseph ADDİSON'un şu sözleri geliyor:

[[Yüce insanların mezarlarına baktığım zaman, içimdeki her türlü kıskançlık duygusu ölüyor. Güzel insanların mezar taşlarını okuduğumda, her türlü aşırı istek ölüyor. Bir mezar taşında anne ve babanın ıstırabını okuduğumda, merhametten içim eziliyor. Aynı anne ile babanın mezar taşlarına rastladığımda, kısa bir süre sonra izleyeceğimiz kişiler için yas tutmanın yararsızlığını düşünüyorum. Kralların, kendilerini tahttan indirenlerle birlikte yattığını gördüğümde; yan yana gömülmüş birbirinin rakibi dehâları ya da yarışmaları ve tartışmalarıyla dünyayı bölen kutsal adamları düşündüğümde; insan türünün küçük rekabetleri, bölücülükleri ve tartışmaları bende hem hüzün ve hem de hayret uyandırıyor. Kimi dün, kimi de altı yüz yıl önce ölmüş insanların mezar taşlarını okuduğumda, hepimizin ÇAĞDAŞ sayılacağı ve hep birlikte ortaya çıkacağımız "O BÜYÜK GÜNÜ" düşünüyorum.]]

İşte bu! Başka var mı?! Bir beşer olarak daha başka nasıl ifade edilebilirdi ki?! Herkesin dirileceği, O Diriliş Günü'nde hepimiz "Çağdaş" olacağız; yüzyıl, yıl, ay, gün farkımız ortadan kalkacak!..

O gün gelmezden önce; daha mutlu bir dünya için el ele!..//

Her insan ölümü tadacaktır. Öldükten sonra ikinci hayat başlayacaktır. İkinci hayatta Cehennem zebanilerine karşı kimden koruma talep edebileceğiz? Merhametli Rabbimizden başka var mı bizi koruyacak?

Büyük günün azabından korkarız.

Eğer Allah'a isyan edersek, bizi Allah'ın azabından kim kurtaracak?

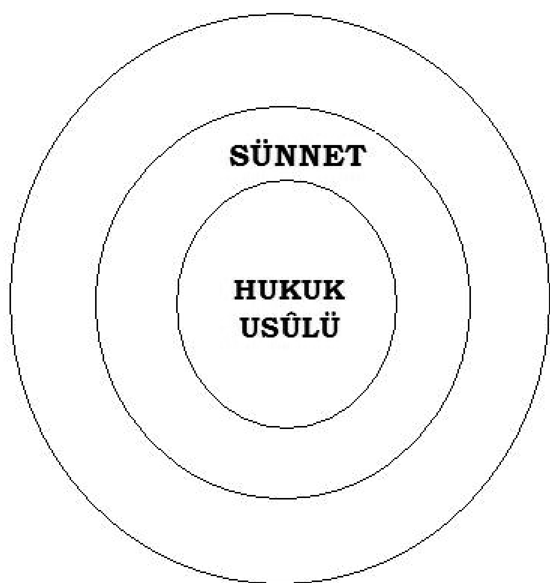
Kur'an'ı; para, kadın, şöhret, makam vb. çıkarlarımıza ulaşmak için bir araç yaparsak, sapıklar olmaktan nasıl kurtulabiliriz? Sapıklar olursak sonsuz azaba nasıl dayanacağız?

Ey Merhametli Rabbimiz!

Senin kulların (insanlar) Kur'an'ı orijinalinden veya çevirilerinden öğrensinler, Rasûlleri örnek alsınlar, içtihatlar (yasalar) yapsınlar, çağdaş bilimleri oluştursunlar, Evrensel Medeniyet'e doğru yol alsınlar; kötülüklerden uzak, iyilikler içinde yaşasınlar. Bizler insanlardan hiçbir çıkar talep etmiyoruz. Affetmeni dua ediyoruz. Sen duaları işitensin. Sen hiçbir şeye benzemeyensin. Sen noksanlıklardan uzak olansın. Affedensin. Affetmeyi sevensin. Bizleri de affet. Şüphesiz sen Ğafur ve Rahim'sin...

~ SON ~

(HUKUK USÛLÜ BİTTİ)

GRAFİK ANLATIM

İKİNCİ BÖLÜM:

HZ. PEYGAMBER'İN MEDİNE'DE UYGULADIĞI SÜNNET ÖRNEKLERİ

(Medeni Sûreler'i Tatbikatı/Uygulaması)

SEKSENYEDİNCİ İNEN SÛRE:

BAKARA SÛRESİ
BAZI AYETLERİN İNİŞ SEBEBLERİ

Her insan gibi Hz. Muhammed (sav)'de bir insandı. Bildiklerini açıklama özgürlüğü olmalıydı. O bu özgürlüğü kullandı. Lâkin bu özgürlüğünü kullanmasına karşı çıktılar. Konuşturmak dahi istemediler. Eziyet ettiler. Uluslararası hukuk dilinde bir ifadeyle; bir nevi haksız yere savaş ilânı yapıp, öldürmeye tam teşebbüs ettiler. Halbuki Hz. Muhammed, karşı tarafın hiçbir hukukunu çiğnememişti.

Eğer Medeni Sûreler'e geçmeden evvel, böyle bir hayatın yaşandığını bilmezseniz, Medeni Sûreler size anlamsız gelir. Sizin başınıza böyle olaylar gelseydi ne düşünürdünüz? Hz. Muhammed bir insandı. İnsanlarla olan münasebeti hukuk düzeyinde sürmekteydi. İnsani haklarını onun da kullanmaya hakkı vardı. Konuşma ve ifade hürriyeti onun için de vardı. Bu konuşma ve ifade hürriyetini tanımadılar. Eziyet ettiler, öldürmeye teşebbüs ettiler. Bu yüksek karakterli insanı vatanından ayrılmak zorunda bıraktılar. Siz olsaydınız bu olaylardan sonra ne yapardınız... Üstelik kovalanmış iseniz, öldürülmek istenmiş iseniz... Ve artık öyle bir kesişme noktası gelir ki, ölmemek için öldürmek zorunda kalabilirsiniz. İşte bunun adına da haklı bir savaş ilânı denilir.

Bu olayların üzerine Bakara Sûresi'nden şu ayetler geldi:

190. SİZİNLE SAVAŞANLARA karşı siz de
Allah savaşmanıza izin verdiği için savaşabilirsiniz.
Ancak aşırı gitmeyin.
Çünkü Allah aşırı gidenleri sevmez.

191. Onları *(size karşı savaş açanları sizinle savaş halinde iken)*
nerede yakalarsanız/bulursanız etkisiz hale getirin.
Sizi çıkardıkları yerden *(Mekke'den)* siz de onları çıkarın.
Fitne *(insan hakları ihlalleri),*
adamı öldürmekten daha çok eziyet verir.
Yalnız Mescid-i Haram yanında,
onlar sizinle savaşmadıkça siz de onlarla savaşmayın.
Sizinle savaşırlarsa,
(siz de savaşıp) onları etkisiz hale getirin.
Kâfirlerin cezası böyledir.

192. Eğer onlar *(savaştan ve küfürden)* vazgeçerlerse,
(şunu iyi bilin ki) Allah çok bağışlayandır,
çok merhamet edendir.

193. Fitne/zulüm/şirk *(insan hakları ihlalleri)* kalkıncaya
ve
din *(insan hak ve özgürlükleri gereğince,*
saldırganlara ne yapılacağını ifade eden hukuk düzeni)
Allah'ın önerdiği şekilde oluncaya kadar onlarla savaşın.
Eğer *(sizinle savaşa)* son verirlerse,
zalimlerden başkasına düşmanlık yoktur.

194. HARAM ay haram aya karşılıktır.
Hürmetler *(saygı gösterilmesi gereken şeyler)* karşılıklıdır.
Kim size saldırırsa,
size saldırmasına karşılık siz de ona karşı kendinizi savunun.
Allah'tan korkun
ve
bilin ki Allah takva sahipleri ile beraberdir.

195. Allah yolunda harcayın *(harcayabilmek için üretimi artırın).*
Kendinizi,
(kültürel, siyasi, iktisadi, askeri pasiflikle) tehlikeye atmayın.
İyilik edin,
şüphesiz Allah iyilik edenleri sever.

216. SAVAŞ hoşunuza gitmediği halde *(saldırganlara karşı),*
size farz kılındı/izin verildi.
Bazen Allah'ın bildirdiği bir şey,
sizin için hayırlı iken siz onu hoş görmüyorsunuz.
Bazen Allah'ın bildirdiği bir şey,
sizin için kötü iken siz onu seviyorsunuz.
Allah bilir, siz bilmezsiniz.

219. SANA içkiyi ve kumarı sorarlar.
De ki: "Onlarda hem büyük günah, hem de insanlar için,
(sizin bilmediğiniz görünmeyen bazı) yararlar vardır.
Ama kötülükleri yararlarından daha büyüktür."

YİNE sana Allah yolunda ne harcayacaklarını soruyorlar.
De ki: "Artandan/arttırdıklarınızdan (harcayınız!)"

ALLAH size ayetleri böyle açıklıyor,
umulur ki düşünürsünüz. [BAKARA SURESİ'nden]

Savaş ilânı ile ilgili uluslararası hukuku ilân etmek farz-ı kifâyedir.

Savaşı başlatan taraf müslümanlar olamaz.

Karşı taraf savaş başlattıktan sonra, savaşı başlatan ülkede bir hukuk düzeni kuruluncaya kadar savaşı sürdürmek farz-ı kifâyedir.

Herhangi bir insan kâfir, müşrik, münafık olduğu için öldürülmez. Savaş hukuku içinde gerekenler yapılır.

Savaşta kasıtlı olarak çoluk, çocuk, kadın, siviller öldürülmez.

Özellikle savaş suçluları aranarak, yaptıklarına denk bir karşılık ile savaşılır.

Savaş halinde vatandaşlardan, ihtiyaçlarından arta kalanı ordunun masrafları için kullanabileceklerine izin verilmiştir.

Hırsızlık, sömürü, iftira, uyuşturucular, zina; insanları suça, cinayete, savaşa sürükleyen nedenlerdendir.

Sömürgeci zihniyet, ihtiyaç duyacağı malları elde etmek için savaş senaryoları hazırlar. İnsanları savaşa sokmak için plânlar hazırlar.

Mallarını yüksek fiyata satmak için savaştan çıkar umut eder.

Hukuka dayanmayan hiçbir eyleme İslâm meşruiyet tanımaz.

İslâmiyet hiç kimseyi inanç ve fikirlerinden dolayı katletmeyi meşrû görmez.

Kur'an'ı incelerken bir hüküm hukukî midir, ahlâkî midir? Bunu iyi ayırmak gerekir.

- Hukukî ise, insanla insanın karşılıklı hakları ile ilgilidir.

Devlet hukukla idare edilir. İnsanlar hukuka saygı gösterir. Ahlâk ise kişinin özel yaşantısıdır. Kişi ahlâka uyması veya uymamasından dolayı mahkeme önüne çıkarılamaz.

Kur'an'da insanların insanlara karşı haklarının neler olduğu yazılıdır. Bunu hukukçular yasa haline getirecektir. Bunun haricinde kalanlar ise ahlâktır.

İNİŞ (NÜZÛL) SEBEBLERİ

154. Allah yolunda öldürülenlere;
"Ölüler *(nimetlerden istifade edemeyenler)*" demeyin.
Hayır, onlar diridirler *(cennette nimetlerden istifâde ederler).*
Ancak siz bunu bilemezsiniz.

Bakara 154 Nüzûl Sebebi: Bedir'de 8 Ensar, 6 Muhacir ölmüştü. Bazı kimseler: "Falan öldü, böylece dünya nimetlerinden, zevklerinden olmuş oldu" anlamında ölü diyorlardı. Ayet indi. (Onlar, insanlar öldürülmesin diye hayatlarını feda ettiler.)

177. İYİLİK, yüzlerinizi doğu
ve
batı taraflarına çevirmeniz değildir.
Asıl iyilik; "Allah'a, ahiret gününe, meleklere,
kitap
ve
peygamberlere iman edenlerin;
mala olan sevgilerine rağmen onu yakınlarına,
yetimlere,
yoksullara,
yolda kalmışa,
isteyene
ve
(yönetimizinde olan ve özgürlükleri için) esirlere verenlerin;
namazı gereği gibi kılan,
zekatı *(çalışıp üreterek)* veren,

antlaşma yaptıklarında sözlerini yerine getirenlerin
ve
zorda,
hastalıkta
ve
savaşın kızıştığı zamanlarda sabredenlerin tutum
ve
davranışlarıdır *(asıl iyilik).*"
İşte bunlar, doğru olanlardır.
İşte bunlar,
Allah'a karşı gelmekten sakınanların ta kendileridir.

Bakara 177 Nüzûl Sebebi: Katâde'den rivâyet olunmuştur: Bize zikredildiğine göre, farzlardan önce bir kimse; Lâ İlâhe İllâllah, Muhammeden Raûlullah deyip iman üzere öldüğü zaman ona cennet vacip olurdu. Bunun üzerine Allan bu ayeti indirdi.

186. KULLARIM Beni senden sorarlarsa;
(bilsinler ki), gerçekten Ben *(onlara çok)* yakınım.
Bana dua edince (Benden isteyince),
dua edenin duasına *(isteğine)* cevap veririm.
O halde,
doğru yolu bulmaları için Benim davetime uysunlar,
Bana iman etsinler.

Bakara 186 Nüzûl Sebebi: Ashab'tan bazıları Rabbimiz bize yakın mı, uzak mı? O'na sessizce mi, bağırarak mı dua edelim? diye sordular. Bu soru üzerine bu ayet nâzil oldu.

190. SİZİNLE SAVAŞANLARA karşı,
siz de
Allah savaşmanıza izin verdiği için savaşabilirsiniz.
Ancak aşırı gitmeyin.
Çünkü Allah aşırı gidenleri sevmez.

Bakara 190 Nüzûl Sebebi: Hudeybiye antlaşmasından sonra, ashab Umre'ye gitti. Kureyş'in sözünü tutmamasından endişe ettiler. Haram aylarda savaşmak günahından çekiniyorlardı. Ayet geldi, endişeleri gitti. 'Aşırı gitmeyin'in manâsı: "Harem'de ihramlı iken, savaşı siz başlatmayın" demektir.

(Müşrikler Mekke'yi 3 gün boşaltıp, ashabın dilediğini yapması şartını uyguladılar. Hicret'in 7. ayında kaza Umresi olarak, geçen yılki günün aynısında Umre yaptılar.)

195. Allah yolunda harcayın *(harcayabilmek için üretimi artırın).*
Kendinizi,
(kültürel, siyasi, iktisadi, askeri pasiflikle) tehlikeye atmayın.
İyilik edin,
şüphesiz Allah iyilik edenleri sever.

Bakara 195 Nüzûl Sebebi: Eyyub Ensari şöyle demiştir: Ümmet çoğalınca, Ensar'dan bazıları birbirlerine; "Allah dinini muazzam kıldığına göre, tarlalarımızın, hayvanlarımızın başına dönüp tekrar verimli hale getirsek" dediler. Bu ayet nâzil oldu. Söylediklerimizi reddetti. (Tirmizi, Sünen. Ket. Tefsir 19)

197. HAC *(ayları)* bilinen/belli aylardadır.
Kim bunlarda/bu aylarda,
hacca başlarsa/hac yapmayı kararlaştırırsa;
hacda kadına yaklaşmak,
günah işlemek
ve
tartışmak yoktur.
Hayırdan ne yaparsanız, Allah onu bilir.
Azık edinin,
şüphesiz azığın en hayırlısı takvâdır.
Ey akıl sahipleri, Benden korkun!

Bakara 197 Nüzûl Sebebi: İbni Abbas der ki; Yemenliler haccetmek için yola çıktıklarında yanlarına azık almazlardı ve: "Biz mütevekkil" kimseleriz derlerdi. Ancak Mekke'ye vardıklarında ise halktan dilenirlerdi. Bunun üzerine ayet nâzil oldu.

Burada takvanın manâsı; "En hayırlı azık, yolcunun helak olmaktan dilenmeye, el açmaya, ihtiyaç duymasından sakınmasıdır." (Buhari Sahih, K. el-Hacc 45, Ebu Davud K. el-Menasik 4)

198. *(Hacda),*
Rabbinizden bir lütuf istemenizde/ticaret yapmanızda
size bir günah yoktur.
Arafat'tan ayrılıp *(Müzdelife'ye)* akın ettiğinizde,
Allah'ı Meş'ar-ı Haram'ın yanında zikredin/bolca anın.
Şüphesiz,
bundan önce sapıklardan idiniz.

Bakara 198 Nüzûl Sebebi: Cahiliyye'de bazı yerler pazar yeriydi. İslâm gelince müslümanlar Hac mevsiminde ticaret yapmayı günah sandılar. Rasûl'e sordular. Ayet geldi. Ticaret serbest. (Buhari, Sahih.)

199. Sonra insanların akın ettiği yerden siz de akın edin.
Allah'tan mağfiret/bağışlanma dileyin.
Şüphesiz Allah;
çok bağışlayan,
çok merhamet edendir.

Bakara 199 Nüzûl Sebebi: Diğer Araplar Arafat'a çıkar, Kureyş çıkmazdı. Bunun üzerine ayet geldi. "İnsanların toplu olarak akın ettikleri yerden, yani Arafat'tan akın edin" denmiş oluyor. (Taberi, Cami'ul-Beyan II, 292.)

207. İnsanlardan öylesi de vardır ki,
Allah'ın rızasını kazanmak için çalışır.
Allah kullarına çok şefkatlidir.

Bakara 207 Nüzûl Sebebi: Süheyb; Rasûl'ün yanına, hicret için yola çıkar. Kûreyş yolunu keser. Süheyb bineğinden indi. Sadağından okları çıkardı. Yayını aldı ve onlara: "Ey Kûreyş topluluğu, iyi ok attığımı biliyorsunuz. Allah'a yemin ederim ki, okların herbirini atmadıkça, sonra bu kılıç elimden düşmedikçe bana yaklaşamazsınız! Sonra ne isterseniz yapın" dedi. Onlar:

-Ey Süheyb, aramıza malsız fakir geldin. Zengin oldun. Allah'a kasem olsun, senin malınla çıkmana asla izin vermeyeceğiz. Bize malının yerini söyle, dediler. Süheyb onlara:

-Size malımın yerini söylersem, gitmeme izin verecek misiniz? dedi, onlar: "Evet" dediler. Süheyb Mekke'deki malının yerini söyledi. Yolunu serbest bıraktılar. Medine'ye geldi. Rasûl'e anlattı. Rasûl:

-Alış verişin kârlı olsun, ey Ebu Yahya! Alış verişin kârlı olsun, ey Ebu Yahya! buyurdu ve bunun üzerine bu ayet nâzil oldu. Rasûl de onu okudu. (Hâkim ile Beyhaki rivayet etmiştir.)

214. Yoksa siz, sizden öncekilerin başına gelenler,
sizin de başınıza gelmeden cennete gireceğinizi mi sandınız?
Peygamber
ve
onunla beraber inananlar;
"Allah'ın yardımı ne zaman?" diyecek kadar;
darlığa
ve
zorluğa uğramışlar ve sarsılmışlardı.
İyi bilin ki, Allah'ın yardımı pek yakındır.

Bakara 214 Nüzûl Sebebi: Katâde'den rivayet. Bu ayet Hendek (Ahzab) savaşı esnasında maruz kalınan meşakkat, güçlük, yorgunluk, şiddetli sıcak, şiddetli soğuk, korku, kötü hayat şartları, eziyetler hakkında nâzil olmuştur.

Ahzab Sûresi 10. ayette: "Yürekler ağızlara gelmişti" buyurulmaktadır.

217. SANA haram ayda savaşmayı soruyorlar.
De ki: "O ayda savaş büyük bir günahtır/suçtur.
Allah yolundan alıkoymak, onu inkâr etmek,
Mescid-i Haram'ın ziyaretine engel olmak
ve halkını oradan çıkarmak,
Allah katında daha büyük suçtur/günahtır.
Fitne *(insan hakları ihlalleri),*
adamı öldürmekten daha ağırdır/eziyetlidir.
Onlar güç yetirebilseler, sizi dininizden döndürünceye kadar
sizinle savaşmaya devam ederler.
Sizden kim dininden döner de kâfir olarak ölürse,
işte onların bütün yapıp ettikleri dünyada da
ahirette de boşa gitmiştir.
Bunlar cehennemliklerdir, orada sürekli kalacaklardır.
218. İman edenler, hicret edenler,
Allah izin verdiği için *(saldırganlara karşı)* cihat edenler,
şüphesiz bunlar Allah'ın rahmetini umarlar.
Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

Bakara 217, 218 Nüzûl Sebebi: Rasûl bir seriyye göndermiş Abdullah bin Cahş'ı kumandan tayin etmişti. Yolda Amir bin Hadramiy ile karşılaştılar. O gün Cemadiyelahir ayının son günü mü, Recep ayının ilk günü mü şüpheye düştüler. Ve onu öldürdüler. Müşrikler, haram ayda öldürdünüz, demeleri üzerine bu ayet nâzil oldu. Bazıları ise; seriyyedekiler, meşakkate maruz kalmamışlarsa, onlar için bir ecir söz konusu değil demişlerdi. Bu söz üzerine de 218. ayet nâzil oldu.

224. (AKRABAYA ve de hi kimseye) iyilik etmemek,
takvaya sar lmamak
(Allah n s n rlar na sayg g stermemek),
insanlar n aras n d zeltmemek yolundaki yeminleriniz
Allah   engel yapmay n.
Allah hakk yla i itendir, hakk yla bilendir.

Bakara 224 Nüzûl Sebebi: Ebu Bekir, ifk (Hz. Aişe’ye atılan iftira) olayından dolayı Misdak’a yardım etmeyeceğine yemin etmişti. Ayet nâzil oldu. Sonra Misdak’a yardıma devam etti.

226. Eşlerine yaklaşmayacağına dair yemin edenler için
dört ay bekleme süresi vardır.
Eğer *(bu süre içinde)* dönerlerse *(sorun yok),*
şüphesiz Allah; çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.
227. Eğer,
(yemin edenler yeminlerinden dönmeyip kadınlarını)
boşamaya karar verirlerse *(ayrılırlar).*
Biliniz ki;
Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

Bakara 226, 227 Nüzûl Sebebi: Cahiliyyede biri kadını sevmez, başkasıyla da evlenmesini istemez ise İLA yapar. 2 yıl veya daha fazla yaklaşmaz, ne dul ne kocalı bırakmış olurdu. İslâm’ın başlangıcında da böyleydi. Sonra iki ayet geldi. İLA süresini 4 ayla sınırladı. Böylece erkeğe karısına dönüp dönmeme konusunda 4 aylık karar verme süresi tanınmış oluyordu. (Vahidi-Shf: 43 Esbâbül Nüzûl.)

229. *(DÖNÜŞ yapılabilecek)* boşama iki defadır.
Sonrası ya iyilikle geçinmek ya da güzellikle bırakmaktır.
(Evlilikte) tarafların,

Allah'ın belirlediği ölçüleri koruyamama endişeleri dışında
kadınlara verdiklerinizden,
(boşanma esnasında) bir şeyi geri almanız, sizin için helâl olmaz.
Eğer onlar,
Allah'ın belirlediği ölçüleri gözetmeyecekler diye
endişe ederseniz,
o zaman kadının *(boşanmak için)* bedel vermesinde
ikisine de günah yoktur/serbestlik vardır.
Bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır.
Sakın bunları/bu sınırları aşmayın.
Allah'ın koyduğu sınırları kim aşarsa,
onlar zalimlerin ta kendileridir.

Bakara 229 Nüzûl Sebebi: Hz. Aişe'den rivayetle (bir önceki ayete bkz.) erkek karısına: "Seni hep boşayacağım, her defasında iddetin dolmak üzere iken sana döneceğim ve tekrar edeceğim" demişti. Kadın Rasûl'e gitti durumu anlattı. Rasûl sükut etti. Sonra bu ayet nâzil oldu. (Tirmizi-Sünen.)

Haklı sebep olmadan kadının malından yemek caiz değildir.

Birgün bir kadın Rasûl'e geldi. Kocasının dayak izini gösterdi. Rasûl kocasını çağırdı. Adam dövmediğini söyledi. Kadına yemin teklif edildi. Kadın yalan söyleyemedi: "Ey Allah'n Elçisi, Sabit'in beni helâk etmesinden korkuyorum. O karısını seven biridir. Ne var ki, ondan hoşlanmıyorum" dedi. Sabit: "Ona bir hurma bahçesi vermiştik. Onu geri versin boşayacağım" dedi. Rasûl kadına bahçesini geri verip boşanmak ister misin? buyurdu. Kadın: "Evet" dedi. Bunun üzerine Rasûl: "Ey Sabit, ona verdiğini al ve onu serbest bırak" buyurdu. Sabit de emre uydu ve boşadı.

230. Eğer erkek karısını *(üçüncü kez boşama davası açarak)*
bir daha boşarsa;
bundan sonra artık,

bir başka kocayla nikâhlanmadıkça,
ona helâl/serbest olmaz.
(Son nikâhlandığı kocasıyla da anlaşamayıp),
boşandığı takdirde onlar *(kadın ile önceki kocası),*
Allah'ın koyduğu ölçüleri gözetebileceklerine inanıyorlarsa
tekrar birbirlerine dönüp evlenmelerinde bir günah yoktur.
İşte bunlar, Allah'ın bilen/anlayan bir toplum için,
açıkladığı ölçüleridir/sınırlarıdır.

Bakara 230 Nüzul Sebebi: Bir kadın Rasûl'e gelip Ya Rasûlallah: Ben Rifa'nın karısı idim. Üç talakla boşadı. Zubeyr ile evlendim. Zubeyr'inki şu elbisenin saçağı gibi yumuşak. Rasûl gülümseyerek ona: "Rifa'ya mı dönmek istiyorsun?" deyince, kadın da: "Evet" dedi.

-Rasûl Hayır! O senin balcağızını, sen de onun balcağızını tatmatıkça ona tekrar varamazsın, buyurdu. (Buhari; Sahih, Şehadet.)

231. Kadınları boşadığınız
ve
onlar da bekleme sürelerini bitirdikleri zaman,
ya onları iyilikle tutun
yahut
iyilikle bırakın.
Haklarına tecavüz edip zarar vermek için onları tutmayın.
Bunu kim yaparsa kendine zulmetmiş olur.
Sakın Allah'ın ayetlerini eğlenceye almayın.
Allah'ın üzerinizdeki nimetini,
size öğüt vermek için indirdiği Kitabı
ve
Hikmeti *(Kitap'tan çıkarılan problem çözme bilimini)* hatırlayın.
Allah'a karşı gelmekten sakının
ve
unutmayın ki Allah, herşeyi hakkıyla bilendir.

Bakara 231 Nüzûl Sebebi: "Bir kimse karısını boşar,

köle azat eder, seni kızımla evlendirdim der, sonra da şaka yapmıştım" derdi. Bu ayet indi. Sonra Rasûlullah şöyle dedi.

-"Şu üç hususta (nikah, boşama, azat etme de) kim söz söylerse; ister şaka niyetiyle olsun, isterse olmasın söylediği sözler geçerlidir". (İbn Ebi Hatim, Tirmizi, Sünen, K.et-Talâk, 9 vb.)

245. Kimdir Allah'a güzel bir borç verecek o kimse ki,
Allah da o borcu *(verdiklerini)* kendisine kat kat ödesin.
Allah dilediği *(gereğini yapan)* kimseler için,
genişletip yayar, *(gereğini yapmayanlar için)* kısıp daraltır da!
Ancak O'nun katına döndürüleceksiniz.

Bakara 245 Nüzûl Sebebi: Bakara 245 nâzil oldu. Rasûl: "Ey Rabbim ümmetim için artır" buyurmuştu. Sonra 261 geldi. Rasûl dua etti: "Ey Rabbim ümmetim için artır" buyurdu. Bunun üzerine Zümer 10. ayet geldi. (Beyhâki'den rivayet.)

256. DİNDE zorlama yoktur.
Çünkü doğruluk sapıklıktan iyice ayrılmıştır.
O halde, kim tağutu tanımayıp Allah'a inanırsa,
kopmak bilmeyen sapasağlam bir kulpa yapışmıştır.
Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

Bakara 256 Nüzûl Sebebi: Bir müslüman Rasûl'e gelip: "İki oğlum Hristiyan kalmakta ısrar ediyor. Müslüman olmaya zorlayamaz mıyım? dedi. Bu ayet nâzil oldu. (Taberi-Camiul Beyan III., 14.)

278. EY İMAN EDENLER!
Allah'a karşı gelmekten sakının
ve
eğer gerçekten iman etmiş kimselerseniz;
riba'dan geriye kalanı bırakın.
279. Eğer böyle yapmazsanız,
Allah ve Rasûlüyle savaşa girdiğinizi bilin!
Eğer tövbe edecek olursanız, ana mallarınız sizindir.
Böylece siz ne başkalarına haksızlık etmiş olursunuz,
ne de başkaları size haksızlık etmiş olur.

Bakara 278, 279 Nüzûl Sebebi: Sakif oğullarından dört kardeş, cahiliyede Muğire oğullarından ribâ alıyorlardı. Dört kardeş İslâm'a girdi. Fakat Muğire oğullarından ribalarını talep ettiler. Muğire oğulları biz müslümanız, asla vermeyiz dediler. Mekke Valisi Useyd'e başvurdular. Vali, Rasûl'e mektup yazdı. Son derece büyük bir mal mevzubahisti. Mektub geldi; "Allah'ın hükmüne razı olurlarsa ne alâ! Aksi takdirde onlara harb ilân et". Vali her iki tarafa cevabı buyurdu. Onlar; "Öyleyse Allah'a tövbe ederiz. Çünkü bizim; Allah ve Rasûl ile savaşacak gücümüz yok, dediler ve sermayelerini almaya razı oldular. Ancak Muğire oğulları bunu ödemede zorlandılar. Mahsûl dönemine tehirini istediler. Sakif oğulları hemen istedi. 279. ayet geldi.

284. GÖKLERDEKİ herşey,
yerdeki herşey Allah'ındır.
İçinizdekini açığa vursanız da
gizleseniz de Allah sizi,
onunla sorguya çeker de dilediğini *(iyileri)* bağışlar,
dilediğine *(kötülere)* azap eder.
Allah'ın gücü herşeye hakkıyla yeter.

Bakara 284 Nüzûl Sebebi: Bu ayet gelince ashab telaşa kapıldı.

"Ey Allah'ın Elçisi; biz namaz, oruç, zekat, cihad gibi gücümüzün yetebileceği amellerle mükellef kılındık. Allah bu ayeti inzâl buyurdu. Buna gücümüz yetmiyor buyurdu. Hz. Peygamber onlara:

-Siz önceki kitap ehli gibi: "İşittik, isyan ettik mi demek istiyorsunuz. Hayır! İşitik itaat ettik, Rabbimiz bağışlamanı dileriz, dönüş Senin huzurunadır" deyiniz buyurdu. Oradakiler hep bir ağızdan sözleri tekrar etmeye başladılar. Dilleri yumuşadı. Bunun üzerine 285. ayet geldi.

Onlar bu şekilde niyaz ve istiğfara devam ettiler. Sonra 286. ayet nâzil oldu.

286. Allah bir kimseyi,
ancak gücünün yettiği şeyden sorumlu tutar.
Onun kazandığı iyilik kendi yararına,
kötülük de kendi zararınadır.

(ŞÖYLE diyerek dua ediniz):

"EY RABBİMİZ!
Unutur ya da yanılırsak bizi sorumlu tutma!

EY RABBİMİZ!
Bize, bizden öncekilere yüklediğin gibi ağır yük yükleme.

EY RABBİMİZ!
Bizi gücümüzün yetmediği şeylerden sorumlu tutma!

Bizi affet,
bizi bağışla,
bize acı!

SEN bizim Mevlâmızsın.
Ayetlerini çarpıtan/örten insanlara karşı bize yardım et."

Bakara 286 Nüzûl Sebebi: Hz. Muhammed: "Yüce Allah; yapmadıkça veya konuşmadıkça, içlerinden geçirdikleri kötü düşüncelerden dolayı ümmetimi affetmiştir" buyurdu. (Buhari, Sahih el-İtk: 6)

SEKSENSEKİZİNCİ İNEN SÛRE:

ENFAL SÛRESİ

Hz. Muhammed ve arkadaşları; kendi vatanlarında yaşarken, bütün insanlara tanınan insani haklarını kullanırken, ne yazık ki eziyete uğramışlar, öldürülenler olmuş, Hz. Muhammed'e plânlı suikast tertip edilmiş, savaş açılmış, Hz. Muhammed bu savaştan uzaklaşarak Medine'ye gelmiş ve burada mikro bir medeniyet oluşturmuştu. Bu medeniyetin Bakara Sûresi'nde anlatıldığı gibi bazı iç düzenlemeleri yapılmış, bu arada savaşı başlatan taraf ekonomik ambargoya maruz bırakılmıştı. Savaşı başlatan tarafın ticaret ekipleri, Medine civarından geçen bir yolda engele tabi tutulmak üzere silahlı kuvvetler harekete geçmişti. Bu kuvvetlerin harekete geçtiğini istihbarat eden Ebu Süfyan, kendi silahlı kuvvetlerini harekete geçirmesi için Mekke'ye haber göndermiş ve bunun üzerine, yaklaşık 1000 kişilik bir silahlı kuvvet yola çıkmıştı. Bunun karşısında Medine kuvvetleri 300 kişinin üzerinde bulunuyordu. Silah dengeleri ise aynı idi. Mekke ordusu hezimete uğramış ve bu savaş haline Allah, Bakara Sûresi'nde izin vermişti. Çünkü savaşı başlatan Mekke devleti idi. Bakara Suresi'nden hemen sonra gelen bu Sûre'de savaş sonrası hukuki düzenlemeler bildirilmektedir.

1- Savaş ganimetleri hukuku.

2- Savaş esirleri hukuku.

3- Savaş tazminatları hukuku.

4- Savaş hukuku.

5- Medeniyet sınırları dışında kalan müslümanların hukuku.

Bu hukukları, araştırmacı fakih bilim adamları teferruatlarıyla hüküm haline getireceklerdir.

Hukuk Usûlü açısından bazı örnekler vermeyi düşünüyoruz. Biliyorsunuz Kur'an'da iki ana grup ayet var. Birincisi muhkem, ikincisi müteşabih. Muhkem ayetlerin de kendi arasında 7 derecesi var. Muhkem, müfesser, nass, zahir, hafi, müşkil, mücmel olarak. Burada anlaşılması müşkil derecede olan bir ayeti yazarak, bu ayetin müfessir ayetlerini göstereceğiz.

Enfal 17 meali:

«17. Onları siz kendi arzunuz ile öldürmediniz.
(Sizinle savaşı onlar başlattıkları için),
Allah onları öldürmenize izin verdi.
Attığın*(oklar)*ı arzu ederek atmadın.
Allah atmanıza müsaade etti.
Müminlere yapılanların karşılığını vermek için!
Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.»

Bu müşkil ayeti anlamak için kâidelerimizi kullanalım. Kur'an'da birbirine zıt ayet olmaz, bütüne; yani siyak ve sibaka giderek ayeti anlamaya çalışalım.

Bkz. Enfal 50. ayetinde mealen;

«50. MELEKLER,
kâfirlerin yüzlerine
ve
artlarına/sırtlarına vura vura:
"Haydi tadın yangın azabını" diyerek canlarını aldığında
bir görseydin!» derler.

“Attığın*(oklar)*ı arzu ederek atmadın.

Allah atmanıza müsaade etti.” ifadesi neyi kasdetmektedir? Bu konuda neyin kastedildiğini aşağıdaki şıklarla belirtelim. Bazı kişilerin de görüşünü yansıtalım.

A- Bazı Tasavvufçular, insanın da Allah olduğunu veya Allah’ın sıfatlarının tecellisi olduğunu ayetten yorumluyorlar.

B- Bedir savaşında Peygamberimizin attığı oklar ile insanlar öldüğü için, kanlar döküldüğü için Peygamberimizi çok üzmüştü. Keşke onlar bu cahilliği yapmasalardı. Savaşı başlatmasalardı. Rabbimiz Rasûlünü teselli ediyor. Savaşa sen karar vermedin, Allah emir verdi buyurulmaktadır.

(A) görüşü bâtıldır. Bu görüş Kur’an’a zıttır. Bu görüş şirktir, bu görüşü reddediyoruz. Böyle bir yorumu Kur’an’ın manâsını tahrif olarak görüyoruz.

(B) görüşü ise, Kur’an’ın geneline uygun bir görüştür.

30. ayettte de Mekkeli kâfirlerin Hz. Muhammed’i öldürmek için suikastlar tertip etikleri bildirilmektedir. Bu nedenle savaşın ilk başlatıcısının onlar olduğu bildirilerek, geniş bir gönül taşıyan Hz. Muhammed teselli edilmektedir.

39. ayet mücmel bir ayet. Fitnenin ne olduğu başkaca ayetlerle tefsir edilmeli ki anlaşılsın. 30. ayet müfessir ayetlerden biridir. Bir insanı, inançlarını açıkladığı için öldürmeye kalkışmak fitnedir. Temel insan haklarını çiğnemek fitnedir. “TEMEL İNSAN HAKLARINA TECAVÜZ ETMEYE FİTNE DENİR.” Bu fitne kalkıncaya kadar savaşılır. Saldıran kuvvetlerin ülkesinde din (hukuk düzeni) kuruluncaya kadar savaş devam eder.

46. ayette devletin devamının Allah’a (Kur’an’a), Kur’an’ı yürütenlere uymak ve ihtilaf çıkarmamak ve zorluklara dayanmak olduğu bildiriliyor.

72. ayette İslâm Medeniyeti sınırları dışında kalan müslümanlara sadece insani yardım yapılabileceği, bu kişilerin güvenliklerinin İslâm Medeniyeti'nin sorumluluğu altında olmayacağı bildiriliyor. Şayet insani yardımların sınırları ile ilgili, karşı devletlerle anlaşma varsa, İslâm Medeniyeti bu anlaşmalara uymak zorundadır.

ENFAL - NÜZÛL SEBEBLERİ

5. NASIL Kİ,
Rabbin seni haklı gerekçelerle evinden çıkarmıştı.
Müminlerden bir grup ise bu konuda kesinlikle isteksizlerdi.

Enfal 5 Nüzûl Sebebi: Ebu Süfyan'ın kervanının Mekke'ye dönmekte olduğu Rasûl'e haber verildi. Rasûl: "Kervan hakkında görüşünüz nedir. Belki de Allah bize onu ganimet olarak nasib eder ve bizi selâmette kılar" buyurdu. Yola çıktık. Bir iki gün yürüdükten sonra Rasûl bize: "Bunlar hakkında ne düşünüyorsunuz, çıkışımızı haber almışlar" dedi. Biz:

"Ey Allah'ın Elçisi, bizim onlarla savaşmaya gücümüz yok, biz sadece kervan için yola çıkmıştık" dedik. Miktad ise: «Sakın, kavmi Musa'ya dediği gibi: "Sen ve Rabbin gidin savaşın, biz burada oturacağız" demeyelim», dedi. Ayet nâzil oldu.

19. *(Ey inkârcılar!)*
Eğer fetih istiyorsanız işte size fetih geldi.
Eğer vazgeçerseniz,
bu sizin için daha hayırlı olur.
Eğer dönerseniz Biz de döneriz.

Çok olsa bile topluluğunuz size hiç fayda vermez.
Çünkü Allah müminlerle beraberdir.

Enfal 19 Nüzûl Sebebi: Bedir günü Ebu Cehil: "Allah'ım! Hangimiz sıla-i rahimi kesiyor, bilmediği şeyleri getiriyorsa onu helâk et. Allah'ım iki topluluktan en doğru yolda olanına yardım et" diye dua etmişti. Sonra ayet nâzil oldu.

35. Onların *(müşriklerin),*
Kâbe'nin yanında kıldıkları namazları *(ibadetleri/duaları)*
ıslık çalıp el çırpmak gibi bir şeydir.
Öyle ise *(ey müşrikler),*
inkâr etmekte olduğunuzdan dolayı tadın azabı.

Enfal 35 Nüzûl Sebebi: Kûreyşli'ler Kâbe'yi tavaf ederken, tavaf esnasında Hz. Peygamber ile karşı karşıya gelir, ıslık çalıp el çırparak onunla alay ederlerdi.

64. Ey Peygamber; sana
ve
sana tabi olan müminlere Allah yeter.

Enfal 64 Nüzûl Sebebi: Hz. Ömer müslüman olunca, müşrikler müslümanlardan için; bugün bizden intikâmlarını aldılar, dediler. Ayet nâzil oldu. Yani müşriklerin; müslümanlar Ömer ile güçlendiler, anlayışını Allah; bu ayetiyle çürütmüş oluyor.

67. YERYÜZÜNDE saldırganları/teröristleri tamamıyla sindirip;

güvenliği,
düzeni sağlamadıkça hiçbir peygambere,
(fidye almak için) esir almak yakışmaz.
Siz geçici dünya menfaatini istiyorsunuz,
halbuki Allah ahireti *(kazanmanızı)* istiyor.
Allah; mutlak güç sahibidir, doğru hüküm/karar verendir.

Enfal 67 Nüzûl Sebebi: (Düşman; fiilen saldırıya geçen insanlar, demektir.) Bedir'den sonra Rasûl sordu: "Bu esirler hakkında ne diyorsunuz. Hz. Ömer (savaş suçluları olarak) vurulmasını, Ebu Bekir fidye alınmasını, Revaha yakılmasını teklif etti. Rasûl, Ebu Bekir'e uydu. Sonra ayet nâzil oldu. Ömer'in görüşü doğrulandı.

70. EY PEYGAMBER!
Elinizdeki esirlere söyle:
Eğer Allah; kalplerinizde *(iman, ihlas, iyi niyet gibi)*
bir hayır *(olduğunu)* bilirse,
sizden alınan fidyeden daha hayırlısını size verir
ve
sizi bağışlar.
Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

Enfal 70 Nüzûl Sebebi: (Düşmanla yapılan bir savaş kazanıldıktan sonra) Abdulmuttalip; müslüman olduğunu haber verip; benden fidye olarak alınan yirmi ukiyyeyi ondan geri istemem ve onun kabul etmemesi üzerine nâzil olmuştur, ama: "Allah bana yirmi köle nasib etti, hepsi de benim malımla, benim adıma müstakil ticaret yapıyor. Ben şimdi ise Allah'ın (cc) mağfiretini gözlüyorum" dedi.

72. İMAN EDİP hicret eden
ve
Allah'ın tavsiye ettiği şekilde mallarıyla,

canlarıyla *(saldırganlara karşı)* cihat edenler
ve
(muhacirleri) barındırıp *(onlara)* yardım edenler var ya,
işte onlar birbirlerinin velileridir/dostlarıdır.
İman edip hicret etmeyenlere gelince hicret edinceye kadar,
onların velayetleri *(güvenlikleri)* size ait değildir.
Eğer din konusunda sizden (kültürel) yardım isterlerse,
sizinle aralarında,
sözleşme bulunan bir kavme karşı olmadıkça,
yardım etmek üzerinize borçtur.
Allah yaptıklarınızı hakkıyla görendir.

Enfal 72 Nüzûl Sebebi: Müslümanlardan biri: "Biz müşrik akrabalarımızı varis kılarız" demişti. Ayet nâzil oldu.

75. Daha sonra iman edip hicret eden
ve
sizinle birlikte *(saldırganlara karşı)* cihat edenlere gelince,
işte onlar da sizdendir.
Allah'ın kitabınca kan *(bağı olan)* akrabaları
birbirlerine *(vâris olmaya)* daha lâyıktırlar.
Şüphesiz Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

Enfal 75 Nüzûl Sebebi: Uhud'ta, Kaab bin Malik yaralıydı. Zübeyr bin Avvam ile Rasûl kardeşlik tesis etmişti, daha evvelden. Zübeyr der ki: "Kendi kendime, keşke ölüp, dünyayı ve ailesini bırakıp gitseydi, ona varis olsaydım" dedim. Bunun üzerine, bu ayet nâzil oldu. Böylece kardeşlik esasına dayalı veraset son buluyor, akrabalık kaim oluyordu. (İbni Saad'den)

SEKSENDOKUZUNCU İNEN SÛRE:

ALİ İMRAN SÛRESİ

Müddessir 31'de, Bakara 26'da, Al-i İmran 7'de Kur'an'daki sır bildiriliyor. Bu sır müteşabih ayetlerdir. Bunlar Allah'ın sırlarıdır. Allah'tan başkası asla bilmez. Tam akıllı kişiler neden Kur'an'da müteşabih olduğunu düşünür. Burada çok ince, bıçak sırtı gibi bir mesele var. Tam akıllı kişiler müteşabih ayetleri mi düşünürler, yoksa Kur'an'da neden müteşabih ayetler vardır; bunu mu düşünür?

Bu konu Usûl açısından oldukça önemlidir. Lütfen Al-i İmran 7'yi okuyunuz.

1- Kur'an'daki müteşabih ayetleri rasihler (yalancı olmayan bilim adamları) anlar.

2- Kur'an'da neden müteşabih ayet olduğunu rasihler düşünür.

Birinci görüş yanlıştır. İkinci görüş doğrudur.

Birinci görüşü çıkaranlar, bırakınız Kur'an'ın bütününü, Sûrenin bütününü, bir ayetin bütününü dahi birbirinden parçalamışlardır. Şimdi ayet mealini yazalım ve beraberce düşünelim.

7. SANA kitabı indiren de O'dur.
Ondan bazı ayetler muhkemdir *(manâsı açık)* ki,
onlar kitabın anasıdır,

diğerleri de müteşâbihtir *(zamanla açıklanacak olandır).*[*]
Kalplerinde eğrilik/hastalık olanlar; fitne aramak ve
kendilerince yorumlamak için,
onun müteşâbihlerine yönelirler.
Müteşabih ayetlerin,
tevilini/yorumunu/neyi anlatmak istediğini Allah bilir.
İlim'de derinleşenler: "Biz buna inandık,
hepsi de Rabbimizin katındandır" derler.
Neden muhkem ve müteşabih ayetler olduğunu ancak,
akl-ı selîm (aklını kullanan ilim) sahipleri düşünüp anlar.

[*] rne in 1400 y l nce: Sen o da lar duruyor san rs n. Halbuki onlar
gibi ge er giderler ayeti M te abihti. G n m zde uzaya k l p, D nyaya
bak l nca da lar n D nya ile birlikte d n anla ld . B y-lece muhkem ay
line geldi.

Al-i İmran 7: (Bu bir metod ayetidir.)

Bu mealden ne anlıyorsunuz?

Samimi olmaya çalışarak ne anladığınızı açıklayınız.

Biz şunu anlıyoruz ki: "Anlamadığımız bütün ayetler müteşabihtir. Bunlara iman ettik, Rabbimiz ne kastetmiş ise ona iman ettik" der ve muhkem ayetlere uyarız. Müteşabih ayetlere uyarak gidenleri görürsek bu adamlardan arslandan kaçar gibi kaçarız. Çünkü bunlar, kalbi hasta insanlardır. Hastalığın bize bulaşmasından korkarız.

8. *(Onlar şöyle yalvarırlar):*
"Rabbimiz!
Biz hidayeti *(doğru hayat rehberini)* anladıktan sonra
kalplerimizi eğriltmek istemiyoruz!
Bize katından bir rahmet *(iyilik)* bahşet.
Şüphesiz Sen çok bahşedensin."

Al-i İmran 8:

Kalbin saptırılması ne demektir?

İnsanda zihin, duygu, beden, kalp güçleri vardır. İnsanın sorumlu tutulması zihin gücü verilmiş olmasındandır. İnsanın ana kumanda merkezi, karar merkezi zihindir. Zihnin verdiği kararlara göre diğer güçler çeşitli biçimler almaktadır. Duygu ve beden, zihnin verdiği kararlara göre biçim almaktadır. Zihin, Kur'an'ı usûlüne uygun takip etmezse, Kur'an'ı Allah Rasûlünün izinden giderek takip etmezse, bu takdirde çeşitli yanlış kararlar almaktadır. Bu yanlış kararlardan birisi de müteşabih ayetlerin tevil, tefsir, yorumu ile uğraşmasıdır. Uğraşınca duygular kişiyi bir havaya sokuyor. Kişi kendisinin ne kadar ileri görüşlü, anlayışlı, hikmetlerle doldurulmuş, hatta ilham yolu ile gaybın bilgilerinin kendisine geldiği zannına kapılıyor. Bunun için kitaplar yazıyor, dilleri ile konuşuyor. Böylece sapıtma olayı oluşuyor.

Rabbimiz Kur'an'ı indirerek insanlara hidayet yolunu gösterdi. İnsan bu hidayeti gereği gibi kabul ederse, Rabbimiz imanını kabul ederek bu kişiyi hidayete erdirmiş oluyor. Kişinin öleceğini anlayınca iman etmesi halinde imanını kabul etmeyerek, hidayet etmiyor. Kendisini hidayete ermiş kabul eden yaşayan kişiler şöyle dua etmeli: "Rabbimiz, hidayetten sonra her an sapıtmamız mümkün. Bundan korkarız. Muhkem ayetlere sarıldık. Bilgileri öğrendik, emirleri yapmaya, nehiyleri terketmeye çalışıyoruz. Müteşabih olanlar konusunda tevil, tefsir yorum yapmıyoruz. Sen ne kastetmiş isen o manâya iman ettik, bizlere yardım et, bizleri af et" diye dua etmek lâzım. Umulur ki, (yani duamıza uyarsak) Allah duamızı kabul etsin.

Emrolundukları şeyleri yapmayıp, emrolunmadıkları müteşabih ayetlere ittiba işi ile uğraşanların ise; bir müddet sonra Allah, kalplerine damga basarak hakettikleri sapıklığı onaylamış (izin vermiş) olacaktır.

Böyle bir durumdan korkarak, hem emrolonduğumuz gibi hareket edelim, hem de dua edelim. Emrolunduğumuz gibi hareket etmek, fiili duadır; dil ile yalvarmak ise, lisâni

duadır.

Kur'ani yürüyüşe katılanlar mikro bir medeniyet olurlarsa; insan haklarını çiğnemiş, zulüm yapmış insanlarla uluslararası hukukun gereği savaşmaları kaçınılmaz bir durum alabilir. Eğer böyle bir durum alırsa, bu durumda dünyanın bütün uluslarına Al-i İmran 64'deki gibi bir çağrı acilen yapılmalıdır.

Birinize bir trilyon dolar menfaat gelse de sakın kitaptaki var olan gerçeği eğip bükmeyin. Al-i İmran 199'a bkz.

Ey medeniyetin bilinçli, aydın, imanı dirençli mensupları!

Sınırlarınızda ve müesseselerinizde nöbet bekleyin. Al-i İmran 200'ün gereklerini yerine getirin. Terörist saldırılara karşı halkı, görevlileri koruma altında bulundurmaya çalışın.

Müteşabihe iman edin, Muhkem olanların ise gereklerine iman ve amel edin. Allah'ın Kitabına sımsıkı sarılın.

86. Sûre'den sonra kurulması muhtemel bir medeniyetin, Bakara Sûresi ile düzenlenen iç hukuku sonrasında, medeniyetin korunması ile ilgili tebliğ, psikolojik harp ve sıcak harp konusunda talimatlar verilmektedir.

Hayrı, şerri, hakkı, bâtılı Kur'an'dan öğrenebiliriz.

Allah intikam sahibidir.

Kitabın esası muhkemdir. İleri akıllı kimseler bunun neden böyle olduğunu anlarlar. İman ettik derler. Müteşabihatın tevilini Allah'tan başkası bilmez. Müteşabih ayetlerin bulunmasının bir hikmeti de kalbi hastalıklı kişileri, diğer kişilerin tanıyabilmesidir. Müteşabih ayetlerle uğraşanlar kalbi hasta kişilerdir.

AL-İ İMRAN - NÜZÛL SEBEBLERİ

26. DE Kİ: "Ey mülkün/hayatın sahibi olan Allah'ım!
Sen mülkü *(kimsenin çalışmakla kazanamayacağı şeyleri; peygamberliği, mucizeleri, hayatı, canı)* dilediğine verirsin.
Dilediğinden de mülkü;
(kimsenin çalışmakla kazanamayacağı şeyleri; hayatı, canı da)
çeker alırsın.
Dilediğini aziz edersin, dilediğini zelil edersin.
Hayır Senin elindedir.
Şüphesiz Sen herşeye hakkıyla güç yetirensin."

Ali İmran 26 Nüzûl Sebebi: (Rumlar ve Farslar Yeni Medeniyeti boğmak için saldırıya geçiyorlardı.) Hz. Peygamber Mekke'yi fethedince, ümmetine Fars ve Rum mülklerini vaad etmişti. Bunun üzerine münafık ve yahudiler: "Heyhat! Heyhat! Fars ve Rum mülkleri nereden Muhammed'in oluyormuş. Bu olacak şey mi?! Onlar son derece kuvvetliler. Mekke ve Medine Muhammed'e yetmiyor mu ki Fars ve Rum mülklerine tamah ediyor", demeleri üzerine Allah bu ayeti inzâl buyurdu. (İbn-i Abbas ve Enes bin Malik rivayet etti. Vahidi. Shf: 55.)

31. DE Kİ: "Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki,
Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın.
Çünkü Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir."

Ali İmran 31 Nüzûl Sebebi: Bazı kimseler "Biz gerçek-

ten Rabbimizi seviyoruz" demişlerdi. Bu ayet nâzil oldu. (Taberi 232/111.)

59. Şüphesiz Allah katında İsa'nın durumu,
Adem'in durumu gibidir:
Onu topraktan yarattı.
Sonra ona "Ol" dedi.
O *(Adem)* oluştu.

Ali İmran 59 Nüzûl Sebebi: Necran heyeti: "Sen hiç babasız insan gördün mü?" diye kızdılar. Bu ayet nâzil oldu.

71. Ey Kitap ehli!
Niçin gerçek olanı yalan ile karıştırıyor
ve
bile bile gerçeği gizliyor*(üzerini örtüyor)*sunuz?

72. KİTAP EHLİNDEN bir grup;
"Müminlere indirilene; günün başlangıcında inanın,
sonunda da inkâr edin,
belki onlar *(size bakarak)* dönerler" dedi.

Al-i İmran 71-72 Nüzûl Sebebi: Kitap ehlinden bazıları birbirlerine: "Gelin Muhammed'e indirilene gündüz inanalım, gece inkâr edelim ki; onları dinlerinden şüpheye düşürelim. Belki onlar bizim yaptığımız gibi yapıp dinlerinden dönerler." dediler, bu ayet nâzil oldu.

103. Hep birlikte Allah'ın ipine (Kur'an'a) sımsıkı sarılın.
Parçalanıp bölünmeyin.

Allah'ın size olan nimetini hatırlayın.
Hani sizler birbirinize düşmanlar idiniz de
O, kalplerinizi birleştirmişti.
İşte O'nun bu nimeti sayesinde kardeşler olmuştunuz.
Yine siz, bir ateş çukurunun tam kenarında idiniz de
O sizi oradan kurtarmıştı.
İşte Allah size ayetlerini böyle apaçık bildiriyor ki,
doğru yola eresiniz.
104. Sizden hayra çağıran, iyiliği emreden
ve
kötülükten men eden bir topluluk bulunsun.
İşte kurtuluşa erenler onlardır.
105. Kendilerine apaçık delililer geldikten sonra,
parçalanıp ayrılığa düşenler gibi olmayın.
İşte onlar için büyük bir azap vardır.

Al-i İmran 103-105 Nüzûl Sebebi: Azılı bir kindar olan yaşlı Şaş bin Kays, Evs ve Hazrec'ten oluşan bir topluluğa rastladı. Tatlı tatlı konuşuyorlardı: "Allah'a yemin ederim ki, onlar böyle toplândıkça bizim burada kalmamız mümkün olmaz" dedi. Bir Musevi gencine: "Haydi onların yanına git, Buas günü hatırlat, şiirler oku. Genç o işi yaptı. Topluluk galeyana geldi: "Haydi silahlarımızı alalım. Harre meydanında buluşalım" dediler. Meydanda saf saf oldular. Rasûl duymuştu. Koşarak geldi: "Allah Allah! Bu ne demek oluyor, ben aranızda bulunurken de mi cahiliyye davasını güdeceksiniz?" dedi, nasihat etti. Hepsi de silahını bıraktı. Ağlayarak birbirlerinin boynuna sarıldılar. Henüz Rasûl yerini terketmemişti ki, bu ayetler nâzil oldu. Komplo sonuçsuz kaldı.

113. Onların *(Kitap ehlinin)* hepsi bir değildir.
Kitap ehli içinde; gece saatlerinde *(uyanık kalıp)* ayakta duran,
boyun eğerek *(uygulamak üzere)* Allah'ın ayetlerini okuyan,
bir topluluk da vardır.
114. Onlar,

Allah'a ve ahiret gününe inanırlar.
İyiliği emrederler. Kötülükten men ederler.
Hayır işlerinde birbirleriyle yarışırlar.
İşte onlar salihlerdendir/iyi işler yapanlardandır.

Al-İmran 113-114 Nüzûl Sebebi: Yahudilerden Abdullah bin Selam ve arkadaşları İslâm'a ilgi duymuşlar sağlam bir müslüman olmuşlardı. Yahudi alimlari ise: "İçimizden kötü olanlarımızdan başka hiç kimse Muhammed'e iman edip ona tabi olmamıştır. Bunlar seçkin kimseler olsa idiler dinlerini başka bir dinle değiştirmezlerdi." dediler. Bunun üzerine ayetler nâzil oldu.

118. EY İMAN EDENLER!
Sizden olmayanları hiçbir şekilde sırdaş edinmeyin!
Onlar size fenalık etmekten asla geri kalmazlar.
Hep sıkıntıya düşmenizi isterler.
Onların kinleri konuşmalarından apaçık ortaya çıkmıştır.
Kalplerinde gizledikleri ise daha büyüktür.
Eğer düşünürseniz size ayetleri açıkladık.

Ali İmran 118 Nüzûl Sebebi: Bazı müslümanlar; akraba, komşuluk, anlaşma, sadakat sebebi ile yahudilere gider gelirlerdi. Bu ayetle fitneye düşmeleri korkusuyla sırdaşlık yasaklanmıştır.

144. MUHAMMED ancak bir peygamberdir.
Ondan önce de peygamberler gelip geçmiştir.
Şimdi o ölür
veya
öldürülürse gerisingeriye *(eski dininize)* mi döneceksiniz?
Kim gerisingeriye dönerse, Allah'a hiçbir zarar veremez.
Allah sabredip şükredenleri ödüllendirecektir.

Al-i İmran 144 Nüzûl Sebebi: Uhud günü Muhacir'den biri, Ensâr'dan birine (yaralı) rastladı. Ona: "Duydun mu Hz. Peygamber öldürülmüş!" dedi. O ise: "Şâyet öldürülmüş ise O dini tebliğ etmiştir. O halde; dininiz uğrunda savaşın diye cevap verdi". Bu ayet nâzil oldu. (Taberi.)

152. ANDOLSUN Allah,
izniyle onları *(saldırgan müşrikleri)* kırıp geçirdiğiniz sırada
size olan vadini gerçekleştirdi.
Nihayet sevdiğiniz şeyi *(zaferi)* size gösterdikten sonra,
zaaf gösterdiniz.
(Peygamber'in verdiği) emir konusunda tartıştınız
ve
emre karşı geldiniz.
İçinizden dünyayı isteyenler de vardı,
ahireti isteyenler de.
Sonra sizi açığa çıkarmak için onlardan yüzünüzü çevirdi.
(Buna rağmen) sizi bağışladı.
Allah müminlere karşı çok lütufkârdır.

Al-i İmran 152 Nüzûl Sebebi: Bazı ashab Uhud'tan sonra Medine'ye geldiklerinde; "Allah bize zafer vaadettiği halde, niçin bunlar başımıza geldi" dediler. Bu ayet nâzil oldu. Çünkü zaferin sürekli olması peygambere itaat edilmesi şartına bağlıydı.

161. HİÇBİR Peygamberin,
emânete hıyanet etmesi düşünülemez.
Kim hıyânet ederse,
kıyamet günü hıyânet ettiği şeyle birlikte gelir.
Sonra da hiçbir haksızlığa uğratılmaksızın,
herkese kazandığının tam karşılığı ödenir.

Al-i İmran 161 Nüzûl Sebebi: Bedir'de bazı kimseler, ganimet arasındaki kırmızı bir kadife kaybolunca "Belki de

onu Hz. Peygamber almıştır" demişlerdi. Bunun üzerine bu ayet nâzil oldu. (Ebu Davud El Huruf: 2.)

165. ONLARIN *(müşriklerin)* başına
(Bedir'de) iki mislini getirdiğiniz bir musibet,
(Uhud'da) sizin başınıza geldiğinde;
"Bu nereden başımıza geldi?" dediniz, öyle mi?
De ki: "O *(musibet),* kendinizdendir *(kendi hatanızdandır).*"
Şüphesiz Allah'ın gücü herşeye hakkıyla yeter.

Al-i İmran 165 Nüzûl Sebebi: Ömer bin Hattab şöyle demiştir: Müslümanlar Bedir'de fidye aldıklarından dolayı, Uhutta cezalandırılmışlardır. Rasûl'ün ön dişlerinden biri kırılmış, başındaki tolganın bir tarafı parçalanmış, mübarek yüzü kanlar içinde kalmıştı. (İbni Hatim'den rivayet.)

169. ALLAH yolunda öldürülenlere;
"Ölüler (nimetlerden istifade edemeyenler)" demeyin.
Hayır bilakis onlar,
diridirler *(cennette nimetlerden istifade edenlerdir).*
Rablerinin katında rızıklanırlar *(ancak siz bilemezsiniz.)*
170. Allah'ın lütuf
ve
kereminden kendilerine verdiklerine sevinir
ve
henüz arkalarından kendilerine katılmayanlara;
onlara da korku yoktur
ve
onlar üzülmeyeceklerdir, diye de sevinirler.

Al-i İmran 169-170 Nüzûl Sebebi: Cennette, bizim sağ olduğumuzu, rızıklandırıldığımızı, kardeşlerimize acaba kim haber verir, dediler. Bunun üzerine Allah'u Tealâ: "Sizin durumunuzu onlara ben haber veririm" diyerek bu ayeti inzâl buyurdu. (Müslüm, Sahih-K.elimannet 121.)

181. ALLAH: "Şüphesiz Allah fakirdir, biz zenginiz" diyenlerin sözünü elbette duydu.
Onların dediklerini
ve
haksız yere peygamberleri öldürmelerini yazıyoruz
ve:
"Tadın yangın azabını!" diyeceğiz.

Al-i İmran 181 Nüzûl Sebebi: Peygamber Beni Kaynuka Yahudilerine bir mektup yazmıştı. Ebu Bekir'e verdi. Mektupta Yahudileri İslâm'a, namaz kılmaya, zekat vermeye, Allah'a güzel bir borç vermeye davet ediyordu. Ebu Bekir, alimleri Finhar'ın etrafında toplânmış Yahudi topluluğuna girdi. Tebliğ yaptı. Finhar dedi ki: "Eğer söylediğin doğru ise bu takdirde Allah fakir biz zenginiz. Size ribayı yasaklıyor, bize kendisi veriyor. Zengin olmuş olsaydı, bize riba vermezdi" dedi.

Ebu Bekir şiddetli bir tokat attı; "Ey Allah'ın düşmanı, nefsim elinde olan Allah'a yemin ederim ki, sizinle aramızda anlaşma olmamış olsaydı boynunu vururdum" dedi.(*)

(*) Bkz. Prof.Muhammed Hamidullah, İslâm Peygamberi kitabı shf: 131-134'de tarihen sabit bir anayasa imzalanmıştır. Bu anayasanın 47 maddesi mevcut. Bu anayasanın yarısı Yahudilerin haklarını, yarısı müslümanların haklarını bildiren maddelerle dolu. Bütün Yahudi liderleri, toplulukları adına bu anlaşmanın altına imza atmışlardır. Bu anlaşmaya göre Medine'de yaşayan Yahudiler, Müslümanlarla savaşan Mekke'liler ve başkaca düşmanlara karşı, düşmanlarla iş birliği yapmayacaklar, bu şartlarla Medine'de beraberce yaşayacaklar, herkes kendi dininde serbest olacaktı. Birbirleri ile ticaret, alışveriş, konuşma, ifade serbest olacak, kimse kimseye iftira atmayacaktı vs. Yahudilerle çıkan bütün ihtilaflar; bu anayasadaki maddelere riayet etmemeleri, iftira atmaları, dış düşmanlarla işbirliği yaparak vatana ihanetten dolayı çıkmıştır. Kendi seçtiği hakemler ile kendileri hakkında anayasa uyarınca yasal işlemler yapılmıştır. "Yahudiler ile ilgili hitapları bu tarihi olaylarla birlikte ele almalısınız."

Finhar Rasûl'e şikayete gitti, yüzleştiler. Finhar söylediklerini inkâr edince, 181. ayet nâzil oldu.

188. Ettiklerine sevinen
ve
yapmadıkları şeylerle övülmeyi seven kimselerin,
sakın azaptan kurtulacaklarını sanma.
Onlar için çok acıklı bir azap vardır.

AI-i İmran 188 Nüzûl Sebebi: Rasûl kitap ehline sordu. Onlar doğru cevabı değil yanlış izahat verdiler. Cevap verdiklerinden dolayı övülme beklediler. Doğruyu söylemedikleri için de sevindiler. Bu ayet nâzil oldu.

196. KÂFİRLERİN refah içinde diyar diyar dolaşmaları
sakın seni aldatmasın.

Al-i İmran 196 Nüzûl Sebebi: Bazı mü'minler; "Allah'ın düşmanları böyle bolluk, refah içinde yaşarken, biz ise; açlık ve sıkıntıdan helâk olduk dediler. Bu ayet nâzil oldu. Mekke müşrikleri ticaret yapıp para kazanıyorlardı.

199. Kitap ehlinden öyleleri vardır ki;
Allah'a, size indirilene ve kendilerine indirilene,
Allah'a derinden saygı duyarak iman ederler.
Allah'ın ayetlerini az bir değere/dünyalığa değişmezler.
Onlar var ya, işte onların Rableri katında ödülleri vardır.
Şüphesiz Allah hesabı çabuk görendir.

Al-i İmran 199 Nüzûl Sebebi: Necaşi'nin ölüm haberi geldiğinde Rasûl: "Ona namaz kılın" buyurdu. Münafıklar: "Habeş'te ölmüş vahşi için namaz kıldırdı" demeleri üzerine bu ayet nâzil oldu.

Hz. Peygamber sahraya çıktı. Ashabını saf yaparak, Necâşi için namaz kıldırdı.

DOKSANINCI İNEN SÛRE:

AHZAB SÛRESİ

(HİCRÎ 4. YIL)

Bir medeniyetin devamını sağlayacak en önemli iş, KADINLAR ile ilgili hakların gereği gibi gözetilmesine bağlıdır. Hikmetlerden bir hikmet olarak, Medeni Sûreler'in çoğunda kadın hakları ile ilgili ayetler bulunmaktadır. KADIN HAKLARI HUKUKU olarak, sıra ile bütün Medeni Sûreleri okuyarak, ilgili hükümleri öğrenmek gereklidir.

86 Mekki Sûre ile karakter, ilim, samimiyet, ileri görüş sahibi dirençli insanlar yetişti. Bu kişiler normal insani haklarını kullanırken, bunlara savaş açıldı. Vatanlarından sürüldü. Kimileri öldürüldü. Bazıları Medine'ye davet edildi. Medine'de Bakara Sûresi geldi. Karşı savaşa izin verildi. Birinci savaşları (Bedir), Enfal Sûresinde anlatıldı. İkinci savaşları (Uhud), Al-i İmran Sûresinde anlatıldı. Üçüncü savaşları (Hendek), 90. Sûre olan Ahzab Sûresi'nde anlatılmaktadır. Ahzab 9. ayetinden 27. ayet dahil Hendek savaşını anlatmaktadır.

Ahzab 45, 46:

45. EY PEYGAMBER! Biz seni bir şahit,
bir müjdeleyici,
bir uyarıcı;
46. Allah'ın izniyle kendi yoluna çağıran bir davetçi
ve
çevresini aydınlatıcı bir ışık/kandil olarak gönderdik.

Bkz. **Ahzab 50**: *"...sair müminlere değil sana mahsus olmak üzere..."* ifadesi geçiyor. Bu ifadelerin kullanıldığı ayetler sadece Rasûl'e aittir. Bir ayette böyle bir tahsis yok ise, bütün insanlara umumidir.

Ahzab 56. ayetinde emir tekrarı yoktur. Bu nedenle hayatında bir defa Hz. Muhammed'e Salât ve Selâm eden emri yerine getirmiş sayılır. (Bkz. Mülteka, Sağlam yy. Shf: 146, Satır 3, 4, 5).

Ahzab 60, 61, 62'de bir ülke savaş halinde iken, halkın direncini kırmak için kötü haber yayanlar, yalan, yanlış, iftiralarla psikolojik savaş yapanlar savaş suçlusu olarak, savaş bitiminde yargılanacağı ve cezalarının idam olduğu işâret edilmektedir. Çünkü bütün bir milletin hayatına kast etmişlerdir.

Ahzab 66, 67 ve **68.** ayetleri lütfen iyi düşünelim:

66. Yüzlerinin ateşte bir yandan bir yana döndürüleceği gün;
"Ne olurdu Allah'a
ve
Rasûl'e itaat edeydik" diyecekler.
67. Yine şöyle diyecekler:
"Ey Rabbimiz!
Biz önderlerimize
ve
büyüklerimize itaat ettik de bizi yoldan saptırdılar."
68. "Ey Rabbimiz!
Onlara iki kat azap ver
ve
onları büyük bir lânete uğrat."

AHZAB - NÜZÛL SEBEBLERİ

1. EY PEYGAMBER!
Allah'a karşı gelmekten sakın.
Kâfirlere *(gerçekleri anladıkları halde kabul etmeyenlere)*

ve
münafıklara *(iktidar, mal vb. nedenlerle Müslüman görünenlere)*
boyun eğme/itaat etme.
Şüphesiz Allah; bilen ve doğru hüküm/karar verendir.

Ahzab 1 Nüzûl Sebebi: Uhud savaşından sonra, Ebu Süfyan ve heyeti, Rasûl'den eman alarak münafık A.Ubey bin Selül'ün evinde konakladılar. Bunlar Hz. Ömer'in bulunduğu sırada, Rasûl'e gelip: "İlâhlarımız Lât, Uzza, Menat'ı kötülemekten vazgeç ve onların kendilerine şefaatçi olacaklarını söyle ki, biz de seni Rabbin'le başbaşa bırakalım" dediler. Hz. Ömer: "Ya Rasûlallah! İzin ver de şunları şuracıkta geberteyim" dedi. Hz. Rasûl: "Hayır olmaz, çünkü ben onlara emân verdim" buyurdu. Hz. Ömer: "Öyleyse Allah'ın lânet ve gazabı üzerinize olsun. Çıkın gidin buradan" diye bağırdı. Hz. Peygamber, onların Medine'den çıkarılmalarını emretti. Bunun üzerine bu ayet nâzil oldu.

9. EY İMAN EDENLER!
Allah'ın size olan nimetini hatırlayın.
Hani *(düşman)* ordular(ı) üzerinize gelmişti de
Biz onların üzerine bir rüzgar
ve
göremediğiniz ordular göndermiştik.
Allah yaptıklarınızı hakkıyla görmektedir.

Ahzab 9 Nüzûl Sebebi: Hendek savaşında Huzeyfe yarım elbiseli biçimde, gece karanlığında bir yere çömelmişti. Hz. Peygamber: "Ey Huzeyfe, kalk" dedi. "Kalktım". Sonra: "Git bana düşmandan haber getir" dedi: «Ben ise müslümanların en korkanı ve üşüyeni idim. Rasûl dua etti: "Ey Allah'ım! Sen onu önünden, arkasından, sağından, solundan, yukarısından, aşağısından, her taraftan koru" diye dua etti.» Huzeyfe der ki: "Korku ve üşümem

gitti. Ayrılacağım sırada Rasûl bana; “Ey Huzeyfe buraya dönünceye kadar sakın bir olay (vukuat) çıkarma” buyurdu. Sonra düşman karargâhına gittim. Bir adam: “Haydi hazır olun, birazdan ayrılacağız” diye sesleniyordu. Karargâhın içine girdim. Amir oğullarını gördüm. Birbirlerine: “Haydin yola çıkacağız, burada kalmamız mümkün değil” diye bağırıyorlardı. O sırada ne göreyim, karargâhı kasıp kavuran fırtına bir arpa boyu ilerisine geçmiyor. Fırtına kum tanelerini müşriklere savuruyor. Onlar ise uzaklaşalım diyorlardı. Hz. Rasûl’ün yanıma vardım, o uzun örtüsüne bürünmüş namaz kılıyordu. **Zor durumlarda hep namaz kılardı.** Rasûl namazı bitirince ona düşmanın durumunu haber verdim. Sonra bu ayet nâzil oldu.

28. EY PEYGAMBER!
Hanımlarına de ki:
“Eğer dünya hayatını
ve
onun süsünü istiyorsanız gelin size,
mut’a *(boşanma tazminatlarınızı)* vereyim
ve
sizi güzelce bırakayım.”

Ahzab 28 Nüzûl Sebebi: Rasûl; 29 veya 30 gün müddetle hanımlarından uzak kaldı. Birgün önce mescide geldi. Ashab Rasûl’ün kapısı önünde oturuyordu. Hiçbirine içeri girmeleri için izin verilmemişti. Ebu Bekir ve Ömer’e izin verildi. Girdiler. İçeri girince; Rasûl ve kadınları, sessiz ve düşünceli otururken buldu. Durumu gören Ömer; “Hz. Peygamber’i güldürecek bir söz söyleyeceğim” dedi. “Ey Allah’ın Elçisi bir görseydin. Hance kızı benden dünyalık istedi. Ben de kalktım boynunu büküverdim, diyerek devam etti. Rasûl gülerek; “Bu etrafımda gördüklerin de benden dünyalık istiyorlar”, dedi. Bunun üzerine Ebu Bekir ve Ömer kalkıp kızları Aişe ve Hafsa’nın boyunlarına vurarak, ikisi de Allah elçisinde olmayan şeyleri istiyor-

sunuz ha?! Demek öyle, diyerek kızlarına çıkıştılar. Bunun üzerine onlar: "Vallahi bundan sonra elinde olmayanı istemeyeceğiz" diye yemin ettiler.

Ayetler nâzil oldu. Ve uygulamasını Rasûl yaptı. İsteklerinden vazgeçtiler. Uygulamaya dikkat edelim. Önce Hz. Aişe'den başladı. Ana ve Babana danışmadan bu konuda acele etmeni istemiyorum, dedi. Hz. Aişe de: "Allah'ı, Rasûlü'nü, ahiret gününü; dünya hayatının ziynetine tercih ederim. Lâkin bu cevabımı kadınlarından hiçbirine söylemeni istemiyorum, dedi. Rasûl böyle şey olmaz. Kim sorarsa söylerim. Çünkü Allah beni sıkıntı, zahmet veren; sıkıntı, zahmet isteyen biri değil; fakat öğreten, kolaylaştıran biri olarak gönderdi, dedi. Sonuçta bütün kadınlar Hz. Aişe gibi yaptılar.

Ahzab 51'de (Rasûl'ün kadınları için): "Onlardan dilediğini geri bırakır, dilediğini yanına alırsın. Ayrıldıklarından, dönmeye senin için günah yoktur. Onların gözlerinin aydınlanıp, tasalanmamaları hepsinin senin verdiklerine razı olmalarına en elverişli olan budur." Sonra 52. ayette; "Bundan sonra artık sana kadınlarla evlenmek, bunları değiştirmek (boşayıp yerine almak) helâl değildir. İsterse güzellikleri çok hoşuna gitsin. Yalnız elinin altında bulunanlar hariç. Allah herşeyi gözetleyicidir."

Ahzab 53'te de: "Rasûl'ün hanımları ile başkalarının evlenmesi asla caiz değildir", yani haram ediliyor. Yine İbni Abbas der ki: "Adamın biri gelip Rasûl'ün hanımlarından biriyle konuşmuştu. Gelen amcasının oğluydu. Rasûl ona: "Bugünden sonra bir daha burda asla durmayacaksın." buyurdu. O: "Ey Allah'ın Rasûl'ü, iyi ama o benim amcamın kızı. Üstelik ne ben ona kötü bir söz söyledim, ne de o bana dedi." Hz. Peygamber: "Bunu biliyorum ancak şunu bil ki, hiç kimse Allah'tan kıskanç değildir. Hiç kimse benden kıskanç değildir." Adam oradan ayrıldıktan sonra: "Amcamın kızı ile konuşmamı engelliyor öyle mi? Andolsun ondan (Peygamber'in ölümünden) sonra onunla evlene-

ceğim" dedi. Ve bunun üzerine 53. ayet nâzil oldu. Sonra bu adam sözüne pişman olmuş, bir köle azad etmiş, on deve yükü Allah yolunda harcamış, yaya olarak ta hacca gitmiştir.

57. Şüphesiz Allah
ve
Rasûlünü incitenlere,
Allah dünya ve ahirette lânet etmiş *(rahmetinden kovmuş),*
ve
onlara aşağılayıcı bir azap hazırlamıştır.

Ahzab 57 Nüzûl Sebebi: Esirlerden Safiyye'yi kendisine aldığından veya Abdullah bin Ubey gibi Aişe'ye iftira atan kişiler için nâzil olmuştur. Rasûl: "Bana eziyet veren, eziyet verenleri evinde toplayan bir adama karşı; bana kim yardım edecek" diye konuşma yapmıştır.

59. EY PEYGAMBER!
Hanımlarına, kızlarına
ve
müminlerin kadınlarına *(evlerinden)* dışarı çıkarken,
bedenlerini örtecek elbiselerini giymelerini söyle.
Bu onların *(iffetli olarak)* tanınmaları
ve
rahatsız edilmemeleri/incitilmemeleri için daha uygundur.
Şüphesiz Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir.

Ahzab 59 Nüzûl Sebebi: Münafık biri mü'minlerin hanımlarına laf atmıştı. Sorduklarında: "Cariye sanmıştım" dedi. Allah cariyelerin elbiselerinden farklı elbise giymelerini, örtünmelerini emretmiştir.

DOKSANBİRİNCİ İNEN SÛRE:

MÜMTEHİNE SÛRESİ

Hz. Muhammed'in kendi vatanında, temel insani haklarının tecavüze uğraması, arkadaşlarının bazılarının öldürülmesi üzerine başlatılan savaş sürüyor. Bedir, Uhut, Hendek geçti. Bazıları Mekkelilere çeşitli nedenlerden dolayı askeri bilgiler göndermişlerdi. Mümtehine Sûresi ilk ayetlerinde bu durum yasaklanıyor. İndiği ortamı dikkate alırsanız kastedilen sırrın, askeri bilgiler olduğunu göreceksiniz. Kur'an'ın indiği ortamı dikkate almayanlar Hz. Peygamber'in bazı arkadaşlarına sır verdiğini, bu sırlar olmadan Kur'an'ın anlaşılmadığını söylüyorlar. Bunlar yalancıdır. Hz. Peygamber bazı arkadaşlarına sır vermiştir. Lâkin bu sırlar nereye askeri operasyon yapılacağına dair sırlardı. Bugün dahi hiçbir ordu askeri sırlarını ifşa etmez. Halbuki Allah'tan gelen bilgileri Hz. Muhammed hiç kimseden gizlemeden insanlara aktarmıştı. Bu konuda sır olmadı. Eğer sır olsaydı, aynen aktarmasaydı, Hz. Muhammed'e feci bir azab yapılacağı bildirilmekteydi.

Mümtehine 8, 9. ayetinde kâfir ve müşriklerden ayrımlar yapılıyor.

1- Kişi kâfir ve müşrik, lâkin; savaş başlatmamış, savaşta bulunmamış, temel insani hakları çiğnememiş, bu kâfir ve müşriklere iyilik etmek yasak değildir.

2- Kişi kâfir ve müşrik, lâkin; savaş başlatmış, savaşmış, temel insani hakları çiğnemiş, bu kişilerle dostluk yapmak yasaklanmıştır. Haramdır.

Bu ayırımı iyi bilerek, öldürülmeleri gerekli kâfirlerden söz edildiğinde, bu ikinci grup aklınıza gelmelidir. Bu kişiler uluslararası harp hukukuna göre savaş suçlusudur.

Hukuk Usûlü açısından Mümtehine 10. ayetin sonuna bakınız: "…bu *Allah'ın hükmüdür. Aranızda hükmeder ve Allah alimdir, hâkimdir*" buyurulmaktadır. Burdan anlıyoruz ki Medine Medeniyeti'nde bazı ihtilâfların çözümünde *bizzat* Allah hâkimlik yapmıştır. Hükmünü bildirmiştir. Bunlara Kur'an'da, var olan Allah'ın hükümleri denilir. Bu hükümler olduğu gibi uygulamaya alınır. Bizatihi Allah'ın zatının hükümleri bunlar. Tıpkı mahkeme kararları gibi. Bu hükümlerin öğrenilmesine İstinbat (hüküm çıkarma) denilmez. Var olan hükümlerin öğrenilmesi ve uygulanması adı verilir.

Kur'an'ın indiği ortamda bir olay olmuş. Somut bir olay. Mekke'den iman etmiş evli kadınlar da kocalarını bırakıp gelmişler. Zor bir problem. Bunların durumu ne olacak? Bir mahkeme kararı gibi Allah karar vermekte, bu somut probleme somut çözüm bildirmektedir.

Sonra Rasûl vefat etmiştir. Kur'an'ı anlamak için o günkü toplumda birçok problemi Allah'ın hüküm indirerek çözümlediğini unutmamak gereklidir.

Bugün ise mahkeme kararlarını bağımsız hâkimler vereceklerdir.

Allah'ın hâkimlerin hâkimi olduğunu inkâr eden, zaten kâfirlerdir. Öyle ise bir hâkim nasıl olur da hâkimler hâkiminin hükümlerini baştacı yapmaz.

Ey Peygamber, Mümin kadınlar;

1- Allah'a şirk koşmasınlar,

2- Hırsızlık etmemek,

3- Zinada bulunmamak,

4- Çocukları öldürmemek,

5- Elleri ve ayakları arasmda bir bühtan uydurmamak, erlerine iftira atmamak,

6- Güzel işte sana asi olmamak üzere biat etmeye (vatandaş olmaya) geldiklerinde, bu şartlar üzere biat al. (Vatandaşlıklarını onayla). (Mümtehine: 12, 13)

MÜMTEHİNE - NÜZÛL SEBEBLERİ

8. Allah iman ettiğiniz için sizinle savaşmamış,
sizi yurtlarınızdan da çıkarmamış kimselere iyilik etmekten,
onlara adil davranmaktan men etmez.
Şüphesiz Allah adil davrananları sever.

Mümtehine 8 Nüzûl Sebebi: Ebu Bekir'in kızı Esma'nın annesi, kızını görmek için Medine'ye gelmişti. Müşrik olduğu için annesini eve sokmak istemedi. Hz. Aişe birini gönderdi. Peygamber'e danıştı. Sonra bu ayet nâzil oldu. Annesinin hediyelerini kabul edip, annesini evine almasını emretti.

10. EY İMAN EDENLER!
Mümin kadınlar muhacir *(hicret etmiş)* olarak size geldiklerinde,
onları*(n gerçeklerini açığa çıkarmak için)* imtihan edin.
Allah onların imanlarını daha iyi bilir.
Eğer siz *(imtihan neticesinde),*
onların inanmış kadınlar olduklarını anlarsanız,
onları kâfirlere geri göndermeyin.
Çünkü müslüman hanımlar kâfirlere helâl değillerdir.
Kâfir*(erkek)*ler de müslüman hanımlara helâl olmazlar.
Mehir olarak harcadıklarını onlara *(kocalarına geri)* verin.
(Kadınlar alınan mehri geri vererek, boşanma haklarını kullanabilirler).
Mehirlerini verdiğiniz takdirde,
bu kadınlarla evlenmenizde size bir günah yoktur.

Müşrik kadınlarınızın nikahlarına tutunmayın.
Onlara harcadığınız mehri isteyin.
Kâfirler de istesinler.
Bu Allah'ın hükmüdür.
O aranızda hüküm veriyor.
Allah bilen ve doğru hüküm/karar verendir.

Mümtehine 10 Nüzûl Sebebi: Hudeybiye sırasında Umeyme, Subeya ve birçok kadın Rasûl'e geldi. Rasûl anlaşmanın kadınlarla ilgili kısmında değişiklik yaptı. Kadınların müşriklere iadesini yasakladı. Allah bu ayeti inzâl buyurdu.

DOKSANİKİNCİ İNEN SÛRE:

NİSÂ SÛRESİ

(HİCRİ 4. YIL)

Nisa Sûresinde kadın hakları ile ilgili onlarca ayet vardır.

Nisa 18'de, kötülükleri işleyenler; nasıl olsa ölmeden evvel tövbe ederim düşüncesiyle kötülüklere devam ediyorlarsa bilsinler ki; bu zihniyetteki kişilerin tövbeleri makbul olmaz. Nisa 17'de genelde tövbesi kabul olanlar bilgisizlik nedeni ile kötülük yapanlardır. Bunlar yaptıklarının kötü olduğunu öğrenince derhal kötülüklerine son verirler.

Evlenme hukuku konusunda Nisa Sûresinde ayetler vardır. Evlenmek için onlarca protokola gerek yoktur. Kimlerle evlenilmeyeceği bellidir. Yaklaşık 16, 17, 18 yaşını bitiren (Doktor raporuna göre evlenmeye ehil olan), evlenmesi mubah kadın ve erkek kendi kararlarıyla notere giderek, noterin şehadetiyle evlenmiş olurlar. Evlenirken evlenme sözleşmesini notere yazdırırlar. Bu sözleşme mahkemede geçerli olup, mahkeme boşanma vukuunda, tarafların hakları için bu sözleşmeyi de dikkate alır. Sözleşmede olmayan hususlarda Kadın Hakları Hukuku ve Genel Hukuk geçerlidir.

Noter evlilik kağıtlarından birer nüshayı ilgili nüfus idarelerine gönderir. Keza noter boşanma bildirimlerini de bir yazı ile ilgili nüfus idarelerine bildirecektir. Noter bu işlemler için az bir miktar ücret alır. Aksi sabit olmadıkça kişinin beyânı doğru kabul edilecektir.

Nisa Sûresi 35'i okurken nasıl düşünüyorsunuz?

Eğer evli bir kadın, bir başkası ile evlenmek istiyorsa, kocasından nefret ediyorsa, bunu açıkça söylemeli. Sözleşmesi gereği boşanmalı. İslâmiyet bir kadına bu hakkı tanımıştır.

Hiç kimse;
Cariyeler ile zorla cinsel ilişki kuramaz!..

Kur'an ve Sünnet'e uygun olduğunu düşündüğümüz,
Cariye meselesine yepyeni bir açılım getirilmiştir…

Savaş esiri olmuş bir cariye[*] ile; kendi hür iradesi dışında ve özel evlilik sözleşmesi ya da resmi nikâh akdi/sözleşmesi yapılmadan, hiçbir kimse bu kadınlarla (cariyelerle) zorla cinsel ilişki kuramaz!..

Cariye[*]: Vatandaş olmayan yabancı kadın ya da kadınlar demektir.

[*] Cariye konusunu Osmanlı Devleti'nin bazı Sultanları, Kur'an'a aykırı olarak uygulamışlardır.

Miras hakkı olmayan bu yabancı kadınlarla (cariyelerle) ancak özel sözleşmelerle evlilik yapılabilir.

Peygamberimizin (sav) Sünnet'inde, uygulamalarında görülüyor ki; Cariyeye miras düşmüyor. Hür kadına miras düşüyor.

Özel sözleşmelerle yapılan işleme cariyelik deniyor. Kişi ister bu cariyeyi hizmetçi olarak çalıştırabilir, isterse cariye de kabul ederse evlilik yapabilir.

Daha sonra bir adam; bu cariyeye miras hakkı tanırsa, o zaman hür kadın konumuna geçiyor.

Örneğin: Bir İngiliz veya bir Fransız bayan Türkiye'ye gelse; Türkiye'deki bir vatandaşımızla kendi aralarında (resmi nikah dışında) özel sözleşme ile evlense, herhangi bir resmi evlilik olmadığı için, bu kişi vefat ettiği zaman -mevcut yasalara göre- bu İngiliz veya Fransız bayana mirastan pay verilmez.

İşte bu işlemin 14 asır önceki benzerine taraflar cariyelik diyorlardı. Bizim en son geldiğimiz nokta budur... (En doğrusunu yine de Allah bilir)

Ne zaman bu evlilik, yürürlükteki yasalara göre yasal hâle getirildiğinde (resmi nikâh akdi yapıldığında) cariyelik sona ermiş olur ve bundan sonra artık bu kadınlar Vatandaş statüsünde muamele görürler.

Savaşta veya barışta farketmez; özel veya resmi evlilik sözleşmeleri olmadıkça hiçbir kimse kadınlara (cinsel anlamda) dokunamaz...

14 Asırdır İslâm Ümmeti'nin problemlerinden bir problem olan bu Cariyelik Meselesi üzerinde; "ve SÜNNET" adlı eserimizin baskı öncesinde son tashihleri/düzeltileri yapıyorken günlerdir bu konu üzerinde düşünüyorduk!..

Şükürler olsun ki, 22.01.2012, Saat: 18.00 itibariyle inşallah; doğruya en yakın olan bir düşünceye ulaştığımızı sanıyoruz. (En doğrusunu ve en iyisini yine de Allah bilir.)

Ve geçmiş dönem Alimlerimizde olduğu gibi, bizler de Kur'an Mealimizde; "Cariye" meselesini "Savaş Esiri" olarak vermiştik. Yine bu anlam SAVAŞ HUKUKU ya da SAVAŞ ORTAMINDA geçen Ayetlerde korunmakla birlikte; Barış ortamında (Mekke'de de) geçmesinden dolayı da şu kanaat

bizde hâkim oldu: Demek ki, Kur'an vahyedilmeden önce de bu mesele toplum tarafından biliniyor ve uygulanıyordu. Onun için YABANCI KADINLAR, dedik. Yani; **Savaşlarda esir düşen kadınlar olabilir veya İslâm öncesi; başka ülkelerden köle olarak değerlendirilmek üzere kaçırılan insanlar (kadın ya da erkekler) olabilir veyahutta yine başka ülkelerden diğer ülkelere çalışmak üzere gelen Yabancı Kadınlar olabilir,** dedik vs.

İnşallah bu anlayış sizlerin de aklına, kalbine uygun düşer de zihinler ve insanların kalpleri huzur bulur.

Tekrar etmekte fayda var: Savaşta veya barışta farketmez; özel veya resmi evlilik sözleşmeleri olmadıkça, hiçbir kimse kadınlara (cinsel anlamda) dokunamaz...

Kadın kullarının yaratıcısı olarak Allah, bizzat onları hürmetli kılmıştır. Hürmet edilmesi gereken kullar kılmıştır. Ve bir kadına özel veya resmi sözleşmesi olmadan dokunulmasını da haram etmiştir.

Bizi bu düşünceye/görüşe iten bir sürü sebep vardır. Peygamberimizin hayatını/siyerini incelediğimizde bunu görmüş olduk.

Bu anlayışımızdan dolayı, yani; geçmiş ümmetlerin ve bugünkü insanların bu yanlış anlayışından; Allah'ın kullarından olan kadınlarımıza yapılan bu büyük zulümden dolayı, Allah'tan af ve bağışlanma diliyorum/dileyelim.

Kendi günahım, inananların günahı ve tüm insanlık adına işlenen bu günahlardan dolayı Allah'tan af ve bağışlanma dilerim.

Ve biz erkekler gibi Allah'ın kulları olarak yaratılan bu kadınlardan da özür diliyorum. Çünkü bu anlayış: BİR İNSANLIK AYIBIDIR ve BİR İNSANLIK SUÇUDUR. Umarız, Allah ta bizleri bağışlar...

MÜMİNLERİN ANNESİ Hz. SAFİYYE (ra); BİR SAVAŞ ESİRİYDİ...

Hayber Fethinde esir alınanlar arasında Hz. Safiyye de bulunuyordu.

Asıl ismi Zeyneb olan Hz. Safiyye, Benî Nadir reisi Huyey bin Ahtab`ın kızı idi. Annesi ise, Benî Kurayza Yahudileri reisleri eşrâfından olan Semevel`in kızı Berre idi. Hayber Yahudileri reislerinden Rebi` bin Hukayk`ın oğlu Kinâne ile yeni evlenmişti. Hayber günü Rebî' öldürülünce dul kalmıştı. Müslümanlar tarafından da Kamus Kalesinin teslim olması sırasında esir alınmıştı. (Tabakât, 8:120)

Esirler toplandığı zaman Dihyetü'l-Kelbî, Resûl-i Ekrem Peygamberimize gelip bir cariye istemişti. Peygamberimiz de esirler arasından bir câriye almasına müsaade buyurmuştu. Bunun üzerine Hz. Dihye, Hz. Safiyye`yi beğenip almıştı. (Ebû Davud, Sünen, 3:153)

Fakat, Ashabı Kirâm Hz. Safiyye`nin Hayber reisinin gelini ve Benî Nadir`in en şerefli bir âile kızı olduğunu düşünerek bunu uygun görmedi. Hz. Resûlüllaha gelerek şöyle dediler:

"Yâ Rasûlallah! Benî Kurayza ve Benî Nadirlerin reisi Huyey`in kızı Safiyye`yi Dihye`nin alması uygun değildir! Onu ancak sen almalısın?" (Müsned, 3:102)

Peygamberimiz bu itirazı kabul etmediği takdirde Ashabı Güzînin kalben rahatsız olacakları muhakkaktı.

Bunun üzerine Peygamberimiz, Hz. Dihye`ye başka bir kadın almasını emir buyurdu. Hz. Bilâl`i de Hz. Safiyye`yi getirmeye gönderdi.

Peygamberimiz (sav.), Hz. Safiyye`yi arka tarafına almalarını emrederek üzerine de omuz atkısı örttü. Bunun üzerine Sahabîler, Peygamber Peygamberimizin (a.s.m.), onu kendisine başkomutanlık hakkı (Safiy) olarak aldığını anladılar.

Peygamberimizin harp sonrası bir prensibi de mağlup ettiği veya teslime mecbur bıraktığı düşmanla uzlaşma yoluna gitmesi idi. Hz. Safiyye âilesi, Yahudiler arasında itibarlı ve şerefli bir âile idi. Elbette, onun mevkiinin muhafazası İslâmiyet ve Müslümanlar için iyi neticeler ve faydalar doğurabilecekti. Bir diğer husus da Resûl-i Ekremin bazı evliliklerinde siyasi durumu göz önünde bulundurması idi. Bir kabilenin veya bir kavmin ileri gelenlerinden birinin kızını almakla; o kavmi, o kabileyi düşman ise İslâmiyet ve Müslümanlara karşı düşmanlıklarını en azından hafifletip yumuşatıyor, dost ise bu dostluğun daha da kuvvet bulmasını sağlıyordu. Hz. Cüveyriye ve Hz. Ümme Habîbe ile evlenmelerinde bu hususlar gayet açık bir şekilde görülür.

Hz. Safiyye'nin Tercihi

Peygamberimiz (sav), Hz. Safiyye`ye İslâmı anlattı ve şöyle buyurdu:

"Eğer Müslüman olursan, ben seni kendime zevce edineceğim. Şayet Yahudiliği tercih edecek olursan seni âzad ederim/serbest bırakırım. Sen de gider kavmine kavuşursun!" (Tabakat, 8:123)

Hz. Muhammed (sav)'e atılan bir iftira da;

Hz. Muhammed’e atılan bir diğer iftira da (bazı kaynaklarda geçtiği üzere) Hz. Safiyye ile evlenmeleri olayıdır. Güya Hz. Peygamber bir savaşta esir olan Safiyye adında bir kadına: “Benimle evlenirsen seni serbest bırakırım” diye bir teklifte bulunmuştur. Oysa olayın gerçek yüzü şöyledir:

Yahudilerle Müslümanlar arasında bir savaş olur. Savaşı Müslümanlar kazanır. Savaşta esir olan Yahudilerden olan Safiyye’ye Hz. Peygamber: “Sana bir teklifim var: Kabul edip etmemekte serbestsin. Kabul etmezsen mallarını alıp gidersin. Yok eğer bu teklifimi kabul edersen,

Müslüman olur yanımda kalırsın. Sana evlenme teklif ediyorum!.." Hz. Peygamber'in teklifini özgür ve hür iradesiyle değerlendiren Safiyye; kendi hür iradesi (isteği) ile teklifi kabul eder ve Hz. Muhammed’in yanında kalır. Bunun üzerine Müslümanlar: “Biz annemizin akrabalarını esir etmeyiz“ diyerek, esir aldıkları tüm Yahudileri serbest bırakırlar. Yahudiler de bu gelişmeler üzerine İslâm’a girerler.

İftiracılar iki maddeden oluşan teklifi tek maddede birleştirerek aktarırlar: “Benimle evlenirsen serbestsin!” Koskoca Hz. Peygamber’in böyle seçme hakkı tanımayan bir muamele yapması hiç inandırıcı değil.

İslâm'da Hz. Peygamber'in evliliklerinin nedenleri olduğu inancı hâkimdir. Burada da öyle. Buradaki hareketi sonucu Yahudiler aleyhine olası bir duruma karşı müslümanlara mesaj verilmiştir. Ayrıca esirlere, cariyelere değer verilmesi mesajı verilmiştir.

Ayrıca doğru bilinen yanlış olarak bir de şu konu vardır: Hz. Muhammed’in cinsel gücü ile ilgili söylentiler; bunlar hurafedir.

92. İnen Sûre olan Nisa Sûresi’nin bazı ayetleri üzerinde durmaya devam edelim: Nisa 34. ayetin içinden iki kelimeyi seçip alarak, onları dövünüz diye bu ayetteki sebeb, şart, manileri gözönüne almadan, Kur’an’ın bütününü dikkate almadan konuşmak Kur’an’a iftira atmak demektir. Anlatılan sebeb, şartlar varsa, mani de yoksa bu durumda kadının başına çok kötü şeylerin gelebileceği hatırlatılmalı. Ki bazı meal sahipleri buraya: Kadının dövülebileceği anlamını verir. Lâkin dövmek bir emir değildir. Yine bazı görüşlere göre: Sadece bir mübah izindir. Ancak biz; kadın böyle bir fiili işlediğinde başına çok kötü şeylerin gelebileceğinin hatırlatılmasından, dolayısıyla bu anlamda korkutulmasından yanayız ki, böylece aile korunmuş olur. Allah’ın böyle bir uyarıda bulunduğunu düşünüyoruz; yine de en doğrusunu Allah bilir. Aile korununca da dövme söz konusu olmaz. **Örnek; Hz. Muhammed hayatta hiçbir**

kadını (eşlerinden hiç kimseyi) **dövmemiştir.**

Nisa 48'de, Allah kendisine ortaklık iddia edilmesini asla affetmez. Cezası ahirette ebediyyen cehennemdir.

Nisa 77'den Mekke döneminde müslümanlara savaş izni verilmediği yazılıdır.

Bir metod ayeti Nisa 82: "Kur'an'ı düşünmüyorlar mı? Eğer Kur'an Allah'tan başkası tarafından indirilmiş olsaydı, onda birbirine zıt olan birçok şey bulurlardı."

Nisa 115: "Her kim kendisine doğru yol zahir olduktan sonra Peygamber'e muhalefet eder ve müminlerin yolundan başkasına uyup giderse onu takip ettiği yola sevkederiz ve onu cehenneme sürükleriz. Ve o ne fena gidilecek bir yer".

DELÂLETİ ZANNİ BİR AYET ÖRNEĞİ

Nisa Sûresi 159; şimdi önce bu ayetin sibakını (159. ayetin geçmişini, öncesini) yazalım.

Bu durum şunun için çok önemli: Sağlıklı bir çıkarım yapabilme adına sözün öncesine ve sonrasına bakmak. Bir sözü bağlamından koparak çekip almamak. Yorum yaparken konu bütünlüğünü gözönünde bulundurmak.

Bizler bir ayeti incelerken; sadece o ayete değil, konuya ya da konu bütünlüğüne de bakmalıyız. Ki sağlıklı bir çıkarım yapabilelim. Bunu ilgili ayetin öncesine ve sonrasına bakarak yapabiliriz. Artı ayetin ele alındığı başka Sûreler'e bakarak yapabiliriz. Hatta ayet içindeki kilit kavramların başka ayetlerde hangi anlamda kullanıldığına bakarak da...

Nisa Sûresi 157, 158:

«157. ve
"Biz Allah'ın Rasûlü,
Meryem'in oğlu Mesih'i öldürdük" demeleri sebebiyle
lânetlendiler *(Allah'ın rahmetinden kovuldular).*

Oysa onu ne öldürdüler,
ne de astılar,
sadece (İsa'ya) benzettikleri birini öldürdüler.
Onda ihtilaf edenler, bundan dolayı kuşku içindedirler,
ona dair bir ilimleri yoktur, ancak zanlarının peşinden giderler.
Halbuki onu kesin olarak *(onlar)* öldürmediler.
158. Fakat Allah onu *(öldürerek)* kendi katına yükseltmiştir.
Allah üstün ve güçlüdür, doğru hüküm/karar verendir.
159. *(İsa diye birini çarmıha gerdikleri zaman),*
Kitap Ehli Museviler'den hiç kimse yoktu ki;
onu *(öldürülenin İsa olmadığını)* bilip/tanıyıp inanmış olmasın.
Kıyamet günü o (İsa) onların aleyhine şahit olacaktır.»

Kur'an'ın tamamına icmalen (toptan) inanırız. İçindeki delâleti kat'i(*) ayetlerin manâlarına da aynen inanırız. Delâlet-i zanni ayetlere gelince; şimdi Nisa 159'dan ne anlıyorsunuz? Bunu düşününüz. Anlam kapalıdır. Bu nedenle aynen iman edip, geçmekten başka çâre yoktur. Bu ayetten hareket ederek çeşitli yorumlara müslümanların inanma mecburiyeti yoktur. Yani çıkarılan yorumlara iman etmeyenlere kâfir denemez. Buna benzer ayetlerin yorumları ile meşgul olup, Allah'ın emir ve nehiylerini savsaklamak ise fevkalâde yanlış bir iştir.

(*) Delâlet-i kat'i: Okunulduğunda herkes tarafından aynı anlaşılan, yoruma gerek kalmayacak kadar apaçık olan.

Nisa 159'u anlamak müşkil bir iştir. Müşkil bir ayettir. Rabbimiz birgün ne olduğunu gösterecektir. Dünyada veya ahirette bilmiyoruz. Ancak Hz. İsa'nın, o Ehl-i Kitab'ın aleyhinde şahitlik yapacağı kesin bir gerçektir. Önceden iman etmemiş olanlanın ölüm esnasında ve dünya sonrasında imanı kabul edilmez.

"168. Şüphesiz inkâr edenler ve zulmedenler *(var ya);*
Allah onları asla bağışlayacak ve doğru yola iletecek değildir."
(Nisa 168)[*]

(*) "OL" diye, dileyerek bütün insanları (ruhlarını) başlangıçta yarattı. Hepsi ile sözleşti. Hepsi birden Allah'a itaat edeceklerine söz verdiler. Şöyle ki; kâfir, müslim herkesin vicdanında Allah şuuru mevcuttur. Biri-

lerinin: “Allah’a itaat et” demesine dahi lüzum olmadan vicdan insanı zorlar. Allah insana hür irade verdi: İsteyen inkâr ediyor, isteyen zulüm yapıyor vb. Bu irade ile dünyada yaşamaya gönderdi. Deprem, kasırga, tayfun, sel gibi şerleri yarattı. Bunlar şer olarak musibettir. Musibete uğrayanlardan bir kısmı öldü gitti. Ölenlerin zaten acıları dünyada değil. Kalanlar ise kimi bu olaydan dolayı Allah’a küfür etti, kimi korktu, kimi hem korktu hem de aklını başına alarak dünyada Allah’ın çağırılarına uymaya koştu. Allah tekliflerini Rasûlleri ile gönderdi. Tekliflere uy, bunun dışında başına ne gelirse seni sorumlu tutmayacağım müjdesini verdi, işte bu müjde kader demektir. Kader insanı rahatlatmak için söylenir. Yoksa miskinleşmek, çatıdan atlamak, dikkatsiz araba kullanmak için değil. Yolları geniş yapmak da bir farz-ı kifâye’dir. Bunu geniş yapmayanlar elbette farzı çiğnemiş olurlar. Eski zamanlarda atlarda, arabalarda gidenler bu kadar tahrip oluyor muydu? Öyle ise günümüzün yolları yeterli değildir, tedbirleri yeterli değildir. İnsan bir kaç dakika içinde başına ne geleceğini bilemez. Bunun için insan kader konusu ile uğraşmayı artık bırakmalı. Allah’ın çağrılarını yapmaya çalışarak, dünyayı imar etmeye vb. işleri yapmaya koyulmalıdır. **Allah hiçbir kuluna zulmetmez. İnsanların zulümlerinin karşılığını verir. Dar yollarda, trafik kazalarında ölenler, karayolları idaresinin zulmüne şehadet eder.**

NİSA - NÜZÛL SEBEBLERİ

4. Kadınlara mehirlerini *(evlilik hediyelerini),*
gönül hoşluğuyla verin.
Eğer kendi istekleriyle o mehrin bir kısmını size bağışlarlarsa,
onu da güzelce harcayabilirsiniz.

Nisa 4 Nüzûl Sebebi: Cahiliyye devrinde, bir kimse kızını evlendirdiği zaman, mehrini kendisi alır, kızına ondan hiçbir şey vermezdi. Allah bu ayetle bu hareketi yasakladı. (Taberi - Cami’ul-Beyan 1-241)

24. *(Savaş esiri olarak kocaları ölmüş veya boşanmış olanlardan)*
himâyenize verilenler hariç,
evli kadınlar *(da size)* haram kılındı.

(Bunlar) üzerinize Allah'ın emri olarak yazılmıştır.
Bunların dışında kalanlar ise iffetli yaşamak
ve zina etmemek şartıyla;
mallarınızla *(evlilik hediyelerini vermeniz şartıyla)* istemeniz,
size helâl (serbest) kılındı.
Onlardan *(nikahlanıp)* faydalanmanıza karşılık,
sabit bir hak olarak kendilerine evlilik hediyelerini verin.
Evlilik hediyeleri belirlendikten sonra,
onunla ilgili olarak uzlaştığınız şeyler konusunda,
size günah yoktur.
Şüphesiz ki Allah; bilen ve doğru hüküm/karar verendir.

Nisa 24 Nüzûl Sebebi: Ebu Saîd el-Hudrî (ra.)'den rivayet olunmuştur. O der ki: "Hz. Peygamber; Huneyn gibi Evtâ'sa bir ordu göndermişti. Bunlar savaşmışlar, birçok kadını esir etmişlerdi. Bu kadınlar evli oldukları için ashab onlardan istedikleriyle nikâhlanmaktan, evlilik yapmaktan çekinmişti. Ayet nâzil oldu. Esir edilen cariyelerle/yabancı kadınlarla birleşme/evlilik yapma helâl kılındı.

32. Allah'ın kiminizi kiminizden,
(kabiliyetçe) farklı kıldığı şeyleri arzu edip durmayın.
Erkeklere kazandıklarından bir pay vardır.
Kadınlara da kazandıklarından bir pay vardır.
Allah'tan O'nun lütfunu isteyin.
Şüphesiz Allah herşeyi hakkıyla bilendir.

Nisa 32 Nüzûl Sebebi: Ümmü Seleme: "Ey Allah'ın Elçisi, erkekler savaşıyor, biz ise savaşamıyoruz. Keşke bizler de onlar gibi savaşıp şehid olabilseydik? Sonra bize miras olarak erkeklere verilenin yarısı veriliyor" diye temenni etmişti. Sonra, yani bir kadın iyilik yaparsa ona yarım sevap mı yazılır? dedi. Bunun üzerine bu ayet nâzil oldu.

58. ALLAH size,
görevleri mutlaka ehline *(uzmanına)* vermenizi
ve
insanlar arasında hükmettiğiniz zaman,
adaletle hükmetmenizi emrediyor.
Doğrusu Allah bununla size ne güzel öğüt veriyor!
Şüphesiz ki Allah; hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir.

Nisa 58 Nüzûl Sebebi: Mekke fethedildiği zaman Osman bin Talha'yı çağırıp, bana anahtarı göster buyurdu. Anahtar getirildi. Osman vermek için elini uzatırken Peygamber'in amcası Abbas, anam babam sana feda olsun! Sikayet (hacılara su verme), sidanet (Kâbe'ye hizmet) görevini bana ver, dedi. Osman ise anahtarı vermemek için elini geri çekti. O zaman Peygamber: "Anahtarı ver, ey Osman!" buyurdu. Osman da: "Allah'ın emânetini al", dedi. Anahtarı alıp Kabe'yi açtı. Sonra Kâbe'yi tavaf etti. Bu sırada Cibrîl gelip anahtarı Osman'a geri vermesini söyledi. Bunun üzerine Osman'ı çağırıp anahtarı verdi. Bu ayeti sonuna kadar okudu.

59. Ey iman edenler! Allah'a itaat edin,
Peygamber'e itaat edin
ve
sizin seçtiğiniz İdareciye *(ortak işlerinizi yapan,*
kamu hizmetlerini yürüten kişiye) de yaptığı işlerde destek verin!
Herhangi bir hususta anlaşmazlığa düştüğünüz takdirde,
Allah'a
ve
ahiret gününe gerçekten inanıyorsanız;
onu *(anlaşmazlığa düştüğünüz hususu)*
Allah *(ayetlerinde çözüm arayın)*
ve(ya)
Rasûlüne *(hâkeme/hâkime)* arz edin/götürün.
Bu daha iyidir,
sonuç bakımından da daha güzeldir.

Nisa 59 Nüzûl Sebebi: Abdullah bin Huzafa bin Kays; bir Seriye'nin başında gönderilmişti. Bir olay üzerine askerlere kızdı ve onlara:

- Rasûlullah size bana itaat etmenizi emretmedi mi? dedi. Onlar:

- Evet, dediler. O:

- Öyleyse bana odun toplayın, dedi. Odunları toplayıp getirdiklerinde, ateş isteyip odunları yaktı. Sonra da:

- Azmettim, hepiniz bu ateşe gireceksiniz, dedi. İçlerinden bir genç:

- Siz ateşten kurtulmak için Allah'ın Rasûlüne tabi olmadınız mı? O halde Rasûlullah ile karşılaşıncaya kadar acele etmeyiniz. Şayet size ateşe girmenizi emrederse giriniz, dedi. Sonra Rasûl'ün yanına dönüp durumu bildirdiler. Rasül onlara; "Şayet ateşe girmiş olsaydınız, bir daha ondan asla çıkamazdınız. Çünkü itaat ancak iyi, maruf olan şeylere olur." (Müslim, Sahih K. el-İmaret 40, Buhari, Sahih K. el-Enbiya 50-54, Ahmed bin Hanbel, Müsned 1, 82, 124 V 395.)

60. *(EY MUHAMMED!)* Sana indirilen Kur'an'a
ve
senden önce indirilene inandıklarını iddia edenleri
görmüyor musun?
Tağut'u *(din adamlarını)* tanımamaları gerektiği halde,
onun *(din adamlarının)* önünde muhakeme olmak istiyorlar.
Şeytan da onları derin bir sapıklığa düşürmek istiyor.

Nisa 60 Nüzûl Sebebi: Ebu Bereze el-Eslemi, anlaşmazlık konularında Yahudiler arasında hüküm veren bir kahindi. Bir gün müslümanlardan bazı kimseler de hüküm vermesi için ona başvurdular. Bu ayet nâzil oldu.

66. Eğer Biz onlara; "Hayatlarınızı feda edin
veya yurtlarınızdan çıkın" diye yazıp bildirmiş olsaydık,
içlerinden birçoğu bunu yapmazlardı.
Eğer kendilerine verilen öğütleri tutsalardı,
elbette haklarında hem daha hayırlı,
hem de (imanlarını) daha çok pekiştirici olurdu.

Nisa 66 Nüzûl Sebebi: Bir Yahudi; "Allah'a yemin ederim ki, Allah bize: "Kendinizi öldürün" diye emretmiş olsaydı, biz de kendimizi öldürürdük" dedi. Bunun üzerine Allah bu ayeti inzâl buyurdu.

77. DAHA önce kendilerine;
"(Savaşmaktan) ellerinizi çekin,
namazı kılın, zekatı verin" denilenleri görmedin mi?
Üzerlerine savaş izni yazılınca, hemen içlerinden bir kısmı;
insanlardan Allah'tan korkar gibi hatta daha çok korkarlar
ve:
"Ey Rabbimiz!
Niçin bize savaş iznini yazdın *(elçi ile tebliğ ettin?)*
Bizi yakın bir zamana kadar erteleseydin ya!" derler.
De ki: "Dünya geçimliği azdır.
Ahiret, Allah'a karşı gelmekten sakınan kimse için
daha hayırlıdır. Size zerre kadar haksızlık edilmez."

Nisa 77 Nüzûl Sebebi: Abdurrahman bin Avf ve arkadaşları Rasûl'e gelerek; "Ey Allah'ın Elçisi; müşrik iken izzet içinde idik, iman edince zillete düştük" dediler. Rasûl onlara: "Ben affetmekle emrolundum. Savaşmakla emrolunmadım. Bu yüzden onlarla savaşmayın" buyurdu. Allah Hz. Peygamberi Medine'ye hicret ettirince, ona savaşı emretti. Ama bazı müslümanlar, savaştan el çektiler. Bu ayet nâzil oldu.

88. SİZE ne oluyor da münafıklar hakkında iki gruba ayrıldınız?
Allah onları yaptıkları işlerden dolayı baş aşağı ederek,
eski konumlarına döndürmüştür.
Allah'ın,
kendi sapıklığında bıraktığı bir kimseyi,
zorla yola getirmek mi istiyorsunuz?
Allah kimi *(yanlış hayat tarzını seçenleri)* sapıklığında bırakırsa,
sen onun için çıkış yolu bulamazsın.

Nisa 88 Nüzûl Sebebi: Hz. Peygamber Uhud'a doğru çıktı. Bir kısmı geri döndüler. Ashab ikiye ayrıldı; bir kısmı: "Onları öldürelim derken, bir kısmı da hayır öldürmeyelim" diyordu. Ayet nâzil oldu.

90. Ancak sizinle aralarında anlaşma olan bir topluma
sığınmış bulunanlar,
yahut ne sizinle
ne de kendi kavimleriyle savaşmayı içlerine sindiremeyip
(tarafsız olarak) size gelenler başka!
Eğer Allah dileseydi,
onları size musallat kılardı da sizinle savaşırlardı.
Eğer onlar sizden uzak durur,
sizinle savaşmayıp size barış teklif ederlerse;
Allah onlara saldırmak için size bir yol *(yetki)* vermemiştir.

Nisa 90 Nüzûl Sebebi: Rasûl; Bedir ve Uhud'ta muzaffer olunca, etraf kabilelerden çoğu müslüman oldu. Suraka der ki: Rasûl'ün kavmime, Halid bin Velid'i göndereceğini haber aldım. Rasûl'e vardım: "Senden büyük birşey istiyorum" dedim. Etraftakiler: "Sus" dedik. Rasûl: "Bırakın onu, söyle bakalım ne istiyorsun" dedi. "Senin kavmime ordu göndereceğini haber aldım. Ben ise onlarla musalaha (sulh/barış) yapmanı istiyorum." Peygamber: "Senin kavmin müslüman olursa, onlar da müslüman olup İslâm dinine girerler. Müslüman olmazlarsa, kavminin onlara

zarar vermesinden korkmazsın”, dedi. Rasûl, Halid bin Velid’in elinden tutarak: “Onunla beraber git ve ne istiyorsa yap”, buyurdu. Halid, Peygamber’e karşı hiç kimseye yardım etmemeleri ve Kûreyş müslüman olduğu takdirde, müslüman olmaları şartıyla onlarla sulh antlaşması yaptı. Bu ayet nâzil oldu.

93. Kim bir mümini kasten öldürürse,
onun cezası; içinde ölümsüz/sürekli kalacağı cehennemdir.
Allah ona gazap etmiş, lânet etmiş
ve
onun için büyük bir azap hazırlamıştır.

Nisa 93 Nüzûl Sebebi: Ensar’dan biri Mikyes bin Dababe’nin kardeşini (hataen) öldürmüştü. Rasûl ona diyetini vermiş, o da kabul etmişti. Ancak daha sonra o, Ensari’nin üzerine atılarak onu öldürdü. Rasûl de: “Ona ne harem içinde, ne harem dışında asla emân vermeyeceğim”, buyurdu. Mikyes, Mekke fethedildiği gün, Kâbe’nin örtüsüne asılı olduğu halde öldürüldü. Ayet onun hakkında nâzil olmuştur.

97. KENDİLERİNE zulmediyorlar iken,
meleklerin canlarını aldığı kimseler var ya,
melekler onlara şöyle derler:
“Ne durumdaydınız *(niçin hicret etmediniz?)*”
Onlar da:
“Biz yeryüzünde zayıf ve güçsüz kimselerdik” derler.
Melekler:
“Allah’ın arzı *(yeryüzü)* geniş değil miydi,
oraya *(başka bir yere)* hicret etseydiniz ya!” derler.
İşte bunların gidecekleri yer cehennemdir.
O ne kötü varış yeridir.

Nisa 97 Nüzûl Sebebi: Müslümanlardan bazı kimseler, Bedir'de müşriklerle beraber bulunuyorlar ve böylece Rasûlullah'a karşı savaşan müşriklerin sayısını çoğaltıyorlardı. Savaş esnasında atılan oklar onlardan birine isabet ediyor, telef oluyorlardı. Bu ayet nâzil oldu. (Buhari Sahih, Kitabu't-Tefsir, Nisa 19. Kitabu'l-Fitan. Bazı müslümanlar bunlar için istiğfarda bulunalım, dediler. Bu ayet nâzil oldu.)

112. Kim bir hata yapar
veya
bir suç işler de sonra onu bir suçsuzun üzerine atarsa,
şüphesiz iftira etmiş,
apaçık bir günah yüklenmiş olur.

Nisa 112 Nüzûl Sebebi: Buşeyr ismindeki münafık kendisi sözler uydurur. Sonra da falan dedi, filan dedi diye şiir söylerdi, ashab bu şiiri işitince: "Vallahi bu şiiri o pisten başkası söylememiştir" derlerdi (Başkasına nisbet edilen şiir de olsa).

128. EĞER bir kadın,
kocasının kendisine kötü davranmasından,
yahut yüz çevirmesinden endişe ederse,
uzlaşarak aralarını düzeltmelerinde,
ikisine de bir günah yoktur.
Uzlaşmak daha hayırlıdır.
Nefisler *(özgür varlıklar olarak)* kıskançlığa
ve
tutkulara meyyal *(eğilimli, istekli)* yaratılmıştır.
Eğer iyilik eder
ve
Allah'a karşı gelmekten sakınırsanız,
şüphesiz Allah yaptıklarınızdan haberdardır.

Nisa 128: Sevde yaşlandığı için, Rasûlullah'ın kendisini boşamasından korktu. Benim günüm Aişe'nin olsun dedi. Rasûl bu teklifi kabul etti. (66. Ebu Davud.)

Nüzûl Sebebi: Erkeği tarafından beğenilmeyen kadın hakkında nâzil olmuştur. Kadın ona beni boşama da yanında alıkoy, kocalık vazifende de hür ol, dedi. Ayet böyle anlaşmalara cevaz vermektedir.

135. EY İMAN EDENLER!
Kendiniz,
ana babanız
ve
en yakınlarınızın aleyhine de olsa,
Allah için şahitlik yaparak,
adaleti titizlikle ayakta tutan kimseler olun.
(Şahitlik ettikleriniz) zengin
veya
fakir de olsalar *(adaletten ayrılmayın).*
Çünkü Allah ikisine de daha yakındır.
Öyle ise adaleti yerine getirmede nefsinize uymayın.
Eğer *(şahitlik ederken gerçeği)* çarpıtırsanız
veya
(şahitlikten) çekinirseniz *(bilin ki);*
şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır.

Nisa 135 Nüzûl Sebebi: Birgün peygamberin huzurunda, bir zenginle bir fakir davalaştılar. Hz. Peygamber zengine haksızlık edemeyeceği düşüncesiyle fakiri tutar oldu. Bu ayet nâzil oldu.

DOKSANÜÇÜNCÜ İNEN SÛRE:

ZİLZAL/ZELZELE SÛRESİ

Zilzal/Zelzele Sûresi 6. ayette insanların dünyada amelleri (zihin, kalp, beden faaliyetleri) kendilerine gösterilmek üzere tek tek hesaba çekilecektir. 7. ayette ise; kim zerre kadar iyilik yapmışsa onu görecek. 8. ayette ise; kim zerre kadar kötülük yapmışsa onu görecektir.

DOKSANDÖRDÜNCÜ İNEN SÛRE:

HADİD SÛRESİ

(HİCRİ 4. YIL)

Tesbih, subhanallahi demektir. Bunun manâsı Allah'ı yaratıklardan tenzih etmektir. Yaratıklardan uzaklaştırmadır, noksanlıklardan uzaklaştırmadır. Herşey üzerine kadirdir. Evvel'dir, Âhir'dir, Zâhir'dir, Bâtın'dır. Herşeyi bilendir.

Allah'ın hem zâhir, hem bâtın olması ne demektir? Bâtın gizli demektir. Bir ayette Allah'ı hiçbir gözün göremeyeceği bildirilmiştir. Öyleyse zâhir ne demektir. Bir kâfir dahi bir uçağa bindiğinde, uçak düşerken ister istemez içinden Allah demektedir. İşte Allah'ın varlığını o kâfir dahi zahiren söylemektedir. Ancak kurtulduktan sonra yine inkâr etmektedir. Allah'ın varlığını ispat bu kadar zâhir, açık bir olaydır. Yoksa görünen eşya Allah değildir. İnsan, eşya vs. hiçbir şey Allah'ın gölgesi de değildir. İnsan, eşya, yaratıklar Allah'ın esmâsının (isimlerinin, sıfatlarının) tecellisi (görüntüsü, gölgesi) de değildir. Allah'tan başka herşey kuldur. Allah ile kullar arasında hiçbir benzerlik sözkonusu değildir. "Allah'ın devesi" denildiğinde ne anlaşılması gerekiyorsa; "Allah'ın ruhu" denildiği zaman da benzer manâ anlaşılır. Deve gibi, ruh ta bir yaratıktır. Bir kuldur: "Devemizden verdik" sözü ile; "Ruhumuzdan üfledik, Ruhumdan üfledim" sözleri benzer anlamlara gelir. Bazıları

bir benzetme ile güya, Allah insan şeklinde imiş, içinden bir ruh çıkmış, bu ruh Adem'e geçmiş, insanlara geçmiş, insanlara üflenmiş, üfleniyor, Adem'e üflenmiş gibi yorumlar yapıyorlar. Bu tür yorumlar bâtıldır. Şirktir. Bu tür yorumları yapanlar, ölmeden evvel tevbe etmezlerse, ahirette af edilmezler. Sonsuz azaba atılırlar. İmanına şirk karıştırmış olanlara, bu hal üzere ölenlere, Ahirette af söz konusu değildir.

Hadid 6. ayetindeki, altı günde yarattı kavramı müteşabihtir. Gün ile neyin kastedildiğini bilmiyoruz. Aynen iman ederiz. Rabbimiz ne kastetmiş ise odur.

Hadid 22, 23: Kulun her verdiği karar gerçekleşecek olsa idi, yeryüzü yaşanmaz hale gelirdi. Bu nedenle kul verdiği karar ile sorumluluk alıyor. Allah bu kararını uygulamasına izin vermiyor ise o iş gerçekleşmiyor. İzin veriyorsa gerçekleşiyor. Örnek Medine ordusu baştan Uhud'ta muzafferdi. Sonra hata yaptılar. Bunun üzerine hatalarının bedeli olarak Allah yenilmelerine izin verdi. Ve yenildiler. Allah'ın neye izin verip vermeyeceğini biz nereden bilelim? Lâkin Allah'ın isteklerini Kur'an'dan biliyoruz. Bu nedenle bu isteklerini yerine getirmeye çalışmak için samimiyet olacaktır. Yoksa emrolunmadığı halde, Allah'ın neye izin verip vermediği konusunda tahminlerde bulunmak bâtıl bir uğraştır.

Allah geleceği, geçmişi bilir. Bu bilgi insanlar üzerinde zorlayıcı değildir. Allah kulu hür iradesinde serbest bırakmıştır. Sorumlulukta zaten insanın kararlarını kendisinin vermesinden doğmaktadır. Deniliyor ki, insan yanlış karar verdiğinde, Allah engel olsaydı olmaz mıydı? İnsan doğru karar verdiğinde Allah engel olmasaydı. Böylece dünya ne güzel olurdu? Bunlara cevap olarak şunu söylemek gerekir ki, o zaman sizin meleklerden ne farkınız kalırdı?

Başımıza gelen tüm musibetler de kendi yaptığımız işler yüzündendir. Böylece Rabbimiz; kimseye zulüm yapmadan, adaletle, hikmetle zaman akar gider. Musibetin sebebinin kendi yaptıklarımız olduğunu unutanlar ise bu ayetleri yanlış anlarlar.

HADİD - NÜZÛL SEBEBLERİ

16. İMAN EDENLERİN Allah'ı zikretmekten
ve
inen haktan dolayı kalplerinin
saygı ile ürpermesinin zamanı gelmedi mi?
Daha önce kendilerine kitap verilip de
üzerinden uzun zaman geçen,
böylece kalpleri katılaşanlar gibi olmasınlar.
Onlardan birçoğu fasık kimselerdir.

Hadid 16 Nüzûl Sebebi: Rasûl, bir gün mescid'te gülüşmekte olan ashabdan bir topluluğun yanına çıkageldi. Ve onlara: "Rabbinizden sizi bağışladığına dair bir ferman gelmediği halde gülüyorsunuz, öyle mi?" buyurdu. Bu ayet nâzil oldu.

DOKSANBEŞİNCİ İNEN SÛRE:

KITAL (MUHAMMED) SÛRESİ

İslâm Medeniyeti, demir ve gerekli yan teknolojilere ağırlık veriyor. Bir düşününüz; demir olmasaydı, 21. yüzyıla değin hangi teknolojiden söz etmek mümkün olacaktı. Binalar demirle ayakta duruyor. Köprüler demirle. Arabalar demirle. Fabrikalar demirle. Demir olmadığı bir dünya düşününüz...

Demir teknolojisi gerekli noktaya gelmeden, temel insan haklarını nasıl koruyacaksınız?..

Savaşı başlatan taraf, üçüncü savaşta, Medineyi kuşatmış ve Medine halkı oldukça sıkıntılı haftalar yaşamışlardı. Ufacık bir devlet bu kuşatmaya da tahammül etmişti. Şimdi saldırı sırası Medine'ye gelmişti.

Medine toprakları müttefik arap kabileleri ordusunca kuşatma altına alınmış, lâkin muvaffak olamadan dönmek zorunda kalmışlardı. Şimdi düşmana karşı taarruza geçilmeli, öldürülmeli, yahut esir alınmalı ve harp hukukunun gerekleri yapılmalıydı. Düşman kuvvetler savaşı başlatmakla insanlık suçu işlemişler, temel insani hakları çiğnemişlerdi. Allah dilese bunlardan herhangi bir muharebeye gerek kalmadan intikam alırdı. Lâkin karşı muharebeyi emretmesi, bazı insanların bazı insanlarla imtihanı (yani birbirlerinin gerçek durumlarının ortaya, açığa çıkarılması) içindir. Bakalım kim Allah'ın emirlerini hayatı pahasına yapmaktan kaçacak, kim Allah'ın emirlerini ha-

yatı pahasına yapmaya koşacaktır. Allah elbette kimin nasıl hareket edeceğini ilmi ile biliyor. Daha evvelde belirtildiği gibi Allah adaletle icraat yapar. Herkes kendi kararı ile yaptığını görsün. Herkes kendi kararı ile yaptığının sonucuna da katlanacaktır. Böylece Allah'ın bilmesi, insan üzerinde zorlayıcı olmadığı anlaşılacaktır. Zaten kâfirler ne Allah'ın bilmesine inanıyor, ne de imtihanına. Kâfir tüm yaşantısını kendi arzu ve kararlarıyla yapmakta ve üstelik te kendisini en akıllı, en doğru yolda giden birisi sanmaktadır. Ve bu sanısının kendisine getireceği akıbete de elbette razıdır.

Muhammed 24:

"Onlar *(anladıkları dilde)* Kur'an'ı araştırıp inceleselerdi *(veya ilgili/bağlantılı ayetlerle karşılaştırıp düşünselerdi)* ya? Yoksa kalpleri *(duygusal zekâları)* üzerinde kilitler mi var?"

Kur'an'ı tefekküre çalışmamalarının sebebi, uzun emel ve bazı emirlerde kâfirlere itaat etmektir. Nice insanlar uzun plânlar sonucu imparator, başbakan, patron, şöhret vs. gibi olacaklarına inandırılarak uzun emeller, beklentiler peşinde sürekli koşturmuşlar; bu koşturma içinde Kur'an'ı okuyacak, tefekkür edecek zamanları dahi olmadan ölüp gitmişlerdir.

KITAL/MUHAMMED SÛRESİ - NÜZÛL SEBEBLERİ

11. Ancak Allah inananların dostudur.
İnkârcıların ise dostu yoktur.

Kıtal 11 Nüzûl Sebebi: Uhut'tan sonra söz düellosında, müşrikler bizim Uzza'mız var, sizin yok dediler. Peygamber

mü'minlere: "Allah bizim Mevlâmızdır (koruyucumuzdur). Sizin Mevlânız yoktur" deyiniz buyurdu.

13. Nice kentler seni sürüp çıkaran kentten daha kuvvetli iken onları imha ettik.
Yardım edenleri de bulunmadı.

Kıtal 13 Nüzûl Sebebi: Hz. Rasûl Mekke'yi terkedip, mağaraya giderken Mekke'ye dönüp baktı: "Ey Mekke! Sen Allah'ın en çok sevdiği beldesin. Sen benim de en çok sevdiğim beldesin. Şayet ehlin beni çıkarmamış olsaydı, çıkmazdım" dedi. Ayet nâzil oldu. (Taberi)

16. ONLARIN içinde seni dinleyenler vardır;
sonra senin yanından çıkınca mesajı kavramış kimselere;
"Az önce ne demişti?" diye sorarlar.
İşte *(inkârlarından dolayı)* bunların,
(kalpleri üzerinde yeni bir huy/yapı oluşmuş)
kalpleri stresle/bunalımla dolmuştur.
Bunlar kendi heveslerine uyan kimselerdir.

Kıtal 16 Nüzûl Sebebi: Mü'minler, münafıklar; Rasûl'ün huzurunda toplânırlardı. Rasûl'ün anlattıklarını dinlerlerdi. Münafıklar gaflet içinde olduklarından ne dediğini anlamazlardı. Dışarı çıktıklarında biraz önce ne demişti diye mü'minlere sorarlardı. (İnsanlar yaptıkları yüzünden cehennemi hak etmiş oluyorlar).

33. Ey inananlar!
Allah'a itaat edin, Elçiye itaat edin; işlerinizi boşa çıkarmayın.

Kıtal 33 Nüzûl Sebebi: Ashab şirk içindeki amellerin yararı olmadığı gibi, Lâ İlahe İllallah diyen mü'mine işlediği günahın zararı olmayacağı görüşünde idiler. Hatta hertürlü hasenâtın kabul edileceğini sanıyorlardı. Ayet nâzil olunca; düşündük, amellerimizi boşa çıkaran nedir diye müzakere ettik. Neticede büyük günahların, amelleri boşa çıkaracağı görüşüne vardık. Sonraları içimizden büyük günah işlediğini gördüğümüz biri için korkuyor, büyük günah işlememiş ise onun için ümit ediyorduk. (İbni Cerir'de).

DOKSANALTINCI İNEN SÛRE:

RAD SÛRESİ

31. kat olan Kıyâmet Sûresi 19. ayetinde *"Şüphe yok ki O'nun (Kur'an'ın) açıklaması Bize aittir"* buyurulmuş ve 96. katta *"...ayetleri mufassalan beyan buyurur..."* şeklinde ifade edilerek, 31. kattaki Allah'ın vaadinin yerine getirildiğini Rad Sûresi 2. ayetinden anlıyoruz. Böylece Kur'an ayetleri, Kur'an ayetlerini beyân ediyor, açıklıyor.

Rad Sûresi 15. ayetine bakınız: *"Ve göklerde ve yerde kim varsa ve gölgeleri de sabah akşam vakitleri ister istemez Allah'a secde eder.(*)* Bu ayetten bütün insanların Allah'a secde ettiğini çıkaranlar yanılır. Nitekim sabrederek gelecek Sûreleri okumaya devam ederseniz, size durum açıklanacak ve insanların pek çoğunun secde ettiği bildirilecektir.

(*) Buradaki secde: "Boyun eğerler, acizdirler" mânâsındadır.

Rad 28'de: *"...kalpler Allah'ın zikri ile mutmain olur";* Zikr, Kur'an'ın özel bir ismidir. Ancak Kur'an'a yönelen, okuyan, anlayan, gereklerine uymaya çalışanlar mutmain, huzurlu olacaklardır.

Rad 38'de Kur'an'a aynı zamanda "İLİM" denildiğini öğrenmekteyiz. Allah Rasûlü ilme uymuştur, ilmin gereklerini yerine getirmeye çalışmıştır. Böylece hayatında uyguladığı Kur'an ile; yaşayan Kur'an (Sünnet) oluşmuştur.

DOKSANYEDİNCİ İNEN SÛRE:

ER-RAHMAN SÛRESİ

Rahman Sûresi'ni inceleyenler, Sûre'nin rehberliğinde nice kâinat kanunlarını keşfederek insan ve toplum hayatında kullanabileceklerdir. Rahman Sûresi 33. ayetinde bir kuvvet ile atmosferin dışına gidilebileceğine işâret edilmiştir. Evrensel İslâm Medeniyeti'nde umulur ki; Avrasya, Amerika kıta medeniyetlerinde daha nice keşifler Kur'an'ın yol göstermesi ile yapılacaktır. Çağdaş bilimlerde ilk hareket noktası Kur'an alınarak geliştirilecektir. Bilim, toplumların kendi içlerinden filizlenecek, boy atacak, güçlenecektir. Bunun için evvelâ bâtıl inançların yıkılması gereklidir. Bâtıl (yalan) inançlarını atmayanların, başkalarınca kullanılması olası bir durumdur.

DOKSANSEKİZİNCİ İNEN SÛRE:

İNSAN SÛRESİ

Bir zamanlar yeryüzünde insan yoktu. İnsan hayatı nasıl başladı? Bu soruya günümüzde ancak Kur'an cevap verebilmektedir. Allah insana hidayet yolunu gösterdi. Eğer Allah bu yolu göstermeyi dilemeseydi, insan hidayete ermeyi de dileyemezdi, böyle bir şeyden haberi dahi olmazdı. Ayetleri birbiri ile birleştirebiliyorsanız İnsan Sûresi 30. ayeti anlarsınız.

DOKSANDOKUZUNCU İNEN SÛRE:

TALÂK SÛRESİ

(HİCRİ 5. YIL)

Bazı insanlarda şöyle bir kanâat vardır. Erkek birkaç defa kadına: “Boş ol” dediğinde kadın sokağa atılır. Bu son derece tehlikeli bir anlayıştır. Lütfen Talâk Sûresi’ni okuyunuz. Göreceksiniz ki, **boşanma bir hukuki iştir.** Onlarca hukuki vecibesi vardır.

1- Evlilik öncesinde Evlenme ve Aile Hukuku Sözleşmesi taraflar arasında yapılır. Bu sözleşmede kadın da boşanma hakkını kullanmak isterse yazılır. Bu sözleşme noter huzurunda imzalanarak, nikah işlemi tamamlanır.

2- Boşanmaya yol açacak olaylar olmuş ise, bu takdirde evvelâ kadın ve erkek tarafının akrabaları biraraya gelerek uzlaşma zemini aramaları gereklidir. Herhangi bir uzlaşma zemini bulunamamış ise boşanma kararı verilir. Bu karardan sonra, kadın kocasının bulunduğu evde üç hayız dönemi yaşar. İddet müddeti bitince, ya tekrar nikah tazelerler ya da kesin boşanma kararı verilir. İki tane şahitle notere gidilerek boşanma kararı bildirilir. Güzellikle boşanmış olunur. Sözleşmede yazılı boşanma tazminatları ödenir.

3- Hayızdan kesilmiş kadınların iddet müddeti üç aydır. Eğer kadın hamile ise hamileliği bitinceye kadar iddet müddeti devam eder.

4- Boşanmış kadına evin bir odasında yer vermek mecburiyeti vardır (6. ayetten). Kadının evi yoksa, bu kadına bir ev almak fevkalâde sevap bir olaydır. Hamile iseler, doğum yapıncaya kadar gerekli tüm masrafları karşılanır. Çocuğun tüm bakım masrafları babaya ait olduğu için, anne çocuğu terk edip gitmez ise, erkeğin mali gücüne göre çocuğun bakım sistemi içinde, anne de yer alacaktır. Bu konuda annenin nafakası ödenecektir.

5- Belediyeler ailenin devamı için, boşanmış kadınların perişan olmaması için gerekli ne kadar tedbir var ise almak, sosyal yardım yapmak zorundadır. Belediyelerin işlemlerinde noterden onaylanmış Evlilik ve Aile cüzdanındaki kayıtlar esas alınacaktır. Noter sözleşme uyarınca, irade beyanlarını aynen onaylayan bir şahit durumundadır. Noter yasaları bildiği ve dikkat edeceği için, yasaya aykırı sözleşmeleri onaylamayacaktır. Yani haram sözleşmeler onaylanmaz.

6- Örnek; Evlilik ve Aile sözleşmesinin alt tarafında, yasak olmayan özel şartlar da sözleşmeye konulabilir. Boşanmadan sonra bu sözleşme uyarınca, taraflardan biri mahkemeye başvurursa, bu sözleşme uyarınca gerekli haklar yargı teminatı ile alınır. Talâk Sûresi 7. ayetinden anlıyoruz ki, Yargıç taraflara mali güçleri üstünde yük yükleyemez. Gerekli haklar tarafların güçleri oranında karara bağlanır. Eğer sözleşmede yazılı teminatlar gücünün altında kalıyorsa, aynen hükmedilir. Gücünün üzerinde kalıyorsa tazminat düşürülür.

Üstelik tazminat ödeyen taraf bunu seve seve yapmalıdır. Böyle yaparsa bu takdirde Allah'tan kendisine kolaylıklar lütfedilir.

TALÂK - NÜZÛL SEBEBLERİ

10. Allah ahirette onlara şiddetli bir azap hazırlamıştır.
O halde; ey iman etmiş olan akıl sahipleri,
Allah'a karşı gelmekten sakının!
Allah size bir zikir (Kur'an) indirdi.
11. İman edip faydalı bir işi en iyi şekilde yapanları,
karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için
size Allah'ın apaçık âyetlerini okuyan,
bir peygamber gönderdi.
Kim Allah'a inanır
ve
salih amel/faydalı işleri en iyi şekilde yaparsa,
Allah onu,
içinden ırmaklar akan ebedi kalacakları cennetlere koyar.
Allah gerçekten ona güzel bir rızık vermiş olur.

Talak 10-11 Nüzûl Sebebi: Bir adam Rasûl'e gelerek: "Oğlum düşmana esir olmuş. Annesi üzüntüye gark oldu. Ne yapmamı emredersin" diye sordu.

- Allah'tan sakın, sabırlı ol! Ayrıca sana da eşine de: "Lâ havle velâ kuvvete illâ billâhi" lafzı celilesini sık sık tekrar etmenizi emrediyorum, buyurdu. Yaptılar. Bu sırada düşmanın gafletinden yararlanan oğulları, 4 bin koyunu da önüne katarak kaçıp geldi.

YÜZÜNCÜ İNEN SÛRE:

BEYYİNE SÛRESİ

Beyyine Sûresi 8. ayetinde; cennete konulacak insanlardan Allah'ın razı olduğu, bu kişilerin de Allah'tan razı olduğu bildiriliyor. Buradan yola çıkarak, rıza ile cenneti isteme olayının özdeş olduğunu görebeliriz.

YÜZBİRİNCİ İNEN SÛRE:

HAŞR SÛRESİ

Beni Nadir kabilesi, Hz. Muhammed kendilerini ziyaret ettiğinde bir evin damından taş atmaya teşebbüs etmeye yeltenmişler. Bu olay başarıya ulaşmadan Hz. Muharnmed ayrılarak kendi yerine dönmüştür. Suikast tertibi üzerine bu kabileye 10 gün süre verilmiş, lâkin bunlar 10 gün içinde Medine'yi terketmemişler, bunun üzerine kabile kuşatma altına alınmıştır. Haşr Sûresi bu olayı anlatmakta. Kuşatma 15 gün sürmüş, neticede taşıyabilecekleri eşyaları alıp gitme şartıyla anlaşma sağlanmış, kan dökülmeden Medine'yi terketmişlerdir. Haşr Sûresinde kuşatma ile ilgili bazı olaylara işâret edilmektedir.

Beni Nadir kabilesinin kalesinin etrafındaki hurma ağaçları kuşatma etkinliği sebebi ile kesilmeye karar verilmişti. Bu Hz. Muhammed'in bir kararı idi. Eğer karar yanlış olsa idi, Allah vahyederek yanlış kararı düzeltmekteydi. Burada verilen karar doğru isabet ettiği için, nitekim 5. ayette buna işâret edilmiştir. Beşinci ayetten Fıkıh Usûlü açısından şunu çıkarıyoruz: Hz. Muhammed Kur'an'ın yol göstermesi ile hareket etmiştir. Kur'an'da açıkça yazılı olmayan hususlarda içtihat etmiş, bu içtihadı eğer yanlış ise vahy ile düzeltilmiş, eğer doğru ise onaylanmış veya herhangi bir vahyî bildirim olmamıştır. Şimdi ise Kur'an'ın yol göstermesi ile hareket edecek kişiler; içtihatlarında yanılma ihtimaline karşı, vahiy alamayacaklarına göre, etkin bir denetim mekanizması kurmaları farz olur.

Müslümanların kalbinde Allah'tan korkmak esastır. Halbuki müşrik, kâfir, münafık ve türevlerinin kalplerinde Allah'tan ziyade, müslümanların korkusu oluşmaktadır. Bu onların anlamaz bir topluluk olduklarının delilidir. (Haşr 13'ten). Bu kişilerin kendi aralarındaki savaşları da pek şiddetli geçmektedir. Onları toplu sansan da kalpleri darmadağınıktır. Çünkü gereği gibi düşünmüyorlar.

Eğer bu Kur'an bir dağa indirilmiş olsaydı, Allah korkusundan baş eğmiş parça parça olurdu. Bu bir misaldir. Elverir ki insanlar düşünsün.

HAŞR - NÜZÛL SEBEBLERİ:

Enfal Sûresi, Bedir hakkında; Haşr Sûresi, Beni Nadir Gazvesi hakkında nâzil olmuştur.

4. Bu onların Allah'a
ve
Rasûlüne karşı gelmeleri *(imza attıkları,
Medine Sözleşmesi'ni ihlal etmeleri)* sebebiyledir.
Kim Allah'a karşı gelirse;
bilsin ki,
Allah'ın azabı şiddetlidir.

Haşr 4 Nüzûl Sebebi: Hz. Aişe'den rivayetle, Beni Nadir Gazvesi Bedir'den 6 ay sonra olmuştur. Yahudi kabilesi Medine'nin yanında hurmalık bir yerde yaşıyordu. Rasûl'e ihanet ettiler. Muhasara altına alındılar. Sonunda silahları dışında develerinin taşıyabileceği malları beraberinde götürmeleri şartıyla sürgüne razı oldular. Rasûl onları Şam'a sürdü.

5. *(Savaş stratejisi gereği),* hurma ağaçlarından *(altısını)* keserek,
kökleri üzerinde dikili bıraktınızsa;
Allah *(anlaşmalarını bozanlara)* saldırı izni verdiği içindir.
Bu da fasıkları, *(imza attıkları hâlde sözleşmelerine uymayanları),*
rezil etmesi içindir.

Haşr 5 Nüzûl Sebebi: Hz. Rasûl, Beni Nadir Yahudilerinin hurmalarını kesip yakmıştı. Müslümanların kalplerinde kuşku arız oldu: "Peygamber'e; kestiklerimizden dolayı sevabımızın, terk ettiklerimizden dolayı günahlarımızın olup olmadığını soracağız" demeleri üzerine bu ayet nâzil oldu.

7. Allah'ın, *(fethedilen)* memleketlerin ahalisinden
savaşılmaksızın peygamberine kazandırdığı mallar;
Allah'a,
peygambere,
onun yakınlarına,
yetimlere,
yoksullara
ve
yolda kalmışlara aittir.
O mallar, içinizden yalnız zenginler arasında dolaşan
bir servet haline gelmesin diye *(Allah böyle hükmetmiştir).*
Peygamber size (mallardan) ne verdiyse onu alın,
neyi de size vermediyse onda ısrarcı olmayın.
Allah'a karşı gelmekten sakının.
Şüphesiz, Allah'ın azabı çetindir.

Haşr 7 Nüzûl Sebebi: Hz. Rasûl Yenub'a gitmekle emrolundu. Tüm Yenub'u istila edip ele geçirdi, bazı kimseler: "Keşke bu yeri taksim etseydi", demeleri üzerine ayet nâzil oldu. Niçin taksim edilmediği açıklandı.

9. Onlardan önce o yurda *(Medine'ye)* yerleşmiş
ve
imanı da gönüllerine yerleştirmiş olanlar,
hicret edenleri severler.
Onlara verilenlerden dolayı içlerinde bir rahatsızlık duymazlar.
Kendileri son derece ihtiyaç içinde bulunsalar bile,
onları kendilerine tercih ederler.
Kim nefsinin cimriliğinden, hırsından korunursa,
işte onlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir.

Haşr 9 Nüzûl Sebebi: Ensar; Muhacir ile taksim edilmesini istedi (kendi arazilerini). Rasûl ise; hayır, fakat sizler onların rızıklarını tedarik edip, onlarla mahsûlü aranızda taksim edersiniz. Ama arazi yine sizin arazinizdir, buyurdu.

(Yorumu: Araziyi çalıştıracak kişinin yemesi, içmesi verilir, tohum verilir. Çıkan kâr paylaşılır vb.)

Bir gün bir adam geldi: "Ey Allah'ın Rasûlü, açlıktan takatim kesildi, dedi. Rasûl hanımlarına haber saldı. Fakat onların yanında hiçbir şey bulamadı. O zaman: "Bu adamı bu gece misafir edip, Allah'ın rahmetine mazhar olmak isteyen yok mu? buyurdu. Ensar'dan biri kalkarak: "Ben, ey Allah'ın elçisi" dedi. Evine gidip hanımına seslendi: "Bugün hiçbir şeyi gizleme". Hanımı çocukların yiyeceğinden başka birşey yok dedi. O zaman adam: "Öyleyse çocukları avut, onları uyut. Misafir eve girince lambayı söndür. Ben de ona kendimiz yiyormuş gibi gösterelim. Biz de bu gece Rasûlullah'ın misafirine ikram etmek için aç yatarız, dedi. Kadın denilenleri yaptı. Ayet nâzil oldu.

Rasûl'ün ashabından birine bir koyun başı hediye edilmişti. O: "Falan kardeşimin ve ailesinin buna bizden daha fazla ihtiyacı vardır" diyerek, koyun başını ona gönderdi. Böylece biri diğerine göndermek Suretiyle 7 ev dolaştı. Sonra ilk gönderilen eve döndü. Bu ayet hepsi hakkında nâzil oldu.

11. KİTAP EHLİNDEN, o inkâr eden yoldaşlarına;
"Yemin ederiz ki, siz *(Medine'den)* çıkarılırsanız,
muhakkak biz de sizinle beraber çıkarız.
Sizin hakkınızda asla kimseye boyun eğmeyiz.
Eğer size karşı savaşılırsa, size mutlaka yardım ederiz" diyerek
münafıklık yapanlara bakmaz mısın?
Halbuki Allah,
onların kesinlikle yalancı olduklarına şahitlik eder.

Haşr 11 Nüzûl Sebebi: Kûreyza Yahudilerinden bazı kimseler müslüman olmuştu. İçlerinden münafık olanlar vardı. Beni Nadir Yahudilerine: "Eğer yurdunuzdan çıkarılacak olursanız, andolsun ki; biz de sizinle beraber çıkarız", diyorlardı. Ayet onlar hakkında nâzil olmuştur.

YÜZİKİNCİ İNEN SÛRE:

NUR SÛRESİ

(HİCRİ 5. YIL)

Nur Sûresi 31. ayetten başörtüsünün ve genel örtünme emrinin mü'minlere mahsus olduğu anlaşılmaktadır. İslâm Medeniyeti başörtüsü mecburiyeti getirmeyecektir.

Nur Sûresi 32. ayetten; bekârları, köleleri, cariyeleri evlendirmenin farz-ı kifâye olduğu anlaşılıyor. Belediyeler; bekâr, köle, cariyeleri evlendirmek için evlilik fonu kuracaklar, bu fondan yoksul olanları evlendirmek için hizmet vereceklerdir. Özellikle sosyal küçük konutların, evlenen yoksul kadınların üzerine tapu edilmeleri lâzımdır. Şayet belediylerin imkânları kıt ise, belediyelerarası fon kullanılacak. Memlekette her türlü hâli düşünmek lâzım. Genel bir kıtlık halinde fuhşa sürüklenmemek için, evlilik ihtiyacı duyan kişilerin çeşitli çalışmalarla yoruluncaya kadar çalışmaları tavsiye edilir.

Böylece insanların fuhşiyata sürüklenmemesi için ne kadar ekonomik, sosyal, hukukî, ahlâkî tedbir varsa alınmaktadır. Artık bundan sonra zinaya yönelenlere ne demek lâzım?!

Allah; gökleri ve yeri nurlandırandır. Nur 35. ayeti anlamak için bütün siyak ve sibaka gidiniz. Göreceksiniz ki, bu ayet bir misâldir. Aynı zamanda mecazdır.

Nisa 174'de Kur'an'ın nur olduğu bildirilmiştir.

Kur'an'ı okuyan, düşünen, iman eden, gereklerini yerine getirmeye çalışan ve evlerini bir Kur'an Okulu yapan kişiler de Kur'an nuru ile aydınlanacaklar ve aydınlatacaklardır. Tıpkı yıldızlar gibi. Bunlar Allah'ı tüm eşyadan, ışıktan, nurdan tenzih ederler. Allah, akla gelebilen hiçbir şey değildir.

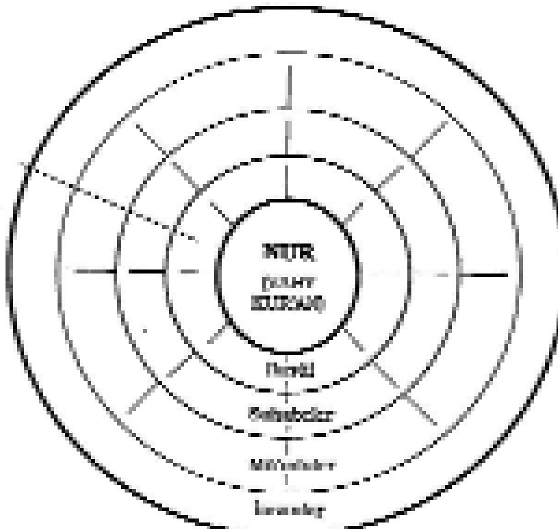
Nitekim Kur'an nuru ile, içi dışı aydınlanan insanları neredeyse yüzlerinden tanıyabilirsiniz?.. Zihinleri aydınlık, kalpleri aydınlık, yüzleri aydınlık, bedenleri aydınlık insanlar...

Ev içi davranış ahlâkı bu Sûrede iyice belirtilmektedir. Toplumun ortaklaşa verdiği bir karar gereği bir iş yapılırken, bu işten sıvışmak veya başkandan izin almadan gitmek olmamalıdır.

Nur Sûresi 54'ü düşününüz. Eğer itaat etmezlerse hidayetten koparlar. Allah Rasûlü hayatta yok. Herkes Kur'an'a itaat edecek. Toplumsal işleri yürütmek için de emanetleri ehil ellere vereceklerdir. Ehliyetin tespiti ise Genel Hukuk ile düzenlenecektir.

NUR SURESİ 35. AYETİN ŞEMATİK ANLATIMI

35. ALLAH göklerin ve yerin nurunu var edendir.
Onun nurunun temsili şudur:
Duvarda bir hücre; içinde bir kandil,
kandil de bir cam fânûs *(lâmba)* içinde.
Fânûs *(lâmba)* sanki inci gibi parlayan bir yıldız.
Mübârek bir ağaçtan,
ne doğuya, ne de batıya ait olan zeytin ağacından tutuşturulur.
Bu ağacın yağı,
ateş dokunmasa bile, neredeyse aydınlatacak*(kadar berrak)*tır.
Nur üstüne nur.
Allah isteyeni (*gereğini yapanı*) nuruna iletir.
Allah insanlar için misaller verir.
Allah herşeyi hakkıyla bilendir/yerli yerince yapandır.

NUR - NÜZÛL SEBEBLERİ

17. EĞER inanıyorsanız;
bu gibi şeylere bir daha ebediyen dönmemeniz için,
Allah size öğüt veriyor.

Nur 17 Nüzûl Sebebi: Beni Muttalık Gazvesi'nde kur'a Hz. Aişe'ye denk gelmiş, sefere götürülmüştü. Deve üstündeki mahfelde yolculuk yaptı. Dönerken Medine yakınlarında konakladılar. Hz. Aişe gerdanlığını kaybetti. Hz. Aişe olayı şöyle anlatır: "Onu ararken (gece) mahfeli yükleyip gitmişler. Zayıf olduğumdan farkına varmamışlar. (İhtiyacımı gidermek için karargâhtan uzakta idim). Ordunun geride kalmış eşyalarını toplamakla görevli Saffan b. Muattal Es-Sulemi beni gördü. Deveyi çöktürdü. İnna lillahi ve inna ileyhi raciun (Biz muhakkak Allah'ın mülküyüz ve yine O'na döneceğiz) dedi. Deveye bindim. Saffan'da deveyi çekerek öğlen sıcağında orduya yetiştik." İftiranın elebaşılığını Abdullah bin Ubey b. Selül yaptı.

İftira yayıldı. Rasûl; Zeyd ve Ali'ye sordu. Zeyd; "Ya Rasûlallah! Onlar senin ehlindir. Biz onun hakkında hayırdan başka birşey bilmeyiz", dedi. Ali ise; "Allah sana dünyayı dar etmemiştir. Aişe'den başka birçok kadın vardır. Mamafih Aişe'nin cariyesi Beriri'ye sorarsan o sana doğrusunu söyler" demiştir. Beriri ise kesinlikle, böyle bir kusur bulunduğunu görmüş değilim.

Rasûl kürsüye çıkıp; "Ev halkım hususunda bana ezası ulaşan bir şahsa karşı kim yardım eder" buyurdu.

Ensardan Saad bin Muaz ayağa kalkarak: "Ben yardım edeceğim." Evs'den biri ise onun boynunu vururuz, Hazreçli ise sen ne emredersen onu yaparız" buyurdu. Bu

defa Saad bin Ubade ayağa kalktı. Muaz'a dedi ki; "Sen yalan söylüyorsun, sen onu öldüremezsin. Gücün yetmez", bu defa Muaz'ın amcasının oğlu Hudayr ayağa kalkarak, Saad bin Ubade'ye: "Vallahi biz onu öldürürüz, sen münafığın birisin, münafıkları savunuyorsun" diye karşılık verdi. Böylece Evs ve Hazrec ayaklanmışlar, hatta birbirlerine vuruşmayı bile arzulamışlar. Bütün bunlar Rasûlullah minberde iken olmuştu. Rasûl minberden hemen inip yumuşak sözler söylemiş, onları teskin etmişti. Onlar susunca kendisi de susmuş.

Hz. Aişe günlerce ağladı. Başkaca kadınlar da ağladılar: "Rasûl geldi, bir aydan beri yanıma oturmamıştı. Dedi ki: "Ey Aişe, hakkında sözler ulaştı. Eğer isnad edilen suçtan beri isen Allah seni temize çıkarır. Yok eğer büyük bir günaha yaklaştı isen Allah'tan mağfiret dile". Rasûl konuşmasını bitirince Aişe'nin gözyaşı durdu. Reddetti: "Artık bana düşen güzelce sabretmektir. Sizin anlattıklarınıza ancak Allah'tan yardım istenir" dedi. Rasûlullah evinden çıkmamıştı ki, inci tanesi gibi terler döküldü. Vahiy geldiği zaman öyle olurdu; bana bakarak Rasûlullah gülüyordu. "Ey Aişe, müjde olsun! Allah seni temize çıkardı." Annem bana: "Kızım kalk ta Rasûlullah'a teşekkür et" dedi. Aişe ise; "Vallahi ne kalkarım, ne de Allah'tan başkasına hamdederim. Çünkü beni temize çıkaran O'dur" dedim.

27. EY İMAN EDENLER!
Kendi evlerinizden başka evlere,
geldiğinizi hissettirip *(izin alıp),*
ev sahiplerine selâm vermeden girmeyin.
Bu davranış sizin için daha hayırlıdır.
Düşünüp anlayasınız diye size böyle öğüt veriliyor.

Nur 27 Nüzûl Sebebi: Ensar'dan bir kadın Rasûl'e gelerek: "Ey Allah'ın Elçisi! Bazen evimde öyle durumlarda

bulunuyorum ki, o anda ne babamın ne de oğlumun, hiç kimsenin beni bu hâlde görmesini istemem. Buna rağmen ailemden yanıma girenler hiç eksik olmuyor. Bu gibi durumlarda ne yapmam gerekiyor" diye sordu. Bu ayet nâzil oldu.

56. Namazı gereği gibi kılın, zekatı *(çalışıp üreterek)* verin,
Rasûle itaat edin ki, size merhamet edilsin.

Nur 56 Nüzûl Sebebi: Rasûlullah ve Ashabı Medine'ye geldiklerinde, Ensâr onları bağırlarına basmıştı. Bütün müşrik kabileleri ise onları yok etmek için onlara karşı birleşmişlerdi. Bu yüzden müslümanlar, gece gündüz silahlarını hiçbir zaman yanlarından ayıramıyorlardı. Bu durum karşısında ashab:

- Acaba, silahlarımız yanımızda olmadan, geceleri korkunca ve güven içinde geçireceğimiz, yüce Allah'tan başka hiç kimseden korkmayacağımız günleri görmeyecek miyiz? dediler. Bu ayet nâzil oldu.

61. KÖRE güçlük yoktur,
topala güçlük yoktur,
hastaya da güçlük yoktur.
Kendi evlerinizde
veya
babalarınızın evlerinde
veya
annelerinizin evlerinde
veya
erkek kardeşlerinizin evlerinde
veya
kız kardeşlerinizin evlerinde
veya

amcalarınızın evlerinde
veya
halalarınızın evlerinde
veya
dayılarınızın evlerinde
veya
teyzelerinizin evlerinde
veya
anahtarlarına sahip *(söz sahibi)* olduğunuz evlerde
ya da
dostlarınızın evlerinde yemek yemenizde,
bir sakınca yoktur.
Bir arada
veya
ayrı ayrı olarak yemek yemenizde de bir sakınca yoktur.
Evlere girdiğiniz zaman birbirinize,
Allah katından mübarek
ve
hoş bir esenlik dileği olarak; "selâm" verin.
İşte Allah düşünesiniz diye ayetleri size böyle açıklıyor.

Nur 61 Nüzûl Sebebi: Huzeyme adlı arap kabilesinden her bir kişi yemeğini tek başına yemez. Beraber yiyecek birini buluncaya kadar yiyeceğini yanında taşırdı. Ayet nâzil oldu.

63. *(EY İNANANLAR!)* Peygamberin (sizi) çağırmasını,
birinizin diğerinizi çağırması gibi tutmayın.
İçinizden birbirini siper ederek sıvışıp gidenleri,
Allah gerçekten bilir.
Artık onun *(Kur'an'ı ilk hareket noktası alarak verdiği*)
emirlerine muhalefet edenler,
başlarına bir belânın gelmesinden
veya
çok acıklı bir azaba uğramaktan sakınsınlar.

Nur 63 Nüzûl Sebebi: Hendek (Ahzab) günü, Hendek kazılırken münafıklar az iş görüyorlar. Fırsat bulur bulmaz, Rasûl'ün haberi olmadan derhal oradan sıvışıp evlerine kaçmaya bakıyorlardı. Müslümanlar ise zaruri ihtiyaçları için izin isteyip gidiyorlardı. Ayet nâzil oldu.

YÜZÜÇÜNCÜ İNEN SÛRE:

HACC SÛRESİ

Allah hakkında konuşmak üç şey ile mümkün olur. (Hacc Sûresi 8'den).

1- Vahiy alarak. (Bu yol Son Rasûl'den kıyâmete kadar bitti).

2- Rehberlik. (Risalet ve Nübüvvete seçilmiş olarak. Bu yol da bitti).

3- Aydınlatan bir kitap. (Kur'an).

Öyle ise Kur'an'ın bütünlüğüne dayanmadan Allah hakkında konuşmak, mücadele etmek bâtıldır. Kul, Rabbini Kur'an'daki gibi takdir etmelidir, bilmelidir.

Hiç kimse çeşitli varsayımlar ile, rivayetler ile, tahminler ile Allah hakkında konuşma hakkına sahip değildir.

Hac Sûresi 26'dan itibaren, Hz. İbrahim'in Hac ibadetini ilân eden bir Rasûl olduğu bildirilmektedir. Haccın faydaları anlatılmaktadır.

Hac 46'da: "Yeryüzünde gezip dolaşmadılar mı ki, kendileri için onlar ile düşünecekleri KALPLER olsun veya onlar ile işitecekleri kulaklar olsun. Velhasıl gözleri körleşmez, lâkin sinelerin içindeki kalpleri körleşir." Bu mealden, kalbin muhteviyatını daha iyi anlayabiliriz. Kalp; bir taraftan akıldan gelen, bir taraftan duygulardan gelen akımların birleştiği bir güçtür.

Hac 47'den anlıyoruz ki, insanların birbirini takip ederek yaşamaları bin yıl geçse, bu Rabbimizin nezdinde bir gün gibidir. Tıpkı bunun gibi yakınlık kavramı da bize göre değişik, Allah'a göre değişiktir.

Trilyonlarca üstü trilyonlarca km. dahi Allah'a göre yakındır. Dolayısıyla şah damarından yakınız, ifadesini de Allah'a göre yakınlık olarak anlamalıdır. Savaşa niçin izin verildiği Hacc Sûresi 39 ve 40'ta açıkça bildirilmiştir.

Hac 75'te meleklerden de Rasûller seçildiği bildirilmiştir.

Hac 78'te Müslümanlar ismini Allah'ın verdiği bildiriliyor. Müslümanların şahitlik (Kur'an'ı okuyarak, anlatarak, anlayıp yaşayarak, bakınız biz Kur'an'ın Allah'tan geldiğine şahitleriz diyerek) etmeleri bildiriliyor.

YÜZDÖRDÜNCÜ İNEN SÛRE:

MÜNÂFİKÛN SÛRESİ

(HİCRİ 6. YIL)

Münafık nedir, genel karakteristikleri nelerdir? Bu konuda bu Sûre'de bazı açıklamalar bulunmaktadır. Münafıklar ile ilgili bilgiler başka Sûrelerde de mevcuttur.

Yaklaşık Hicretten 6 yıl sonra Beni Mustalık Gazvesi'nden dönerken münafıkların reisi ve yandaşları, 8. ayette bildirilen sözleri söylemişlerdir; öyle ki, bütün bunlara rağmen Hz. Muhammed münafıkları cezalandırma yoluna gitmemiştir. Çünkü bunlar söyledikleri sözleri inkâr etmişlerdir. Ayette isim verilmediği için kimin söylediği dünyevi hukuk açısından meçhûldür. Bu nedenle herhangi bir hukuki işlem söz konusu olmamıştır. Burdan anlıyoruz ki, dünyevi işlemler ispat ve itiraf esasına dayanmaktadır.

Kimin münafık olduğu Allah katında belli. Bununla ilgili cezalar ahirette, dünyada takip edeceğimiz hukuk ise kendisine özgü kurallara tabidir. Kanunda yazılı bir suç ve yazılı ispat yöntemine göre, hukuk muhakemeleri yasasına göre ispat olmadan dünyada kimseye ceza veremeyiz.

MÜNÂFİKÛN - NÜZÛL SEBEBLERİ

1. (EY MUHAMMED!)
Münafıklar sana geldiklerinde;

“Senin elbette,
Allah’ın Rasûlü olduğuna şahitlik ederiz” derler.
Allah senin,
zaten kendisinin Rasûlü olduğunu biliyor.
(Fakat) Allah o münafıkların,
hiç şüphesiz *(bazen bir doğruyu söyleyen),*
yalancılar olduklarına elbette şahitlik eder.

Münâfikûn 1 Nüzûl Sebebi: Zeyd bin Erkam’dan rivayetle der ki: Sefere çıkmıştık. Yiyecek sıkıntısı vardı. Abdullah bin Ubey arkadaşlarına: “Rasûlullah’ın yanında bulunanlara yardım etmeyiniz ki, etrafından dağılsınlar” dediğini işittim. Durumu amcama, amcam da peygambere anlattı. Rasûl beni çağırdı. Duyduklarımı anlattım. Abdullah bin Ubey ve arkadaşlarını da çağırdı. Onlar söylemediklerine yemin ettiler. Rasûl beni yalanlayıp Ubeyi doğruladı. Hayatımda hiç bu kadar kederlenmemiştim. Allah bu ayeti inzâl buyurdu. Rasûl bana haber gönderdi. Geldim: “Allah seni doğruladı” buyurdu. (Beni Mustalık veya Mûreysi Gazası’nda).

Sebeb-i Nüzûl’a baktığımız zaman, münafıkların sözünü duyan sahabe ilk anda Rasûl tarafından kabul görmüyor. Çünkü onlar söylemediklerine yemin ediyorlar. Delil de yok. (Demek ki, kesin kanıtlar olmadan hiçbir insan mahkemede suçlu olarak görülemez.)

YÜZBEŞİNCİ İNEN SÛRE:

MÜCADELE SÛRESİ

(HİCRİ 6. YIL)

Kur'an'ı anlamak için Sûrelerin nüzûl sırasını bilmek gereklidir. Zira; Sûre Sûreyi açıklamakta, Ayet Ayeti açıklamaktadır. Bunun örneğini Mücadele Sûresi üzerinde yapalım. Önce birinci ayeti okuyunuz. Akımıza şöyle bir soru gelecektir. Kocası hakkında mücadelede bulunan kadın acaba ne konuda mücadelede bulunuyordu?

Eğer elinizde ek bir tarihi malûmat olmasa dahi, bu sorunuzun cevabını 2, 3, 4. ayetten anlayabilirsiniz. Böylece nüzûl sebebini bulabilirsiniz. Böylece nüzûl sebeblerinin de Kur'an'da olduğu ortaya çıkar, ancak iyice tefekkür etmek lâzımdır.

2, 3, 4. ayetten anlıyoruz ki, kadının kocası karısına: "Sen artık anam gibisin" demiştir. Bu söz acaba bir boşanma taşıyor muydu? Taşımıyor muydu? Ve 2. ayetle böyle bir şeyin çirkin bir söz olduğu anlaşılıyor. Ancak kocanın söylediği çirkin lafların da bir bedeli olmalı. Neydi bu bedel? Bunun bedeli ya bir köle veya cariye azat etmek; köle veya cariye bulamazsa bu takdirde üzdüğü karısı ile cinsel ilişkiden iki ay mahrum bırakılma ve oruçlu geçirilecek gündüzler, buna güç yetiremezse altmış yoksula yemek ziyafeti vermek lâzımdır. Böylece cezalandırılan koca, artık karısına karşı saygılı sözler söylemeyi öğrenecektir.

Muhtemelen birinci ayetten anlıyoruz ki, Allah Rasûlü ile kadın arasındaki mücadelede (fikir tartışması) gelen ayetler kadının görüşlerinin isabetli olduğunu doğrulamıştır.

7. ayette bütün gizli konuşmaların da Allah tarafından bilindiği haber verilerek, 8, 9. ayetlerde kötülük için değil, iyilik için konuşmaları istenilmektedir.

11. ayette ilmi derecelerin olduğu bildirilmiştir.

Allah Rasûlünün mescidi, bir Üniversite gibiydi. Kur'an öğrenilirdi. O günkü çağdaş bilimler öğrenilirdi. Herkesin öğrenebildiği miktar farklı idi. Her farklılık bir derece oluşturuyordu. Ancak bütün öğrenilenler birbirine paralel idi ve aralarında zıtlık, çelişki yoktu. Aynı zamanda ilmi, tatbikat ile daha çabuk ve doğru dürüst öğrenmekteydiler. Yaklaşık 19 yıldır ilim öğreniyorlardı. Elbetteki yeni müslüman olmuş birisinin Kur'an'dan öğrenebildiği ve tatbik edebildiği, yani; ilmi daha az olacaktı. Bu yeni müslümanların elinde cilt haline gelmiş Kur'an olmadığı için, yeni bir Sûredeki bazı ayetleri anlamak için de sibaka gitmek gerekiyordu. Bu nedenle önceki ayetleri, Sûreleri bilenler bilmeyenlere öğretiyorlardı. Zaten bazı kişilerin, bazı Hadisler'in manâsını yanlış anlayarak, yanlış nakletmelerinin temelinde bu durum bulunuyordu. Önceyi bilmeyen bir kişi, duyduğu bir sözün gereğini, gereği gibi değerlendiremiyor ve yanlış nakledebiliyordu. Bu sebebten dolayı Hadis'i yorumlamak için, değerlendirmek için bütün Kur'an'ı bilmek gereklidir.

MÜCADELE - NÜZÛL SEBEBLERİ

8. Gizlice konuşmaktan menedilip de
menedildikleri şeyi yapan
ve
günah,

düşmanlık
ve
Rasûl’e isyanı konuşanları görmedin mi?
Sana geldiklerinde,
Allah’ın seni selâmlamadığı selâmla selâmlıyorlar.
İçlerinden de;
“Söylediklerimizden dolayı, Allah bize azap etse ya!” diyorlar.
Cehennem onlara yeter!
Oraya girecekler.
Ne kötü varış yeridir orası!

Mücadele 8 Nüzûl Sebebi: Münafık yahudilerin, sulh anlaşmasından ötürü, gizli gizli aralarında konuşmalarını Rasûl yasakladı. Onlar yasağa uymadılar.

Yahudiler bir gün Rasûl’ün huzuruna gelip: “Es-Sa’mu aleyke Ya Eba’l-Kasım!” dediler. Hz Aişe onlara:

- Aleykûmus-Sa’mu ya’l-La’netuh, diye karşılık verdi. Hz. Peygamber ona:

- Ey Aişe dur. Allah kötü sözü söylemek isteyeni sevmez, dedi ve Rasûl onlara: “Sizin de üzerinize olsun” mealinde söz söylemişti. Ayet nâzil oldu.

10. O kötü fısıltılar iman edenleri üzmek için,
ancak şeytandan kaynaklanmaktadır.
Oysa şeytan; Allah’ın izni/onayı olmadıkça,
müminlere hiçbir zarar verebilecek güçte değildir.
Öyle ise, müminler ancak Allah’a tevekkül etsinler.

Mücadele 10 Nüzûl Sebebi: Münafıkların gizli konuşmaları mü’minleri öfkelendirir ve zorlarına giderdi.

11. EY İMAN EDENLER!
Size; "Meclislerde yer açın" denildiği zaman açın ki,
Allah da size genişlik versin.
Size; "Kalkın", denildiği zaman da kalkın ki,
Allah içinizden inananların
ve
ilim/bilim adamlarının derecelerini yükseltsin.
Allah yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır.

Mücadele 11 Nüzûl Sebebi: Cuma günü Rasûl Suffa'da iken, yer ashaba dar geliyordu. Rasûl Bedir Savaşı'na katılmış gazilere çok ikram ederdi. Bedir ehlinden bazıları geldiler. Meclisin ilerisine geçerek Rasûl'ün hizasında durdular. Selâm verdiler. Ayakta durmuşlar kendilerine yer açılmasını bekliyorlardı. Ama yer açılmadı. Rasûl'ün gücüne gitti. Bedir'de olmayanlardan sen falan, sen falan kalk, diye emretmeye başladı. Meclis'te kaldırılan sahabilerin çok ağrına gitti. Rasûl onların hoşnutsuzluklarını yüzlerinden anladı. Durumu gören münafıklar göz kırpmaya başladılar. Sonra da: "Peygamberlerine yakın olmak isteyen, bu yüzden mescide evvel gelen bu kimseleri kaldırmakla, Rasûl adil davranmamıştır" dediler. Bu ayet nâzil oldu. (İbni Ebu Hatim'den).

12. EY İMAN EDENLER!
Rasûl ile baş başa *(özel)* konuşacağınız zaman,
baş başa *(özel)* konuşmanızdan önce *(işsizlere)* sadaka verin.
Bu, sizin için daha hayırlı ve daha temizdir.
Şâyet *(sadaka verecek bir şey)* bulamazsanız,
bilin ki Allah; çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

Mücadele 12 Nüzûl Sebebi: Müslümanlar çok soru sormaya başladılar. Öyle ki, Rasûlü rahatsız edecek dereceye vardılar. 12. ayet geldi. Birçok kimse sabredip soru sormaktan vazgeçtiler. Sonra 13. ayet geldi *(durum düzelmişti).*

22. Allah'a
ve
ahiret gününe iman eden hiçbir topluluğun;
babaları,
oğulları,
kardeşleri
yahut kendi soy-sopları olsalar bile,
Allah'a
ve
Rasûlüne düşmanlık eden kimselere,
sevgi beslediğini göremezsin.
İşte Allah,
onların kalplerine imanın huzurunu vermiş
ve
onları kendi katından bir ruh *(Suhuflar, Zebur, Tevrat, İncil ve Kur'an)* ile desteklemiştir.
Onlara, içlerinden ırmaklar akan
ve
içlerinde sonsuz kalacakları cennetler verecektir.
Allah onlardan razı olmuş, onlar da Allah'tan razı olmuşlardır.
İşte onlar, Allah'ın tarafında olanlardır.
İyi bilin ki;
Allah'ın tarafında olanlar, kurtuluşa erenlerin ta kendileridir.

Mücadele 22 Nüzûl Sebebi: Bedir günü Ebu Ubeyde'nin babası, oğluna hücum etmiş. Oğlu ise ondan kaçmıştı. Ancak sürekli bu şekilde üzerine gelmesi üzerine babasını öldürmüştü.

Ebu Bekir'in babası bir gün peygambere sövmüştü. Ebu Bekir ona şiddetli bir tokat attı. Babası yere düştü. Peygamber durumdan haberdar olunca:

Ey Ebu Bekir, öyle mi yaptın? Bir daha böyle birşey yapma, buyurdu. O zaman Ebu Bekir: "Seni hak üzere peygamber gönderen Allah'a yemin ederim ki; yakınımda kılıç olsaydı, kaldırıp başını vurur, öldürürdüm".(*)

(*) Müslümanlar hiç kimseyi hristiyan, yahudi, budist, müşrik olduğu

için öldürmeye teşebbüs etmezler. Ancak onlardan bazıları biz müslüman olduk diye, öldürmeye teşebbüs ediyorlar. Bunun üzerine milletlerarası, evrensel hukuka göre öldürmeye teşebbüs edene karşı meşru müdafaa hakkı otomatikman doğuyor. Ve savaş kaçınılmaz oluyor. Ebu Ubeyde'nin babası dahi o kadar gözü dönmüş ki, "Sanki oğlunu kendi yaratmış gibi, müslüman olmasından dolayı öfkeden çıldırmış, oğlunu öldürmek için sürekli saldırıyordu."

YÜZALTINCI İNEN SÛRE:

HUCURAT SÛRESİ

Bkz. Hucurat Sûresi 9 ve 10. ayeti hasseten ve sonra Hucurat Sûresi'ni ve bütün Kur'an'ı okuyunuz. Hucurat 9. Ayetin Anlamı: *"Ve eğer müminlerden iki taife çarpışırlarsa aralarını hemen ıslah ediniz. Sonra onlardan biri diğeri üzerine tecavüzde bulunursa o tecavüz eden ile Allah'ın emrine rücu edin(dönün)ceye kadar savaşın. Sonra rucu ederse artık aralarını adaletle ıslah ediniz. Ve adilâne harekette bulununuz. Şüphe yok ki Allah, adalette bulunanları sever."*

Hucurat Sûresi'nde genelde mü'minlerin kendi aralarında ve başkan seçtiği kişilere olan davranışları tertip edilmektedir.

Hucurat Sûresi 6. ayete lütfen dikkat ediniz. Binlerce yanlış iş bu ayete dikkat edilmediği için oluşmaktadır.

Birisi bir haber getirdiği zaman, lütfen iyice araştırınız. Bir söz duyduğunuz zaman hemen inanmayınız. İyice delillerini araştırınız. Her duyduğuna hemen inanan kişilere safdil deniyorsa, iyi bilinmeli ki müslüman safdil olmamalıdır.

HUCURAT - NÜZÛL SEBEBLERİ

1. EY İMAN EDENLER!
Allah'ın
ve
Rasûlünün önüne geçmeyin.
(Kur'an'ı ilk hareket noktası almadan
din adına bir şeyler söylemeyin, yapmayın).
Allah'a karşı gelmekten sakının.
Şüphesiz Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

2. EY İMAN EDENLER!
Seslerinizi, Nebînin/Peygamberin sesinin üstüne yükseltmeyin.
Birbirinize bağırdığınız gibi,
ona yüksek sesle bağırmayın *(medeni olun),*
yoksa siz farkına varmadan yaptıklarınız boşa gider.

Hucurat 1-2 Nüzûl Sebebi: Temim'den bir heyet gelmişti. Ebu Bekir: "Onların başına Mabedi emir tayin et" dedi. Ömer ise: "Hayır onu değil Habisi tayin et" dedi. Ebu Bekir: "Senin bana muhalefet etmekten başka kasdın yok" dedi. Ömer ise: "Hayır benim sana muhalefet gibi kasdım yok" dedi. Yüksek sesle münakaşa etmeye başladılar, ayet nâzil oldu.

Sabit b. Kays Şemmas yol üzerinde oturup ağlamaya başladı. Adiyy yanına giderek ona: "Niçin ağlıyorsun?" diye sordu: "Bu ayeti kerimenin benim hakkımda indirilmiş olup amellerimin boşa çıkmasından ve cehennem ehlinden olmaktan korkuyorum. Çünkü ben yüksek sesle konuşan biriyim" dedi. Adiyy durumu Rasûl'e bildirdi. Allah'ın Elçisi

onu çağırttı ve ona; "Şerefli bir şekilde yaşamaya, şehid olup cennete girmeye razı olur musun?" buyurdu. O: "Allah'ın ve Rasûlü'nün müjdesine razı oldum. Bundan böyle asla Allah'ın Rasûlü'nden yüksek sesle konuşmayacağım" dedi. Yemame savaşında şehid oldu.

6. EY İMAN EDENLER! Size bir fasık bir haber getirirse,
bilmeyerek bir topluluğa zarar verip,
yaptığınıza pişman olmamak için,
o haberin doğruluğunu iyi araştırın.

Hucurat 6 Nüzûl Sebebi: Beni Mustalık kabilesinin reisi Huzal der ki: "Rasûl'ün huzuruna vardım. Beni İslâm'a davet edince ikrar edip, İslâm dinine girdim. Zekat vermeye davet etti, kabul ettim"; "Ey Allah'ın elçisi, kavmime dönüp onları da müslüman olmaya davet edeyim. Zekatlarını toplayayım. Sen de falan zamanda elçi gönder ki, vereyim" dedim. Sözleşme mevki ve zamanında elçi yoktu. Kavmimi topladım. Allah'ın Elçisi sözünden dönmez. Gelmeyişinin sebebi bize kızmış olmasıdır dedim. Haydi geliniz Rasûl'e gidelim, dedi.

Bu sırada Rasûl, Velid bin Ukbeyi elçi göndermişti. Velid biraz gidip korkup geri döndü. Huzura varıp: "Ey Allah'ın Elçisi, zekatı vermediler, beni de öldürmek istediler" dedi. Rasûl seriye gönderdi. Seriyedekiler, Huzai ve arkadaşlarıyla karşılaştılar: "Huzai dedi, kime gönderildiniz"; "Sana" dediler. "Niçin?" diye sordu: "Allah'ın elçisi, Velid'i gönderdi; sen zekatı vermemiş ve onu öldürmek istemişsin." Huzai dedi ki: "Muhammed'i gönderene yemin ederim ki, Ben onu görmedim. O da beni görmedi". Süratle Rasûl'ün yanına vardılar. Rasûl: "Zekatı vermeyip, elçimi öldürmek mi istedin" diye sordu. Huzai yemin etti, olayı anlattı. Ayet nâzil oldu.

11. EY İMAN EDENLER!
Bir topluluk bir diğerini alaya almasın.
Belki onlar kendilerinden daha iyidirler.
Kadınlar da diğer kadınları alaya almasın.
Belki onlar kendilerinden daha iyidirler.
Birbirinizi karalamayın,
birbirinizi *(kötü)* lakaplarla çağırmayın.
İmandan sonra fasıklıkla adlandırılmak ne kötüdür!
Kim de tövbe etmezse,
işte onlar zâlimlerin ta kendileridir.

Hucurat 11 Nüzûl Sebebi: Beni Temim kabilesinden bir topluluk; Bilal, Suhayb, Ammar, Selman, Habbab, Huzeyfe'nin kölesi Salim ile alay etmişlerdi. Ayet nâzil oldu.

12. EY İMAN EDENLER!
Zannın birçoğundan sakının.
Çünkü zannın bir kısmı günahtır.
Birbirinizin kusurlarını
ve
mahremiyetlerini araştırmayın.
Birbirinizin gıybetini yapmayın.
Herhangi biriniz,
ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı?
İşte bundan tiksindiniz!
Allah'a karşı gelmekten sakının.
Şüphesiz Allah tövbeyi çok kabul edendir,
çok merhamet edendir.

Hucurat 12 Nüzûl Sebebi: Selman yemek yedikten sonra uykuya dalıp horlamaya başlamıştı. Biri onun yemek yiyişini, uyuyuşunu anlattı. Ayet nâzil oldu.

14. BEDEVİLER: "İman ettik" dediler.
De ki: "İman etmediniz." *(Onun için; "İman ettik" demeyin.)*
"Fakat müslüman olduk/vatandaş olduk" deyin.
Henüz iman kalplerinizde tam olarak yer etmedi.
Eğer Allah'a
ve
Rasûlüne itaate devam ederseniz,
yaptıklarınızdan hiçbir şeyi eksiltmez.
Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir."

Hucurat 14 Nüzûl Sebebi: Ulaşmadıkları halde iman mertebesine ulaştıklarını iddia etmişlerdi. Bu ayetle tedip olunmuşlardır. Beni Esed bedevi topluluğu hakkında.

17. Müslüman olmalarını bir lütûfta bulunmuş gibi,
sana hatırlatıyorlar.
De ki:
"Müslüman olmanızı bir lütûf gibi, bana hatırlatıp durmayın.
Tam tersine eğer doğru kimselerseniz;
Rasûlü/Elçisi ile sizlere doğru yolu bildirdiği için,
Allah size lütûfta bulunmuş oluyor."

Hucurat 17 Nüzûl Sebebi: Beni Esed kabilesinden 10 kişi, Hicri 9'da Rasûl'e gelmişlerdi: "Ey Allah'ın Elçisi! Biz şeriki olmayan bir Allah'tan başka ilâh olmadığına, senin O'nun kulu ve Elçisi olduğuna tanıklık ettik. Bize heyet göndermeden geldik. Falan kabilenin seninle savaştıkları gibi savaşmadık. Üstelik biz arkamızdakilerin öncüleriyiz. Onlar bizim sayemizde müslüman olacaklardır." dediler. Ayet nâzil oldu.

YÜZYEDİNCİ İNEN SÛRE:

TAHRİM SÛRESİ

Tahrim Sûresi birinci ayetten, helâl ve haram koyma hakkının Allah'a ait olduğunu anlıyoruz.

Allah Rasûlüne Kur'an dışında vahy gelmiş midir? Allame Mevdudi Tahrim 3'e dayanarak geldiğini yazıyor. Rasûlün zevcesinin o sözü bir başkasına haber verdiğini; Allah'ın, Rasûl'e haber vermesi gibi. Böyle bir anlayış paralel bir anlayıştır. Ancak gözden kaçan bir nokta şu ki, bu tür vahiylerin tıpkı Tahrim 3. ayeti ile bildirildiği gibi Kur'an'da yer alışıdır. Böylece Kur'anla bildirilenlerin hem metlüv, hem de gayr-i metlüv denilen vahyleri kapsadığı ortaya çıkar.

Örnek olarak önce gayr-i metlüv olarak, Kur'an'da olmayan bir vahiy Rasûl'e geliyor. Zevcesinin o sözü bir başkasına bildirdiği haber veriliyor. Daha sonra gayr-i metlüv vahiy de Kur'an'da ayet olarak bildiriliyor. Böylece metlüv vahy haline dönüşüyor. Böylece bütün vahiylerin Kur'an ile bizlere emanet olarak miras bırakıldığı anlaşılmış olmaktadır.

Yaklaşık olarak Tahrim Sûresi, risaletin başlamasından 19 yıl sonra gelmiştir. 19 yıl boyunca kâfirlere, münafıklara elinden geldiği kadar nezaket sınırları içinde davranan Hz. Muhammed şunu görmüştü: Bu insanlar saldırgan tutumlarına son vermiyorlar. Nitekim Tahrim 9. ayeti ile artık bu kişilere karşı, genel bir karşılık verme zamanı geldiği anlaşılıyor.

Ekonomik, politik, psikolojik, askeri her alanda sert bir karşılık verilmesi gerekli hale gelmişti.

Tahrim Sûresi 10, 11, 12. ayetlerinde; kadınların da hür iradeleri ile kendi inançlarını seçme konusunda özgür oldukları belirtiliyor. Hiç kimse yakınlarının inançlarını kabul etme zorunluluğunda değil. Örnekler:

1- Hz. Nuh ve Hz. Lût'un zevceleri; Nuh ve Lût'un inançlarının tam tersine bir inanç içinde oldular.

2- Firavun'un zevcesi, Firavun'un inancının tam tersine bir inanç içinde oldu.

3- İmran kızı Hz. Meryem ise bütün dünya kadınlarına örnek olarak, iffetini metin bir kale gibi korumuştur. Öyle ise bütün kadınlar da bunu başarabilme gücüne sahiptirler. Yeter ki, bunu başarabileceklerine inansınlar.

TAHRİM - NÜZÛL SEBEBLERİ

1. EY NEBÎ/PEYGAMBER!
Eşlerinin hoşnutsuzluğunu gidermek için,
Allah'ın sana helâl kıldığı şeyi,
niçin sen kendine haram ediyorsun?
Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

Tahrim 1 Nüzûl Sebebi: Sevde'nin yanında içtiği bal şerbetinin kokusu üzerine hanımları plân yapmışlar: "Sende bal kokusu, urput duyuyoruz" dediler. Rasûl de içmemeğe yemin etmişti. Ayet nâzil oldu. (Rasûl helâli, haram kılamaz.)

5. EĞER o sizi boşarsa;
Rabbi ona sizden daha hayırlı,

müslüman,
inanan,
sebatla itaat eden,
tövbe eden,
ibadet eden,
oruç tutan;
dul
veya
bakire eşler almasına izin verebilir.

Tahrim 5 Nüzûl Sebebi: Rasûl, Hafsa'nın evinde Mariye ile ilişkide bulunmuştu. Hafsa ona ağır sözler söyledi. Rasûl onu yatıştırmak için bir daha Mariye'ye yaklaşmayacağına yemin etmişti. Sonra kıskançlık ve geçimsizlikten dolayı bir ay uzak kalmıştı hepsinden. Boşamış haberi çalkalanmaya başladı, sonra bu ayetler nâzil oldu. Hz. Ömer durumu tetkik etti: "Kadınlarını boşamadığını, müslümanlara haber vereyim mi?" dedi. "Dilersen ver", buyurdu. Hz. Ömer de avazı çıktığı kadar mescidin kapısına dikilip; "Hz. Peygamber kadınlarını boşamadı" diye bağırdı. Sonra ayetler nâzil oldu.

YÜZSEKİZİNCİ İNEN SÛRE:

TEGABÜN SÛRESİ

Tegabün Sûresi "Subhanallahi" lafzı ile başlıyor. Bu, tenzih akidesinin parolasıdır. Göklerde ve yerde ne varsa Allah tenzih edilir. Allah bunlar değildir. İşte bu manâyı düşünmeniz ve tekrarlamanıza tesbih denilir. Bütün yaratılmış olanlar, kendilerinin Allah olmadığını ifade ederler. Böylece tesbih etmiş olurlar. Mülk O'na aittir. "Elhamdülillah" lafzı ile Allah'a hamd ederiz. "Allahu Ekber" lafzı ile Allah'ın herşey üzerine tamamen güç yetiren olduğunu anlarız. Böylece Tegabün Sûresi birinci ayetinde, Tesbihat: "Subhanallah, Elhamdülillah, Allahu Ekber" görmekteyiz. Evvelce de gördüğümüz gibi.

Tegabün Sûresi 8. ayette de, Kur'an'ın nur olduğu belirtiliyor. İnsanlar insanlara kötülük yapmak dilemiş olsunlar. Veyahut tabiat olayları ile insanların başına felâketler gelecek olsun. Bütün bu musibetlere Allah izin vermesi halinde uğranılır. Allah izin vermezse uğranılmaz. Ancak biz günlük yaşantımızda, Allah'ın neye izin verip vermeyeceğini önceden bilmemiz mümkün değil. Bunun için tüm tedbirlere, gereği gibi uymalıyız.

Bazıları; müslümanların veya dindarların, baba ve annelerinden ne öğreniyorlarsa, bu belirleyiciler doğrultusunda din oluşuyor diyorlar. Tegabün 14 bunların görüşlerinin yanlış olduğunu ispat ediyor. Her insana zekâ

verilmiştir. Her insan zekâ denilen bağımsız, hür karar verme gücünü kullanarak kendi yoluna karar vermektedir. Zekânın hür bir güç olduğunu hepimiz bilmekteyiz ve kullanmaktayız. Niye Allah zekâya bağımsızlık ve hür bir güç verdi? Kendi kararı ile Allah'ın tekliflerini kabul etsin veya etmesin, diye; işte bunun için hür bir güç verdi. Öyle ki; müslüman bir anne ve babanın (bunlar sahabi de olabilir), bunların müslüman olmayan zevceleri ve evlatları olduğu da görülmüştür.

TEGABÜN - NÜZÛL SEBEBLERİ

14. EY İMAN EDENLER!
Eşlerinizden
ve
çocuklarınızdan size düşmanlık yapabilecekler olabilir.
Onlardan sakının/kendinizi koruyun.
Ama affeder,
hoş görüp vazgeçer
ve
bağışlarsanız;
şüphe yok ki Allah; çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

Tegabün 14 Nüzûl Sebebi: Bazı müslümanların hicret edişine razı olmayan ev halkı vardı. Bu müminler Mekke'den Medine'ye hicret etmeden önce, Medinedekilerin ilimde ileri gittiğini görüp ailesine kızıp cezalandırmak istemişlerdi. Ayet nâzil oldu.

Nüzûl Sebeblerinden bir başkası ise: Avf bin Malik çoluk çocuk sahibi idi. Gazaya çıkmak istediğinde çocukları ağlaşıp "Bizi kimlere bırakacaksın" der ve sızlanmalara dayanamayan Avf gazveye gitmezdi. Ayet nâzil oldu.

YÜZDOKUZUNCU İNEN SÛRE:

SAFF SÛRESİ

"2. EY İMAN EDENLER!
Yapmayacağınız şeyleri niçin söylüyorsunuz?
3. Yapmayacağınız şeyleri söylemeniz,
Allah katında sevilmeyen bir iştir."

Bu ayetlerdeki kâideleri insan, hayatının prensipleri yapsa, düşününüz iş hayatında verim ne kadar artacaktır. Dolandırıcılık, yanıltma ne kadar aşağı çekilecektir. İnsanları güvendirmek sonra geriye çekilmek sureti ile karşı tarafın mağdur olması çok görülmüştür. Ancak insan yapmayacağı şeyi söylemez ise bu durumlar aşağı çekilecektir.

Risâlet'in başlangıcından 20 sene civarında olmuştur. Arabistan yarımadasında temel insan haklarına saygıyı sağlayacak hukuk düzeni için, hukuk tanımaz kişilerin bozgunculuğuna karşı mücadele devam etmektedir. Bir taraftan hukuk reformları yapılırken, bir taraftan topyekün savaş devam etmektedir. Saf Sûresi 9. ayette geçen din lafzı hukuk esaslarına dayanan sosyo-ekonomik, sosyo-politik bir toplum düzeni manâsını içermektedir. Böyle bir din; müşrik, kâfir, münafık dinlerini elbetteki tarihten silecektir. Ve Allah'ın nuru (Kur'an) tamamlanacaktır. (Tüm anlayışların üzerinde hâkim olacaktır.)

SAFF - NÜZÛL SEBEBLERİ

Saff 2:

“EY İMAN EDENLER!
Yapmayacağınız şeyleri niçin söylüyorsunuz?”

Nüzûl Sebebi: Mü’minlerden bazıları cihad farz kılınmadan evvel: “Allah bize en çok sevdiği amelleri gösterse de onunla amel etsek, bunu çok istiyoruz derlerdi. Bunun üzerine Allah-u Tealâ: “Şüpheye düşmeden iman etmek, imanı kabul etmeyip karşı çıkan isyankârlara karşı cihad etmek olduğunu” bildirdi. Ama cihad ayeti nâzil olduğu zaman, mü’minlerden bir kısmı cihad etmek zor geldiği için bundan hoşlanmadılar. Bunun üzerine bu ayet nâzil oldu.

YÜZONUNCU İNEN SÛRE:

CUMA SÛRESİ

El-Cuma Sûresi birinci ayete bakınız. Melik, Kuddüs, Aziz, Hâkim lâfızları ne demektir? Lütfen düşününüz. Cuma Sûresinde, Cuma Namazı ile ilgili ayet 9. ayettir. Sûre'deki Cumanın farziyeti ile ilgili ayetten önce gelen sekiz ayeti görmezlikten gelmek ne demektir? Cuma namazının şartları Cuma Sûresinin tamamından çıkarılır. Eğer birileri Sûreyi parçalayarak içinden bir ayeti çekip alırsa, bu; Fıkıh Usûlüne göre hareket değil, şeytanın usûlüne göre hareket olur. Cuma Sûresi 11 ayettir. Lütfen tamamını öğrenerek, Cuma olayını düşününüz.

CUMA - NÜZÛL SEBEBLERİ

11. ONLAR bir ticaret veya bir oyun eğlence gördükleri zaman,
hemen dağılıp ona koştular ve seni ayakta bıraktılar.
De ki: "Allah'ın yanında bulunan,
eğlence ve ticaretten daha hayırlıdır.
Allah rızık dağıtanların en hayırlısıdır."

Cuma 11 Nüzûl Sebebi: Rasûl hutbe okuyordu. Şam'dan bir kervan çıkageldi. Ashab kervana doğru koşuştu. Rasûl'ün yanında 12 kişi kalmıştı. Bu ayet nâzil oldu.

YÜZONBİRİNCİ İNEN SÛRE:

FETİH SÛRESİ

Risâlet'in gelişinden itibaren yaklaşık 19 sene bitmiş, 20 yılın içerisine doğru ilerlenmektedir. Hicretten sonra 6. yıl bitmiştir. Allah Rasûlü son peygamber Hz. Muhammed Aleyhi Salatu Vesselam 60 yaşına yaklaşmıştır. Hayatının 40 yılı hanif bir insan olarak, kendi ihtiyaçlarını karşılama, ticaret yapma, evlenme, insanlara çeşitli işlerde yardımcı olma gibi güzel işlerle geçmişti. 40 yaşında Rasûl seçilmiş ve bu yaştan 60 yaşına kadar bir bir zorluğu göğüsleyerek; insanlara ahlâk ve hukuk öğretmiş, ahlâkın ve hukukun en güzel örneğini yaşayarak göstermişti. Bu konuda kendisine Kur'an; "İniş Sırasına Göre" yol gösteriyordu. Arabistan yarımadasında bozguncu, saldırgan ahlâk ve hukuk tanımaz insanların sergiledikleri cinayet, hırsızlık, yol kesicilik. haramilik gibi faaliyetlere son verme zamanı olgunlaşmıştı. Rasûllerin rüyası da vahy olurdu. Rüyada bir fetih görmüştü. (Bkz. Fetih 27)

O sene Hac mevsimi yaklaşmıştı. Yaklaşık 1500 kişilik bir kafile ile Allah Rasûlü hacc etmek üzere Mekke'ye doğru yola çıkar. Mekke'ye yaklaşır. Mekkeliler Haccetmelerni engellemek için elçi gönderirler. 80 kişilik bir Mekkeli süvari saldırıya teşebbüs eder, lâkin yakalanırlar. Hz. Osman Mekkeye elçi olarak gönderilir. Dönüşü gecikir. Hz. Osman'ın öldürüldüğü haberi gelince, bütün Sahabiler Mekkelilerle ölünceye kadar savaşmak üzere biatlaşırlar.

Lâkin bir müddet sonra Hz. Osman döner. Haberin asılsız olduğu ortaya çıkar. Mekke'den heyetler gelir. Bu sene hac etmemeleri için ricada bulunurlar. Diplomatik anlaşmaya varılır. Bu anlaşmaya göre bu sene hac edilmeyecek, geri dönülecek, on yıl taraflar birbirine saldırmayacak, gelecek yıldan itibaren her yıl üç gün Kâbe'nin tavaf edilmesine müsaade edilecek. Mekke'den Medine'ye kaçan erkekler iade edilecek, Medine'den Mekke'ye kaçan erkekler iade edilmeyecek. Böyle anlaşma şartları sahabilerin çok ağrına gitti. Lâkin Allah Rasûlünün en son kararı ile anlaşma imzalandı.

Mekke'nin içerisine giremeden, Mekke'nin etrafında bir yerde kurbanlarını keserek Medine'ye dönmek üzere harekete geçtiler. Bu dönüş yolculuğunda Fetih Sûresi'nin indiği rivayet olunmuştur.

Böylece İslâm Medeniyeti ilk diplomatik, hukuki bir saldırmazlık anlaşması imzalamış oluyordu. Medeniyetin güney tarafı bu anlaşma ile 10 yıl saldırıya uğramaktan uzak olarak düşünülüyordu. Bu anlaşmaya Hudeybiye Musalahası (Sulh Sözleşmesi) denilmiştir. Fetih Sûresi 22 ve 25. ayetinden anlıyoruz ki, eğer anlaşma olmasaydı şayet savaş olsaydı, mü'minlerin gücü Mekkeli'leri yenecek durumdaydı. Görülüyor ki, İslâm Ordusu güçlü olduğu bir zamanda, böyle bir anlaşma imzalamış, lâkin anlaşma şartları o kadar ağırdı ki, Sahabilerin büyük çoğunluğunun zorlarına gitmişti. Bu Sûre'de fiili bir savaş kazanılmış olmadığı hâlde, neden Fetih Sûresi adı verilmiştir? Bir hikmeti olarak asıl zaferin diplomatik zaferler olduğu anlaşılmış bulunuyor. Diplomatik zaferlerle, yazılı hukuki anlaşmalar yapılır. İlk bakışta bu anlaşma maddeleri aleyhimize görünebilir. Ancak karşı taraf diplomatlarının ileriyi göremedikleri noktalar bulunacaktır. İşte zafer bu noktalarda gizlidir. Karşı taraf hukuk tanımamaya alışmıştır. Kısa bir zaman sonra yazılı hukuki anlaşmayı bir taraflarından ihlâl edebilme ihtimalleri yüksektir. İşte bu takdirde karşı kitleler nezdinde kuvvet kullananı meşru ve haklı çıkaracaktır. Bu da askeri zaferlerin önünü açacak-

tır. Dünya kamuoyu önünde haklı görünmeyen bir savaşa girmeyeceksin.

Fetih Sûresi 21. ayette zaferin sadece iman ile kazanıldığı şeklindeki iddiaların yeterli olmadığı anlaşılıyor. İman gerekli lâkin yeterli değildir. 21. ayette başka bir zafere daha erecekleri, lâkin henüz buna güçlerinin yeterli olmadığı bildirilmiştir. Demek ki, bir müddet daha güçlenmek için zaman geçmesi gereklidir. Burada güç dengesinin önemi vurgulanmış oluyor. Bu güç dengesi gerek insan, gerek eşya, gerek silah bakımından dengeleri kapsamaktadır. Lojistik destek vs. gibi; insan, eşya, silah, araç, ikmal, istihbarat, hukukilik, iletişim, enformasyon gibi tüm unsurlar güç dengesi içinde değerlendirilecektir. İman sahibi olmak ise, gerekli unsurlardan bir unsur olarak tasarı kısmında yerini almaktadır.

İniş Sırasına Göre Sûrelerin akışı ve Sûre içindeki açıklamalar, okuyucuyu ister istemez düşünmeye sevketmekte, adeta Sûrelerin indiği ortamda kendinizi bulmakta ve olayı yaşamaktasınız. Böylece Kur'an Sûreleri aslına uygun, paralel şekilde anlaşılabilmektedir. Evvela Kur'an'ın indiği ortamda insanlar tarafından nasıl anlaşıldığını bulmalıyız, bundan sonra Sûrelerin sadece peygamberlere mahsus olan hükümleri dışında hükümlerini günümüze taşımaya çalışmalıyız.

Bir ayetteki hükmün peygamberlere mi mahsus, yoksa bütün insanlara mı hitap ettiğini nasıl anlayacağız? Eğer bir ayette: "Sadece sana mahsus olmak üzere gibi bir bildirim varsa, bu ayetin hükmü sadece peygamberlere mahsustur. Eğer böyle bir tahsis yoksa, bu takdirde bütün insanlara aittir. Velev ki: "Ey Rasûlüm..." diye başlayan ayetler olsa dahi, bütün bu ayetler bütün insanlara hitap etmektedir. Bütün insanlar ayetleri kendilerine gelmiş gibi düşünerek/düşünecek ve gereklerini yerine getirmeye çalışacak ve böylece Kur'an'ın rehberliğinde Avrasya, (Afrika, Avrupa, Asya) ve Amerika Medeniyetlerine doğru yol alacaklardır.

Nitekim anlaşmadan bir yıl sonra mü'minler hacca gitmişler. Kâbe'yi tavaf etmişler, bu arada Mekkeli'ler üç gün şehrin yamaçlarına çekilmişti. Ancak bu durum ağırlarına gitmiş ve anlaşmanın üzerinden bir buçuk yıl geçmişti ki, anlaşmayı ihlâl etmeye başladılar. Saldırmazlık anlaşması bulunmasına rağmen bir Medineli kafileye saldırarak, bazı insanların ölümüne yol açtılar. Bu hukuk ihlâli üzerine 12 bin kişilik Medine ordusu hukuki hakkını kullanarak, anlaşmayı bozan tarafa doğru hareket etti. Mekke halkı gelen ordunun haklı bir gerekçeden dolayı geldiğini biliyordu. Anlaşmayı bozan taraf kendi askerleri idi. Ve halk Mekke ordusuna yardım etmedi. Medine ordusu üç koldan Mekke'ye girdi. Pek mukavemetle (büyük bir dirençle) karşılaşmadı. Böylece mü'minler, diplomatik zaferin ne gibi askeri zaferlere yol açtığını gözleri ile görmüş oldular.

Bir zamanlar Mekke'de yaşayanların; konuşma, ifâde gibi temel insani haklarını çiğneyen Mekkeli'ler, bu davranışlarının sonuçlarını yıllar sonra görmüşlerdi. Mekke'de dövülen, saldırıya uğrayan, öldürülen, suikasta uğrayan insanların arkadaşları bugün tarihte eşine az rastlanan bir harp şekli ile, birkaç kişi hariç, insan kanı dökülmeden Arabistan'ın merkezini fethetmişlerdi. Bu harp, diplomasi ve hukukun üstünlüğüne dayanan modern bir harpti.

FETİH SÛRESİ – BAZI AYETLERİN ANLAMLARI

«3. Sana olan nimetini tamamlasın,
seni doğru yola iletsin
ve
Allah sana,
şanlı *(haklı, adaletli)* bir zaferle yardım etsin.»

«6. Allah hakkında kötü zanda bulunan münafık erkeklere

ve
münafık kadınlara;
Allah'a ortak koşan erkeklere
ve
Allah'a ortak koşan kadınlara azap edecektir.
(Müslümanlar için bekledikleri) kötülük girdabı da
onların başına gelsin!
Zira Allah onlara gazap etmiş, onları lânetlemiş *(azarlamış)*
ve kendilerine cehennemi hazırlamıştır.
Orası ne kötü bir varış yeridir!»

«9. Ey insanlar!
Allah'a
ve
Peygamberine inanasınız,
ona yardım edesiniz,
ona saygı gösteresiniz
ve
sabah akşam,
Allah'ı tesbih edesiniz diye (Peygamber'i gönderdik.)»

«10. Sana *(doğru işlerde yardımcı olmak için)* biat edenler,
esas olarak yalnız Allah'a biat etmişlerdir *(söz vermişlerdir).*
Allah'ın yardımı onların üzerinedir.
Verdiği sözden dönen kendi aleyhine dönmüş olur.
Allah'a verdiği sözü yerine getirene,
Allah büyük bir ödül verecektir.»

«12. *(Ey münafıklar!)* Siz aslında,
Peygamberin
ve
inananların,
bir daha ailelerine geri dönmeyeceklerini sanmıştınız.
Bu, sizin gönüllerinize güzel geldi de
kötü zanda bulundunuz
ve
helâkı hak eden bir kavim oldunuz.»

«15. SAVAŞTAN geri bırakılanlar,
siz ganimetleri almaya giderken;
“Bırakın biz de sizinle gelelim” diyeceklerdir.
Onlar Allah’ın sözünü değiştirmek isterler.
De ki: “Siz bizimle asla gelmeyeceksiniz.
Allah önceden böyle buyurmuştur.”
Onlar; “Bizi kıskanıyorsunuz” diyeceklerdir.
Hayır, onlar pek az düşünüyorlar.»

«16. Bedevîlerin *(savaştan)* geri bırakılanlarına de ki:
“Siz, güçlü kuvvetli saldırgan bir kavme karşı
savaşmaya çağrılacaksınız veya onlar teslim olacaklar.
Eğer itaat ederseniz *(bu çağrıya uyarsanız),*
Allah size güzel bir ödül verir.
Ama önceden döndüğünüz gibi yine dönerseniz,
Allah sizi çok acıklı bir azaba uğratır.”»

«17. Köre güçlük yoktur,
topala güçlük yoktur,
hastaya güçlük yoktur.
Kim Allah’a ve Peygamberine itaat ederse,
Allah onu, içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyar.
Kim de yüz çevirirse,
onu çok acıklı bir azaba uğratır.»

«29. MUHAMMED ALLAH’IN RASÛLÜ’dür.
Onunla beraber olanlar inkârcılara karşı çetin,
birbirlerine karşı da merhametlidirler.
Onları hep rükû
ve
secde halinde *(boyunlarını bükmüş olarak)* Allah’tan lütuf
ve
hoşnutluk istediklerini görürsün.
Onların secde eseri olan belirtileri/nurları yüzlerindedir.
İşte bu,
onların Tevrat’ta
ve

İncil'de anlatılan durumlarıdır:
Onlar filizini çıkarmış,
onu kuvvetlendirmiş,
kalınlaşmış,
gövdesi üzerine dikilmiş,
tarımcıların hoşuna giden bir ekin gibidirler.
Allah kendileri sebebiyle inkârcıları öfkelendirmek için,
onların sağlam ve dirençli olmalarını *(dik durmalarını)* ister.
Allah içlerinden faydalı bir işi en iyi şekilde yapanlara,
bir bağışlama ve büyük bir ödül vadetmiştir.»

Hudeybiye Barış Sözleşmesi'nin Hikmetleri.
(Önlenen zararlar, sağlanan yararlar)

1- Hayber'deki ganimetleri almak.

2- Peygamberi doğrulayan olsun, halkın elini sizden çeksin, sizi doğru yola erdirsin.

3- Onlarla vuruşsalardı kâfirler arka verip kaçarlardı.

4- Onların içlerinde bilmedikleri mü'minler vardı; vuruşsalar idi (imanlarını gizleyen müminlerin ölümü ile) canlarınız sıkılırdı. Kâfirlerle mü'minler birbirinden seçilemiyordu.

5- Kâfirlerin cahiliyet gururu ve kibiri, gayreti açığa çıktı; Mü'minlerin sükûnet, vakar ve tohumları sabitleşti.

6- Allah, Rasûlüne gösterdiği rüyanın (vahyin) doğru olup, vaki olacağını tasdik etti.

7- Emin bir şekilde Mescid-i Haram'a girme yolunu açtı.

8- Fetih ihsân etti.(*)

(*) Demek ki; Hikmetler de Kur'an'da bildiriliyor. Kur'an hem Kitap ve hem de hem Hikmettir. Hikmet: Problemleri çözüme kavuşturma Bilimi; bir 'Usûl', bir 'Metod'tur aynı zamanda!..

FETİH – NÜZÛL SEBEBLERİ

Fetih 1:

«1. ŞÜPHESİZ Biz sana tartışmasız; *(insan hak ve özgürlüklerine,*
evrensel hukuka uygun olarak, saldırgan güçlerin merkezini
ele geçirip; anarşiye, teröre, hukuksuzluğa son verecek olan)
bir fethin yolunu gösterdik/açtık.»

Nüzûl/İndiriliş Sebebi: Hudeybiye dönüşünde nâzil olmuştur. Rasûl: "Andolsun ki, bana dünyadaki herşeyden daha sevimli bir ayet nâzil olmuştur."

Fetih 24:

«24. O, Mekke'nin çevresinde,
sizi onlara karşı üstün kıldıktan sonra,
onların ellerini sizden, sizin ellerinizi onlardan çekendir.
Allah yaptıklarınızı hakkıyla görmektedir.»

Nüzûl/İndiriliş Sebebi: Sabah namazı vakti müşriklerden silahlı 80 kişi, Ten'im dağından inerek Ashaba baskın düzenlediler. Hedefleri, Rasûl'ü öldürmekti. Hepsi de yakalanıp esir edildiler. Kendisini öldürmek istemelerine rağmen, Peygamber (sav) onları affedip bıraktı. Bu ayet nâzil oldu.

YÜZONİKİNCİ İNEN SÛRE:

MAİDE SÛRESİ

Fetih Sûresi'nden hemen sonra bu Sûrenin geldiği rivayet olunmuştur. Risâlet'in başlamasının 20. yılı içindeyiz. Hudeybiye anlaşması yapılmış ve Medine'ye dönülmüştür. Güney cephesi sağlama alınmış bir Medine Medeniyeti, kuzey ile meşgul olmaya gücünü teksif edebiliyordu. Roma, İran, Mısır hükümetlerine evrensel bir ahlâk ve hukuk medeniyeti kurulması için çağrılar yapılmış, elçiler gönderilmişti. Bütün dünyaya yönelik bir diplomasi faaliyeti sürerken, içeride ise hukuki reformların tamamlanışına şahit oluyoruz. Böylece medeniyet sınırları içinde hukuk düzeni tamamlanıyor, hukukun esasları ortaya konuluyor, uygulaması gösteriliyor, hukukun çağlara göre değişkenlik arzedecek yönleri içtihat adı ile bir kâideye bağlanıyordu. Muaz bin Cebel, Yemen'e vali olarak gönderiliyor. Giderken şu sözü veriyordu: "Halkı, Kur'an'a göre idare edeceğim, halkın problemlerini Kur'an'a göre çözeceğim. Eğer Kur'an'da bir problemin çözümünü bulamazsam, Allah Rasûlü'nün hayatını gözlerimle görerek yaşadım; Allah Rasûlünü örnek alacağım, şayet çözümü Allah Rasûlü'nün hayatında örnek bir konuda bulamazsam, bu takdirde, kendi reyimle (içtihadımla) probleme çözüm kararını vereceğim."

Kur'an'ın ilk Sûresi'nin inişinden itibaren; **Kur'an, Sünnet** (Kur'an'ın Uygulanma Metodu) ve **İçtihat** birbirini

takip eden ayrılmaz bir üçlü olarak devam edegelmiş ve Maide Sûresine gelinmiştir.

Maide Sûresi'nin birinci ayetinde ahidlerin, sözleşmelerin yerine getirilmesi istenmektedir. Hudeybiye sözleşmesinden bir yıl sonra hacca gidilecek ve hac ile ilgili talimatlar verilmeye başlanmıştır. İkinci ayette, hac ederken sakın ola, eskiden size zulüm yapan kavme karşı öfkenizi tutamayarak, anlaşmayı bozmayın, anlaşmayı ihlâl etmeyin diye sıkı sıkıya mü'minler tembih edilmektedir.

Maide Sûresi'nden sonra iki Sûre kalmış, böylece Kur'an tamamlanmış olacaktır. Medeniyet düzeni olarak İslâm düzeni, böylece somut bir biçimde kurulmuş ve yaşanmış olacaktır.

Maide 6. ayette abdestin, teyemmümün şartları bildirilmektedir. Yüzü yıkamak birinci şart. Dirseklere kadar elleri yıkamak ikinci şart, başı meshetmek üçüncü şart, topuklara kadar ayağı yıkamak dördüncü şart. Böylece şartların Allah tarafından bildirilmiş olduğuna bir örnek vermiş olmaktayız. Bunlar ahlâkın konusu olan işler.

12. ayetten itibaren sözleşmelerin yürütülmesinin önemi ve bozulmasının oluşturacağı musibetler anlatılıyor. Geçmiş kavimlerden örnekler veriliyor. Böylece sözleşmelere sadakat bilinci oluşturuluyor. 37. ayete kadar bu bilinç pekiştirildikten sonra hırsızlık olayına geliniyor. 38. ayette hırsızlığın cezası bildiriliyor.

Eğer İslâm Medeniyeti'nin 20 yıllık gelişimini gözönüne almadan hırsıza ceza vermeye kalkarsanız, İslâm'ı anlamış olmazsınız. Bu 20 yıl içinde cehalet yok edilmiş, yoksulluk, düşmanlık aşağıya çekilmiş, hırsızlığa insanları sevk eden mücbir sebebler ortadan kaldırılmıştır. Bundan sonra hırsızlık niçin yapılsın?.. Bunca iyileştirmeden sonra hırsızlık olsa olsa sapık psikolojilerden veya toplumu bozmaya yönelik eylemlerden kaynaklanacaktır. Bundan böyle hır-

sızlık yapanlar şunu bilmeliler ki, toplumun hukuki düzenini; hırsızlık endişesi ile risk altına sokmaya hakları yoktur. Nitekim hırsızlığı önlemek için, onbinlerce polis kuvveti devriye gezmek zorunda kalmaktadır. Hırsızlığın önlenmesi için çalışan güçler, toplumu maddi yük altına sokabilmektedirler. Halbuki hırsızın eli kesilse, artık hırsızlık yapmaya cesaret eden bulmak zor olacaktır. Hırsızlığın ne olduğu ise hukuki bir tarif konusudur. Bahçeden meyve alıp yemek hırsızlık değildir, fırından ekmek çalmak hırsızlık değildir. Hırsızlık: Muhafaza altına alınmış, değeri 10 dirhem altından fazla malı çalıp, 24 saat içerisinde sahibine geri vermeyen, çalınan malın sahibi tarafından af edilmeyen (haktan = şikayetten vazgeçmeyen) ve yasal yargı yolu ile ispatlanan olaylara hırsızlık denir. Sahte para basmak ise; bütün toplumun, insanlığın malını çalmak demektir. En büyük hırsızlık budur. Bu nedenle sahte para basanların elleri kesilmelidir.

Malı çalanın af yetkisi olması, bu suçun cana, ırza yönelik iki mühim suç gibi kalıcı zararlara yol açmamasıdır. Birinin malının çalınması ile canının veya ırzının tecavüze uğraması aynı derecedeki suçlar değildir.

20 yıldır; insan öldürülmesin, ırza geçilmesin, hırsızlık yapılmasın, iftira atılmasın, uyuşturucular kullanılmasın diyerek mücadele verenler bu iyilik yolunda yürürken pek çok fedakârlıklarda bulunmuştur ve bu işleri kesin bir hukuki esasa bağlamak ortamı oluşmuştur. Üç beş kişinin bu suçları işleyebilmesi için hukuku gereği gibi düzenlemeyen kişiler zalim, kâfir, fasık olarak ilân edilir. Evrensel İslâm Medeniyeti gerçekten oluştuğunda cehalet, yoksulluk, düşmanlık, cinsel kargaşa gibi problemler minumuma çekileceği için, sözkonusu evrensel suçları işleme oranı da minumuma inebilir. Bu durumda ağır gibi görünen cezaların veriliş sayısı son derece az olur. Bu durumu düşünmeden bazı kişilerin evrensel suçlara verilecek cezaları ağır bulmaları, sansasyon yapmaları, dar düşünceli olduklarını ifade eder.

Evrensel Suçlar dediğimiz beş grup suçun ne olduğu, ispat yöntemi, medeniyetin yirmi yıllık gelişimi sonucu uygulamaya konulacağı anlaşılmış bulunmaktadır. Böylece yeryüzünde medeniyet sınırları içinde akıl, ırz, nesil, mal, can emniyeti sağlanmış olacaktır.

Maide 105'te bildiriliyor ki; eğer yeni Medeniyetin mensupları Kur'an'daki emirleri yaparsa, nehiyleri terkederse; delâlete düşmüş olanlar hiçbir zarar veremez. Dosdoğru olarak ahlâkımızı güzelleştirirsek, hukukun gereklerine uygun davranırsak, sapıklar; medeniyet mensuplarına zarar veremez. Öyle ise, asıl yönelinmesi gereken Kur'an'ın rehberliğinde hayatımızı sürdürmeye titizlik göstermektir.

110. ayetten anlıyoruz ki; Hz. İsa'ya Kitap, Hikmet, Tevrat, İncil; Allah tarafından öğretilmiştir.

Maide 116. ayeti iyice düşününüz. Göreceksiniz ki, Rasûller öldükten sonra dünya olaylarını göremiyorlar, bilmiyorlar. Kıyâmet günü Allah onlara haber veriyor. Böyle iken şehitler, vefat edenler nereden bilsinler?

116. ALLAH kıyamet günü şöyle diyecek:
"Ey Meryem oğlu İsa!
Sen mi insanlara Allah'ı bırakarak beni
ve
anamı 'iki ilah edinin' dedin?"
İsa da şöyle diyecek:
"Seni bütün eksikliklerden uzak tutarım.
Hakkım olmayan bir şeyi söylemem,
benim için sözkonusu olamaz.
Eğer ben onu söylemiş olsaydım elbette Sen bunu bilirdin.
Sen benim içimde olanı bilirsin,
ama ben,
Sende olanı bilemem.
Şüphesiz ki,
yalnızca Sen gaybları *(görülmeyenleri)* hakkıyla bilensin."

Buradan anlıyoruz ki Hz. İsa'nın kıyâmet günü bu konuşmadan evvel insanların kendisini ve annesini ilâhlar edinmelerinden haberi yoktur. Hz. İsa: "Ben içlerinde bulunduğum müddetçe, onların üzerinde şahit idim." Yani ne yaptıklarını, ne söylediklerini görebiliyor, işitebiliyordu. Ve Allah'ın bildirdiklerini onlara aynen anlatabiliyordu. Vaktaki ölünce ancak kıyâmet günü Allah'ın bildirmesi ile haberdar olmaktadır.

115. ayette küfre düşenlerin cezalandırılacağı bildiriliyor (va'd ediliyor). 119. ayette de sadakatte bulunanların mükâfatlandırılacağı bildirilmiş oluyor. Böylece Hz. İsa'ya küfredenlerin ceza göreceği, sadakatte bulunanların mükâfat göreceği açıklandığı gibi, bu hükümler bütün Rasûller için de geçerlidir.

Bütün bu nedenler yüzünden bütün insanlar Hz. Musa'nın, Hz. İsa'nın, Hz. Muhammed'in hayatlarını, mesajlarını gerçeğe en yakın biçimde öğrenme çalışmasına geçmelidirler. Rasûller arasında paralellik olduğu, çelişki bulunmadığı bilinmelidir.

Maide 87'de:

"87. Ey iman edenler!
Allah'ın size helâl kıldığı iyi
ve
temiz nimetleri haram etmeyin
ve
(Allah'ın koyduğu) sınırları aşmayın.
Çünkü Allah, haddi aşanları sevmez."

Yeryüzündeki davranışları tasnif edelim. Haram mı çok, helâl mı çok. Göreceğiz ki helâlin sayısı, saymamız mümkün olmayacağı kadar çok. Bu nedenle haramlar belirlenir. Ve bunların dışında kalan ne varsa helâl olduğu

anlaşılır. Pis (kusmuk, sidik, dışkı, leş vb.) şeylerin tamamını Allah haram kılmıştır. Bunların tamamını ayrı ayrı Kur'an'da bildirmemiştir. Akıl bunları anlar.

Bir kişi bir işi yapıyorsa, bu işin yapılmamasını söylemek için haram olduğunu ispat gerekir. Haram olduğu ispat edilemezse, bu takdirde helâl sayılır. Pis şeylerin tamamını Allah haram kılmıştır. Akıl bunları anlar.

Allah Rasûlü; Allah'ın haram kıldığını, haram kılıyor. Pis şeyleri, Allah genel olarak haram kılmış, Rasûl ise pis şeylerin bazılarını ifade etmiştir.

MAİDE - NÜZÛL SEBEBLERİ

11. Ey iman edenler!
Allah'ın size olan nimetini hatırlayın.
Hani bir topluluk,
size el uzatmaya *(hakkınıza tecavüze)* kalkışmıştı da
Allah *(buna engel olmuş)* onların ellerini sizden çekmişti.
Allah'a karşı gelmekten sakının.
Müminler yalnız Allah'a tevekkül etsinler.

Maide 11 Nüzûl Sebebi: Rasûl; Ebu Bekir, Ömer, Osman, Ali, Talha, Abdurrahman b. Avf ödenmesi gereken bir diyet için Kab b. El Eşref ile Beni Nadir Yahudilerine gitmişti. Yahudiler: "Olur, istediğinizi verinceye kadar, otur da sana yemek ikram edelim" dediler. Yahudiler kendileri yalnızca: "Görmüyor musunuz? Ayağımıza kadar geldi, bize hiç bu kadar yakın olmamıştı. Üzerine bir kaya atalım, bundan sonra hiçbir kötülük görmeyiz" dediler. Kayayı getirdiler. Cibril geldi. Haber verdi, oturduğu yerden kalkıverdi. Allah bu ayeti nâzil etti.

Kabileden biri: "Size Muhammed'i öldüreceğim" dedi. Huzura vardı. Rasûl kılıcı kucağında oturuyordu: "Ey Muhammed! Şu kılıcıma bak" dedi. "Evet bakıyorum ne olacak". Adam kılıcını çıkardı, sallamaya başladı: "Ey Muhammed! Benden korkmuyor musun?" dedi. Rasûl ise: "Hayır, çünkü Allah beni senden korur" buyurdu. O zaman adam kılıcını tekrar kınına sokarak, Rasûl'e verdi.

33. Allah'a
ve
Rasûlüne savaş açanların,
yeryüzünde saldırganlık/teröristlik yapanların cezası;
ancak öldürülmeleri yahut asılmaları
veya
ellerinin
ve
ayaklarının çaprazlama kesilmesi,
yahut o yerden sürülmeleridir.
Bu cezalar onlar için dünyadaki bir rezilliktir.
Ahirette de onlara büyük bir azap vardır.

Maide 33 Nüzûl Sebebi: Meşhur Uki ve Ûreyne kabilesinden bazı kimseler, Rasûl'e vararak Müslüman olmuşlardı. Medine'nin havası ağır geldiğinden hasta olmuşlardı. Rasûl onlara zekat develerinin yanlarına gidip sütlerini içmelerini emretti. Onlar çobanı öldürüp gözlerini oyup, develeri alıp kaçtılar. Derhal peşlerinden bir seriye gönderildi. Ceza olarak ellerini ve ayaklarını kestirip gözlerini oydurdu. Ölünceye kadar o halde kaldılar. Bu ayet nâzil oldu.

"38. YAPTIKLARINA bir karşılık
ve
Allah'tan caydırıcı bir ceza olmak üzere,

(karşılıksız para basan) hırsız erkekler ile hırsız kadınların
ellerini kesin.
Allah mutlak güç sahibidir, doğru hüküm/karar verendir.
39. Her kim de işlediği zulmünün *(hırsızlığın)* arkasından,
tövbe edip durumunu düzeltirse;
kuşkusuz Allah, onun tövbesini kabul eder.
Şüphesiz Allah; çok bağışlayandır, çok merhamet edendir."

Maide 38-39 Nüzûl Sebebi: Bir kadın hırsızlık yapmıştı. Kadının kabilesi 500 dinar fidye vererek kadını cezadan kurtarmak istedi. Rasûl kabul etmedi. Sağ elini kestirdi. Kadın; "Allah beni ahirette affeder mi?" diye sordu. Rasûlullah ta: "Sen bugün, anandan doğduğun günkü temizliğin gibi tertemizsin" buyurdu. (Taberi Cami'ul-Beyan, VI, 230)

Yani; "Sen bugün, anandan doğduğun günkü temizliğin gibi tertemizsin" hükmünün anlamı: Dünyada, yukarıda verilen örnekte olduğu gibi Had Cezası'na razı olanlar; Ahiret'te bu suçlarının cezasını görmeyecekler.

Önemli Not: Tabi her hırsızlık olayında eli kesilecek diye bir kâide yoktur. Savcılar tarafından kişinin durumu araştırılıp soruşturulur. Erkek olsun, kadın olsun kişi ya da kişiler; ihtiyaçtan dolayı bu işi yaptıkları tespit edilirse, onların ihtiyaçları giderilir ve kendilerine ceza-i müeyyide uygulanmaz.

Özellikle yiyecek maddeleri ile ilgili yapılan bu eylemlerden sebep kişinin durumu incelenir ve ihtiyaçları karşılanır ki, böyle bir işe bir daha tevessül etmesin.

Ama bu işi bir alışkanlık haline getirmişse; kişiliğinin, karakterinin iyileştirilmesi için tedavi (müşahade/gözlem) altına alınır ve topluma yeniden kazandırılmak için çalışmalar yürütülür.

Özellikle biz bu ayetlerde geçen hırsızlığı "Karşılıksız para basmak" olarak değerlendiriyoruz. Bugün karşılıksız

para basmak çok büyük bir hırsızlık suçudur. İnsanların ürettiği herhangi bir ürünü/malı sahte paralarla satın almak, bu büyük bir suçtur. Resmen kişinin emeği çalınmaktadır, yani insanların mallarını resmen gasba girmektedir. Onun için cezası kesindir ve dünyada affedilemez ve fidye de kabul edilemez. (Peygamber sav'de bu hükmü uygulamıştır).

49. ARALARINDA Allah'ın indirdiği ile hükmet.
Onların arzularına uyma
ve
Allah'ın sana indirdiğinin bir kısmından *(Kur'an'ın bazı hükümlerinden)* seni alıkoymalarından sakın.
Eğer yüz çevirirlerse;
bil ki şüphesiz Allah,
bazı günahları sebebiyle onları bir musibete uğratacaktır.
İnsanlardan pekçoğu muhakkak ki yoldan çıkmışlardır.
50. Onlar hâlâ cahiliye devrinin hükmünü mü istiyorlar?
Kesin olarak inanmak isteyen bir toplum için,
kimin hükmü Allah'ınkinden daha güzeldir?

Maide 49-50 Nüzûl Sebebi: Ka'b b. Esad, H. bin Surya, Şas bin Kayı'n da bulunduğu Yahudi alimlerinden bir topluluk biraraya gelmişlerdi. Birbirlerine: "Haydi Muhammed'e gidelim. Belki onu dininden döndürebiliriz. Ne de olsa o da bir beşer" diyerek Rasûlullah'ın huzuruna vardılar: "Ey Muhammed! Bizim Yahudilerin alimleri, ileri gelenleri ve efendileri olduğumuzu şüphesiz biliyorsun. Eğer biz sana tabi olursak, Yahudiler de bize tabi olur. Bizimle bir topluluk arasında bir anlaşmazlık vardır. Onlarla aramızda seni hakem yapalım. Sen de bizim lehimize hüküm ver ki, sana inanıp seni tasdik edelim" dediler. Rasûlullah bu teklifi kabul etmedi. Bu ayetler nâzil oldu. (İbn-i Kesir, VI. 67)

67. EY RASÛL/ELÇİ!
Rabbinden sana indirileni tebliğ et.
Eğer bunu yapmazsan, O'nun verdiği Elçilik görevini,
yerine getirmemiş olursun.
Allah seni insanlardan korur.
Şüphesiz Allah,
kâfirler *(gerçekleri anladığı halde gizleyenler)* topluluğuna
kalp huzuru vermeyecektir.

Maide 67 Nüzûl Sebebi: Hz. Aişe'den rivayet olunmuştur. Peygamber bu ayet nâzil oluncaya kadar muhafız bulundururdu. Bu ayet nâzil olunca başını dışarı çıkararak: "Ey insanlar! Artık yerlerinize dönünüz. Çünkü artık Allah, beni korumasına almıştır" dedi. (İbn-i Kesir 11. 78).

82. *(Ey Muhammed!)* İman edenlere düşmanlık etmede,
insanların en şiddetlisinin *(Kur'an'ın indiği zamandaki)*
Yahudiyim diyenler
ve
Allah'a ortak koşanlar *(Müşrikler)* olduğunu görürsün.
Yine onların iman edenlere,
sevgi bakımından en yakınlarının da kesinlikle;
"Biz Hristiyanlarız" diyenler *(Kur'an'ın indiği zamandaki*
Neccaşi gibiler) olduğunu görürsün.
Çünkü onların içinde keşişler ve rahipler var.
Onlar büyüklük de taslamıyorlar.

Maide 82 Nüzûl Sebebi: Necaşi; kendi Ashabının iyilerinden otuz kişiyi Hz. Peygamber'e göndermişti. Peygamber onlara Yasin Sûresi'ni okudu. Kur'an'ı dinleyince ağladılar ve dinledikleri Sûre'de anlatılanların hak olduğunu anladılar. Bunun üzerine bu ayet nâzil oldu.

87. Ey iman edenler!
Allah'ın size helâl kıldığı iyi
ve
temiz nimetleri haram etmeyin
ve
(Allah'ın koyduğu) sınırları aşmayın.
Çünkü Allah, haddi aşanları sevmez.

Maide 87 Nüzûl Sebebi: İçlerinde Osman bin Maz'un, Abdullah bin Amr, Ebu Zer el-Gıffari, El-Miktad ve Ebu Huzeyfe'nin azatlısı Salim'in de bulunduğu bir grup;

1- Gündüzleri oruç tutacakları,

2- Geceleri ibadetle geçirecekleri,

3- Yatakta uyumayacakları,

4- Et ve yağ yemeyip sadece yetecek kadar yemek yiyecekleri,

5- Kıldan elbise giyecekleri,

6- Erkekliklerini giderip kadınlardan ayrı kalacakları,

7- Yeryüzünde dolaşacakları,

8- Kendilerini iyice ibadete vermek için herşeyden el etek çekecekleri hususunda anlaşıp, görüş birliğine vardılar. Rasûlullah bu durumdan haberdar olunca onlardan birini gönderip hepsini bir araya toplattı. "Siz böyle mi dediniz" diye sordu. "Evet" dediler. Bunun üzerine Rasûlullah: "İyi bilin ki, içinizde Allah'tan en çok korkanınız benim. O'ndan en çok sakınanınız benim. Ancak ben hem oruç tutar, hem yerim, hem namaz kılar, hem uyurum ve kadınlarla evlenirim. O halde kim benim yaptıklarıma/uygulamalarıma (Sünnetime) uyarsa o bendendir; kim benim Sünnetimden yüz çevirirse o benden değildir" buyurdu. Ayet nâzil oldu (İbni Cerir ve İbn Hatim rivayet etmişlerdir.)

91. Şeytan;
(aklı örten, sarhoşluk veren) içki *(ve uyuşturucu ile)*
ve
kumarla ancak aranıza düşmanlık
ve
kin sokmak;
Allah'ı anmaktan *(emir ve yasakları hatırlamaktan)*
ve
namazdan alıkoymak ister.
Artık vazgeçiyor musunuz?

Maide 91 Nüzûl Sebebi: El Bakara 129'dan dolayı bazı kimseler: "Allah bize onu haram kılmadı. Sadece onda büyük günah var" diyerek içmeye devam ediyorlardı. Derken muhacirînden biri akşam namazı kıldırırken ayetleri yanlış okudu. Yukarıdaki ayet nâzil oldu. Sahabe: "Rabbimiz! Ondan vazgeçtik" dediler. "Önce içenlerin durumu ne olacak" diye sordular. Rasûlulah: "Onlara da haram kılınmış olsaydı, onlar da sizin terkettiğiniz gibi terkederlerdi." dedi.

100. *(Ey Muhammed!)* De ki: "Kötü ve çirkin olan şeylerle,
iyi
ve
güzel şeyler bir olamaz.
Kötünün çokluğu hoşunuza gitse bile."
O halde ey akıl sahipleri *(aklını kullananlar),*
Allah'a karşı gelmekten sakının ki, kurtuluşa eresiniz.

Maide 100 Nüzûl Sebebi: Rasûlullah şarabın haram kılınışını anlatıyordu. Bir bedevi kalkarak: "Ey Allah'ın Elçisi, ben şarap ticareti yapan biriydim. Servet sahibi oldum. Bu serveti Allah yolunda harcasam bir faydası olur mu?" diye sordu. Rasûl ise: "Allah ancak temiz olanı kabul eder" buyurdu. Sonra bu ayet nâzil oldu.

101. Ey iman edenler!
Açıklandığı zaman,
sizi üzecek şeyler hakkında soru sormayın!
Zira Allah; Kur'an indiriliyorken *(siz Kur'an'ı okuyorken),*
gerekli olan herşeyi size açıklıyor/açıklayacak.
(Açıklamadığı sorularınızı ise) Allah onları size bağışlamıştır.

Maide 101 Nüzûl Sebebi: Bazıları babam kimdir? Devesi kaybolan is; "Acaba devem nerede" gibi sorular soruyorlardı. Bu ayet nâzil oldu. (Vahidu Esbab'ül Nüzûl, 1210)

107. *(Eğer sonradan*) o iki kişinin,
günaha girdikleri *(yalan söyledikleri)* anlaşılırsa,
o zaman,
bu öncelikli şahitlerin zarar verdiği kimselerden olan
başka iki adam onların yerine geçer
ve
"Allah'a yemin ederiz ki,
bizim şahitliğimiz,
onların şahitliğinden elbette daha gerçektir.
Biz hakkı da çiğneyip geçmedik.
Çünkü o takdirde biz elbette zalimlerden oluruz" diye
yemin ederler.

Maide 107: 108. ayette bu emrin hikmeti anlatılıyor. Şahitliği gereği gibi yapmalarını veya yeminlerinden sonra yeminlerin reddedilmesinden korkmalarını (sağlamak için) en uygun yol budur. Allah'tan sakının. Ve iyi dinleyin. Allah; yolundan çıkan bir topluluğu doğru yola iletmez.

(106. ayette de bu hükmün zaman ve mekân şartları anlatılıyor.)

106. EY İMAN EDENLER!
Birinizin ölümü yaklaştığı zaman,
vasiyet sırasında aranızda şahitlik *(edecek olanlar)*
sizden adaletli iki kişidir.
Yahut;
seferde olup da başınıza ölüm musibeti gelirse,
sizin dışınızdan başka iki kişi şahitlik eder.
Eğer şüphe ederseniz,
onları namazdan sonra alıkorsunuz da
Allah adına;
"Akraba da olsa şahitliğimizi hiçbir karşılığa değişmeyiz.
Allah için yaptığımız şahitliği gizlemeyiz.
Gizlediğimiz takdirde,
şüphesiz günahkârlardan oluruz" diye yemin ederler.

Maide 106 Nüzûl Sebebi: Temim ed-Davi şunları söylemiştir: "Ben ve Adiyy bin Bedda ticaret için Şam'da idik. Budeyl bin Meryem yanımıza geldi. Yanında gümüş bir kap vardı. Kral'a satmak istiyordu. Hastalandı. Bize vasiyette bulunarak eşyalarını ailesine iletmemizi istedi. Kabı aldık. Bin dirheme sattık. Aramızda paylaştık. Ailesine eşyasını teslim ettik. Gümüş kabı sordular. Bize bunları bıraktı, dedik. Rasûlullah Medine'ye geldi. Müslüman olduk. Budeyl'in ailesine giderek 500 dirhemi iade ettim. Adiyy'de de o kadar olduğunu haber verdim. Adiyy'i Rasûlullah'ın huzuruna götürdüler. Adiyy Hristiyandı. Dininde kutsal sayılan şeylerin üzerine yemin etti. Delil de yoktu."

Bu olay üzerine yukarıdaki üç ayet nâzil oldu. Bu durum karşısında Amr b. el-As ile başkası kalkıp yemin ettiler. Ve böylece 500 dirhem alınıp, aileye teslim edildi.

YÜZONÜÇÜNCÜ İNEN SÛRE:

TEVBE SÛRESİ

(HİCRÎ 9. YIL)

Mekkeliler yaptıkları anlaşmayı bozmuşlar, Medineli yolculara saldırmışlar. Bunun üzerine Medine ordusu giderek Mekke'yi fethetmiştir. Bu Sûrenin Mekke'nin fethinden sonra nâzil olduğu rivayet olunmuştur. Tarih olarak ta Hicretin 9. senesinde nâzil olmuştur. Böylece risaletin gelişinden itibaren, 21. senenin bitiminden sonra, 22. senenin içinde nâzil olmuştur. Allah Rasûlü 61 yaşını bitirmiş, 62 yaşının içinde bulunmaktaydı.

Bundan evvel gelen Maide Sûresi ile medeniyet içi hukuki reformların esasları tamamlanmıştı. Böylece Medeniyet sınırları içinde bütün kurumlar yerlerine oturmuş, çalışmalarını muntazaman sürdürüyorlardı. Adalet kurumu, devlet kurumu, belediye kurumu, seçim, ticaret, güvenlik kurumu ve kurum görevlileri hem ahlâken olgun, hem de yüksek hukuki bilgilerle donanmış olarak görev başındaydı. Böyle bir medeniyet artık dış saldırganlara gerekli cevabı verebilecek güce erişmişti.

Tevbe Sûresi dış saldırganlara ve içerdeki psikolojik taarruzlarına karşı yürütülecek topyekün harbin gerçek bir destanıdır. Yaşanmış bir destanıdır. Allah'ın bildirdiği bir ilimdir. Kurmay Subaylar bu Sûre ile gerekli eğitimlerinin en önemlisini almış olurlar.

Tevbe Sûresi 13. ayetine bakınız. Savaşı ilk önce Kur'an'a inanmayanların başlattığı açıkça bildirilmiştir. Böylece başlayan savaş yıllarca süregelmişti; öyle ki, tüm Arabistan'a yayılmıştı. Bu arada Roma devletine giden bir elçi öldürülmüş, elçinin ölümü üzerine devletlerarası hukuka göre Roma'ya savaş açılmıştı. 3.000 kişilik bir birlik gönderilmiş ve bu birlik en az 30.000 kişilik Roma ordusunu Mute Savaşı'nda geri püskürtmüştü. Çağın iki süper gücü İran ve Bizans, Arap yarımadasında yeni bir gücün doğmasından endişe içinde idiler. İranlıları Romalılar yakın bir tarihte yendikleri için, henüz İranlıların sesi çıkmıyor. Romalılar ise, İranlıları yenmelerinden sonra şımarmaya başlamışlardı. Medine Devleti'nin kendilerine gönderdiği iyi niyet heyetini esir almışlar, bir diplomatı öldürmüşlerdi. Roma İmparatorluğu ile yaklaşan savaş ihtimalinden evvel, Arabistan'daki savaş halinde bulunan ordulara, kesin bir taarruz yapılması zamanı gelmişti. Medine Devleti ile saldırmazlık anlaşması olanlara taarruz edilmeyecek, anlaşmalarına uygun davrananlara taarruz edilmeyecek, savaşı sürdüren ve aralarında anlaşma olup ta bu anlaşmayı ihlâl etmiş olanlar çökertilecekti. Tevbe Sûresi böyle bir ortamda nâzil oldu. Zaten Sûreyi dikkatlice okursanız böyle bir ortamın olduğunu göreceksiniz.

Bu Sûre'nin ilk ayetleri Mekkenin Fethi'nden sonraki hac mevsimine denk gelmişti. Allah Rasûlü bu sene hacca gitmemişti. Hz. Ali'yi, Hac emiri Hz. Ebu Bekir'e göndererek Hac'da bu ayetlerin ilân edilmesini istedi. Hac'da bu ayetler, Arabistan'ın her köşesinden gelmiş olan insanlara ilân edildi. Böylece büyük taarruzun başlayacağı dört ay önceden herkese haber verilmiş oldu. Bu dört ay, eskiden beri süregelen ve savaşılması haram olan dört aylardı. Bu dört ayda, hiçbir kabile hiçbir kabile ile savaşmazdı. Herkes emniyet içinde Mekke'ye hacc etmek için gelebilirdi. Haram aylar demek bunlar demekti. İçinde savaşılması yasak olan aylar. Bu aylar bittikten sonra büyük taarruz başlayacaktı. Herkese duyuruldu (Psikolojik harb).

28. ayette müşriklerin Mekke'ye girmesi yasaklandı. Böylece hukuk tanımaz saldırgan insanlar Mekke'ye giremeyecek ve Mekke'nin güvenliği kesin biçimde sağlanmış olacaktı. Psikolojik harb ile kan dökülmesi önlenebiliyordu.

29. ayette Roma İmparatorluğu ile savaş haline atıf yapılmıştır. O zamanki Yahudiler de Roma İmparatorluğu ile işbirliği içinde bulunuyor. Medine Devleti'nin diplomatlarının öldürülmesinden sonra Mute Savaşı çıkmış bulunuyordu. Fiilen Roma ile savaş hali sürüyordu. Eğer bu durum bilinmezse, Sûreler arasındaki bağ koparılırsa Kur'an yanlış anlaşılır. Hatta bu ayetten kalkarak çağımızda yaşayan tüm Ehl-i Kitap ile; kibirleri kırılıp zelil oluncaya veya cizye verinceye kadar onlarla savaşmak gerektiği çıkarılır. Bu çıkarım, Sûreleri birbirinden koparmaktarı doğuyor.

Hukuk Usûlümüzün bir kâidesi olan "KUR'AN BAHSETTİĞİ ORTAMDA ANLAŞILIR" kâidesini bir kenara atarsak, kesinlikle Kur'an'ı dosdoğru anlamamız mümkün olmayacaktır. Bunu Tevbe 29 üzerinde lütfen düşününüz. Bu ayetin indiği ortamdaki Roma İmparatorluğu ile olan savaş haline atıf yaptığını diğer ayetlerden bulursanız, bu takdirde doğru anlamış olursunuz. Kur'an'ı doğru anladıktan sonra gelelim günümüze taşımaya. Tevbe 29'u günümüzde uygulamak için aşağıdaki aşamaların fiilen günümüzde yaşanmış olması gerekir. Buna şartlar adı verilir.

Benzer şartlar oluşmadan, Tevbe Sûresi 29. ayetin hükmü uygulanamaz. Ayetler ve hükümleri kıyâmete kadar devam edecektir. Lâkin uygulamaları sebeb, şartlar ve manilere bağlı olacaktır.

Tevbe 37 için: O zamanki müşrikler, kendileri askeri bakımdan güçlü olduklarında, o yıl ki haram ayları tehir ettik diyerek saldırıyorlar, karşı taraf ise bundan gafil olduğu için hazırlıksız avlanıyorlardı. Bu davranışları ile çifte standart uygulamış oluyorlardı. Karşı taraf güçlü olduğu zaman, o yılki ayın aynısında üzerlerine hücum ettiklerinde, bu haram aydır diyerek haram ayı istedikleri

gibi ileri geri alıyorlardı. Bir daha böyle yapılmaması, yapılsa da geçersiz olduğu ilân ediliyor.

Medineli askerlerin bazıları moral zayıflığına uğruyor. Bu askerlere moral vermek için ayetler gerekli hususları hatırlatıyor. Bu moral zayıflığı hangi haber üzerine oluşmuştu? Tevbe Sûresi'nin 1'den 37 dahil ayetlerinden sonra, verilen mühlet bitip büyük taarruz başlatılmış ve bütün Arabistan denetim altına alınmıştı. Arap yarımadasında can, mal, ırz, nesil, akıl güvenliği sağlanmıştı. Arabistan'da doğan böylesi büyük bir medeniyete karşı. Roma İmparatorluğu bu medeniyeti yıkmak için muazzam bir güç toplayarak harekete geçtiği haberleri Medine'ye ulaşmıştı. Büyük bir taarruzdan çıkmış bir milletin morali bu haber ile sarsılmıştı. Kurmay subayların böyle bir durumda ilk yapacakları iş, milletin ve askerlerin moralini yükseltmek için gerekli konuşmaları yapmalarıydı. Tevbe Sûresi 38. ayetinden itibaren Kur'an bu konuda da yol gösteriyor.

Ülke bir saldırıya maruz kaldığında askerlik zorunlu tutulur. Ülke saldırıya muhatap değilse, iç karışıklıklar nedeni ile askerlik gönüllü olarak yapılır. Bu ayrımı kurmayların çok iyi bilmesi gerekir. Ve askerlik işlemleri de bu esasa göre düzenlenir.

38. ayette ülke bir dış saldırıya maruz kaldığı için askerlik zorunlu tutulmuştu. (Emredilmişti).

Askere alma işlemleri başlamıştı. 43. ayette işâret edildiği gibi, bazıları çeşitli mazeretler ileri sürerek, askerden paçayı kurtarmışlardı, halbuki bu mazeretlerin tetkiki yapılmalı ve her mazeretim var diyene, savunmadan muaf tutulma izni verilmemeliydi. Allah Rasûlü bu kâideye dikkat etmediği için bu ayet ile kınanmıştır. Muaf olanlar olmuştu. Lâkin bundan böyle gerekli tahkikat yapılmadan kimseye savunma hizmetinden muafiyet verilmeyecekti. Savunma hizmetinden kaçmak isteyenlere hemen izin verilmemesinin hikmeti neydi? Bunlar savaşta bir yararlılık gösterecekleri için mi? Yoksa başka bir hikmet gereği için

mi? Hikmeti 47. ayette bildiriliyor. Bunlar savaşa gitse dahi, zaten ordu içinde fitne çıkarmaktan başka bir işe yaramazlardı. Lâkin bu kişilerin mazeretleri araştırılmalı ki, bunların ne kadar yalancı oldukları ortaya çıksın, halk bu kişileri tanıma fırsatı bulsun. Böylece bunların içeride yapabilecekleri fitne, bozgunculuk, moral bozmak gibi faaliyetlerine, halk aldırış etmesin. Bu kişiler, kendi yalanları ile yakalansın. Ve hukuki olarak kayıtlara geçsin. Bu kişiler savaşa gelmiş olsa da olmasa da Tevbe 51'de bildirildiği gibi, başa gelecek bir musibet gelecekse gelecektir, bunların katılımı ile ordu güçlenmiş olmayacaktır. Ordu bütün askeri, teknik, mali, lojistik vs. tedbirleri aldıktan sonra, başına gelene elbette katlanacak ve Allah'a isyan etmeyecektir. Tevbe 53'de bildirildiği gibi, bu kişilerin orduya mali yardımda bulunarak askerler üzerinde bir inisiyatif kurmaları engellenmelidir. Canları ile savunmaya katılmaktan kaçınan kişilerin, mali yardımları reddedilecektir. Çünkü bunlar, bir müddet sonra askerleri kendi inisiyatiflerine almak için, mali yardımlarda bulunmaktadırlar. Aynı zamanda Kur'an'a inanmayanlardan da mali yardım alınmayacaktır. Münafık, müşrik, kâfirlerden; İslâm ordusu asla hibe, mali yardım kabul edemez. Böyle bir yardımı almaya razı olmak, orduyu onların inisiyatifine açık tutmak olacaktır. Silah satın alabilir.

Medine Ordusu yaklaşık 30.000 kişilik bir güç ile Şam istikâmetine doğru yola çıktı. Bizans ordusu Medine'ye gelmeden yolda karşılanacaktı. Medine ile Şam'ın ortalarına rastlayan Tebük isminde bir yerde Ordu karargâh kurdu. Beklemeye başladı. Bir aya yakın bekledi. Bu arada Roma İmparatorluğu korkarak savaştan vazgeçmiş ve güçlerini geri çekmişti. Bu bir aylık bekleme müddetinde bu durum haber alınınca geri dönüldü. Dönülmeden evvel Roma İmparatorluğu sınırlarında yaşayan halklarla anlaşmalar yapılarak, tampon bir bölge oluşturuldu.

Ordu Tebük'ten geri dönerken, ordu içerisinde bazı münafıklar, gece karanlığından yararlanarak Allah Rasûlü'ne

suikast plânlamışlardı. Bu durum sezilince, gerekli tedbirler alınarak suikasta imkân verilmedi. Allah Rasûlü, münafıkların bunca yaptıklarına rağmen bunları idam ettirmiyordu. Çünkü idamlar kamu vicdanında, idam edilen kişiye karşı sempati oluşturuyor ve kişi meşhur oluyordu. Münafıklara böyle bir imkân vermiyor, kendi ecelleri ile ölümlerine kadar, onlara karşı izalasyon politikası takip ediyordu. Öldükleri zaman da cenaze namazlarını kılıyordu. 84. ayetle artık münafıkların da cenaze namazlarının kılınması yasaklandı.

Medine Devleti münafıkları idam etmiyordu. İdam etmeyince bu kişilerin çocukları, akrabaları duygusal bağlardan dolayı devlete isyana sürüklenmiyor, çok iyi Müslümanlar oluyorlardı. Öyle ki, kendi babalarını kendileri kınıyorlardı.

83. ayette de artık bir daha münafıklara savaşa katılma izni verilmeyecekti. Savaşmaktan toptan muaf tutulacaklardı. Münafığı tespit için önce mazeret araştırması. Mazereti yalan ise münafığın tespiti. Bundan sonra halkın bunu bilmesi. Ve savaştan muaf tutulmaları ne kadar ince bir siyaset idi. Özetleyecek olursak;

1- Dış saldırı ihtimali halinde seferberlik ilânı.

2- Askere alma işlemlerinde herkesin çağırılması. Askere gitmek istemeyenlerin mazeretlerinin yazılı olarak alınması. Ve mazeretin araştırılması.

3- Mazereti yalan çıkanların münafık olarak tescili.

4- Münafıkların devlet sırrı olarak saklanması ve öldükleri zaman cenaze namazlarının kılınmaması.

Böylece münafığın akrabaları gücendirilmeden, münafıklar kendi normal ecelleri ile ölmüş olacaklar ve toplum gittikçe iyileştirilmiş olacaktır. Cenaze namazları kılınmamakla da herkes kendisinin münafık olup olmadığmdan endişe duyarak, münafıklıktan kaçınacak, iyi bir müslüman olmaya çalışacaktır. Cenaze namazlarının kılınma-

ması bu faydayı sağlamaya yöneliktir. Her fırsatta dış düşmanlarla işbirliği yapan, içeride fesat çıkaran insanlar dahi, böylesi insani bir yöntemle tereyağından kıl çeker gibi izole edilmekte ve akrabalarına devlete düşmanlık yolu açılmamaktadır.

Tevbe 91 ve 92'de, seferberlik halinde askere alınmaması gerekli olan kriterler bildiriliyor. Bunlar iyi insanlardır, lâkin askere alınmamaları gerekir.

Tevbe 93'de bildirildiği gibi, bazı zenginler canları ile savaşa gitmek istemezlerse, bunlar mallarını korumak için gerekirse düşmanlarla gizli anlaşmalar yaparak, düşman ordularının memleketi işgalini teşvik edebilmektedirler. Lâkin çıkacak bir savaşta kendi canlarının da zarar göreceğini bilirlerse, bunu yapmaktan uzak kalırlar. Bütün zenginler için değil, bazı zenginler için bu ifadeler geçerlidir.

Tevbe 102'de bazı müslümanların da askere alınmaktan kaytarmak için mazeret uydurdukları, lâkin ordunun Tebük'ten geri dönüşünde bunu itiraf ettikleri anlaşılmaktadır. Bunların ufak tefek mazeretleri var, lâkin bu mazeretlerini büyütmüşlerdir. Bunlar umulur ki, af edilir. Bunlar kendi istekleri ile sadaka vermek istemişler, sadakaları kabul edilmiştir.

Tevbe 106'da, Kab b. Malik ve birkaç kişi, hiçbir mazeretleri olmadığı halde, seferberlik emrini yerine getirmemişler, orduya iştirak etmemişlerdi. Bu durumu da açıkça ordunun dönüşünde itiraf ettiler. Bu kişilere: "İNSANLARLA KONUŞMAMA CEZASI VERİLDİ", kimse bu kişilerle konuşmuyordu. 118. ayette bu kişiler af edildi. Rivayete göre ceza 52 gün sürmüştü.

107, 108, 109, 110. ayetlerde, bir hükümet darbesinin önlenmesine şahit oluyoruz. O zamanda mescitler, hükümet binası gibi kullanılıyordu. Ordu Tebük'e doğru yola çıktıktan sonra, Medine'deki münafıklar, Medine'nin banliyösünde bir mescit inşa ettiler. Hesaplarına göre

Ordu, Roma karşısında yenilecek, yolda Allah Rasûlü'ne suikast yapılacak ve ordunun bir kısmının geri dönüşünde, münafıkların reisi bu mescitte başkan olarak ilân edilecekti. 107. ayeti, Tevbe Sûresi'nin tamamını düşünürseniz bunu anlarsınız. Nitekim bu hesaplar, asırlardır yapılagelerek idare münafıkların eline geçmiştir. Halk ta seve seve idareyi onlara vermiştir. (Plâna bakınız).

1- Karşı bir devleti kışkırtmak. Ülkeyi savaşa mecbur bırakmak.

2- Savaşta iki gruba ayrılmak. Bir grubu ordu içinde, bir grubu halk içinde; aynı plân doğrultusunda çalışma yapmak.

3- Devletin ordusu savaşta mağlûb olunca, halkın içindeki münafık grup, ordunun içindeki münafık birini veya sivil birini devlet başkanı olarak ilân etmek. Asırlardır Müslümanların yaşadığı ülkelerde münafıkların oyunu böyle olagelmiştir.

Baştan da söylediğimiz gibi, Tevbe Sûresi'ni bilmeyen bir subay, asla kurmay subay olamaz. (Çin-Japon savaşı sırasında Mao aynı münafık politikayı izlemiştir). Tevbe 108 ile bu kişilerin her türlü hâli hesap ederek, şayet ordu mağlûb olmazsa, bu takdirde ne iyilikler yaptıklarını söyleyeceklerdir. Onların mescitlerinde ebediyyen namaz kılmak yasaklanmıştır.

Tevbe 120 ile de artık sadece şehirlerde oturanlar değil, köylerde oturanlar (bedeviler de), savunma işine iştirak etmeleri bildirilmektedir. Tevbe 122 ile savunma hizmetlerine bir istisna getiriliyor. İlgili beldedeki yeteri kadar kamu görevlisi, öğretmen, yargıç vs. kişiler, genel plânlamaya göre askere alınmayacak, bunlar normal çalışmalarını savaş zamanında dahi sürdüreceklerdir.

Tevbe 123'deki kâfirler lafzından şunu anlamalısınız ki, o günkü devirde, o günkü şartlar taşıyan kâfirlerdir. Yani

savaşı başlatmış olan kâfirlerdir. Yoksa İslâmiyet'te hiçbir insan; inanç müşriği, inanç kâfiri olduğu için, inanç münafığı olduğu için katledilmez. Ancak yasal savaş hâli varsa, savaş hukukunun gereği yapılacaktır.

Tevbe Sûresi 128'de ne denilmektedir? Elbetteki Allah Rasûlü, askerlerin savaşta sıkıntıya uğramasından üzülüyordu. Lâkin ne yapabilirdi ki? Temel insani hakları çiğneyen onlar, savaşı başlatan onlar, insanlara zulüm yapan onlar. Eğer bunlara bir son verilmezse, iyi insanların kaçıp gidecekleri bir başka dünya da mevcut değildi. Ya savaşacaklar, ya da ezileceklerdi.

Tevbe 129 ile şu mesaj veriliyor: "Eğer bütün müslümanlar, iyi bir medeniyet kurmak için Rasûle yardım etmezlerse, Allah Rasûlü tek başına hayatı yaşamaya devam edecek ve Allah'ın bütün nehiylerini terketmiş, bütün emirlerini yapmaya çalışmış bir insan olarak, tek başına Kur'anî yürüyüşüne devam edecek, başına gelenlere katlanarak yaşayacaktır. Hükümler Allah'tan geliyordu. Hükümlere uyanlar Allah'a, uymayanlar yine Allah'a karşı mükellef idiler. Rasûl sadece bir tebliğci idi.

TEVBE - NÜZÛL SEBEBLERİ

(DEVLET KURULALI 9 YIL OLDU)

25. ANDOLSUN, Allah birçok yerde
ve
Huneyn savaşı gününde size yardım etmiştir.
Hani, çokluğunuz size kendinizi beğendirmiş,
fakat *(bu çokluk)* size hiçbir yarar sağlamamış,
yeryüzü bütün genişliğine rağmen size dar gelmişti.
Nihayet *(bozularak)* gerisin geriye dönüp kaçmıştınız.

Tevbe 25 Nüzûl Sebebi: Huneyn günü birisi: “Bugün sayımızın azlığından dolayı yenilmeyiz” demişti. Onikibin kişiydiler. Bu söz Rasûl’e çok ağır geldi. Bu ayet nâzil oldu.

28. EY İMAN EDENLER!
Müşrikler *(saldırganlar/teröristler),*
ancak bir pislikten ibarettir.
Artık bu yıllarından sonra,
Mescid-i Haram'a yaklaşmasınlar.
Eğer yoksulluktan *(ticaretinizin eksilmesinden)* korkarsanız,
Allah dilerse lütfuyla sizi zengin kılar.
Şüphesiz Allah; bilen ve doğru hüküm/karar verendir.

Tevbe 28 Nüzûl Sebebi: Müşrikler Kâbe’ye gelirken beraberlerinde gıda maddeleri getirip satarlardı: “Gıda maddelerini, ihtiyaç duyduğumuz malları bize kim getirecek?” demeleri üzerine ayet nâzil oldu.

Müşrikler uzaklaştıktan sonra, Allah bol yağmur verdi. Toprak verimli oldu. Her türlü bitki, hayır, bereket çoğaldı.

43. ALLAH seni affetsin!
Doğru söyleyenler sana iyice belli olup,
yalancıları bilinceye kadar beklemeden niçin onlara izin verdin?

Tevbe 43: Bu ayetin önceki 41, 42 ve 44, 45 incelendiği zaman, sebebi nüzûlu ortaya çıkıyor. 46, 47, 49, 50, 51.

Nüzûl Sebebi: Tebük gazvesinde gün sıcaktı. Meyveler olgunlaşmıştı. Mazeretleri olmadığı halde varmış gibi gösterenlere, Rasûl; savaştan geri kalmak isteklerine: “Evet” dedi ve Rasûl kınandı.

74. Bir şey söylemediklerine dair Allah'a yemin ediyorlar.
Halbuki *(Peygamberi ve müminleri*
Medine'den süreceklerine dair) o sözü söylediler
ve
müslüman olduktan sonra inkâr ettiler.
Ayrıca başaramadıkları şeye *(peygamberi öldürmeye)* de yeltendiler.
Sırf, Allah ve Rasûlü kendi lütfu ile onları zengin kıldığı için, intikam almaya kalktılar.
Eğer tövbe ederlerse kendileri için hayırlı olur.
Şayet yüz çevirirlerse Allah onları dünyada
ve
ahirette çok acıklı bir azaba uğratacaktır.
Artık onlar için yeryüzünde ne bir dost,
ne de bir yardımcı vardır.

Tevbe 74 Nüzûl Sebebi: Rasûl, Tebük'e varmak istediği bir sırada; münafıklardan bir grup önde ilerliyordu. Aralarında: "Bu adam, Bizans'ın saraylarını fethedip, kalelerini istilâ mı etmek istiyor? Heyhat! Heyhat!" diyorlardı. Ashabı kastederek: "Bunlar gibi aç gözlü, yalancı, korkak kimse görmedim" demişlerdi. Durum Rasûlullah'a bildirildi. Grubu durdurdu. Onlar da: "Biz sadece eğlenip oynuyorduk" dediler. Ayet nâzil oldu.

Geceleyin yolda Rasûl'ü öldürmeye kalkan onbeş kişi hakkında nâzil oldu. Sahabe bunların öldürülmelerini teklif etti. Rasûl: "Böyle bir şeyi asla yapamam. Çünkü Arapların aralarında, Muhammed bir topluluk ile beraber savaştı. Fakat Allah onu, onlar sayesinde muzaffer kılınca onları öldürmeye kalkıştı diye, konuşmalarını istemem" dedi.

79. SADAKALAR *(sosyal yardımlar)* hususunda,
gönüllü bağışta bulunan müminlerle,

güçlerinin yettiğinden başkasını bulamayanları çekiştirip,
onlarla alay edenler var ya;
işte Allah asıl onları küçük düşürmüştür.
Onlar için çok acıklı bir azap vardır.

Tevbe 79 Nüzûl Sebebi: Abdurrahman bin Avf için: "Vallahi o gösteriş için vermiştir. Yüce Allah'ın rızasını kazanmayı asla kastetmemiştir" diyorlardı. Az sadaka vereni görünce de: "Allah-u Teâlâ'nın bu sadakaya ihtiyacı yoktur" diye münafıklar konuşuyorlardı. Ayet nâzil oldu. (Esbab-ı Nüzûl, Fecr Yayınevi, Sh. 211, 1986 Baskısı)

84. Onlardan ölen hiçbirine asla namaz kılma
ve
kabrinin başında durma!
Çünkü onlar Allah'ı
ve
Rasûlünü inkâr ettiler
ve
fasık olarak öldüler.

Tevbe 84 Nüzûl Sebebi: Abdullah b. Ubey bin Selül öldüğü zaman, oğlu Abdullah gelerek, babasını kefenlemek için Rasûl'den gömleğini istemişti. Verdi, namaz kılmasını istedi. Rasûl namaz için kalktığı sırada, Ömer: "Ey Allah'ın Elçisi! Rabbin münafıklar için namaz kılmanı yasaklamış iken, onun için namaz mı kılacaksın" dedi. Rasûl ise: 'Yüce Allah, Ey Muhammed, onların bağışlanmasını ister dile, ister dileme birdir. Onlar için 70 defa bağışlanma dilesen bile, Allah onları bağışlamayacaktır, diye buyurmak Sûretiyle beni bu konuda muhayyer bıraktı. O halde ben de yetmişten fazla bağışlanma dileyeceğim" buyurdu. Ömer: "İyi ama o münafığın biridir" dedi. Fakat Rasûl namazı kıldı. Ayet nâzil oldu. Ayet nâzil olunca, bundan sonra hiçbir münafığın namazını kılmadı.

107. BİR DE zararlı faaliyetlerde bulunmak, küfre yardım etmek,
müminler arasına ayrılık sokmak için ve öteden beri,
Allah ve Rasûlüne karşı savaşanlara üs/karargâh olsun diye,
bir mescit yapanlar vardır.
Bunlar; "Bizim iyilikten başka hiçbir kastımız yok" diye de
mutlaka yemin ederler.
Ama Allah şâhitlik eder ki, bunlar mutlaka yalancıdırlar.

108. Onun içinde asla namaz kılma!
Daha ilk günden,
temeli takvâ üzerine kurulan,
(Allah'a karşı gelmekten sakınılan) mescit,
içinde namaz kılmana elbette daha lâyıktır.
Orada temizlenmeyi seven adamlar vardır.
Allah da temizlenenleri sever.

109. Binâsını takva *(Allah'a karşı gelmekten sakınmak)*
ve
O'nun rızasını kazanmak temeli üzerine kuran kimse mi
daha hayırlıdır, yoksa binasını;
çökmeye yüz tutmuş bir uçurumun kenarına kurup,
onunla birlikte kendisi de cehennem ateşine yuvarlanan
kimse mi?
Allah zalimler topluluğunu doğru yola iletmez.

110. Kurmuş oldukları binaları (Mescid-i Dırar:
Müminlere zarar vermek için açtıkları mescit),
kalpleri/düşünceleri/duyguları değişmedikçe;
yüreklerinde,
sürekli bir kuşku olarak kalmaya devam edecektir.
Allah bilen ve doğru hüküm/karar verendir.

Tevbe 107-110 Nüzûl Sebebi: Mescid-i Dırar yapıldığı sırada, Amir'i oraya imam yapmak istiyorlardı. Amir ise; "Kendi mescidinizi inşa edin. Gücünüz yettiği kadar silah toplayın, kuvvet toplayın. Ben Rum Kayserine gidip

Muhammed ve Ashabını Medine'den çıkarmak için Rum ordusunu getireceğim" demişti. Ve Medine'den çıkıp gitmişti. Terketmişti. Mescid tamamlandığı sırada, Tebük Seferi için hazırlıklar yapılıyordu. Münafıklar gelerek: "Ey Allah'ın Elçisi! Biz hastalıklı, ihtiyaç sahibi kimselere, yağmurlu günde namaz kılmaları için bir mescid inşa ettik. Vallahi biz bu mescidi insanlara yararlı olsun diye inşa etmek istedik. Mescidlerimize gelip orada namaz kıldırmanı, hayır duada bulunmanı arzu ediyoruz" dediler. Gâyeleri mescide meşruluk kazandırmak idi.

Rasûl; "Ben sefere çıkmak üzereyim. İnşallah dönersek, gelip orada size namaz kıldırırım" buyurdu. Tebük'ten dönerken Medine'ye bir saat kala ayetler nâzil oldu. Rasûl bazı kimselere: "Ehli zalim olan bu mescide gidin ve onu yıkıp-yakın" diye emir verdi. Ashab emri derhal yerine getirdiler. Bu olay Medine'ye dönmeden evvel vuku bulmuştu.

111. ŞÜPHESİZ ALLAH müminlerden canlarını
ve
mallarını kendilerine vereceği cennet karşılığında satın almıştır.
Artık onlar,
Allah izin verdiği için saldırganlara karşı savaşırlar,
öldürürler ve ölürler.
Allah bunu Tevrat'ta, İncil'de
ve
Kur'an'da kesin olarak vadetmiştir.
Kimdir sözünü Allah'tan daha iyi yerine getiren?
O halde, yapmış olduğunuz bu alışverişten dolayı sevinin.
İşte asıl büyük başarı budur!

Tevbe 111 Nüzûl Sebebi: Abdullah bin Revaha, Rasûl'e: "Ey Allah'ın Elçisi, Rabbin ve kendin için dilediğin

şartı koş" demişti. Rasûl de: "Rabbim için sadece O'na kulluk etmeyi, O'na hiçbir şeyi ortak koşmamanızı şart koşuyorum" buyurdu. Ensâr: "Peki bütün bunları yaptığımız takdirde, bize karşılık olarak ne verecek" diye sordu. Rasûl de: "Cennet" diye karşılık verdi. Ensâr: "Bu kârlı bir alışveriş. O halde ne bozar, ne de bozulmasını isteriz" diye sevinçle haykırdılar.

113. CEHENNEM EHLİ oldukları,
kendilerine kesin olarak belli olduktan sonra;
-yakınları da olsalar-
Allah'a ortak koşanlar için af dilemek,
ne Peygambere yaraşır,
ne de Müminlere!

Tevbe 113 Nüzûl Sebebi: 1- Ebu Talib ölüm döşeğinde iken, Lâ İlâhe İllâllah demedi.

2- Müşrik olduğu halde adamın birisinin ana babasına istiğfarda bulunması.

3- Abdullah bin Mesud der ki: "Birgün Peygamber kabristanı ziyarete çıkmıştı. Oradaki kabirlerin birinin yanında oturup uzun süre münacaatta bulundu. Sonra da ağlamaya başladı. Onun ağlaması üzerine ben de ağlamaya başladım. O zaman bana: 'Yanında oturduğun kabir annemin kabridir. Rabbim'den O'na dua etmek için izin istedim. Ama bana izin vermedi. Bunun üzerine bu ayet nâzil oldu.

1- Buhari, Sahih, Kitabu'l-Cenâiz; K. et-Tefsir, (Tevbe 16, 28); Müslim, Sahih K. el-İman 39; El-Kasas 56.

2- Tirmizi, Sünen, K. et-Tefsir 10; Taberî, Cami'ul-Beyan XI, 33.

3- Vahidî, Esbâbü'n-Nüzûl 152. Ayrıca Hâkim ile Beyhâki de rivayet etmiştir.

«122. *(NE VAR Kİ);*
Müminlerin hepsi toptan seferber olacak/savaşacak değillerdir.
Öyleyse onların her kesiminden bilim adamları;
din konusunda köklü, derin bilgi (fıkıh)[*] sahibi olmak
ve
(savaşanlar cepheden) dönünceye kadar kavimlerini uyarmak için
geride kalsınlar *(cepheye gitmesinler).*
Umulur ki sakınırlar/korunurlar!»

(*) Fıkıh: Kur'an + Sünnet (Kur'an'ın tatbikatı) + Zamanın bilimleri + İçtihatlar + Evrensel Medeniyet'in oluşum aşamaları.

Tevbe 122 Nüzûl Sebebi: Müminler Cihad hususunda çok hırslıydılar. Rasûlullah bir seriyye gönderdiği zaman bu müminlerin çoğu seriyye ile birlikte çıkar; dolayısıyla Rasûlullah'ı Medine'de çok az kimse ile bırakırlardı. Bu ayet nâzil oldu.

YÜZONDÖRDÜNCÜ İNEN SÛRE:

NASR SÛRESİ

(HİCRÎ 10. YİL)

Mekke beldesinde; insan haklarını tanımaz cahil kişilerin saldırıları, Peygamberimiz'i öz vatanından ayrılmak zorunda bırakmış ve bu olayların yol açtığı savaş hâli, zincirleme reaksiyonlar ile on yıl sürmüştü.

Arapların kendi aralarındaki kavgadan yararlanarak, Arap topraklarını istila etmek isteyen Bizans kuvvetleri püskürtülmüş, İran kuvvetleri engellenmişti.

Çağın iki süper gücü, Bizans ve İran'ın bu perişanlığı araplar nezdinde, milli birlik ve beraberlik hissini uyandırmış, bu milli duygular İslâmiyet'in evrensel mesajı ile başka ırklara zarar vermeyecek şekilde nötralize edilmişti.

İnançlar manâsında olan din; sempati ile kitleler nezdinde benimseniyor, bâtıl ve cahil inançlar yıkılıyordu. Bu konudaki din çerçevesinde hiçbir kimseye baskı yapılmıyor. Zorlama ile din kabul ettirilmiyordu.

Hukuk Rejimi manâsında olan Din ise, kurulmuştu. Temel insan hakları, vecibeleri, hürriyetler; bütün insanlar için adaletle uygulanıyordu. Böyle bir hukuk ortamında, haklar ve hürriyetler rejiminde insanlar mutluluk hissediyordu. Bu mutluluk ortamı; insanların seve seve, sempati ile inanç manâsında olan Allah'ın Dini'ne girişini kolaylaştırmış ve kitleler akın akın bu Dine giriyorlardı.

NASR SÛRESİ

İniş Sırası: 114 • Mushaf Sırası: 110 • Medeni Sûre • 3 Ayettir

Rahmân ve Rahîm Allah'ın adıyla

1. ALLAH'ın yardımı[*]
ve
fetih[**] geldiğinde
ve
2. insanların kitleler halinde,
Allah'ın dinine girdiğini gördüğünde;
3. Rabbine hamd ile,
(yaptığı herşeyi yerli yerince güzel yapan olarak)
tesbihte bulun
ve
O'ndan mağfiret/bağışlanma dile!
Çünkü O,
tüm içten tövbeleri/bağışlanma dileklerini kabul edendir.

[*] Allah'ın Yardımı: Allah'ın başkalarının da hak ve özgürlüklerine riayet ederek kimseye saldırmadıkları halde, saldırıya uğrayanlara yol göstermesi ve tüm barış yollarının tükenmesi üzerine; saldırganlara karşı garantili bir zafer sözü vermesi...

[**] Fetih: İnsan hak ve özgürlüklerini ihlâl ederek, Müminlerin ve Elçi'-nin konuşmasını yasaklayıp öldürmeye çalışan saldırgan, terörist müşriklerin merkezi; Mekke'nin fethi…

Nasr Sûresi böylece hitap ediyor ve bu Sûre'den sonra vahiy gelmiyordu. Kur'an'ın inişi, 23 yıllık bir süreç içinde tamamlanmış oluyordu. Peygamberimiz az bir zaman sonra vefat etmişti.

Geride bir hukuk düzeni, bir din, bir vatan, bir medeniyet, onbinlerce arkadaş bırakmıştı. Arkadaşları düzeni devam ettirdiler. Otuz yıl içinde bu yeni dünya düzeni İspanya'dan Çin'e kadar yayıldı.

Dünya'nın -Amerika hariç- her tarafına bu din, bu düzen; Allah Rasûlü'nün arkadaşları tarafından götürüldü. Sahabeler yıldızlar gibi ışık saçtılar.(*)

(*) Sahabelerin vefatından sonra, bu yüce mirasa bakınız ne yapıldı. Bir yalan uyduruldu. Güyâ İslâm'ı sûfiler yaymış. Hayır bu büyük bir yalan. İslâm'ı sûfiler yaymadı, İslâm'ı Sahabiler yaydı. Sûfilerin çoğu; "Din'e karşı, yeni bir Din"i İslâm adına yaydılar. Evet sûfiler de bir Din yaymıştı. **Lâkin yaydıkları bu Din kuzu postundaki kurt gibi, İslâm postundaki Tasavvuf dini idi**. Ve bu: "Tasavvuf Dini"ni İslâm Dini sanan kitleler, ne yazık ki; 12 asırdır İslâm dışı bir dinin mensupları olarak yaşayageldiler. Kutbu'l-Aktab'lar, Gavs'lar, üçler, yediler, kırklar, üçyüzler, üçbinler, onbinler şeklinde örgütlenerek, gizli bâtıni istihbarat örgütleri gibi çalıştılar. İslâm'ın her mirasını kendilerince yorumladılar. Ve bugünlere Peygamberimizin zamanındaki Dini değil, karmaşık bir dini taşıdılar.

KUR’AN GERÇEK Mİ, DEĞİL Mİ?

Kur’an’ın günümüze gelişini iyi anlamalıyız. Şöyle ki:

İkinci Dünya Savaşı’nı ele alalım. Bu olay MS. 3400 yılına nasıl intikal eder. Bunun nasıl intikal edeceğini düşünürsek, bize de öyle gelebilir olduğunu ispatlamış oluruz.

1. Yol: İkinci Dünya Savaşı’ndaki bir olayı bir kişi görmüştür. Bunu bir başkasına anlatır, yazar. Böylece aktarılır. Bunlar küçük küçük olaylardır. Bunlara ahad haberler denir. Geniş bir itibar görmezler.

2. Yol: Olayı birkaç kişi görmüştür. Sonra halk kitlelerine yayılarak meşhur olmuştur. Hitler’in intiharı gibi. Bunlara meşhur haberler denir. %100 kesin olmamakla birlikte itimat edilir. İtimat etmeyene bir şey denmez.

3. Yol: “II. Dünya Savaşı’nda Almanlar Yenildi” gibi. Olayı milyonlarca insan görmüştür. Bu haber mütevatir haber özelliğini taşır. Bunu inkâr edene, ‘gerçeği örten’ yani “kâfir” denilir. Olay, çağı etkilemiştir. Olay, bütün ülkeleri etkilemiştir. Böylesi etkileşim alanı yaygın bir haber, nesilden nesile anlatılmış, anlatıla anlatıla, yazıla yazıla MS. 3400 yılına kadar intikâl etmiştir.

Kur’an’ın 14 asır önce çağı etkilemiş olduğunu nereden anlıyoruz. Milyonlarca cami var, milyonlarca anıt var.

İkiyüz milyonun üzerinde birbirinin aynısı Kitap (Kur'an) var. Bütün bunlar, birkaç yılda yapılmadığına göre, kökü 14 asır öncesindeki etkileşime dayanıyor demektir. Bu etkileşimin dalgaları nesilden nesile aktarılarak günümüze gelmiştir. Bu gelişe, tevatüren geliş adı verilir. Öyleyse Kur'an mütevatir bir haberdir. İnkâr eden, gerçeği örtmüş (kâfir) sayılır.

Ezan da böyle, asırlardır camilerden okuna okuna bugünlere gelmiştir.

Kur'an'da 114 Sûre (bölüm, kat) vardır. Bir kelime dahi noksan olmadan günümüze gelmiştir. Bir Sûre'nin içindeki ayetlerin yerlerinin değiştirilmesi asla caiz değildir. Bir Sûre içindeki ayetlerden bazıları Medine'de gelmiş olsa, bazıları Mekke'de gelmiş olsa dahi, Sûrenin içindeki ayet tertibini değiştirmek asla caiz değildir. Ancak Sûre Sûre tefsir yapmak caizdir.

Bir Ayeti, Hadisi duvarlara yazmak caiz değildir. Zira okuyanların bütünden kopuk yanlış anlayışlara kapılmasına yol açar. Bir Ayeti, Hadisi takvimlere yazmak yine aynı sebeblerden caiz değildir.

Din müşterek bir kelimedir.

1. Anlamı: Hukuki sözleşmelere dayanan rejim demektir.

2. Anlamı: İnançlar demektir.

Mürted: İrtidat eden, dini terk eden demektir. Ancak hangi dini, hangi anlamdaki dini terkeden? Müşterek lâfızlarda hangi anlamlarda kullanıldığını anlamak için araştırma yapmak lâzım.

Peygamberimiz zamamında bir koyun tüccarının zekatını savsaklaması rivayet edilmiştir. Bu kişinin daha sonra zekatı dahi kabul edilmemiştir. Lâkin öldürülmemiştir.

Hz. Ebu Bekir döneminde Müseylemetü'l-Kezzab(*) ve

arkadaşları: "Zekat vermeyiz" diyerek haber göndermişlerdir. Bu haber üzerine bunların "MÜRTED" olduğuna karar verilmiş ve üzerlerine askeri birlikler sevk edilmiştir. Bu olayı iyi tahlil edecek olursak:

(*) Müseylime, ayrıca İslâm topraklarının yarısını istiyordu. Müseylime'nin mürtedliğinin ne mânâya geldiği konusunda geniş bilgi için bkz. Prof. M. Hamidullah, İslâm Peygamberi, İrfan Yayınevi, Cilt: I, Sh. 273-274.

Müslümanlığı bıraktık dedikleri için mi savaş açıldı?

Zekat vermeyeceğiz dedikleri için mi savaş açıldı?

Bu soruların cevabını verebilmek için, zekatın o dönemdeki sosyal fonksiyonunu bulmak gerekir.

Sanayi toplumu olmayan o günkü Arabistan'da, devletin en önemli vergisi ZEKAT idi. Bu zekat ile sosyal adalet sağlanıyordu. Zekatın, yani; en önemli verginin alınmaması demek, devletin iş yapamaz hâle gelmesi demekti. Eğer bu kişi zekat konusunda dediklerini yaptırırsa, diğer kabileler, halklar arasında nasıl karşılanacaktı? Sağlanan düzen, yeniden bozulacaktı.

Mürted: Düzeni yıkmak kastı ile silahlı, toplu eyleme girişen fertler, yani düzen manâsındaki Din'e karşı; "Topluca ve silahlı eyleme girişen" demektir.

Onun için DİN kavramı, Kur'an Mealimiz'de şu anlamlarda yerine göre kullanılmıştır:

DİN

Cümledeki yerine göre Mealimizde şu şekilde verilmiştir;

a – Hesap günü,

b – Yaşam biçimi, bir sistem, bir düzen,

c – Geçerli yasalar,

d – İbadet biçimleri,

e – Tabiat kanunları,

f – Millet gibi anlamlarda kullanılmaktadır.

Çeviri içerisinde cümledeki yerine göre, ilgili anlamın kullanılmasına özen gösterilmiştir. (Mealimizin son sayfasından alıntılanmıştır.)

İnsanlar inançlarını söyleyebilir. İnançlarından dönebilir. İslâm Medeniyeti'nde hiçbir insan müslüman iken kâfir, kâfir iken müslüman olduğundan dolayı öldürülmez. İnançlarından dönme ahlâkî bir olaydır. Ahlâkî olayların dünyada müeyyidesi yoktur. Müeyyideleri Ahirette olur.

Kur'an-ı Kerim'de inançlarından dönenler öldürülür mealinde bir tek hitap yoktur. Devlet düzeni ile ilgili tarihi uygulamalar bazı kişiler tarafından yanlış yorumlanarak, günümüzde sansasyon oluşturulmaktadır.

Eğer bir ülke saldırırsa bu saldıran ülkede; Allah'ın Din'i (yani hukuk düzeni) kuruluncaya kadar savaş devam eder. Zira saldırıyı onlar başlattı. Saldırıyı başlatanlar başka taraf olmadıkça, müslümanlar hiçbir zaman bir başkasına inançlarından dolayı saldıramazlar.

Kendilerine saldırı olmadıkça, Din için saldıramazlar.

Kendilerine saldırı (fiili, silahlı saldırı) olursa, saldırgan tarafın tüm askeri güçleri çökertilinceye kadar savaşırlar.. Saldırgan ülkede, bir hukuk düzeni (Din) hâkim olunca geri dönerler.

Dünya kamuoyunda, insanlık vicdanında bir şey haklı olarak görülüyorsa, bilinmeli ki; bu haklılık insan fıtratından yükselen seslerdir. İslâm ise fıtrat dinidir. İslâm'ın her uygulaması, uygulamayı gören insanların fıtratlarına, vicdanlarına, akıllarına uygun gelmiştir. Yeter ki, gerçekler çarptırılmasın...

Göklerin yanında Dünya, çöle atılmış bir futbol topuna benzer. Arş'ın yanında gökler ise, çöle atılmış bir futbol topuna benzer. Bkz.: http://www.sadikturkmen.com/bir-insan-olarak-biz-evrenin-neresindeyiz/

Misâllere dayanarak göklerin çapını, misallere dayanarak arşın çapını hesaplamaya çalışınız. Bu kadar büyük bir çapa sahip olan Arş'a ulaşmak için, trilyonlarca üstü trilyonlarca ışık yılı yol katetmeniz gerekebilir. Bu misalleri düşünerek, Allah'ın yarattığı bu varlıklara bakarak, Allah'ın azametini ve mülkünü tefekkür edebilirsiniz.

Işık saniyede 300.000 km. yol alır. Işık hızı ile giden bir füzeye bindiniz diyelim. Harekete geçtiniz. Bir yıl, bin yıl, milyon yıl, milyar yıl, trilyon yıl, trilyon üstü trilyon yıl gittiniz ve Arş'a ulaştınız diyelim. Arş'ın üzerindeki Sidretü'l-Münteha, yaratılmışlar âleminin son noktasıdır. Bundan sonra zaman ve mekan kalkar. Allah'ın zaman ve mekandan münezzeh olması bu demektir.

Allah şah damarınızdan yakındır, ifadesine gelecek olursak; bu yakınlık insanların ölçüsüne göre değildir. Allah'ın ölçüsüne göre yakınlıktır. Allah'a göre trilyon üstü trilyon ışık yılı kilometre mesafesi dahi yakın mesafe demektir. Zira Allah herşeyi görür. Arşın fevkinden herşeyi görür. Herşeyi gördüğü için, her mesafe Allah'a göre yakındır. Allah herşeyi işitir. Herşeyi işittiği için, her mesafe Allah'a göre yakın demektir.

Madde bir boşluklar, atomlar ve elektronlar âleminden ibarettir. X ışınları vücuttan nasıl geçerek röntgen çekiliyor. X ışınları kemiklerin arasındaki boşluklardan geçiyor. Bir misal verecek olursak; atom büyüklüğü bir futbol topu kadar olsun. En yakın elektron futbol topundan 18 km. ileride döner. Elektronun büyüklüğü ise bir yumruk kadar olur. 18 km. boşluk neden görünmez? Zira elektron saniyede 300.000 km hızla döner. Bu dönüşten dolayı boşluklar görünmez. Araya el girmez. Ancak araya X ışını girerek karşı tarafa geçer. Atom bombası ise atomun parçalanarak, aradaki enerjinin açığa çıkması prensibi ile oluşmuştur. Allah'a göre, dönme hızından dolayı boşlukların görünmemesi söz konusu değildir. Allah herşeyi atomuyla, elektronuyla, boşluğuyla görür. Herşeyi işitir. Herşeyi görmesi ve işitmesi; Allah'ın insanın şah-

damarında, gönlünün içinde, Dünyanın içinde, kâinatın içinde, Arş'ın içinde olması değildir. Allah tüm yaratılmışların dışındadır. Arş'ın fevkindedir. Arş'ın fevkinden sonra zaman ve mekan yoktur. Zaman ve mekandan münezzehtir.

Bazıları Allah ne Dünya'nın içinde, ne de dışında diyerek, bâtıl bir kelam ortaya atmışlardır. Böyle şey olmaz. Hem Hadis-i Şerife, hem Kur'an'a, hem de mantığa aykırıdır, böyle bir anlayış. Var olan bir şey, bir mekânın ya içinde olur, ya dışında. Dünyanın içinde değilse dışında olur.

Allah'ın Vacibu'l-Vücud olduğuna inanılması gerektiğine göre; ne Dünya'nın dışında, ne de içinde anlayışı bâtıl bir anlayış olur.

Arş'tan sonra zaman ve mekan kalktığına göre, yaratılmışlar âleminin son noktası Sidre olduğuna göre, Allah; "Arş'ın fevkindedir (yükseğindedir)" inancı ile, Allah zamandan ve mekandan münezzeh tutulmuş olur. Böylece Kur'an, Hadis, Akıl ve Kalb (gönül) aynı istikâmette birbirine parelel olur.

Nitekim Miraç olayında. Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.s.), Allah (c.c.)'a daha yakın bir mesafeden emir almak üzere, götürülmüş Sidretü'l-Münteha'da Cebrail (as): "Bir adım daha ileri atamam diyerek" kalmıştır. Bu da gösteriyor ki; Allah (cc); insanın, maddenin, Dünya'nın, Kâinat'ın, Arş'ın içinde değil bilâkis dışındadır. Arş'tan sonra ise zaman ve mekan yoktur. Bu sebeble zamandan ve mekandan münezzehtir.

İniş Sebeblerine baktığımız zaman, birkaç cahil (müşrik): "Kâbe'nin örtüsünün altına girelim de konuşalım. Burada (açıkta) Allah bizi duyar, görür" diye konuşmuşlardı. Bu cahillerin anlaması için: "Allah şah damarınızdan yakındır". Nerede olursanız olun, görür ve duyar anlamında mecazi bir ibare ile ayet inmiştir. Kur'an'ın diğer ayetlerini görmezlikten gelen, Kur'an'da

çelişki olmayacağını bilmeyen kişiler bu tip mecazi ifadelerden hareketle sapıtmışlardır. Öyle ki, Allah’ı insanın içine, şahdamarının içine kadar koymaya yeltenmişlerdir. Hiç düşünmediler ki; Hz. Musa, Allah’ı görmek istediğinde: “Ya Musa, sen Beni göremezsin. Dağa bak! Dağ yerinde durabilirse, sen de görebilirsin” buyurulmuştur. Allah dağa tecellî edince (görününce), dağ parçalandı. Musa (as) baygın düştü. Koskoca dağın görmeye tahammül edemediği Allah’ı, getirip insan damarının içine koymanın hangi edeple ilgisi kalır?

Dünya hayatında hiç kimse Allah’ı göremez.

Cennette ise; Allah’ın dilediği zamanlarda, mü’minler Rabblerine bakacaklardır. Yani, Allah’a bakacaklardır. Bu bakış esnasında arada Allah’ın kibriya ridası (nurdan bir perde) olmak şartıyla bakacaklardır. Ancak insan hafsalası, hayali, bakmasına rağmen hiçbir zaman Allah’ı hiçbir Sûret ve şekilde kavrayamayacaktır. Zira Yaratanı; yaratılmış beyinlerin, tahayyül etmesi söz konusu olamaz. İnsan beyninin gücünün sınırı buraya kadardır. Beyninin sınırlı olduğunu kabul edenler, kolayca Allah’a kul (teslimiyet) olurlar. Beyninin sınırlı olduğunu kabul etmeyenler ise kendi beyinlerini ilâhlaştırmış olurlar. Böylece ikinci bir İlâh varmış sanarlar. Allah’a ortaklık iddia etmiş olurlar. Bunlara müşrik denilir. Müşriklerin ahirette affı söz konusu değildir.

ALLAH’IN NE OLMADIĞINI KOLAYCA ANLAYABİLİRİZ. Buna tenzih denilir. Allah akla gelen hiçbirşey değildir.

ALLAH’IN NE OLDUĞUNU ise; Ancak Kur’an ve Mütevatir Hadisler’de/Haberler’de bildirildiği kadar biliriz. İman ederiz. Bunun bir karış ötesine geçemeyiz.

Küfür; bir düşünce ve eylemdir.

Şirk; bir düşünce ve eylemdir.

Münafıklık; bir düşünce ve eylemdir ve bunların affı yoktur. Cezaları da ebedi, sonsuz cehennemdir.

Çoğu zaman suç ile isyan birbirine kanştırılır. Bir cinayet, bir zina, bir hırsızlık, bir iftira, bir uyuşturucu kullanmak evrensel suçtur. Allah katında bunların affı mümkündür. Küfür, şirk ve münafıklık suç değil; isyân sayılmaktadır.

Bir kişi düşünün. Evinize geliyor. Ev benim diyor. Size ait herşey benim diyor. Adetâ siz yoksunuz. Ben senin yerine varım diyor. Dediğinize yanlış diyor. Yaptıklarından pişmanlık duymuyor. Sonsuz yaşasanız, size sonsuza kadar böylece davranıyor. Siz olsanız o kişiyi ne yaparsınız?..

Kâfir, müşrik, münafık olmayanlar; kâfirlerin, müşriklerin, münafıkların psikolojilerini nereden bilsinler? Allah haber veriyor: “Kâfirler, müşrikler, münafıklar; cehennem azabını tadıp, tekrar Dünya’ya dönseler yine küfür söz söyleyecekler, yine şirk koşacaklar, yine münafıklık edecekler”.

İmam-ı Maturudî, Tevhid adlı kitabında; küfrün, şirkin, münafıklığın, ebedî, sonsuz bir mezhep (düşünce, inanç, anlayış, iddia, sanı, kabul) olarak bu kişilerde yer ettiğini yazıyor. Ölmeden evvel tövbe etmezlerse, artık zihinlerinde ebedî bir mezheb olarak yerleşiyor. Bunlar ne kadar azap çekerse çeksin, azap kaldırılınca, yine iddialarında haklı olduklarına inanıyorlar. Küfür, şirk, münafıkça inançlardan bir türlü vazgeçmiyorlar. Kezâ bu kişiler cennete alınsa ne olacak? Azap kaldırılınca, yine isyana, yine küfre, şirke, münafıklığa dönecekler. Bu halleri ile cennette kalmaları elbette mümkün değildir. Nereden bakarsanız bakınız kâfir, müşrik ve münafık olarak ölenlerin yerlerinin sonsuz cehennem olduğu ve burada sonsuz, müebbet, alevli azap içinde ne ölü, ne yaşar vaziyette kalacakları anlaşılmış oluyor.

Allah bunların hallerine üzülmez mi? Bir anne üzülüyor da bir anneden daha merhametli Allah üzülmez mi?

Hayır! Allah üzülmez. Zira Allah'ın üzülmek diye bir sıfatı yoktur. Allah es-Selâm'dır. Selâmette'dir. Emniyette'dir. Üzülmek noksan bir sıfattır. Allah noksanlıklardan tenzih edilir. Üstelik azaptan her ne zaman çıkarlarsa; Allah'a isyan eden, şirk koşan, münafıklık yapan beyinleri, Allah neden cehennemden çıkarsın ki? Elbette çıkarmaz. Bu insanlar, nasıl bu hâle geliyorlar. Gidin kendilerine sorun. Onların psikolojilerini bizlerin bilmesi sözkonusu değildir. Ancak Allah'ın bildirdiği kadar aktarmaya gayret ediyoruz.

İnsanların başlarına gelen kötülükler, kendi düşünceleri ve kendi fiilleri dolayısıyladır. Allah onları zorla küfre, şirke, münafıklığa itmedi. Kendileri hür iradeye sahiptir. Hür iradelerini özgürce kullanıyorlar.

Her insan küfre, şirke, münafıklığa düşebilir.

Küfür: İnsanı küfre götüren bir düşüncenin doğru olduğunu kabul etmektir.

İNSANI KÜFRE GÖTÜREN DÜŞÜNCELER

1- Allah yoktur düşüncesi.

2- Melekler yoktur düşüncesi.

3- Kitaplar yoktur düşüncesi.

4- Rasûller yoktur düşüncesi.

5- Ahiret yoktur düşüncesi.

6- İnsan fiillerinden sorumlu değildir düşüncesi.

7- Kur'an'da hata, yanlış vardır düşüncesi.

8- Kur'an insanların insanlara karşı haklarını (yani Hukuk hükümlerini) içermez düşüncesi.

9- Kur'an'ı anlayamayız düşüncesi.

10- Kur'an'ı veya Çevirileri'ni okumak gerekmez düşüncesi.

Bu on maddeye iyi dikkat ederseniz, bu maddelerin açılımlarından hareket ederek, inşanı küfre götürecek diğer detay düşünceleri bulursunuz.

ŞİRK NEDİR?

Şirk: Allah'ın isimlerinin fonksiyonlarını ve Allah'ın fiillerini bir kula vermek; Allah'ın zatında, isimlerinde, sıfatlarında, fiillerinde, kudretinde iradesinde, haklarında ortaklık iddia etmektir.

İNSANI ŞİRKE GÖTÜREN DÜŞÜNCELERE ÖRNEKLER

Peygamber dahi olsa, ceseden ölmüş birisinin, Dünya'daki olayları görür olduğunu, Dünya'daki konuşmaları işitir olduğunu zannetmek. (Allah'ın Basîr ve Sem'i sıfatlarına ortaklık iddiası).

Ölmüş insanları yardıma çağırmak. Nazar boncuğundan, ölülerden yardım beklemek.

Allah'a ruh demek.

Geleceği tahmin değil, bildiğini iddia etmek.

Şeyhin her duasının kabul olacağını iddia etmek.

Kerâmet göstereceğini ileri sürmek.

Allah'ın kendisine vahiy indirdiğini ileri sürerek halkı aldatmak. (Peygamberler müstesnadır).

Kur'an'ın geneline zıt düşünceleri, doğru sanmak.

Allah'ın isimleri ve isimlerinin icraatları konusunda çelişki arzeden düşünceler taşımak. (Örneğin insanda da ilahi sıfatlar var demek şirk'tir).

MÜNAFIKLIK NEDİR?

Münafıklık; bazen inanıp, bazen inkâr etmektir.

DÜNYADA; İNANÇLARINDAN DOLAYI KİMSEYE CEZA UYGULANMAZ

Düşüncelerinden, inançlarından, dininden dolayı kimseye ceza verilemez. Angarya yapılamaz. İdam edilemez. Mahkemeye çıkarılamaz. Düşünce ve inançlar ahirette Allah tarafından mahkeme edilir.

Herkes düşüncelerini, inançlarını, dinini hiçbir baskı sözkonusu olmadan açıklamalıdır, anlatmalıdır, konuşmalıdır, yazmalıdır. Ancak; "İslâm dini budur, İslâm düşüncesi budur, Hristiyanlık dini budur, Hristiyanlık inancı budur" şeklinde değil de; "Benim Fıkhım (anlayışım) budur" şeklinde açıklamalıdır. Eğer böyle açıklanmazsa, İslâm, Hristiyanlık, Musevîlik istismar edilir.

Dünya’da; düşünce, inanç ve dinlerini açıklayanlara neden ceza verilmez? Çünkü küfür, şirk, münafık düşünceler beyinlerde gizlidir. Beyinlerin içini göremezsiniz. Nasıl ki; kapkaranlık bir gecede, siyah bir taş üzerindeki, siyah bir karıncayı göremezsiniz. Bunun gibi insanların düşünceleri beyinlerde gizlidir. Göremezsiniz. Kezâ bu beyinlerde bir küfür, bir şirk, bir münafıklık var ise bunların gizli kalması yerine açığa çıkması tercih edilir. Açığa nasıl çıkar. Konuşarak, yazarak çıkar. Herkes konuşsun ve yazsın. Düşünceler, inançlar, dinler açıklansın. Kişiler birbirini dinlesin. Keza birisi diğerine; “Bak, sizin bu düşünceniz küfürdür veya şirktir veya münafıklıktır” diye nezâketle söyleme imkânı bulsun. Umulur ki, insanlar birbirleri ile konuşa konuşa, yaza yaza düşünceleri birbirinden etkilenecek ve küfür, şirk, münafık düşünceler azalabilecektir. Bu nedenle fikirlerin, inançların, dinlerin; söz ve yazı ile açıklanması her zaman teşvik edilmelidir.

UYARI: Allah’ın, Rasûller’in; önceki yaşayanların ve şimdiki yaşayanların yapmadığı işleri yapmış gibi göstermek, söylemediği sözleri söylemiş gibi iddia etmek, inanç değil iftiradır. İftira suçunu işleyenler yargılanır.

BAZI KAVRAMLAR

ALLAH'IN İSİMLERİ

"Allah; zaman ve mekândan münezzehtir" ibâresi nasıl anlaşılır. Göklerin büyüklüğü yanında dünya bir kum tanesi gibi. Arşın büyüklüğü yanında ise gökler bir kum tanesi gibi. Arş'tan daha ilerisinde artık mekân da yok, zaman da yok. Allah'ın zatı, Arş'ın fevkinde (ilerisinde, yükseğinde) ise; zaman ve mekân yok. Allah; zaman ve mekândan münezzehtir, bu anlama geliyor. Arş'tan sonra zaman ve mekân olmayınca, daha ilerisinde sonsuzluk oluşuyor. Sonsuz öyle bir büyüklük ki, en büyük sayı bile önemli bir anlam taşımıyor. Allah'ın zatı nasıldır? Ezelî, ebedî olan sonsuz kudret ve kuvvete sahip olan Allah'ın nasıl olduğunu, neye benzediğini bizim zekâmızın tarif etmesi olanaksızdır. Ancak biz insanlar, bize bildirildiği kadar (vahiy ile) Allah'ı bilebiliriz. Rabbimiz Allah bize, kendisini en güzel isimlerle bildirmiştir. Bu kadarını bizler için yeterli görmüştür.

Bir sayıma göre Kur'an'da 99 Allah'ın ismi sayılmıştır. Bu isimleri ve anlamlarını öğrenmek yeterli görülmüştür. Daha ilerisine gerek görülmemiştir. Allah'ı gereği gibi bilmek isteyenler, bu isimlere ve anlamlarına Kur'an'ı okurken dikkat ederler. Bir parlamenter, bir bakan, bir başbakan olma sevdasıyla yanıp tutuşan milyonlarca insan, niçin Allah'ın sonsuz iktidarında, yüce bir mevki sahibi olmayı hiç düşünmez? Devlet, hükümet ve belediye başkanları, bir gün bu gerçeği anlayarak Allah'a (Kur'an'a) itaat edeceklerine yemin etseler, bu durum herkesin yararına olabilir.

DİN

Cümledeki yerine göre;

a – hesap günü,

b – yaşam biçimi,

c – geçerli yasalar,

d – ibadet biçimleri,

e – tabiat kanunları,

f – millet gibi anlamlarda kullanılmaktadır.

Çeviri içerisinde cümledeki yerine göre, ilgili anlamın kullanılmasına özen gösterilmiştir.

İBADET

Hiçbir baskı altında kalmaksızın; severek, korkarak, umarak Allah'ı İlâh ve Rabb kabul ederek yapılan, tüm düşünce ve davranışlar ibadet sayılır. Örneğin bu çerçevede yeryüzünü imar eden işçiler, güvenliği sağlayan görevliler, eğitim-öğretim sunan öğretmenler-imamlar, hastalara hizmet eden doktorlar, hemşireler, hammaddeleri mamûl hâle getiren işverenler, üreticiler vb. tümünün yaptığı düşünce ve davranışlara ibadet denilir. Herhangi bir baskı altında sevmeden, korku nedeni ile yapılan davranışlar ibadet sayılmaz. Bir zalime baskı nedeni ile sevmeden itaat zorunda kalan bir kişi, o zalime ibadet ediyor sayılmaz. Ancak; o zalimi veya sevilen kişiyi İlâh ve Rabb kabul ederek itaat ederse, o kişiye ibadet ediyor sayılır. Allah'tan başkasına ibadet etmek ise putperestliğin değişik bir şeklidir. Bunu yapanlar ibadette Allah'a ortak (şirk) koşmuş olur. Şirk ise kişinin kendisine yaptığı en büyük zulümdür. Canlı veya cansız putlara ibadet eden kişi, aklını işletmeyen konumuna düşerek, acayip hareketler yapar.

ZİKİR

Anmak, hatırlamak, akla getirmek, dillendirmek, akılda tutmak, kişinin elde ettiği doğru bilgiyi koruması ve hatırlayarak kullanması. Tabiattan ve ayetlerden elde edilen bilgiye de 'Zikir' denilir.

Bizim O'nu hatırlamamızın karşılığında, O da bizi hatırlar; O'nun hatırlaması ise: Günahlarımızı siler, işimizin gücümüzün rast gitmesini sağlar, tam manâsı ile YARDIMCIMIZ olur.

Aklımız daha güzel çalışmaya başlar. Her konuda en tepede olan bir kişinin bile görmediğini görür, akletmediğini akledeririz; bu Allah'ın bize bir lütfu olur.

İLÂH

Tarih Bilimine göre Arapların 14 asır önceki yaşantılarında 360 ilâhı mevcut idi. Her bir ilâh, harhangi bir fayda veya zararı sembolize ediyordu. Örneğin savaş ilâhı, barış ilâhı, bereket ilâhı, aşk ilâhı vb. ilâhlar. Herhangi bir sorunları olduğu zaman, bu ilâhların sembolleri önüne giderek dileklerde bulunuyorlar, kendilerine yarar sağlamasını veya zarar gelmemesini dua ediyorlardı.

Bu ilâhları; asıl büyük ilâh olan Allah'a aracı olarak düşünüyorlardı. Hatta bu ilâhların kendilerine şefaat ederek, günahlarını Allah'ın bağışlayacağını düşünüyorlardı. Kur'an; "Lâ ilâhe: İlâhları red" diyerek bütün bu ilâh saçmalıklarını reddetmiştir. Yalnız ve yalnız tek İlâh'ın: "Allah" olduğunu bildirmiştir. İlâh; kâinattaki herşeye izin veren veya vermeyen, ölmeyen, uyumayan, yorulmayan sonsuz güçtür. İnsana: "Özgür irâde" veren de tek İlâh olan Allah'tır.

RABB

Rabb kelimesi; Gerçek Sahip demektir.

İnsanlar birşeylerin geçici sahipleridir. Ölünce sahip oldukları şeylere artık sahip değildirler. Rabb ise ölmez. herşey sonunda Rabb'e kalır.

"Bu dünyada ne kadar yaşarsan yaşa, sonunda öleceksin."

"Ne kadar seversen sev, sonunda sevdiğinden ayrılacaksın."

"Ne yaparsan yap, sonunda yaptıklarının karşılığını göreceksin."

Doğu, batı, kuzey, güney, yeryüzü ve içindekilerin; fabrikaların, binaların, gemilerin, insanların Rabb'e ait olduğunu düşünelim! Bu bakışaçısı insanı, diğer insanlara ve doğaya karşı daha merhametli olmaya teşvik ediyor.

Toprakların, fabrikaların, devletin, insanların sahibi Rabb olduğuna göre; kendilerine ve birbirlerine faydalı olmaları için EMİRLER verebilir, kendilerine ve birbirlerine zarar vermesinler diye YASAKLAR, SINIRLAR koyabilir.

"Sınırları aşmış" şeklinde yaldızlı, aldatıcı bir sözcük türetildi. Bu sözcük tuzak bir sözcük. Sınırların aşılması sonrası anarşi, terör yeryüzünü sarar. Kaos oluşur. Kişiler sınırları aşacağım diye, sonunda; kendisine zarar verici davranışlar yapar. Bu tuzaklara düşmemek için Rabb'e güvenmek, koyduğu sınırlara uymak, en iyi yol olsa gerek. Sınırları aşanlar, kendilerini Rabb yerine koymuş olurlar.

İnsan kendisine zarar verme özgürlüğüne sahip midir?

İnsanın mülkiyetinin kime ait olduğu, sorusuna cevap verelim: İnsan kendi kendine ait ise; bu takdirde zarar

verebilir, hatta intihar edebilir, ölümü seçebilir. Ancak Kur'an'dan öğrendiğimize göre, insan yeniden yaratılacak: "Ölmek isteyenler" ölemeyecek. Bu gerçekliğe göre insanın "ölebilme" özgürlüğü yok. Öyleyse insan kendine ait değil. İnsan Allah'ın bir mülkü, Allah'a ait bir yaratık, bir varlık. Mülk sahibi; mülkünün kendisine zarar vermesini istemiyor ve mülküne başkalarının da zarar vermesini istemiyor. İnsanlara "bir ömür süresi" özgürlük tanımış. Zarar verenlere hesap soracağını da belirtmiş. Geriye iki seçenek kalıyor.

a – İnsan Rabb'e teslim olup sınırlara uyup rahat edecek.

b – İnsan Rabb'e isyan edip sınırları aşıp, geçici zevklerden sonra; sonsuza kadar rahatsız olarak azap görecek.

Seçim insana kalmış. Herkes kendi tercihini yapacak. Ve herkes kendi seçiminin sonucuna da katlanmak zorunda kalacak. Rabb; insanın ve kâinatın sahibidir. Rabb insanı, ağaçları, meyveleri, canlıları büyütendir. Rabb, insanın Dünyada yaptıkları bazı işlerin karşılığını vererek, insanı terbiye etmeye çalışır. Sınırlı bir ömür süresinde terbiye olan olur. Terbiye olmayan ise; gerek Dünya'da, gerek Ahiret'te, Rabb'i tarafından cezalandırılır.

Rabb; hem sevgiye lâyık olandır, hem de korkulmaya lâyık olandır. Dünyanın ve uzayların düzeni, böylece sürüp gider.

Sonsuza dek. Güç O'nun, Kudret O'nun, Mülk (Devlet) O'nun.

RASÛL

Rasûl: Elçi demektir. Allah dilediğini Rasûl (elçi) seçer. “Rasûl” olmak kişinin kendi elinde değildir. “Rasûllük” iddiası, ispatı gerektirir. Bu nedenle Allah, seçtiği kişinin Rasûl olduğunu kanıtlamak için ayetler (mucizeler) vermiştir. Son Rasûl, Hz. Muhammed (S.A.V.)’dir. Risalet son bulmuştur. Rasûlün görevini ise kıyâmete kadar korunacak olan kitap (Kur’an) yapmaktadır. Herkes Rasûl (Elçi) seçilseydi; insanların hür, özgür iradeleri ile, kendi seçimlerini yapabilme imkânı olmayacaktı. Halbuki biz insanlar; özgür, hür irade sahibi olmaktan, kendi kararlarımızı kendimiz vermekten hoşlanıyoruz, memnunuz. Rasûl seçilmedik diye komplekse kapılmaya gerek yok. Çalışalım ve Rasûller bizleri alkışlasın. Nerede? Hesapların görüleceği mahşer gününde… Bazıları Rasûlleri aşırı övüyorlar. Rasûller zaten görevli. Görevlerini yapmak zorundalar. Diğer insanlar ise serbest bırakılmış. Önemli olan serbest bırakılan insanları iyi işlere motive etmektir. Rasûllerin kimsenin övgüsüne ihtiyaçları yoktur. Rabbimiz; Rasûller ve bizleri neden yarattı diye düşünüyoruz… Bizlere ihtiyacı mı vardı? Elbette hayır. Rabbimiz Rahmet (iyilik) etti. Rahmet ettiği için yarattı. İyiliğe karşı isyan mı gerekir? Yoksa teşekkür mü gerekir? Allahım sana sonsuz teşekkürler. Sonsuz şükürler olsun.

MÜSLÜMAN VE MÜMİN

Müslüman; "Allah'a teslim olmaya söz veren" demektir. Savaşta teslim olan kişi ne yapar? Teslim alanın bütün şartlarını kabul ettiğini beyan eder. Kişinin Allah ile savaş yapması söz konusu değil. Buradaki teslim oluş; iradî bir teslim oluştur. Kişi şöyle ifade eder: "Hiçbir baskı altında olmaksızın, kendi iradem ile Allah'ın bütün şartlarını kabul ediyorum". Bu kabul edişe 'müslüman oluş' denilir.

Mümin; sözünde duran demektir.

Allah'ın bütün şartlarını yerine getirmeye söz veren kişi, hayatının sonuna dek sözünde durur ise mümin sayılır.

MUCİZE VE KERÂMET

Mucize sözcüğü, halkımız arasında yaygın olarak kullanılır. Kur'an'da mucize olarak geçmez. Ayet olarak geçer. Ayetler (mucizeler); Allah'ın varlığına, birliğine, kudretine dair işâretlerdir.

Kâinat; içindeki varlıklar, olaylar, doğal ayetlerdir, tabiat ayetleridir. Allahın indirdiği kitaplar sözlü ayetlerdir.

Rasûller (peygamberler) yaşar iken, gerek sözlü ayetler, gerek tabiat ayetleri ile Allah tarafından desteklenmişlerdir. Bütün insanlara sözlü ayetler yol gösterir, tabiat ayetleri çeşitli istifadeler sunar. Tabiat ayetlerinden yararlanma biçimine ikrâm, kerâmet denir. Tabiat ayetlerini yaratan Allah olduğu için, kerâmetler Allah'ın insanlara ikrâmıdır.

Örneğin cep telefonlarından istifade edebilmemiz için, boşluktaki çeşitli dalgaların oluşumu, Allah'ın insanlara sunduğu kerâmettir (ikrâmdır).

TAKVÂ

Kalın yünlü çorap ile dikenler arasında gezen kişi, çorabı dikenlere takılmasın diye titizlik gösterir. Takva, işte böyle bir titizlik durumudur. Dikkatli olmak. Dinamik yaşamak. Zihnimize gelen her düşünceyi Allah (Kur'an) ile sorgulamak. Yapmayı düşündüğümüz her davranışı Allah'a (Kur'an'a) sormak. İniş sırasına göre ayetleri okumak. Rabb'in emirlerini gücümüz yettiğince yerine getirmeye çalışmak. Kâinatı keşfetmek. Bilim üretmek. Çalışmak. Bir meslek sahibi olup geçimimizi sağlamak. İnsanlara muhtaç olmadan yaşamak. Alan el değil, veren el olmak!..

SUÇ, HARAM, GÜNAH, SEVAP

Suç: İnsanın insana ve doğaya verdiği somut zararlardır.

Haram: İnsanın kendisine verdiği somut zararlardır.

Günah: İnsanın kendisine, insanlara, hayvanlara, tabiata verdiği düzeltilebilir küçük zararlardır. Kişinin vicdanının rahatsız olduğu herşey günahtır.

Sevap: Suç, Haram, Günah olmayan, her yararlı iş sevaptır.

AHİRET

Mazlumların pek çoğunun hakkı alınmadan ölüyor, zalimler zulmüne devam edebiliyor. Bu durum gösteriyor ki; ahiret gelecek, adalet terazileri kurulacak, herkesin hakkı kendisine verilecek. Dünyada bin yıl yaşasak bile, sonsuzluğun yanında limiti sıfırdır. Bu nedenle; esas hayatın, ahiret hayatı olacağı ve süresinin de sonsuz oluşu, esas gerçekliktir. Ancak dünyada da güzel yaşamak istiyorsak, el birliği ile tüm dünyada cehalete karşı aydınlanma çalışmasına katılalım:

1) Herkes Kur'an ve Çevirilerini okusun,

2) Herkes bilim öğrensin,

3) Herkes geçimini sağlayabileceği bir meslek sahibi olsun.

GAYB

İnsanın beş duyusu ile araç, gereç ve aletler yardımı ile görülmesi, gözlemlenebilmesi mümkün olmayan âleme, gayb âlemi denir. Gayb âlemindeki varlıklar ile, bilgiler yalnız ve yalnız Rasûllere vahiy ile bildirilir. Son Rasûl Hz. Muhammed'dir. Son vahiy (Kur'an) gelmiştir. Kur'an dışındaki gayb ile ilgili söylentilerin, hiçbir gerçekliği söz konusu değildir. Hz. Muhammed'e Kur'an ile gayb âlemi hakkındaki bilgiler verilmiş. Bundan sonra, kıyâmet gününe kadar hiç kimseye gayb âlemi hakkında bilgi verilmeyeceği, Cin Sûresi 26. ve 27. ayetlerde belirtilmektedir.

SAĞLIK, HUZUR, MUTLULUK, GÜZELLİK

Her insan hastalanmadan önce koruyucu hekimlerin önderliğinde sağlıklı yaşamayı başarmalıdır. Geçici zevkler için insan sağlığına yazık etmemelidir. Kur'an sağlıklı bir hayatın rehberidir. Kur'an ve Çevirileri'ne göre yaşamak huzurun kaynağıdır. Mutluluk arayanlar Kur'an ve Çevirileri'ni okusunlar. Güzel görünmek, güzelleşmek mi istiyorsunuz? Bol bol Kur'an ve Çevirileri'ni okuyun. Din adına başka kitapları zihninizden ve kalbinizden atın.

Güzelleştiğinizi görebilirsiniz.

İMTİHAN, FİTNE, BELÂ

İmtihan: İmtihan sözcüğü genelde çevirilerde yanlış yerde kullanılmaktadır. İnsan ile insan arasında imtihan olur. Allah imtihan etmez.

Rasûlullah'a, Mekke'den Medine'ye hicret eden bazı kişileri imtihan etmesi emir edilmekte. (Tevbe Suresi, 10)

Fitne: Allah'ın bildiği, kulların ise birbirlerini bilmediği durumlarda; birbirlerini bilmeleri için "açığa çıkarılmak" anlamında söyleniyor.

Belâ: İnsanların yaptıklarının karşılığının verilmesi anlamında söylenmektedir.

KADER VE ECEL

Kader: İnsanın ve diğer varlıkların özellikleri demektir. Allah herşeyi bir kader (ölçü) ile yaratmıştır. İnsanın özelliklerinden birisi ise bu dünyada Allah'a isyan veya itaat edebilme özelliğidir.

Ecel: Her varlığın ölümüne ecel denir. Varlıklar ecellerinin ne zaman olacağını kesin olarak bilemezler. Bundan dolayı, herkes yaşamak için ne kadar tedbir varsa yerine getirerek yaşamalı.

RAHMET VE AZAP

"Allah'ın rahmeti, azabını geçmiştir." Bu sözü diğer ayetlere çelişki arz etmeyecek şekilde anlamak lâzım. Allah'ın rahmeti mi fazla, azabı mı? şeklinde soru soracak olursak; edep gereği elbette rahmet deriz. Zira Allah, herkese iyilik ederek yarattı. Bazıları sonsuz rahmeti hak etti, bazıları sonsuz azabı hak etti. İlk başta rahmet olarak yaratması ise rahmetinin azabını geçmiş olduğunu gösterir. Başlangıçta rahmet olarak yaratılan insan ne yaptı? Küfür etti, şirk koştu, münafıklık yaptı, rahmeti inkâr etti, azabı çağırdı. Rahmetin azaptan fazla olması asla sonsuz cehennem azabının kaldırılacağı şeklinde yorumlanmamalıdır. Çünkü sonsuz cehennemi hak eden yine insanın kendisidir. "Söylediğiniz azap gelsin bize" diye meydan okuyan, yine bazı insanlardır.

EVLİYA VE TAĞUT

Veli kelimesinin çoğulu: “Evliya” kelimesidir.

Evliya: “Veliler” demektir. Bir gazetenin yayınladığı Veliler Ansiklopedisi’nin Kur’an’daki veli kavramı ile ilgisi yoktur. Veliler Ansiklopedisi’nde anlatılan olaylar, halk efsâneleridir. Doğrular, yanlışlar birbirine karıştırılarak uydurulmuştur. Kur’an’da geçen Veli kelimesi DOST, DOSTLUK anlamına gelmektedir. Müminler birbirlerinin velileridir, yani dostlarıdır. Allah müminlerin velisidir sözü; “dostudur” şeklinde anlaşılır. Veli, Veliler (Evliyâ) kelimelerinin olağanüstü hadiselerle hiçbir ilgisi yoktur. Zaten olağanüstü hadise de yoktur. Allah’ın tabiat kanunlarında bir değişiklik olmaz. Rasûller zamanında oluşan ayetler (mucizeler) ise; sadece ve sadece Rasûl olduklarının kanıtlanması içindir. Rasûller için Rabbimizin koyduğu yasalar da öyledir. Bütün Rasûller için aynıdır, değişmez. Sünnetullah’ta (Allah’ın tabiat yasalarında) bir değişiklik olmaz. Musa’nın asasının yılan (ejderha) olması; Rabbimizin, bir ejderha (yılan) yaratmasıdır. Rabbimiz benzer yaratılışları Rasûllerin Risâleti’ni insanlara kanıtlamak için yapmıştır. Risâlet (Peygamberlerin gönderilişi) son bulduğu için, bu tür yaratışlar son bulmuştur. Tabiat kanunları ise devam etmektedir.

Tağut: Veliler Ansiklopedisi’ndeki efsâneleri uyduran kişi, bir Tağut’tur. Delilsiz, mesnetsiz, belgesiz, ispatsız din adına insanları aldatmaktadır/aldatan kişidir.

Dindar görünüp, dine aykırı işler yapanlara tağut denilir. Tağut inkâr edilmelidir. Tağut reddedilmelidir. Kim Tağut’u, Tağutları inkâr eder; bir aydınlık, bir ilim üzere Allah’ın ipine (Kur’an’a) sımsıkı sarılırsa, kurtulur. Tağut bir insan şeytanıdır. Görünen şeytandır. Dinin gerçeklerini bildiği halde; çıkar, şöhret, şehvet, makam için yalan söyler. Emirleri bildiği halde, isyân eder.

ŞİRK

Şirket: Ortaklık demektir.

Ortaklık: Birden fazla insanın mal veya emeklerini koyarak ticari bir iş yapmaları ve oluşan sonuçtan paylarını almalarıdır.

Kâinatın yaratılışına kimse mal veya emeğini koymadığı için, Allah'a ortak olması düşünülemez. Keza, kâinatın devamı ve sonucunda da kimsenin Allah'a ortak olması söz konusu olamaz. Birinin Allah'a ortaklık iddia etmesi, yani şirk koşması, o kişinin kibir ve gurur içinde olduğunu yansıtır. Kibir ve gurur kişinin objektif düşünmesini ve davranmasını önler. Kişi zulüm yapar ama adalet yapıyorum zanneder. Günah işler ama sevap kazanıyorum zanneder. Böylece hem kendisine, hem de başkalarına eziyet eder. Şirkten vazgeçmez ise zaman ilerledikçe çürümüş bir şeftaliye benzer. Kasadaki diğer şeftalileri de çürütmeye başlar. Ve sonunda bir pislik yığını haline gelir. Bu pislik yığınının Cennete girmesi artık sözkonusu olmaz. Sonsuza değin bir pislik olarak cehenneme atılır.

Şirk ikiye ayrılır;

a) Açık şirk,

b) Gizli şirk.

Şirk konusunda çok titiz olmalıyız. Şirk'ten Allah'a (Kur'an'a) sığınmalıyız. Kur'an ve Çevirileri'nden açık ve gizli şirki öğrenip, Şirk'ten uzak durmalıyız. Kibir ve gururu terketmeliyiz.

MÜNAFIKLIK

Çıkarı neyse öyle görünen kişiye münafık denir. Bu kişi Türkiye'de Müslüman, Çin'de Budist, Amerika'da Hristiyan, İsrail'de Musevi olmaktan zevk alır. Mevlâna'nın felsefesi böyle bir anlayış içerir. Kur'an; münafıkların, cehennemin en dibinde olacaklarını, cennete girmelerinin söz konusu olamayacağını haber vermektedir. Hangisi doğru? Müslümanlık mı? Budistlik mi? Hristiyanlık mı? Musevilik mi? İnsanlar hangisinin doğru olduğuna nasıl karar verecek? Tercih her insanın kendisine kalmış.

KÂFİR

Araplar çiftçilere kâfir derler.

Kâfir: Tohumu toprağa gömen, üzerini örterek gizleyen anlamına gelir. Çiftçi tohumun üzerini örtmüştür. Tohumu gizlemiştir. Lâkin tohumun toprağın içinde olduğunu bilir. Kâfir olmayın denilerek: "Gerçekleri bildiğiniz halde gizlemeyin, örtmeyin" denilmektedir. Yerleri ve gökleri kim yarattı? "Allah" diyoruz. Allah kitap gönderir mi? "Hayır" diyoruz. Bu durumda kâfir oluyoruz. Allah'ın bir kitap göndermesinin doğal olduğunu herkes bilir. Ancak; "Kitap gönderdi" denirse, olur ki kitaptaki mükellefiyetler hoşumuza gitmez. Bunun için: "Kitabı gizleyelim" düşüncesi oluşur. Bu gizleme eylemine küfür denilmektedir. Yeryüzünün her yerinde insanların Allah'a saygısı büyüktür. İnsanlar direkt Allah'a saygısızlık etmek istemezler. Endirekt yollar ile Allah'a saygısızlıklar yapılır. Bu saygısızlıklar küfürdür. Saygısızlara ise kâfir denir. Kâfir ölmeden önce, küfürden tevbe etmez ise sonsuz azabı hak eder.

HALİFE

Rabbimizin meleklere hitabında: "Yeryüzünde halife yaratacağım" ibâresini doğru anlayalım. Allah'ın yerine kimse halife olamaz. Allah'ın yerine halife olmak şirktir, ortak koşmaktır. Meleklerin sözünden halifenin ne olduğu anlaşılıyor:

"Biz sana ibadet ediyorken, yeryüzünde kan dökecek birini mi halife yaratacaksın." Demek ki halife, kan dökücü özelliğe sahip birisi.

Bu özelliği ile insan asla; Allah'ın halifesi, temsilcisi olamaz. Mutasavvıflar bu kavramı anlam olarak tahrif etmiştir.

KUR'AN'I GEREĞİ GİBİ OKUMAK NEDİR?

"Kur'an'ı siz anlayamazsınız, herkes anlayamaz" diyenlere, bu mesajımız apaçık bir reddiyedir.

Bkz. 3/Müzzemmil: 1-8. ayetleri okuyunuz. Gereği gibi, Rabb'in size Kur'an'da öğrettiği, gösterdiği gibi; anlayarak ve geceden bir zaman ayırarak okumak demektir, ilk olarak. Allah; Kur'an'ı doğru anlayabilmenin, uygulayabilmenin ancak, kendisine iman ve Kitabının doğruluğuna, faydasına iman ile ve kendisinin belirlediği zaman diliminde bir zaman ayırarak: "Okumakla/ders yapmakla" mümkün olabileceğini vurgulamaktadır. Bazılarının dediği gibi; "Arapça bilmeden Kur'an'ı anlayamazsınız!" Bu söz, Allah'a karşı söylenmiş; "Büyük bir söz", büyük bir kafa tutuştur! Ayrıca şu ayeti çok iyi düşünmenizi öneririm: "Kendilerine verdiğimiz Kitabı (Kur'an'ı), gereği gibi okuyan-

lar (var ya), işte onlar; ona (Kur'an'a) gerçekten iman edenlerdir." (Bakara Sûresi: 121) O sözleri söyleyenler, kendilerinin; Allah'tan daha iyi bildiklerini söylemiş olmazlar mı? Bu ne cür'et?! Kur'an'ın hiçbir ayetinde göremezsiniz, dil'in; (Arapça'nın), Kur'an'ın anlaşılıp-anlaşılamayacağı noktasında gündem edildiğini. Dil'i "rant" kabul edenlerin, bundan geçimlerini sağlayanların uydurmasından/iddiasından başka bir şey değildir. Ve: "Kur'an anlaşılmaz, siz anlayamazsınız, ancak; şu benim yazdığım, Kur'an'ın anlaşılması için yazdığım kitabımı okursanız/veya beni dinler, bana tabi olursanız anlayabilirsiniz" diyerek 'rant/çıkar' elde ederler. Bu rant bazen maddi boyutludur, bazen manevi! (Aşırı şekilde saygı gösterilmesi, itaat edilmesi gibi.)

Oysa dinin asıl kaynağı Kur'an'a rağmen; (din adına) başka kitapları tavsiye etmek, Allah'a karşı ne büyük bir cür'ettir?!

ŞEFAAT

Şefaat: Kelime anlamı itibariyle; "Aracı olmak"tır. Ancak bugün ve geçmişte insanlar, kendilerinin günahkar olduklarını kabul ederek, Allah'tan direk af ve mağfiret dileyemeyeceklerini, onun için onlara göre temiz, salih ve iyi kullardan gördükleri; melekleri veya salih/iyi insanları aracı edinmişlerdir. Oysa sizler de Kur'an genelinde gördüğünüz gibi, böyle bir şefaat anlayışını Allah Teala reddetmektedir: "Allah'a vesile edindikleri, aracı kabul ettikleri varlıklar/kullar dahi O'na yakınlaşmak için vesile/yol ararlar" buyurmaktadır. (Bkz. İsra: 57) Başka bir ayette, müşriklerin anlayışı gibi bir anlayış olan o anlamdaki şefaati: "De ki: Bütün şefaat Allah'ındır!" diyerek te topyekün reddetmektedir.

Ayrıca araştırmanızda fayda var: Riyazü's-Salihin Tercemesi, Cilt: 1, Arslan Yayınları, Sh: 225'de İmam NEVEVİ: ŞEFAAT başlığında konuyu işlemiş ve orada "DÜNYADAKİ ŞEFAATİ" ayet ve hadislerle ne güzel dile getirmiş, delillendirmiştir.

Şefaat: Dünyada iyi ve güzel bir işe aracı olmaktır. Bu anlayışı müşrik olanlar, ahiret için de almışlardır ve güya Allah'ın yanında edindikleri, tanıdıkları ortaklara da şefaat hakkı tanımışlardır. Yani geçmiş ve bugünün müşrikleri, o edindikleri şefaatçileri; "Melekleri, peygamberleri, kutsal saydıkları kişileri, evliya olarak tanımladıkları bazı şahsiyetleri" aracılar olarak benimsemişler.

İmam Nevevî şu ayeti almıştır:

"Kim iyi yolda şefaat ederse ondan kendisinin de payı olur." (Nisa: 85)

Ve iki adet bu ayeti izah eden Hadis nakletmiştir:

Ebu Musa el-Eşari (ra) der ki: Peygamberimize bir ihtiyaç sahibi başvurunca, yanında oturanlara dönerek: "Aracı olun/şefaat edin, sevap kazanın; Allah, Peygamberinin dili ile istediğini -başka bir rivayete göre, dilediğini-yerine getirir" buyurdu. (Buhari-Müslim)

Berire ve kocası konusunda İbni Abbas der ki: Peygamberimiz (sav) Berire'ye: "Kocana dönsen olmaz mı?" diye buyurdu. Kadın: "Ya Rasulallah, bunu bana emir mi ediyorsunuz" diye sordu. Peygamberimiz: "Hayır, sadece aracılık/şefaat ediyorum" buyurdu. Bunun üzerine kadın: "Benim ona bir ihtiyacım yok" diye cevap verdi.

Onun için bugün/şimdi dünyada:

"Şefaat ya Rasulallah!" diye talepte bulunmak, Peygamberimizi Allah'a hükümde ortak koşmaktır. Şefaat/yardım, günahların bağışlanması direk ve yalnız Allah'tan istenir. Peygamber'e bile bu konuda yetki verilmemiştir.

ÖLMEDEN ÖNCE NASİHATLAR

Sevgili Öğrencilerimiz!

Kıymetli Halkımız!

Saygıdeğer İnsanlar!..

1. DERS: ÖLÜM ÜZERİNE

Ölüm: İnsanın dünyada hiçbir iş yapamaz hale gelmesidir. Peygamberimiz de ölmüştür; ne madde olarak, ne ruhaniyet olarak dünyaya gelemez ve bir iş yapamaz. Bizlerin seslerini de duyamaz. Bizleri de göremez. Ölü duyar, görür sanılması şirktir.

Allah hiçbir ölmüşe, kıyâmete kadar yaşayanlarla irtibat kurma izni vermemiştir. Kıyâmetten sonra Sûr'a üflenerek; Peygamberler de insanlar da bilemeyeceğimiz yeni bir yaratılışla yaratılacaklardır. Şehitler ise bilemediğimiz bir âlemde, dünyayla hiçbir irtibatları olmadan çeşitli rızıklarla, bilemediğimiz bir şekilde yaşamaktadırlar. Bizlerle hiçbir ilgileri yoktur. Bu nedenle ölümden sonraki Hayata; "İMÂN ETTİK", "SORGU VAR, CENNET VE CEHENNEM VAR" dememiz yeterlidir. Teferruata dalmamız emredilmemiştir. Biz esas olarak yaşarken neler yapmalıyız, neler yapmamalıyız ve ölenlerin ardından ne gibi işler yapmalı ve yapmamalıyız bunlar üzerinde duracağız.

2. DERS: VASİYET NASIL OLMALIDIR?

Yaşarken bir vasiyet hazırlamakta öğretim ve eğitim açısından yarar vardır.

1- Tecrübelerimizi yazmalıyız. Bizimle birlikte mezara gitmesin.

2- Bakmakla yükümlü olduğumuz insanların ihtiyaçlarını ayırdıktan sonra, diğer mallarımızın insanlığın hayrına kullanılması için birşeyler yazmalıyız.

3- İnsanlar ticaret, yolculuk, komşuluk ilişkileri sonucunda iyice tanınır. Pozitif ve negatif karekterli insanları, bu ilişkilerimiz ile iyice belirlemiş isek bunları evlatlarımıza tanıtmalıyız.

4- Yarım kalması mümkün işlerimiz ne ise bunları yazmalıyız, bizden sonra tamamlansın.

5- Borç ve alacaklarımızı yazmalıyız. Gerekleri yerine getirilsin.

6- İslâm'ın ve İman'ın ne olduğunu yazmalıyız. Kültürümüz netleşsin.

İSLÂM; ALTI TEMEL ESAS ÜZERİNE BİNA EDİLMİŞTİR.

1- Hiçbir şey yok iken Allah vardı. "OL" dedi; kâinatı yarattı. "OL" dedi; melek, cin ve insanı yarattı. Cin ve insana TEKLİF KABUL ETME veya REDDETME İZNİ TANIDI. Cin ve insan dışında bütün varlıklar Allah'ın teklifini kabul ederek derhal yerine getirirler. Allah insana TEKLİFTE bulundu. Şöyleydi bu teklif: ***"İnsanları, cinleri, melekleri, yaratıkları YÖNETİCİ (ilâh) olarak reddederek, yalnız BENİ (ALLAH'I) YÖNETİCİ (ilâh) kabul edersen, sizler gibi bir kul olan Muhammed'e indirdiğim kitabımdaki (Kur'an) emirlerime itaat edersen, nehiylerimi terkedersen, çeşitli fitnelerle açığa çıkarılmalarda salih, yararlı, faydalı işler, ameller yaparak (sınavları/imtihanları) samimiyetle verir, geçer, başarırsan, seni mutluluk içinde sonsuza dek yaşatacağım. Teklifimi***

kabul etmezsen, sana verdiğim ömür içinde çalışmanın karşılığını eksiltmeden verdikten sonra, sonsuza kadar işkence içinde yaşatacağım". İnsanın bu teklifi kabul etmesine KELİME-İ ŞEHADET GETİRMEK denir.

2- Günde beş defa Kur'an Sûreleri'nin orijinal ve manâsını öğrenmek hikmetiyle, açık öğretim ve eğitime katılmak. Namazı ikâme etmek.

3- Yılda bir ay (Genel Eğitim Seferberliği yapmak amacıyla) oruç tutarak tatil yapmak.

4- İktisadi çalışkanlık içinde olmak. Vergi, zekat vermek için para kazanmak.

5- Ömründe en az bir defa bütün ırklardan insanlarla, kardeşliğin sevincini yaşamak. Evrensel kongreye katılmak. Hac ibadetini yapmak.

6- EMR-İ Bİ'L-MARUF, NEHY-İ AN'İL-MÜNKER. Bütün insanlara iyilikleri emretmek ve kötülüklerden men etmek.

İMAN; ALTI GENEL BAŞLIK ÜZERİNE BİNA EDİLMİŞTİR.

İslâm ile İman aslında aynıdır. İslâmiyet'in 1. şartı olan Kelime-i Şehadet'in açılımı ve gereklerini, insanın azami gücü kadar gayret sarfederek yerine getirmesidir. Buna iman adı verilir.

1- **Allah'a iman:** Buda'nın tarif ettiği, Tasavvuf'un tarif ettiği, Roger Garaudy'nin tarif ettiği Allah'a değil, Kur'an'ın bildirdiği Allah'a iman!.. Kur'an'da geçen Allah'ın işlerini, yapma izin ve yetkisinin yine Allah tarafından hiçbir varlığa verilmeyeceğinin bilinmesidir. Allah zihne gelen hiçbir şey değildir. Ve Allah'a ancak iman edilir.

2- **Meleklere İman:** Melekler vardır. Mahiyetlerini bilemeyiz.

3- **Kitaplara İman:** Kitabın kapağına, cildine, anlaşılmayan bir kitaba değil, %1 civarında imtihan için konul-

muş Allah'tan başka kimsenin bilemeyeceği kelimelere ve %99 civarında herkes tarafından anlaşılabilecek kelimelere iman. Kitabın içindeki emirleri yapmak, nehiyleri terketmek üzere azami gayretin gösterilmesidir.

4- **Rasûllere İman:** Allah TEK YÖNETİCİ olarak kabul edildi. Emirleri insanlara nasıl ulaşacak. Herkese tek tek emir inmez. Rasûllere iner. Rasûller bunları insanlara TEBLİĞ eder. Son Rasûl Hz. Muhammed (Allah'ın Selâmı üzerine olsun) ölmüştür. Artık bir daha kıyâmete kadar Rasûl gelmeyecektir. Bundan dolayı artık; bana Allah'tan haber geldi diyen her insan yalancıdır. Allah'a iftira atmak ve insanları kandırmak suçunu işlemiştir.

5- **Ahirete İman:** Ölümden sonra diriltilmeye, hesaba çekilmeye, geçerli not alanların mükafata sonsuz olarak; bütünlemeye kalanların cezalarını çektikten sonra mükafata sonsuz olarak; sınıfta kalanların ise yine sonsuz olarak işkence içine atılacaklarına iman! İman kesin bilgidir. Çünkü Allah yalan söylemez. Son pişmanlık fayda vermez.

6- **Kadere İman:** Örneğin herhangi bir insanın Rockefeller Ailesinden dünyaya gelmesi bir kaderdir. Kendi iradeleri ile seçerek yaptıkları/yapacakları, Allah'ın şer olarak bildirdiği işleri yaparlarsa hesaba çekilecekler, Allah'ın hayır olarak bildirdiği işleri yaparlarsa mükafat göreceklerdir. İnsanın yaratılması, Allah'ın tekliflerini kabul veya red olanağı tanınması makro bir kaderdir. Allah böyle dilemiş ve izin vermiştir.

Her insan kendi arzu ve zihnine göre bazı işleri hayır, bazı işleri şer olarak nitelerse ne olur? Herşey birbirine karışır. Bana göre hayır (iyi), sana göre şer (kötü) ve insanlık asla bunların ölçüsünde anlaşamamıştır. Bütün insanlık Allah'ın hayır (iyi) dediğine iyi derse, şer (kötü) dediğine kötü derse insani medeniyet tahakkuk edecektir. Arzularımızın baskısı ile bazı işler bize iyi görünse de Allah'ın kötü dediği kötüdür. Ve yine bize kötü görünse de Allah'ın kötü dediği kötüdür. Ve yine bize kötü görünse de

Allah'ın iyi dediği iyidir. Bundan dolayı kayıtsız ve şartsız Allah'a, insanlara değil Allah'a bağlanmaktan başka çare kalmamıştır. Allah'a bağlanmanın yolu İLİM, AMEL (ilme uygun davranışlar), İHLÂS (içtenlikle samimiyet) göstermektir. İLİM ise Allah'ın kendi kitabına verdiği özel bir isimdir. Bilim ise; beden, beş duyu, zihin araç ve gereçlerle elde edebildiğimiz kâinat ve içindekiler hakkındaki özelliklerin bilinmesidir.

3. DERS: ÖLMÜŞ İNSAN İÇİN NE YAPILMALIDIR?

Vasiyetin nasıl olması gerektiğine dair yedi madde halinde anlayışımızı yazdık. Bu derste ölmüş insan için ne yapılmalıdır, bunu işleyeceğiz.

1- Ölü katledilerek ölmüş ise; katilleri bulunup, yargıya sevkedilir. Plânlı şekilde katledilmiş ise; plânlayanların tümü tespit edilerek yargılanır.

2- Ölü mütevazı şekilde toprağa verilir. Ölü yakılmamalıdır. Ölünün yakılması, ölüye değil, dirilere saygısızlıktır. İnsan mantığının zıt yönleri haklı görebildiğinin ispatıdır. Bazıları ölüyü yakmayı saygı kabul etmektedir. O halde mantığa istikâmet bildiren Kur'an'a yönelmekten başka zihnimizin ihtiyacını karşılayamayız. Allah bir kuşu görevlendirerek, toprağın kazılarak gömülmesini insanoğluna ibretle öğretmiştir. *(Hz. Adem'in iki oğlundan birinin diğerini öldürmesinin anlatıldığı kıssada geçmektedir. Öldürdüğü kardeşine ne yapacağını şaşırdığı esnada bu olay vukû bulmuştur.)* Bir kuş, ölmüş bir kuşu toprağı eşeleyerek gömmüş ve üzerini toprakla örtmüştür. Bunu gören insan, ölmüş birisini aynen kuşun yaptığı gibi gömmüştür. Binlerce yıldır da nice insanlar böyle yapagelmişlerdir. Bu haber Kur'an'da yazılıdır.

3- Mezarın başında ölü sanki duyar ve görürmüş gibi TELKİN yapmak bâtıldır.

4- Ölmüş bir insanın kitaplarını, Devlet Muhafazası al-

tına almak lâzım. Zira kitap tüccarları kitaplarını tahrife imkân bulamasın.

Eğer bu yapılmazsa, nice iyi insanların kitapları tahrif edilerek, insanlar bu insanların şahsiyeti altında bâtıl inançlara sürükleneceklerdir.

5- Ölü hakkında menkıbeler anlatılmamalıdır. Kur'an ve Sahih Sünnet bize yeter.

6- Ölünün arkasından haklarımızı helâl ettiğimizi, Allah'a dua ederek Allah'a iletelim. Allah görendir, duyandır. Ölülere bizim yapacağımız en büyük iyilik, fayda, haklarımızı helâl ettiğimizi Allah'a dua ile iletmemizdir.

7- Ölmüşlerden, Peygamber dahi olsa yardım istenmez.

8- "Ya Rasûlullah rızık ver, yardım et, şefaat et" şeklinde söz söylenmez. Böyle bir söz bâtıldır: "Rabbimiz bizleri beğen, rızana ulaştır. Peygamberimizin bizleri Ahirette komşu olarak kabul etmesine izin ver. Yani; şefaat izni ver, diye dua yalnız Allah'a yapılır. Şefaat bizzat Peygamber'den istenmez. Şüphesiz ki Allah, işitendir, görendir.

Allah ise insandan İslâm'ı yaşaması, ilim edinmesi, iman etmesi, samimi olması halinde razı olur. Allah'ın razı olmadığı insana şefaat (Peygamberimize komşuluk) yoktur. Olmayacaktır.

9- Ölüye sövmemek gerekir. Ancak yazılı kitaplarındaki düşünceler irdelenebilir.

10- Ölünün değerlendirilmesi anne, baba, çevresi ile değil, kendi düşünceleri ile olmalıdır. İnsanın düşünceleri ne ise davranışları da o istikâmette olmaktadır.

4. DERS: ÖLÜMDEN SONRAKİ HAYAT.

Dünya'daki ihtiyaçlarımızın karşılanması, problemlerimizin çözümlenmesi, problemleri çözerken daha büyük problemlere yol açmaması için geliştirilmiştir. Ölümden

sonra hayatın bu işle ne ilgisi var diye sorabilirsiniz.

Ölüm ve Kur'an iki somut gerçektir. Her ikisi de gözümüzün önünde bulunmaktadır. **İhtiyaçlarını karşılayan insanın başına bir problem gelmektedir. Bu ihtiras problemidir. İhtiras artarak sadizme yol açmaktadır. Sadizme yakalanan insan ise kendi Lobisi dışında kalan insanları bir böcek gibi ezmekte mahsur görmemektedir. Bu ise çok büyük problemlerin doğmasına yol açmaktadır.** Bu sadizmi önlemenin çaresi: "Ara sıra ÖLÜM'ü insanlara hatırlatmakta sayılamayacak kadar çok yararlar vardır."

5. DERS: ÖLÜMDEN SONRAKİ HAYAT KONUSUNDA BİR YAZI ÖRNEĞİ:

Güzel insanlar, değerli öğrenciler!..

Hatırlamaya çalışınız. Hiç yaşadınız mı? Şiddetli baş ağrısını... Şiddetli baş ağrısı devam etsin; şu şehri sana tapu edelim diye teklif etseler, kabul eder misiniz? Şiddetli baş ağrısı; nasıl bir bezginlik, nasıl bir acı, nasıl bir azap, nasıl bir zillettir ki ancak yaşayanlar bu soruya: "HAYIR, şehrin tamamını verseniz kabul etmem" diyebileceklerdir.

Şiddetli baş ağrısı bedeni sardığında, ölüm bir kurtuluş gibi hayalleri sarar. Çok korkulan ölüm sanki bir kurtuluş gibi zihinde canlanır. Nice insanlar acılara dayanamayarak intiharı seçmişlerdir. Halbuki intihar haramdır.

Baş ağrısı yapan maddeye, baş ağrısı yapma özelliğini veren kimdir? Allah! İşte Allah'ın maddeye verdiği bu özelliklere SEBEBLER adı verilmiştir. Allah, işleri SEBEBLERE BAĞLAMIŞTIR. İnsan Allah'ı tam anlamıyla, gereği gibi ihata edemez (kavrayamaz), takdir edemez! Ancak sebebleri anlayarak Allah hakkında kısmen ilim sahibi olur ve tasdik eder. İlaçta baş ağrısını geçirecek sebebi yaratan da Al-

lah'tır. Yaprak bile Allah'ın izni olmadan kımıldayamaz. İnsana yapraktan, dağdan, taştan, hayvandan ayrı bir özellik verilmiştir. Tayin edilen ömür içinde, Allah'ın emirlerine uyma veya reddetme, yasaklarına uyma veya reddetme. İşte senin kaderin de budur! Bu kader (takdir edilmiş zaman) içinde SERBESTSİN. Ama bu nereye kadar? Sana ölüm gelinceye kadar! Bundan sonra SERBESTLİK yok! Eğer kötü yaşamışsan, SADİZME yuvarlanmışsan şiddetli baş ağrısından daha şiddetli sonsuza kadar ızdırapla kıvranacaksın. Bin defa ölmek istesen de ölemeyeceksin. Dünya dolusu Dolara, Altına sahip olsan, şiddetli ağrılardan kurtulmak için fidye önersen de asla kabul edilmeyecektir. Bu sözlerin doğru olup olmadığını Kur'an'dan oku ve kontrol et! Çünkü Kur'an Allah'ın kitabıdır.

Eğer kötü yaşamışsan, partine mensup şimdi alkış çalanlar da sana lânet ederek sancılarının artmasını isteyeceklerdir. Kendilerinin de sancılarına senin yol açtığını iddia edeceklerdir. Aldananlar da aldatanlar da benzer sancılar içinde ebediyete kadar feryat edecekler, boğazı tıkayan yiyecekler tadıp, kan ve irin içmekten başka içecek bulamayacaklardır.

Bayanlar, Baylar!.. Bir saatlik evlilik dışı cinsel ilişkinin zevkini, çocuğunuzu (kürtaj ile) öldürmenin sizce haklılığını, hırsızlığın heyacanını, uyuşturucunun keyfini, iftira atmanın eğlencesini; eğer bunları yaparsanız, ayağınız kesilecek deseler terketmez misiniz? Şu bir paragraflık cümleyi duymamak için, yazık değil mi kendi kendilerinize yaptığınız düşmanlıklara, zulümlere, eziyetlere. Evlenmek ve boşanmak kolayca yapılır hâle gelmesi gerekirken, artan nüfusa israfı terkederek iş sahaları açmak, silahlanma yatırımlarını bu sahalara kaydırmak varken, yoksulluğu asgariye indirmek varken, aynı zevkleri ibadetlerden almak varken, kendi kusurlarını görüp iftirayı terketmek varken, neden bunların tersi bir hayata sürükleniyorsunuz, neden? Yoksa bu yaşantıdan çıkar sağlayarak SADİST duygularını tatmin edenler mi var? Önderlere de arkalarından sürük-

lenenlere de azap dokunacak, artık bunu bilmenin zamanı gelmiştir. Azaptan korkalım. Yararlı korkular vardır. Balkondan başaşağı atlamaktan korkarız. Bu korku bizim zarara uğramamıza engel olur. Allah; hem korkulması, hem sevilmesi ve hem de bilinmeye çalışılması gereken TEK İLAH'tır!..

Eğer bilebilseydik ölümden sonra HAYAT olduğunu, Kur'an'ı okumayan, anlamaya çalışmayan, gereklerine uymayanlara bir yıl değil, bin yıl değil, milyon yıl değil, trilyon yıl değil, ölümün olmayacağı ebediyete kadar, sonsuza dek; sonsuz olarak sancılar, şiddetli ağrılar, kaynar çaydanlık suyunun derimize dökülmesi gibi acılar, kan, irin yiyecek kadar açlıklar içinde geçecek iğrenç yaşantılar. Balkondan düşüp beyin parçalanmasından korkmaktan daha korkulması gereken bir bilgi değil midir bunlar?

Bunların deneysel yöntemlerle ispatı mümkün değildir. Bunlar göremediğimiz GAYB HABERLERİDİR. Kur'an'daki GAYB HABERLERİ bizim aklımıza, duygularımıza, bedenimize, toplumumuza uygun, elverişli, doğru, mantıklı gelmektedir. Biz bu gayb haberlerinin doğruluğunu kabul eder altını imzalarız. Tasdik ederiz. Sizleri de davet ederiz. Davetimizde baskı ve zorlamaya el sürmeyiz. Düşünenler ister kabul etsin, ister etmesin.

Arjantin'den Çin'e kadar, her ülke insanının kendi anladığı dile bu Kitabı çevirerek: **"Kur'an"**; **"ve Sünnet"** adlı eserleri ilmi bir anlatım (TEBLİĞ) seferberliğine katılırsanız sizlere hizmetkâr olmaya, yalnız Allah'ın beğenmesi için bana ölüm gelinceye kadar gayret sarfedeceğim. Haram olan bir işi yaparsam; bu kötü işi, bu aşağılık münkeri nehyediniz. Birbirimizi kontrol eden, yıkayan eller gibi olursak umulur ki, Yüce Allah taşıyamayacağımız yüklerle bizi imtihan etmesin, küfredenleri başımıza musallat kılmak suretiyle bizi açığa çıkarmasın, günahlarımızı affetsin, gözün görmediği, kulağın duymadığı; tuğlaları birer sıra altın, birer sıra gümüş, harçlarının misk kokulu mayisi içinde elmas ve yakutlar bulunan villalar hediye etsin...

Başlarımıza taç giydirsin. Öyle taçlar ki, ışıkları yıldızların ışıkları gibi anne ve babalarımızın gözlerini kamaştırsın!..

‘Acizâne’

Sadık Türkmen Kur’an Çevirisi’ni Okurken;

Dikkat Edilmesi Gereken Bazı Hatırlatmalar!..

Sadık Türkmen Kur’an Çevirisi’ni okurken; Aklınıza, Vicdanınıza, Tabiat Ayetleri’ne (Bilim’e) aykırı bir manâya gözünüz takılırsa, kabul etmeyiniz.

Verilen o manâyı kabul etmemek sizi asla dinden imandan çıkarmaz.

Mü’minin bu yeryüzündeki yorucu seyahatinde ruh yoldaşı, Kur’an’dır. Ruhunun derinliklerini aydınlatan nur, Kur’an’dır. Ona telkinlerde bulunan öğretmen, Kur’an’dır. Yolunun güzergâhını gösteren klavuz, Kur’an’dır.

Kur’an’la birlikte yaşamak; ruhu, öylesine duygularla dolu bir evrene götürür ki, onu ancak açık bir kalp ve engin bir hisle Kur’an’a eşlik edenler bilebilir ve zevkini tadabilirler. Öyle bir âlem ki ruh, onun çevresinde zevkten kanatlanır, zihin onunla geniş ufuklara açılır. Ve insan onun feyzinden gücü yettiğince veya doyasıya ciğerlerini doldurabilir.

Kur’an’la birlikte hayat; Allah ile birlikte yaşamaktır. Kur’an, Allah’ın indirilmiş kitabı ve insanoğluna yöneltilmiş hitabıdır. İnsanın ruhuna, kalbine, kafasına ve nefsine seslenişidir. Kur’an ile birlikte hayat; şanı yüce Allah ile

sürekli bir konuşma ve irtibat kurmadır. Kur'an; Allah'ı, isimleri, sıfatları ve fiilleri ile tavsif eder. Mucizevi kudretini, engin ve geniş rahmetini, şümullü bilgisini, kibriyalığını ve ceberuyetini belirterek, insan neslinin kavrayabileceği bütün niteliklerle onu tavsif eder.

İnsan; Kur'an'la birlikte hayat sürerken, Allah ile beraber yaşar. Ve O, izzet ve celâl sahibi Rabbinin, indirilen kitabının ötesinden kendisine seslenmek suretiyle, onu engin rahmetine garkettiğini hissederken, Allah ile birlikte yaşadığının farkına varır. O ki; fani bir zerre, boşluğa saçılmış bir tozdur bu geniş kâinat içerisinde... Allah'ın engin mülkünde onun hiçbir ağırlığı yoktur.

Kendisine şerefli peygamberler gönderip doğru yola hidayet eden, indirilmiş kitabını okutup onu gözeten dolgun lütfu ve engin rahmeti olmasaydı... O fani zerreye... O boşluğa serpilmiş toz tanesine... O değersiz varlığa Allah'ın lütfu ve keremi erişmeseydi... Ne o insanın, ne de bilcümle beşer nev'inin üzerinde hayat sürdüğü yıldızın ağırlığı vardı, Allah'ın engin mülkünde. Evet, ister Allah'ın bu engin rahmetini hissederken olsun, ister bir Sûre'nin başından sonuna değin, Fatiha'dan Felâk ve Nas Sûrelerine kadar, aralıksız Kur'an okuyup Allah ile konuşurken olsun... Kişi her an Kur'an'la birlikte yaşar ve dolayısıyla bu, Allah'la birlikte yaşamadır. Bunun için Allah'ın Rasûlü, müminleri sürekli Kur'an okumaya ve Allah'ı zikretmeye teşvik etmiştir. Müslümanla Allah'ın kitabı arasındaki bağlantıların kopmasından doğan katılıktan onları sakındırmıştır. Ta ki, o canlı bağlılık boşa gitmesin. Müminin gönlünü Allah'a bağlayan bağ kopmasın. Ne var ki, gönüllerin üzerindeki ağırlıklar her zaman kalkmaz. İnsan nesli, toprağa bağlı olmanın ve hayat atmosferine serpiştirilmiş şeylere bağlanmanın verdiği boğulma duygusu içerisindedir sürekli... Bu toprak, ister bedenin toprağı olsun, ister maddi toprak... İsterse toprak etrafında dönen çatışma ve mücadeleler olsun, farksızdır. İnsan, ruhundan ve nefsinden bu toprağın izini silkeleyip temiz-

lemezse ruhunun parlaklığı kaybolur, şeffafiyeti silinir ve neticede de körelip kalır. Bir daha ona nur sirayet etmez. İşte Kur'an, ruhun üstündeki bu ağırlıkları silip atıyor. İnsan; Allah ile birlikte yaşarken, ruh kendi zincirlerinden kurtuluyor ve yüce nurdan ışıklar almaya çalışıyor. Ruhun derinliklerindeki bu ilâhi mülâkat sürekli devam ediyor. Ve ilâhi nurun aydınlığı ruhu çepeçevre kuşatıyor.

Öyleyse müslüman; Kur'an'la sohbet etmekten ve Kur'an okumaktan müstağni olamaz. Kur'an okumak bizatihi ibadettir. Kur'an; okununca ibadet edilen kitaptır.

Ama Kur'an'ı nasıl okuyalım? Onu sırf okumak için mi okuyalım? Onu; ahireti hatırlamak, ölümü anmak, mahşer ve hesabı yâdetmek için mi okuyalım? Kur'an'ı belâgatına hayran olalım, üslubunun güzelliğiyle şenlenelim diye mi okuyalım? Yoksa araştırma ve incelemeler yapmak için mi? Veya ekonomik, sosyal, psikolojik ve terbiyevi nazariyeler tesis etmek için mi okuyalım Kur'an'ı?

Allah'ın kitabında indirdiği hayat yolunu benimseyip O'na uymak için okumalı!.. Bir başka ifadeyle, dinlenen ve okunan kitabın bir hayat görüşü haline dönüşmesi için okumalı!..

ALLAH'IN İLK EMRİ OKU-AKIL
ve
BEYİN-BİLGİ İLİŞKİSİ(*)

(*) Dr. Hamdi KALYONCU (Psikiyatri Uzmanı), Dr. Fikriye OVAK (Nöroloji Uzmanı). "Okuma Psikolojisi" Marifet Yayınları, İstanbul 2004 yılında çıkan eserden alıntılanmıştır.

Okumak, anlamak, düşünmek.. İnsan beyninin birbiriyle bağlantılı en üst faaliyetleri.

Somut alemde, okumak yalnızca insana has. Başka canlıların böyle bir özelliği yok.

Kaç gün, kaç yıl ya da kaç bin yıl sonra kıyâmet kopacaksa, o zamana kadar tazeliğini koruyacak olan kitap; Kur'an, on dört asır önce inmeye başladığında, ilk kelimesi; 'İkra!' idi. Yani bir an için Kur'an, yalnızca bu bir tek kelimeden ibaretti; 'Oku!'

Kitabın ilk sözüydü bu! Özellikle seçilmiş, önemsenmiş, öne çıkarılmış ve açılış onunla yapılmıştı.

Bunda büyük hikmetler olmalıydı.

İnsanların, toplumların birbirine üstünlüğü bu kelimeyle!

Karşılığını görmek için ölümden sonrasının beklenmesi de gerekmiyor. Okumanın başlamasıyla karşılık başlıyor.

Bilimsel çalışmalar, insanın beyninin okumayla korunduğunu gösterdi.

Beyin kan akımı, beyin elektrik aktivitesi ve metabolizmasında büyük artışlar görülüyor.

20 yaşından itibaren herkesin beyninde, hergün 50 bin civarında sinir hücresi ölür ve yerine yenileri gelmez. Vücudun, ölünce yenilenmeyen tek hücresidir sinir hücresi. Bu ölümler başka bazı faktörlerle de artarsa kaçınılmaz olarak, az veya çok bunama ortaya çıkar. **Okumayan kişi, 20'li yaşlarından itibaren sürekli ölen sinir hücreleri ile bunamaya doğru yol alır.** Düzenli okuyan kimselerse, başka bir organik sebep yoksa bundan kurtulma şansını elde eder, çünkü okumak beyin hücrelerini korur.

Böylece Kur'an'ın, daha ilk kelimesi ile bir mucize olduğu görülüyor.

Ama bilgi çağında İslâm âlemi inatla okumaya karşı direniyor.

Bunun faturası ise çok ağır; tek kelime ile zillet!

Kur'an'dan bu ilk kelime yeterince anlaşılmadığı sürece de bu faturanın ödenmesi hiç bitmeyecek. ***Ta ki, Rabb'in emrine muhalefetten dolayı tövbe edip; Kitabı, tabiatı, olayları, hayatı ve kendini hakkıyla okuyuncaya kadar!..***

Bir insan hayattaysa ve aklı varsa *'okumak'* onun en büyük mükafatlara ulaşacağı, ihmal ettiğinde de zararlarını başka hiçbir şeyle asla telafi edemeyeceği bir durum.

OKUMAK VE AKIL İLİŞKİSİ

İnsan için *'akıl'* paha biçilmez kıymette, büyük bir nimet. Karşılığında değil dünyalar, kâinat verilse azdır. Kişi kendini ve herşeyi onunla idrak eder, Yaratıcı onunla bilinir.

Kâinata nispette, iğne ucu kadar bile olmayan dünyamız, uçsuz bucaksız âlemde, etrafında dönmekte olduğu güneşle birlikte, milyarlarca yıldız kümeleri içindeki

yüz milyarlarca yıldız gibi hep bir yöne doğru akıp gidiyor. Bilindiği kadarıyla üzerinde hayat olan tek gezegen, dünya!

Nimetleriyle, lezzetleriyle, güzellikleriyle cenneti; dertleri, ıstırapları, sıkıntıları ve ateşiyle cehennemi düşündürmeye misal!

Akıllı yaratık 'insan' ise, 'eşref-i mahlûkat' olarak burada gözlerini hayata açıyor.

Yaratıcı tarafından tayin edilmiş bir süre için; *'konaklama yeri'* dünya hayatı. Bu hayatı yeterince *'doğru yaşamak'* için bir de *'Kitap'* verilmiş insanoğlunun eline; *'Hayatını kullanma klavuzu',* Kur'an!

İnsanlık var oldukça diri kalacak olan bu muhteşem kurtuluş reçetesi, kitap; *'Oku!..'* diye başlıyor. Ruhun akılla, aklın bilgi ile birlikteliği, insan denen yaratığın *'olmazsa olmazları'.* Okuma olmadan, akıl melekelerimiz yeterince görev yapamaz.

Okumak ve düşünmek!.. İnsan için, insan olmanın en üst iki zihinsel eylemi.

'Eşref-i mahlukat' olma özelliği de bunda saklı.

İnsanı başkalarından üstün kılan da bu! Bilgi ile *'akletmek'.*

Okumanın önemini kavramak ve işleyeceğimiz *'okuma'* konularına hazırlık olmak üzere *'akıl'* gerçeğini öncelikle ele alalım.

Bilgi, Akletmenin Ön Şartı

Zihinsel işlemlerin tariflerinden de kolayca anlaşılabileceği gibi beyin akla, akıl bilgiye muhtaç. Bilgi akletmenin ön şartı.

Bilgiden yararlanmak için gerekli olan *zihinsel* faaliyetlerimiz; Oryantasyon, İdrak, Hafıza, Dikkat, Muhakeme, Zekâ, Duygulanım ve İrade başlıkları altında toplânır. Bu

melekeler ise ancak bilginin yardımı ve aydınlatması ile amaca uygun olarak çalışırlar.

Oryantasyon; *şahsın, kendisi ve etrafı hakkında bilgi sahibi olması, zaman ve mekan hususunda şuurlu bulunması.* Yani; kişinin kendisinin kim olduğunu, zaman ve mekanı bilerek tayin etmesi.

'İdrak; *his uzuvlarına (beş duyuya) çarpan uyaranların (bilgilerin) doğru olarak algılanması, hissedilmesi ve benliğe maledilmesi.'*

'Hafıza; *evvelce öğrenilen, şahit olup, idrak edilip beyinde saklanılan bilgilerin istendiği zaman tekrar hatıra getirilmesi.'*

'Dikkat; *şahsın etrafında ve kendisinde olup giden hadise ve değişikliklerin farkına varması ve istediği taktirde muayyen bir işe kendisini konsantre edebilmesi.'*

'Muhakeme; *şahsın etrafında ve kendisinde cereyan eden hadiseleri aklı selimin süzgecinden geçirerek onlardan doğru neticeler çıkarması.'*

'Duygulanım; *kişinin etrafında ve bizzat kendisinde vuku bulan hadiselerle ilgilenip onlardan haberdar olması ile bunların bazıları karşısında neşelenmesi, bazıları karşısında üzülmesi, hiddetlenmesi melekesi.'*

'İrade; *isteyerek bir şeyi düşünmek, bir hareketi yapmak, bir sözü kullanmak veya arzu etmediği taktirde de bir düşünceyi aklından uzaklaştırması, muayyen bir hareketi yapmaması melekesi.'*

'Zekâ; *evvelce elde edilmiş bilgi ve tecrübelerden istifade ederek, bugünkü hayat meselelerini çözmek ve hayat şartlarına uyma kabiliyeti'* olarak tarif edilebilir.

Görüldüğü gibi, akli bütünlüğümüzü oluşturan bu melekelerin hemen hepsi de doğrudan ya da dolaylı olarak

bilgi ile ilgili. Bilgi, insanın asla ihmal edemeyeceği bir ihtiyaç. Hatta bilgisiz insanın, insan olarak kalma şansı bile yok.

Akıl Nedir?

'Aklın sözlük anlamı; engellemek, alıkoymak, menetmek, bağlamak, kayıt altına almak demektir.'

'İslâm alimleri, aklı; 'İyiyi kötüden ayırt edip, iyi olanı yapma ve kötü olandan kaçınma gücü' anlamında kullanmışlardır.''

Aklın bir başka manâsı ise; *'Bilmek, anlamak, şuurlu olmak, duymak, temkinli ve işinde gücünde derli toplu olmaktır.'*

Meydan Larousse, akıl için; *'İnsanın kendi davranışını bilmesine, yargılamasına ve tayin etmesine yarayan kabiliyettir' der.*

Diğer canlılardan ayıran en önemli unsur olan akıl iledir ki; muhakeme, düşünce, hafıza, idrak, konuşma ve zeka gücü ve bütün bunlarla birlikte okuyabilme imkânına sahip olunur.

Akıl ile insan, kendini ve başkalarını bilir. Sadece bilmekle kalmaz, *bildiğini* biliyor olmanın ayrıcalığına erişir. Kişi, *bildiğinin farkında olmak*la, yaratılışın sırrına erme, hayatın anlamını kavrama imkânına erişir.

Yüce Yaratıcı, akılla bilinir; din, aklı olanı muhatap alır. İlâhi mesaj aklı olana hitap eder.

İnsan, eşref bir varlık olduğunu da akıl sayesinde bilir.

'Garaudy; aklın insana bir lütuf olduğunu belirtirken, kusursuz aklın sebepleri ve gâyeleri araştırmanın yanında, herşeyde Allah'ın varlığının ve eserinin işaretini, 'ayetini' görmesi gerektiğini belirtir.'

'Yeni Eflatuncu felsefede; Tanrı'dan ilk taşıp gelen ve varlık sahnesinde ilk ortaya çıkan şey akıl olduğu için, akla, Allah'ın mümessili, rasûlü denir.'

Akıl, yani; *'Doğruyu yanlıştan, güzeli çirkinden ayırma gücü, düşünme yetisi, insanda doğuştan mevcuttur. İnsan dünyaya gelirken bu donanımla gelir. Bu itibarla Kur'an insandan yapamayacağı bir şeyi istemez. Onun istediği, insanın, kendisine verilen bu yetiyi doğru ve tam kapasiteyle kullanmasıdır. İnsana akıl verilmiş, sonra bilgili olması için 'oku' denmiştir.*

A.Carrel'in dediği gibi; *'Akıl bu dünyanın en muazzam gücüdür. O, yeryüzünü altüst etmiş. medeniyetler kurmuş ve yıkmıştır.'*

Bütün bunlar, aklın bilgiyi kullanması ile olmuştur.

'Önce Akıl Yaratıldı'

Dini kaynaklarda, önce aklın yaratıldığının anlatılması da aklın önemini gösteren bir ölçü olsa gerek:

Hz. Peygamber'in bir hadisinde; *"Allah'ın yarattığı ilk şey akıldır. Allah onu yaratınca, 'Dön* (Bana)*' dedi, o da döndü. Sonra da ona,* 'Geri dön' *buyurdu, o da geri, arkasını döndü. Sonra Cenab-ı Hak; 'İzzet ve celalime andolsun ki, senden daha şerefli bir şey halk etmedim. Seninle alır, seninle veririm; seninle mükafatlandırır, seninle cezalandırırım..." buyurdu.*

Aklı olmayana sorumluluk yüklenmediği gibi, ceza da söz konusu değil.

Yaratılmışların birbirine üstünlüğü de akıl ve aklın edindiği bilgi ile olur.

İnsan ancak akıl ile başka yaratıklardan istifade edecek konuma yükselir.

Fert ya da toplum, kendilerine verilen aklı kullanma hususunda gereğini yapmaz ise, aklını kullanan başka toplumların istifade alanına girer. İstifade eden mevkiinde

olması gerekirken, istifade edilen konumuna düşmek fiilen 'eşref bir varlık' olma özelliğini de kaybetmek demektir.

Aklın fonksiyonel, yani kullanılır durumda olabilmesi, doğru bilgi ile desteklenmesine bağlı. Bunun için ilk insana, ilk bilgi yine bizzat aklın ve insanın Yaratıcısı olan Rabb'i tarafından verilmişti.

Akıl sahiplerini muhatap alan, ilâhi dinin imkânlarından istifade etmek de yine aklın kullanılır durumda olmasını gerektirir.

Kur'an, ancak aklını kullananlar için *'hayat klavuzu'* yol göstericidir.

Bu açıdan bakıldığında Hz. Peygamber'in; *'Hiçbir kimse, kendisini hidayet yoluna ileten ya da onu helak olmaktan men eden bir akıl ve tecrübeden daha değerli ve daha üstün bir şey kazanmış değildir'* hadisi daha iyi anlaşılır.

Kur'an'ın akla verdiği öneme dikkat çeken Muhammed Abduh, Tevhid Risâlesi'nde bunu şöyle dile getirir; *'Kur'an, akla hitap eder ve fikri uyandırır. Kâinattaki eşsiz nizamı, yönetim kanunlarını ve onda tezahür eden hikmet ve kemali bize gösterir. Ortaya koyduğu esasların doğruluğuna yâkinen inanmak ve çağırdığı gâyeye samimi olarak bağlanmak üzere, akıldan, Kur'an'ın kâinatla ilgili olarak söylediği herşeyi titizlikle incelemesi istenir.'*

'Varlık hiyerarşisinde Cenab-ı Hak tarafından, 'halife' olmaya ehil ve liyakatli kılınan; böylece de tüm alem kendi hizmetine sunulmuş bulunan insanı yücelten en büyük özellik akıl..'

Ancak akıl, bilgiye ulaşma ve bilgiyi kullanmada yeri doldurulmaz bir vasıta olmasına rağmen, batı kültüründeki gibi 'tanrılaştırılması tehlikesine' karşı da dikkatli olmalıdır.

'Yunan-Batı aklında ise; Allah-insan-tabiat ilişkisi İslâm aklındâkinden hayli farklıdır. Yunan-Batı aklında insan, İslâm aklındaki Allah'ın yerini almıştır.. İnsan aktif, Allah

ise pasif konumda tasavvur edilmiştir.. Bu akılda insan, *'sınırsız'* ve *'sorumsuz'* bir konuma yerleştirilmiştir. *Mutlak fail* makamındadır. Bu da onun bir tür tanrılık iddiası anlamına gelir. Yunan-Batı aklının temelinde yatan bu tasavvur Latince şöyle formüle edilmiştir; 'Homo homini deus - İnsan insanın tanrısıdır.'

Bunun sonucu olarak, 'tanrılaştırılan insanlarla', 'insanlaştırılan tanrılar' toplum ve fert hayatını karartan önemli unsurlar olmuştur.

Dünya ve Ahirette Üstünlük 'Akıl'la

Allah'ın, insanlara hayatı kullanma klavuzu olarak gönderdiği 'Kitap'ta da akıl sıklıkla geçer.

"Kur'an'da 49 yerde akıl kelimesinin geçmesi, onun akla verdiği önemi gösterir. Bu kelimelerin tamamının fiil şeklinde geçmesi ise manidardır. Amaç sadece akılla ilgili bilgi sahibi olmak değil; onu kullanmak, değerlendirmek, amacına uygun çalışmasını sağlamaktır. Çünkü onun sağlıklı çalışması, insan ve insanlığın inkişafına, mutluluğuna medar olacak; çalışmaması ise, insanın ve insanlığın çöküşünü hazırlayacaktır. Kur'an bütün kötülükleri, aklın sağlıklı kullanılmamasında gördüğü gibi, bütün iyilikleri de onun işlevini yerine getirmesinde görmüştür. Kendisine verilen diğer nimetlerle beraber aklını kullanamayan insanları insan olarak kabul etmemiş, onları hayvanlardan da aşağı saymıştır."

Ayette; *"And olsun ki biz, insanı en güzel biçimde yarattık"* (Tin: 4) ifadesi, gerek beşeri mükemmeliyet, gerek biçim, gerekse manâ bakımından olabilecek en güzel kıvamı kapsarken, (aynı zamanda) harikulâde bir idrak yeteneği ve akıl melekesine sahip olması anlamındadır.

Bu aklın, İslâm literatüründeki adı *'akl-ı selim'*dir.

Hz. Aişe bir gün Rasulullah'a sorar: *'Ya Rasulallah, in-*

sanlar dünyada birbirinden ne suretle temayüz eder (sivrilir, seçkinleşir, öne çıkar)?'

Peygamber (sav) cevap verir;

'Akıl ile! Kimin aklı çok ise; onun, diğeri üzerine bir üstünlüğü vardır.'

'Peki ahiretteki üstünlük ne iledir?"

'Akıl iledir.'

'Peki ama hesap gününde göreceği mükâfat veya mücazat dünyadaki işine göre değil midir?'

'Ya Aişe, her fert, ancak Allah'ın kendisine vermiş olduğu akıl kadar (aklını kullanmak kadar isabetli) iş görmeyecek midir? Buna binaen dünyadaki işleri akılları nispetinde olacağından, ahiretteki mükafatları ve mücazatları da işlerine göre olacaktır.'

Bir defasında Rasulullah'ın huzurunda bir adamdan övgüyle bahsedildi. Hz. Peygamber bunun üzerine *'aklı nasıldır?'* diye sordu.

'Ya Rasulallah, onun ibadetinden, ahlâkından, fazilet ve edebinden bahsediyoruz' dediler.

O yine sordu; *'Aklı nasıldır?'*

'Ya Rasulallah, biz onun ibadetini ve bütün hayırlarını övüyoruz, sen bizden aklını soruyorsun!" dediler.

Onlara şöyle söyledi; *'Ahmak* (akılsız) *bir abid, cehaleti sebebiyle, günahkârların içine düştüğü günahlardan daha büyüğüne düşebilir.'*

Bu ifadeler, her tür fazilete sahip olsalar bile, aklı kıt olan kimselerin, her an bir tehlikeye düşebileceklerine işâret etmektedir. Başka bir ifade ile aklın, bir insan için herşeyden önce geldiğine dikkat çekilmektedir.

Maturidi'ye göre insan Allah'ı -hiç vahiy olmadan bile-

akıl yoluyla bilmek zorundadır. Yani Allah bilgisinin zorunlu doğası akla dayalıdır.

Ebu Hanife de; *'Allah, insanlığa hiç Rasûl göndermemiş olsa idi bile, insandan yine akıl yolu ile Allah'tan yana bilgi sahibi olması beklenecekti',* diyor.

İnsanın, tüm yaratılmışlar içinde seçkin bir varlık olmasının temel dayanağı, onun, dinî emirlere muhatap tutulması ve ahlâkî bir varlık olmasının da ön koşulu olan akıl ve ilim istidadı ile donanmış oluşudur.

İşte bu sebeple insanın aklının ve hür iradesi ile seçme hakkının önüne bir engel konmaması gerekir ki, kişi kendi davranışlarının sorumluluğunu taşıma, mükafaatını hak etme ve cezasına müstahak olma durumunda bulunabilsin.

İnsan, diğer varlıklar gibi değil.. Onlarda, kendilerine irade imkânı vermeyen bir programlanma söz konusu.. Halbuki insandaki program, kendi kendini iyi ve kötüye yönlendirecek özelliktedir. Ve bu seçme (iradi tercih yapabilme) özelliğinden dolayı da hak ettiği karşılığı görür.

Aklın Korunması

İnsan olarak varolmayı anlamlı ve kıymetli hale getiren akıl karşısında insanın ilk sorumluluğu yine akılla ilgili; insana verilen en önemli nimetlerden biri akıl olduğu için, onu hem kullanmak, hem de korumak yükümlülüğü var.

İnsanın insan olarak var olmasının vazgeçilmez şartlarından olan: 'Dinin muhafazası', *'nefsin muhafazası', 'neslin muhafazası' ve 'malın muhafazası'* da yine aklın korunması ile mümkün olur.

Toplumun her ferdi, birbirine iyilik ve yardımda bulunacak şekilde, akıl bakımından sağlıklı olmak zorundadır. Zira her bireyinin akıl hazinesi sadece o ferde ait değildir.

Akli denge ve ahengini yitiren fertler, topluma yük olurlar... Böyle bir duruma düşmemeleri için aklı felaket ve yıkımlara uğratan şeyleri yasaklayıcı hükümlere uymak gerekir.

Yine, akıl ve şuur bozukluğuna duçar olan fertler, toplum içinde başkalarına kötülük ve tecavüz araçları haline dönüşürler, ki bu da toplumun selâmeti açısından sakınılması gereken bir husustur.

Bu açıdan, toplum içinde yer alan her bir bireye aklını kullanması öğretilmeli ve buna göre eğitilmelidir.

Bundan ötürüdür ki; İslâm dini, aklı geliştiren ve onu afetlerden koruyan herşeyi nazar-ı dikkate almıştır... **Kişinin malı, aklının muhafazası ve geliştirilmesi uğruna feda edilebilir. Malı muhafaza etmek uğruna aklı feda etmenin ise hiçbir kıymeti ve anlamı yoktur!**

Birine dünyayı hatta kâinatı verseniz bile aklı olmayınca bir işe yaramaz.

Dolayısı ile, aklını feda etmek karşılığında teklif edilecek hiçbir şeyin kabulü mantıklı değildir. Herhangi bir sebeple kişiye, 'sen aklını kullanma' demek de bir anlamda aklın feda edilmesidir ki, bu da insan psikolojisi, mantık, ilim ve din açısından asla kabul görecek bir tavır olamaz.

Bunun önemini anlatması bakımından Yunus Sûresi'ndeki şu ayetten daha şiddetli bir ikaz olabilir mi!

"O (Allah) aklını kullanmayanları murdar kılar." (Yunus Sûresi: 100)

Aklı Korumanın Yolları

Beyine zarar veren herşey aklı etkiler; bunun için onlardan azami derecede korunmak aklı muhafaza etmenin ön şartıdır.

Aklı korumanın iki şartından biri, maddi-biyolojik koruma, diğeri ise bilgi ve tefekkürle korumadır.

a) Maddi-biyolojik koruma:

İslâm, inancın ve hayatın nirengi noktasını teşkil ettiği için, aklın değeri ve kullanılması yönündeki açıklamalarına ve bu yöndeki uygulamalarına paralel olarak, onu ifsat edecek, onun amacı doğrultusunda çalışmasını engelleyecek maddi unsurları da yasaklayarak, durum ve şartlara göre, birtakım müeyyideler vaz etmiştir... Bu meyanda, aklı ifsat edici birtakım içeceklerin kullanılmasını haram kılmıştır. Maide: 90-91. ayetler buna dikkat çekmektedir. Şöyle buyurur Cenab-ı Hak, bu ayetlerde: *'Ey iman edenler! Hamr (içki, şarap), kumar, dikili taşlar (putlar), fal ve şans okları, şeytan işi birer pisliktir; bunlardan uzak durun ki, kurtuluşa eresiniz.. Şeytan; içki ve kumar yoluyla, ancak aranıza düşmanlık ve kin sokmak, sizi, Allah'ı anmaktan ve namazdan alıkoymak ister...'*

b) Akıl, nübüvvetsiz doğru yolu bulamaz, nübüvvet ve nas da ancak akıl ile açıklığa kavuşur, anlaşılır.

Aklı, maddi zarar vericilerden korumanın yanında, gerekli olan bir yol da vahiy ve doğru bilginin desteğidir. Aksi halde, herşeyin izahını aklın üzerine yıkmak, onu kendi başına bırakmak, aklı yorar. Bu açıdan, Yaratıcıdan gelen vahyi, yani 'vahiy yoluyla elde edilen bilgiyi' ve doğru haberi aklı koruyan bir nimet olarak bilmeli ve ondan istifade etmelidir.

İşte bu da aklın en önemli fonksiyonu olan *Oku*makla mümkün... Bu açıdan, okuma yeteneği Rabb'in kuluna en büyük nimetlerinden biri!..

Kur'an uyarıyor; "(Okumamaktan) *Sakın!..*"

'(Okumamaktan) *Sakın!.. Çünkü insan muhakkak azar.'* (Alak Sûresi: 5)

"Şeytanın ve nefsinin telkinleri ile kendini kendine yeterli gören insan okumaya ihtiyacı olmadığını sanır. Halbuki okumak, bir anlamda öğrenmeye ihtiyacı olduğunu itiraf etmek

ve Kur’an karşısında diz çöküp teslim olmaktır. Bundan kaçınmak ise ifade edildiği gibi, azmaya sebep!”

İnsanoğlunun en büyük düşmanının cehalet olduğuna; adliye koridorlarının doluluğu ve sokakların azgınlığı şahittir.

BEYİN VE BİLGİ İLİŞKİSİ

‘Ya Kullan, Ya Kaybet’

Beyin öyle kıymetli ve nazik bir organ ki, kendisine değer verilmediğini görünce küsüp gider. Kadrini, kıymetini bilmeyen, onu yerli yerince kullanmayanlardan uzaklaşır, ya da bir başka ifadeyle geri alınır. Bunu, sinir fizyolojisi üzerine çalışanlar, *‘ya kullan, ya kaybet’* ilkesiyle özetlemişlerdir.

Hayatın ilk haftaları, ilk ayları ve hatta belki ilk yılı içinde beynin birçok bölümü aşırı sayıda nöron üretir ve bunların aksonları da başka nöronlara bağlanmak üzere pek çok dala ayrılır. Eğer bu yeni sinir hücreleri, uygun başka nöronlarla, kas hücreleri ile veya salgı hücreleri ile bağlantı kuramazlarsa birkaç hafta içinde yok olur giderler.

Bir bebeğin doğumundan kısa bir süre sonra beynin çeşitli bölgelerindeki nöronların nihai sayısı ve bağlantıları ‘ya kullan, ya kaybet’ ilkesine göre belirlenir. Bir örnek vermek gerekirse, yeni doğan bir hayvanın bir gözü, bir kaç hafta boyunca kapalı tutulursa, görsel korteksteki hücre katmanları dejenere olur ve o göz hayat boyunca ya kısmen ya da tamamen kör kalır. (Guyton)

Normal gelişmesine ulaşan, kısaca beyin dediğimiz sinir sistemimiz kullanıldığı taktirde diri kalır.

Kullanma beyni koruyor. Okuma ve öğrenme ise sinir

sistemini en geniş çapta çalıştıran ve koruyan bir eylem olarak karşımıza çıkıyor.

Eğitim, beynin ya bir amaca yönelik olarak ya da plânlı ve yeniden şekillendirilmesi işlemi olarak iki biçimde oluşabilir: Birincisi, doğumdan itibaren doğal ve sosyal çevre uyaranları tarafından oluşturulan genel bilinçlenme ve şekillenme, ikincisi ise beynin belirli bir gelişme aşamasından sonra özel gayret ve uyaranlara bağlı olarak şekillenmesi.

Eğitim düzeyinin, beyin fonksiyonlarının gelişmesindeki etkisi açıktır.

Kullanılan beyin hem gelişiyor, hem de korunuyor. Kullanılmadığı oranda ise hem kendini meydana getiren hücreleri hem de fonksiyonunu kaybediyor.

Bundan en çok etkilenen de şuurlu faaliyetlerimizin merkezi durumunda bulunan üst beyin (korteks) denen kısım oluyor.

Zamanla, *'Beynin bu alanında, başlangıçta var olan röronların yüzde 50'si veya daha fazlası yok olur.'*

Okumanın Beyin Kan Akımı ve Aktivitesi Üzerine Etkisi

Okuma eyleminin beyin kan akımı üzerindeki olumlu etkileri, beyin dokusu için yeri başka bir şeyle doldurulamayacak derecede önem arz eder.

Bu, ileri görüntüleme metotları ile ispat edilmiştir.

'Beyin kabuğunda birbirinden ayrı 250 kadar segmente aynı anda kan akımı kaydeden bir yöntemde, 'radyoaktif ksenon' maddesi 'karotis' (şah damarı) atar damarı içine enjekte edilir. Daha sonra her beyin kabuğu bölgesinin radyoaktivitesi kaydedilir. Bu teknikle, yerel nöronal aktivitedeki değişimlere cevap olarak, beynin bir segmentinde kan akımının saniyeler içinde değiştiği saptanır. KİTAP

OKUMA sırasında oksipital kortekste ve temporal korteksin lisan algılama alanlarında kan akımının arttığı tespit edilmiştir.’

Beyindeki kan akımı ve glikoz metabolizmasını gösteren bir yöntem olarak, PET Yöntemi’yle de bu durum ispat edilmiştir. Okuma, konuşma ve düşünmeyi içeren mental aktivitenin eşlik ettiği serebral kan akımı ve glikoz metabolizmasındaki lokal değişiklikleri gösteren bu yöntemde; okurken, başın arka kısmında (oxipitalde) bir alan, düşünürken ön frontal kısımda, aktif konuşma esnasında ise orta kısımda bir alanda artış olduğu tespit edilmiştir.

Her düşünce *‘Beyin Kabuğu’*nun birçok bölümünde, Talamusta, Limbik sistede ve beyin sapının Retküler formasyonunda eşzamanlı sinyaller oluşmasına yol açar.

Bu anlatılanların ışığında, düşünme için sinirsel aktivite bazında şöyle bir tanım ortaya koyabiliriz: Bir düşünce, sinir sisteminin, başta Serebral Korteks olmak üzere Talamus, Limbik sistem ve beyin sapındaki yukarı retiküler formasyonu da içine alan birçok bölümünün aynı anda ve belirli bir sıra içinde uyarmasının sonucudur. Buna düşünmenin bütüncül kuramı (Holistik teori) denir.

Doğumdan itibaren beynin karşılaştığı uyaranların çeşitli ve zengin olması, bu uyaranların eğitimle sürekli ve sistemli hale getirilmesi ve bütün bunların yaşam süresince devamı, beyni yaşlılığın getireceği fonksiyon kayıplarına karşı dayanıklı ve güçlü kılmaktadır. Bir başka ifadeyle, beynin temel görevlerine ek olarak; bilmeyle, öğrenmeyle ve yapmayla ilgili fonksiyonları ne denli geliştirilirse beyin de o ölçüde etkili kullanılır.

Okuma, beyinde o kadar etkin bir rol oynamaktadır ki, epileptik açıdan hastalık zemini bulunan bazı kimselerde epileptik deşarja bile neden olabilmektedir. Bu da okumanın beyin üzerindeki müthiş etkisinin bir başka ispatı olarak yorumlanabilir.

Epileptik Nöbete yol açan bu olağan dışı mekanizma ilk

defa Bick Ford, (1954) tarafından bildirilmiştir. Foster (1977) bugüne kadar bilinen 48 vakaya kendi şahsi vakalık tecrübesini eklemiştir.

Sağlıklı kişilerde, kitap okuma ve düşünme işlevi sırasında, EEG'de (beynin elektrik aktivitesini ölçen tetkikte) *'beta'* elektrik aktivitesinde artış görülür.

Bütün bu tespitler ışığında denebilir ki, okuma, düşünme ve anlamanın beyin üzerinde meydana getirdiği etki, sinir ve akıl sağlığı için asla yeri doldurulamaz ve vazgeçilmez bir faaliyettir.

'Büyümeyen şey ölür'; Muhammed İkbal'in isabetle ifade etiği bu genel kural, beyin ve akıl için de geçerlidir.

Muhammed İkbal'in kıymetli eseri Cavidname'de;

Hintli bilge soruyor;

-Aklın ölümü nedir?

Cevap;

-Düşüncenin terk edilmesi!

-*Kalbin ölümü nedir?*

-Zikrin terk edilmesidir.

Düşünce bilgisiz, bilgi ise okumasız olmuyorsa; okumayanın aklı eksik olacak, aklı eksik olanın da kalbi sıkıntıya girecek demektir.

Ancak okumaktan maksat, okunan şeyin üzerinde düşünmek ve anlamak olmalıdır. Aksi halde *'okumak'* fiilinden arzu edilen mental ve psikolojik kazanç elde edilemez.

Okuma, anlama ve anladığını ifade etme ile birlikte olduğunda beyinde en geniş alanları çalıştıran büyük bir aktivite oluşturur.

Bundan uzak kalmanın kayıpları bir başka şeyle asla telafi edilemez.

Beynin Yıkılışı ve Okumamak

Okumamakta direnenleri orta yaştan sonra bekleyen tehlike; *'Demans'* yani *'bunama'*dır.

Alkol, uyuşturucu, sigara, stres, gece hayatı, bazı metobolik hastalıklar, beyni ilgilendiren enfeksiyonlara ve yine beyin dokusunun azalmasına sebep olan Alzheimer benzeri dejeneratif beyin hastalıkları ve kafa travması gibi sebeplerin beyin üzerinde meydana getirdiği yıkım erken yaşlarda bunamayı getirir. Beyin dokusunun yıkımı, yani sinir hücrelerinin azalması, zihni fonksiyonların gerilemesi sonucunu doğurur. Bu durum bazen o kadar ileri boyutlara varır ki, oluşan 'bunama' tablosu birçok kimse için hayatın trajedik bir tarzda sonlanmasını kaçınılmaz hale getirir.

Bu demans tablosunun bilinmesi, anlaşılması, bundan koruyucu bir ilaç gibi olan *'Oku'* emrinin kıymetini ve önemini daha iyi anlamamıza ve ciddiye almamıza yardımcı olacaktır.

Dementia (Demans): Akıldan yoksun olma manâsında bir kelimedir. *Ment* akıl, *de* den-dan manâsı taşır, *ia* olumsuzluk ekidir. Bu kelimeyi ilk kez MS. I. yy'da Celsus kullanmış, XIX. yüzyıl sonlarına kadar kronik beyin hastalığı nedeniyle geri dönüşü olmayan akıl bozukluğu olarak tanımlanmıştır.

Demans bir semptomlar ve bulgular kompleksidir. Ve kimse bu tehlikeden uzak değildir. Bellek bozuklukları Demansın ilk belirtilerindendir. Unutkanlık, sorulara verilen cevaplarda duraklamalar şeklinde ılımlı düzeyde olabileceği gibi hastanın; işini, kendi ismini, günlük olayları hatırlamakta zorlanması şeklinde ileri düzeylerde de olabilir.

Hafıza: Uyaranların algı aracılığıyla oluşturduğu anıları, izleri, kalıpları, simgeleri depolama, saklama, beyin bölgelerine yerleştirme, yenileri ile birleştirme, hatırlama, can-

landırma işlevlerini yerine getirir. Yani geçmişe ait tecrübelerin korunması, duruma göre uyumu ve bunlara dayalı olarak yenilere hazırlıklı bir fonksiyondur.

Geçici olan bellek parçaları kalıcı hale getirilir. Bu depolama sürekli değildir, yeniden yapılandırma ile yeni ayrıntılar eski, yani; depodaki bilgilerle ilişkilendirilerek eski bilgiler de bir yerde kontrol edilmiş olur. Hafızadaki bilgilerin kullanılması ve yapılandırılması için, bilgileri depodan geri çağırma ve tarama işlemleri yapılır. Bu her ikisi de hatırlama dönemiyle ilgili bir organizasyondur. Bilgi seçilir, yenileri ile ilişkisi gözden geçirilir, gerektiğinde depolara tekrar gönderilir. Hafıza, davranışta nispeten kalıcı değişikliklerle sonuçlanan bir procestir. Asla gözlenemez, ancak anlaşılabilir.

Hafıza beynin bütün karmaşık eylemlerinde esas rollerden birini oynar ve uyanıklık, dikkat, algılama, duygulanımla yakından ilişkilidir.

Önceden bilinmeyen durumlar karşısında amaca yönelik davranış gösterilmesi anlamına gelen adaptasyon kapasitesi, büyük oranda çevreden gelen enformasyonun (bilgilerin) kaydedilip saklanmasına, yani hafıza fonksiyonuna dayanır.

İşte insan beyin fonksiyonları için son derece önemli olan bu yetenek, demansın oluşmaya başlaması ile yıkılma sürecine girer.

Yaratan Rabb, kıyâmete kadar baki kalacak Kitabında ilk emir olarak, *'Yaratan Rabb'inin adıyla Oku!..'* buyuruyor! Ve bu emrin pek çok getirisi yanında bunamaya, yani sinir hücrelerinin ölümüne karşı bir tedbir olduğu da asla unutulmamalıdır. Eğer bu emir kulak ardı edilecek olursa biliniz ki, önemli bir ihtimalle bunama sizi bekliyor olacaktır. Ve siz (sinir hücrelerinizin korunması konusunda) bu emrin şifasından bir daha hiç istifade edemeyeceksiniz; çünkü bir raddeden sonra okumak isteseniz de okuduğunuzu anlayamayacak hale gelirsiniz.

Ayette ifade edilen; *'Allah'ı unutup da Allah'ın kendilerini kendilerine unutturduğu kimselerden olmayın,'* ikazına kulak verenlerden olmak bir anlamda *'Oku'*yanlardan olmakla mümkündür.

Bu yüce emre karşı inatla muhalefet etmenin cezalardan biri olan bunama cezası, ne büyük bir ceza!

Erken Bunamaya Sebep Olan Faktörler

İnsanın beynini kullanmaması sonucu, kaçınılması çok zor olan bunamanın (demansın) bazı hallerde daha erken gelişmesi de mümkündür. Birtakım faktörler; günlük sinir hücresi ölümünü 50-60 binden birkaç milyona kadar çıkararak, bunama tehlikesini daha da öne çeker.

Sinir hücrelerinin aşırı derecede kaybı sonucu beyin dokusunun azalmasına sebep olan bu faktörleri şöylece sıralamak mümkün:

Sigara, alkol, esrar, eroin gibi uyuşturucu maddeler ve kronik zehirlenmeler.

Alzheimer, Parkinson, Epilepsi gibi beynin dejeneratif hastalıkları.

Kafa travmaları.

Endokrin hastalıkları, Diyabet ve Üremi gibi metabolik hastalıklar.

Uzun süreli stres ve aşırı ruhsal yüklenmeler.

Gece hayatı gibi düzensiz yaşam, yorucu hayat şartları.

Hava kirliliği, oksijensiz ortamlarda yaşama.

Beyni etkileyen enfeksiyon hastalıkları.

Gebelikle annenin kullandığı alkol, sigara ve bazı ilaçlar.

Beslenme bozuklukları ve şişmanlık.

Dikkat edilirse bu faktörler içinde, kişiyi uzun süre etkileyen ve en yaygın olan sigara ve alkoldür.

Başta sigara olmak üzere, bu etkenlere maruz kalan kimselerde, sinir hücresi kayıpları kat kat artar.

Beyinden hergün birkaç milyon sinir hücresi ölerek eksilir.

Yukarıda bahsedilen etkenlerden hiçbirinin olmaması halinde bile, yine yaşlanma ile 20 yaşından itibaren, günlük elli binlerin üzerindeki sinir hücresi kayıpların önüne geçmek ya da **sinir hücrelerinin ölümünü azaltmak ancak okumakla mümkündür.**

Kur'an'ın ŞİFA oluş mucizesinin ilk tecellisi de bu olsa gerek!..

İNSANLARI YÜKSEK BİR AHLÂKA,

POZİTİF KARAKTERLERE YÜKSELTECEK OLAN

EMİRLER, NEHİYLER, TAVSİYELER

VE

BİLİNMESİ GEREKENLER OLARAK;

ALAK, KALEM, MÜZZEMMİL SÛRELERİ ÜZERİNDE

ÖRNEK BİR ÇALIŞMA.

ALÂK, KALEM, MÜZZEMMİL SÛRELERİ ÜZERİNDE
ÖRNEK BİR ÇALIŞMA

1) ALÂK SÛRESİ'NDEN, İSTİNBAT EDİLEN (ÇIKARILAN) HÜKÜMLER

A- EMİRLER: (Bunları yapmaya hasta olanlar hariç gücümüz yeter).

1- Ayetleri oku.

2- Sayısız menfaatlere kavuşacağını düşünerek oku.

3- Ayetleri manâsıyla anlat.

4- Ayetlere itaat et.

5- Allah'tan kork.

6- Emirleri yapmaktan seni men edenlere boyun eğme.

7- Sadece Yüce Allah'a SECDE et!

8- ....

B- NEHİYLER: (Şayet yapıyorsanız, vazgeçiniz, terkediniz).

1- Azgınlaşmış isen terket.

2- Kendini müstağni görüyorsan vazgeç.

3- Ayet anlatana engel oluyorsan vazgeç.

4- Namaz kılana engel oluyorsan vazgeç.

5- Bir başkasının da doğru yolu hatırlatabileceğine ihtimal vermiyorsan bu tutumundan vazgeç.

6- Ayet anlatanlardan yüz çeviriyorsan bu davranışını terket.

7- Yalan söylüyorsan, hatalı işler yapıyorsan bunları terket.

8- ....

C- TAVSİYELER:

1- Kalem aracını kullanarak, kağıt üzerine yazarak öğrenmeye çalışınız.

2- ....

D- BİLİNMESİ GEREKENLER: (Din hakkında hafıza sıfırlandıktan sonra yazılması ve tefekkür edilmesi gerekenler).

1- Allah Rahman'dır. Allah Rahim'dir.

2- Bu Kur'an-ı Kerim kelimeleri Yüce Allah tarafından gönderilmiştir.

3- Allah emredendir.

4- Allah yaratandır.

5- Allah çok ikram eden, menfaatler verendir.

6- Kalem öğrenme aracıdır.

7- İnsanlara bilebilme kabiliyetini ve bilemeyecekleri bilgileri Allah vermiştir.

8- İnsanlarda azgınlaşabilme özelliği bulunmaktadır.

9- Azgınlaşma, ayetleri anlamaya çalışmamaktan, kendimizi yeterli görmekten oluşmaktadır.

10- Doğru yolu Kur'an Ayetleri ile Allah bildirmiştir.

11- Allah korkulması gerekendir.

12- Allah yaptıklarımızı görendir.

13- Ayet okumayan, anlamaya yanaşmayan, yalanlayan, yüz çeviren, emirleri yapanları men edenler; alınlarının üzerindeki saçlarından (cehennemde ateş azabına) sürükleneceklerdir.

14- Engelleyenler taraftarlarının, müttefiklerinin çokluğuna güvenirler.

15- Allah bu çokluğuna güvenenleri tehdit etmektedir.

16- Allah nehyedendir.

17- Yalnız Allah bizi sevsin, beğensin, hoşnut olsun diye düşünmek ve davranmak lâzımdır.

18- Nehiyleri terkederek, emirleri kesinlikle yaparak, tavsiyeleri gücün yettiğince yaparak, bilinmesi gerekenleri hafızana yazarak, Yüce Allah’ın mükâfatlarına, ikrâmlarına doğru yaklaşmak için ilerlemek gerekir.

Not: Manâsı açıkça anlaşılmayan ayetlere MÜTEŞABİH ayetler denir. Bu ayetlerin bulunmasının sebebi münafıkları tanıtmak içindir. Kim bu ayetlere manâ vermeye kalkarsa münafıktır. Anlamadığınız müteşabih ayetlere: “İman ettik. Rabbimiz ne kasdettiyse odur. Bunlar imtihan içindir” diye söyleyiniz. Manâsı açık olan Muhkem ayetlerdir. Bu ayetlerden Alak Sûresi üzerindeki örnek çalışmada olduğu gibi emirler, nehiyler, tavsiyeler, bilinmesi gerekenleri yazınız. Müteşabih ayetler itikad konusudur. Örnek; Kalem Sûresindeki “Nun” ibâresi gibi. Bu konudaki EMİR: “Manâsını anlamadığın ayetlere iman ettim diyerek geçiniz. Anladığınız ayetleri yaşayınız.” Kur’an’da, Müteşabih kelime ve ayetler %1 civarında, Muhkem ayetler ise %99 civarındadır.

2) KALEM SÛRESİ’NDEN İSTİNBAT EDİLEN (ÇIKARILAN) HÜKÜMLER

A- EMİRLER (Ferdi emirler, herkesin tek tek yapması gerekenler).

1- Ayetleri insanlara oku, manâsıyla anlat. [15. ayet]

2- Allah'a rağbet ederek, aff edilmenizi dileyiniz. [32. ayet]

3- Naim Cennetlerine konulmanızı dileyiniz. Muttakilerden (Allah'tan gereği gibi korkarak, Allah'ın emirlerini yapmaya, nehiylerini terk etmeye çalışanlardan) olmaya gayret ediniz. [34. ayet]

4- Bir iddiada bulunana, Kitap'tan (Kur'an'dan) yerini sorunuz. İtikad'ta kıyasa sapmadan yerini gösteremezse iddiasını reddediniz. [38. ayet]

5- İnsanların ve bazı insanların her ne isterlerse, Allah'ın yapacağına dair bir söz verdiğine, DELİLLERİ neymiş? SOR İDDİA EDENLERE. [40. ayet]

6- Allah'a SECDE ediniz. [43. ayet]

7- Ayetleri yalanlayanları Allah'a bırak. (Münakaşaya dalma!) [44. ayet]

8- Rabbinin (senin asıl sahibin ve büyüteninin) hükmüne (emir ve yasaklarına) sabret! (Zor gelse de katlan, gereklerine uymaya çalış!) [48. ayet]

B- NEHİYLER

1- Allah yolundan (Kur'an'daki BİLGİ, EMİR ve NEHİYLERDEN) sapma. [7. ayet]

2- Yalanlayanlara itaat etme! (8. ayet)

Not: Yalanlayanlar teriminin kapsamını bu ayetten evvel gelmiş bütün Ayet ve Sûrelerde arayacaksınız. Ayetler geliyor, İkra (Alak) Sûresi'nde ve buraya kadarki Kalem Sûresi'ndeki ayetleri, hükümleri insanlara anlatıp kendiniz de tatbik ediyorsunuz. Bazıları ayetlerin Allah'tan gelmediğini, insanın yazdığını ve bu işlerden vazgeçmenizi istiyorlar. İşte böylece Allah'ın ayetlerini yalanlamış oluyorlar. Bu kişilerin söylediklerine uyma!

3- Taviz verme [9. ayet]. Emirleri tatbikten, nehiyleri terkten taviz verme!

4- Alçak (adi, yalancı, yalanlayan, menfaat, makam, şöhret için taviz veren) olma! [10. ayet].

5- Bilir bilmez, yerine getirmen mümkün olmadığı halde, yalan yanlış yemin etme [10. ayet].

6- Koğuculuk (laf götürüp getirme) yapma! [11. ayet]

7- Kendini kınamayı unutan, sürekli başkalarını kınayanlardan olma! [11. ayet]

8- Günahları terket! [12. ayet]

9- Saldırgan taraf sen olma! [12. ayet]

10- Hayrı engelleme [12. ayet].

Not: Hayır, müşterek bir kelimedir. Hem bütün insanların zararlarını önleyen, yararlarını sağlayan işler, hem de Kur'an'ın insanlara anlatılmasıdır.

11- Karaktersiz olma! (Yaşadığım yerde akrabalarım, soyum, sopum yok diye kalabalık güruhlara dalkavukluk yapma!) [13. ayet]

12- Katı kalpli (acımasız, vicdansız) olma! [13. ayet]

13- Nehyedilmiş işleri yapanlara, evlatları (insan güçleri) ve malları (çeşitli ekonomik güçleri) var diye itaat etme! [14. ayet]

Not: Demek ki, herkes birbirini sağlam karakterli olmaya teşvik edecek, aksi takdirde reddedecektir. Bu red onlarla konuşmama değil, Allah'ın nehyettiği işleri sana emrettikleri zaman bu emirlerini yerine getirmemektir.

14- Ayetler okunduğu zaman, anlatıldığı zaman; "Eskilerin masalları" deme! [15. ayet]

15- Yoksulların aleyhine gizli veya açıktan konuşma! [24. ayet]

Not: Demek ki, yoksulların bostanı yoktu. Onları da bostan, (iş, güç) sahibi yapmak bütün toplumun, toplum adına hareket eden kamu görevlilerinin vazifesi olmalıdır.

16- Bir belâya maruz kaldığında hemen başkalarını suçlama! (Kendini suçla!) [30. ayet]

17- İnsanın eline sevindirici mallar, ürünler geçmek üzereyken (büyük kârlar, kazançlar elde edeceklerini sandıklarında) bile/veya geçtiğinde azma özelliği artıyor. Dikkat et! Azgınlaşma! [31. ayet]

18- Başına belâ gelmiş olsa da af dile, Rabbinden ümidini kesme! [32. ayet]

19- Allah'ın nehyettiği işleri yaparak, mücrimlerden (suçlulardan) olma! [35. ayet]

20- Kitapta (Kur'an'da) olmadığı halde, kitaptan okuyormuş gibi yapma! [38. ayet]

Not: Bu hastalık, herkesin anlayacağı manâyı bırakıp, batıni manâlar çıkarma sevdasına kapılarak, kitabın herkesin anlayacağı sözlerine ters, çelişkili manâlar çıkarmak yolu ile yapılmaktadır.

21- Ayetleri okumana, anlatmana karşılık insanlardan ücret isteme! [46. ayet]

22- İnsanlara ayetleri okurken, anlatırken, kabul etmezlerse ümitsizliğe kapılarak tebliğden vazgeçme! [48. ayet]

C- TAVSİYELER (Gücün ne kadar yetiyorsa, o kadar yapmaya çalış).

1- Sana mecnun diyenlere üzülme! [2. ayet]

2- Ahlâkını; Peygamberimizin ahlâkını örnek alarak yükseltmeye çalış! [4. ayet]

3- İlerdeki işlerin için ihtimal payı bırak! [18. ayet]

4- Yaşanan zamandaki büyük felâketleri/olayları insanlara öğüt almaları, düşünmeleri için hatırlat! [19. ayet].

Örnek: Türkiye 1999 depremi, ABD 11 Eylül İkiz Kuleler olayı ve 2005'te dünyanın çeşitli yerlerinde; Endonezya'da çevre ülkelerin sahil şeritlerinde yaşanan TSUNAMİ, İngiltereyi kasıp kavuran Tayfun, Pakistan büyük depremi vs. gibi, olayları anlat!

5- Rabbinizi tesbih edin! [28. ayet]

Not: SübhanAllah: Allah; insanlara ve hiçbir şeye benzemez! Tüm noksanlıklardan uzaktır! Noksanlıklar melek, cin, insan, kâinat ve âlemler için bahsedilir. Allah, Arş'ın fevkindedir. Arş'tan sonra zaman ve mekan yoktur. Haşa, Allah maddenin içinde, kişi ile kalbi arasında hulûl değildir. Kişi ile kalbi arasında geçen bütün düşünce ve duyguları Allah bilendir. İlmi, herşeyi kapsar ve bilir. Zatı ise Arş'ın fevkindedir. Arş'tan sonra ise zaman ve mekan yoktur. "Şah damarından yakındır" ibâresi diğer ayetlerle Allah tarafından açıklanarak cahil araplara: "Allah içinizden geçenleri bilir", buyurulmuştur. Kur'an bir bütündür. Birbirini açıklar. Asla çelişki yoktur. Hiçbir ayet diğer ayetlere zıt olarak anlaşılmamalıdır. (Bkz. TEFSİR USÛLÜ) Allah'ın zatını düşünmek haramdır. Allah akla gelen şekil ve sûret değildir. Allah'a sadece Kur'an'da bildirildiği gibi iman edilir. Allah tesbih edilir. Allah'ın yarattıkları düşünülür. Tefekkür edilir. İman kesin bir bilgi ile duygularımızın kabulü, zihnimizin kabulü ve açıklamaktır, gerekenlerini yapmaya azami gayrettir. **Allah, Kur'an'da ne söylemişse doğru söylemiştir. *İnsan yanlış anlayabilir. Bu nedenle birbirlerimize anlatarak (zikrederek) birbirlerimizin anlayışını düzeltmeye çalışalım.*** Ve Rabbimizi SübhanAllah diyerek tesbih edelim.

6- Bütün yalanlayanların, küfredenlerin ve herkes tarafından muhkemce anlaşılacak terimlere, Kur'an bütünlüğüne aykırı manâ verenlerin adiliklerine sıkılma! Bilemeyecekleri bir noktadan azaba yaklaştırılmaktadırlar. [44. ayet]

7- Sen tebliğ yaparken, kabul etmeyenlerin gözlerinin bakışlarından üzülme! [51. ayet]

D- BİLİNMESİ GEREKENLER (Zihnin Bilgi Depolama bölümüne kaydedilecek kesin bilgiler).

Bu bilgiler Emirlerin doğru dürüst yapılmasına, nehiylerin terk edilmesine, tavsiyeye dikkat edilmesine %100 yardımcı olmaktadır, bu nedenle çok mühimdir. Zihinde bulunacak bir tek ŞİRK (Allah hakkındaki Kur'an'a aykırı bilgi) zihnin bütün devrelerinde kontakt yaparak bütün davranışları karıştıracak, bazen İslâm adına zulme yol açarak, insanları İslâm'dan soğutacaktır).

1- Kaleme ve Kur'an kelimelerine Rabbimiz büyük bir değer vererek üzerlerine yemin etmiştir. [1. ayet]

2- Rasûl Muhammed sav., Rabbimizin nimet verdiği seçilmiş bir insandır. [2. ayet]

3- Rasûl Muhammed sav. büyük bir ahlâk üzerinde yaşayan bir insandı. [4. ayet]

Not: Hz. Aişe ra.'den rivayetle: "Allah Rasûlü'nün ahlâkı Kur'an ahlâkı (EMİR, NEHİY, TAVSİYE, BİLİNMESİ GEREKENLERİN GEREKLERİNİ YAŞAMA) idi."

5- Yalanlayanlar mutlaka Allah'ın sözünün doğruluğunu görecekler ve biz de göreceğiz. [5. ayet]

Not: Öldükten sonra görmeleri kendilerine bir yarar sağlamayacaktır.

6- Kimse hidayete ermiş olduğunu, cennete gideceğini %100 olarak iddia edemez. Ancak umar, aff diler. Ve kimse filanın %100 sapıklıktan kurtulamayacağını iddia edemez. Ancak çalışır, tebliğ eder. [7. ayet]

7- Diğerleri tavize zaten alışıktır. Bir tek ayetin hükmünü tersine çevirmek (şirk, küfür, Allah hakkındaki çelişkili düşünce, iman esaslarında artma veya eksiltme yapma) dahi olsa, asla taviz vermemiz mümkün değildir. [9. ayet]

Not: Ancak Dünya malları üzerindeki anlaşmalarda taviz vermemiz mümkündür. [Siyer'den]

8- Ahiretin azabı, dünyadaki azaplardan çok daha büyüktür. [33. ayet]

9- Allah katında mücrimler ile müslimler bir tutulmaz. [35. ayet]

10- Bilelim ki, bazıları sanki kitaptan okuyormuş gibi bizleri aldatmaya çalışır. Uyanık olunuz. [38. ayet]

Uyanık olmanın yolu, kitabı kendimiz okuyup, öğrenmemizdir. Böylece kontrol edebilelim.

11- Bazıları her ne hükmederse olacağını zannediyor, bu yanlıştır. [39. ayet]

Not: Bazıları diyor ki, filan adam Allah'ın velisidir, her ne isterse Allah onu yapar. Allah onun yürüyen ayağı, eli, gören gözü, duyan kulağı olur diyorlar. Böyle anlayışlar bu ayete çelişki arzediyor. Böyle anlayışlar bâtıldır. Olsa olsa bir kul Allah'ı sevince, Allah'ın kitabını okur, anlar, fakih olur. Allah'ın emirlerini elleri ile yapar, Allah'ın bilin dediklerini gözüne gözlük yaparak dünyayı bunlarla seyreder, Allah'ın nehyettiklerine ayakları gitmez, Allah'ın tavsiyeleri, kendisine hatırlatılınca işitir, yapmaya çalışır. İlgili hadis böyle anlaşılır. Hiçbir hadisi Kur'an'a zıt olarak yorumlamayınız. Kur'an'a zıt yorumlarsanız, Allah; iman ve amelinizi sıfırlar. Allah kimseye, her ne isterse yapacağına dair bir yemin vermemiştir. [39. ayet]

12- Kimse gaybdan (Levh-i Mahfuz'dan) birşeyler yazamaz. [47. ayet]

Not: Bazıları filan Levh-i Mahfuza baktı, yazdı, söyledi; Allah buna öyle bir şey yapmaya izin verdi, diyorlar. Bu dedikleri bâtıldır. Cin Sûresi 26-27 ile de bu tefsir edilmiş ve Allah'ın ancak seçip razı olduğu Rasûllere gaybtan bildirdiği buyurulmuştur. Son Rasûl ölmüştür. Kıyâmete kadar hiçbir kimseye gayb bildirilmeyecektir. Biz buna itikad ederiz.

13- Kerâmet haktır. Haktır demek gerçektir, olmaktadır demektir. Lâkin kerâmet nedir? İkra/Alak Sûresi'nde Al-

lah'ın "Kerim" olduğunu öğrendik. Kalem 49'da bu duruma bir örnek verilmiştir. Hz. Yunus tebliğ yapmaktadır. İnsanlar kabul etmiyorlar. Canı çok sıkılır. Tebliğ bölgesini gemiye binerek terkeder. Gemidekiler bir vesile ile kendisini denize atarlar. Hz. Yunus'un elinden gelebileceği bir şey kalmamıştır. Yalvarır, dua eder, aff diler. Allah kendisini affeder. Ve balina balığı vasıtası ile karaya ulaştırır. [49. ayet]

Boğaz köprüsünden atladığı halde, sağ salim kurtulan insanlar yok mudur? Bunları rüzgar vesilesi ile kurtaran Allah'tır. Bu Allah'ın bir nimetidir, ikrâmıdır. "Ben kerâmet gösteririm" diye iddia etmek ise insanı küfre düşürür.

14- Bütün Peygamberler Allah'ın salih kullarıdır. Kur'an'da ismi geçen kulların dışında hiç kimseye %100 salih kuldur, denemez. [50. ayet]

15- Allah'ın ayetlerini insanlara anlattığın zaman, kabul etmeyenler (küfredenler) gözleri ile kin ve nefretle bakarlar. [51. ayet]

16- Kur'an-ı Kerim; Alemlere, bütün insanlara gönderilmiş (EVRENSEL) bir Zikir'dir. [52. ayet]

Not: Evrensel bir ağız birliği gibi; Kur'an'ın Orijinalini herkes gücü yettiğince ezberlemeye çalışmalı ve her insan kendi ana dili ile manâsını da öğrenmeli ve ezberlemelidir. (En azından namazda ne dediğini bilerek okumuş olmalıdır.)

ZİKİR: Bir anlam itibariyle de; ***'Konuşmak, söylemek, dile getirmek'*** olarak Türkçemize geçmiştir: "Dün zikrettiğim gibi yine söylüyorum enflasyon %50'den aşağı düşmez" örneğinde olduğu gibi.

Gerçi bu eserin son sayfalarında: "Bazı Kavramlar" başlığı altında Zikir kavramı hakkında kısa bilgi verilmiştir ama yine de burada diğer anlamlarını da hatırlamakta fayda var:

Zikir: Anmak, hatırlamak, akla getirmek, dillendirmek, akılda tutmak, kişinin elde ettiği doğru bilgiyi koruması ve hatırlayarak kullanması, tabiattan ve ayetlerden elde edilen bilgiye de 'Zikir' denilir. Kur'an ayetleri anlamlandırılırken yerine göre manâ verilmiştir. Aynı zamanda şu bilinen bir gerçektir; Kur'an'ın bir diğer adı da: Zikir'dir. (Hicr: 9) Öğüt'tür vs.

"9. ŞÜPHESİZ,
(bu) Zikr'i (Kur'an'ı) Biz indirdik
ve
elbette onun koruyucusu da Biziz!" [HİCR SÛRESI'nden]

Bizim O'nu hatırlamamızın karşılığında, O da bizi hatırlar; O'nun hatırlaması ise: Günahlarımızı siler, işimizin gücümüzün rast gitmesini sağlar, tam manâsı ile YARDIMCIMIZ olur.

Aklımız daha güzel çalışmaya başlar. Her konuda en tepede olan bir kişinin bile görmediğini görür, akletmediğini akledeeriz; bu Allah'ın bize bir lütfu olur. (Bu eserin; "Bazı Kavramlar", bölümünden).

Şöyle de diyebiliriz; Kur'an Allah'ın konuşmasıdır. Hitabıdır, kelâmıdır.

Bu konuşması Levh-i Mahfuz'a yazılmıştır.

Melek Cebrail, Allah'ın emirleri üzerine buradan öğrenerek getirmiş; Allah'ın Rasûl seçtiği Hz. Muhammed sav.'e aktarmıştır.

Kur'an'ın Orijinali'ni kıyâmete kadar kimse tahrife güç yetiremeyecektir.

Şu gün araplar dahi Peygamberimizin yürüttüğü tebliğ şekli gibi Kur'an'a yönelmedikleri için, Arapça bilmeleri, Kur'an'ı tam anlamalarına yetmiyor.

O halde biz Araplardan öğrenerek lûgat manâlarını, Peygamberimizin ilk günden başlayarak Kur'an'ı nasıl öğrendiğini, nasıl tatbik ettiğini araştırarak bu yolu izlersek, umulur ki; Kur'an kelimelerini tahrif edenler devrileceklerdir.

Bu evrensel Zikri, Peygamberimiz ve sağlığındaki Sahabeler nasıl anlamış ve tatbik etmişlerse bunu araştırmak her müslümanın boynunun borcudur.

BEL'ÂMLAR; Kur'an'dan bahseder.

Hz. Muhammed'in ayağının tozuna kurban olduğunu söylerler.

Lâkin ne yapar ederler bu Bel'âmlar; Hz. Muhammed ve Ashabının tatbikat ve anlayışına aykırı anlayış ve tatbikatlar geliştirirler, yaparlar.

Bunu farketmeyen insanlar ise böylece bu insanları büyük zatlar olarak vehmeder, algılar.

O halde bu ZİKRİ ANLAMAK ve tatbik etmek için bütün Kur'an ayetlerini LÛGAT manâları olarak öğreneceğiz. Kur'an Mealimizi biz bir bütün olarak adeta KUR'ANİ SÖZLÜK olarak görüyoruz. Başka lûgatlardan Kur'an Kavramlarına anlam veremeyiz. Yoksa yolumuzu şaşırırız: Sözlükleri hazırlayanların da birer bel'âm olduğunu unutmayalım... Kur'an Kavramlarını (sözlüklerle, lûgatlerle) saptırarak maalesef yüzyıllar önce anlamları tahrif etmişlerdir. Yani şöyle bir örnek verecek olursak: Bir dükkanın tabelâsında MARKET yazıyor, içeri giriyorsunuz HIRDAVATÇI DÜKKANI, bunun gibi ve bu derece tahrif etmişler maalesef...

Bizler İlk Sûreden itibaren Peygamberimizin sav. tatbikatını izleyeceğiz.

Böylece; umulur ki, gerçekten ZİKRİ anlamış olacağız. (Allah, Zikre yönelenlere yardım etsin).

3) MÜZZEMMİL SÛRESİNDEN İSTİNBAT EDİLEN (ÇIKARILAN) HÜKÜMLER

A- EMİRLER

1- Gecenin bir kısmında kalkarak, Kur'an kelimelerinin manâsını tek tek düşünerek, ağır ağır Kur'an oku veya Kur'an okuyarak gece namazı kıl. [2. ayet]

2- Gündüz işlerinle meşgul ol. [7. ayet]

3- Her türlü benliğini saran ihtiraslardan uzaklaşarak, Rabbinin hoşnutluğunu kazanmak için meşrû işler yap. Rabbinin azâmetini, emir ve nehiylerini konuş. [8. ayet]

4- Gelecekten kaygıya kapılma. Allah'tan gelecek önerilere (açık ol) uy! Allah'tan gelmiş ve gelecek (Kur'an tamam olmamıştı o zaman) önerilere uy. Böylece; Vekil yaptığın zatın (Allah'ın), senin hakkında yanlış kararlar alarak, seni zarara uğratacağını sanma! [9. ayet, 3. cümle].

5- İnsanlara ayetleri anlatırken sana gösterecekleri tavra katlan. Onlardan kavga, gürültü, münakaşa etmeden güzellikle ayrıl. [10. ayet]

6- Tebliği yalanlayanlara ne olacağını Allah'a bırak. [11. ayet, 1. cümle]

7- Tebliği kabul etmeyenler konusunda acele etme. [11. ayet, 2 cümle]

8- Her gece kalktığında sıhhat durumuna göre Kur'an'ı okurken, tefekkür ederken zorlandığında bırak. Gücüne göre kolay geldiği kadar oku. [20. ayet, 7. cümle]

9- Normal hastalıkta, ticaret yaptığınızda, savaştığınızda yine Kur'an okumayı ihmal etmeyin. Ne miktar? Kolayınıza geldiği miktar ve her gece. [20. ayetten]

10- Namazı kılınız. Nasıl kılacaksınız? Peygamberimizin yaptığı-kıldığı gibi. (Bugün için, Sahih Sünnet'inde tarif edildiği üzere. Ve Kabe'yi, Medine'yi esas alarak! Hacca

gidip gelenlere sor, nasıl namaz kılıyorlar! Sen de onlar gibi kıl! Çünkü orada Peygamberimizden bugüne kadar Namazın şekli hiç değişmemiştir.)

11- Zekatı veriniz.

12- Gönül hoşluğu ile borç veriniz Allah'a. Bu emri anlamak için Fıkıh Usûlüne ihtiyaç var. Yani anlayış usûlüne. Bu emri nasıl anlayacağız. Biliyoruz ki Allah, Samed'dir. Hiçbir şeye ihtiyacı yoktur. Eğer Allah'ın borca ihtiyacı var şeklinde düşünürsek, İHLÂS Sûresine aykırı düşer. Peki nasıl anlayacağız? Bütün ayetleri ziyaret ederiz. Siyeri ziyaret ederiz, Tefsirleri ziyaret ederiz. Ve bütün bunlardan bir kural buluruz. Artık bundan sonra buna benzer ayetleri bu kurala göre anlayacağız demektir.

Hemen burada birkaç kâide ve kural hakkında kısa bilgi verelim:

KÂIDE 1- Bir Sûre'nin kelimeleri kendi içinde dengelenmiştir. Birbirine paralel anlaşılır, birbirine zıt anlaşılmaz.

KÂIDE 2- Örnek: Alak 19'u düşün. Bu ayetin kelimeleri evvel gelen 18 ayete paralel anlaşılacak, bundan sonra gelen (bir kavle göre 6236, başka bir kavle göre ise 6666) ayete aykırı anlaşılmayacak.

Kural 1: Parantezler kelime manâsı değildir. Kâide 1, 2 ve Arapça öğrenme metodumuzun uygulamasından doğan tefsirlerdir (açıklamalardır).

Kural 2: Türkçe "ve" harfi, Arapça'da da "ve" orijinal bağlacı ile aynı manâdadır. Arapça'da "Ev" ise, "Veya", "Kellâ" ise Lûgât olarak "Hayır" manâsına gelir. (Bu hayır, iyi işler manâsındaki "hayr" değildir.) İlgili işin olumsuzluğunu belirtir.

Kural 3: Maksat balık tutup vermek değil, insanlara nasıl balık tutulacağını öğretmek olmalıdır.

Kural 4: Her Türkçe kelimenin Arapçası, Türkçe kelime veya deyimin (kelime grubunun) başlangıç noktasından

başlar. Özellikle bu bölüm (Okuma Bölümleri) "öğretime yönelik" hazırlanmıştır.

İşte tam burada yukarıda, 12. maddede geçen; bütün ayetleri ziyaret ettik, siyeri ziyaret ettik, tefsirleri ziyaret ettik ve bütün bunlardan bir kural buluruz, demiştik ya, kural şudur:

Kural 5: Kur'an'da; *"Allah'a borç veriniz"* şeklinde geçen bütün ibareler şu demektir: "Bütün insanların zararlarını önleyecek, yararlarını sağlayacak yatırımlara masraf ediniz." Bir yol yapar, bir su getirirseniz; bu yoldan kâfir geçemez, kâfir bu sudan içemez şeklinde bir yasak koyamazsınız. Bu yatırımlarınız boşa mı gidecek? Hayır! Mükâfatını Allah verecektir. Bu hayırlı/yararlı (ameli) işi yapan kişi Müslüman ise cennetteki dereceleri değişecek; kâfir ise, cehennemdeki değişik azap tabakalarına konulacaktır. Azabın en hafifi yine azaptır. Yoksula verilen zekat ise farklıdır. Bu yoksulların hakkıdır. Bunun karşılığı ise yine verilecektir. İnsanlar Allah'a borç vermiş olsalar, yeryüzünde iş sahaları çoğalacak, yoksulluk asgariye çekilecektir. Bugün işadamlarımızın faydalı yatırımları bu türdendir. Keşke çoğunluğu müslüman olsalardı; hem Dünya'da, hem Ahiret'te mutlu olurlardı.

Ayrıca, Allah'a verilen borçlar (bütün insanların zararlarını önleyen, faydalarını sağlayan işlere yatırılırsa;) bütün insanlığın barışına hizmet edecek -insanların paralarının lüzumsuz eğlence mahallerine değil- gerekli yatırımlara kaymasını sağlayacaktır. Yeter ki insanlara Allah'ı, Kur'an'ın bildirdiği gibi bildirmeye çalışalım. İnsanlar Rablerinin kitabını (emir ve nehiylerini) okuyarak, gereklerine can-ı gönülden uyabilme özgürlüğüne sahiptirler.

13- Allah'tan mağfiret, bağışlanma, af edilme dileyiniz. Geçmişiniz ne olursa olsun TÖVBE ederek Kur'an'ı, manâsını öğrenmeye çalışınız. [20. ayet, 18 cümle]. Yine bir kâideyi burada kullanalım. (KÂIDE: 1) Burada; "Mağ-

firet dileyiniz" sözünü nasıl anlayacağız. Kâideye göre, önceki ayetlere paralel anlayacaktık. Önceden, Allah'ın kınadığı, nehyettiği davranışlara bir göz atınız. Bu davranışları şayet yapıyorsanız, TÖVBE EDİNİZ. Yapmıyorsanız yine tövbe ediniz.

Yanlış anlayışları önlemek için bir kural yazalım:

Kural 6: Kural 5'i tatbik ederken bu kuralın uzanamadığı bir boşluk var. Bazıları, Allah'a borç vermenin mümkün olmadığını bildikleri için; bakınız, demek ki Allah: "İnsanlar" demektir, şeklinde sapıkça yanlış bir anlayışa gitmişlerdir. Bunu önlemek için bir kural gereklidir.

Hiçbir şey (insan, dağ, taş, kâinat) Allah değildir ve Allah'tan bir parça da değildir. Aynadaki yansıma değildir. Allah, insan vs. hiçbir surette değildir. Allah, insanı kendi suretinde yaratmamıştır. Böyle diyenler apaçık iftirada bulunuyorlar. Allah aklımıza gelen şey değildir. Bütün bu bilgileri toplarsak bir İTİKADÎ kâideye ulaşırız: Allah; MUHALEFET'UN-Lİ'L-HAVADİS'tir. Yani; Havadise Muhalefet eder. O halde Allah, Ademi kendi suretinde yaratmamıştır. Adem Peygamberi Allah, insan olarak en güzel biçimde yaratmıştır. Allah, önce ruhları yarattı. Sonra balçıktan Adem'e suret verdi. Ve sonra Allah; Adem için yarattığı ruhu/Adem için yaratılan ruhu Adem'in bedenine üfledi. Allah'ın emirlerinden bir emir olan ruh ile Adem canlandı. Ayağa kalktı!.. Allah'a ruh denilemez. Allah ruhtan münezzehtir: "Allah'ın ruhu vardır, Adem'e geçmiştir, insana geçmiştir" iddiası küfürdür. Allah hiçbir yaratığa benzemez.

Yüce Allah'ın, Peygamberimize sav. öğrettiği metod takip edilirse kimse Kur'an'ı birbirine zıt anlamaz. Anlayış farkı ise aynı paralel düzlemde olduğu için rahmettir. Böylece: "Ben Müslümanlardanım" diyenler aynı paralel fikirlere yükseleceklerdir.

Ve Yüce Allah, Kur'an'ı aşama aşama, takbik edile edile 22 küsur yılda Rasûlüne öğretmiştir. İnsanlar ise acele ediyor, lâkin 22 yılların defalarca geçtiğinin farkına varmıyor. Az öğrenelim, tam öğrenelim, sonra diğer Sûre'ye geçelim. Dr. Osman Keskioğlu Diy.Vakfı Yy. *"Nüzûlünden Günümüze Kur'an-ı Kerim Bilgileri"* kitabı, sh: 78, paragraf 4'e bkz.: "Onlar, Peygamber'den sav. on ayet öğrendiler mi; o, on ayette ne var ne yok, hepsini öğrenmeden, ilim ve amel meselelerini anlamadan, diğer on ayete geçmezlermiş".

Paragraf 6'da ise: "İşte Kur'an bu şekilde ezberlenince maksat hasıl olur. Yoksa manâsını düşünmeden okumakla maksat hasıl olmaz. Asıl hüner manâsını düşünerek, anlayarak tedebbürle okumaktır."

Amel demek ise davranış, hareket demektir. Yani Allah'ın emirlerini yapmak, nehiylerini terketmektir. İlim ise; "BİLİNMESİ GEREKENLERİ" bütün emir, nehiy, tavsiyeleri bilmektir. İhlas ise; bütün bunları yaparken, yalnız Allah'ın hoşnutluğunu gözeterek yapmaktır.

İhlasa, amele, ilme; ilme, amele, ihlasa hangi yol ile gidilir. Peygamberimiz sav. Kur'an'ı nasıl öğrendi öğretti, tatbik etti ise adım adım izleyerek gidilir. Başka yoldan asla gidilemez. İşte Sünnet'e uymak budur!

B- NEHİYLER:

1- Allah'tan başka hüküm koyucu, itaat edilecek ilah tanımış isen eğer, bu tutumunu terket. Yeryüzünde hiçbir insana, cinne, meleğe, Peygambere itaat edilmez. Ancak Allah'ın emirlerine itaat edilir. Peygambere uyun talimatı da Allah'ın emirlerinden bir emirdir. Devlet başkanının Allah'ın emirleri parelelinde verdiği emirlere uyun, emri ise yine Allah'ın emirlerinden bir emirdir. ALLAH KENDİSİNDEN BAŞKA İTAAT EDİLECEK bir güç tanımaz. Allah mütekebbirdir. Kibriya ve Azâmet sahibidir. Allah'ın emir ve nehiylerini Kur'an'dan öğrenmeyenlerin vay haline! Hal-

buki bunu öğrenmek çok kolaydır.

2- Kur'an'ı reddedenlerle münakaşaya girme. [11. ayet] Manâsı konusunda zıtlıklar sergileyenleri de Allah'a havale ederek, güzelce ayrıl.

3- İnsanlar kabul etmiyorlar diye üzülme. Acele etme. [11. ayet, 2 cümle]

4- Allah'ın ayetlerini reddetme. Küfretme. [17. ayet, 1. cümle]

Zikrin içinde Allah'ın EMİRLERİ, ALLAH'IN NEHİYLERİ ve ALLAH'IN BİLMEMİZİ İSTEDİĞİ BİLGİLER VARDIR. Ve Zikir bundan başka da bir şey değildir. Kur'an ne fal bakma kitabı, ne mızraklara takma kitabı, ne ölmüşlerin işiteceği bir Kitap'tır. Biri öldüğü zaman, bu hadiseden ibret alarak, bunu fırsat bilip Kur'an dirilere okunur. Diriler bunu dinler ve ölmeden evvel uyanmaya çalışırlar. Ve Kur'an, Zikir olup ayrıca Zikirden başka bir şey de değildir. Nasıl bir Zikir? Alemler için Evrensel bir Zikir!.. Ey insanlar, Kur'an'a dönün!..

5- Ben Allah'tan af dilemem deme! Tövbeye ihtiyacım yok deme! [20. ayet, 18 cümle].

C- TAVSİYELER

1- Her gece kalkarak Kur'an okumak gücünün sınırlarını zorluyorsa, bunu bir tavsiye olarak zinde olduğun günlerde yap. [20. ayetten]

D- BİLİNMESİ GEREKENLER

1- Eskiden elektriğin olmadığı bölgelerde yatsıdan sonra yatılır ve güneş doğmadan evvel kalkılırdı. Gece terimi ile yatma ve kalkma noktası arasındaki zaman anlaşılmalıdır. Ayetlerdeki gece kalkış zamanlamalarını buna göre değerlendirmek lâzımdır. [2. ayet]

2- Yatsıdan sonra yatılır ve daha sonra yeterli bir miktar uyuyarak kalkıldığında insan algılarına en müsait ortamı bulmak mümkündür. [6. ayet] Bu alışkanlık olursa öğle vaktinden sonra az bir miktar uyumak sünnettir.

3- Allah, batının (Avrupa, Amerika vs.) doğunun (Asya vs.) Rabbidir. Araplar; Bizans ve İran imparatorluklarının haşmeti karşısında eziliyorlardı. Bu ayet onlara moral takviyesi olmuştur. Burada Rabb, sahip; yiyecekleri yaratan, hammaddeleri veren, insanları çeşitli sebeblerle büyüten, vb. manâlarda kullanılır. İlgili imparatorlukların geldikleri nokta Allah'ın yarattıkları ile ilgilidir. O halde asıl olarak Doğu ve Batı'yı düşünürken Rablerine ne kadar itaat edip etmedikleri ile ölçmek gereklidir. Yoksa bizi, başkaları ile kıyaslâmak doğru değildir. Çünkü davet şahsımızı takdir etmeleri için değil, Rablerine itaat etmeleri için olmalıdır. O halde biz de; doğu da batı da Rabbimize itaat etmeliyiz. İnsanlık yüzlerce, binlerce değişik istikâmetlerdeki yöneticilerin hangisinin dediğini yapacak? Bir işçi düşünelim karın tokluğuna birden fazla patronun dediklerini yapmak için sürekli koşturuyor. Bu mu iyi? Yoksa bir tek patronun dediklerini yapsa daha mı iyi? Patronların istekleri bitmiyor. Ve işçi ne yapsın? Zamanla değişik patronların işçileri ile, diğer patron safına geçen işçiler arasında savaş çıkıyor. Görüldüğü gibi Dünya barışının esas yolu budur. Bütün Dünyanın bir tek adil patrona işçi olmasıdır. Böyle bir patronu, diğer patronlar kabul etmez hiçbir zaman. Ne olacak? Savaş kaçınılmazdır. Barışı yürütmenin yolu patronluk kavgalarına son vererek bütün insanların Allah'ın işçileri olmasını sağlamaktır. Peki hangi Allah'ın? Muhyiddin İbn-i Arabi'nin, Rogar Garaudy'nin, Buda'nın, Tevrat'ın, İncil'in tarif ettiği Allah'ın mı? Yoksa Kur'an-ı Kerim'in tarif ettiği Allah'ın mı? Mesele geliyor, Allah'ın gereği gibi bilinmesinde düğümleniyor.

Bir zihinde; Allah insana benzer şeklinde bir şirk varsa; bakınız ne gibi davranışlara yol açıyor. Zamanla bir aşağılık kişi, zulüm yaptığında deniliyor ki, o zaten Allah'ın benzeri

dokunmayın. Böyle düşünceler ile git gide; ne Allah'ın emirleri, ne de Allah'ın nehiyleri kalıyor. Böylece bir tek şirk; zamanla İslâmi yaşayıştan eser bırakmıyor, hem de İslâmi yaşayış adına. Ne büyük trajedi.

Allah doğunun ve batının Rabbidir. Bizim görevimiz Allah'ı gereği gibi Kur'an'dan öğrenmek ve bütüncül bir İTİKADİ SİSTEM olarak insanlara sunmaktır. Cehaletin aşağı çekilmesinin en önemli aşaması budur.

İnsanlar Allah'a nasıl inanıyor. Nasıl inandığını sorunuz? Bırakınız konuşsun. Böylece 8. ayette Rabbinin ismini zikret emri gereğince, kişiye Allah'ı gereği gibi zikrediniz, anlatınız, öğretiniz!.. Umulur ki, Allah'a gereği gibi inansın. Bundan sonra o kişi Rabbinin yoluna (Kur'an'a) yürüyecektir. Rabbini gereği gibi bilen kendisinin ne olduğunu bilebilecektir. Dünya fabrikasında Allah'ın işçileri gibiyiz. Ya fabrikaya zarar verir, ihanet ederiz ya da dürüst çalışırız, ya da çelişkiler sergileriz. Allah Rabbimizdir. Ve Allah aklımıza gelen şey değildir. Muhalefet'un-li'l-Havadis'tir. Yani; Cenab-ı Hakk'ın ne zâtında, ne sıfâtında (mevcut olsun, mevhum olsun, muhayyel olsun), hiçbir şeye hiçbir cihette benzememesi.

4- İlâh ne demektir. Kur'an bütünlüğüne bakınız. İlah nedir? Yüce yaratıcıya sorunuz? Ayrıca, Değerli Alim Mevdudi'nin Türkçemize kazandırılan "Kur'an'a Göre Dört Terim" adlı eserini temin ediniz, orada Kur'an ayetleri doğrultusunda bu kavram izah edilmiştir.

5- Cehennem nedir? Yakıcı ateşten, boyunduruktan bahsedilmiştir. Gırtlağı tıkayan yiyeceklerden, elim bir işkenceden bahsedilmiştir. [12. ve 13. ayetler]. Bundan sonra eğer küfrederseniz nasıl korunacaksınız buyurulmuştur. Küfretmek bu gerçeklerin üzerini örtmek, görmezlikten gelmek; "Olmaz böyle şeyler" demektir. Şirkin ve küfrün konuları değişiktir, neticesi aynıdır. Her ikisinin sonu da yakıcı ateş, boyunduruk, gırtlağı tıkayan yiyecekler, elim azaplardır.

Yüce Allah'ın; Müzzemmil 16'da Rasûle isyan ettiğini bildirdiği ve aynı zamanda mahvettik dediği, Firavun'u Cennetlik yapar İbnü'l-Arabi. Böylece İbn'ül-Arabi nereye gitmektedir. Firavn'a Cennetliktir diye yazan adam imansızdır. Aynı şekilde bu kişiye "İbnü'l-Arabi'ye gayb bildirilmiştir" diyerek, Cin Sûresi 26-27. ayetlerini inkar etmeye devam edenler de!.. Lâkin İbn'ül-Arabi'nin dinle ilgili yazıları da var. İşte böyle insanlara BEL'ÂM denilmektedir. Umulur ki, ölmezden evvel tövbe etmiş olsunlar. Tövbe etmiş olsa da yazdığı 500 civarındaki risale ne olacak? Bu kitapçıklardaki şirk ve küfürleri ne olacak, hiç olmazsa bir vasiyet yazıp; "Yakın bütün yazdıklarımı" demesi gerekmez miydi?

Ağzımızdan çıkan sözler bizi ateşe sokar mı? FesübhanAllah! İnsanın başına ne gelirse dilinden gelir. Bunu unutmayınız. Yazılanlar ise, dil üzeri dildir. Dil sürçer, özür dilersiniz, yazılarınızı ise ancak ikinci bir yazı ile tekzib etmeden sorumluluktan kurtulamazsınız.

Ey insanlar! Kur'an'ı inceleyiniz. İniş Sırasına göre inceleyiniz. Din adına da başkaca bir kitabı sakın esas kabul etmeyiniz. Böylece yakıcı ateş, boyunduruk, kan, irin yemekten, elim bir işkenceye sonsuz olarak atılmaktan kurtulma ihtimaliniz doğabilir. Ölmeden evvel uyanınız. Allah'a inanmak, gereği gibi inanmak, ancak Allah'ın kitabını incelemekle olur. Allah'ın kitabı Allah'a iman etmeyi sağlamaktan aciz mi ki? Allah'a inansın diye başka kitapları takdim edelim? Biz de insanız. Biz de yazdık. Lâkin demedik ki, Kur'an'ı anlayamazsınız. Sizler okuyun, karar verin. Yeter ki, Kur'an'ı okuyun. Okumazsanız işte karşılaşacağınız manzara: Yakıcı ateş, boyunduruk, boğazı tıkayan ve tırmalayan yiyecekler, elim bir işkence!.. Hem de sonsuza dek!..

6- Bir gün bütün Dünya sarsılacak ve bütün insanlar ölecektir. [14. ayet]

7- Rasûl, Allah tarafından seçilir ve insanlara Allah'ın bildirdiklerini olduğu gibi aktaran demektir. Son Rasûl

ölmüş, Risalet son bulmuştur. Artık kıyâmete kadar Rasûl gelmeyecektir. Cin Sûresi 26-27'de gaybın (geçmişin görünmeyen bilgisi, gelecekteki kesin olaylar) sadece Allah tarafından seçtiği, razı olduğu Rasûllere bildirildiği, bildirilmiştir. Risalet son bulduğu için, Hz. Muhammed sav.'den sonra kimse Rasûl olamayacağı için gayb kıyâmete kadar kimseye bildirilmeyecektir. Allah sözünden dönmez. Rasûller insanlara Allah'ın bildirdiklerini anlatmışlar ve insanlar üzerinde şahitlik görevini sürdürmüşlerdir. [15. ayet]

8- Firavun, Rasûl'e (Hz. Musa'ya) isyan etmiştir. Hz. Musa'nın tebliğ ettiklerini reddederek kâfir olmuştur. Çok zulüm yapmıştır. İsrail kavminin erkek çocuklarını katledip kız çocuklarını alıkoymuştur. Hz. Musa as. ve kavmini katletmek için peşlerine askerleriyle takılmış ve yolda Allah tarafından vahim bir olayla (boğulma ile) yokedilmiştir. [16. ayet] Ve sonsuza kadar cehennemliktir.

9- Kıyâmet günü gelip çattığı zaman, öylesine korkutucu bir hâl alır ki dünya ve içindekiler; çocuklar korkudan ak saçlı ihtiyarlara dönerler. [18. ayet]

10- Kur'an'da geçmiş zaman fiili ile kullanılan bilgilerde "O işi olmuş bilin, tamamdır" manâsı çıkar. Günlük hayatta birine ilerisi için söz verdiğimizde: "Tamam mı" diye sorarız. Cevaben: "Tamam, o iş oldu bil" deriz. Bu demektir ki, o işi kesin yapacağım, endişe etme, Allah'tan bir ölüm vs. gelmez ise demektir. Sözü veren Allah olunca, engel söz konusu olmadığı için; o sözler tamamdır, yerine gelecektir, demektir.

Zaman mefhumu insanlar için vardır, Allah için bütün yıllar bir andır. Zamandan münezzehtir. Allah'ın evveli/öncesi ve sonu/ahiri yoktur. Allah insanı belli bir zaman önce yaratmıştır ve yaratık olarak ebediyete kadar yaşatacağına söz vermiştir. Yaşatacak olan kimdir? Allah! O halde insanın, Allah'ın parçası, benzeri, sureti, sıfatları ile benzerlik arzetmesi mümkün değildir. İnsan sadece Allah'ın yarattığı bir kuldur!

Allah'ın ebedîliği kimseye muhtaç olmadandır. İnsanın ebedî yaşaması ise Allah'a muhtaç olarak Allah tarafından yaşatılmasıdır. Hiçbir benzerlik var mı? Ve Allah takdir ederek böyle (MAKRO PLÂN) yazmıştır. Ve Rabbimize güveniyoruz. Rabbimiz sözünden dönmez. Küfredersen, şirk düşünürsen yandın! Sonsuz azap var. Bu tehdit insanın aklını başına getirmeye kâfidir. Bel'âmlar aradan çekilsin.

Sapanlar ve liderleri de aynı sonuca katlanacaklardır. Ne aldan, ne de aldat!

11- Kıyâmet kopacak ve Allah'ın sözü yerine gelecektir. O iş tamam. [18. ayet]

12- Bir sevdiğiniz mektup gönderse ne yaparsınız. Mektup yabancı dil ile yazılmışsa ne yaparsınız? Anlamasam da olur, der misiniz? Çeviri yaptırarak anlamaya çalışırsınız. Allah'ın gönderdiği tezkireye bir mektup kadar değer vermeyenler, Allah'ı sevdiklerini iddia edebilirler mi? [19. ayetten] İhlas nedir? Gerçekten Allah'ı seviyorsak, gerçekten korkuyorsak bu tezkireye sahip çıkalım, okuyalım, anlayalım, yaşayalım. Kim içtenlikle isterse kesinlikle bu işi yapacak bir imkân önüne çıkacaktır. Bir yol edinecektir. Yol terimi METOD terimi ile bağıntılıdır. Bize düşen Peygamberimizin tezkireyi okuma, anlatma, öğretme, örnek olma yolunu izlemektir.

13- Yirminci ayet Medine'de gelmiştir. Lâkin üçüncü inen Sûrenin sonuna Hz. Cebrail'in talimatı ile eklenmiştir. **Biz Mekke ve Medine Döneminden sorumluyuz demiyoruz. Halbuki biz Kur'an'ın tamamından sorumluyuz.** ***Sadece Peygamberimizin ve Sahabesinin anlayışını yakalamak için ayetlerin değil, Sûrelerin iniş sırasını takip ediyoruz.*** Bkz. Prof. İsmail Cerrahoğlu, TEFSİR USÛLÜ, Sh. 86-87. Nüzûl sırasına göre tertip olunmuş: Hz. Osman, İbn Abbas, Ca'fer es-Sadık Mushaflarındaki Sûrelerin listesi yayınlanmıştır. Bunlar orijinal mushaftır.

Birbirlerinin aynı orijinal kelimelerini ihtiva ederler. Bir iki sıra farkı ile Sûreler dizilmiştir. Sûre içindeki ayetlerin

dizilişi ise Cebrail'in as. talimatı ile Peygamberimiz sav. tarafından tertip edilmiştir. O halde hiç kimse Müzzemmil 20. ayet Medine'de inmiştir diye üçüncü inen Sûreden koparamaz. Nüzûl sırası derken bu konu iyi anlaşılmalıdır. Ayetlerin değil, Sûrelerin sırasını kasdetmekteyiz.

Böyle bir mushaf yazmak haram olsaydı, Hz. Osman'ın bu işi yapacağına inanmıyoruz. Ve diğerlerinin de.

Yine Muhterem Ashabın, Fatiha ve uzun Sûrelerden kısa Sûrelere doğru tertip ettikleri, şu an yaygın olan mushaf vardır. Bu mushaf ile söz konusu mushaflar arasında bir tek kelime fazlası veya eksiği yoktur.

Gece Namazı; Müzzemmil 2-6. ayetlerde EMİR iken, Müzzemmil 20. ayette TAVSİYE olarak kolaylaştırılmıştır. İşte Nasih Mensuh denilen olayın örneği budur! Bu emrin tavsiye olması emre aykırı değil, paraleldir. Kur'an'da aykırılık asla olmaz! Allah sözünden dönmez. Ak dediğine kara demez! Ve insanlara bir daha Rasûl gelmeyeceği için İslâm'ı yaşamak kolaylaştırılmıştır. Ve kesin sınırlar belli olmuş, din tamamlanmıştır. Artma veya eksiltmeyi reddeder. Bazılarının erdim diyerek kendilerini emir ve nehiylerden muaf görmeleri ise, kendilerini aldatmaktan başka bir şey değildir.

14- Müzzemmil 20. ayet, cümle 7'de; Kur'an'dan kolayınıza geleni okuyunuz, derken Sûreler arasında ayırım yapmak değildir. İnsanın okuma direncine kolay gelecek kadar demektir. Ve her gece okunması, anlaşılması tavsiye edilir.

15- Müzzemmil (20. ayet;) 8., 9., 10., 11. ve 12. cümlelerde mikro bir medeniyetin kurumlarına işâret edilmektedir. Sağlık, Ticaret, Güvenlik, Eğitim Kurumları. Ve ileride başka kurumlar gelecektir. Savaşı başlatan taraf Kur'an okuyanlar, anlatanlar olmadı! Savaşı başlatan taraflar küfredenler, müşrikler oldu. Ve insanlar nefs-i müdafaa, hattı müdafaa hakkına sahiptirler. İnsanlar kâfir, müşrik olduğu için katledilmez! Genel Hukuk kapsamı içinde, fiili

savaş söz konusu olduğunda; kimin ne olduğu önemini kaybeder. Bugün konuşulan topyekün savaş, psikolojik savaş, kültürel savaş terimlerinin bu ayetteki Kıtal terimi ile alâkası yoktur. Kıtal fiili, silahların işlediği çarpışma demektir. Kıtal, Genel Hukuka bağlıdır. Karşı tarafın hukukuna riayet etmeden katledenler, katil işlemine maruz kalırlar. Bu ise hukuki bir ihtisas konusudur. Ayetlerdeki kıtal terimlerini görerek, kıtal etmeye çalışanlar iyi düşünmelidir. Kamuoyu önünde açıkça yargılanmadan, Mahkemesi olmadan, birtakım insanların İslâm adına ölüm fetvaları vermeleri bâtıldır! Geçersizdir, İslâm'ı bağlamaz! Medine'de öldürülen Şair üç defa mahkemede yargılanmıştır. Suçu, Devlet Başkanının hanımına (o....u) diyecek kadar iğrenç bir iftirayı yaymaktır. Üç defa özür dilemiş, yapmayacağına dair söz vermiş, lâkin yine yaymaya devam ederek Devlet Başkanının şahsında devleti yıkmaya, parçalamaya teşebbüs etmiştir. Mahkemeye çağırıldığında, çağıranlara saldırmış ve mahkeme görevlilerinin savunması esnasında etkisiz hale getirilmiştir (ölmüştür). Ve bugün gazetede bunu birisi yapsa, Cumhurbaşkanının eşi için böyle iftiralar atarak kamuoyunu infiale sürüklese düşününüz ne olur!.. Olay böyle iken; Siyer bilmeyen, tahrifçi zihniyetler bâtıl kararlar alabilmektedir. Demek ki, bu ayetteki 'KITAL' terimini cımbızla çekip alıp, Allah yolunda savaş zannederek; cinayetlere alet olunmamalıdır. Mahkeme, Yargı, Suç, Suçu İspat, Müdafaa, Hukuk Mahkemeleri Usûlleri, Hukuk Usûlü doğrultusunda izah edilmiştir. (Elinizdeki kitapta; 6. Aşama'dan 20. Aşamaya kadar olan bölümde geniş açıklamalarda, özellikle; 14. Aşama'da HÜKÜMLER ile ilgili aşamada bunlar daha detaylı izah edilmiştir.)

16- Oturduğun yerde dua edip; "Allahım bana rızk ver" demek Allah'ın emrine aykırıdır. Müzzemmil 20. ayet, 9. ve 10. cümle'de; yeryüzünde rızk aramak için dolaşmak terimi kullanılıyor. Bu bütün iktisadi çalışmalara işâret eder. İthalat, İhracat, Ticaret, Ziraat vs. Ekonominin kurallarına

uyduktan sonra, dua etmek lâzımdır. Plânlama, Üretim, Dağıtım, Tüketim; Temel Ekonomik kurallardır.

17- Müzzemmil 20. ayet, 13. cümle; Namazı nasıl kılacağız? Peygamberimiz nasıl kıldı ise öyle kılacağız. Peygamberimizin nasıl kıldığını nasıl öğreneceğiz. Bizim için; İmam Ebu Hanife, İmam Şafii, İmam Malik, İmam Hanbel, İmam Cafer'in (selâm üzerlerine olsun). "Peygambere aittir" diye onayladığı rivayetler esastır. Diğer ameli rivayetlere de saygımız vardır.

18- Allah'ın emirlerini yapmak, nehiylerini terketmek yine insan içindir. Allah'ın ihtiyacı hiçbir şeye yoktur. Müzzemmil 20. ayet, 16. cümle. Emirleri yapıp nehiyleri terk edenler bilmeliler ki, kendi menfaatlerine sonuçlara yol açacaktır. Bu dünyada da ahirette de! Lâkin bu emirlere katlanmak gerekir. ***Her zorluktan sonra işler insana kolay gelir.***

19- Müzzemmil 20. ayet, 17. cümle. Ecri daha büyük nasıl bulacağız. Yaşadığımız hayatta iş sahaları açarak yoksulluğu aşağı indirmeye çalışırsak, böylece bütün insanlık beden ihtiyaçlarını karşılar. Bunun faydalı sonuçlarını biz de görürüz. Ayrıca ölümden sonraki hayatta bize verilecek mallar, eşler ve bahçelerin; dünyada yaptıklarımız ile kıyası mümkün değil. Böylece daha büyük olarak karşılığını bulacağız. Yeter ki, şirksiz iman edelim, küfretmeyelim, okuyalım, anlayalım, yazalım. Emirleri tatbik edip, yasakları terkedelim. Şirke düşmemek; küfürden kurtulmak, Kur'an'ı okumak, anlamak, yazmak ve yaşamakla olur...

Verdiğimiz kaynaklar bizce güvenilir kaynaklardır. Lütfen Arapça bilmeseniz de okuyunuz, düşününüz, anlayınız, yazınız, yaşayınız!..

20- Müzzemmil 20. ayet, 18. cümle. Allah'tan mağfiret dileyiniz. Mağfiret dilemek nedir? Allah Ğafurdur,

Rahimdir. Affedendir, şirk, küfür vs. içinde olmayıp, kendisine itaat edenleri kurtarandır. Ve Rabbimiz bizlerin mağfiret dilemesini emretmiştir. Bu emri yerine getirmek lâzımdır: Rabbimiz affet!..

SORU: EGZERSİZ SÜNNET MİDİR?

(Lütfen okuyup araştırarak siz karar veriniz.)

1. Kültür Fizik/Egzersiz Kalp Hastalığını Önler

Kalbin atardamarlarında tıkanmayı önler. Sürekli kültür fizik, egzersiz yapanlarda; atardamarlar hem daha temiz hem de daha büyük olurlar. Ayrıca, iyi kolestrolü arttırırken, kötü kolestrolü de düşürür. Bilindiği üzere; kötü kolestrolün, kalp rahatsızlıklarındaki rolü önemsenecek derecededir. Kültür fizik, egzersiz kanın pıhtılaşmasını da önler.

2. Kültür Fizik/Egzersiz Kalp Tansiyonunun Yükselmesini Önler

Kültür fizik, egzersizler; kalbi kuvvetlendirip, daha verimli çalışmasına neden olduğundan tansiyonun da yükselmesini bundan dolayı önlemiş olur.

3. Kültür Fizik/Egzersiz Yapmak II. Tip Diabetik, Şeker Hastalığına Yakalanmayı Önler

Kültür fizik, egzersiz yapmak vücudun şekeri kontrol edebilmesini arttırır ve bu sebepten dolayı diabet/şeker hastalığına yakalanmanızı önler.

4. Osteoporozu Önler

Kültür fizik ve ağırlıklarla yapılan her türlü egzersiz; osteoporozu önlemekte yardımcı olur. (Osteoporoz, kemik erimesi olarak da adlandırılan bu durum kemiklerin incelmesi, zayıflaması ve kırılması ile karakterize bir hastalıktır.)

5. Kültür Fizik/Egzersiz Adaleleri Güçlendirir

Kültür fizik, egzersizler sayesinde adaleler, eklemler, krişler ve de bağlar, vücudu taşımaya yardımcı olup, vücuda sağlam ve formda bir görünüm verirler.

6. Egzersiz, Kalori Yakmakta Yardımcı Olup Kilonuzu Kontrol Altında Tutar

Düşük yağ diyeti ve egzersiz programı, vücuttaki birikmiş yağları yakmakta yardımcı olur. Bu diyet ve egzersiz programı kesin sonuç vermektedir. Ayrıca, sürekli olarak kilo alıp kilo vermek, vücuda zararlıdır. Kültür fizik ve egzersiz, hayatınızın bir parçası haline geldiğinde, yavaş kilo verip o kilonuzu korumanıza yardımcı olur. Bu da en sağlıklı metottur.

7. Kültür Fizik/Egzersiz Metabolizmanın Yavaşlamasını Önler

Genelde, yaş ilerledikçe metabolizma yavaşlar. Kültür fizik, egzersiz yaparak metabolizmanın yavaşlamasını önleyebilirsiniz.

8. Kültür Fizik/Egzersiz Yapmak Yaşlanmayı Yavaşlatır

Kültür fizik ve egzersiz yapmak vücudun dayanma gücünü, kuvvetini, esnekliğini, kemik yoğunluğunu ve metabolizmasını olumlu yönde etkileyip, genel olarak yaşam tarzınızda olumlu etki yapar.

9. Kültür Fizik/Egzersiz Yapmak Adalelerin Esnekliğini Arttırır

Esneklik kazanmış adaleler hem sakatlanmanızı, hem de günlük ağrı ve sancılarınızı önler.

10. Kültür Fizik/Egzersiz Yapmak Günlük Hayatınızı da Olumlu Yönde Etkiler

Günlük hayatınızda yapmanız gereken aktiviteler, formda olduğunuz zaman hem daha kolay hem de daha zevkli bir hâl alırlar. Ayrıca kültür fizik ve egzersiz yapmak; stresle başa çıkmanızda yardımcı olduğu gibi, daha iyi uyuyabilmenizi de sağlar.